



Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

| | | | |
|--------------|-----------|--------------------|-----------|
| Work: | W1KG25210 | ImageGroup: | I1KG25212 |
| LCCN: | n/a | ISBN: | n/a |

| | |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Title: | འདུལ་བ་ལས་ཆོག་ནམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ 'dul ba las chog rnam rgyal gser mdog |
| Author: | to-be-supplied to-be-supplied |
| Descriptor: | n/a |
| Original Publication: | n/a |
| Place: | n/a |
| Publisher: | n/a |
| Date: | n/a |
| Volume: | 1 |
| Total Volumes: | 1 |
| TBRC Pages: | 2 |
| Introductory Pages: | n/a |
| Text Pages: | n/a |
| Scanning Information: | Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA. |

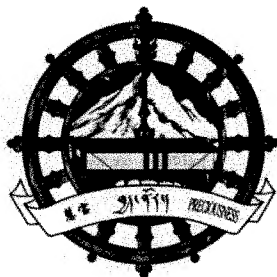
༡༡། །འདུལ་བའི་ལས་ཚྭ་རྣམ་རྒྱལ་ གསེར་མདོག་ཅེས་བྱ་བ་ བཞུགས་སོ།།



མཛད་པ་པོ། ལྷུལ་དབང་ལྷ་བ་པལ་དབང་ལྷོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཨེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྫོང་འཛེལ་བསྟུངས་ལྷོ་གསེར་ལང་ནས་བཞུགས།

༄༅། །འདུལ་བའི་ལས་ཚོག་རྣམ་རྒྱལ་
གསེར་མདོག་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།



མཛད་པ་པོ། ལྷུང་དབང་ལུ་བ་དག་དབང་ལྷོ་བཟང་རྒྱལ་མོ།

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་ལ་ཚོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་ལྷོ་ག་ཁང་ནས་བཞུགས་

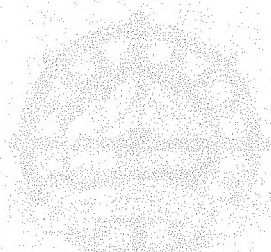
東

西

南

北

中



東

西

南

北

དཀར་ཆག

- བསྟན་པའི་ཅ་བ་རབ་བྱུང་དང་ཁྱིམ་པ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆོག་མཐའ་དཔྱད་དང་
 བཅས་པ་འབྲུལ་སྒྲིང་ནམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ཅེས་བྱ་བ། (1)
- མཆོད་བརྗོད་དང་རྩེ་མ་པར་དམ་བཅའ་བ། (1)
- འདུལ་བའི་ནམ་བཤད་སྒྱིར་བསྟན་པ། (5)
- གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ། (15)
- མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཆོད་བཤད་པ། (64)
- སོ་ཐར་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ། (71)
- སོ་ཐར་སྒྲིམ་པའི་བྱད་ཆོས་བཤད་པ། (76)
- ཅ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་མིན་ལ་དབྱད་པ། (77)
- ཁྱིམ་པའི་བློགས་སུ་གཏོགས་པའི་སོ་ཐར་སྒྲིམ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ། (80)
- ཞར་ལ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་བཤད་པ། (83)
- ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ། (99)
- བྱིན་རྒྱབས་བཤད་པ། (147)
- བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་ཟས་བཞི་བཤད་པ། (173)
- གསོ་སྦྱང་གི་གཞི་བཤད་པ། (188)
- འདུལ་བའི་དུས་ཆོགས་བཤད་པ། (224)
- དགེ་ཚུལ་སྦྱང་གི་སྒྲིམ་པ་འབོགས་ཆོག་བྱ་ཚུལ། (248)
- དགེ་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དངོས་གཞིའི་ཆོག་སོགས་བཤད་པ། (262)

- ཚོགས་ཁྱིམ་བསྐྱོན་རྫོགས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཚོག་བཤད་པ།(275)
- སྐྱོན་ཚོག་དང་ད་ཚོག་གི་བྱད་པར་བཤད་པ།(277)
- ཞར་བྱུང་བྱིམ་པ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་བསྐྱོན་གནས་ཀྱི་ཚོག་བཤད་པ།(315)
- ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱོན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྐྱོམ་པ་སོགས་བཤད་པ། ..(323)
- མཇུག་གི་ཚོག་བཤད་པ།(355)
- སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དགའ་བའི་དབྱེད་ལྡན་ཚོགས་ལ་ཕན་བྱེད་ཉུང་བཟམ་
གསལ་སྐྱོན་མ།(364)
- བསྐྱོན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྐྱོམ་པ་འཛོགས་པའི་ཚོག་ལག་ལེན་སྟིང་པོ་
བསྐྱས་པ།(385)
- ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཚོག་འཛོགས་ལག་ལེན་གྱི་སྟིང་པོ་བསྐྱས་པ་བསལ་བྱེད་ནོར་བུའི་
འཕྲིང་བ།(387)

༡༡། །བསྟན་པའི་རྩ་བ་རབ་བྱུང་དང་བྱིས་པ་ལ་ཕན་གདགས་
པའི་ཆོག་མཐའ་དཔྱད་དང་བཅས་པ་ལུལ་སྤོང་
རྒྱལ་གསེར་མདོག་ཅེས་བྱ་བ་
བཞགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད་དང་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ།

ངོ་མཚར་དག་ཞིང་གཞན་གྱིས་བཟུང་མཐར་ཆེས་ཆེར་གདུལ་དཀའི་འགྲོ་ལ་རྗེས་ཆགས་སྟེར་
སྟོབས་མཆོག་གིས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ། །(༡ན)སྤྱི་འཕགས་ལལ་གྱི་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་མིན་བྱ་
དཀའ་རྒྱལ་ཆེན་སྟོད་པ་དྲངས་མཆོར་འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་ཅན་བཞིན་དགའ་མགུར་འཇུག་མཛད་
བས། །(༢བ)རྫོགས་སངས་རྒྱས་དཔའ་ས་ལྟས་བྱས་ཆོ་ཡིད་སྤྱུབས་གདོང་དམན་ཟས་གཙང་སྤྱི་བྱེད་
མཆོན་དཔའི་རྣམ་བཞུན་སྤྱི་ཡང་བདག་སོགས་འགྲོ་ཁྱུན་ལ། །(༣ན)དངོས་མཐོང་སྒྲུལ་བཟང་མཆིས་
ན་སྟོན་ཞེས་ཏུང་པའི་སྤྱད་གསང་སྟོགས་བཅུར་འཕོད་པར་གྲུང་བའི་རྣ་ཞགས་ལྟ་བུའི་བྱག་དེ་གཙུག་ཏུ་
བྱོངས། །(༤བ)རྒྱ་འཛིན་ལང་ལོང་འབྲིགས་ལས་དབྱར་ར་དལ་བྱར་སྟོག་ཆོ་མདོང་མཐའ་སྟོ་གཤོག་
རྒྱལ་པོར་བསྐྱར་ནས་གར་བྱེད་ན། །ཆངས་པའི་དབྱངས་གྱིས་འགྲོ་མང་ན་བ་བཏུད་ཅིར་སྟོད་པ་དངོས་
པའི་གཤིས་དེར་མཚར་འཛིན་གྱིས་སྟོ་ལྟར་བྲ་མོད། །འོན་ཏེ་བཏུད་སྟེང་བསྟེགས་པའི་བྱད་གིང་འདི་
གོས་ཁྱུན་ལ་རྗེས་བཙུང་བདེན་གཏམ་བསེར་བྱར་བསྐྱར་ཞེས་འཕྲིགས་འབྱུང་བར། །སེམས་ཅན་བསམ་
པའི་བྱད་པར་མཐའ་གྲས་རྣ་ཆོགས་འཇུག་སྟོ་དབྱེ་པའི་གསུང་གིས་བདག་སྟོའི་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བ་ཆོད། །ཉེ་
རིང་མེད་པར་ལུས་ཅན་ཡོངས་གྱི་སྟེང་ལ་ཉེར་སིམ་ཐུགས་རྗེའི་བྱི་བསྐྱང་དངར་བའི་བད། །མི་བྱེད་དང་

པའི་རྒྱུ་གིས་དྲངས་ཆོ་སྤྲོད་ཞིའི་ཆ་གཏུང་རབ་བཅའ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆོག་ཤོན་མེད་ཅན་ཀར་འཕྲང་
གཅིག་པུ་རི་ལྷ་རི་སྤྲོད་མཛོན་སུམ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། གཤེར་འཕྱར་ཅི་ཡིས་སྒྲེ་རྒྱའི་ཡིད་ཀྱི་
ལྷགས་ཁམས་བསྐྱར་ནས་རྒྱུད་ལྷའི་འགོ་འདྲན་ལུས་བྱིན་སྒྲོབས། ཤོན་དང་ད་ལྷའི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་ལུང་
སྒྲིག་གོས་ཀྱིས་ཀྱུན་གསལ་མདོག་མཚམས་སྒྲིབ་གཞོན་ལྷའི་མདངས་སུ་སྒྲེལ་མཛད་སྒྲེ་འཕགས་དག་
འདུན་སུ་ཐི་ལའི། ཆད་མེད་འཕྲེང་མཛོས་སྒྲེ་རྒྱའི་བསོད་ནམས་ཐོད་དུ་བཅའས་པར་དགའ་བའི་
གར། བཟླ་བར་ལྷ་ནམས་ཡང་ཡང་རྒྱ་བས་གོ་ལའི་སྒྲུང་གཤོངས་ཕྱུང་ངམ་སྒྲམ། གསོལ་བཞིའི་ཆོ་
གས་སྒྲོང་བདུན་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡིད་བཞིན་ནོར། ཉེས་ཆོགས་དྲི་བཀྱས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཅེར་
བཀོད་པས། མཛོན་མཐོངས་ལེགས་འདོད་དགྲའི་ཆར་འབབས་སྒྲུ་གཅན་འཛིན། ཟུང་སོགས་རིམ་
བྱོན་བཀའ་དྲིན་ཕྱུང་པོ་(༧)གང་གིས་གཞལ། གངས་ལྗོངས་མོང་རྒྱལ་སྒྲུག་རུམ་སོ་ཐར་ཉེས། ལན་
བདེའི་འོད་དཀར་སྒྲུང་བྱུང་སྒྲོམ་བཅོན་ཆེ། བུ་རྒྱ་རྒྱུ་དྲ་ཡི་སྒྲུབ་གཤགས་ར། ཆངས་རིས་ལྷལ་མའི་
བར་དུ་བརྒྱངས་མིན་ནམ། དེ་ལྷ་ནམ་ཕྱོགས་འདྲིའི་འགྲོའི། ལས་ནག་སྒྲིབ་པའི་དུག་རྒྱངས་ཀྱིས། འདུལ་
གཞུང་སྒྲོག་ཅ་ཆད་ཉེ་བ། གསོ་བའི་བདུད་ཅི་མདོ་མད་ཕྱུང་། རྒྱལ་དེར་རང་གར་སྒྲོད་པ་གཟུ་
ལུམ་གྱིས། རྒྱལ་དག་བསྟན་ལ་བགྲང་བྱར་འོས་མི་འོས། མིག་མངས་དེའུའི་ཅི་འཛོར་གངས་ལྗོངས་
ཀྱི། མང་དག་མགོ་འཁོར་ཆོ་འདྲིའི་ཉི་རིང་འཕུལ། བུ་ཀ་སེང་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་འཇུག་
པའི་རྒྱན་པོ་ཆེ། མི་འཆད་ཤུ་རེའི་བུའི་མཆོད་ཀ་སྒྲི་ར་པའི་བསོད་སྒྲོམས་པ། བཅ་ཆེན་ཤུ་བྱུ་བྱུའི་སྒྲོམ་
རྒྱན་ཉལ་འགོས་མཛོན་གྱུར་ཉོན་མོངས་ཞུགས། དབལ་བཅའ་བག་ཡོད་ཕྱུང་ཕྱུང་སྒྲུ་སྒྲུབ་འཕགས་
པོད་ཀྱན་བྱུང་མཚར། རྒྱངས་སྒྲོད་ན་བུན་ར་རི་དང་བལ་བརྟན་མཁས་གཉིས་ལུན་གངས་ཅན་ལས། ཉེས་
མེད་སྒྲུབ་ཆོགས་སྒྲོམ་གསུམ་གསྐྱ་བོད་ལྷལ་བསྟན་པའི་རྒྱ་གཉེར་ཆེར། འབབས་མཁས་དོར་བྱང་
ས་ཡོ་རྗེས་འབྲངས་སྒོ་གསལ་སྒྲལ་ལུན་གིང་རྟ་ཆེའི། རྒྱལ་པར་ཐར་ལ་གཟུང་གནས་མཐའ་དག་དང་
དུར་བ་སྒྲུ་བྱིན་དུ་ལངས། རྟོད་སྒྲུང་ཁ་ཆེར་བཅས་པའི་འདུལ་ཁྲིམས་ནོར་འཛིན་སུ་མོའི་མངལ་དུ་
སྒྲུམས་པ་ཡི། རྟོད་ཀྱིས་གནས་བརྟན་རུལ་རྒྱ་རྒྱར་བརྒྱས་ལལ་བོར་སྤྲོ་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་གནད་ནམས་

ཀྱན། །གཏན་ལ་པབ་སྟེ་རྩེ་ཏིའི་མེ་ཏོག་བཀྲ་ནས་ཤར་བྱོགས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བར། །མཚམས་སྤྱིན་
གོས་(༤༧)ཀྱིས་བྱུང་མཛད་སྟོབ་ཐང་གཤམ་པ་ཉི་མའི་གཉེན་དེ་སྤར་བྱོན་ཏམ། །ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འཛིན་
རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཅེན་སོགས། །རྣམ་དཔྱོད་རྫིངས་ཀྱིས་སྟེ་སྟོང་རྩ་གཏེར་པ་མཐའ་རབ་
བརྒལ་བའི། །མཁས་བཙུན་དེད་དཔོན་གསེར་སྤངས་ཐོད་བཅིངས་བརྟག་ཐབས་དབྱེད་ཡངས་པས། །
བཞེད་སྒོལ་འབྲུལ་མེད་ནོར་བུའི་ཚོང་ཚོང་འདྲན་རྣམས་བྱག་གི་ཡུལ། །འདུལ་མཛོན་དཀའ་བའི་གནས་
ཀྱན་ཡོངས་འགྲོལ་རྒྱུད་མང་གྲ། །ཡང་ཡང་རྩ་བར་རབ་འབྲོལ་ལགས་བཤད་གཏམ་སྟན་པོས། །ཡིད་
དབང་ཀྱན་དགར་སྟོད་མཛད་འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་གཟུགས། །དཀོན་ཅོག་ཚོས་འཕེལ་བཀའ་དྲིན་དྲན་
ཚེ་ལག་པད་ཟུམ། །གཞོད་མ་ཉིད་ནས་སྟོགས་པས་ཡོད་ལྷགས་ཀྱས་སྤར་བཏབ་རྩ་རྩའི་བུས། །
འཆལ་བའི་དུག་གི་དྲི་མ་ཀྱན་སྤངས་རྩལ་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་དུ། །བསྐྱར་བས་སྤྲ་རྒྱས་ནད་
བརྒྱ་དུང་འབྱིན་སྟོར་འཛིན་འཕྱགས་ལ་ཉེར་མཁས་པ། །རིན་ཅེན་བསོད་ནམས་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བྱོད་
གངས་ཅན་སྟོངས་འདིར་ཉེ་བར་འཁོར། །གང་གི་ཞབས་སེན་འོད་དམར་རྩལ་ཚོགས་གཙུག་ལྷུང་བའི།
མོད་ལ་སྤྱིད་འབྱོར་ཨེ་རུ་ཡི་སྟོང་པོ་བཞིན། །དེས་པར་འབྱུང་བས་བསྟན་ལ་རབ་ཞུགས་ཡོངས་རྫོགས་
དྲིན། །བྱང་རྩལ་མཚོག་གི་བར་དུ་གཞལ་དཀའ་ཡིད་དབང་འབྱོགས། །རྣམ་དག་ཚོགའི་ས་བོན་མེས་
ཚོག་པའི། །ལང་ལོང་སྟེ་མའི་ཕུང་པོ་གཟུགས་བརྟན་ཅམ། །ཚོགས་གསུམ་ནོས་ཀྱང་བསྐྱར་སྟོས་རགས་
པ་ཡི། །ལྷུང་བའི་ཁུར་དེ་ཡང་སྤྱིད་བྱི་མར་ལྷི། །མཁས་སྟན་གསལ་འདོད་མ་ཡིན་པར། །དོན་ཀྱན་བྱུང་
བསྟན་བསྐལ་བའི་(༥༩)བར། །གནས་སྟོན་ལས་ཚོག་འབྲུལ་སྟོང་གི་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་
སྟེལ། །ཞེས་མཁས་དབང་དཔྱིའི་གཙུག་ལག་གི་རྫེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་ཉམས་དང་འབྱུར་བ་སྟོང་གི་སྟོན་ས་
བརྫོད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྟོབས་པའི་མགིན་པ་མཐོན་པོར་བཏྲེག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བས་སྐབས་སུ་གྱིད་བར་བྱ་བ་ནི། །འོ་སྟོལ་གྱི་རྣམ་འདྲན་ཟས་གཙང་གི་སྤམ་པོ་དོན་ཀྱན་བྱུང་པ་ནི་དྲིན་
ལན་བསབས་པའི་མདོ་ལས། །སྟོན་པ་འདི་སྟོན་བསྐལ་པ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོན་པོལ་ནས་ཤེས་རབ་
དང་སྟོར་རྫེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཚེན་པོ་བསགས་པ་ཡིན་ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་ལས་གྱི་དབང་

གིས་དཔུལ་བའི་ཤིང་རྟ་འཕྱེན་པའི་གྲུང་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ། རང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་ལ་དབགས་ཏེ་གོགས་
ལ་ཆད་མེད་པའི་སྟིང་རྩེ་སྟེས་ནས་གཤིན་རྩེའི་སྟེས་བྱ་ལ་ལ་ལྷང་མགོ་དང་སྟིག་པ་སྐུལ་མགོ་ལ།
འདིའི་ཁྱུར་གྱུར་བདག་གིས་འཁུར་བར་ཅི་གནང་ཞེས་ཞུས་པས། དེ་དག་ཁྱོས་ཏེ་སེམས་ཅན་རང་རང་
གི་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྟོད་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་མགོ་ལ་
བསྐྱེན་པས་ཆེའི་དུས་བྱས་ལྟེ་ནང་དུ་སྟེས་ཏེ་ལོ་མང་པོར་བདེ་བ་ཉམས་སྲུབྱིང་བར་བྱས། སྟིང་རྩེ་
འཕེལ་བའི་བདག་སྟེན་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པས་རྩེ་མཁན་གྱི་ཁྱེལ་སྒྲུང་བྱེད་དུ་གྱུར་
པའི་ཆེ་ལྷག་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ། གདུགས། མཆིལ་ལྷམ་བྱང་། རྩེའི་ཐུམ་པ་བྱི་དོར་བྱས་པ་གསུམ་ལུལ།
མགོན་བྱ་ལྷ་མེ་ཏོག་གི་ཚུལ་དུ་གཏོར་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱོད་སྐྱེ་ཅི་འདྲ་སོགས་ཀྱིས་ཐུགས་
བསྐྱེད། ཆོགས་ནི་མཛོད་(༡༧)ལས། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཅན་གཙུག་ །གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་
མར་བྱང་། །དང་པོ་ལྷག་ཐུབ་པ་ཡིན། ཞེས་ཀྱུལ་པོ་རྣམ་པར་ཀྱུལ་པའི་ཐོ་བྱང་རྣམ་པར་ཀྱུལ་པའི་ཀྱུལ་
མཆོན་ཅན་དུ་ཀྱུལ་པོའི་སྐས་གཞོན་ལུ་བཙོན་འགྲུས་སྟོད་དུ་འཁུངས་པའི་ཆེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐུང་པོ་ཆེན་པོ་སོགས་སངས་རྒྱས་སྟོབ་མར་བཅས་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ནས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ནས་
རིན་ཅན་གཙུག་ཏོར་ཅན་གྱི་བར་བདུན་ཁྱི་ལྷ་སྟོང་ལ་གངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་བསགས། དེ་རྩེས་
ཆོར་དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་པོར་གྱུར་པའི་ཆེ། ཀྱུལ་པོ་མཛེས་པར་སྒྲུང་བའི་ཐོ་བྱང་འཛམ་བུའི་གསེར་
དུ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་བྱོན་པ་ནས་མར་མེ་མཛོད་ཀྱི་བར་བདུན་ཁྱི་དུག་སྟོང་ལ་གངས་
མེད་གཉིས་པའི་ཆོགས་བསགས། སྟོན་པ་འདི་གཞོན་ལུ་ཆོས་ཀྱི་སྟིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ཀྱུལ་པོ་དག་ཐུབ་
ཀྱི་ཐོ་བྱང་གྲོང་ཁྱེར་པརྟོ་ཅན་དུ་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛོད་ནས་རྣམ་གཟིགས་ལ་ཐུག་གི་བར་བདུན་ཁྱི་
བདུན་སྟོང་ལ་གངས་མེད་གསུམ་པའི་ཆོགས་བསགས་པའི་མཐར་སངས་རྒྱས་དབང་པོའི་ཏོག་དུ་སངས་
རྒྱས། དེས་བུམ་ཟེའི་ཁྱེལ་བྲམ་མར་སྐུལ་ནས་སངས་རྒྱས་འོད་སྒྲུངས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་དགའ་ལྷན་དུ་
དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་གྱུར་ནས་ཆོས་བསྟན། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་སྲུབ་གངས་མེད་ཐུམ་ཅུ་ཅ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཅིང་། གངས་མེད་དང་པོར་ས་དང་པོ་མཛ། །གཉིས་པར་རིང་དུ་སོང་བ་

མན། གསུམ་པར་དག་པ་ས་གསུམ་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་སྐབས་སུ་གྲངས་མེད་གསུམ་ག་ཚོགས་
ལམ་(༥ན)གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
ཚུལ་བསྟན་པའི་ནང་ཚན། ལུང་གཞི་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བ་བཞེས་ནས་ལོ་བྱུག་
དཀའ་བ་སྦྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་བུད་ཅི་རྫོགས་པར་མཐོང་ངོ་། ཞེས་དབུས་འགྱུར་འཆང་དོ་རྗེའི་
གདན་གྱི་སྒོར། ཁྱོད་པའི་གདན་ལ་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་གཅིག་གིས་ཚུ་སྟན་ཚུལ་མཚན་ཅན་གྱི་གཡུལ་ལས་
རྣམས་པར་རྒྱལ་ཏེ། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཚུ་སྦྱོད་སྒྲུབ་པའི་ཚེས་བཞིར་ལུལ་མ་རྒྱུ་སིར་
སངས་རྒྱས་སྦྱོང་གི་བྱི་ཡོད་པར་བཞི་པའི་སྦྱིང་དུ་བཞུགས་ནས་ལུ་སྦྱེ་ལ་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་གདུལ་
བྱང་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ནང་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཚོས་གྱི་ཚོང་དཔོན་གྱིས། རི་ལྷར་འདི་ནི་གིང་ཙུ་
གཙོ་བོ་སྟེ། རྣམ་པར་འཕེལ་དང་ཀུན་འཛོལ་གཉིས་ཀྱི་གཞི། །དེ་བཞིན་དམ་ཚོས་ཚོགས་རྣམས་ཀུན་
གྱི་ཡང་། རྒྱ་དང་ཙུ་བ་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་དམ་ཚོས་དག །
མདོ་དང་ཚོས་མདོན་ཡིན་གསུངས་འདུལ་བ་ནི། སྟོན་དང་བསྟན་བཅོས་དངོས་ཡིན་དེ་ཡི་བྱིར། གཉིས་
གྱུར་བྱུག་བྱས་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་གཅིག་བཞིན། ཞེས་མདོན་པ་དང་མདོ་སྦྱེའི་སྦྱོང་གྱིས་བསྟན་པའི་གོ་ཚོད་
ཀྱང་སྟོན་པའི་གོ་མི་ཚོད། འདུལ་བའི་སྦྱོང་གྱིས་གཉིས་ཀའི་གོ་ཚོད་པའི་བྱིར་ལེགས་པར་གསུངས་པ་
དམ་པའི་ཚོས་ལུང་སྦྱེ་བཞི་བཀའ་སྒྲུལ་པའི་བརྗོད་དོན་འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་སྦྱིར་བསྟན་པ།

འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་སྦྱིར་བསྟན་པ།

སྟག་ཚང་ལོ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཅན་གྱི་འདུལ་ཁྲིལ་འདུལ་བའི་སྦྱིང་བོ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་གཞི་
སྦྱང་གྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དབྱེ་(༥བ)བ། བསྟན་པ། མཚན་ཉིད། གོ་རིམ། བྱངས་རིམ། སྒྲ་དོན་དང་བྱུག་
གོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ལས། རབ་བྱུང་གསོ་སྦྱོང་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་གོ་ལྷགས་དང་། །
སྦྱོན་དང་གོས་དང་སྒྲ་བརྒྱུད་དང་། །གོ་ཤིསྦྱི་དང་ལས་ཀྱི་གཞི། །དམར་སེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། །

སྒྲོ་དང་གསེ་སྒྲོ་བཞག་པ་དང་། གནས་མལ་དང་ནི་ཚད་པ་དང་། དཔེ་འདུན་དབྱེན་ནམས་བསྐྱེས་པ་
ཡིན། ཞེས་པ་ལྷ་པ་བཅུ་བདུན་ནོ། བསྐྱེན། རབ་བྱུང་གི་གཞིའི་སྐུ་ཆ་དང་། ལས་དང་གནས་མལ་གྱི་
ཚོས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱིར་འཚོས་གྱི་གཞི་བདུན་དང་། ལས་གྱི་ཚོས་ཉམས་ན་བྱིར་
འཚོས་པ་དང་། ལྷག་མ་ནམས་གྱིས་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་སྟེ་གསུམ་དུ་འདྲུ་ལ། བསྐྱེས་པ་
ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་དང་། བདེ་བར་གནས་པའི་སྒྲིབ་གྱི་དང་། ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་དང་། བྱིར་བཙོས་
པའི་དང་། ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་གཞི་སྟེ་ལྷ་པ་བསྐྱེད། །

གསུམ་པ་ནི། འཇུག་ལྷག་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐུ་ལ་ཁྲིམས་ནི་བརྗོད་
བྱའི་དང་། དེ་སྟོན་བྱེད་ནི་རྫོང་བྱེད་གྱི་གཞིའི་མཚན་ཉིད་དོ། བཞི་པ་ནི། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་དང་། ཉམས་ན་བྱིར་འཚོས་པ་ནམས་རབ་བྱུང་གི་གཞི་དང་།
བར་སྐབས་ན་ཤས་ཆེ་བའི་གཞི་བསྐྱུང་དང་། ཁ་མར་ཤས་ཆེ་བའི་བདུན་ནམས་གྱིས་སྟོན་པས་ལས་
ཆེར་རྒྱ་འབྲས་གྱི་གོ་རིམ་མོ། གཉིས་པ་ལ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་ལ། གསེ་སྒྲོང་དང་པོར་བསྟན་པ་
ནི་བྱིར་བསྐྱུང་ཐབས་ལྷའི་གང་ཟག་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རང་གི་བསམ་པའི་(ལྷ་)སྟོབས་བསྐྱེད་
པ་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་ངོ་ཤེས་པས་བསྐྱུང་བ་གསུམ། རབ་བྱུང་བཞི་དང་ནམ་འབྱེད་གྱིས་བསྟན་ཟིན་
པས། ད་ནི་བསྐྱེས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་དང་། བདེ་བར་གནས་པའི་སྒྲིབ་བསྟེན་པའི་སྟོན་ནས་བསྐྱུང་བ་
གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་རང་སྟོབས་གྱིས་བསྐྱེས་པ་
སྒྲོང་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། རྟེན་འོག་ཏུ་གཞན་སྟོབས་གྱིས་སྒྲོང་བ་དབྱུང་དང་དགག་དབྱེས་བྱེད་
ལ། དེ་ཡང་ལུང་ལས་དགག་དབྱེ་སྟོན་ལ་གསུངས་ཀྱང་བསྟན་བཙོས་ལས་དབྱུང་དགག་དབྱེད་རྒྱ་ཡིན་
པ་ལ་དགོངས་ནས་དབྱུང་དང་པོར་བཤད་དོ། །

སྒྲིབ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལུང་ལས་སྟོན་དང་པོར་གསུངས་ཀྱང་དེ་བདེར་གནས་སྒྲིབ་གྱི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པས་འདིར་འོག་ཏུ་བསྟན་ལ། གོས་གཞི་གསུམ་ལ་ཡང་ལུང་ལས་གོ་སྟགས་དང་པོར་བསྟན་ཀྱང་།
ས་བསྐྱུང་ནི་རྒྱ་དགག་དབྱེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་གོས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དང་། དེ་ལས་གོས་དངོས་

འབྱུང་བས་དང་། དེའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པས་འདིར་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་གཞི་ནི་མ་ཐོབ་པ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཚོགས་གསུམ་ག་ལ་དགོས་པས་ཀྱན་གྱི་དབུས་སུའོ། །ཕྱིར་བཅོས་ལ་ལྷུང་བ་ཕྱིར་
བཅོས་གཙོ་བོ་དང་། ཚུད་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཆ་ལག་ཡིན་པས་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་བཞི་དང་པོར་
དང་ཚུད་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་གསུམ་ལོག་ཏུ་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་
ཀྱི་ཕྱིར་འཚོས་པ་གཉིས་མཚོག་དམན་ཡོད་པས། དང་པོ་ལ་གསུམ། དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཡོངས་སུ་
སྒྱུར་བའི་གཞི་ལོག་ཏུ་བསྟན། (ཡབ)དང་པོ་གསུམ་ཡང་ལུས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དང་། དེ་ལ་འཆབ་པ་དང་
མི་ལྟན་པ་དགོས་ཤིང་འཆབ་པ་གང་ལ་འབྱུང་བ་ཤེས་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་དང་། འཆབ་ཉིས་དེ་འདག་
བྱེད་ཡིན་པས་རིམ་པ་ལྟར་རོ། །ཚུད་པ་ཕྱིར་བཅོས་ལ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དང་། དགོ་སྡོད་གི་རྩལ་དང་།
ལྷུང་བའི་རང་བཞིན་རྣམས་ཚུད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུང་ལས། ལས་བྱེ་བའི་གཞི་མཇུག་ཏུ་
བཤད་གྱུར། འདིར་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་སྒྲིང་བྱས་པ་ན་ལས་དང་སྡོད་པ་ཐད་དུ་འབྱུར་བས་དེ་
བསུམ་པ་ལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་ཐད་དུ་འབྱུར་བས་དེ་བསུམ་པ་ལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཁ་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན་དེ་བསུམ་པ་ལ་ལས་བྱེ་བའི་གཞི་ལ་ཚོགས་པ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་
རིགས་པས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །གནས་མལ་གྱི་གཞི་ནི་ལུང་ལས་ཚུད་པའི་གོང་དུ་གསུངས་གྱུར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདིར་མཇུག་ཏུ་བཤད་དོ། །

གངས་རེས་པ་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གིས་མངོན་མཐོ་དང་རེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པ་ལ་དང་པོར་བསྟན་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་འདུག་ཞུགས་ནས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱར་ཉམས་ན་ཕྱིར་འཚོས་པ་
རྣམས་དགོས་པས་གཞི་བཅུ་བདུན་ལས་ཉུངས་ན་མི་འདུས་ཤིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་དགོས་པ་དེ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པར་འབྱུར་བས་མང་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོད་ནི་ནི། ལྟག་པ་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ནས་གཞིར་གྱུར་པས་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་
གནས་ལ་འབྲུགས་སྟེབས་དང་གོ་རིམ་ལེགས་པར་(༥ན)གསུངས། འདི་ཉིད་སྒྲིང་པོར་བཟུང་སྟེ་བཤད་
པ་ལ། སྒྲིམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པ་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ། ཉམས་ལེན་ཕྱིར་

བཅོས་པའི་ཐབས་དང་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པའི་ཐོས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ། རི་ལྷར་བྱུང་ཚུལ།
དེ་དག་གི་དོགས་གནས་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ། ཚོ་གའི་ལག་ལེན་དངོས། ཞར་བྱུང་བྱིས་པ་ལ་ཕན་
གདགས་པའི་ཚོག་དང་བཞི།

དང་པོ་ནི། ལུང་མ་མོ་ལས། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་འོས་པ་རྣམས་པ་བརྩམས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རང་བྱུང་དང་། རང་སངས་རྒྱས་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ལྷ་པོ་རྣམས་ལེ་
ཤེས་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་པས་དང་། ཚོ་དང་
ལྷན་པ་འཆར་ལྷན་དྲིས་ནས་ལུང་བསྟན་པས་དང་། དགེ་སློང་རྩེར་ཤོག་ཅིས་གསུངས་པས་དང་། རྒྱལ་ས་
སུ་འགོ་བའི་ཆོག་གསུམ་གྱིས་དང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་འདུལ་པ་འཛིན་པ་དང་ལྷའི་དགེ་འདུན་ལས་
དང་། ཡུལ་དབུས་སུ་བརྩེད་པ་འཕྲས་པ་འཕྲས་དེ་བས་ལྷག་པ་ལས་དང་། ལྷ་མའི་ཆོས་ཁས་སྤངས་པས་དང་།
མོ་ཉས་དང་། དགེ་འདུན་ཐེ་གཉིས་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་པའི་ཡུལ་དབུས་དང་མཐའ་
འཁོབ་ཏུ་དགེ་འདུན་གངས་བསྟན་པ་གཉིས་དང་། མཆོད་སྦྱིན་མས། ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་པ་མོ་ཉ་དང་།
དགེ་འདུན་ཐེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་རྣམས་ནི་སྤྱི་པ་ཐ་མ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཚོག་དང་
དགེ་འདུན་ལ་མ་བསྟོས་པར་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པས་སྒྲ་ཡངས་པའི་(པ)དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་
བགང་དུ་རུང་མོད། སྟོན་ཆོག་དང་། དར་ཆོག་གཉིས་སུ་ལྷས་ཕྱེ་བའི་སྟོན་ཆོག་ནི་མིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་
མཚན་སྟག་ཚང་ལོ་རྒྱ་བའི་འདུལ་ཁྲིལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་དང་། རང་རྒྱལ་མཁན་སློབ་མེད་པར་དང་།
ལྷ་ཐེ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པས་དང་། བཟང་ཐེའི་ཆོགས་རྒྱལ་ས་གསུམ་ཁས་ལེན་གྱིས་དང་། ལྷ་པོའི་བྱ་
མོགས་རྩེར་ཤོག་གིས་དང་། འོད་སྤངས་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་གྱིས་དང་། ལེགས་སྦྱིན་ནས། སུ་དྲ་ཡ་ནི་
དེ་བས་མཉེས་པས་དང་། མཆོད་སྦྱིན་མ་འཕྲིན་གྱིས་དང་། རྒྱེ་ཁྲའི་བདག་མོ་སོགས་ཕྱི་བའི་ཆོས་ཁས་
སྤངས་པས་དང་། །ཡུལ་དབུས་སུ་བརྩེད་དང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷའི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཞེས་
ལུང་ཅུ་འགྲེལ། མཛོད་འགྲེལ། མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱད་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲ་མ་ལའ་ཆེར་སྟོན་
ཆོག་བརྩམས་ཐ་སྟོན་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་རང་བྱུང་མ་གཏོགས་དབྱེ་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛོད་པ་ནི་

མི་རིགས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ལ་གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ཅུ་ཡང་མེད་ལ། བརྒྱད་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཚོ་ག་ཡིན་
པར་གླེང་གཞིས་ངེས་ཤིང་། གཞན་དགུ་པ་ཡན་ཚད་རྣམས་ལའང་རང་དོན་གྱི་སྒྲགས་ལན་གསུམ་
བརྗོད་པ་ཡང་རིམ་ཞིག་མེད་ལ། བརྒྱ་པ་ལའང་ཕྱོད་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་
རྣམས་བཤད་པའི་ལུང་དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཕྱེ་བཤག་སྒྲུ་པའི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚུལ་བརྒྱ་ཞེས་
གསུངས་ཀྱི། ཕྱོད་ཚོག་གི་ཐ་སྟོན་མ་ལུང་པའི་བྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོར་སྒྲུང་
ཞིང་། མཚོད་སྟེན་མ་འཕྲིན་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་
(༧༩)ལ་ཀུན་མཁྱེན་གྱུ་རྒྱུ་བརྒྱ་མཚོའི་འདུལ་བའི་དཀའ་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ལུང་རིགས་ནོར་པའི་ཐེམ་
སྒྲུལ་ལས་མཚོད་སྟེན་མ་ལྷ་བྱ་འཕྲིན་ཚོག་ལས་རྫོགས་པའི་ཚོ། སྒྲུང་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བ་ཞིའི་ཚོ་
ག་མཛད་པའི་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་ཆ་གསུམ་པ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པར། དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་
ལྷན་ལའི་མདོག་ཅན་གྱིས་མཚོད་སྟེན་མའི་རྣ་བར་བཏང་བ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཁས་སྤྱང་སྟུམ་མོ། །དེ་ལའང་དབྱེད་ལྷན་དག་ན་ཤེ། འོ་ན་འཕྲིན་ཚོག་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་
པའི་མཚོད་སྟེན་མ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དགེ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་གསོལ་བ་ཞིའི་ཚོ་ག་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགེ་འདུན་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་བྱེ་པའི་གང་ཟག་ཅུ་ལས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལྷན་ལའི་མདོག་ཅན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་འཕྲིན་ཚོག་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཟེར་ན། ཁོང་དེར་མ་ཁྱབ་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པའི་མཚོད་སྟེན་མ་དེ་རྒྱུད་ནས་དགེ་འདུན་ལ་
རྫོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་སུ་ལྷན་ལའི་མདོག་ཅན་ལས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྤྱང་དོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་ཤེ། མཚོད་སྟེན་མ་འཕྲིན་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚོ་ག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱོད་
ཚོག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རབ་དབྱེ་ལས། དེ་བས་དགེ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ། །རང་བྱུང་གི་ནི་བསྟེན་རྫོགས་
དང་། །ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱུ་རྒྱུད་པ་(༨༠)དང་། །དེ་བཞིན་སྟོན་པར་ཁས་སྤྱང་དང་། །འཕྲིན་གྱིས་བསྟེན་

པར་རྫོགས་པ་དང་། ཁྱེད་ཤོག་ལ་ཐོགས་བསྟེན་རྫོགས་བྱུང་། །འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་མཉམ་པོ་ལ། །འདི་
ནམས་སྟོན་གྱི་ཚོགས་བཤད། ཅས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱིས། །འདི་ནམས་སྟོན་གྱི་ཚོགས་བཤད། ཅས་པའི་
སྐབས་ནས་དངོས་བསྟེན་གྱི་ཚོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱེད་འཕྲིན་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ཞེས་
པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟེན་གྱི་ཚོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། ཞོང་དེར་མ་
ཁུབ། གཞུང་དེས་ནི་འཕྲིན་ཚོགས་དེ་སྟོན་ཚོགས་དང་དར་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུས་སྒྲེ་པའི་སྟོན་ཚོགས་ཏུ་བསྟེན་པ་
མིན་གྱི་སྟོན་གྱི་གང་ཟག་སྐལ་ལྷན་འགའ་ཞིག་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚོགས་ཅན་ཡིན་ཞེས་བསྟེན་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་བྱུང་ཐོགས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སྐལ་བཟང་འགའ་ཞིག་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པའི་ཐབས་ལ་སྟོན་ཚོགས་ཅས་སྐྱེ་ཡངས་པའི་དབང་གིས་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་ཚོགས་ཅས་པའི་མིང་
ཅམ་གྱིས་འབྲུལ་ནས་མགོ་སྐྱོངས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཡང་ལུ་སྒྲེ་བཟང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་
རྫོགས་འདི་ལ། མཐས་པ་ཁ་ཅིག་འདི་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་རྫོགས་
རྗེས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཅེས་འཆད་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ཐོགས་ཐེག་ཆེན་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་
ལུགས་ཡོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་འདྲུལ་པ་འདིར་དེ་ལྟར་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ་རྒྱ་མཚན། དེ་ལྟར་བསྟེན་པར་
རྫོགས་མ་ཐག་པའི་ལུ་སྒྲེའི་ནང་ཆོན་ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་རང་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པའི་
སྒྲ་རོལ་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་རང་(༡༠ན)རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་
མ་ཐག་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱེད་རང་ནིང་ལ་སྟོན་པས་བདེན་བཞིན་
ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་མ་ཐག་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །ཁྱེད་ལ་སྟོན་པས་བདེན་
བཞིན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེ་དེར་ཐལ། འདྲུལ་པ་ལུང་ལས། གང་གི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་སྐྱོང་ལུ་པོ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ། དེ་དག་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྐྱོང་གི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དེ་དག་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཚན་ནས་བརྗོད་པ་དང་ཞེས་དེ་ལ་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་
དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བསྟན། ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་

ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་ནས་སྟོན་པས་འདིག་རྟེན་འདིར་
ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཐ་སྟད་འཐོབ། དེ་ཡན་ཆད་ཏུ་དེ་དག་ལ་ཚོས་བསྟན་གྱང་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་
བའི་ཐ་སྟད་མི་འཛོག་པ་འདི་མཁས་པ་དག་གི་སྒྲི་ལུགས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འགྲེལ་པ་དག་ལས་གྱང་
ལྷ་པོ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པས་དང་ཞེས་ལྷ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་ཆེ་བསྟན་པར་རྫོགས་
པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་རྫོགས་དང་། དེས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་རྫོགས་ཞེས་བཤད་འདུག་པའི་
བྱིར་རོ། ཁོ་ན་ལྷ་སྟེས་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་ཏུ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་དག་སྟོང་དག་ཅེས་དག་སྟོང་ཏུ་
བཤད་པ་མིན་ནམ་སྟམ་ན་དེ་ནི་དག་སྟོང་ལྷའི་ནང་ནས་སྟོང་བའི་དག་སྟོང་(༡༠བ)ཙམ་ལ་དངོས་
བདགས་མ་བྱེ་བའི་མིང་བདགས་ཙམ་ཡིན་པས་དག་སྟོང་མཚན་ཉིད་པར་འབྱུལ་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་རྣམ་དབྱེད་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་མོ། །སྟེ་བྱིར་ཏུ་འདུལ་འཛིན་མང་པོ་སྟོན་ཆོག་བཅུ་ཞེས་
ན་ཡམས་སུ་གསུང་བར་འདྲེན་ཚུལ། བྱ་འདུལ་དང་བྱ་སྟོགས་སངས་རྒྱས་དང་རང་རྒྱལ་སོ་སོ་དང་།
དབུས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་གསོལ་བཞིན་ཆོག་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འདྲེན། འགའ་ཞིག་དེ་ལས་གོ་ལྷག་པའི་
རྣམ་གཞག་ཡོད་པར་མཚོ་སྒྲ་པས་སྒྱིར་བསྟན་པར་རྫོགས་ཚུལ་ལ་བཅུར་ཡོད་ཀྱང་། སྟོན་ཆོག་ཁོ་ན་ལ་
བཅུར་མ་དེས་གིང་དེ་འདྲའི་ལུང་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་སྟེ་མའི་ལུགས་ཀྱི་འདྲེན་པ་དང་རང་
རྒྱལ་རྫོགས་ཚུལ་ཐ་དད་ཏུ་བྱས་པ་མི་འཐད་ཅིང་། མཚོད་སྒྱིན་མ་འཕྲིན་ཀྱིས་རྫོགས་ཚུལ་ལ། སྟོན་ཏུ་
རབ་བྱུང་དང་། དེ་ནས་ལོ་གཉིས་སོང་ནས་བསྟན་པར་རྫོགས་ཚུལ་སྟོགས་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ལུང་གསལ་
པོ་ཡོད་པས་སྟོན་ཆོག་ཏུ་འདྲེན་མི་རིགས་པས་སྟོན་ཆོག་བརྒྱུད་ཁོ་ནར་དེས་གསུང་མཁས་པ་པལ་ཆེར་
སྟོན་ཆོག་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་ཏུ་མ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་གསོལ་བཞིན་སྟོན་ཆོག་སྟོས་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཆོག་འདི་དར་ཆོག་དང་རིགས་འདྲ་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རུང་ངམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་
བའི་ཆེད་ཡིན་པས། སྟོན་ཆོག་གཞན་རྣམས་ད་ལྟ་བུ་རུང་ངམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཀྱིས་ཡིན་གསུང་པ་ནི་ཁྱེད་པུཅོན་པར་མདོན། དེའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་ནས་སྟོན་པའི་
སྟོན་སྟེར་འོངས་པ་དག །གཅན་གཟན་དང་འབྱུང་བའི་གཞོད་པས་ཆེད་ཏུས་བྱས་པ་སྟོགས་(༡༡ན)ལ་

བརྟེན་དགོ་འདུན་ནམས་འདུས་ཏེ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཅམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་
 བརྟེན་པར་རྫོགས་པར་གནང་བ་ཡིན་ལ། ཀུལ་རི་ལྟར་ན་སྒྲེ་བ་རྒྱའི་བྱང་པར་སྟོན་ཆོག་གི་སྟོན་ས་
 བརྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་བ་སྒྲེ་བ་ལ་མཚམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་དང་ལྟན་པ་ཀུན་རིམ་ལ་བྱག་འཆལ་བ་སོགས་གྲས་པའི་སྟོན་ལས་དང་ལྟན་
 ལ། བརྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་ཏུ་བཏབ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། མདོ་རྩ་ལས། དགོ་
 འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་བྱས་ཀུན་རིམ་ལ་བྱག་འཆལ་ཏེ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཅོག་
 ཅོག་ཏུར་འདུག་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པར་བྱུར་པ་གསུམ་དང་ཞེས་བྱུང་། མཚོ་སྤྱ་པ་ཀུན་མཁུན་གྱི་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དགོ་འདུན་གྱིས། བཞ་ཆེན་སྒོ་བྲོས་ལེགས་པ་བཟང་། མཁས་གྲུབ་བདེ་ལེགས་ཉི་
 མ། བཞ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་མང་དག་མཐུན་པར་སྟོན་ཆོག་ལ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་
 འདུས་པའམ་མ་འདུས་ཀྱང་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་འབུལ། སྟོན་ཆོག་ལ་རབ་བྱུང་གི་གོས་རྣམས་ཆང་
 བ་དང་། དར་ཆོག་ལ་མཁན་པོས་གནང་། སྟོན་ཆོག་ལ་བྱག་མང་པོ་མི་དགོས། དར་ཆོག་ལ་དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མཚོ་སྤྱ་པ་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་
 ཟེང་ལས། སངས་རྒྱས་དགོ་འདུན་མཁན་པོར་གསོལ། ཁོས་ཀྱི་གཉིས་དང་ལྷུང་བཟེད་དང་། ཁགས་
 ཏེ་སྟོན་དང་འདུག་ཡོད་དང་། སངས་རྒྱས་དགོ་འདུན་ལས་བྱེད་ལོ། །(༡༡བ)ཞེས་བྱག་ཆན་བརྩ་
 གཅིག་བཤད། སྟོན་ཆོག་ལ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་སྟན་མེད་པར་ཅོག་ཏུར་ཡུད་ཅམ་འདུག་པས་ཆོག་ །དར་ཆོག་
 ལ་ཐལ་མོ་སྒྱུར། རྩ་པ་གྱའི་སྟེང་ཏུ་སྟན་མེད་པར་འདིང་བ་གཟར་བ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་འདུག་དགོས།
 སྟོན་ཆོག་ལ་བདག་རབ་བྱུང་བརྟེན་རྫོགས་མཛད་ཏུ་གསོལ་སོགས་བརྒྱབ་བྱ་རར་ཉིད་ཀྱི་ལན་གསུམ་
 ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཆོག་ །དར་ཆོག་ལ་མཁན་པོས་དོ་ཆེན་བྱས། ལས་སྒྲོབ་ཀྱིས་བད་སྒྱུར་ནས་
 གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། སྟོན་ཆོག་ལ་མཐུན་སྟེན་ཆང་བ་དང་འགལ་སྟེན་བར་ཆད་དང་བལ་མ་བལ་
 སོགས་ཀྱི་བ་བརྟེན་མི་དགོས་ལ། དར་ཆོག་ལ་དེ་ལྟར་བརྟེན་དགོས། སྟོན་ཆོག་ལ་རབ་བྱུང་བརྟེན་
 རྫོགས་ཅིག་ཅར་དང་། དར་ཆོག་ལ་རིམ་ཅན་ཏུ་སྒྲེ་བ་སོགས་ཡོད་པར་བཞེད། ཆོ་གའི་མཚན་གཞི་ནི་

སྒོན་ཚོག་ལ་གསོལ་བཞིའི་ཚོག་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ལ་གོང་གི་འབྲེས་ལས་གསོལ་བ་
དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཞེས་པ་བྱུང་། རི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་སྒོན་ཚོག་ལ་སྒོམ་པ་སྒྲུབ་པར་མ་རབ་བྱུང་
གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཅིག་ཅར་
རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་པར་བསྒྲུབས་པར་བྱུང་བ་ཞེས་བྱུང་། ཚོག་གཞན་དུ་བསྟན་
པ་ནི་པར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་གསོལ་བ་ཞིའི་ཚོག་འདི་ད་
ལྟར་གྱི་ཚོག་ལས་གཞན་པའི་སྒོན་ཚོག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ལྟ་བུ་ནི་སྒོན་གྱི་ཚོག་ལོ།
ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ནི་རྣམ་པའི་ཚོག་ཡིན་ཏེ། སྒོན་གྱི་ཚོ་(༡༡ན)གའི་རྣམ་པ་
ནི་དེ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའི་རྣམ་པ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐཚིག་གོ། ཞེས་གསུངས།

ཉེས་མེད་སྒོན་ཚོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཚམས་ནང་དེར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
འདུ་བར་བཤད་ཀྱང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། དག་བཙུམ་པ་ས་ག་ལྟས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་ཚོག་
ལེའུར་བྱས་པ་མེ་རྟག་སྒྲུང་ལས། དཔུས་དང་མཐའ་ལོབ་པ་དག་ལ། བསྟེན་རྫོགས་ཡང་དག་
བསྟན་པ་ནི། བཅུ་དང་ལྔ་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་སམ། རྟེན་པས་ལྟག་པས་ཀྱང་ནི་རུང་། ཞེས་བཤད་དོ། །

འདི་ལ་སྒོན་ཚོག་དངོས་གཞི་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་དང་། ལུང་རིགས་
གཏེར་མཛོད་དུ་སྒོན་ཚོག་གཞན་རྣམས་བཏགས་པ་བ་དང་། གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱི་ཅིག་ཅར་བསྒྲུབ་པ་
ལ་མཚན་ཉིད་པར་ངོས་བཟུང་། འདུལ་ལྷིག་རིན་ཅེན་སྒྲུང་བ། དཀ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་།
ཚོས་རྗེ་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་དོན་སོགས་མཐས་པ་མང་པོའི་བཞེད་པ་མཐུན་པར་སྒོན་ཚོག་
དངོས་གསོལ་བ་ཞིའི་ཚོགས་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྒྲུབ་པ། དེ་ལྟར་གྱི་ཚོག་འདི་སྒོན་
ངོལ་དུ་གནང་བའི་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཚོགས་སྒོན་ཚོག་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་གིང་། འཇམ་དབྱངས་
བླ་མ་དགོན་ཅོག་ཚོས་འཕེལ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བཞེད། དུས་སྒོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་ལྔའི་པར་དུ་
བྱུང་བ་སྒོན་ཚོག་དང་། དེ་ནས་དར་ཚོག་བྱུང་བར་བཞེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དྲིག་ཆེན་རིན་ཅེན་སྒྲུང་བར།
དུས་སྒོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་ནས་(༡༡བ)བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཡལ་སྐས་མཛལ་བའི་འཕྲིན་པ་

འཆར་གས་བྱས་དེའི་ཆོ་བ་འདི་ལུས་འཆར་ག་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གོང་དུ་སྟོན་པའི་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་རྣམས་ལ་ཡུལ་
གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ད་ཐ་མ་པ་དང་བྱང་སེམས་གྱི་ད་ཐ་མ་པས་ཟད་མི་སྟེ་གེས་པའི་
བྱང་ཚུལ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཆོ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རང་གི་རང་གིས་སྟོན་དུ་བྱུང་པ་ལ་ཆོ་གའི་ཐ་
སྟོན་ཟུར་ཅམ་ཡང་མེད། ཡུལ་གཞན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ལ་དགེ་སྟོང་
དག་འདི་ནི་སྟག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཅམ་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟེས་པའི་
ཆོ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེས་པ་ལྟ་བུ་གཤམ་པ་སོགས་ལ་རྒྱུར་ཤོག་ཆངས་པར་མཚུངས་པར་སྟོན་
ཅིག་གསུངས་པའི་མོད་ལ་བྱི་བྱད་དང་། གོས་དང་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་
ལོན་པ་ལྟ་བུ། འོད་སྟངས་ཆེན་པོས་བྱོད་ནི་ཁོ་བོའི་སྟོན་པའོ། ཁོ་བོ་ནི་བྱོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སོ་ཞེས་སྟོན་
པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུ། བཟང་སྟེའི་ཆོགས་དུག་ཅུས་དགོན་ཅིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁས་
སྒྲངས་པ་ལྟ་བུ། རྒྱ་རྒྱའི་བདག་མོ་སོགས་ཀྱིས་ལྷོ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུ། ལྷོ་བའི་བདག་
ལེགས་བྱིན་ལ་གཅིག་དུ་དགེ་བ་ནི་གང་། ཐར་པའོ། དེ་ལ་མཁོ་བ་ནི་གང་། དད་པའོ་ཞེས་པའི་དྲི་བ་
ལ་མཉེས་པ་ལྟ་བུ། ཆོ་གའི་རིག་བྱེད་ལ་བརྟེན་པ་སྟོན་ཀྱི་ཆོ་ག་སྟུང་བཤད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་གསུམ་གས་
ཆེ། རྒྱུ་བ་པ་གསུམ་གས་རྒྱུར་པའི་བརྒྱུ་བ་བྱ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་བརྒྱབས་པ་(༡)ནན་ལྟ་
བུ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཅན་རྒྱད་རྣམ་པར་དག་པ་ག་སྟག་བྱུང་བས་འདུལ་བྱའི་རིམ་པ་ལ་
མི་བརྟོན་གིར་མཁའ་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་བརྟོན་པར་ཡང་ཆོགས་རྒྱུར་དུ་ཁོ་ནས་
བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བཀའ་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ཡིན་པས་
ནད་མེད་པ་དང་། རི་སྟེ་དེ་དག་ལ་ནད་ཅིག་བྱུང་དུ་ཟེན་གྱི་དེ་དག་གི་ནད་གཤོག་ལ་སོགས་པ་སྟེད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དུག་ཐམ་ཆད་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱིད་པ་ཐ་མ་
པ་མ་ཡིན་པ་དབང་པོ་རྒྱལ་ཞིང་ལས་འཕྲོ་ཞན་པས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནད་ཚུལ་བཞིན་དུ་
མ་གེས་པས་སྟོན་ལམ་གོད་བག་ཅན་དུ་བྱུར་ཅིང་། ནད་དང་ཉེར་འཆོལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་མང་ཞིང་

མཐུན་སྦྲེན་སྤྱོད་དང་ཡོ་བྱད་རྟེན་དཀའ་བས་ལ་ལ་སྒོ་འཛལ་བ་ལ་གྲོགས་མེད་པར་ཆོའི་དུས་བྱས་པར་
བརྟེན་མཁན་སྒོ་བ་དང་བཅས་ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
གནང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་ད་ལྟར་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་རྣམས་པར་དག་པ་མེད་པས། དེས་ན་ད་ལྟར་གྱི་
ཆོ་ག་རྣམས་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་སོ། །

སྒོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྒོ་བ་ཆོག་པ་ཤོད་པར་དགོས་པ་མེད་དེ། ད་
ལྟར་གྱི་སྒྲ་བས་སུ་སྒོ་བ་ཆོག་བྱུང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་མ་ན་སྒོ་བ་མེད་དེ། སྒོ་བ་གྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་
གདུལ་བྱ་ཆོགས་རྒྱུད་བུའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཐབས་སྒོ་བ་གྱི་ཆོ་ག་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་པར་
ཤེས་ནས་མ་འོངས་པ་ན་དེ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོ་(༡༩བ)བས་འཇུག་པ་དང་།
སྒོ་བ་ཆོག་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་རྣམས་བཞག་སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་འདིར་སྒོ་བ་ཆོག་གི་རྣམས་
གཞག་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཚོག་འཕགས་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་ལས་ལྟུང་བའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲས་
སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས། དེ་ལ་འདས་པུ་བྱིན་ནས། རྒྱུན་གྱི་དབང་པོའི་མཁན་པོ་བྲམ་
ཟེ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞོས། དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཞབས་
གྱིས་དགེ་སྦྱོར་གི་དངོས་པོར་བསྐྱུང་བར་མཛད། རྗེ་རང་བྱུང་བས་སྒྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་
མཐར་ཕྱིན་དཔལ་གྱི་གཤམ་པ་དགོས་ཞེས་དོགས་སྦྱོར་མཛད་ནའང་། མཁས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་མ་
གཤམ་པས་སོམ་ཉི་མི་འཛལ།

གངས་ཅན་སྒྲོངས་སུ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དར་ཚུལ།

ནྟ་གྲ་རྒྱ་ནས། མ་དྲོས་པའི་མཚོ་ལས་རྒྱ་པོ་བཞི་ལྟར་སྒྲོགས་ཀྱིན་ཏུ་བྱུང་བ། ཀྱིན་མཆོན་སུ་
རྒྱུ་བྱ་མཚོས། རྒྱ་གཅན་འཛིན་བཟང་སྒྲིན་གྱི་བཅུད། །འབྱུང་མཁས་སུ་རྒྱུ་མ་དྲོས་མཚོ། །རྩོ་པའི་
སྒྲོངས་འདིར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི། །རྒྱ་རྒྱུང་མཐའ་དག་འདི་ལས་བབ། ཅས་གསུངས། བྱུང་བར་གངས་

ཅན་གྱི་སྒྲོངས་འདིའི་སྒོམ་རྒྱན་ལྷ་སྒྲི་མཐའ་དག་གིར་རྟ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལས་བརྒྱད་པའི་བོད་ལུ་ལ་
འདིར་བརྟན་པ་དབང་བརྟེན་དར་རྒྱས་སུ་བྱུང་བའི་བྱི་མའི་ཆེ་ལྷ་བཙན་པོ་ཁྱི་སྒོང་ལྷེ་འུ་བཙན་གྱིས་ཟ་རྟོར་
གྱི་རྒྱལ་རིགས་ལས་སྒོམ་བཙོན་དམ་པ་ཞི་བ་འཆོ་རྒྱན་དངས། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུ་བའི་གནས་
བརྟན་བརྟུ་གཉིས་དང་བཙས་མེ་མོ་ལུག་གི་ཡོ་ལ་སད་མི་མི་བདུན་བྱུང་བ་ཅ་བཞེད་ལས། བཙན་པོའི་
ཞལ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ངའི་བོད་ལ་དགེ་སྒོང་མེད་པས་ངའི་ཞང་སྒོན་(༡༧ན)དག་ལ་དགེ་སྒོང་བརྟུ་བ་
བམ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བརྟུ་བམ་སད་པར་བྱ་གསུངས་ནས་སྐད་ལབས་པ་ཆོ་ལས་ཐོག་མར་
བོད་ལ་དད་པ་ཆེ་བའི་ཅ་ཁྱི་གཟིགས་དགེ་སྒོང་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་མཚན་ཅ་དཔལ་དབྱངས་སུ་བཏགས།
ལྷའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པས་བཙན་པོ་དགྱེས་ཏེ། དེའི་ཞབས་སྒྱི་པོར་བླངས་ནས་ཁྱོད་བོད་གྱི་
རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ནས་མཚན་ཡང་ཅ་རྩ་ཞེས་བཏགས་ཏེ། བོད་གྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་
སྒྲུ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །བཙན་པོ་ན་རེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ངའི་ཞང་སྒོན་དད་པ་ཅན་ད་རུང་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིག་
ཅས་ཞུས་པས། སད་ཅིག་གསུངས་ནས་ཅ་གསལ་སྒྲུང་དང་། །ཅ་ཁྱི་བཞེར་གྱི་བྱ་སད་གི་ཏི་དང་། པ་
གོར་ཉེ་འདོད་གྱི་བྱ་བེ་རོ་ཅན་དང་། རན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་དང་། ལྷ་ཨ་ཅ་ར་རིན་ཅེན་མཆོག་
དང་། ལ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བྱར་རྒྱུ་དང་རྟུག་དགེ་སྒོང་བྱས་ཏེ། མིང་ཡང་ཡེ་ཤེས་དབང་བོ་དང་། རྒྱ་
བོའི་དུས་ན་ཅ་གསལ་སྒྲུང་ཟེར། ཐམས་ཅད་སྒྲིད་ཞུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མིང་། སྒྲོབ་དཔོན་བོ་རྟོ་ས་
ཏུར་བཏགས། ཅ་དཔལ་དབྱངས་ལ་རྒྱ་ནག་སྐད་སང་གི་ཏ་ཟེར། ལ་ལ་ཅ་ཁྱི་བཞེར་གྱི་བྱ་སད་གི་ཏ་
ཟེར། དེ་ལ་ཐོགས་པར་བཏགས་ནས་སད་མི་མི་དུག་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྷར་བརྟན་པ་སྒྲུ་དར་ལ་
དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲེ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ནས་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྒྲེ། ལྷ་
རྒྱུ་རྗེས། རྟོ་ཡིག་འོད་ཤེང་ཐིག་པ་ལས་སྒྲིན་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྒོང་ལྷེ་བཙན་དེས། ལྷུ་བ་བའི་བརྟན་ལ་
ལྷག་བསམ་བརྟན་པོས་ཞི་འཆོ་རྒྱལ་བཤེས་རྒྱལ་(༡༨བ)ཁྱི་མས་སྒྱིན། །ལམ་ན་སྒོབ་ཆོགས་ལས་བོད་
གྱི་སྒོ་གསལ་སད་མི་བདུན་ཞེས་བརྟེན་པར་རྫོགས། །གངས་རིའི་སྒྲོངས་འདིར་རབ་བྱུང་འདུལ་བའི་
བརྟན་པ་མ་མེད་དེ་ནས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་བོ་དར་མས་བརྟན་པ་བསྐྱབས་པའི་གཏམ་གསལ་

པས། རྒྱ་བོ་འི་སྒྲོམ་གྱི་ནས་སྟོན་ལུང་དམར་གྱུ་ཕུ་ཞེ་དང་། བོ་དོང་པ་གཡོ་དགོ་འབྱུང་དང་། བཞད་
 གྱི་གཙུང་རབ་གསལ་དང་གསུམ་གྱིས་འདུལ་མཛོན་གྱི་དཔེ་ཆ་དེའུ་གཅིག་གི་རྒྱལ་ཁལ་དང་བཙས་
 གསང་ཐབས་གྱིས་མངའ་འིས་སུ་བྱོས། དེར་ཡང་བཞུགས་མ་རུས་པར་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་ནས་མདོ་སྟོན་
 མ་ལུང་དུ་དོ་རྩེའི་བྲག་ར་ཨན་རྒྱུད་གནས་རྫོང་དན་ཏིག་ཤེལ་གྱི་ཡར་དགོན་དུ་བསྐྱོམ་གྱིན་བཞུགས་པ།
 དེའི་ཆོ་འགོ་སྟག་སྟངས་ཁྱི་ཞེས་པའི་རྒྱལ་བོའི་སྟོན་པོ་ཞིག་གིས་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅ་ལྔ་པ་ལ་སྟོན་ལམ་རྣམས་པར་
 དག་པས་མཆོམས་སྟུར་ནས་བཙོང་ཁ་བདེ་ཁམས་སུ་རྒྱུའི་པོན་པོའི་བུ་ཤེས་རབ་ཅན་ཞིག་དུ་འབྱུངས་
 པས་མུ་བྱ་གསལ་འབར་དུ་བཏགས། བར་སོན་ནས་ནོན་འཇམ་དཔལ། ཁང་འིན་ཅེན་དོ་རྩེ། སྤྱི་རྒྱལ་
 པའི་གཙུག་ཏོར། བམ་དགའ་ལྷན་བྱང་རྒྱལ་སྟགས་སྤྱི་མ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྟགས་གྱི་ཆོས་དུ་མ་ནོས།
 འཁོར་བའི་སྟག་བསྟེན་བསལ་ནས་ཐར་པ་ཡི། །བདུད་ཅིས་འགོ་བའི་སྟག་བསྟེན་ཞི་བྱེད་པའི། །བསྟན་
 པ་རྩོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །དང་པོར་བདག་གིས་རབ་དུ་བྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
 བས། གཙུང་གི་མཁན་པོ་དང་གཡོས་སྟོབ་དཔོན་མཛད་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་མཆོན་དགོ་པ་རབ་གསལ་
 དུ་བཏགས། དེ་ནས་འིན་ཞིག་ལོན་པ་ན་གོང་(༡༥ན)གི་མཁན་སྟོབ་གཉིས་དམར་གྱིས་གསང་སྟོན་རྒྱུའི་
 ཏུ་ཤར་གོ་དབང་དང་འབག་གིས་ཁ་སྟོང་མཛད་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཤིང་བྱིས་སྟགས་རབ་ཤིན་དུ་ཆེ་
 བས་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་གྲགས། མི་ཉག་ལྷའི་ཡུལ་དུ་གོ་འོང་སེང་གོ་གྲགས་ལ་འདུལ་བ་གསལ།
 ཀྱ་འོད་མཆོག་གྲགས་ཞེས་ལྟོ་བལ་ནས་ཆོས་མང་པོར་སྦྱངས་པ་ཞིག་ཁམས་སུ་བྱོན་པར་འབུམ་རྟེན་
 སྟགས་ཞུས། རི་དཀྱིག་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོ་སྟག་གོར་ཡེ་ཤེས་གཡུང་དྲུང་དང་བར་གནས་བརྟན་གྲགས་
 གཉིས་རབ་དུ་བྱུང་བས་སྟག་བར་གཉིས། ར་ཅོག་གཉིས། བཞད་སྟགས་གཉིས། འལ་གཞུབས་གཉིས།
 རོང་མཆུར་གཉིས་སྟགས་འདུལ་འཛིན་མང་དུ་བྱོན། དེ་དག་གི་སྒྲུབས་ལུམ་བརྟན་དང་། འོད་སྦྱངས་
 བས་རྒྱལ་རབས་གསུམ་གྱི་བར་ལ་བོད་དབུས་གཙུང་ན་སྟོམ་པ་འབོགས་ལེན་ལྟ་ཞོག་རབ་བྱུང་གི་
 གཞུགས་བརྟན་ཆོང་བ་ཡང་མེད། ཉན་བཤད་ལྟ་ཞོག་ནད་པའི་རིམ་གྱོ་ལ་སྟོག་འདོན་རེ་ཅམ་བྱེད་པ་ན་
 དམར་པོ་འདི་རྣམས་ནག་པོ་འདི་རྣམས་གྱིས་འཆད་པ་འདྲ་ཞེས་པ་ལས་མེད་པ་ལོ་བདུན་ཅུ་བྱུང་ངོ་། །

དེ་རྗེས་སྒྲིབ་པ་བརྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཚུགས་པའི་རྒྱུད་ཆ་དཔུས་གཙང་དུ་སྒྲིབས། མངའ་བདག་ཆེན་པོས་
 ཡབ་ཀྱིས་སོགས་པ་མངས་ཀྱིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཅུང་ཟད་ཞུགས་ནས། གྲུ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ།
 འབྲིང་ཡེ་ཤེས་སྟོན། བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སློབ་གྲོན། རག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྲུང་གནས། ལུས་པ་ཡེ་ཤེས་སློ་
 གྲོན་ཏེ་དཔུས་པ་ལྷ་མདོ་སྒྲིབ་དུ་བརྒྱུངས། དེའི་རྒྱུད་གཙང་གི་པཅོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསན་ཏེ། ལོ་
 སྟོན་དོ་རྗེ་དབང་ལྷུག །ཆར་བཅུན་ཡེ་ཤེས་(༡༥བ)མེད་གེ །མངའ་ཤིས་ལོད་བརྒྱད་སྟུན་གཉིས། བོ་དོར་
 པ་ལུ་པ་དེ་ཀར་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱུངས། གཙང་གཡོ་དམར་གསུམ་བགྲེས་པས་མཁན་པོ་མི་འབྲིངས་
 གསུངས་ནས་སློབ་དཔོན་དང་སླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་རབ་བྱུང་བསྟེན་
 རྒྱུགས་གནང་། འདུལ་བ་བསྐྱབས་ཏེ་ཡར་ལེབས་ནས་དཔུས་གཙང་གི་མི་པཅུ་པཅོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སླ་
 མཛོད་དུ་གྱུར། གྲུ་མེས་ལ་གནས་གཞི་འཛིན་པའི་སློབ་མ་ཀ་བ་བཞི་གཏུང་དུག་སོགས་གྲགས་པའི་ཀ་
 བ་བཞི་ནི། གྲུ་མེས་ཚུལ་བྱུང་། ཞང་སྒྲ་ནམ་དོར་དབང་། རྟོག་བྱང་འབྱུང་། གྲུ་མེས་ཤེས་རབ་པོ། དེ་
 བཞིས་ཤིས་བཞིན་གསོལ་ནག་ཐང་ཆེན། སྟོན་ལུང་རཅག །ཡེར་པ་བ་རང་། རྒྱ་གསེར་རྒྱང་སོགས་
 བཅིགས་ནས་མང་དུ་མཛོད་པས་རང་སྟེ། ཞང་སྟོར། རྟོག་ཚོ་གྲུན་སྟོར་དུ་གྲགས་སོ། །འབྲིང་གིས་རན་
 ལམ་སྒྱི་མོ་བཅིགས་པ་ནས་མཛོད་པ་འབྲིང་ཚོ་ཟེར་ཏེ། གསང་ལུ་སྟེ་ཐང་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །
 བས་ལུང་གྱུར་ལྷ་ཁང་བཅིགས་ནས་མཛོད་པ་ལ་ཐ་ཚོ་ཟེར་ཏེ། རག་གིས་ཀ་ཆེན་བརྒྱུང་བ་ནས་མཛོད་
 པ་ལ་རག་ཚོ་ནོ། །གཙང་དུ་ལོ་སྟོན་གྱིས་ཞུ་བྱ་བྱུན་གོང་བཅིགས་པ་ནས་མཛོད་པ་ལ་ལོ་ཚོ། ཚོར་བཅུན་
 གྱིས་ཅིས་ཀྱི་ཡང་དཔེན་བརྒྱུང་བ་ནས་མཛོད་པ་ལ་ཚོར་ཚོ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མང་། གཙང་པ་གཞན་
 གསུམ་དང་སྟུམ་པ་ལས་མཛོད་མ་བྱུབ་པས་དཔུས་གཙང་གི་མི་དུག་ཏུ་བར་བྱེད་དོ། །འཇལ་ཡེ་ཤེས་གཡུང་
 དུང་གིས་སླ་ཆེན་གྱི་མཁན་ལུ་ཏེ་པོ་མཚོག་སླ་ལ་བཀའ་འདྲིན་ཞུས་པས་ངས་ཆབ་གཏོར་བཏང་ལ་འོང་
 གིས་གསུང་བའི་བར་དེར་(༡༥ན)མཁན་པོ་གོངས་པས་དེ་ག་སྟོམ་པར་ངོས་བརྒྱུང་ནས་དེའི་རྒྱན་སྟེལ་
 པ་ལ་དགོ་ཚུལ་རྒྱ་གཏོར་མར་གྲགས། འབྲེ་གཞོན་ཚུལ་གྱིས་སླ་ཆེན་པོའི་མཁན་ལུ་ཡ་ཟེ་པོན་སྟོན་ལ་
 སྟོམ་པ་ཞུས་པས། དེར་བས་ཟེར་བའི་རང་ལས་འདས་པས་སྟོམ་པ་ཐོབ་པར་བཅིས་པས་སྟོམ་པ་དེར་

བས་མར་གྲགས། འ་འབྲེ་གཉིས་ནས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་གནས་གཞི་དང་ཕྱེ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་རྒྱལ་ཀྱང་
མཁེན་བུའི་ཆོས་འབྱུང་དང་སྟག་ཚར་ལོ་ཙུ་བའི་ཕྱོམ་གསུམ་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ཞིང་། ཐམས་ཅད་མཁེན་
པ་མཁེན་བཙུའི་དབང་ཐུག་གི་ནམ་ཐར་དུ་འཁའི་ཕྱོམ་རྒྱུན་དེར་བས་མ་ཡིན་རྒྱལ་བྱུང་བ་ཕྱོན་ཁྱི་ཡིག་
ཚར་མོ་མོར་བརྟེན་བས་ཁུངས་ཆེའམ་སྟམ་ཁྱུང་དབྱེད་དོ། །

དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཙོ་ཆེར་རྒྱ་མེས་ནས་ཁྲེང་པ་ནི། དངོས་སྟོབ་ཀ་རྒྱ་བ་གཞུས་དོ་རྗེ་རྒྱལ་
མཚན་ལ་འདུལ་བའི་བཀའ་བབས། དེ་ལ་བྱ་བཞི་སྟེ། སྤྱོད་རྒྱལ་བྱུང་། ཀ་རྒྱ་བ་རྒྱལ་བྱུང་། སྟེ་པོ་
གྲགས་རྒྱལ། འཛིན་པ་ཤེར་འོད་དོ། བྱི་མ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན། ཉང་མཚམ་པ་རིན་ཅེན་སྤྲུམ། མོག་
རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤྲུམ། ཀོ་ཁྲིམ་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྲུམ་མོ། དེ་གསུམ་དང་འཛིན་པ་ལས་གཞན་གསུམ་ལ་རྒྱ་འདུལ་
བ་འཛིན་པ་དབང་ཐུག་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གསན་ནས་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་
པར་མཛད་དེ། སྤྱོད་ཚར་ཁྲི་ཚར་བར་ཚར་ཁྱི་སྟོབ་མ་བྱུང་། སྤྱོད་ཚར་ལ་དབུས་ཀྱི་ཀ་བ་མ་ཆོ་བྱུང་དོར་དང་
ནག་པོ་དར་རྒྱལ། གཙང་གི་ཀ་བ་མཐའ་བཞི་བརྩོན་འགྲུས་འབར་དང་འདར་འདུལ་འཛིན། བར་ཚར་
ཀྱི་གསོ་རྒྱལ་འབགས། བྱི་ཚར་ས་རྒྱའི་བྲག་དམར་(༡༦)དོ་རྗེ་ཕུར་བུ་སྟེ། མ་ཆོ་ནས་བྱ་འདུལ་མོགས་
དང་། འདར་འདུལ་ནས་ག་མི་མོགས་དང་། ཀྱི་པོ་ནམས་ལ་བྱ་ཀྱི་ག་གསུམ་ལ་འདུལ་བ་འཆད་ཅེས་
གྲགས་སོ། །བསྟན་པ་ཀྱི་དར་ཀྱི་ལོ་ཆེན་རིན་བཟར་མོགས་སྤྱོད་པས་པའི་ཕྱོམ་བརྩོན་པས་ཆེར་དང་།
བཀའ་གདམས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོམ་རྒྱུན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོམ་བརྩོན་མཛད་པས་
རྣམ་པར་མ་དག་གོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་བཅུ་གཞི་སྟོབ་ཀྱི་ཁྲིམ་པ་ཆེན་པོ་གསོག་ལ། སྤྱོད་པོས་བསྟེན་
རྗེགས་མཛད་པའི་ཆོ་སྟོབ་པའི་དགོ་འདུན་ལ་རྒྱ་བན་དེ་བྱུང་བ་སོམ་ཉིར་བྱུང་བ་དང་། ཆབ་གཏོར་མ་
དང་དེར་བས་མའི་རྒྱུན་ཡར་མར་གཤིས་ཉེས་མེད་ཐུན་ཆོགས་ལ་ཡར་ཤེས་ལྡན་རྣམས་དབྱེད་པ་མཛད་
པར་སྤྱང་། ལྷ་སྤྲུམ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་དུས། རྒྱ་གར་གར་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྗེ་ཏ་རྣམས་སྤྲུམ་སྤྱོད་དངས། འདུལ་
བའི་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་མཛད་པའི་སྟོབ་མའི་གཙོ་པོ་སྤྱོད་སྤྲུམ་ལ། ལྷ་ཏ་སྤྲུམ་ལ། བརྗེ་པ་ལ་སྟེ། སྤྲུམ་
གསུམ་ལ་མོགས་པའི་སྟོབ་མ་མར་དུ་བྱུང་སྟེ། དེ་རྣམས་ལས་བརྒྱུད་པ་ལ་སྟོད་འདུལ་པར་གྲགས་ཤིང་།

ཀླུ་མཁའ་ཀླུ་ཀླུ་ཀླུ་མཆོས། ཀླུ་ཀླུ་ལལ་གྱི་པར་ལས་འབྱུང་ཀླུ་གར་གར་ཕྱོགས་མཐས་པའི་གཙོ། །
རྣམ་པ་ལ་དེ་སློབ་མཐོན་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་ལྟ་པ་ལ་གསུམ། །ཞང་ཞུང་འདུལ་འཛིན་ཀླུ་པ་ཤེས་རབ་
པ་རྟོ་པ་ལའི་མཐོན་བྱ་ལྟེ། །སྟོང་ལྷགས་འདུལ་བ་བརྒྱད་པ་གཉིས་ལྟན་གཞན་ལས་ལྷག་ཅེས་རང་གིས་
བསྟོད། །དེ་ཡང་ཀླུ་པ་ཉམས་ལེན་དང་། །བཤད་པའི་རྒྱུད་དང་གཉིས་ཡིན་ཟེར། །ཕྱག་ལེན་བཤད་
པ་རང་བཟོ་ཞེས། །གཞན་ལ་བརྟག་དཀའི་ཆོག་མདའ་(༡༥ན)འཕེན་ཞེས་གསུང། །ཁ་ཆེའི་བསོད་སྟོམས་
པ་ཆེན་པོ་ཤུ་ཤི་ཁྲོ་ལོ་ཙུ་བ་བུམས་པ་དཔལ་གྱིས་བོད་ལུ་ཏུ་སྒྱུན་དངས། ཏུ་ལུ་ཕྱོག་མ་དགོན་
པར་ཉིན་གཅིག་ལ་མི་བརྩུ་གཅིག་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ནང་ནས་གོ་ལུ་པ་ཁེར་གད་བྱང་རྒྱུ་
དཔལ་དང་། གཙང་བརྟོ་རྟེ་དཔལ་གཉིས་མཐོན་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར། །བཀའ་ལ་སྟོད་ནས་ཐེམས་
པའི་ཆོ་གཙང་སོ་བ་བསོད་ནམས་མཛེས་བྱ་བས་ཁོ་བོ་དགོ་སྟོང་གི་བསྐྱབ་པ་བྱངས་ནས་ལྷུང་བས་སྐད་
ཅིག་བྱང་མ་གོས་པའི་དགོ་བ་དེ་རྫོགས་བྱང་ཏུ་བསྟོ་བ་ལུ་ལུས་པས་གིན་ཏུ་མཉེས་ནས་ཐུགས་ཀར་ཐལ་
མོ་སྒྱུར་ཏེ་བསྟོ་རྒྱ་གིན་ཏུ་བཟང་། དའི་མཆོད་གནས་བྱེད་གསུངས་ནས་ཞུ་རིང་ཏུ་འཕྱིད་པ་དེ་བྱང་
རྟོར་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཏར་ནས་ལུལ་ལུའི་ན་བཟང་འཕྱེད་གསོལ་ལ་འདུལ་བ་སློབ་པར་བཏར།
བཀའ་ལ་ཀླུ་གར་ཏུ་ཐེག་སྐབས་བྱང་རྟོར་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱགས་ཕྱིར་འགོ་བར་ལུས་པས་ཆད་པ་མི་ཐུབ་
གསུངས་ནས་མ་གནང་བར་གཙང་སོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་སྟེལ། དགོ་འདུན་བཞི་ལྟེ་དང་མ་བུལ་
བ་གྱིས་གསུངས། རྟོ་རྟེ་དཔལ་བས་སྟེ་མོ་ཆོག་མིག་ཆོགས་པ་བརྩུགས། སློབ་མ་གཞུ་བ་དཔལ་དགོན་
ཅོག་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བྱེ་རྟེ་ཆོགས་བརྩུགས། བྱང་རྒྱུ་དཔལ་གྱིས་ཆོགས་དགོ་འདུན་སྐད་བརྩུགས།
དའི་སློབ་མ་དབུ་མཛད་བསོད་ནམས་སྟོབས་གྱིས་ཆོས་ལུང་ཆོགས་པ་བརྩུགས་པས་ཆོགས་སྟེ་བཞིར་
གྲགས། ཉང་སྟོད་རྒྱན་གོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་འཇམ་མགོན་ས་སྐུ་པརྟེ་ཏས་ཁ་ཆེ་བཀའ་ལ་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་བྱང་རྟོར་གཉིས་དང་ས་ལོ་ནས་འཕེལ་བར་བཀའ་(༡༥བ)བརྒྱད་པར་གྲགས་
པས། ཀླུ་ཀླུ་རྟེས། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་སྟན་གྲགས་མཐོན། ཁ་ཆེའི་མཐོན་པོ་ཤུ་ཤི་ ཁྲོ་ལོ་དང་
པའི་ལྷགས་རྒྱ་ཡིས། །བསྟན་འགྲུའི་དཔལ་ཏུ་སྒྱུན་དངས་ཆོ། །མཐོན་ལུའི་གཙུག་རྒྱན་ལྷ་རིག་དབང་།

ཞི་དུལ་གཙང་མཁས་ས་ལོ་ན། རྟོང་བྱང་ལ་སོགས་བསམ་མི་བྱའ། རྟོང་སང་འདི་ན་བརྟན་པའི་གཞི་
མ་བརྟན་རྫོགས་སྒྲིམ་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུ། ལས་ལེ་རྟོང་བྱང་ཞལ་ལས་འབྱུང་ཡིན་སྟེན་སྟངས་ལ་སོགས་སྟེན་
གད་མོ། འབྱུངས་པས་མི་དམས་རེག་ན་འཛིག་ཅེས་འདུལ་འཛིན་འགའ་ཞིག་སྤྲུགས་མི་ཆོས། རྟོམ་
པའི་རྒྱུ་དང་སྟེན་པའི་རྒྱ་ཚོགས་གཟུ་ལུས་མ་བྱེད་བརྟགས་པས་འཛོང་། ཞེས་གསུངས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱི་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ཀུན་མཁྱེན་ལ། རྒྱལ་སྤྲུལ་སོགས་
མེད་པ། རྟོ་རྟེ་འཆར་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་སོགས་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་པལ་ཆེར་བཞུགས་བརྟུན་ལས་
སྟེན་པ་བཞེས་པ་མང་ཞིང་། བཞུགས་བརྟུན་པ་གྲིང་བས་གསང་སྤྲུགས་མཁས་དུ་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་མཁན་པོ་དང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལས་སྟོབ་མཛད་ནས་བརྟན་པར་
རྫོགས། དེའི་མཁན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་རྟོ་རྟེ་གདན་པ་ཡིན་པས་སྟེན་རྒྱུ་འདི་ནམ་པར་དག་ཀྱང་རྒྱལ་ཚབ་
རྟོ་རྟེ་འདུལ་བའི་བརྟུན་པར་སོང་གཤིས། བཞུགས་བརྟུན་འཕེལ་ལ་དེའི་སྤྲུགས་ཞེན་གྱིས་བརྟན་
རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མ་མཛད་སྟེད་དོ། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡེ་བཟང་ཅེ་བའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་གྱིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོ་བཟང་གྲགས་
པའི་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྐབས་(༡༥)གཉིས་ཀྱི་མོ་ལའི་རྩར་ཞག་ས་མཛད་པས། ཁྱེད་སངས་
རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་པའི་ལུང་བརྟན་པ་
བརྟེས། ཡི་དམ་གྱིས་ཀྱང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་པན་པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བར་
ལུང་བརྟན་པས་ཐོག་མར་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་གོས་དུས་ཤིང་དུབས་པ་དང་ལྷུང་བཟེད་དང་གདིང་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་བསྐྱམས་ནས་གཞན་དག་གིས་མཐོང་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྩལ་འདི་ལྟ་
ལུ་ཞིག་ཁོ་ནའོ། །

ཞེས་ཡིད་ཆེས་པར་འབྱུང་བར་མཛད་ནས་གྱིས་ནི་ལོ་ལེམས་སྒྲ་རེ་ཅམ་ཆོས་ཉན་པར་རྩོལ་བའི་
སྟོབ་མ་དག་ཀྱང་འདུལ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་བཀོད་པས་མདོན་སྤྲུལ་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་ཞོག རྒྱང་རིང་པོ་
ནས་ཐོས་པ་དག་ཀྱང་སྤྲུལ་ཡོང་གཡོ་བས་བྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟན་པས་བྱེད་ལྟེ་འགྲན་སྒྲ་མེད་པར་བྱུང་།

ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་དེའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཞལ་མ་མཐོང་ཞིང་ས་སྤྲོགས་ཤིང་ན་གནས་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་དག་གྲང་དུས་དྲུབས་མ་དང་གདིང་ལྷུང་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་བསྐལ་བ་དང་ཕྱི་རོལ་ཡང་སྤྱད་མ་
སྤངས་ཏེ་སྒྲ་གམ་གྱོན་བ་དང་ལྷའི་མདོག་གྲང་གསེར་མདོག་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་སྤྱན་
མོང་དུ་སྤྱང་བའི་ཆེ་བ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་སྟེ་གསང་བའི་བདག་པོ་བྱག་ན་དོ་རྗེས་མཁན་ཆེན་ལས་གྱི་དོ་
རྗེ་ལ་བཀའ་སྤྱལ་བའི་ཡི་གེ་ལས། ར་ལག་ན་དོ་རྗེས་གྲང་མ་ཏི་རྩ་དྲ་གྱི་དྲི་ཤིའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་
རྟོགས་པར་མི་རྣམས་སོ་གསུང་། ཆད་མ་ལས་ནི་འདིའི་སྤྱི་མ་ལ་དགའ་ལྷན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
འཇམ་དཔལ་སྟིང་པོར་གྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། (༡༥བ)མ་འོངས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སང་གའི་
ར་རོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ལ་ཡིད་འཕྱོག་པ་མེད་ཅིང་གིན་ཏུ་མཐོ་བའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་ཞིག་
འདིར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱོན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་ཆེར་བསྐྱགས་པའི་ཡུལ་གངས་ཤིང་སྤྱོདས་འདིའི་བསྟན་
པའི་ཉི་མ་གཅིག་པུ་བ་སྒོ་བཟང་གསལ་བའི་དཔལ་གྱིས་གྲང་ཡར་སྤྱངས་ནམ་ཀླུ་པ་དབང་མིག་མཁན་
ཆེན་ཆུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཆེན་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། །པཎ་ཆེན་བརྒྱད་པར་ནམ་གྲངས་
མང་ན་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ནས། ཡོན་ཏན་བཤེས་གཉེན། ཤིན་ཏན་བཤེས་གཉེན།
ཆོས་གྱི་བཟང་པོ། ལྷ་ཆ་པ་ཏི། ཆོས་གྱི་ཕྱིང་བ། འབྱུང་གནས་སྤྲུལ་བ། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤུ་ཤི། འཇམ་
དབྱངས་ས་སྤྱུ་པཎ་ཆེན། ཁང་སྟོན་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན། མཉམ་མེད་གསལ་པ་རྒྱལ་མཚན། སྤགས་
འཆང་གཟུངས་གྱི་དཔལ་བ། པོ་དོང་དགེ་ལེགས་བཟང་པོ། སྤགས་འཆང་ལྷ་འདྲུ་བ། སྤྱི་ཆུ་བ་བྱམས་
པ་ཆོས་ཤིན་ཅེན། སྤྱི་ཆུ་བ་བཙོན་འགྲུས་རྒྱ་མཚོ། སྤྱི་ཆུ་བ་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར། སྤྱི་ཆུ་བ་ནམ་མཁའ་
རྒྱལ་མཚན། སྤྱི་ཆུ་བ་ནམ་མཁའ་དབང་ལྷུག་ །རྗེ་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར། ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་
རྒྱ་མཚོ། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན། འདིར་སྤྱིད་གསོངས་རྗེ་དཔོན་མང་ཐོས་གསལ་པ་
ནམ་རྒྱལ། ལྷ་ཁང་མཁན་ཆེན་བྱམས་པ་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས། དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཚན་ནས་སྟོས་ཏེ་
ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཁན་ཤིན་པོ་ཆེ་གནས་བརྟན་ཏེ་བར་འཁོར་གཉིས་པ་ཤིན་
ཅེན་བསོད་ནམས་(༡༩ན)མཚོག་གྲུབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་སྤྱུར་ཡང་སྤྲོགས་ཀྱིན་

ཏུ་དང་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་དོགས་གནས་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་
པའི་དུས་བསྐོའི་མཁུག་ཏུ། གྱེ་མ་གངས་ཅན་མོད་འདི་ན། །མཁན་སྟོབ་ཁྱིམ་པས་བྱེད་པ་དང་། །སྟོམ་
པ་གཏོར་མས་ལེན་པ་དང་། །དུས་བསྐོར་རྒྱས་བྱེད་པ་མང་། །མདོ་དང་གཟུང་ག་ཏམ་དུ། །ལོ་རྒྱ་ཆོས་
གངས་བབད་པ་མེད། །རྒྱ་བ་བདུན་པའམ་བརྒྱད་པ་ནས། །ལོ་ལོ་འཛིན་པའང་མདོ་དང་འགལ། །
མང་དུ་རྒྱས་ན་དག་ཐོགས་སྒྲུང་། །མ་རྒྱས་ལག་ལེན་འཆོལ་བར་སྟོད། །འདི་འདྲའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །
བདག་ལྟ་བུ་ལ་ཅི་བྱ་ཡོད། ཅས་དང་། རྒྱ་ཆད་པ་རིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱུ་ཡིག་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱུལ་བ་ལས། །
ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཁན་སྟོབ་བྱེད་ཅིང་ཏོར་འདུས་ཁ་བསྐོར་སྟོམ་པ་གཏོར་མས་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་
བརྒྱབ་བྱ་ཐག་རྒྱས་འཇལ་བར་བྱེད། ཐོག་གཅིད་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་བྱིན་ལེན་ཐོགས་པམ་པས་དཀྱིས་ཀྱང་མཁན་
སྟོབ་བྱེད་ཅིང་སྟོམ་བཅོན་གཞན་ལ་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་འདེབས། ཅུ་བཞི་སྟོམ་གྱི་རྣམ་ག་
ལ་ཐོགས་བག་ཡངས་སྟོད་ཅིང་གྲུང་དང་དོར་བར་བྱ་བ་མི་ཤེས་དག་སྟོང་ཡིན་ཞེས་བདག་ལ་བསྟོད།
ཅས་ཐོགས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་པའི་འཕེལ་འཁྱིལ་གྱི་དབང་གིས་ལག་ལེན་འཆོལ་བར་སྟོད་པ་རྣམས་
ཚོགས་ཤིག་འབྱུང་བའི་མཁན་པོ་ཁྱིམ་པས་བྱེད་པ་ནི། རུ་ལོ་ཆེན་པོར། རྒྱ་འདུལ་འཛིན་ན་རེ། ཁྱེད་
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཁན་པོ་མཛད་པ་ལ་མཁན་པོར་འོས་པའི་(༡༩ན)ཡོན་ཏན་མ་ཆང་སྟེ། མཁན་པོ་བྱ་
བ་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ཡོན་པའི་དག་སྟོང་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོད་ཤེས་པ་དགོས་པ་ལ། ཁྱེད་
ལུང་གི་རིགས་སྒྲུ་ག་ཆང་ལ་ལོངས་སྟོད། རྣམས་སྒྲུ་མི་ལ་མཐུ་གཏད་བཏང་ནས་གསོད། རྫོག་ཏུ་བྱུང་
མེད་བསྟན་པས་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་བྱས་ན་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་ཟེར་ཞིང་། གཞན་ཡང་མང་པོའི་གསེབ་
ཏུ་ཆོས་གཏམ་ལ་བསྟན་བཏགས་ནས་རན་སྒྲས་མང་དུ་བྱས་པ་ན། དེར་རུ་ཆེན་ཐུགས་ཅུང་ཟད་ཁྱོས་
པའི་རྣམ་པས་འདི་རྣམས་གསུངས་ཏེ། ག་ཆང་བཟའ་བ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན། །དམ་ཉམས་གསོད་པ་
སྒྲགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན། །ཁྱེད་མེད་བསྟན་པ་ལས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་ཡིན། །ང་ཡིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་གནས་
རྣམས་ན། །འདུལ་འཛིན་དག་སྟོང་དག་དང་འགལ་བ་མེད། །དེ་བས་དམ་ཉམས་ལོག་ལྟ་ཅན་ཁྱོད་

ཀྱང་། ཞལ་བདུན་ཐོ་རངས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་བྱ། གསུངས་པས། མཁན་པོ་དེ་ཞལ་བདུན་ན་
ལུས་རྒྱུ་ཡིད་གསུམ་རེངས་ནས་འདས་པས་རྩ་ཆེན་རིག་པ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལས་ཀྱི་བརྟེན་པ་
སོགས་ཀྱོགས་སུ་འགྱུར་ནའང་། དེ་ཀྱི་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མཁན་པོ་མཛད་མི་རིགས་པར་མངོན་ཏེ། ལྷོ་
ན་ལ་རྒྱའི་མཁན་པོ་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྒྲོང་ལྷ་བྱའང་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་མཛད་
ནས་པིཊ་པར་གྲགས་པའི་ཆེ་མཁན་པོ་མ་མཛད་ཅིང་། དེས་མཚན་ན་རོ་ཏ་པ་སོགས་གྲུབ་ཆེན་མང་
པོའང་སྒྲ་ཆོད་སྒྲོད་སྒྲད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་མི་གཅིག་པ་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པཊ་འགྱུར་
གནས་གདུལ་བྱའི་རང་སྣང་དུ་ཡོན་ཏན་(༡༠ན)གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱུས་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་
དུས་གསུམ་ཀྱུལ་པའི་སྒྱི་གཟུགས་དེས་ཀྱང་བོད་དུ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལས་རབ་བྱུང་གི་
མཁན་སྒྲོབ་མ་མཛད། དེར་མ་ཟད་འོ་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲོན་པས་ཀྱང་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྒྱའི་རྣམ་པས་གཞན་ལ་
ཉན་ཐོས་ཞུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོལ་པ་ཐོག་པ་མེད་པས། ཆད་ཐུབ་ཀྱི་དཔལ་པོ་རྣམས་ལ་འབྱུང་མི་
འབྱུང་གྱི་རྣམ་དཔྱེ་ཡོད་མོད། བོ་དོར་བཀ་ཆེན་འཛིགས་བྲལ་གྱིས་ཤེལ་དཀར་དོར་འཛོམ་གསང་ཡུམ་
དུ་བརྟེན་པའང་རྩ་ལེའི་རྣམ་ཐར་དར་མཚུངས་པར་མངོན་ཞིང་། དུས་ཤིས་ཉག་བརྟན་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཀྱན་
དགའ་སྒྲིང་པོ་དང་། ཟལ་མོ་བྲག་སྒྲ་སྒྲེ་སྒྲ་ཉིང་འཛམ་མགོན་སྒྲ་སྒྲེ་སོགས་ཀྱིས་མི་ཆངས་པར་སྒྲོན་པ་ལ་
འཛམ་བག་མེད་བཞིན་དུ་མཁན་པོའི་བྱ་བ་མཛད་ཅིང་། གསེར་མདོག་ཅན་པའི་དགེ་བཤེས་སྒྲ་སྒྲོལ་པ་
འདྲ་ཡང་མིག་ཅན་གཡང་མཚོངས་ཀྱི་རྣམ་པས་དེ་དག་ལས་སྒྲོལ་པ་ལེན་པར་གྲགས་ཤིང་། ཀར་འབྲུག་
རྣམས་ནི་ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མོས་གུས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་སེམས་ལ་
ཞུགས་དྲགས་པས་གྲོང་གཞི་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སེམས།

སྒྲོལ་པ་གཏོར་མས་ལེན་པར་འགའ་ཞིག་སྒྲགས་ཉིང་མའི་མདོ་དཔལ་གི་ཉན་ཐོས་སྒྲུབས་ལ་
ཟུར་ཟ་བར་འཆད་ཀྱང་། མདོ་དཔལ་དུ་མ་ཟད་སྒྲ་འགྱུར་བཀའ་གཏོར་མང་པོར་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགྲའི་
དཔལ་རིམ་བཞིན་བསྐྱར་བའི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་བྱི་མ་བྱི་མའི་གཞི་རྟེན་དུ་དགོངས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་འབྲེལ་
བའི་དཔལ་གི་བད་ཆད་ཅམ་དུ་སོ་ཐར་ཚྭགས་མཚུངས་ཅམ་ལས་ཆོག་མཚན་ཉིད་པའི་སྒྲོན་པ་སྒྲོལ་པ་

འབོགས་པ་ (༡༠བ)མིན་ཞིང་། བསྐྱར་ཡུལ་གྱི་རབ་བྱུང་དང་བྱིས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་སྐགས་
གསར་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྡོམ་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་བྱིས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྡོམ་དང་དེའི་གཞི་རྟེན་
དུ་གྱུར་པའི་མི་དག་བཅུ་སྟོང་གི་བྱིས་ས་ཤིག་དགོས་པ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པས། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོ་
ཐར་མཚན་ཉིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབང་གི་སྟོན་དུ་ཅུང་པ་ལ་གླིང་གསུམ་གྱི་སྟེས་པ་བྱད་མེད་ཟ་མ་
དང་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་འགྱུར་བས་ཤེས་བྱ་མཐའ་བཀག་པའི་གོ་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་
དོག་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་གྱུར། མདོ་དབང་ལ་གསོལ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གྱི་ཕྱོགས་འདྲ་
ཙམ་འདུག་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེས། སྡོམ་གསུམ་ལས། བེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི། སོ་སོར་ཐར་པ་
བཤད་ཀྱིས་ཉོན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཉིད་ལ་ཡང་། སོ་སོར་ཐར་པ་འབོགས་པ་ཡི། ཆོ་ག་འགའ་
ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ཡི་ཆོ་ག་པལ་ཆེར་རུབ། ཅིས་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་སྡོ་ཐར་གྱི་འབོགས་ཆོག་གི་
ལག་ལེན་པལ་ཆེར་རུབ་པར་གསུངས་ཤིང་དགོན་ཅོག་བཅེགས་པའི་དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱས་པར།
བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ཡོངས་སྒྲིའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱིས་བྱིས་བདག་དགུ་སྟོང་དང་བདུན་སྟོང་གསུགས་མ་
བསྐྱར་བར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པ། སྡོམ་གསུམ་ལས། རྒྱལ་སྐྱོ་བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་
སོགས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས། མཁན་པོ་མཛད་ནས་འགོ་མར་ལ། བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་མཛད་དོ་ཞེས། ཆོག་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་ཆོ་ག་ནི། མདོ་ལས་
གསུངས་པ་ངས་མ་མཐོང་། ཞེས་བསྟན་པ་བྱི་(༡༡ན)དར་ལ་བཤད་སྟོལ་འདི་དག་མཁས་པ་རྣམས་
གྱིས་མ་གཟིགས་ཀྱང་སྡོ་འགྱུར་གྱི་སྐབས་རྒྱ་འབྲུལ་ཐོགས་མེད་མངའ་བའི་པཌ་བྱུང་རྣམས་གྱིས་མཁའ་
སྟོན་ཨོ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་སོགས་སོ་སྟེས་བཤོད་པར་མི་རུས་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་བཞུགས་པ་གཟིགས་པར་
བརྟེན་ལོ་པཌ་རྣམས་གྱིས་མདོ་དབང་གི་སྐབས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་ལེན་རྒྱས་པ་མ་
མཛད་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མའང་རབ་བྱུང་དང་བྱིས་པ་གོས་དཀར་ཅན་ལ་
མཐའ་མ་བཀག་པས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལུགས་སྟོལ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་མདོན་པས། མའི་
སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དགོ་སྟོང་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། བཞི་གང་

ཞེན། འོན་དམ་པའི་དགོས་པ་དང་། ཀྱམ་ཐོབ་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། ལུག་ལྷགས་པ་ལྷ་ལའི་དགོས་པ་དང་།
ཁྲིལ་པ་དང་འོ་ཆ་མེད་པའི་དགོས་པ་དང་། འདི་ལ་རི་ལྷ་ར་ན་འོན་དམ་པའི་དགོས་པ་ཞེན། འདི་ལྷ་སྟེ།
སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་སམ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་དགོས་པ་ཡོན་ཏན་
ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་དུ་གྱུར་བའམ། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་པམ། དག་
བཙུག་པའམ། བྱིར་མི་འོང་བའམ། ལན་གཅིག་བྱིར་འོངས་པའམ། རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པ་སྟེ། གང་ཟག་
རྣམ་པ་བདུན་པོ་འདི་དག་གི་འོན་དམ་པའི་དགོས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྟེ་བོ་གང་ཁྲིལ་ན་གནས་ཤིང་སྟེ་
དང་ཁ་སྟེ་ཡང་མ་བྲེགས། ཆོས་གོས་ཀྱང་མི་གོ། རབ་དུ་བྱུང་བས་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་མ་གོས། གསོལ་བ་དང་། ལུ་བའི་ལས་དང་། གསོ་སྦྱོན་དང་། ཚུལ་གྱི་ལས་(༡༧)ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་མི་རྒྱུད་མོད་ཀྱི། འཕགས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་འཕགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ན་དེ་
ཡང་འོན་དམ་པའི་དགོས་པ་དང་ལྷན་པ་ཏེ། དེ་དག་ནི་འོན་དམ་པའི་དགོས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
པས་ཤིས་རྒྱས་ཤིང་། དེར་སངས་ཀྱི་མདོ་དབང་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་རྣམས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སོགས་
གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་མིག་ཡར་ལྷའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་
འཇུག་པ་སྟེ། དེར་སངས་ཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་བར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་དང་ལྷ་ཡི་ལུ་
སོགས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལ་འཇུག་པར་མོས་པ་ལྷ་ལའོ། ཁོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རི་ལྷ་ར་ཡིན་སྟེ་ལྷ་ར་ན་སྟོགས་
འདི་ལ་ཞལ་འདྲིས་རྒྱུད་པའི་དྲགས་ཤངས་ཞི་གཙོད་སོགས་སུ་མ་ཟད། ས་དགའི་ལྷགས་འཛིན་གྱི་བླ་
མ་དང་འབུལ་སྟུང་པ་ཐོས་པ་རྒྱུད་ཞིང་སྟེང་ཁམ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁམས་སོག་མོན་གོང་སོགས་ཀྱི་
དབང་རྒྱལ་འདྲ་ལ། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་གདིང་བ་གཏད་རྗེས་སོ་སོའི་ཆོས་སྦྱོང་གང་ཡིན་
གྱི་གདོང་མ་མགོ་ཐོག་དུ་བཞག་ནས་བཀའ་བསྟོས་པའི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་ཆོས་སྦྱོང་ཆེ་གོ་མོ་འདིའི་སྟོན་ས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་སོ་ཞེས་བད་སྟུང་པའི་གཏམ་ན་བར་ཐོས་སུ་མ་ཟད་ཁྱིས་ཀྱང་ཐོར་བུ་བྱུང་བ་མིག་
མཐོང་ལག་ཟིན་གྱི་དག་རྒྱུན་སྤང་བས་སྟུང་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་དབང་ཟ་བ་འདྲ་བྱུང་བར་བྱ་སྟོན་ཡབ་
སྟེས་བྲགས་མ་རངས་པའི་རྒྱུར་མདའ་འཕེན་པར་ཐལ་མོ་སྟོར་བ་ལས་ཞུ་ལན་འབུལ་ཅི་འཆོལ། ཀམ་པ་

མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལོར་དུ་ཐག་རྒྱ་མ་རུང་བའི་གསལ་ག་དངོས་བསྟན་ལ་མེད་འདུག་པ་
དེ་ལ་(༡༩༩)བརྟེན་ནས་གཞན་དག་གིས་ཚུད་པ་བྱུང་གི་དོགས་ནས་འཛམ་གླིང་རྒྱུན་གཅིག་གི་སྤྱབས་
བཟང་མཛད་པ་འདྲ། ཀམ་ཚང་པ་རྣམས་སྟོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དོ་རྗེ་གཞོན་ནུའི་བྱག་ལེན་ཡིན་
ཟེར་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཅུ་ལྔ་ཉི་ཤུ་ལྔ་སྟམ་ཅུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་ཚོགས་
པ་ལ་མཁན་པོའི་བྱ་བ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མཛད་ནས། ལས་དངོས་གཞི་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དུ་ཡོད་སྟངས་སྤྱི་
བསྐྱོར་བའི་མཚམས་ཐ་དད་དུ་བཅད་ནས་བཞག །མཚམས་དེ་ཐམས་ཅད་ཐག་པ་ལྟ་སྤྱི་བསྟོན་པར་
བྱས་པའི་སྟེ་རིང་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཁ་ན་པར་གདན་བཤམས་ལ་དེར་ལས་གྲལ་གྱི་དགོ་འདུན་གྲངས་
ཚང་བཞགས་ནས་ལས་གྱི་ཚོག་བརྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་ན་བསྐྱབ་བྱ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ལས་གྱི་ཚོ་
ག་གཅིག་ལས་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟེ་མ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བར་འདོད་པར་བཀ་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་མཚོག་ལྷན་གྱིས།
འདི་རུང་བ་ཅམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཁོང་པ་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོར་འདུག་པས་མ་དགོངས་པ་ག་ལ་
ཡིན་གྱང་རིན་སྤྱངས་དོན་ཡོད་དོ་རྗེ་སོགས་གྱི་བྱགས་ལ་མི་འཐད་པ་བྱུང་གི་དོགས་པའི་བསྟན་པ་དང་
ཆེན་པོའི་དོ་འཛིན་ཆོང་རྒྱལ་པར་མཆིས། བཀ་ཆེན་དང་ཀམ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དུས་མཚུངས་པས་
བྱག་ལེན་འདི་ཀར་ལུགས་ལ་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྤྱིའི་སྟོང་ནས་དུས་རེ་སྟེ་ཞིག་ཤར་བར་མཛོམ། སྟོན་ཐང་
པ་དགོན་ཅོག་ལྷན་གྲལ་གྱི་དྲིས་ལན་ལྷ་དམར་བ་དུག་པས་མཛད་པར་སྟེ་མ་པ་ཐག་རྒྱ་མར་གྲགས་པ་
འདི་ལ་སྟོན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་ཚུད་པའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་མིན་གྱང་། བྱིས་
མི་མཁས་པ་མཁས་(༡༩༠)པའི་གྲགས་པ་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས། རི་སྐད་དུ། སྟོང་གི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་
རྒྱལ་ལ། སྟོང་པོ་རྣམས་གྱི་དབྱུག་པས་འགྲན། ཞེས་པ་ལྟར་གཞི་མེད་པའི་སྐྱར་བ་དང་། རྒྱ་མེད་པའི་
ཚུད་པ་སྤྱི་བཅུ་ཡོད་མོད། དེ་ལ་འཐད་པ་འདི་ལྟ་སྤྱངས་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ལུང་ལས།
ཡིད་འོང་ལྷན་ལ། དགོ་སྟོང་གང་དག་དག་བཅོམ་པའི་བྱིར་རམ། འབྲས་སུའི་བྱིར་དགོ་སྟོང་དེ་དག་
གིས་ཁྱིམ་པ་བརྒྱན་པ་ལྟ་སྤྱངས་བར་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡུལ་ན་
ལི་ཏ་ལྟ་སྤྱང་མི་གཞོད་བཞིན་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་མཐའ་དག་རབ་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། ར་

བའི་བར་རམ། རེ་ཁྲུའམ། ལུ་ཐའི་ལོ་མའམ། རས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱད་པའམ། སློ་མ་ནི་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་
བར་བྱས་པ་ལ་སློ་མ་ཐུན་པ་གངས་ཅན་དག་གནས་པ་ལ་སློ་མ་པ་སྟེར་བར་བྱེད་དམ། འཕོགས་པར་
བྱེད་དམ། སྦྱོན་པར་བྱེད་དམ། གསལ་བར་བྱེད་ན་དེ་ནི་རུང་བ་སྟེ། གཞི་རྣམ་པར་དག་པའོ། ཞེས་
དང་། ཡང་ལུང་ལས། བཟང་པོ་དང་། བརྒྱ་གཤམ་དང་། དག་བྱེད་དང་། དེ་ནི་དཀྱིལ་ལོར་གཅིག་ཏུ་
བྱའོ། ཉེས་ན་རྒྱ་མི་ལྷོ་ཞེས་པས་འདི་སྐད་གསལ་ཏོ། གཤམ་ཏེ་བཟང་པོ་དང་། བརྒྱ་གཤམ་དང་། དག་
བྱེད་དང་། དབང་པོ་དང་། རུང་བ་དང་། གནག་སྦྱིས་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གཅིག་གིས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་བཞིན་ན། སྐབས་འགར་རམ། འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིན། བཀའ་སྩལ་པ། རྟགས་ཅམ་དང་
མཚན་མ་ཅམ་གྱིས་གང་ལ་བར་ཆོད་པར་བཞི། ཞེས་པ་འདི་དཔེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མ་
ཡིན་གཉིས་(༡༣)མ་ཡིན། དུས་རེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་ཀྱན་རུ་རུང་པས་སྐྱད་པའོ། ཞེས་དང་། མ་
ག་རྟ་དང་། ལྷ་མི་བརྟ་ཏེ་གནས་སྤྱུལ་པོ་གཤམ་ཆེན་བྱ་ལུ་བརྟ་ལོར་བྱི་བྱག་བདུན། སྟོན་པོ་བརྟ་
ཉེར་ལུ་ཉུག་རུམ་པ་སྟེར་གི་རྫོགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསལ་
བའི་ཆོ། དག་སྟོང་བསྟན་སྟོང་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ལུ་པ་ལ་མོ་ཏ་ལྟར་མང་རུ་ཡོད་ཀྱང་གངས་ཀྱང་བྱས་
པའོ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ལུ་པ་ལ་མོ་ཏ་ནི་ཁ་དོག་སྤྱ་རྫོགས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དམར་པོ་དང་། དཀར་
པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། བག་པོ་དང་། ལྷ་པོ་དང་། སྐྱ་པོ་དང་། ཟས་པ་དང་། ལྷ་ཆོ་དང་། སྟོན་པོ་དང་།
རམས་དང་། ལྷང་གུ་དང་། ལྷང་གུ་མང་པོ་དག་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་རེ་ལ་ཡང་ནམ་མཁའི་མདོག་གིས་
བར་ཆོད་པས་མ་འདྲིས་པར་སྒྲུང་ངོ། ཉེ་བཞིན་རུ་དག་སྟོང་འདོད་པ་ཡོད་པ། དག་སྟོང་བྱེད་པ་ཡོད་
པ། དག་སྟོང་གཉན་པ་ཡོད་པ་རུ་མ་ལས་ཀྱང་གངས་རེར་རེ་ཁྲུ་ཡོད་དམ། རྫོགས་པ་ཡོད་དམ། རྟགས་
ཀྱི་དཀྱིལ་ལོར་མང་པོ་ཡོད་ན་འདི་རུང་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱུལ་པོ་འདི་རབ་ཏུ་དབྱུང་སྟེ། སང་ནང་བར་
སྤྱ་བར་བྱི་དོར་བྱོས་ཤིག ཉེར་འདི་གསུམ་དག་གི་གངས་ལྡན་གྱི་རེ་ཁྲུ་ས་དམར་པོ་དག་གིས་བཞོད་
པར་གྱིས་ཤིག གཤམ་ཏེ་རལ་པ་ཅན་དང་རྒྱ་ལི་ན་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ངོ། སྦྱོན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། དཀྱིལ་ལོར་དེར་བཞོད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་དོན་པོ་སྦྱོན། དག་སྟོང་དག་ཡོངས་ཤིག ཅིས་སྟོས་

གི་གཅིག་མོག་ས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱོད་བ་དང་བཅས་བ་དང་། ལུང་བ་དང་བཅས་བ་མི་(༡༩བ)
 འཕྱར་རོ། །དེ་ལ་དགོ་སྤྱོད་གིས་ཚད་མ་ཅན་གྱི་སེམས་བཟུང་ལ་བསྐྱབ་བ་ཐུབ་པ་ལ་གྲངས་མང་དུ་
 བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་འདི་འདི་ལྟར་ངེས་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་
 བྱས་ན་སྒྱུན་མེད་དོ། །ཞེས་བ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་བདེ་བར་གསེགས་པའི་བཀའ་
 ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་རྒྱུབ་གྱི་བསྐྱབ་བ་བརྟག་བ་དང་། བསྟན་བ་མྱད་དུ་བྱུང་པའི་
 ཚོགས་སོགས་ལས་གསུངས། རྒྱ་བ་གསལ་པས་ཀྱང་བཤད། སུ་སྟོན་དང་བཅོམ་རལ་སོགས་གྱི་དགོངས་
 གཞི་ལྟར་མཛད་ཀྱང་ཞེ་འདོད་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུང་པའི་ཐོག་མའི་ལུང་འདི་
 འདུལ་བ་ལུང་དང་ཀླུ་ག་ཏམ་དུ། མཚམས་སུ་རྒྱུད་གི་སྤྱོད་ས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་སེར་ལྗང་གི་
 ལུང་བ་གདབ་བཤམ། སྤང་སུ་བྱེས་བཤམ། རྟོ་བཞག་བཤམ། སྒོལ་གཏོད་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་
 བརྟན་པོ་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་བ་དང་སྤྱོད་ས་འདྲ་ཅམ་ལས་ལྷན་དག་མ་འཕེར་ཞིང་།
 ཚོག་གཅིག་པ་ལུང་ལས་མ་རྟེན་མོད། ལུང་ཁྱེད་ས་རྣམ་དག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་བསྟེན་རྫོགས་དང་གསོ་སྦྱོར་
 སོགས་གྱི་དུས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལས་གྱི་ཁྱེད་ས་མ་གཏོགས་བསྟེན་རྫོགས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུབ་པའི་
 ཁྱེད་ས་སུ་མི་འགོ། གལ་ཏེ་འགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལུང་ལས། གང་ཟག་ལྟ་བུ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་
 བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་གི་མིང་མ་བརྟོན་པ་དང་། མཁན་པོའི་མིང་མ་བརྟོན་པ་དང་། གསོལ་བ་ཆད་པ་
 དང་། བརྟོན་པ་ཆད་པ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་ཤེས་པའོ། །(༡༩ན)ཞེས་གསུངས་པས། ལས་
 མཁན་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་དང་། མཁན་པོའི་མིང་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་མིང་རྣམས་མ་བརྟོན་པའོ། །
 གསོལ་བ་དང་བརྟོན་པ་གང་རུང་ཆད་ནས་མི་སྟེ་བར་བཤད་པས་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱུར་ལོངས་པ་ཅམ་གྱི་
 མིང་ཅིག་ཅར་དུ་ལས་སྒྲོབ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མི་ཐོན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུ་བ་ཅིང་གོང་གི་མཚམས་གཅོད་ལུགས་
 དེ་ཅིག་པས་མ་བསྟོར་པའི་ཐང་སྟོངས་ལྟ་བུར་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལས་ལ་དགོངས་བ་ཁྱེད་རྣམས་ཁང་
 པའི་ནང་དུ་མཛད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མི་རུང་བས་སོ། །
 རྗེས་འབྲངས་གྱི་དཔྱོད་ལྟར་འདྲ་དང་མོལ་བའི་ཆོ་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་རྒྱ་གལ་ཆེ་པའི་དེགས་ལ་

གཅིག་གསུམ་གསུམ་ཚུན་ཆད་བསྐྱབ་པ་གནང་། གཞན་འཕྲིན་ལས་ཆེ་དྲགས་པས་དམངས་ལ་སྐབས་སུ་
གང་བབས་མཛད་ཟེར་བས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་
ལ་རྒྱས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་སོགས་ལ་ཉུང་ཏུ་བྱ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཆོག་ལ་རྒྱས་བསྐྱུས་མ་གསུངས་པས་
བོན་ནམ་ཁོམ་གྱི་སྒྲུབ་མ་ལས་མ་འདས་གིང་། འཕྲིན་ལས་ཆེ་ཆེ་མོའི་རིགས་གྱིས་ལོང་མེད་པ་དང་
འདིའི་ཆད་འདིས་ཡོང་འདིའི་དོད་འདིས་བྱེད་ཟེར་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་དགྲ་ག་ལེན་པ་མང་
བར་སྒྲུབ་། ལྷ་དམར་བ་དྲུག་པས་ལུང་འཕྲེན་མཛད་པ་དེ་ནམས་ལུང་དུ་ཡོད་མེད་བརྟག་ཕྱིར་སྒྲུབ་ཐང་
ནས་གྱིས་བཀྲ་གིས་ལྷན་པོའི་དགོ་བཤེས་ཡིག་ཅུལ་ཅན་བཅུ་བཞི་ལ་འདུལ་ལུང་པོ་ཉི་རེ་གཏད་དེ་ཞིབ་
མོར་འཛོལ་བཅུག་པས་ཡེ་མ་རྟེན་གཤིས་སྒྲུབ་ཐང་པ། (༡༧)ལྷ་དམར་དགོན་ཅོག་ཡན་ལག་ལ་བསྟེན་
ཚོགས་བསྐྱབས་པའི་དད་ཞེན་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལ་དཔོན་སྒྲོབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་གནང་རྒྱུ་མང་ཞེས་
སྒྲུབ་བ་གདབ་སྒྲུབ་། སྒྲུབ་ལུང་སྟེ་བཞི་ནས་བཅུ་ལ་གྲང་མ་བརྟེན་པས་རྒྱ་ནག་མདོ་རྩོམ་པའི་བྲག་ལེན་
དེ་སྟེབས་པ་འདྲའོ། །

སྟག་ཆང་ལོ་རྩ་པའི་འདུལ་ཁྲི་ག་རྒྱ། མཚམས་གཉིས་གྱི་བར་དུ་བསྐྱད་ནས་གཅིག་རྒྱ་སོགས་
དང་། མཚམས་བཞིའི་བར་དུ་གིང་ལེབ་ལྷ་སྤུའི་སྟེང་དུ་ཐམས་ཅད་སོགས་ཏེ། དེས་ཁ་སྒྲོང་ཡང་རུང་བ་
ལས་བྱས་ནའང་རྒྱས་རེ་ལ་འགྲུབ་ཅིས་པ་སྟེ། སྟོན་དཔལ་ཆེན་དོར་གཞོན་གྱིས་འབྲི་གྲང་དུ་མཛད་པ་
ཕྱིས་བྲག་ལེན་ཉམས་ནས་ཐག་རྒྱ་མར་གྲགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་དུ་མར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་
སྒྲུབ་སོགས་མདོ་གསུམ་ནི་རྟོགས་སྒྲུ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་ལས་གྱི་ཁ་སྒྲོང་བྱེད་པ་ལ་མཚམས་གཞན་མ་
ཡིན་པ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་ཆོག་ཉུང་ཞིང་དོན་ཆེས་གསལ་ལ་དོ་རྟེན་གཞོན་ལུ་ཟེར་བའང་འབྲི་
གྲང་རྟོགས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྒྲོབ་པ་དང་མི་གཅིག་པས་སྒྲུབ་པོ་སྟེང་ཁམས་ཅན་གྱི་བསྟགས་
ས་དེ་མིན་པ་འདྲག་གོ། །

གསུམ་དུ་གཅོད་དགོས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ས་ག་ལྷས། དགོ་སྒྲོང་ནམས་གྱི་ལས་གཅིག་གིས།
བཞི་ནི་བསྟེན་པར་རྟོགས་མི་བྱ། རྟོགས་དག་ལ་ནི་ཆོགས་ཉིད་གྱིས། ལས་ནི་གང་དུ་འང་ཅུང་ཟད་

མེད། ཅེས་དང་། མདོ་རྩ་ལས། རྟུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་པས་གསུམ་མན་ཆད་ཚོགས་གཅིག་གིས་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་པར་བྱར་རུང་ངོ་། ཞེས་པར་རང་འབྲེལ་ལས། རྟུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ལ་སོགས་པའོ། །
 མཁན་པོ་གཅིག་པ་འདི་(༡༥ན)ལ་ཡོད་པས་ན་མཁན་པོ་གཅིག་པ་སྟེ་དེ་ལའོ། ཚོགས་གཅིག་གིས་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་གསོལ་བ་གཅིག་གིས་སོ། རྟུ་མ་ཇི་ཅམ་གྱིས་ཤེས་ཤེས། འདིར་གསུམ་མན་ཆད་ཅེས་སྟོན་ཏེ།
 གསུམ་མན་ཆད་རིགས་པ་ཡིན་གྱིས། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པས་མཁན་
 པོ་གཅིག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས་མང་བ་རྟུ་མ་གཅིག་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་མི་རུང་བ་དངོས་སུ་
 གསལ་ཞིང་། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱེས་པ་ལས། བཅུན་པ་རྟུ་མ་གཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ལས་བྱེད་
 པ་པོ་གཅིག་གིས་ལས་གཉིས་བགྱི་བ་དང་བགྱིས་པར་བརྟེན་པ་དང་། དགོ་འདུན་ཡང་དེས་འགལ་
 ཚབས་ཅན་རྟུ་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཉེ་བར་འཁོར་ཡོད་དེ། ལས་བྱེད་པ་པོའི་དགོ་སྟོང་སྟོབས་དང་
 ལྡན་པར་གྱུར་ན་མཁན་པོ་རྣམས་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཡོངས་སུ་
 བརྟེན་རྟུ་མ་ཤིང་གསོལ་བ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ་ལས་ཀྱང་བྱེད་ནའོ་ཞེས་པའི་དོན་མཁན་པོ་དེས་
 བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མ་ཟད་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱི་མིང་རྟུ་མ་གཅིག་ལ་
 འདོན་པར་རྟུ་མ་ན་རྟུ་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཚོགས་པའི་ཁྱེས་ཏེ་བཞིར་ཡོངས་པ་མི་ཚོགས་པའི་རྒྱ་མཚན།
 ལུང་ཐུན་ཚོགས་ལས། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་དགོ་སྟོང་གཉིས་པོ་བཅུན་ཅན་དང་། སྟོང་བ་
 སྟེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་གཏམ་འདྲིས་པ། སེབས་པར་སྐྱབ་བསྟོན་མགྱིན། འགྲོགས་ཤེས་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་
 ལས་གཅིག་གིས་ཁྱོད་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཤིག་དང་ངས་མཁན་པོ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་རིམ་གྱོ་བྱའོ་ཞེས་སྐྱས་པ་
 (༡༥བ)དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་རྟུ་སྐྱས་ཏེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྟབས་བྱེད་པས་གཉིས་
 ཀ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་འཁོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ན་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་བྱག་འཚལ་ཏེ་སྟོགས་གཅིག་རྟུ་འདུག་ནས། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་
 འཁོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅུན་པ་མཁན་པོ་གཅིག་དང་། སྟོང་བ་

དཔོན་གཅིག་དང་། གསོལ་བའི་ལས་གཅིག་གིས་གཉིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་མཁས་མཁུ་འཇུག་ལགས་སམ། ཉེ་
 བར་ལའོར་རུང་རོ། །དེ་གཉིས་གང་ཀྱང་པ་ལགས། གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བཅུན་པ་མཁན་པོ་གཅིག་
 དང་། རྫོབ་དཔོན་གཅིག་དང་། གསོལ་བའི་ལས་གཅིག་གིས་བཞི་བསྟེན་པར་རྫོགས་མཁས་མཁུ་འཇུག་ལགས་
 སམ། ཉེ་བར་ལའོར་རུང་རོ། །དེ་དག་ལས་གང་ཀྱང་པ་ལགས། གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བཅུན་པ་མཁན་
 པོ་གཅིག་དང་། རྫོབ་དཔོན་གཅིག་དང་། གསོལ་བའི་ལས་གཅིག་གིས་བཞི་བསྟེན་པར་རྫོགས་མཁས་མཁུ་
 ལགས་སམ། ཉེ་བར་ལའོར་མི་རུང་རོ། །དེ་ཅིའི་ཁྱིམ་ཞེན། ཉེ་བར་ལའོར་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་
 དག་མི་བྱ་བས་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་འདུན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ལགས་ཏེ། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་
 འདུན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་ལགས་ཚབས་ཅན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤིས་ལུས།
 རུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་མ་མེད་པའི་འཕྲེང་བ་ལས། བྱེད་རང་
 གསུམ་མན་ཆད་ཏུ་གནས་ཤིང་། རྒྱུ་དགོ་ཚུལ་མ་(༡༫)ཐོབ་པར་ད་ཕྱིས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱས་མ་
 ཐག་མ་ཉམས་པ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པས། དགོ་ཚུལ་གྱི་རྒྱབས་སུ་འདྲེན་པར་རྫོགས་མཁས་མཁུ་འཇུག་པར་དགོས་
 པར་བཞེད། རྟག་ཆར་ལོ་རྒྱུ་བའི་འདུལ་ཁྲིལ་ལས། བསྐྱུབ་བྱ་ཏུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་པ་གྲངས་གསུམ་
 མན་ཆོད་ཆོག་པའི་ཆོག་གཅིག་གིས་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱར་རུང་སྟེ་དགག་བྱ་མེད་ཅིང་
 དགོས་པ་གཟིགས་ནས་དེ་བཅས་པའོ། །ཤུགས་ལ་རྒྱུད་མཐུན་པའི་རྩེན་ཏུ་རྒྱུད་བཞི་མན་ཆད་གྱི་ཚོགས་
 མུ་མ་ཆར་བ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལས་མི་ཆགས་པས་རྩོམ་པ་མི་སྟེ་བས་སོ། །

སྐྱེད་ཚེ་ལ་མ་ཐོབ་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་དགའ་ཚོས་བཟང་གིས་མཛད་པའི་འདུལ་པའི་སྤྱི་དོན་
 ལུང་རིགས་གཏིང་མཛོད་ལས། བརྒྱུ་བ་ལ་དགོ་བསྟེན། བར་མ་རབ་བྱུང། དགོ་ཚུལ་བསྟེན་རྟོགས་
 གྱི་སྟོན་པ་འཕོགས་པ་ལ་གསུམ་མན་ཆད་ཏུ་གནས་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟོན་
 པ་ཤོག་གུང་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལས་ལས་དག་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཞལ་མཐུན་པས། དཙམ་ལྷན་རལ་གྱི་དང་ཏུ་སྟོན་སྟགས་ལ་རྒྱན་ཁུངས་མི་སྐྱེལ་བ་ཞུ། འདིས་མཚོན་
 ཏེ་བསྟེན་རྟོགས་པོ་གངས་དང་རྒྱ་གངས་སུ་བཅད་ནས་བརྒྱུ་བ་པ་དང་། ལ་སྟོང་པ་འདུལ་པའི་བཙས་

པར་གོ་བའི་བསྟན་ཐོག་གསུངས་ནས་ལོ་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་སོགས་སྟོང་དཀར་བྱས་ཟེར་
 བའི་བློན་པོ་རོ་མཚར་བསྟེན་པའི་གཏམ་ལ་དགའ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །མི་བསྟོད་དོ་རྗེའི་ཉི་དཀྱིལ་དུ་
 དངས་པའི་ཞུ་བའི་ལུང་ནི། བཅུན་པ་ལས་བགྱིས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཆིས་ལ། གནས་བཞིར་གང་
 ཟག་བཞི་(༡༥བ)བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིད་དུ་གནང་ངམ། གནང་སྟེ་འདི་ལྟར་ལས་བྱེད་པའི་དགོ་
 སྟོང་གནས་བཞི་ཆར་གྱི་མཚམས་སུ་གིང་ངམ་འབར་བའམ་རེ་ལྟེ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོན་ཏེ་རེ་ནས་སམ།
 གཉིས་གཉིས་ནས་སམ་གསུམ་གསུམ་ནས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ་བཞིར་མ་ཆར་ནའོ། །ཞེས་
 བའི་ཆོག་དེ་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། ལུང་ཞུ་བའི་འགྲེལ་བར། བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བཤེས་
 ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ལ་སྤང་བ་ཞིག་ལྷུང་བར་ལྷུང་ནས་དེས་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་མང་པོ་བྱས་པར་ལྷུང་
 ཏེ་མཚོད་རྟེན་དག་ཀྱང་བཤིག །དགོ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དག་ཀྱང་བསྟེགས། དགོ་སྟོང་རྣམས་
 ཀྱང་བསད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའི་སྒྲིགས་བམ་རྣམས་ཀྱང་ལུང་པོར་བཅུར་ནས་བསྟེགས་སོ། །དེ་ནས་
 རིམ་གྱིས་དགོ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་ལུལ་དང་གནས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྒྲིགས་བམ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ནས་
 བཅོམ་བསྟུག་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྟུ་བ་བྱས་ཏེ་གཞུང་སྤྱི་མའི་སྒྲིགས་བམ་ནི་མ་རྟེན་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
 འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་དག་མི་དག་དང་། ཅུ་བའི་སྟེ་པ་བཞི་ལ་ལུང་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པ་སོགས་
 བས་ཆད་མར་ལྷུང་པའི་ཕྱག་ལེན་དང་མི་མཐུན་པའི་ལུང་ཁྲུངས་ཅམ་ལ་ཡིད་བརྟན་ཡང་དགལ། ལུང་
 འདི་གའི་བརྫོད་དོན་ལ་དབགས་ན་སྤྱ་གཤམ་མེད་པའི་ས་ལུལ་དོག་པ་ཞིག་ཏུ་དགོ་འདུན་གྲངས་ཆར་བ་
 སྟེ་ཆོན་བཞིས་སོ་སོར་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལས་བྱས་ནས་ཐག་ཉེས་པས་མཐོང་བོས་ལྷུང་བར་ལན་ཚུན་
 འདུན་པ་ལུལ་ནས་བྱར་རུང་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྲུངས་མིན་པའི་རེས་པ་མི་འདུག་ཅིང་། འཕགས་
 ལུལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུབ་ཞབས་(༡༧ན)སོགས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འདུལ་འཛོན་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་འདུལ་
 བསྟན་སྟེ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་ལྷུང་བའི་དབང་ལྷུང་རྣམས་ལ་མ་གྲགས་པའི་ལུང་ཁྲུངས་འཁྲུང་བ་དང་རེ་
 གཉིས་ཀྱི་འདོད་མོས་བྱས་པ་སྦྱིར་བཏར་ལ་འཁྲུང་མི་རུང་བ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཀམ་ལ་མི་ཆར་སྟོད་
 གནང་བ་ལྟ་བུས་ཀྱང་ཤེས་ལུས།

གོང་གི་ལུང་དེ་ལ། མཚོ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། བརྩ་གཉིས་ལས་བྱེད་པའི་ཆོག་གཅིག་གིས་རྫོགས་
པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་ཕྱོགས་བཞིར་འཕོགས་པ་པོའི་དགེ་འདུན་ལྷེ་བཞི་བཞོན་དགོས་པར་གསུང་བ་
ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན། ལྷ་གཙུག་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཕྱོགས་བཞིར་རེ་ཁྲུས་བཅད་པར་བརྒྱབ་བྱ་གཅིག་ནས་གསུམ་
གྱི་པར་གང་ཡང་རུང་བ་བྱས་པ་ཁྱོན་བཞོམས་མང་མཐའ་བརྩ་གཉིས་བྱུང་། དེ་དག་ལ་མཁན་སྤྱོད་
གཉིས་བཞི་ག་ལ་གཅིག་གིས་གོ་བཅད། སོ་སོར་ཁ་སྒྲོང་གི་དགེ་འདུན་བཞི་རེ་ཆར་བཟུང་པའི་ལུགས་
དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྲུངས་ཅམ་བྱུང་ཡང་། བོད་རྒྱ་བྱར་མི་རུང་བ་གཉགས་དཔོན་གྱིས་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་
གསུངས་ཀྱང་དེའི་ཆོག་ཞིབ་མོ་འདིར་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་སྒྲོན་བྱུང་གི་འདུལ་འཛོལ་ཆེན་པོ་རྣམས་དེ་
ལྟར་ལ་བྱག་ལེན་མཛད་པའི་སྒོལ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཆོག་ཀྱས་པར་མ་བརྟན་
པའི་བྱེད་རུང་གི་རྒྱ་ཅམ་གྱིས་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་བྱ་བ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་འཕོགས་ཆོག་ད་
ལྟ་བྱེད་མི་རུང་ཞེས་པའང་བརྟན་པ་སྤྱི་རྒྱ་དང་མཐུན་ཞིང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལུགས་དེ་མཚོ་ལྷ་པས་
ཆོག་འབྲུ་བརྟོན་རྒྱ་ཞིག་གཙོ་བོར་མཛད་པ་འདྲ་ཡང་རྣམ་དག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་ཐག་རྒྱ་མའི་(༡༧)ཀྱབ་
ཆོས་ལྟ་འགོ་ན་ཀར་ལུགས་ཀྱི་བྱག་ལེན་དེར་བརྒྱབ་བྱ་རི་ཅམ་གོང་བ་ལས་གངས་མེད་ཅིང་། བརྒྱ་ཐམ་
པར་མཚོན་ན་བརྒྱབ་བྱ་སྤྱུ་ཆོན་ཏུ་བཅད་པར་སྤྱུ་ཕུ་སོ་གསུམ་དང་ཉག་མ་གཅིག་བྱུང་བ་རེ་ཁྲུས་
བཅད་པར་དེར་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཁ་སྒྲོང་གི་དགེ་འདུན་བཞི་ལྷེ་རེས་པར་དགོས་རྒྱ་ལ་དེར་སང་
དངོས་ལྟ་མི་མཛད་པས་ཀྱབ། ལྷིང་བོར་བསྐྱེད་ན་གོང་རྒྱ་བརྫོང་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་ཡངས་ཅན་
མཁན་པོ་བཀྲ་ཆེན་འགྲེང་བའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་མཛད་པའི་བྱུ་བ་མཐའི་བཤན་འབྱེད་མཐའ་དབྱེད་དང་
བཅས་པའི་འགྲེལ་པའི་གདམ་སྒྲེལ་དབྱེད་ལྟན་མཁས་པའི་ལུས་རྒྱན་རིན་ཅན་མཛེས་པའི་སྤྱ་ཆོས་
བཞོན་པ་ལས། འདི་སྒྲོང་གྱི་དོགས་གཙོད་རྣམས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་བཟང་པས་འབྲི་སྒྲོན་མེད་པར་
བཞོན་པ་ནི། དེ་ལ་འདུ་ཁང་ལྟ་བུའི་གནས་ཡངས་པ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱབ་བྱ་བརྩུ་ལ་སོགས་པའམ་བརྒྱ་
ཐག་ཏུ་ཡོངས་པ་རུས་གཅིག་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེ་མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་རྒྱ་
ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་རྒྱད་པའམ་ཐག་པས་བཅད་ནས་མཚམས་ཐ་དད་རྒྱ་གནས་པར་འདོད་པ་དང་

འགལ། བ་དང་དུ་ཡིན་ན་གཅུག་ལག་ཁང་གཅིག་གི་ནང་དུ་མཚམས་བཟུང་བ་དང་པ་དུ་མ་མ་བཟང་དེ།
གཅུག་ལག་ཁང་དེའི་ཕྱི་ནང་ཚུན་མཚམས་ནང་གཅིག་དུ་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུ་དུ། ལས་ལ་
ཕྱི་ནང་མཚམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དབྱར་གནས་ཀྱི་གཞིའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་རྩུབ། ཐམས་ཅད་གཞོན་པ་ལ་གནས་ན་ཞོན་པ་ཉིད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དབྱར་གནས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཆེ་དམིགས་(༡༥ན)པས་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་
ཀྱིས། དེ་ལས་གཞན་ལ་སྐྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ་པན་ཚུན་གཅིག་གི་དམིགས་པས་ལ་གཅིག་ལ་སྐྱར་ན་ཐམས་
ཅད་འཚོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་ལ་དུ་སེམས། བྱད་པར་མདོ་རྩུབ། དུ་མ་མ་ཁན་པོ་གཅིག་པ་
གསུམ་མན་ཆད་ཆོགས་གཅིག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་རུ་ངོ་ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་
ལས། གསུམ་མན་ཆད་ཆོགས་གཅིག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་རུ་ངོ་ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་
བྱར་རུ་གིས། དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་རུ་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་
འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ཚན་དུ་མ་མ་ཁན་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་ཡང་ཆོགས་པ་དེ་རྒྱམས་ལ་གསོལ་བཞིའི་
ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱར་མི་རུ་བ་དངོས་སུ་བཏུན་ལ།
ཁྱོད་ཅག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་འདུལ་བའི་ཆོ་ག་ལ་འདི་ལ་མགོ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ནང་
གཅིག་དུ་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ཚན་པ་དུ་མ་ལ་སྐྱད་པའམ་ཐག་པས་བསྐྱར་ཅམ་གྱི་བརྟུན་རིབ་བྱས་ནས་
གལ་དེར་གནས་ཀྱི་ལས་སྐྱོབ་ཀྱི་གསོལ་བཞིའི་ཆོ་ག་གཅིག་གི་གསུམ་ཚན་པ་དུ་མ་ལ་དུས་གཅིག་ལ་
བསྟེན་རྫོགས་འཕོགས་པ་འདི་འདུལ་བའི་གཞུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་བསྟོན་མེད་དུ་གསལ། དེས་
ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་བརྟུན་གྱི་ཐག་རྒྱ་དེ་འདྲ་
བྱེད་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་གསུམ་ཚན་པས་སུ་ཆོ་བཅད་ནས་བྱས་ན་སྟོམ་པ་སྟེ་བས་རང་གཞན་ལ་པན་
པར་འགྱུར་བ་འདི་མཛད་རིགས་སོ་ཞེས་(༡༥བ)ནན་གྱིས་གསོལ་འདེབས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ན་གསན་
དགོངས་ནི་ལྟར་མཛད། བསྐྱབ་བྱ་དུ་ཡོད་དེ་ལ་ཐག་རྒྱ་མར་མིང་བཏགས་ནས་དུས་གཅིག་རང་ལ་ཆོ་
ག་བྱེད་དགོས་པའི་གཏུགས་དྲག་དེ་འདྲ་ག་ནས་བྱུང་། གནད་ཀྱི་དོན་ནི་དུ་མ་མ་ཁན་པོ་གཅིག་པ་

གསུམ་མན་ཆད་ཚིགས་གཅིག་གི་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་གོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་པར་སོ་སོར་འཆད་དགོས་ཏེ། དེ་
ཡང་དུ་མ་ཞེས་པ་ནི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དེའི་དུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་
གསུམ་ཚན་པ་གཅིག་གིས་མི་ཚོག་པར་ཁྱད་མཐའ་བསྐྱེད་བྱ་བཞིའམ་ལུ་ནས་མང་མཐའ་བརྒྱ་ལ་
སོགས་པའི་བར་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ་དུ་མ་ཞེས་སྒྱིར་བྱང་ནས་དེ་དག་གི་ནང་ན་མཁན་པོ་གཅིག་པ་དང་མི་
གཅིག་པ་འགའ་ཡོང་སྤྱད་པས་དེའི་ཞིབ་ཆ་དཔྱད་པ་ལ་མཁན་པོ་གཅིག་ཅིས་པའི་ཚིག་འདི་སྒྲོས་དགོས་
ལྟར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དེར་སང་བྱེད་པའི་ཆོ་གའི་དུས་སུ་ཐོག་འདི་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྱིར་བའི་ཆོ་ག་
ནས་བཟུང་དུས་བསྒྲིའི་བར་ཐེབས་གཅིག་ལ་སྤར་གྱི་མཁན་པོ་དངོས་སུ་བྱོན་ཡོད་པའམ་མེད་ཀྱང་རུང་
དགེ་སྒྲོང་ལུ་ཆད་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཆོན་བསྐྱེད་བྱ་
གསུམ་ཚན་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་དུ་མ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་མཁན་པོ་མི་གཅིག་པ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་
དགོས་ཏེ། མཁན་(༡༩)པོ་མི་གཅིག་ན་བསྐྱེད་བྱས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
དང་། བར་ཆད་དྲི་བའི་སྒྲོན་གྱི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་
བརྗོད་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁན་པོ་གཅིག་གི་མཚན་ནས་སྒྲོས་པས་མི་ཚོག་པར་བསྐྱེད་བྱ་རང་རང་
གི་མཁན་པོ་ཐ་དད་པ་དུ་མའི་མཚན་ནས་ཡང་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲ་ནི་བརྗོད་ཐུབ་མི་
ཐུབ་གང་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པས་མི་འཐད། དེའི་ཕྱིར་ན་མཁན་པོ་གཅིག་པ་ཞེས་
པའི་གཞུང་འདི་གསུངས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་མཁན་པོ་གཅིག་པའི་བསྐྱེད་བྱ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་དུ་མ་ལ་
བསྟེན་རྫོགས་དུས་གཅིག་ལ་བྱར་རུང་ངམ་ཞེན། དེ་མི་རུང་ཞེས་པ་ལ། གསུམ་མན་ཆད་ཚིགས་གཅིག་
གི་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ཡང་མཁན་པོ་གཅིག་ཀྱང་བསྟེན་རྫོགས་དངོས་གཞིའི་ཆོ་བསྐྱེད་བྱ་གསུམ་མན་
ཆད་དུ་གནས་པ་ལ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་བསྟེན་པར་རྫོགས་བྱར་རུང་
གི་། དེ་ལས་ལྷག་པ་ལ་མི་རུང་ངམ་ཞེས་བཀའ་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས་འདི་སངས་རྒྱས་རང་དང་། སངས་རྒྱས་
གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་དང་། ཚས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི་ལ་བརྩི་
དོན་ཡོད་པ་ཞིག་གི་ཆ་ཚོད་རས་པོར་མི་གནང་བ་དགོངས་འཆལ་ལགས།

རང་བཟོའི་ཚོ་གས་རང་དང་བསྟན་ལ་གཞོད། །དེ་བས་གསུམ་ཚན་དུ་མར་ཐག་རྒྱ་ནི། །ཀྱན་
དང་མི་མཐུན་འབད་ཀྱང་ངལ་བ་ཅམ། །འིམ་བཞིན་གསུམ་ཚན་དེ་དེར་འབོགས་ཚོག་གིས། །སྟོམ་པ་
སྟེ་ངེས་ངལ་བ་(༡༧བ)དོན་ལྟན་ཞིང་། །འདུལ་བའི་གཞུང་དང་མཐུན་པས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི། །སྟུན་རས་
ཡངས་པའི་མཁས་ཀྱན་དགའ་བསྐྱེད་ཅིང་། །བརྒྱུད་འཛིན་ཀྱན་ཀྱང་སྟོམ་རྒྱུན་རྒྱུན་གྱིས་མཛེས། །ཐག་
བས་བཅད་ཀྱང་སུམ་ཚན་དུ་མར་ནི། །དུས་གཅིག་བསྟེན་རྫོགས་ཚོག་ཁྱེད་བྱེད་ན། །སྟོན་པས་ཚོགས་
གྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་མི་བྱ། །གསུངས་ལ་ཆེད་དུ་སྟོང་ནང་འདི་ཅི་ཞིག །བསྐྱབ་ཚོ་ས་སའི་ཐག་སྟེ་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱི། །གདན་འོག་བཅུག་པས་དེ་དང་མཚམས་གཅིག་ན། །བསྐྱབ་ཚོ་ཀྱན་ཀྱང་མཚམས་ནང་གཅིག་
འཕྱར་ཏེ། །དེ་ཀྱན་སྐྱབ་བྱེད་ཚོགས་དང་མཚམས་གཅིག་བྱིར། །ཀྱན་ལ་མེད་པའི་བྱེད་ཚོས་ཐག་རྒྱ་མ། །
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་གངས་ཅན་དུ་འང་། །མཚན་ལྟན་ཀྱན་གྱིས་མ་མཛད་བཤོལ་ན་ལེགས། །
དེ་སྐད་རྒྱུང་ནས་སྟན་འབུལ་འདི་གསན་རིགས།

རིགས་པའི་གནད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཐག་པས་བསྐྱོར་པའི་བསྐྱབ་ཚོ་དང་པོ་དང་། །གཉིས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྐབས་དེར་རི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཀྱན་མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་གསལ་ཏེ། །དེ་ཀྱན་
སྐབས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དང་མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བྱིར། །བྱབ་པ་མཛོན་
སུམ་ཚན་མའི་རིགས་པས་འབྲུབ། །དཔེར་ན། །སུམ་པའི་ཚུ་ཀྱན་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་ཐལ། །དེ་
ཀྱན་སུམ་པའི་ནང་དུ་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལ་བྱབ་པ་
མེད་ཟེར་ན། །མཛོན་སུམ་དུ་སྟན་བརྒྱུང་བར་སོང་བས་མཁས་པའི་མདུན་སར་དེ་ལས་ངོ་ཚ་བ་ཅི་ཡོད།
གོང་དུ་འདོད་ན། །དེ་ཀྱན་མཚམས་ནང་མི་(༡༠ན)གཅིག་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། །ཐག་
བཅའ་སྐྱེད་པས་བསྐྱོར་བ་དགོས་མེད་དུ་སོང་། །ཉགས་མ་བྱུབ་ན། །ཐག་སྟེ་ཀྱན་བསྐྱབ་བྱེད་གདན་འོག་
ཏུ་བཅུག་པ་དགོས་མེད་དུ་སོང་། །འདི་རིགས་ཀྱི་ཚོག་བྱ་དགའ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་དགོས་པ་བསྐྱེད་མི་
རྣམས་པ་འདི་འདྲས་ཅི་བྱེད་སོམས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་གནས་ལྟགས་ཀྱི་ཐོག་ལྟར་འཕངས་པ་
འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །

[illegible]

གསོལ་བཞིའི་ལས་དངོས་གཞི་གསུམ་ཚན་ཏུ་བཅད་ཕྱིན། དེ་ཕྱིན་ཆད་བསྐྱེད་བྱ་མང་ལྷན་རི་
ཅོམ་ཆོགས་པར་ཅིག་ཅར་ཏུ་བྱེད་པའང་དགོ་ཚུལ་སོགས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་མི་བཞེད་ན་ལྟ་ཅི་སྟོན།
རབ་ལྷན་གི་ཆོ་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་དཔར་གྲལ་ལྟར་བཞོད་ནས་ལྷན་གོས་སོགས་ཆོག་དང་བརྟུན་ནས་ལག་

པར་རྟེན་ཅམ་གྱི་འགྲོ་གར་ཆེ་བློས་དབང་ལ་ཆེ་རྒྱུ་ལྟར་བ་ལྟ་བུར་མི་རིགས་པ་རྒྱལ་བྱ་རེ་ལ་གོས་
གཏོང་བའི་ཆོག་ཚང་བ་རེ་བརྟེན་ནས་གཏོང་དགོས། བརྟེན་རྒྱུ་གས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་རྒྱུ་གི་དགོ་འདུན་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གཏོང་བའང་གཟུ་ལུས་པ་ཏེ། འདུལ་བའི་ལས་ལེན་གྱི་ཆོ་
གདོད་མ་མེད་པའི་འབྲེང་བ་ལས། ཡོ་བྱད་མདོན་དུ་གྱུར་བ་ལ། གོས་ཀྱི་རྟགས་(༢༡)ཆོས་གོས་གསུམ་
དམ་ཤིང་དུ་བས་པའམ། རྒྱ་རུང་བ་ལ་མཁན་པོ་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གནང་བ། འདི་ལ་རྒྱ་
ཆོགས་རུང་བ་ཆད་ལྟར་མཁན་པོའི་ཆོག་གིས་གནང་བ། རྟོན་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་བཟེད་རུང་བ་ཆད་
ལྟར་དགོ་འདུན་ལ་བརྟན། དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་། མཁན་པོ་རང་གི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གནང་བ་
དགོས་ཞེས་གསུངས་པས་རྟགས་ལུས། གསར་རྟོན་བརྒྱུ་བ་དང་པར་ཆད་འདྲི་བའི་ལས་ཀྱང་གཅིག་གི་
མིང་ནས་རྟོན་ཏེ་སོགས་ཁོངས་ནས་བཞིར་ཡོངས་པ་ཡན་ཆད་ལ་སྟེབས་སུ་བྱས་པས་ལས་མི་ཆགས་
ཤིང་། དེའི་རྟོན་གྱིས་བརྒྱུ་ལུ་དེ་ཡང་གསར་རྟོན་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་།
དེར་སང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་ཐང་པ་ནས་སྤྱི་ཆེན་བརྒྱུད་འཛིན་ཆོར་དར་བ་དང་། རྟོན་
ཁང་ཆོགས་པའི་ཕྱག་ལེན་པར་ཆེན་རྒྱུན་འཛིན་ཆོར་དར་བ་གཉིས་ལས། རྩ་མ་ལ་བརྒྱལ་བུ་ཉི་ཤུ་རྟོན་
སོགས་མང་ཉུང་ཅམ་ཡོད་མཚམས་ཁང་དེར་འཛོགས་པར་མཁན་པོས་རབ་བྱུང་གི་བར་ཆད་དྲིས་ཤིང་།
དགོ་བརྟེན་དུ་བརྒྱལ་བ་ཉེས་བྱས་ཅམ་ལས་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཉེས་མེད་ལུན་ཆོགས་ལ་གཏོང་བས་
ཅིར་རྟོན་དུ་སོང་། བར་མའི་མཁན་པོར་གསོལ་གདབ་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་སྤྱི་ཐོག་དུ་བཏར་ནས་དཔེར་
ན་རྒྱལ་བྱ་ལྟ་ཡོད་ན་གསུམ་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པས་མཆོན་ཏེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་བར་
ཐམས་ཅད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་བད་རྟོན་པ་རྣམས་གཅིག་གིས་ཆོག་པས་ཟོར་ཡང་བར་བཞེད་
རུང་། བཤད་པ་རྒྱས་བརྒྱས་ཡོང་རྒྱལ་དང་བརྟེན་ཆོག་པས་ངེས་པ་མེད། (༢༡)བརྒྱལ་བུ་བཀའ་
རྒྱུ་མི་བདེ་བའི་རིགས་རྣམས་རྩར་སོག་པར་སོང་ལ་ཡང་དུས་ཐོག་དུ་མི་འགྲིག་པའི་འགོར་གཞི་དང་།
བརྒྱལ་བུའི་གོ་རིམ་གྱང་མ་འབྱུགས་པར་ཡོང་བའི་ངེས་པ་མེད།

གསར་རྟོན་བརྒྱུ་བའི་ལས་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཆོན་དུ་གཏོང་བའི་ཆོ་མི་མངས་ཀྱི་མིང་

ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲོར་མི་ཟེན། དྲི་པའི་ཆོ་སྒྲོན་པ་དང་རི་པའི་མི་གཅིག་པའི་རིགས་ཀྱིས་ལན་གྲུ་དུས་ལྷ་
མི་འཇལ་པས་ཉག་ཉག་གི་རང་ལ་ཟད་པ་ཞིག་འོང། དུས་པ་སྒྲོ་མཐར་གཅིག་ལས་མི་མཛད་པ་ལྷ་དྲོ་
སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་གཅིག་དང་ཕྱི་དྲོ་ཐོབ་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་པ་ཤུན་གཞོན་མེད་པའི་ཅིང་སྒྲོན་དུ་
འདུག། མཐར་གདམས་རག་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་འབྲུལ་དུ་མ་གྲུབ་ན་སང་ཉིན་བརྗོད་སྒྲོམ་ཡང་། མདོ་
ལས། བསྒྲོན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པ་ལ་མི་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དེ་མ་ཐག་བརྗོད་དགོས་པར་བཤད་
པས་འགྲུབ་ཅིང་། འཇམ་དབྱེར་སྒྲུ་མ་དགོན་ཅོག་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཁན་པོ་གནང་པའི་སྐབས་ཁ་
སྒྲོང་ལ་ཕྱིན་པའི་ཆོ། ལྷག་ལེན་རྒྱས་དཔགས་པའི་སྒྲོན་རྒྱུ་ནས་མར་མེའི་མདངས་ལ་གདམས་རག་
བརྗོད་པ་ལྷགས་སྒྲོག་གནང་པ་མཐོང་ཞིང་། ཞི་མི་ཆོས་ལྷན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་འདུག་གཤིས་མཆོན་
མོ་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པར་ལྷགས་སྒྲོན་པའི་དོར་ཆེན་དགོན་ཅོག་ལྷན་གྲུབ་སྐགས་ཀྱིས་ལྷགས་སྒྲོར་བཟུང་
ནས་གསུངས་པར་གྲགས། སྒྲོས་ཁར་པ་སྐགས་ལྷག་ལེན་ཕྱི་མར་རབ་བྱུང་གི་བར་ཆད་དྲི་བ་ནས་བསྒྲོན་
རྫོགས་ཀྱི་དུས་པ་སྒྲོའི་བར་གྲུབ་གྲག་གཅིག་ཁོ་ནར་མཛད་ནས་ཆད་ཟེན་དང་བསྒྲོན་ནས་ཕྱི་མ་རྒྱལ་སྒྲུབ་
པ་དངོས་གཅིང་པས་རྫོགས་ཕྱིད་(༡༩ན)དང་གནག་ལྷས་སྐགས་ཀྱི་རིང་ལྷགས་ལ་མ་ཞུགས་པ་མཐའ་
དག་ལྷུ་མེད་གཤེ་བསྒྲོན་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཛད་པ་ཅི་གནང་ཞེས་ཐལ་མོ་སྒྲུར་ནས་ཁྱུ་བ་འབྲུལ་ལོ།
སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་འབོགས་པ་ལ་སྒྲུ་པའི་རྟེན་ནི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འདུལ་པ་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲིང་
པོར། དེ་ལྟར་སོ་ཐར་རིགས་བཟུད་པོ། སྒྲུ་མི་སྒྲོན་པ་མ་གཏོགས་པའི། སྒྲིང་གསུམ་སྒྲུས་པ་བྱད་མེད་
ཀྱི། རྟེན་ལ་སྒྲུ་ཡི་ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་མཆོན་གཉིས་སྐགས་ལ་མིན། ཅེས་གསུངས་པས་རྟེན་དེ་ལ་
ཆོགས་སྒྲུ་མ་དགེ་ལྷུ་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་འགྲོར་རབ་དུ་བྱུང་བར་རུང་མི་རུང་བརྟག་པའི་ཕྱིར་བར་ཆད་
འདྲི་བ་ལ། མདོ་ཅ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ལས་བརྒྱ་དང་བཅས་པར་གོ་རིམ་ཐོར་བྱུང་གསུངས་པ། ལྷང་
རིགས་གཏིར་མཛོད་དུ་འབྲུགས་སྒྲེབས་མཛད་པའི་དགོངས་དོན་སྒྲིང་པོར་བསྒྲིལ་བ་ལ། སྒྲིང་སྒྲོམ་པ་
སྒྲུ་པའི་བར་ཆད། སྒྲུ་བ་གནས་པའི། གནས་པ་བྱུད་པར་ཅན་དུ་བྱུང་པའི། རྟེན་མཛེས་པའི་བར་ཆད་
དང་བཞི་ལས། དང་པོ་མི་མ་ཡིན་པའི་འགོ་བ་པ་ལྷ་བུ་རྒྱལ་སྒྲིན་གྱི་བར་ཆད་འགོ་བ་ཉམས་པ། བྱུང་གི་

སྒྲ་མི་སྟན་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་སྟོན་གྱི་བར་ཆད་གནས་རིགས་ཉམས་པ། མ་ནིང་རིགས་ལྟ་བུ་རྣམ་སྟོན་གྱི་
བར་ཆད་མཚན་ཉམས་པ། ལུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ། རྒྱ་ཐབས་སྟེགས་པ། བསམས་བཞིན་དུ་
མཚན་མེད་དང་ཉེ་བའི་མཚན་མེད་བྱས་པ། བས་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱད་གོས་པ་རྣམས་ལས་གྱི་
བར་ཆད། རྒྱད་དུག་གསུམ་གས་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་དགོ་བ་ལ་སྒྱུར་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་ཉོན་(༡༩བ)མོངས་
བའི་སྒྱུ་པ་གས་ཆེ་བའི་བར་ཆད། བྱིས་པ་དང་ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འདོར་བར་མི་བྱེད་པ་
སྟགས་ཉགས་གཞན་དུ་སྒྱུར་བའི་བར་ཆད། འདི་དག་ནི་སྟོན་པ་སྒྱུ་བའི་བར་ཆད་ཅན་ཡིན་པས་སྟོན་
སྒྱུ་འུལ་བ་མེད་པར་བཞེད།

གཉིས་པ། རྒྱལ་པོས་བཀྲའས་པ་སྟོན་པོའི་མཚོག་གས་དུ་དཔོན་ལྟ་བུ། དཔོན་ལ་སྟགས་པ་
གཞན་གྱི་དབང་དུ་སྒྱུར་པས། ལུ་ཡོན་ཆགས་པ་སྟགས་ནི་གནས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ། དེ་དག་སྟོན་
པ་སྒྱུས་སྟུ་ཟེན་གྱང་བར་ཆད་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་དབང་དགོས་པ་སྟགས་
གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། བད་ཀྱིས་གཟིར་པ་སྟགས་གནས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་བར་
ཆད་དོ། །སྟོན་པ་སྒྱུས་སྟུ་ཟེན་གྱང་བད་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱབ་པ་སྟགས་ལ་སྒྱུར་མི་བཟོད་པས་ཡོན་ཉན་
གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་གཞན་བྱེད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ལ། གདོལ་པ་དང་གཡུང་པོ་
སྟགས་གྱི་རིགས་ལ་སྟོན་ཆགས་པའི་བར་ཆད། སྒྲ་མེར་དང་ལག་རྒྱུ་སྟགས་ལུས་ལ་སྟོན་ཆགས་པའི་
བར་ཆད་དེ་འདི་དག་ནི་ཉེན་མཛེས་པའི་བར་ཆད་ཡིན་པས་སྟོན་པ་སྒྱུས་སྟུ་ཟེན་གྱང་ཁྱེན་དེ་ལྟ་བུ་བྱིས་
པ་དག་བསྟན་པ་ལ་མ་དད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བྱིར། འོན་གྱང་བྱི་མ་གཉིས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་སྟགས་
དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ན་རབ་དུ་འབྱིན་པར་ཉེས་པ་མེད་དེ། མེ་ཉོག་འབྲེང་རྒྱད་ལས། དེ་དག་
དགོ་རྒྱན་མེད་མིན་ཞིང་། ཐར་པའང་མི་འདོད་མ་ཡིན་མོད། །གཅིག་དུ་བསྟན་ལ་སྒྱུ་བོ་ཡི། བྱིས་ན་
སྟོན་དུ་བལྟ་བྱིར་བཀག །བསམ་དང་རྗེས་གྱི་བསམ་གས་ཤིང་། །མདོན་གས་ཉིང་(༡༩ན)འཛིན་ཐོབ་
པ་ནི། །མཐུ་ཡིས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བྱེད་བྱིར། །རབ་དུ་འབྱིན་པ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས། འོན་གྱང་
འདི་དང་བསྟན་རྟོགས་གྱི་བར་ཆད་སྟོར་ལ་སྟག་ཚང་ལོ་ཆེན་གྱི་འདུལ་ལྷིག་དུ་མེ་ལོང་གི་བྱད་བཞིན་

ལྟར་ལེགས་པར་བཀོལ་བ་དམི་བསྟན་མེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩོམ་པ་སྒྱུ་བའི་དང་། གནས་པའི་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་འཕྱར་བའི་བར་ཆད་དང་། སྒྱུ་བའི་བར་ཆད་གཞན་བཤད་པ་དང་། མཛེས་པའི་བར་ཆད་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བསམ་ཉེན་ལ་དང་། ལུས་ཉེན་ལ་སྒྲོན་ཆགས་པའི་བར་ཆད་དོ། །དང་པོ་ལ། དོར་
བྱའི་བར་ཆད་མདོར་བསྟན། ཞར་ལ་ཚིག་གི་ཚིགས་སྒྲུང་། མཁུ་བར་གྱུར་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རབ་དུ་སོགས་ནས། དག་གིས་གྲུ་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། ལུ་སྟེགས་ཅན་དེ་འདིར་བསྟན་གྱི་བར་
ཆད་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཚོས་འདི་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རབ་
དུ་སོགས་ནས་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་རྩོམ་པ་མི་སྒྱུ་བའི་བྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཞེ་འགྲུས་པའི་སེམས་དང་
ལྟན་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་འདི་དང་ལྟན་པ་ལུ་སྟེགས་ཅན་དངོས་མ་ཡིན་པ་གཞན་འདིས་མཚོན་ནོ། །

དེས་ན་སྒྲོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་བར་ཆད་འདི་དག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་།
དགག་བྱ་དང་། མཚོན་དོན་ཏེ་བཞི་བཞིས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་ཚོས་ཅན་
དང་། རྒྱབ་ཚོས་དང་། ཉགས་སུ་བྱས་པ་སྟེ་བྱི་མ་རྣམས་ལ་འད་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ལུ་སྟེགས་ཅན་དུ་
གྲགས་པ་མཐའ་དག་མི་རུང་བས་ཞེན། མ་(༡༡༧)ཡིན་ཏེ། ཉེ་དུ་ལ་གདུངས་གིང་རིགས་མི་བསྐྱུ་བའི་
ཤུག་དང་། ལས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཚོས་སྐྱ་ཞིང་ཚོས་འདི་ལ་དད་པ་མ་སྤངས་པ་མེ་པ་རལ་བ་ཅན་མ་
གཏོགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེར་ཡང་མ་ཟད་དེ། རྩོན་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་ཡང་ཚོས་འདི་ལ་སེམས་མཁུ་
བར་འཕྱར་ན་རུང་བས། དེར་ཡང་མ་གྱུར་བས་ལུ་སྟེགས་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཚིག་ཚིགས་སྒྲུང་བའི་བྱིར་དུ་བཀོལ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་
མཛད་དོ། །མིང་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡོད་དེ། མདོ་སྐུ་མའི་ལུ་སྟེགས་ཅན་དང་། བྱི་
མའི་ཤུག་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་གི་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཞེས་པ་ཡན་ཚེད་ཟུར་དུ་བཀོལ་ཞིང་ཟུད་པའི་མདོ་
ཚིག་རྣམས་ཁྱོད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་ཚིག་དེ་རྣམས་འོག་གི་བར་ཆད་རེ་
རེ་ལ་སྐྱར་དགོས་པས་འབྲིས་བཀོལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཟུད་པ་དེ་རྣམས་ལ་བོར་བཀོལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོག་གི་

བཀོལ་བ་བྱ་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། བཀོལ་བ་ཞེས་པ་འབྲིས་ཞེས་པ་བཀོལ་ཡིན་ལ། བྱ་ཞེས་པ་
འདིར་བོར་བའི་མུ་སྟེགས་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་མགུ་བར་གྱུར་པའི་ཚད། མགུ་བར་གྱུར་པའི་ཐབས། དེ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོན་རི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་དགོན་ཅིག་རྣམས་
སྟགས་ནས་བརྗོད་པ་ལ། སྦྱོན་གྱི་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་མི་གཡོ་སྟགས་ནས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་རབ་
བྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མགུ་བ་དེའི་དོན་དུ་ད་ལྟ་མགུ་བ་དེ་དང་མི་ལྟར་པའི་མུ་སྟེགས་དེ་དག་བསྟེན་
(༡༧)ཉིད་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དེ་ལ། དག་འདུན་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་པའི་ལས་ཀྱིས་སྒྲ་བ་བཞེས་
བར་དུ་རབ་བྱུང་གི་ཁྲོད་དུ་གནས་སུ་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་བར་དུ་མགུ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྟེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་སྟགས་ཏེ། ལས་སུ་བསྒྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ།
དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་རོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཡོན་ནས་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ནམ་ལྟར་དུ་དྲིས་པས་ན་བཀོལ་བ་
མ་སྒྱུར་བར། རབ་དུ་སྟགས་ནས་མི་བྱ་སྟེ། ཁྲོད་ལ་སྦྱོར་བ་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་ཀྱི་ན་ཚོད་མ་
སྦྱོན་པས་བསྟན་པའི་ཁུར་འབྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དང་མཐུན་པ་གཞན་ཡང་མཚོན་ནོ། །
བར་ཆད་དྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྤར་བཞིན་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་སྦྱོང་བཞིན་དུ་དག་ཚུལ་གཅིག་
ལས་ལྟག་པ་གནས་གཅིག་དུ་སྟགས་ཏེ། དག་ཚུལ་ནི་རྒྱད་ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་
པ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུགས་པས་སོ། །དེས་ན་སོ་སོར་རབ་དུ་འབྱུང་བར་མི་འདོད་ན་ལྟན་ཅིག་
རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཡོ་ཡོན་ན་ཀན་པ་སྟགས་སོ། །ཡོ་མ་ཡོན་ན་གཞན་ལ་གནས་པའི་སྟགས་སོ། །གཏད་
པ་དེས་དག་ཚུལ་དེ་སྟགས་སོ། །ཡོ་ཡོན་ནས་བསྟེན་པར་སྟགས་སོ། །གཏད་པ་དེས་མི་སྟེར་ན་དབང་
དང་གེད་ལ་སྟགས་པའི་མཐུས་དགུག་པར་བྱ་སྟེ། རང་གིས་བདག་གིར་བཟུང་བའི་སྒྲོ་བ་མ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་ཚོས་ལ་སྒྱུར་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བྱ་རྗེ་དཔོན་གྱི་དང་། ལུ་ཡོན་ཅན་བདག་པོའི་དང་། ལུ་ཚ་བདག་པོའི་དབང་དུ་
གྱུར་པ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། བཀོལ་བ་རབ་དུ་བྱུང་(༡༨)བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ལ་བྱ་ན་མ་

ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་བར་སོགས་ནས། བདག་གིས་ཀྱང་དྲི་དགོས་ཏེ། དེར་བར་ཆད་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །རྩི་
དཔོན་གྱི་དབང་དུ་ལྷུང་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། རྩོམ་པ་སྐྱེ་ཡང་ཉེས་བྱས་མཁན་
སྟོབ་སོགས་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོམ་པ་རྒྱུན་མི་གནས་པའི་དགག་བྱས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་སོགས་
འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལོ་བཙུང་ལོ་ཙུང་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡིན་ནམ་གྱི་ཆོག་པོར་ཁིང་
བཏང་ལ། དེའི་གནས་སུ་ཁྱེད་ལ་ལ་ལའི་སོགས་ནས་མེད་དམ་ཞེས་བཟུག་ནས་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ལུ་ལོན་
ཅན་དེ་ཡང་བར་ཆད་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །བདག་པོའི་དབང་དུ་ལྷུང་པའི་ལུ་ལོན་ཅན་ཆོས་ཅན། ཆོས་
རྟགས་སུ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཡང་དགག་བྱ་དེ་ལྟར་གཞན་ཡང་མཆོན་ཏེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་དུ་སོགས་ནས་ཞག་བདུན་རབ་ལྷུང་མི་བྱེད་པར་རང་དགར་བཞག་ནས་
བསྐལ་བར་བྱའོ། །ཐག་ཉེ་བར་མ་ཟད་དེ་ཡུལ་ཐག་རིང་བ་ཡིན་ན་ཡང་སོགས་ཏེ། གཞུང་འདིས་ཐག་
རིང་ན་བསྐལ་མི་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གཞི་འགྲེལ་མཁན་པོ་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
བཤད་པ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །རྩི་ལྷུང་བསྐྱུང་བ་ནི། རབ་དུ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་དུ་
ལྷུང་པའི་ཕྱིར་དུ་ཉེ་བར་སོགས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་སྦར་བཞིན། བསྟན་པར་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་དག་གི་མཛེ་
དང་འབྲས་དང་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་ཞིབ་དུ་དྲི་དགོས་ཏེ། རྩོམ་པ་མཆོག་ལ་ལྷུས་ཀྱང་མཆོག་དགོས་
པས་སོ། །ལྷུས་ནད་གྱིས་གཟིར་བའི་ནད་པ་ཆོས་ཅན། (༣༥)ཆོས་རྟགས་སྦར་བཞིན་ལ། རྟགས་
བརྒྱབ་དགེ་པ་ལ་སྟོར་མི་བཟོད་པས་སོ། །བཞི་པ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་མདོ་དང་། དེའི་མཚན་གཞི་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཀོལ་བའི་མིང་དོན་རྒྱ་ལས་བསྟོག་པའི་ཆད་པ་ཞེས་པའི་གོང་ཡན་ཆད་
ལ་རྒྱུར་རོ། རྒྱལ་པ་ནས་དེའི་བར་འདི་རྣམས་ལ་རྩོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་མེད་པར་ཡང་འདྲ་སྟེ། རྩི་
བའི་བར་ཆད་ཅན་དུ་མཚུངས་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་ཀྱང་རབ་ལྷུང་སོགས་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཅན་ནི་
ཆོས་ཅན། བསྟོལ་ཁིང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཅན་རྩོམ་མེད་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཀླུ་རྒྱོན་གྱི་དང་། ཤམ་གྱི་ཡེ་ཤམ་གྱི་བའི་བར་ཆད་གཉིས་སོ། དང་པོ་ལ་འཕྲོ་
བ་ཉམས་པ་ཞི་མི་མ་ཡིན་མིང་རྒྱལ་པ་ཚོས་ཅན། ཚོས་རྟལ་ས་ལྷེ་གས་ཅན་དང་འདྲ་བ་ཤམ་རྟལ་ས་

བརྒྱབ་ནས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་བའི་རྟེན་རྒྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཉམས་པ་ནི་མ་ཞིང་སྟེ།
དེ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །མ་ཞིང་དེ་ནས་པ་ལྟ་ཡོད་དོ། །སྒྲིས་ཙམ་ནས་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཡོད་པ་
དང་། རྒྱ་བའི་སྟོད་སྟངས་ལ་ཕོ་མོའི་འདོད་ཆགས་སོ་སོར་སྒྲེ་བ་རྒྱ་བ་ཕྱིད་པ་དང་། ཕོ་མོ་གང་རུང་གིས་
རང་ལ་མ་འཕྱུད་བར་རྒྱ་ཆགས་པ་མི་སྒྲེ་བའི་འཕྱུད་ནས་ལྟངས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཆགས་པའི་སྒྲོར་བ་
ཕྱིད་པ་མ་མཐོང་བར་རྒྱ་མི་སྒྲེ་བ་ཐག་དོག་ཅན་དང་། མཚན་མ་མཚོན་གྱིས་བཅད་པ་སོགས་ཀྱིས་
ཉམས་པའོ། །འདི་ནམས་ལས་ཐ་མ་ནི་ཕོ་མོའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བསྟེན་ན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཐབས་སོགས་ཏེ། དེའི་(༣༧)མཚན་ཉིད་ནི། རང་ཉིད་བསྟེན་བར་རྫོགས་
པའི་སྒྲོམ་པ་ལེན་ཆོག་མ་བྱས་པ་ཉིད་དམ་བྱས་ཀྱང་ལས་མ་ཆགས་པ་ཉིད་རྒྱ་ཤེས་པའི་རབ་བྱུང་། ཡུལ་
དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་དང་གནས་ལྟན་ཅིག་མཚམས་ནང་གཅིག་རྒྱ་རྒྱས་ལན་ཅིག་གཉིས་ཡན་
ཆོད་རྒྱ་དངོས་པོ་འདུལ་བའི་ལས་བརྒྱ་ཅ་གང་རུང་སེམས་བསྟན་ནས་ཉམས་སྒྲོར་བར་བྱས་པ་ནི་རྒྱ་
ཐབས་སྒྲུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཏྲགས་འདྲ། རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའི་གསང་བ་ཟབ་མོ་ལ་
ཡོངས་སྒྲོད་རྒྱ་མི་དབང་བཞིན་རྒྱ་སྒྲུབ་པའི་ལས་སྒྲིབ་ཀྱིས་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་རྒྱ་མི་རུང་བས་སོ། །ཕྱ་སྟེགས་
ཅན་ཞུགས་པ་ཡང་ཆོས་ཏྲགས་འདྲ། ཏྲགས་བརྒྱབ་ལས་ལོག་དུག་གང་རུང་བྱས་པའི་ལས་སྒྲིབ་ཀྱིས་
སོགས་སོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལས་ལོག་དུག་ནི། ཆོས་འདི་པའི་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་འདི་ཡང་དག་པར་
བྱངས་པ། ཕྱ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་དང་ལྟན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གོས་འདི་བོར་ཏེ་ཕྱ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་དེས་ཕྱ་སྟེགས་ཀྱི་འདུག་གནས་དེར་བསྟན་ནས་རྒྱ་མེད་མ་ཤར་བ་སྟེ་ལྟ་དང་། ཕྱ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་
ཅིང་ལྟ་པོ་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་ཐབས་སྒྲུ་གནས་པའི་ལས་རྒྱམས་བྱས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྒྲོམ་པ་མི་སྒྲེ་
ཞིང་། དེ་ཡང་ཕྱ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་ཡིན་ནོ། །མ་བསད་པ་ནས་ཁག་ལྟར་བའི་བར་
མཚམས་མེད་ལྟ་སྟེ། དེ་ནམས་གང་རུང་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱབ་ཕྱིད་ལས་སྒྲིབ་ཀྱང་བར་ཅན་གྱིས་རྒྱུད་
ཉམས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་རྒྱ་མི་རུང་བས་སོ། །འོག་ནས་འཆད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་དགེ་
སྒྲོར་མ་སྟན་ལྟར་བ་དང་ཐམ་བར་འགྱུར་བ་ཐུན་མོང་བ་བཞི་ལས་(༣༦)གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་བ་

ནམས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རབ་བྱུང་སྟགས་མི་རྩུང་པའི་རྒྱ་མཚན་དྲགས་
བརྒྱབ་ཀྱང་མཚམས་མེད་དང་འདྲའོ། །

ལྷ་པ་ལ། ལྷོད་པ་ལ་དང་། ལུས་ལ་སྒྲིན་ཆགས་པས་མཛེས་པའི་བར་ཆད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་
འབབ་གྲོལ་སྟགས་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཆད་པ་བཞིགས་པ་ནན་ཏུར་སྟགས་བྱས་ན་དེ་དག་ཁས་མ་བླངས་
པར་བརྒྱབ་པ་བབས་གིར་རྒྱ་འབབ་གྲོལ་སྟགས་ནི་གཏོང་པ་ལ་ཆད་པ་ནན་ཏུར་ཁས་མི་ལེན་པའི་དགོ་
རྒྱུ་ལས། ཁྱིམ་པ་ཆོས་ཅན། རབ་ཏུ་སྟགས་ཏེ། སྒྲེ་ཡང་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་རན་པ་
ཆེན་པོ་ནི་འཕྲོ་གཅོད་ལ་གཞན་གྱི་དམིགས་སྒྲིན་སྟགས་སུ་མཛེས་པའི་ཆད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོག་ལྷ་བའི་སྐབས་ནས་མི་སྒྲེ་བར་བཤད་པ་དང་འདིར་སྒྲེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་བྱང་པར་
ལ། ལྷོན་གྱི་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག །ཆད་པ་གཅོད་མཁན་མ་ཡིན་པའི་དགོ་འདུན་གཞན་གྱི་སར་མི་སྒྲེ་ཞིང་དེ་
དག་གི་སར་སྒྲེ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་བཟོད་གསོལ་མི་འཆགས་པ་དང་འཆགས་པས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་དུགས་ཏེ། བཟོད་གསོལ་འཆགས་པ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲེ་རྒྱུར་གང་དུ་འང་མ་བཤད་པས་
སོ། །ཁྱི་རབས་པ་དག་རག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པ་འདྲ་ཡང་། ལྷ་ལས་བརྒྱུག་པར་ཞེ་བས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་
པ་དང་། ཞེ་བས་ཁས་ལེན་པ་བྱང་པར་ཡིན་པོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་གསུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུངས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
དམིགས་པས་རང་བློས་རྒྱུར་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོད་ལཱ་ལས་དང་། བྱང་པར་
རྒྱ་དཔེ་ལས་(༥༦)ཆད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ་ཞེས་སྟགས་སུ་ཡོད་གསུང་བ་
དང་། གོང་དུ་བཀོལ་བ་ཆད་པ་ཡན་ཆད་དོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དང་འདིའི་འགྲེལ་པས་ཀྱང་འདིར་སྒྲེ་
བར་ནི་བཤད་ལ་འོག་ཏུ་མི་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མཚན་བྱ་བ་རན་པ་འཕྲོ་མི་གཅོད་པས་ཡན་ལག་ངེས་པའི་སྒྲོ་
ནས་ངེས་པ་ལྷ་བའི་མ་ཆང་བ་ཉིད་དུ་དུགས་པས་འདིར་དེ་དང་འབྲེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་དང་པོ་
ཉིད་དུགས་སོ། །

འོ་ན་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་སྟགས་སུ་འདི་ཡང་རྒྱ་མི་གཏོང་པ་ལྷ་བྱུང་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཅ་བས་
བསྐྱེན་པའི་ཆད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཅམ་ཡང་རབ་བྱུང་སྟགས་མི་རྩུང་ན་རྒྱ་མི་གཏོང་པ་ལྷ་ཅི་སྒྲོམ་ཞེས་

པའི་དོན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། འགྲེལ་པ་མ་ཐོབ་པོ་ཉིད་ཚོགས་སྒྲུ་ཕྱི་འགལ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དག་འདིར་ནན་ཏུ་བཞི་དང་། འོག་མ་གནས་དབྱུང་བདུན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་སོ། །
ཞེས་པའང་འགྲེལ་པ་རྣམས་དང་འགལ་ཞིང་གེས་བྱེད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཁོང་གི་ཚོས་ཅན་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་
གང་ཟག་དེས་པ་མཛོད་གསལ་གྱི་ཚོགས་རྒྱུ་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་བསྟེན་སོགས་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟིན་ནས་རྒྱ་གཞིར་བར་ཁས་མི་ཡོན་པ་ནི་ལས་འཆགས་པའི་དགོ་འདུན་
ཚོགས་པ་ཡོད་ན་སྒྲུར་ཡང་ཆད་པས་བཅད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འཐབ་གྲོལ་སོགས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བ་
ཡོད་པའི་ན་ཏུ་དེ་མ་མཐོང་རོ་ཞེས་རྒྱུ་ཟེར་བ་ཚོས་ཅན། ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཛོད་པར་རིགས་ཏེ། རན་
སོང་ཏུ་ལྷུང་བའི་བྱེད་ལས་དང་ལྟན་པའི་གཞིས་བསྐྱས་གྱི་ཉེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །མདོ་འདི་གཉིས་སྟངས་
གཞིན་སྐྱེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁྲིག་མ་དང་ཡོང་(༡༥ན)ལུ་ནས་ཆད་པའི་ལག་རྒྱུ་དང་རྒྱ་སོར་སོ་རྒྱལ་
མགོ་ལྟ་བུར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པའི་ལག་སོར་སོགས་དང་། ཁ་ལ་མཆུ་མེད་པ་དང་། ལུས་ལ་སྒྲག་ཆའི་རི་
མོ་སོགས་གྱི་སྒྲ་མཆོན་ཅན་དང་། བདུན་ཅུ་ཡན་དང་། བདུན་ཡོན་གྱང་བྱ་རོག་སྒྲོད་མི་ལུས་པའི་ཁན་བྱེ་
སོགས་དང་། རྒྱ་པ་འཐེང་པོ་དང་། བསྐྱའི་ཕྱོགས་རྒྱུ་གིས་ཉམས་པའི་སྒྲོད་འབྲལ་དང་། མིག་ལ་
གཅིག་ཞུར་བ་དང་། མཁྲིག་མའི་མགོ་ནས་སོར་མོའི་རྣམ་པ་དོད་ཅམ་ཡོད་པ་ལག་སོར་རྒྱུ་པོ་དང་།
བྱང་དང་སྒྲལ་ཚོགས་ཞོས་པ་སྒྱུར་པོ་དང་ལུས་དང་ཡན་ལག་ལྷུ་མ་ཆད་པ་མི་ལུ་བྱུང་དང་། རྒྱེ་ལ་ལྷ་བ་
ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མི་གེས་པ་སྒྲགས་པ་དང་། རྣ་བས་མི་བོས་པ་འོན་པ་དང་། ལུག་བཞི་ཀ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
འཕྲེ་ཞིང་འགོ་བ་དང་། རྒྱ་པ་ལ་ནད་རྒྱུ་དང་ཡོད་པ་དང་། རྣམས་མ་ཐག་ཏུ་བྱུར་ཏུ་འགྱུར་པ་ལ་ཟ་མ་
ལུག་དང་། རྣམས་མ་རན་པར་རྣམས་པ་སྒྲགས་དང་། ལུག་དེ་འདྲ་བ་མི་མཛེས་པའི་མི་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན།
དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་ཁྱོད་འདྲ་བའི་བར་ཆད་ཅན་རབ་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་མི་དྲུང་དོ་ཞེས་
དགག་པ་མཛོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ལུས་མཛེས་པ་རབ་ཏུ་བྱུར་བ་དང་། མཆོན་མཛེས་སོགས་གྱི་
བར་ཆད་གྱིས་ཡོངས་སུ་སོགས་ནས་རབ་མཛེན་ཏེ། དྲང་པོ་གསུང་བ་བདེན་པའི་གསུང་དབྱུངས་གྱི་

མཚན་དང་ཕྱེད་པས་པག་འཛུལ་བའི་ཁྱིམ་ཤོ། །པར་ཆད་ཀྱི་ཕྱོད་ནམས་འད་ལྟར་མོགས་ཀྱི་ཕྱོད་ནས་
བརྩུ་བར་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོས་པ་ནམས་རྫོགས་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་གཞིའི་རྒྱལ་པོས་ལྟར་བའི་རབ་ཏུ་ལྟར་
བའི་གཞི་རྫོགས་སོ། །(༣༧)

གཉིས་པ་ལ་ཐུན་མོང་པ་ལ་ཆོག་གི་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོག་གི་སྒྲིམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 ཐོབ་ཕྱེད་ཆོག་འདི་དང་། སྒྲུབ་ཕྱེད་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལག་ལ་ཁྱེན་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐུན་
 ཁྱེན་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མ་སྒྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ལ་མོར་དུ་མི་བཞག་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་གཞིའི་བྱ་ཆས་མཆོན་པའི་དོན་ནི། རབ་དུ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་མཁྲིས་བཀོལ་
 དུ་གཤགས་པའི་མདོ་ཆོག་དང་སྒྲུབ་ཕྱིའི་པོར་བཀོལ་ནི། རྒྱལ་པོས་མང་པོའི་ཁྲོད་ནས་ཡིད་བརྟན་པའི་
 གནས་སུ་བཀྲའ་པས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོས་མ་གནང་པ་དང་དེའི་ཆོག་ལདར་མི་རུང་བའི་ཡུལ་
 སོགས་སོ། །བྱ་ལོན་ཅན་གྱི་མཆོན་དོན་ནི། སྒྲུབ་བཞིན་དུ་བཀོལ་པ་སྟོགས་དེ་ན་ཆོས་རྒྱན་པར་གཤགས་
 པ་ལོ། །བྱན་གྱི་མཆོན་དོན་ནི། ཀོ་སྟགས་བཟོ་བའི་ལྷ་མ་མཁན་དང་། རིགས་རན་པའི་གཡུང་པོ་དང་།
 ལྷ་སྟོར་སྒྲིམ་པ་གདོལ་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་གང་ལས་ཟན་བཟང་བར་མི་བྱ་བ་རྣམས་རབ་དུ་སོགས་ཏེ། རྒྱ་
 མཆོན་སྒྲུ་མ་བཞིན་ནོ། །ལག་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་དོན་ལ་མདོར་བརྟན་ནི། གཞིའི་རྒྱལ་སུ་བཤད་
 པའི་ལག་རྒྱུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་ནས་ཡིན་ཏེ། ལུས་སོགས་ལ་སྟོན་ཆགས་པ་གཞན་ཡང་
 དེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་པོ། རྒྱས་བཤད་ལ། རྒྱ་དང་། མགོ་དང་། མིག་དང་། ལྗ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ཀོས་
 ཀོ་དང་། མོ་དང་། ལུས་གཞན་ལ་སྟོན་ཆགས་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཡུང་བའི་མདོག་ལྷར་མེར་
 བ་དང་། མེར་གའི་རྒྱ་ལྷར་མེར་རྒྱ་དང་། རམས་ཀྱིས་བརྒྱུར་བ་ལྷར་རྒྱུང་གྲུ་བ་དང་། མི་རྣམས་(༣༥)
 རྒྱུས་ཅམ་ནས་རྒྱ་དགར་བ་དང་། སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་རྒྱ་དང་ལྟ་བུ་མེར་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མེད་ཟངས་
 ལྷར་དམར་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་གཉིས་གཞུང་ཡོད་པའི་མགོ་འབར་འཁུར་ཅན་དང་། མདོ་ལས་མེ་པའི་ལྷ་དང་།
པོ་མེ་དང་། ལྷ་ཅན་ཅན་ལྷོ་ལྷོ་པའི་པོ་མེ་དང་དང་། ལྷ་འབར་ལྷི་ལྷ་ལྷི་ལྷ་པ་འདྲ་བ་དང་།

མགོ་བོ་བོང་ཁུ་དང་། བག་གི་མགོ་ལྟ་ཁུ་དང་། མགོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། མཆོག་ས་མ་མེད་པ་ལྟར་
མགོ་ཆུང་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཅན་ལྟར་ལྟར་མིག་དམར་བ་དང་། དབང་རྟེན་གྱི་གཤི་གོང་ལུང་མིག་ཏུ་ཅང་
ཆེ་བ་དང་། ཆད་ལས་མིག་ཆུང་བ་དང་། མིག་ཏུ་ཅང་མདོག་སེར་བ་དང་། མིག་གཤི་ལྟར་འཆེར་བ་དང་།
མིག་ཆུ་ལུར་ལྟ་ལུར་ཁྱིར་གྲོ་བ་དང་། མིག་ཡ་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་། གཏན་མེད་པ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ། ལྟ་པ། ལྟུག་པ། བུན་པ་རྣམས་ནི་དེ་དག་སྟོག་ཆགས་ལྟུག་གི་དང་འབྲེལ་བ་དང་། རེ་རེ་
ལས་མེད་པ་དང་། གཏན་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཀོས་སྤྱང་ཡང་ཀོས་ཀོ་སྟོགས་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལ་བཤད་
དོ། །སོ་གཅིག་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པར་འཁོར་བའམ། གཅིག་ཁུ་ཀོ་རེ་བའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། མགུལ་པ་
རིངས་ཆེས་ནས་ཆད་ལས་ལྟག་པ་དང་། མགོ་ཐལ་གོང་ལ་འབྱར་བ་མཛིན་ལུང་དང་། མགོ་མཁུན་ཏུ་
དགུ་ཆེས་ཉེ་སྟག་པ་དང་མིག་ཐད་མཉམ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ལུས་ཆེས་ཆེར་སྤྱར་བ་དང་། ལུས་ཏུ་ཅང་རིང་
ལུང་དང་། གསྐམ་བོ་རང་དང་། མ་འོས་པར་རལ་སྒྲེན་པ་དང་། ག་མདོག་དཀར་སེར་དམར་ནག་གི་ཁ་
དོག་རྣམ་པ་བཞི་(༣༥)གང་རུང་ཏུ་གསལ་ཆེས་པ་དང་། ཀྱང་པ་འབྱུལ་ཁིང་འགོ་བ་གྲུལ་བོ་དང་།
ཀྱང་པ་གཅིག་སྟེར་ཏུ་གཅིག་འདོར་ལུས་ཉམས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྟོས་པ་དང་མ་སྟོས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་
སྟོན་ཅན་རབ་བྱུང་སོགས་དགག་པ་དེ་ཡང་བརྒྱུ་མས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། སྟོས་པ་སྟེ་ཡང་ཉམས་
བྱས་འབྱུང་བའི་ཁྱིར་ཉེ། སྟེ་ཡང་བརྒྱན་པ་མི་མཛེས་བས་གཞན་གྱི་ཁྱིར་ཁ་འབྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུན་དང་གདོལ་པ་སོགས་རིགས་དང་མདོག་དབྱིབས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ལུས་ལ་སྟོན་
ཆགས་པ་དེ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཐིན་པ་ཡང་འཁོར་ཏུ་ཉེ་བར་བཞག་པར་མི་བྱ་སྟེ། འཁོར་མི་མཛེས་པ་
གནས་སྟོན་པར་མ་ཟད་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་འཁོར་ཏུ་ཡང་བཀག་པས་སོ། །ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ལུ་
བའི་སྐབས་ལྟར་ལ་གཉིས། སྟོས་པ་སྟེ་མི་སྟེ་མི་སྟོས་པ་དང་། བར་ཆད་ཀྱི་སྟོས་པ་གཞན་བཤད་པའོ། །
དང་བོ་ལ་བཞི། ལྟུང་གི་དང་། ལུལ་གི་དང་། ཆོ་གའི་དང་། ཏུགས་གི་ལྟུང་པར་གྱིས་མི་སྟེ་བའོ། །དང་
བོ་ནི། ལྟ་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པའི་འགོ་བ་པ་དང་། ལྟར་གི་སྐྱ་མི་སྟུན་པའི་མི་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན།
སོ་ཐར་གྱི་སྟོས་པ་སྟེས་པའི་བར་ཆད་ཡིན་ཉེ་དེ་སྟེ་པའི་ཁིང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིར་ཉེ། སྟོས་པ་སྟོར་པ་

དང་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་བསམ་པ་ཤུགས་རྒྱུད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གྱུར་བ་ཡང་
 ཚོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཞིང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ནིང་གི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་མི་ཉམས་
 སོ་ཞེས་པ་གསུམ་གྱུར་ན་སྒྲུབ་ཟིན་ཉམས་པར་ཡང་བསྟན་ནོ། །སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་ཉིད་ན་མཚན་
 འཕྱུར་ན་ཡང་སྒྲུབ་སྟེ། དགེ་(༡༧)སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ལས་ལེན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་
 བཅས་ནས་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒར་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་ཀྱི། དེ་མེད་ན་མེད་ཅེས་མཁན་པོ་
 མེད་ན་སྒྲོམ་པ་མི་སྒྲུབ་པར་དང་། འདིར་སྒྲུབ་པར་བཤད་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །སྒར་མ་དགེ་སྒྲོང་དང་འདི་
 དགེ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག །དེ་ལས་ལོག་སྟེ་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་
 མེད་ལ། སྟོག་དེ་དགེ་སྒྲོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་མི་སྒྲུབ་ཞེས་སོགས་བཤད་པས་བསམ་ངོ་ལ་མེད་ན་མི་སྒྲུབ་
 བ་གཞིའི་དོན་དང་། བསམ་ངོ་ལ་ཡོད་ན་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་འདིའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ལ། རྒྱ་ན་མེ།
 རྒྱབས་འདིའི་ཡུང་དང་བསྟན་བཅོས་སུ་མི་སྒྲུབ་པར་བཤད་པ་ནམས་ཀྱང་མཁན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོམ་པ་
 ལ་དགོངས་པར་ཁྲིཀས་བཤད་པས། སྒྲོམ་པ་ལ་མཁན་པོ་དང་ལྷན་པའི་དང་། མི་ལྷན་པའི་སྒྲོམ་པ་
 གཉིས་སུ་བྱས་པའི་སྒར་མ་མཁན་པོ་མེད་ན་མི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་མཁན་པོ་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ཡུང་སྒྲུབ་ཕྱིའི་
 དོན་ཡིན་ལ། མཁན་པོ་དེ་སྒྲོམ་པའི་མེད་ན་མི་འཕྱུང་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་མཁན་པོ་དང་མི་ལྷན་པའི་
 སྒྲོམ་པ་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་པོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་གི་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཤོ། །བྱ་འདུལ་སོགས་ནི། དེ་
 དགེ་སྒྲོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་། སྒྲོན་ལྷུང་བ་བྱུང་བར་ཤེས་པ་དང་།
 ཕྱིར་སྒྲོང་བ་དང་། དེའི་མིང་མ་བརྗོད་ན་མི་སྒྲུབ་པར་ཁྲུབ་ནས་དང་། མཁན་པོ་རྒྱལ་བྱིས་མས་འཆལ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་མ་སྒྲུབ་པར་འགྲེལ་(༡༧)ཆེན་གྱི་རྒྱབས་གཞན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་མེད་ན་ངོ་ཆ་བྲིལ་ཡོད་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་མཁན་རྒྱལ་བྲིས་མས་འཆལ་ན་
 སྒྲོམ་པ་མི་སྒྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མཁན་པོ་གཏན་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་སྒྲུབ་
 མིན་པ་དང་། སྒྲོམ་ལྷན་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་ཡང་སྒྲུབ་པ་ཡུང་སྒྲུབ་ཕྱིའི་དོན་དུ་བཞེད་དེ། དེ་ནམས་གྱི་

རྒྱལ་བྱེད་སོ་སོར་རྒྱལ་པར་ནི་རང་རང་གི་ཁྲི་ལྷན་རྣམས་ལུ་བལྟོ། ཁོ་པོ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། གཞིའི་
ནམ་གཞག་ནི་སྟོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཚོགས་སོ་སོར་བྱེད་པའི་ད་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་པས་ཡིན་ལ། ལུ་བའི་རྒྱལ་པས་འདིར་
ནི་མ་བྱེད་བར་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ལྷན་གྱི་ལ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་དོགས་གཙོད་ལྷན་པ་ཡིན་པས། གཞིར་ནི་ད་
ལྟར་གྱི་ཚོགས་ལ་མཁན་པོ་དགོས་པར་ནན་གྱིས་བརྒྱལ་པས་ལ། འདིར་ནི། སྤྱིར་དེ་ཡོད་མེད་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་
གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པོ། །

དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་ནི་དགོས་པའི་རྒྱལ་བྱེད་བྱ་འདུལ་གྱིས་བཀོད་པའི་སྟེང་དུ། གཞིའི་འབྲེལ་
ཆེན་དུ། ད་ལྟར་གྱི་སྟོན་པ་སྤྱིར་གང་ཟག་གཞན་ལ་རག་ལས་གིང་། ལྷན་པར་མཁན་པོ་དང་འབྲེལ་
བར་བཤད་པ་དང་། རྒྱལ་པས་འདིའི་འབྲེལ་ཆེན་དུ། ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་གང་ལ་མཁན་པོ་
མེད་པ་དེ་ནི་མཁན་པོ་མེད་པའོ། ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུར་གྱིས་སྟོན་པ་ལེན་པའི་ཚོགས་ལ་མཁན་པོ་ཡོད་
མེད་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡང་ཆོག་པའི་རིགས་གཉིས་ལ་དགོངས་པར་གསལ་པ་དང་། རྒྱལ་པས་
འདིར་ལྷན་པའི་དང་མི་ལྷན་པའི་ཞེས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་པ་དང་། མ་མོ་ལས་ཀྱང་མཁན་པོ་མེད་
(༤༠ན)པ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་བཅུ་བརྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁན་པོ་ནི་ད་
ལྟར་གྱི་ཚོགས་པའི་མཐུན་སྐྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པས་ནན་གྱིས་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཤེས་
ན་འགལ་བའི་ཚོགས་མཐའ་དག་ལས་བདེ་བླག་ཏུ་གྲོལ་ལོ། ཁོམ་གྱང་མཁན་པོ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་
པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེ་གཞན་ན་གནས་པ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་
དང་མི་ལྷན་པ་ལ་དགོངས་སོ། དེ་ལྟར་ན་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ་སྟོན་པའི་
སྐྱེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དེ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་པ་མཁན་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་ལྟར་རོ། མཁན་པོ་དེ་
དང་ལྷན་པ་ད་ལྟར་གྱི་རབ་བྱུང་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། ལྷན་པས་པོ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་
མ་ལས་ཏེ། དེ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་མིང་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ལྷན་སྐྱེ་སྤྱིར་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན། ལྷན་བརྒྱལ་བུས་མཁན་པོ་དག་སྟོར་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་མི་འདོད་ནས་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ལ་མི་
སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་བུས་ན་ལྷན་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་སྐྱེ་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་མཚང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚེས་ཅན། བརྒྱུ་བ་བྱ་དང་མཁན་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་མ་བརྗོད་ན་ཡང་ཁྱོད་མི་སྡེ་
 རྩེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་ཀྱི་ཞོན་པ་སྡེ་ཀླུ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ད་ལྟར་ཚོགས་དགེ་འདུན་དེའི་སྡེ་
 གནས་ཀྱི་སྡེ་མ་པ་བརྩེན་རྫོགས་དང་དགེ་སློབ་མ་ཚོས་ཅན། དགེ་འདུན་ཀྱི་མིང་མ་བརྗོད་ན་ཁྱོད་མི་སྡེ་
 རྩེ། ཉགས་ལྷ་མ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་ནི། ཁྱིམ་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་ལུ་ཉགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཏེ། དེ་
 གཉིས་མཚན་ལྷ་མ་པའི་ཉགས་ལྷེད་པས་(༤༠ན)འཆང་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་གོས་ཀྱིས་མ་གཤོགས་
 པའི་སྒྲིབ་མོ་དང་། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པའི་འབྲུགས་པ་དང་། འགྲོགས་ན་སྒྲིམ་པ་འཆི་
 པའི་མཚན་དུག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་མ་པ་མི་སྡེ་རྩེ། ཉགས་ཁྱུང་པར་ཅན་ཉམས་པ་སོགས་
 ཀྱི་སྡོན་པ་སྡེ་ཀླུ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ས་བརྒྱུག་པའི་ཆད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གནས་ནས་ལྷུང་བ་སྤིག་
 བསམ་པ་ལོག་པ་ལ་ཡང་མི་སྡེ་རྩེ། བསམ་པ་ཉམས་པས་སོ། །དགེ་ལྷུ་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་ལྷ་མ་མེད་པ་
 དང་། མཁན་པོར་ཚིག་མ་གསོལ་བ་དང་། བར་ཆད་མ་དྲིས་པར་ཡང་དང་བར་ཆད་དེ་མེད་བཞིན་པར་
 ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྒྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། ཚོགས་ཁྱུང་པར་ཅན་མ་
 ཉམས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་དོན་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་ལག་རྩམ་ཀྱི་
 དང་། བད་པའི་དང་། རྒྱན་པའི་དང་། ལུ་ཆའི་མཚན་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་པ་འདྲ་བའི་སོགས་ཏེ།
 རྒྱལ་བྱད་འདྲ་བ་ནི་གླིང་གཞན་གསུམ་ན་སྒྲིམ་པ་ཡང་བྱར་བྱུང་དོ། །ལག་པ་དང་དབྱུང་བ་གླིང་ཡིག་
 རྒྱས་བཅུ་བ་བཞིན་དུ་ལེབ་མོར་འཇས་པ་དང་། མོ་མཚན་ལྷ་བུའི་མགོ་སྒྱུར་དང་། སྒྱོན་ཐབས་མཁན་
 ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་དུ་སྒྲ་སྒྲིད་དང་། མདུན་དུ་སྒྲུར་པོ་དང་། རྒྱལ་དུ་སྒྲིབ་པོ་དང་། གཉིས་ཀར་སྒྲུར་བྱུར་པ་དང་།
 མོར་མོའི་སྒྲ་དུག་པ་སོགས་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། མིག་གི་སྒྲ་རྩི་མ་སོགས་ནས་འབྲུམ་ཅན་ཀྱི་བར་ལ་སྒྱུར་ཏེ་
 ག་རྒྱུར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ལྷ་གོང་ཆད་ནས་བར་འཛིངས་པ་དང་། དྲ་བ་བཞིན་དུ་བཞིན་འབྲུང་བ་གློ་བ་
 (༤༡ན)དང་། རྩི་མ་མེད་པའི་ག་དམར་པོ་གློ་བོ་དང་། མིག་ནང་དུ་མཛེར་པ་ལ་སོགས་ཅན་དང་། རྒྱ་
 པའི་སྒྲ་མེར་བ་སོགས་བཞི་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ཁྱི་དེའི་སྒྲ་གཡའ་བ་སོགས་ལ་སྒྱུར་བ་དང་རྒྱང་ལག་གི་སྒྲ་

གཅིག་པ་སོགས་གཉིས་ལ་དང་། མགོའི་རྒྱ་ཁྱུང་ཆེན་ནས་རྒྱལ་གྱི་བར་ལ་དང་། མགུལ་གྱི་རྒྱ་ཤིང་ཏ་
ལའི་གཉེར་མ་ལྟ་བུ་སོགས་གཉིས་ལ་རྒྱུར་བ་སོགས་ལས་མི་ན་བ་ནམས་ལག་རྒྱུ་སོགས་གྱིས་འཕངས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གི་ནང་ན་མི་ན་བ་ལས་གཞན་ན་བ་དག་ནི་ནད་པས་འཕངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐུན་ཚོགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱན་མས་ནི་ཐུང་གོལ་བ་ཁྲིམས་འཛིག་པར་བྱེད་པ་
ནམས་འཕངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་སོགས་སོ། །བསྐྱེད་པའི་པ་མ་མ་ཡིན་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
སོགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་འཛིན་བྱེད་མི་མ་ཡིན་པའི་སོགས་ནི་པ་མ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་
མཚམས་མེད་གྱི་དང་། དག་སྒྲོང་མ་སུན་ཐུང་བའི་དང་། རྒྱན་རབ་ཏུ་ཐུང་བའི་དང་། བམ་པ་ཐུང་བའི་
དང་། རྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་བར་ཆད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དང་པོ་ནི། མི་མ་ཡིན་པའི་པ་མ་དེ་གཉིས་ལས་
མཚམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚམས་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་པ་མ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མིའི་འགོ་
བ་པ་གཉིས་ལས་བཞག་པས་སོ། །པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱེས་པ་བསད་པས་མ་ཁུབ་
སྟེ། པ་མ་མཚན་ཐུང་བ་གཉིས་བསད་པ་ལས་ཀྱང་མཚམས་མེད་ཏུ་འགྱུར་བས་སོ། །རྒྱས་པར་མཛོད་
དུ། མཚམས་མེད་སྒྲིང་གསུམ་དག་ན་ཡོད། །(༧༡)ཟ་མ་སོགས་ལ་མི་འདོད་དོ། །པན་དང་ངོ་ཆ་རྒྱུར་
བའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། མཚན་ནི་གཞན་ཏུ་ཐུང་གྱང་འགྱུར། །གང་གི་རྒྱ་མཚན་ལས་ཐུང་མ། །ཞེས་
སོགས་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་སྒྲོང་མ་པམ་པར་འགྱུར་བ་སྐྱི་རྒྱས་མ་ཐུང་བ་ཉིད་ལ་བྱ་བ་མི་ཚངས་པར་
སྐྱོད་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོར་བ་ནི་ཚོས་ཅན། དག་སྒྲོང་མ་སུན་ཐུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །
པན་རྒྱན་ཞེས་པ་ནི། ཐུན་འཕྱིན་བྱེད་དག་སྒྲོང་ཡིན་ན་དེ་ཡང་དེས་ཐུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །དག་
སྒྲོང་མ་ནི་མི་ཚངས་སྐྱོད་གྱི་རྒྱན་ཏུ་པམ་པ་མ་ཐུང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུང་མེད་བསྐྱེད་པ་
ཐུལ་ནས་མཚན་ཐུང་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཏུ་ཐུང་བ་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱན་རབ་ཏུ་ཐུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་དེ་
ལ་རབ་ཐུང་གཞན་རྒྱན་ཏུ་པ་སོང་བའི་རྒྱོན་ས་རབ་ཐུང་བསྟེན་རྟོགས་ཐུང་ཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་
ནི། ཐུང་མེད་པམ་པར་འགྱུར་བ་སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞི་ལྟག་པར་སྐྱོད་པ་ཅན་མཚན་ཐུང་བ་ཡང་ཚོས་

ཅན། བས་པ་བྱུང་བའི་བར་ཆད་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་བྱུང་སོགས་བྱར་བའི་ཕྱིར། ལུང་མེད་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོག་ཚོས་ཅན། དག་སྒོར་སྒོ་བྱར་དུ་ལྷགས་པ་རྣམས་གིས་ཁྱོད་མི་འགྲུབ་སྟེ།
དག་སྒོར་གཉེག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཁྱོད་གི་ཡུལ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ལུ་པ་ནི། ལྷོ་པ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཐོབ་གི་བར་དུ་ལུས་སེམས་མ་ཉམས་པ་གལ་ཆེ་བས། ལྷོ་པ་
པ་སྟེ་བའི་རྒྱད་རྒྱའི་ཆེ་ཉིད་ནི་ལྷོ་པ་པ་ལུལ་ལམ་མ་ནིར་སོགས་སུ་ཉམས་ནའང་དེ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར།
(༤༡ན)དེའི་དངོས་རྒྱ་ལུས་པ་སོགས་མེད་གི་ཆེ་ལུལ་ཉམས་མི་སྟེད་དེ། གང་གིས་ཀྱང་གོགས་བྱ་བར་
མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་བསམ་པ་དང་རྒྱད་མཐུན་པའི་རྒྱུན་དངོས་སུ་བསྟན་ཡང་དེའི་སྒོག་རྒྱ་སྟེ་
བའི་བར་ནི་བརྟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བཟུང་རོ། །རབ་བྱུང་གི་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་ལུ་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས། དེ་ཡང་ཆོགས་གསུམ་ཤིང་གིས་ནོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས། དག་བསྟེན་ཙམ་ལ་བར་
ཆད་མི་འདྲི་བར་འདུལ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཐུན་ནའང་། ཁྱོད་ལོ་བཙོ་ལུ་མ་ལོན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སོགས་
དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས། བར་ཆད་རགས་ཤིང་དག་བསྟེན་ལ་ཡང་དོན་གི་ཐོབ་པར་
འདྲི་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ས་དགའི་འདུལ་འཛིན་མཁས་པའི་ཁུར་འཛིན་རྣམས་ལྷགས་གི་དབང་
པོ་རྒྱུད་བ་ལུ།

འདུལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་པོར། བསྟེན་གནས་དག་བསྟེན་པ་མ་དང་། དག་རྒྱལ་པ་མ་དག་སྒོ་བ་
མ། དག་སྒོར་མ་དང་དག་སྒོར་སྟེ། ཁོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱད་དོ། ཁྱིམ་པའི་སྒོ་པ་དང་པོ་གསུམ།
རབ་བྱུང་སྟོན་པ་ཐ་མ་ལུ། ཞེས་དང་། ལྷ་གཅིག་ལྷ་འགའ་པལ་ཆེར་སྟོད། ཡོངས་རྫོགས་སྟོད་དང་
ཆངས་སྟོད་དང་། རྒྱབས་འགྲོའི་དག་བསྟེན་རྣམ་པ་དུག །རྩ་བ་བཞི་ལས་གཅིག་གཉིས་གསུམ། །
འདོད་ལོག་མི་ཆངས་སྟོད་སྟོང་དང་། རྒྱབས་འགྲོ་ཙམ་གི་དག་བསྟེན་དུ། ཁས་ལེན་རྣམས་དང་གོ་ཤིང་
བཞིན། ཞེས་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད། དེ་བྲག་དག་བསྟེན་ལ་ཡང་རྒྱས་བརྟོད་རིགས་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་
ནང་གསེས་དུག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱབས་(༤༡ན)འདིར་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་རྫོགས་དག་བསྟེན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

དར་ཚོག་ལ་ཡུན་རིང་པོར་ཚོག་ཚོག་པུར་འདུག་དགོས་གཤིས་སྟེགས་མེད་ན་ངལ་དུ་བྱིས་མཁར་ཏེ་
ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། རྣམ་པའི་ཐོབ་མཚམས་སོགས་ལ་རིག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམ་མི་རུས་པའི་
སྒྲོན་འབྱུང་བས་ཐོག་མ་ནས་ཕ་གུའི་སྟེགས་བྱས་པ་འཐད་པར་སེམས། ཚོག་ཚོག་པུར་ཐལ་མོ་སྒྱུར་
དགོས་པ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས། ཐལ་མོ་དབུག་དབུག་པོར་སྒྱུར་ཏེ་ཞེས་དང་། གཞི་འགྲེལ་ལས།
ཐལ་མོ་འཇབ་འཇབ་པོར་སྒྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པར།

མཚོ་སྒྲ་བས། ཐལ་མོ་ཅུང་ཟད་ཁོང་སྟོད་དུ་སྒྱུར་པའི་འཇབ་འཇབ་པོ་ཞེས་དང་། ཐལ་མོ་ཁོང་
སྟོད་དུ་སྒྱུར་བ་ནི་ཚོས་འདི་པའི་ལུགས་དང་། ཐལ་མོ་ཅར་ལེབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་ནི་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཡིན་
ནོ་ཞེས་སུ་བྱི་གསུང་ངོ་། ཞེས་དངས་འདུག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་པོས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་
ཚུལ་འདི་བཞིན་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་བྱིས་ལུས་དང་སེམས་བདུད་དོ། ཐལ་མོ་བསྟོལ་ཏེ་བཅང་
ངོ་། ཞེས་གསུངས་པས། ཐལ་མོ་བསྟོལ་ཏེ་བཅང་བ་འཐད་པར་མདོན། ཐོག་མ་ནས་ཁྱིམ་པའི་ཆ་
ལུགས་སུ་ཡོད་ན་དེས་ཁྱབ། བཅུན་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཅན་དང་། དགེ་ཚུལ་སྟོང་བསྒྱུར་ནས་བསྒྲུབ་
པ་སོགས་ལ་གོས་དཀར་པོ་ཅན་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རུས་པས་ཤམ་ཐབས་སོགས་སུད་ནས་སྟེང་གཡོགས་
དཀར་པོ་ཞིག་གྱོན། དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་གནས་འབྱུར་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། རྣམ་པ་སྒྲ་མ་བཏང་ནས་
གསར་དུ་སྒྱེ་བར་འདོད་ཆོའམ་ལ་ཚོག་(༤༩ན)བྱེད། མ་ཐུལ་ན་ཕྱི་མ་སྒྲངས་པ་སྒྲ་མའི་གོང་འཕེལ་དུ་
འཆད་པ་སྟེང་ཚལ་མཁན་པོ་སོགས་ལུགས་འཛིན་འགའ་ཞིག་སྒྲ་བ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སྟོགས་ལ་དོན་
ལ་གནས་ཤིང་། གོང་དཀར་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་ཚོས་འཆད་གསར་སྒྲགས་ལ་མཁས་པ་ཚོས་རྩེ་ཚུལ་བྲིམས་
བཟུ་ཤིས་སོགས་འབུལ་ཚོག་མ་བྱས་པར་སྒྲངས་ཀྱང་གསར་དུ་སྒྱེ་བྱ་མེད་པར་འཆད་ཀྱང་གཞུགས་
ཅན་དུ་འདོད་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀའི་གནོད་པ་འཕྲོག་སྟེ། འབུལ་ཚོག་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི།
དགེ་སྟོང་ལ་རབ་ཏུ་གཅོས་པའི་མདོར། གང་ཞིག་བསྒྲུབ་ལ་མི་གནས་པས། བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་
མཚན་འཛིན་པ་ལས། བསྒྲུབ་ལ་མི་གནས་སྐད་ཅིག་ལ། གཞུགས་པོར་ཁྱིམ་པར་གནས་པ་བཟང་། །
ཞེས་དང་། རྣམ་གསུམ་རབ་དབྱེར། དད་ཟས་ཟ་བའི་ཉེས་མཐོང་ནས། དགེ་སྟོང་ལྟ་བུས་བསྒྲུབ་པ་

ལུལ། །དེ་ལ་སྒྲོན་པ་ས་ལེགས་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཏུལ་པ་ལྷ་ས། སྒྲོམ་པ་སྒྲུང་ས་པ་ལ་
མན་ཡོན་འབྱུང་བ། ད་ལྷ་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ། བྱིས་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་བའི་མན་ཡོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྷར་
རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་ན་འབུལ་ཚོག་གེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་དེའི་ཚོག་ནི། རྣམ་འབྱེད་ལས། བསྐྱབ་
པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི། དག་སྒྲོང་གི་རྒྱལ་གཏོར་འདོད་པ་ན། དག་སྒྲོང་གི་བྱུང་ཏུ་སོང་སྟེ་ཆངས་པར་
སྒྲོད་པ་སྒྱུད་དགའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པར་བྱ་དགའོ། །ལ་མ་དང་ལུ་ལུ་དང་ལུ་སྤྱི་དབེན་ནོ། །

བདག་ཁྱིམ་བཟང་པོ་དག་ཏུ་གཏོད་ཅིག་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་སྒྲོང་གི་རྒྱལ་གཏོར་འདོད་
(༤༣)པའི་ཚོག་བརྗོད་པར་བྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་མདོ་རྩ་བར། རང་བཞིན་ཉམས་པར་བྱས་
པ་ཉིད་ནི་སྤུལ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱགས་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་
པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ལ་གོ་པ་ཉིད་ལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ས་ག་ལྷ་ས། སྒྲོམ་གཏོར་རང་བཞིན་གནས་
པ་ཡིན། །བད་འཕྲོད་མི་ཡི་བྱུང་དག་ཏུ། །བདག་གིས་གང་བསྐྱུང་བསྐྱབ་པ་ནི། །གཏོར་ངོ་ཞེས་སོགས་
ཚོག་རྣམས་དཔལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར། འབུལ་ལུལ་སྒྲོན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་ཉམས་པ་མ་
ཡིན་པ། སྐྱགས་པ་མ་ཡིན་པ། ལྷ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་པ་མ་ཡིན་པ། རྒྱུན་པ་དང་
འོན་པ་སོགས་མི་གོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་གེས་དོན་གོ་བསས་པ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ། མ་འོང་མཚན་
གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་ལྷ་ལྷན། ལུས་ཐ་མལ་ཏུ་གནས་པ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཕྱིན་
དག་སྒྲོང་ལྷ་ལུའི་དམིགས་བསལ་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་མཐུན། འབུལ་རྒྱལ་གཞུང་ལས་རི་ལྷར་
འབྱུང་བ་ལྷར་ཁྱིམ་པ་སོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ། དགོས་པ་སྐྱུར་གསོ་བྱུང་། སྒྲུང་བསྐྱུངས་པར་མན་ཡོན་
འབྱུང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བསྐྱུང་བ་སོགས་ཡིན།

མདོ་རྩ་བ། བདག་ཁྱིམ་པའམ་དག་རྒྱལ་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་རང་འགྲོལ་ཏུ། བདག་ཁྱིམ་
པའམ་ཞེས་བྱ་ནི་ཁྱིམ་པ་ཉིད་ཏུ་དམ་བཅས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཁྱིམ་པ་ཉིད་སོསོར་གེས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་འབུལ་པ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །དག་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བསྟེན་(༤༤)པར་རྫོགས་པ་ཉིད་དག་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་

དགོ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འབུལ་བ་ལོ། །ཞེས་དང་། བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདི་ཐ་དད་པ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དགོ་ཚུལ་ཉིད་དུ་དམ་བཅའ་བཅས་
པ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་མར། ཁྱིམ་གནས་སུ་བདག་གཟུང་ཞིག་གས་བདག་
ཁྱིམ་པར་གཟུང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བས་ཁྱིམ་པ་ལ་ཁྱིམ་སེད་པ་ཡིན་པས་ཁྱིམ་སེད་པ་ལ་འགྱུར་རོ། །དགོ་
ཚུལ་ལས་བདག་དགོ་ཚུལ་དུ་གཟུང་ཞིག་བྱས་པས་དགོ་ཚུལ་མ་ཁྱིམ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་མེད་པས་
ཁྱིམ་སེད་པོ་ཞི་སེད་པ་ལ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་གིང་།

བོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་ལུ་སྟོན་སྟོགས་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པར་འཛིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། བདག་
ཁྱིམ་པར་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་པས་ནི་བསྐྱབ་པའི་ས་བཏང་བས་བསྐྱབ་པ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །དགོ་
ཚུལ་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པས་དགོ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་གཏོང་ཞིང་དགོ་བསྟེན་དང་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་
གཏོང་བར་ནི་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དགོ་བསྟེན་དུ་ཁས་སྐྱེས་ན་དགོ་
སྟོང་ལྟ་ཅི་དགོ་ཚུལ་ཡང་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱིམ་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་ཁྱིམ་སེད་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་
བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལེགས་བཤད་གསེར་བྱུང་དུ་འདྲ་དགོ་སྟོང་གིས་དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་བསྟེན་
དུ་ཁས་སྐྱེས་པ་བསྐྱབ་པ་འབུལ་ཆོག་དུ་བཤད་དོ། །དེར་མ་ཟད་སྐྱུང་གནས་སྟོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
(༤༤ན)གསོ་སྟོང་ཡང་ཁྱིམ་པས་ལེན་དགོས་ཀྱི། རབ་བྱུང་ལ་མི་དགོས་པ་དང་གལ་ཏེ་སྐྱེས་ན་སོ་
ཐར་གྱི་སྟོན་པ་གཏོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་ཚུལ་གསུང་བར། ལུགས་ཐར་ཆོས་རྗེས་གསེར་མདོག་
ཅན་པར་སྟོན་བརྗོད་མཛད་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་སྐྱེས་ན་སྟོན་མེད་པས་དགག་པ་
ནམ་དག་མ་སོང་ཞིང་ནམ་དབྱེ་མེད་ན་སང་ཉི་མ་མ་གཤམ་པར་བར་ཞེས་པའི་ལུས་པའི་ཁས་སྐྱེས་ཀྱི་བསྐྱོག་
ཆས་སོ་ཐར་གཏོང་ཉེན་ཤིན་དུ་ཆེ། མདོར་ན་བཅས་ལུན་དགོ་སྟོང་ཞིག་གིས་དགག་དགོས། ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་ཕྱིར་སྐྱེས་ཆོགས་གསུམ་རིམ་ལོད་དུ་སྐྱེས་ཆེ་ཕྱི་མ་དབང་བཅན་པར་བྱེད་ན་དགོ་བསྟེན་གྱི་
སྟོན་པ་ལྔ་མ་གཏོང་བྱེད་དམིགས་བསལ་མ་བྱུང་ཡང་དགོ་བསྟེན་དུ་ཡང་དག་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ཅམ་
གྱིས་སྟོན་པ་གོང་མ་གཉིས་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གོང་དུ་བྱེད་པའི་ལུང་དང་རིག་པས་ལེགས་པར་

གྲུ་ཅིང་གཞན་ཡང་ཡུང་གིན་ཏུ་གསལ་པ་ཡུང་སིལ་བུ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟིན་ཀྱང་ཁྱིམ་པར་
ཁས་སྒྲངས་ན། དེ་ཡང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོན་ལྷ་
སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་དང་།

མཆོ་སྣ་པས། དེ་ནི་དགོ་སྟོང་བདག་ཉིད་ཁྱིམ་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཏུ་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ན་ཞེས་བསྟེན་
པ་མ་ཡིན་གྱི། དགོ་སྟོང་བདག་ཉིད་ཁྱིམ་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཞེས་སོགས་ཀླུ་པར་གསུངས་སོ། །རང་
སྟོགས་དགོ་ཡགས་དང་ལ་ལུ་པ་སོགས་སྟོན་པ་སྣ་མ་སྣ་སྟེ་མ་སྟེ་མའི་གཏོར་རྒྱར་བཤད་པས་འབྱུལ་
ཆོག་མ་བྱས་ཀྱང་དོན་ལ་ཆད་ངོ་། །ཁོར་དུ་སྟོན་པའི་(༧༥)ཤེས་བྱེད་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རིགས་པས་ཀྱང་
འབྲུབ་སྟེ།

ཆོགས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ནོས་པའི་དགོ་སྟོང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགོ་བསྟེན་དུ་ཁས་སྒྲངས་
པ་ན་ཁྱོད་ཁྱིམ་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགོ་བསྟེན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ནི་གང་ཞིག །དགོ་བསྟེན་
དེ་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དངོས། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དགོ་བསྟེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱིམ་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གང་རུང་གང་ཞིག །རབ་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་
ན། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དགོ་བསྟེན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་སོ་
ཐར་རིགས་བརྒྱད་གང་རུང་མི་གཏོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རབ་བྱུང་དང་ཁྱིམ་པ་གང་དུ་ཡང་མི་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་པོ་གང་
རུང་དུ་གཏོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་ཁྱིམ་པའི་སྟོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགོ་བསྟེན་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དགོ་
བསྟེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ན་ཁྱིམ་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པ་འཕོགས་པའི་
རྗེས་སྟོན་གསུམ་པའི་དུས། རྒྱུཔས་བརྫོད་བདག་བརྫོད་གཉིས་རྫོགས་པ་དང་། དགོ་བསྟེན་དུ་འབྱུང་
བ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །

གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་དགོ་བསྟེན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས། དེའི་སྟེ་ཁྱིམ་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་

འགྱུར་བར་ཐལ། རམས་ཀྱི་མདོག་ཅན་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་ཁ་(༧༧)དོག་ཐོན་པོ་ཡིན་པར་
ཁས་སྐྱེས་པར་འགྲོ་བའི་བྱིར། གཞན་ཡང་མདོ་རྩ་བར་བྱིས་པ་ཉིད་དུ་དམ་བཅས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་དངོས་པོ་མེད་དེ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་བསྟེན་དུ་དམ་བཅས་པས་
དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ལ་སོགས་ཏེ་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་མཐའ་ཡས་
སོ། །འདུལ་བ་རང་སྐྱོད་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྒྲིམ་གསུམ་གནས་འགྱུར་ལ་མི་འཐད་སྒྲིམ་པའི་
ལོག་རྟོག་ནི་ག་ལ་མིན་དེ། གནས་འགྱུར་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའང་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་འཛོག་དགོས་པས་
སྒྲིམ་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་དང་། ལས་ཚོགས་ཏུ་སྒྲིམ་པ་རྟོང་པས་
རྒྱུད་མ་འགགས་པ་ཡོད་སྒྲིམ་ཆེ་ཉན་ཐོས་ལྟར་ན་སྐྱེས་བཤད་པ་ལྟར་ཆོགས་གསུམ་ལྟར་པ་ཞིག་གིས་
ཆོགས་སྒྲིམ་དགེ་བསྟེན་སྐྱེས་པས་བྱིས་གཏོང་ཞིང་། གནས་འགྱུར་ལྟར་ན་དེ་འདྲར་མ་བརྟོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་པར་ཆེན་རྒྱ་དཔར་ཆོས་གྲགས་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་མཁུན་འདུག་པ་དེར་གཞིགས་འཛུལ།
སྒྲིམ་པ་འཕོགས་སྒྱུ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱན་མཁུན་གྱི་རྒྱུ་བརྒྱ་མཚོའི་སྒྲིམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་དཀའ་འབྲེལ་
གནད་ཀྱི་སྟོང་པོ་གསལ་བྱེད་ལས། དེས་ན་འདུལ་བ་ལས་ནི་ཁ་ཆེ་བའི་འདོད་པ་ལྟར་བཤད་ན། མདོ་
སྟེ་ལས་ཉི་འོག་པ་དང་མདོ་སྟེ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་བཤད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་
འཕོགས་ཆོག་ཁ་ཆེ་བ་ལྟར་བཤད། མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། ཉི་འོག་པ་དང་མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་བཤད་པའི་
བྱིར། གནད་(༧༧)དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བ་དང་མདོ་སྟེ་པ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་ལ་དགེ་བསྟེན་
གྱི་སྒྲིམ་པ་འཕོགས་ཆོག་དང་། སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དང་། ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །སྒྲིམ་པའི་དོ་བོ་རྣམས་
ལ་འཛོག་སྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པ་ནི་ཁོ་བོའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་དཔལ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་
རྟེན་གྱི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། དཔྱེན་གནས་ལ་དངོས་སུ་བཤད་པའི་ཤུགས་
ལས་ཤེས་ལ། འཕོགས་པའི་ཆོག་མི་འདྲ་བ་ནི་རྣམ་དབྱེད་དང་ལྟན་ན་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲུབས་འགྲོ་རྩོམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་བདག་དགེ་བསྟེན་དུ་གཞུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་
སྒྲིམ་པ་འཕོགས་ཆོག་ཏུ་ཁ་ཆེ་བས་ཁས་ལེན། སྒྲུབས་འགྲོ་རྩོམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་གཉིས་

སོགས་གང་ལེན་པ་དེ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་སྟོམ་པ་འབོགས་ཚོག་ཏུ་མིང་ཆེན་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར།
ཉི་འོག་པ་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ། བདག་སྐྱབས་གསུམ་
འཛིན་པའི་དགོ་བསྟེན་ཏུ་གཟུང་ཏུ་གསོལ་དང་། ལྷ་གཅིག་སྟོད་པ་དང་། ཡོངས་རྫོགས་དགོ་བསྟེན་ཏུ་
གཟུང་ཏུ་གསོལ། །ལན་གསུམ་གསུམ་བྱེད་པ་སྟོམ་པ་འབོགས་ཚོག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་
དབྱེ་མ་བྱེད་པ་སྟེ། ཉི་འོག་པ་དང་མདོ་སྟེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་གནད་མ་རྟོགས་པར་ཁ་ཆེ་པའི་སྟོམ་པ་
འབོགས་པའི་ཆོ་གའི་རིགས་འགྲེ་ཉི་འོག་པ་དང་མདོ་སྟེ་པ་ལ་སྐྱར་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆོ་ག་མི་
འདྲ་(༤༤བ)བ་གཉིས་བྱུང་བའི་ལུང་གི་གནད་ནི་འདུལ་པ་དང་མདོ་སྟེ་ལས་བཤད་རྩལ་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་བྱུང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། རིགས་པའི་གནད་ནི་དགོ་བསྟེན་སྟོམ་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་དགོ་
བསྟེན་མི་འདོད་ཅིང་སོར་སྟོམ་ལ་རྩ་བཞི་ངེས་པར་སྟོང་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཆོ་ག་མི་འདྲ་བ་གཅིག་
དང་། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་མི་ལྷན་པར་སྐྱབས་འགོ་ཙམ་གྱིས་དགོ་བསྟེན་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་
པར་འདོད་པ་དང་། སོར་སྟོམ་ལ་རྩ་བ་བཞི་ངེས་པར་སྟོང་མི་དགོས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅིག་གཉིས་སོགས་ཅི་
རིགས་པར་སྐྱངས་པས་ཆོག་པའི་གནད་ཀྱི་ཆོ་ག་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྐལ་ལྷན་ཡོངས་ཀྱི་སྟིང་ལ་བཅང་བར་བྱ་སྟེ། སྟོན་མ་བྱུང་བ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གནད་དམ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་བ་རྣམས་ལ་གནད་འགག་ཆེ་བ་འདུག་པས་ཐལ་ཆེར་སྟོད་པའི་དགོ་
བསྟེན་སོགས་རྩ་བཞི་མ་ཆང་བ་འདི་ཁ་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ནི་མིན་ཞིང་། གཞི་ཐམས་
ཅད་ཡོད་སྟེ་གཞུང་ཏུ་མི་གསལ་བ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་འགྲེ་སྐྱར་བ་ཡིན། སྟོམ་པ་སྟེ་
པའི་རྒྱུ་གཅི་པོ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྟིང་པོ་ལས། ངེས་འབྱུང་བསམ་པས་རྒྱ་བྱས་ནས། །གཞན་གཞོད་
གཞི་དང་བཅས་པ་ལས། །ཁྲོག་པ་དེ་ཡང་ལུས་དག་ལས། །གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། །
སྟོང་པའི་སེམས་པ་རྒྱན་ཆགས་པ། །ས་པོན་དང་བཅས་ཡིན་ནོ་ཞེས། །འདོད་པའི་རྩལ་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས། །རང་གི་སྟེ་པ་གོང་འོག་སྟེ། །ཞེས་སྟོམ་པའི་རྒྱུ་གཅི་པོ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། སྟོམ་པ་
སྟེ་པའི་(༤༥ན)སྐབས་སུ་བདེ་འཕྲོད་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ལས་ཆོག་ཆོར་སྐད་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་།

སེ་གོལ་གྱི་བདུ་ཕྱོད་ཅིས་པ་ལྟར་མཛད་པ་དབང་ཕྱོག་གི་རིགས་ལ་ངོ་འཕྲོད་ཀྱང་ལལ་མོ་ཆེས་སྤར་གྱི་
བཤད་པ་བརྗེད་ནས་གཡམས་ལ་རྒྱགས་མར་བས་མཁས་པའི་དབང་པོ་དཀོན་ཅིག་ཆོས་འཕེལ་ཞལ་
ནས་ཀྱང་སྤོམ་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུང་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་ངོ་འཕྲོད་པས་དག་ཉིན་ཆེ་སར་བོད་རྒྱད་མ་རྒྱག་
པར་དེ་དོན་བཞིན་མཛད་འཆལ།

ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཆ་ཁོ་དཔོན་པོར་གདམས་པར། དེ་
ལྟར་བསྒྲོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ། །ཡིད་སྒྲོན་རྒྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཁིང། །ཉིན་མཚན་
ཀྱང་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉིར་སྟོ། །བྱུང་ན་དེའི་ཆེ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ངེས་
འབྱུང་གི་བསམ་པ་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ། སྤོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཅམ་ལ་ལས་མཁན་གྱིས་བདུ་སྤྱད་པའི་ཆོ་
བཙུན་མའི་ངེས་འབྱུང་ལྟར་བ་ཞིག་སྐྱེས་པས་གོ་ཆོད་ཀྱིས། མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེ་དགོས་ན་དེར་སར་སྤོམ་
ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་འབྱུང་ལ། ལ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་དང་ལས་
ཏུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་པར་སྒྲུབ་ནི་གཞུང་ལུགས་ལ་མ་འདྲིས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །བསམ་
པའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་རྫོགས་ཀྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱབས་མི་འཐད་དམ་ཟེར་བ་ནི་
མ་གོ་བ་སྟེ། ལྷག་ཆོང་ལོ་ལྷ་བའི་སྤོམ་གསུམ་འགེལ་པ་ལས། འོན་འདུལ་བའི་རྒྱབས་སུ་རྫོགས་ཀྱང་
གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤོམ་པ་བྱུང་དུ་མི་རུང་བར་འབྱུང་ཏེ། (༤༧)དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསམ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འདུལ་བའི་སྤེ་སྤོད་རྣམས་ཐེག་པ་ཕུན་མོང་བའི་གསུང་རབ་ཏུ་མི་གོ་ཁིང་
འདུལ་བ་པ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་པ་དང་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་པས་བྱབ་པར་བརྒྱུད་ནས་གནས་ལ་མི་དད་པར་
བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལས། རྫོགས་པའི་བྱུང་རྒྱལ་དཔལ་ནོད་དབང་
བསྐྱར་ཡིན། །ཞེས་དང་། བྱུང་རྒྱལ་གསུམ་ཆར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་འབས་ལུ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གཞག་
མར་དུ་བྱུང་ལ། འདུལ་མདོན་གྱི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉན་ཐོས་སྤེ་གཉིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བདག་མེད་
གཉིས་རང་སྤོང་གསུམ་རྒྱལ་ཕན་ཏུ་སྤྱད་པ་སོགས་ཀྱི་མུང་དུ་བྱུང་བའི་སྤོད་པའི་གསུང་རབ་བློར་མི་གོང་
བས་ཐེག་ཆེན་ཁས་མི་ཡོན་ཞེས་བྱའི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དང་དེའི་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིན་དུག་བསྐྱེད་

འཛིན་མོགས་ནི་ཤིན་རྒྱུ་ཡང་འདོད་ཅིང་ཐོག་ཆེན་པ་རྒྱུ་ཟད་རྫོན་རྒྱུ་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དང་
རིགས་འཛིན་ཆེན་པོ་དག་གིས་བྱང་འདུལ་པ་པ་གཅིག་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་ཆད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩལ་ཁྲིམས་
ལེའུར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩུང་པ་མང་པོ་འདུལ་བའི་ནང་ཁྲིམས་པ་སྒྲུངས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཡང་ཡང་
གསུང་ཞིང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷེ་ཤོང་མའི་ཤོང་མ་ཀུན་ཏུ། ཉན་ཐོས་རྫོད་པ་རྫོད་པར་བྱེད་ཅིས་དང་། ལྷ་
རུ་ཉན་ཐོས་རྫོད་པ་རྫོད་པ། ཁང་རྒྱ་གསང་པ་འདུས་པར་དགའ། ཞེས་མོགས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་
ལྷིང་། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྒྱལ་པ་ཤིན་རྒྱུ་ཆེ་བ་འདུག་གོ།

འདུལ་བ་བྱ་མཆོད་མྱོང་པོར། གསོད་རྒྱ་སྒྲ་དང་ལོག་པར་གཤམ། ཁྱོས་འབྱར་(༤༥ན)འབྱར་
བ་ལྟ་སྒོར་བ། །དགོ་བསྐྱེན་གྱི་ནི་སྒོམ་པ་ལོ། །ཞེས་སྒྲ་དང་བྱ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱི་མ་ཆར་དང་མི་ག་མ་
གཏོགས་ནད་པ་བཅས་པ་མཐའ་དག་གིས་བསྐྱར་བར་གསུངས་པའི་སྒྲོར་ནི་དོགས་གནས་ཆེ་བ། མདོ་
ཙ་ལས། མཆུར་བར་བསྐྱེལ་བ་དང་ལུས་བཀྱད་པ་ནི་སྒྲོར་དང་འདྲ་ལོ། །ནད་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་གོང་གི་ཁྱོས་པར་འབྱར་བ་འབྱར་ན་ལོ། །དེ་སྒྲོལ་ན་ནི་དེ་ཉིད་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །
སྒྲ་མ་དང་ཆོགས་མ་ཟ་བ་ལ་ནི་དེའི་འཇུག་པ་ཡོད་དོ། །ཐབ་གྱི་ཆར་བུ་ནི་བྱེད་ཉིད་དོ། །ཙ་བ་དང་
སྒོར་བུ་དང་འདབ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཁྱོས་པར་འབྱར་བ་ནམས་གྱུར་དོ། །ཁྱོས་པར་འབྱར་
བའི་དྱི་དང་རོ་བོ་བའི་བྱག་པ་ཁྱོས་པར་མི་བྱེད་པ་ནམས་གྱུར་དོ། །མདོག་ཙམ་ཁྱོས་པར་འབྱར་བ་དང་
འདྲ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཀུན་ལ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་དུ་མཛད་འདྲ་ཡང་།

མདོ་ཅའི་སྒྲུབ་བྱི་གཞི་ལས། བད་པས་ཀྱང་ནི་རྩ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བརྟུང་བར་མི་བྱའོ། །དགེ་
བསྐྱེད་ཡན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བྱིས་མི་སྤྱད་དོ། །དང་བཞིན་བྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་གཞན་
པ་ཐམས་ཅད་པ་གསོ་བའི་དོན་ཉིད་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་མཐོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
སྤྱིར་བཙས་པ་མཐའ་དག་ནད་པ་ལ་གནད་ཀྱང་མིའི་ག་དང་ཀྱང་གི་བརྟུང་བ་དགག་པ་རྗེས་བཙས་བྱི་
སྟོ་ནས་བཀག་པ་ཡིན་དེ། ལྟར་ལས། བཙས་པ་མཐའ་དག་གིས་ནད་པ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱིར་
བརྟུང་ནས་ཀྱང་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་དང་། ད་ལ་སྟོན་པ་ཟེར་བ་ཁྱེད་ཅུག་གིས་(༤༥)ཀྱང་ནི་རྩ་མཆོག་

གིས་ཀྱང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་ས་ག་ལྟ་ས། སྒྲན་པའི་ངག་གིས་བཏུང་བར་
མི། རྫོག་ལ་བབ་ཀྱང་མ་གནང་སྟེ། ཁ་ཡི་ནད་ལ་མ་ཁུར་སྟགས་སུ། བསྐྱེལ་བ་ཙམ་ལ་ཉེས་པ་མེད།
ཅེས་བཤད་པས། ཆང་དངོས་ནི་ནམ་ཡང་བཏུང་དུ་མ་གནང་ཞིང་། ཁའི་ནད་ལ་གོང་གི་ལུང་ལྟར་མ་ཁུར་
བར་བསྐྱེལ་ཏེ་མགུལ་དུ་མ་མིད་པར་བྱིར་འཕོ་བ་དང་། ཡང་ན། མདོ་རྩ་ལས། བད་པས་ནི་ཁྱེན་མར་
དང་། འབྲུ་མར་ཆང་དང་འབྲེས་པ་བཏུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཆང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ན་ཉེས་པ་མེད་པ་ཉིད་
དོ། །དེ་ནི་སྒྲོལ་བ་ལས་འབྱུང་བོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་རྫས་གཞན་དང་བསྐྱེས་ནས་ཆང་མ་ཡིན་
པར་གྱུར་པ་མདོག་དང་དྲི་རོ་རྩལ་པ་མཐའ་དག་ཆང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འབྲེལ་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་
འོད་མར། དག་སྒྲོང་ནད་པ་ལ་ཐན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་མར་རམ། ཡུངས་མར་གྱི་ནད་དུ་ཆང་ཏུང་ཟད་
ཅིག་སྟག་སྟེ་འབྲུངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཉེས་པ་མེད་ན་ནི་ཆང་མ་ཡིན་པ་ནའོ། །

ལྷག་མ་ལྟར་མར་དང་བསྐྱེས་པའི་ཆང་ཡང་ཁ་དོག་ཀྱང་ཆང་མི་འདྲ། རོ་དང་བསྐྱུང་ཡང་ཆང་མི་
འདྲ་ན་བཏུང་དུ་རུང་རོ། །སྒྲོལ་བས་འབྱོར་རོ། །ཆང་ཟངས་གང་ཙམ་སྒྲོལ་ནས་བྱེད་ཙམ་དུ་བསྐྱུ་བས་
བསྐྱུང་མི་བྱོ། རོ་དང་ཁ་དོག་ཀྱང་ཆང་མི་འདྲ་ན་འབྲུང་དུ་རུང་། འདི་སར་བཅུག་པ་ལ་ནས་བརྫོས་པས་
སྟག་སྟེ་ཆང་གྱུར་ནའོ། །ཆང་ལུས་གང་ཙམ་ས་འོག་དུ་བཅུག་ལ་ཡོས་ཚིག་པར་བརྫོས་ཏེ། ཆང་གི་ནད་
དུ་སྟག་སྟེ་སྦྱིབས་ཏེ་བཞག་ན་ཆང་གྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་ཀྱང་(༤༧ན)ཆང་མི་འདྲ་རོ་ཡང་ཆང་མི་བྱོ་ན་ཉེས་
མེད། རྒྱུ་ཆང་སྒྲོལ་ན་ར་རོ་བར་མི་འབྱུང་། རྒྱུ་ཆང་སྒྲོལ་ཏེ་འབྲུངས་པས་རའང་མི་རོ་ལ། བསྐྱུང་
ཆང་མི་བྱོ་ན་འབྲུངས་ནའང་ཉེས་མེད། ཅེས་གསུངས་པས། ལྷག་ཆང་པའི་འདུལ་ཁྲིག་ཏུ། བད་པས་
ཆང་ནི་མགུལ་དུ་མིད་པའི་ཆང་དུ་འོངས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ལྷའི་མཚོག་སྟེ་རྩེ་མོས་སྐྱངས་པས་ཀྱང་མི་
བཏུང་སྟེ། བཙས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། རྫོག་འབྱུར་ལས་གཞན་བསྐྱུང་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆང་མ་
བསྐྱུངས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞན་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །མཚོག་དང་རྩེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱད་དོད་
ཨ་ག་ཞེས་པར་གཅིག་པས་རྩེ་མོའི་དོན་ཡིན་གྱི། མཚོག་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་བཙོ་མི་བྱའོ། །རབ་བྱུང་
དུ་མ་ཟད་དག་བསྟེན་ཡན་ཚོད་སོགས་ཏེ། ཆང་འབྲུང་དུ་འཕོད་གནས་སུ་སྟེ། །ལྷུང་མ་ཁན་དེ་ཡི་འཁོར་

དུ་སྐྱེ། ཁྱེད་མདོ་ལས་འབྱུང་ཁྱེད་ལྟར་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་མཛད་ཅིང་། དེ་ནི་དེ་ལས་ མིའི་ག་ནི་མ་
ཅད་ལས་སྐྱབ་དང་སྐྱབ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱང་ཁྱེད་པ་ནད་ཚད་ས་རྒྱུད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཅད་
ལས་གཞན་པའི་བཅས་རྒྱུད་ཡོན་པས་སོ། ཁྱེད་གསུངས། དེ་ལྟར་ཅད་གིས་སྐྱོས་པར་འབྱུང་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བག་མེད་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་དགོངས་པ་ལྟར་ན་དུས་དེར་མ་དར་བས་གསལ་ཁ་མ་
རྒྱུད་པ་མ་གཏོགས་ཐ་མ་ཁར་གྲགས་པའི་སྤོ་འདི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ནས་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་དུ་སྐྱུང་
ཞིང་། དེ་ཡང་བྱུང་མེད་ཅིག་གིས་སྐྱོན་ལམ་ལོག་པར་བདུབ་པའི་བྲག་ས་ལ་ལྟུང་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་།
བྱེད་སྐྱོན་(༡༩བ)ཀྱིས་འབྱུང་པོ་སྤྱིང་ལ་ཁྱུགས་ནས་དུ་བ་དུ་བ་དགོས་པའི་གང་ལ་ཡང་ཐན་པ་རྒྱུད་ཞིང་
ནད་སོགས་མང་དུ་བསྐྱེད་པས་དགག་བྱ་ཆེ་བ་བྱུང་པར་བག་མེད་གནས་སུ་སྐྱོང་པ་ལ་ཅད་དང་འདྲའོ། །

མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཚད་བཤད་པ།

དེར་སང་མ་བྱིན་ལོན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཆད་ལ། མཆོད་རྒྱུ་ཀ་ལས། ཀཱ་པ་ཏ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་
 བཏགས་པ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔལ་ལས་བྱས་པ་དོར་ཅིང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་རི་མོའི་ཁྱད་པར་
 དང་དབྱིབས་སུ་བྱས་པ་སྟེ། ལུ་འགྲེལ་ལས། ཀཱ་པ་ཏ་ཆོང་གི་ཁྱད་པར་ཏེ། དཔལ་ལས་བྱས་པ་
 བཏགས་པ་དོར་པ་བཙོང་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལུང་ལུ་བ་ཆེ་ཤོས་ལས། ཀཱ་པ་ཏ་ནི་
 རི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བམས་ཅད་ཀྱིས་བཟུན་པ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཐོན་ཀྱུ་པོ་མ་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཁྲིམས་ལུགས་ལས་ལུང་པ་སྟེ། ལུང་ལུ་བ་ཆུང་ཤོས་ལས། ཀཱ་པ་ཏ་རི་ལྟ་བུ་ལགས། ཀྱུ་པོ་མ་བྱ་
 བས་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཀྱུ་པོའི་མིང་མ་བྱ་བས་ཏེ། ཀྱུ་པོ་དེས་
 དང་པོར་ཀཱ་པ་ཏ་སྟོན་དུ་བཅུག་པ་སྟེ། དཔལ་ལུགས་བཏུམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་དོར་ཅིང་ལྟ་བུའོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། ཀཱ་པ་ཏ་དེའང་དཔལ་ལོ་སྟེང་ཅམ་ལ་བཟོ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འགྲེལ་ཆུང་ལས།
 སངས་རྒྱུ་བཏགས་པའི་ཆོལ་འདྲ་ལོ་གཅིག་གི་བཟུང་ཆ་གཅིག་གིས་ཡམ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཀུ་པ་ཏ་བཏགས་པ་བཞི་དེ་དང་རིན་མཉམ་པའི་འགོན་སུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འགོན་སུ་ཀུ་པ་ཏ་གཅིག །རས་ཀུ་པ་ཏ་གཅིག་(༥༠ན)སུ་རམ་ཀུ་པ་ཏ་
 ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་རྣམས་སུ་སོ་བ་གཅིག །སུ་རམ་བྲེ་གང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའི་
 འདུལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་མང་ཞིང་། དེས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞ་ལུ་ལོ་ལྔ་བ་རིན་ཅེན་
 ཚོས་སྒྲིང་བཟང་པོའི་ཞལ་ལྟ་ནས། མདོ་རྩུང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་སྐབས་སུ་ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་མ་
 ག་ཀ་གཅིག་གོ། །ལྟ་ཉིད་རིན་ཐང་གི་བྱུང་པར་རོ། །གང་དུ་དེའི་ཚིགས་ཉི་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཀ་ཀ་ནི་ཞེས་པ་ནི་གུཌ་ཞེས་བྱ་བ་དམར་རུ་མགོ་ནག་གི་མིང་ཡིན། བཞི་ལ་མ་
 ག་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་གསེར་སེ་བ་དོ་ཡིན། ལྟ་ཉིད་རིན་ཐང་གི་བྱུང་པར་ཞེས་བྱ་བ་གསེར་སེ་བ་བཅུ་ཀུ་པ་
 ཏའི་བཞི་ཆ་ཡིན། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། གུཌ་ལྟ་སོགས་མ་ག་ཀ། །དེ་དག་བཅུ་དྲུག་ཞོག་ཉིས་ཏེ། །
 ཞེས་འབྱུང་བའང་འདི་དང་དོན་གཅིག །དེས་ན་ཀུ་པ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་འགོན་སུ་སྒྲིང་དྲུག་བརྒྱའི་རིན་
 ཐང་གི་ཚད་དེ་གསེར་ཞོ་དོ་ཡིན། དེའི་བཞི་ཆ་གསེར་ཞོ་བྱེད་ནི་འགོན་སུ་བཞི་བརྒྱའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་
 ཡིན། ཀ་ཀ་ནི་ལམ། འཕྲུ་ཀ་ལམ། གུཌ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དམར་རུ་མགོ་ནག་ཡིན། དེ་ནི་འགོན་སུ་ཉི་ལྟའི་
 རིན་ཐང་གི་ཚད་ཡིན། མ་ག་ཀ་ནི་འགོན་སུ་བརྒྱད་ཅུའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་ཡིན། དེས་ན་འགོན་སུ་བཞི་
 བརྒྱའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་གསེར་སེ་བ་བཅུ་བརྒྱུས་ན་རིན་ཐང་ཚད་བས་པམ་པར་འབྱུང་རོ། །སྒོན་གྱི་
 འདུལ་འཛིན་མང་པོས་ཀ་ཀ་ནི་དམར་རུ་མགོ་ནག་ཡིན་པ་མ་མཁྱེན་པར་དོས་མ་ཟིན་པའི་གཏམ་མང་
 པོ་ཡི་གེར་བཞག་བྱུང་(༥༠བ)བ་སྒྲུང་རོ། །

རིགས་ལྟན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དབུས་གཙང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ལལ་ཆེ་བ་སྟག་ལོ་ཉིང་ལྷ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་ལུ་ལྟན་པོ་ཅེར་བསྐྱས་ཏེ་འབེལ་བའི་གཏམ་མང་པོ་
 དང་། བྱུང་པར་འདུལ་བ་དང་མཛོན་པའི་སྐབས་སུ་དབྱེད་པ་མང་པོ་དགོས་བྱུང་བ་ལ། གསེར་དང་
 གསོལ་རའི་གནད་སྒྲིན་པོ་ཉ་བ་དང་བཅས་པ་མེད་ས་པ་ལ་བརྟེན་ཞ་ལུ་ལོ་ལྔ་བ་བྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱ་དུས་
 རྩོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བའོ་ཞེས་བྱུང་། དེར་སང་དགེ་བསྟེན་ལ་དུས་བསྟོད་དུས་སུ་མ་བྱུང་བྱུང་བུ་སྟོན་

རིག་པོ་ཆེའི་འདུལ་སྤྱི་གཏུ། དགོ་བསྟེན་རྒྱུ་ལ་པའི་ཆོག་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་མ་ཐག་རབ་བྱུང་བྱེད་པའི་
 དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་གྲིབ་ཆོད་མོགས་མ་བརྒྱུད་པ་མིན་གྱི་དགོ་བསྟེན་ཉིད་རྒྱ་ཆོད་ན་རིག་པར་བྱེད་
 དགོས་ཏེ། དགོ་བསྟེན་ལའང་བསྐྱབ་པའི་གྲུལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐོ། །

དག་ཚུལ་ལའང་དེ་མ་ཐག་བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་ཕྱེད་ན་མི་དགོས་མེད་ཀྱི། དག་ཚུལ་ཏུ་ཕྱོད་པ་ལ་
བརྒྱད་དགོས་ཏེ། ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོབ་དཔོན་མ་ཡིན་པའི་དག་སྒྲོབ་གཞན་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་
གིབ་ཚོད་གཞལ་བར་བྱ་ཞིང་། སྒྲེས་བྱ་དང་། ཅུ་བ་དང་། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་དང་རྒྱས་ཚོད་ཀྱང་རིག་པར་
བྱའོ། ཞེས་བཤད་པས་སོ་གསུང་། ལས་ཚོག་ཉིད་ཏུ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་གྱང་བྱ་སྟོན་གྱིས་མཛད་པའི་
ལས་བརྒྱའི་བློ་རྒྱ་ཚོག་གའི་གསལ་བྱེད་དུ། འདིར་དེ་མ་ཐག་རབ་བྱུང་བྱེད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་གིབ་
ཚོད་རིག་པར་བྱ་བ་མ་གསུངས་ཀྱི་དག་བསྐྱེད་ཏུ་ཕྱོད་ན་བྱ་དགོས་སོ་གསུང་སྟེ་འདུལ་པའི་(༥༡)ན་
བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་མི་སྤྱང་ནའང་དོན་ལ་ཐོབ་པ་འདུའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་དང་།
མདོ་ཅུ་འབྲེལ་བཅས་ལྷ་དངོས་བསྟན་ལ་མེད་པར་དགོངས་སམ། གཞུང་ལྷགས་འབུམ་ཐུག་བརྒྱ་པ་
དངོས་གྲུབ་དཔལ་འབར་གྱི་ལས་ཚོག་ཏུ། དག་བསྐྱེད་ཅུ་ཏུ་བསྐྱབ་ན་འདིར་བསྐྱབ་པ་དང་རྒྱས་བསྐྱོ་
བརྒྱད། ཚོགས་ཁྱི་མ་སྐྱལ་ནས་སྐྱབ་ན་འདིར་བརྒྱད་མི་དགོས་ཏེ། ཚོགས་ཁྱི་མ་ཁྱི་མའི་ཁོངས་ལྷ་སྐྱ་
མ་སྐྱ་མའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། རྒྱས་བསྐྱོ་འདུལ་པའི་ཕྱིར་ཐོ། ཞེས་འཕྱུར་བས་དེར་སང་ཞུ་དང་དོར་སོགས་
ན་ཚོགས་གསུམ་རིམ་གྱིས་འདོགས་པའི་ཚོ་དག་བསྐྱེད་གྱི་བསྐྱབ་བརྒྱད་དང་། དག་ཚུལ་ལ་རྒྱས་བསྐྱོ་
བསྐྱབ་བརྒྱད་གཉིས་ཀ་མཛད་པའང་ཚོག་ཚོགས་ཆེ་བ་ལས་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མ་མཐོང་ངོ། །

[illegible]

རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་བསྟན་ཏུ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། རྩོམ་ལུགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་
(༡༡)བ)ཐུ་རབས་རྣམས་ཀྱི་བར་ན་ནགས་ལ་མེ་ལྷེ་ལྷགས་པ་ལྟར་རྩོམ་པ་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། མཛོད་
འགྲེལ་ལས། ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་རྣམས་ལ་གསེབ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལུ་རྩོམ་རིག་པོ་ཆེའི་
འདུལ་ཁྲིལ་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་རྩོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་འདི་པ་དག་གི་འདོད་པ་ན་རྩོད་པའི་རྩལ་
ཁྲིམས་སོ། ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་བྲམས་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་ནི་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་ལ་
རག་ལུས་པའི་བྱིར་ལས་ཀྱི་ལམ་གཞུགས་ཅན་བདུན་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་དང་། རྣམ་པ་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་པས། རྣམ་པ་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་
ཀ་རྩོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། རྩོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྲམས་པའི་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
པ་དང་པོ་དག་གི་སྒྲིག་པ་ལས་དང་པོར་ཐར་པའི་བྱིར་སོ་སོར་ཐར་པའང་ཡིན་ལ། ལུས་དང་རག་རྩོམ་
པའི་རྩོམ་པའང་ཡིན་ནོ། ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། རྒྱན་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་
ལས་རྩོམ་པའི་རྩོམ་པ་ཡིན་པས་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་རྩོམ་པ་ཡིན་གྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ཅིག་
དང་པོ་ཁོ་ནས་སྒྲིག་པ་ལས་ཐར་པར་བྱས་ཐེན་པའི་བྱིར་མོ། ཉེས་ན་ལས་ཀྱི་འཇུག་ཡིན་གྱི་ལས་
དངོས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འདུལ་ཁྲིལ་རིག་ཅན་འཕྲེང་བར། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་
ལྷགས་ལ་རྩོམ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་མེ། མཛོད་ལས། འཆལ་བའི་རྩལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་
གཞུགས། ཉེ་སྤོང་རྩལ་ཁྲིམས་རྣམ་གཉིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པ་རིག་(༡༩)བྱེད་དང་།
རྣམ་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཡིན་ལ། མདོ་སྟེ་པ་ནི་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་
པར་འདོད་དོ་ཟེར། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་
ན་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་བྱུང་མོར་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་རང་ལྷགས་སུ་མི་བཞེད་པས། སྤོང་བའི་སེམས་པ་ས་
བོན་དང་བཅས་པར་བཞེད་དོ་སྟེ་སྟེ་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། པཌ་ཆེན་གསེར་
མདོག་ཅན་པས་གསེར་ཐུར་ཏུ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་བྱ་ཆེར་མཛོད་པའི་བཞེད་དོན་ཏུ་བྱེ་སྒྲུབ་
ལྷགས་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་རྩོམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱན་ཏུ།

རྣམ་རིག་མིན་ནམ་གསུམ་ཞེས་བྱ། རྫོམ་དང་རྫོམ་པ་མིན་དང་གཞན། ཞེས་སོགས་དང་། རྫོམ་པ་སོ་
སོར་ཐར་ཞེས་བྱ། ཉེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་སྒྲིམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་དང་། མདོར་ན་
ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་བསྐྱེད་བྱེད་རིག་བྱེད་ནི་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་དངོས་གཞིར་མི་རུང་། དངོས་གཞི་
དང་དུས་གཅིག་པའི་རིག་བྱེད་ནི་ལས་ལམ་གྱི་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་དུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
གི་ཟེན་པའི་རོ་ལ་བསྐྱེད་ཟེན་པ་ལས་ལམ་དངོས་གཞིར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། བྱེ་སྐྱེའི་
ལུགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་རྫོམ་པ་རང་གི་རོ་བོ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་
འབྱུང་བ་བཞིན་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལས་སྒྲིམ་པའི་སྦྱོར་བ་བདུན་པོ་གང་རུང་
དུ་འདོད་དོ། བཀ་ཆེན་བསྟན་(༥༩བ)ནམས་གསལ་པའི་འདུལ་པའི་སྦྱི་དོན་དུ། མདོ་སྡེ་བས་སོ་ཐར་
རྫོམ་པ་སྦྱོར་སེམས་མདོན་གྱུར་ལ་འདོད། སེམས་ཅམ་པས་དེའང་དེ་དག་གི་ས་བོན་གང་རུང་ལ་འདོད་
པ་ཡོད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་རང་ལུགས་ལ་དེ་མི་འདོད་དེ་གཞུགས་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཞེས་དང་།
རང་ལུགས་སོ་ཐར་རྫོམ་པ་རྣམས་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་སུ་བྱས་པར། སྦྱར་བཤད་པའི་ལུང་
རིགས་རྣམས་དང་། རྫོམ་གསུམ་རྣམས་གཞན་མང་པོ་ཞིག་གྲུབ་པའི་བྱིར་མོ། ཞེས་དང་། ཆོས་རྗེ་བདེ་
ལེགས་ཉི་མས། རོ་བོ་དོས་འཛོན་པ་ལ། བྱེ་སྐྱེའི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་རྫོམ་པ་དེ་སྦྱར་བ་གཞུགས་ཀྱི་
གཞི་ཡིན། དེས་ན་སོ་ཐར་གྱི་རྫོམ་པ་ཡིན་ན་གཞུགས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། མདོ་
སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ལ་སྦྱོར་བའི་སེམས་པ་དེའི་ས་བོན་གང་རུང་གི་སྦྱོར་ནས་སོ་ཐར་གྱི་རྫོམ་པ་འཛོག་པ་
ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོར། དེས་འབྱུང་བསམ་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས། བཀ་ཆེན་གློ་གྲོས་
ལེགས་བཟང་གིས་མཛད་པའི་སྦྱི་དོན་རིན་ཅེན་འཕྲེང་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོན་མ་ལས། སོ་ཐར་གྱི་
རྫོམ་པ་དེ་གཞུགས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། སོ་ཐར་གྱི་རྫོམ་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་ཁོ་རང་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་
རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་དང་། རྣམ་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་གཉིས་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། དང་
པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། སོ་ཐར་གྱི་རྫོམ་པ་དེ་དག་བར་ལུང་དུ་བསྐྱེན་
ཅིང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པར། ལུང་བསྐྱེན་(༥༩ན)

ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཞུགས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་པལ་ཆེར་བཞེད་ཚུལ་
སྟོགས་འདྲ་ཙམ་མཐུན་ཞིང་། ལྷག་ཆར་ལོ་རྩ་བས་འདུལ་དྲི་ཀ་རྒྱ། འདུལ་འཛིན་པལ་མོ་ཆེས་མ་ཐོན་
པའི་ལེགས་བཤད་ངོ་མཆར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷོ་མ་པའི་ངོ་བོ་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཀྲུན་ཞལ་མཐུན་པར་
གཞུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། མདོ་སེམས་ཡན་ཆོད་སེམས་པ་ས་བོན་དང་
བཅས་པར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུང་ངོ་། ཇི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་རིག་པས་སྟོན་པས་སྟོན་པ་
འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་སྤང་བོས་བསྐྱས་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ན། ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་
སྤང་བའི་གཞུགས་ཤེས་གཞུགས་སྤང་དུ་བསྐྱས་པར་མདོན་པ་ཀྲུན་ལས་བདུས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་
པས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་མི་འདོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་
གྱིས། སྤང་བོ་ལྟ་ཡི་རབ་བྱེད་དུ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་གང་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་དང་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྤང་བ་བསྐྱར་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཞུགས་སོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེར་
མ་ཟད། དབུ་མ་སྤང་བོ་ལྟ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་དབུ་མ་པའང་སྟོན་པ་གཞུགས་ཅན་དུ་
འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་གོང་མའི་གཞུང་མང་པོར་སྟོང་པའི་སེམས་པ་ལ་བཤད་པས་མདོ་སེམས་
ཡན་ཆད་སྟོན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་པ་ལ་འཛོག་གོ། །

དེ་ཡང་སྟོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡིད་གྱི་ལས་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་(༥༩བ)གྱི། ལུས་རྒྱ་
གི་སྟོན་པ་མི་འདོད་ན་ལུས་རྒྱ་གི་དགོ་སྟོན་གི་ལས་ལམ་བདུན་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་
ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་རྣམས་དང་། དགོ་སྟོན་གཞུགས་ཅན་དུ་བཤད་པ་དུ་མ་དང་འགལ་ལོ།
ཁྱད་པར་སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་སེམས་པ་ལ་གཙོ་བོར་འཛོག་ན། ཡིད་གྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་པོ་འདིའི་སྤང་
བྱར་ཐལ་བ་དང་། ཆོ་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྤངས་ན་སྟེ་བར་ཐལ་བ་རྫོག་ཏུ་མེད་དོ། ཇིས་ན་
མཛོད་དུ། འཆལ་ཚུལ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀ་གཞུགས་སུ་བཤད་པ་ལ་མདོ་སྟེ་པས་
དགག་པ་མ་བྱས་ཤིང་། བྱེ་སྒྲུས་བདགས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རྒྱབས་སུ་ཡང་བྱེད་པ་
པོའི་ལུས་བསམ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཙོ་བོར་བཀག་པས་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་

གཟུགས་ཙམ་ཞིག་མདོ་སེམས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་ངེས་སོ། །

དེས་ན་འདིར་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་མ་ཁན་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དངོས་ཡིན་ལ། ཡོན་ཤུག་གཉིས་དངོས་སུ་
མི་གསལ་ཡང་། སོ་ཐར་ལུས་ངག་ལ་འཛོག་པས་ལྟར་བ་ལ་ལུས་ངག་གིས་བྱབ་པས་ཡིད་གྱི་ཉེས་བ་
ལྟར་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྒོམ་པར་མི་བཞེད་པས་ན་སྒོམ་བ་གཟུགས་ཅན་དུ་
འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སྒོམ་བ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་དང་གཉིས་བ་མན་ཆད་ལས་ལམ་གྱི་
མཐུག་ཡིན་ཞིང་། སྒྲ་མ་ལ་རིག་བྱེད་ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། འཁོར་བ་ལས་དང་པོར་ཐར་བས་
སོ་ཐར་གྱི་སྐྱ་བཤད་ཀྱང་ཆད། བྱི་མ་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་སེམས་མེད་གྱི་ཆེ་ཡང་ཡོད་(༡༩ན)
ཅིང་། རིག་བྱེད་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པའི་ཆེན་ཡོད་དོ། །དེས་ན་སྒོམ་པའི་ངོ་པོ་ནི། རིག་བྱེད་དང་བཅས་
པའམ་མདོན་གྱུར་མེད་པ་ཡང་རུང་སྟེ། གཙོ་བོར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སོ། །དེ་ནི་གནས་
སྐབས་གྱི་བྱེད་པར་ན་གཡེངས་སེམས་བཅས་སམ། གཡེངས་ཤིང་སེམས་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
འབྱུང་བ། རོ་བོའི་བྱེད་པར་འདི་ལྟར་མ་བསྟན་བསྐྱེད་རྣམས་གྱི་རིག་བྱེད་མི་སྲིད་པས་ན། རྣམ་རིག་མིན་
ལྟར་བསྟན་མིན་མེད། ཅེས་པ་ལྟར་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་ངེས་ཤིང་རྒྱན་རྗེས་སུ་འགྲེལ་བ་རྒྱུའི་བྱེད་
པར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གཉིས་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་
རེ་རེ་དང་། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་བཞི་ཆོན་བདུན་ལས་དགེ་སློང་གི་དང་། བཞི་ལས་སྒོམ་བ་གཞན་རྣམས་སྟེ་
བའོ། །ཞེས་དབྱི་བསྟན་མེད་པར་བཞོད་པ་ཡིན་ལ། ལྟར་རིགས་གཏེར་མཛོད་གྱི་དགོངས་བཞེད་ཅུང་
ཟད་བསྟུས་ཏེ་བཞོད་པར། ཐོབ་བྱ་སོ་ཐར་གྱི་རང་བཞིན་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་དང་
པོ་རོ་བོ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འདོད་རྒྱལ། མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། མཚོན་བྱ་སྐྱ་
དོན་བཞིར་ཡོད་པའི། དང་པོ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་རྒྱལ་ལ་བྱེ་སྐྱའི་ལུགས། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས། སེམས་
ཙམ་བ་ཡན་ཆད་གྱི་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱིར་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ལའང་རིག་བྱེད་གྱི་གཟུགས་དང་རིག་བྱེད་མ་
ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་(༡༩ན)འདོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པར་སྤངས་

པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལུས་པའི་བྱིར། ལས་ཀྱི་ལས་གཞུགས་ཅན་བདུན་ནི་
གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་པ་ཐོབ་ནས་མ་བཏང་བ་དེ་མིན་རྒྱུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཞུགས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་པ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་ལྟན་ཏེ། མཛོད་ལས། སོ་སོ་ཐར་གནས་རི་མིན་དུ།
མ་བཏང་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི། རྣམ་རིག་མིན་ལྟན་སྐད་ཅིག་མ། །དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ད་ལྟར་གྱི་ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་
ལུས་རག་གི་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། མཁན་སྒྲོབ་ཀྱིས་ཚོག་པར་སྐད་པ་ལས་རི་མིན་འཛོའི་བར་རྒྱ་
ཚུལ་པ་བསྐྱར་བར་ཁས་ལེན་པའི་རག་དང་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས།
དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །སོ་སོ་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལས། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་རྒྱ་ཚུལ་པ་
ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་པོ་དག་ནི་སོ་སོར་ཐར་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་
རག་གི་རིག་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་པ་ཕན་བྱེད་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་རག་གི་རིག་བྱེད་ཡོད་པའི་དེས་པ་
མེད་དེ། རྒྱ་ལ་རྒྱུན་མེད་པའི་བྱིར། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རོ་བོར་
གྱུར་པའི་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་པ་སྐྱ་མ་ལས་ཕྱི་མ་(༥༥ན)འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཡོད་པའི་བྱིར།

སོ་ཐར་ཚུལ་པའི་རོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུགས། རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས།
དང་པོ་ལ་ལུས་རག་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་ཚུལ་པ། ཚུལ་མིན་བར་མ་གསུམ། དང་པོར་ཡང་སོ་ཐར། བསམ་
གཏན། ཟག་མེད་རྣམས་སུ་ཡོད། གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་པ་ནི། ལུས་རག་མི་བདེ་བ་ལས་ཚུལ་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱུན་ཡོད་སུ་འབྱུང་བའི་བྱེད་པར་ལ་འདོད། གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་པ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་

བཅས་སྒྲོང་པའི་སེམས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་དེའི་བཀ་ཆགས་གཏོང་རྒྱས་མ་བཅོམ་པ་དང་བཅས་པ་ཅི་
རིགས་པ་ལ་འདོད། དེ་ཡང་སེམས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགོས་པ་
ལ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་པའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཀ་ཆགས་རྒྱང་པ་ལ་མ་ཡིན་
ཏེ་གཏོང་རྒྱ་བྱུང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲ་སྒྲོམ་པའི་བཀ་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ལས་གྲུབ་
པར། གལ་ཏེ་སེམས་པ་ཁོ་ན་ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་འགྱུར་ན། སེམས་གཡེངས་པ་དང་། སེམས་མེད་པ་དག་
ལ་སེམས་པ་དེ་མེད་ན་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་མིན་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲོམ་པའི་བྱུང་པར་གྱི་
བཀ་ཆགས་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ་ཞེས་སོ། །

དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་སྒྲོང་སེམས་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད་དེ། སྒྲོང་འཕྲག་ལས། སྒྲོང་
པའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། རྒྱལ་བྱིས་མ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུངས། གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་མཚན་(༡༡ན)ཉིད་ལ། བྱེ་སྐྱ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སྐྱ་བརྒྱས་པའི་རེས་
འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟེན་པའི་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་བྱིས་ས། འདིར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་
གསུམ་འགལ་བར་འདོད་དེ། འདོད་པའི་སྐྱ་བརྒྱས་སོ་ཐར། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་བརྒྱས་བསམ་གཏན།
ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་སྐྱ་མ་བརྒྱས་པ་ཟག་མེད་དུ་འདོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན། སོ་ཐར་གྱི་
སྒྲོམ་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱུན་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་བྱིས་ས། དེ་ཡང་སོ་
ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གསུམ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
གྱི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་བཅས་སྒྲོང་པའི་ཆ་ནས་སོ་ཐར། བསམ་
གཏན་པའི་དངོས་གཞིས་བཅོལ་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན། འཕགས་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས། གསུམ་པ་མིང་གི་རྣམ་གངས། རྒྱལ་བྱིས་དང་ནི་ལེགས་
རྒྱུད་དང་། ལས་དང་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་རྒྱ་དོན་ལ་སྤྱིའི་རྒྱ་དོན་དང་། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱ་དོན་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྤྱིག་པ་མི་དགོ་པའི་ཚོས་ལས་རབ་རྩ་ཐར་བ་དང་། སོ་སོ་ཐར་བ་དང་། དང་པོར་
ཐར་བས་ན་སོ་སོ་ཐར་བ་ཞེས་བྱའོ། །

སོ་སོ་ཐར་པའི་སྐད་དོད་དུ། བྲ་ཏི་མོ་ཁྱ་ཞེས་པ་འབྱུང་ལ། བྲ་ཏི་ནི་སོ་སོ་བ་དང་། དང་པོ་ལ་
འབྲུག། མོ་ཁྱ་ནི་ཐར་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སོ་སོ་
ཐར་པ་དང་ཕྱོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་(༥༦ན)སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པ་
ཡིན་གྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་པའི་ཚོས་ལས་དང་པོར་ཐར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
སྐད་དུ་ཡང་། དང་པོའི་རྣམ་དུག་རྣམ་དུག་མིན། ཞེས་པའི་རང་འགེལ་དུ། ཕྱོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྱུངས་
པའི་རྣམ་པ་དུག་བྱེད་དང་རྣམ་པ་དུག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་པོ་དག་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་སྤྲིག་
པ་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
གྱི། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་གཏུང་ལས་བསེལ་བར་བྱེད་པས་ན་རྩལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ།
སྤྲིས་བྱ་དམ་པས་བསྟགས་པར་འོས་པས་ན་ལེགས་སྤྱད་ཅིས་བྱ། ལུས་རག་གི་བྱ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་ན་ལས་ཞེས་བྱ། རྒྱུད་མི་དགེ་པ་ལས་ཕྱོམ་པར་བྱེད་པས་ན་ཕྱོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་སྦྱིར་བསྟན་པ། རྩ་དུགས་བསྟན་པ། སོ་སོའི་
རང་བཞིན་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། དགེ་སྦྱོང་དགེ་རྩལ་དགེ་བསྟེན་རྣམས་པ་མ་དགེ་སྦྱོབ་བསྟེན་
གནས་བཅས་བརྒྱད། གཉིས་པ་ལ་ལ་བསྟན་པ་དངོས། ལྷན་རྩལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བསྟན་པ་དངོས་ནི། དེ་
ལྟར་བརྒྱད་པོ་བསྟན་ན། དགེ་སྦྱོང་པ་མ་རྩ་དུགས་གཅིག །དགེ་རྩལ་པ་མ་དགེ་སྦྱོབ་པ་དང་བཅས་པ་
རྩ་དུགས་གཅིག །དགེ་བསྟེན་པ་མ་རྩ་དུགས་གཅིག །དགེ་བསྟེན་གནས་ལ་གཅིག་སྟེ་རྩ་དུགས་
བཞིར་འདུས། གཉིས་པ་ལྷན་རྩལ་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ལྷན་རྩལ་དང་། ཐེག་
(༥༦བ)དམན་པ་ལྟར་གསུགས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ལྷན་རྩལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་
ན་དགེ་བསྟེན་དགེ་རྩལ་དགེ་སྦྱོང་དུ་མེད་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱུད་ལ་ཕྱོམ་གསུམ་དོ་པོ་ཐ་དང་
ཅིག་ཅར་དུ་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོམ་པ་གསུམ་པ་དེ་དག་ཤེས་པ་གང་ཞིག །གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་
འཁོར་དུ་ཕྱོམ་པའི་དོ་པོར་རྒྱུར་པའི་སྦྱོང་སེམས་རྩ་གཞན་པ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྤྱིད་པའི་

ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཕྱོམ་གསུམ་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔྱེན་པར་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་
ཕྱོམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་པའི་སྒྲིན་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོགས་གསུམ་མིམ་བཞིན་ནོད་
པའི་ཆོ་འོག་མ་འོག་མ་རྫས་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱུ་ཕྱིས་གོང་མ་གོང་མར་གནས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་
ལུ་མིམ་ཕྱིས་བགོད་པའི་ཆོ་ལམ་འོག་མ་འོག་མ་རྫས་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱུ་ཕྱིས་གོང་མར་གནས་འགྱུར་
བ་བཞིན་ནོ། །ཕྱོམ་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། ཆོགས་གསུམ་མིམ་ཕྱིས་ནོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་
ཕྱོམ་གསུམ་རོ་བོ་ཐ་དད་ཅིག་ཅར་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་རིག་པའི་འཇུག་པ་མ་གར་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་
མེས་མ་གཅིག་གི་འཁོར་ཏུ་སྒྲོང་མེས་མ་རྫས་གཞན་ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་པའི་སྒྲིན་གནས་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་གསུམ་མིམ་ཕྱིས་ནོད་པའི་ཆོ་ཕྱོམ་པ་འོག་མ་གོང་མར་གནས་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ཐ་དད་ལས་ཐོབ་དགོས་པའི་གཞུགས་ཅན་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གོང་མ་ཐོབ་པའི་ཆོ་འོག་མ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མ་འོག་མའི་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (༥༥ན)
དེས་ན་ཆོགས་གསུམ་མིམ་ཕྱིས་ནོད་པའི་དགོ་སྒྲོང་གི་རྒྱུད་ལ་ཕྱོམ་པ་གསུམ་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་ཕྱིས་
ཅིག་ཅར་ཏུ་ལྷན་པ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་དེ། ཕྱོམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་ཐོབ།
གཏོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་མ་བཏང་པའི་གཞུགས་ཅན་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དགོ་སྒྲོང་གི་ཕྱོམ་པ་
དེ་ལུས་རག་གི་སྒྲང་བྱ་བཏུན་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་བ་གཞུགས་ཅན་བཏུན་ལྷན་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་གིས་ལུས་རག་གི་
སྒྲང་བྱ་མཐའ་དག་སྒྲོང་བར་ཁས་སྒྲངས་གིང་། ཕྱོམ་པ་རི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པ་བཞིན་ཏུ་ཐོབ་དགོས་པའི་
ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཕྱོམ་པ་རི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་བཞིན། །འཐོབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
འོད་ལྷན་ལས། མོ་མོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པ་ནི། སྒྲོང་བ་བཏུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ནུམ་པ་
གསུམ་དང་རག་གི་བཞི། ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་བཟླུན་དང་དགོ་རྒྱུ་ཕྱི་ཕྱོམ་པ་སྒྲོང་བ་
བཞི་ལྷན་ཡིན་ཏེ། སྤ་མ་ཆོག་རྒྱུ་རག་འབྱུང་སྒྲོང་བར་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མོ་མོ་
ཐར་ཅེས་བྱ་ནུམ་པ་བཟུང་། །རྫས་སུ་ནུམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མཆོན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་པའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་དེ་

དག་ལགལ་བ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ། རང་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་འབྲུག་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅིང་། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་རི་སྤྱིད་
འཛོའི་བར་དུ་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས། རང་བསྟེན་(༡༧)གནས་གྱི་སྒྲིམ་
པ་འབྲུག་པར་ཕྱེད་པའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅིང་། བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མི་
མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཉིན་ཞག་སྟགས་གཅིག་གི་བར་དུ་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་པའི་
ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས། རང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པར་འབྲུག་པར་ཕྱེད་པའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅིང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཉིན་ཞིང་འཛོའི་
བར་དུ་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས། རང་དགེ་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་པར་འབྲུག་པར་
ཕྱེད་པའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅིང་། ཅ་པའི་ཚོས་དུག་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཚོས་
དུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྤང་བྱ་རྣམས་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་
ཁྲིམས། རང་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པར་འབྲུག་པར་ཕྱེད་པའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
ཅིང་། ལུས་ཀྱི་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་རི་སྤྱིད་འཛོའི་བར་དུ་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས། དཔྱེན་པ་མ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་དང་བསྟེན་
རྒྱུས་གྱི་སྒྲིམ་པ། གྲུ་བཤད་ནི། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཕུང་འདས་ལ་ཕུར་དུ་སྤྱོད་བར་ཕྱེད་
པས་ན་བསྟེན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོགས་པ་ནི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཕུང་འདས་ཡིན་ལ།
བསྟེན་པ་ནི་དེ་དག་ཕུར་དུ་སྤྱུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གནོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་སྟེ། ཕུ་རན་ལས་འདས་པ་ཡང་(༡༨)དེ་ལྟ་བུའི་
རང་བཞིན་ནོ། །བསྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ནི་ཉེ་པའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཕུ་རན་ལས་འདས་པ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ནི་བསྟེན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞི་རྒྱུ་ཏུ།
རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འབྲུག་པ་སྟེ། ཕུ་རན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

ཐ་ཆོག་གོ། ཉེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྤི་མ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་བྱས་ཤིང་། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྫོགས་པ་ཐོབ། །
སྤྱག་བསྐལ་ཐ་མར་བྱེད་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྤོ་ཐར་སྤོ་མ་པའི་བྱད་ཆོས་བཤད་པ།

ཅུ་པའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་བྱད་ཆོས་ལ། ལྷན་ཚུལ། ཐོབ་ཚུལ། གཏོང་ཚུལ། བསྐྱབ་བྱ། བན་
ཡོན་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མི་མ་ཡིན་པ་དང་སྤྱི་མི་སྟན་པ་དང་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་མ་ཡིན་པར་
ལྷན། བྱེ་བྲག་དགེ་ཚུལ་སྒོང་དགེ་བསྟན་པ་མ་བསྟན་གནས་པ་བརྒྱད་ལ་ལྷན། ཐོབ་ཚུལ་ལ་རྒྱ་གང་ལས་
ཐོབ་ན་སྤྱིར་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོག་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་རང་གིས་རང་གིས་ཐོབ་པ་གཉིས་
ཀ་ཡང་ཡོད། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོགས་སྤོ་མ་དགེ་ཚུལ་དང་བྱེ་མའི་བསྟན་རྫོགས་སུ་བསྐྱབ་པ་སོགས། གཞི་
གང་ལས་ཐོབ་ན། ལས་ལམ་གྱི་སྤྱོད་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ། གཞི་སེམས་ཅན་ཡིན་
མིན་གཉིས་ཀ་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་ཐོབ། ད་ལྟར་པའི་ལུང་ཁམས་
སྤྱོ་མཆོད་ལས་ཐོབ། ཡང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་གཞོད་འཆོའི་བསམ་པ་ལོག་(༥༥བ)དགོས་པའི་བྱིར། གཏོང་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་བཏང་དང་། ཅུ་ལྟར་སྤོ་
པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་མིན་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་པ་ལུལ་བས་གཏོང་སྟེ། སྤོ་མ་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། ཤི་འཕོས་བས་གཏོང་སྟེ། ཁས་སྤངས་པ་དུས་ལས་འདས་པའི་བྱིར།
མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་དང་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གྱུར་བས་གཏོང་སྟེ། སྤོ་མ་པའི་རྟེན་ཉམས་
པའི་བྱིར། དགེ་པའི་ཅུ་བ་ཆད་བས་གཏོང་ཏེ། སྤོ་མ་པའི་རྟེན་གཞི་མེད་པའི་བྱིར། བསྟན་གནས་གྱི་
སྤོ་མ་པ་མཚན་མའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འདས་བས་གཏོང་སྟེ། ཁས་སྤངས་པ་དུས་ལས་འདས་པའི་བྱིར།

མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ། ཅུ་ལྟར་འཆབ་བཅས་བྱུང་བས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། རྒྱུད་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁེལ་
མེད་པ་ཤས་ཆེན་པོས་གང་བར་བྱས་པའི་བྱིར། གོས་དམར་པའི་སྟེ་པ་ན་རེ། ལུང་གི་དམ་ཆོས་ལུབ་

པས་ཀྱང་གཏོང་ཞེ། དེའི་ཆོ་བསྐྱེད་པའི་འཚམས་རྣམས་པར་བཞག་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཐོགས་མེད་སྒྲི་
མཆོད་ནི། དེས་ཕྱོམ་པ་སྒྲར་ཡོད་མི་གཏོང་ཞེ། ལུང་གི་དམ་ཚིག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པའི་དམ་ཚིག་མ་ལུ་
པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་དེའི་ཆོ་བསྐྱེད་པ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་མི་སྒྲེ་ཞེ། ཕྱོམ་པ་འཕོགས་པའི་ཆོ་གའི་རྣམས་
གཞག་མེད་པའི་བྱིར། ཅིས་གསུངས། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུ་བཅ་ཏེ། ཅ་ལྷུང་འཆབ་བཅས་བྱུང་པའི་དགོ་
སྒོར་དེ་རྩལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དང་དེ་རྩལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོམ་པའི་རྣམས་རང་རྒྱུད་
ལ་ཚང་བར་ཡོད་པ་དང་། སེམས་རྒྱུད་ལ་ཅ་ལྷུང་འཆབ་བཅས་བྱིས་གོས་པར་(༡༧ན)བྱས་པའི་བྱིར།
དཔེར་ན་མི་འགའ་ཞིག་ལ་ནོར་ཡང་ཡོད། ལུ་ལོན་ཡང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། བསྐྱེད་
པ་ལུ་དང་གི་འཕྲོས་དང་། མཚན་གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང་། ཅ་བ་ཆད་དང་མཚན་འདས་ལས། མོ་མོ་
ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་། ཁ་ཅིག་ལྷུང་བར་འབྱུང་ལས་སྒྲུ། གཞན་དག་དམ་ཚིག་ལུ་བ་ལས། ཁ་ཆེ་
རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལ། ལུ་ལོན་ནོར་བཞིན་གཉིས་སུ་འདོད། ཅིས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་
ལོ་ནི་བྱ་མ་ལོན་པ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས། བྱིས་ནི་བྱ་མ་ལོན་པར་ངོ་ཤེས་པའི་ཆོ་
མངལ་ཤོལ་བྱི་རྒྱ་བས་ཁ་བསྐྱང་བས་ནི་བྱ་ཚང་ན་མི་གཏོང་ཡང་མ་ཚང་ན་གཏོང་། །

ཅ་ལྷུང་ཕྱོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་མིན་ལ་དབྱེད་པ།

གཉིས་པ་ཅ་ལྷུང་ཕྱོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་མིན་དབྱེད་པ་ལ། སེམས་ཅམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུགས།
མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས། བྱེ་སྒྲའི་ལུགས་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། དགོ་སྒོར་གིས་གཞི་བསམས་སྒྱོར་བ་མཐར་
བྱུག་གིས་ཡན་ལག་ཚང་པའི་སྒོ་ནས་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་རྒྱུད་ན་པས་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་འཆབ་བཅས་
འཆབ་མེད་གཉིས་པོ་གང་བྱུང་ཡང་སྒོར་རྩལ་བཤལ་བ་བཞིན་ཏུ་ཕྱོམ་པ་ཅ་བ་ནས་གཏོང་བར་འདོད་དེ།
དེ་ཡང་པམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་ན་བྱིས་སྒྲར་དུ་རུང་ཞེ། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ཡང་རྒྱུད་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་
ཁྲེལ་མེད་པ་གས་ཆེན་པོས་གང་བར་མ་བྱས་པའི་བྱིར། འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་ཕྱོམ་པ་བྱིས་སྒྲར་དུ་མི་

ཅུང་མྱེ། ཀྱུང་རོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁེལ་མེད་པ་གས་ཆེན་པོས་གང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལས།
དེས་དེ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་(༡༧བ)སྒོར་དུ་མི་ཅུང་སྒོགས་ཀྱི་ལུང་འདྲེན།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ། ཅུ་བའི་ལུང་པ་ལ་འཆབ་བཅས་འཆབ་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་
ཅིང་། དགོ་སྒོར་ལ་འཆབ་མེད་བྱུང་བའི་ཆེ་སྒོམ་པ་ཡང་མི་སྒོར་ལ་པམ་པ་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། པམ་པ་ལ་
དེས་པར་འཆབ་སེམས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས་གལ་ཏེ་སེམས་ནི་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །
འཆབ་པ་མེད་པར་འཆགས་བྱེད་ན། །ཐ་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་ཡང་། །དེ་ནི་པམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་
སོ། །དེས་ན་དགོ་སྒོར་ལ་ཅུ་བའི་ལུང་པ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་སྒོམ་པ་སྒྱིན་མི་དགས་ཏེ། འཆབ་བཅས་བྱུང་
ན་སྒྱིན་ཀྱང་མི་སྒྱེ། འཆབ་མེད་བྱུང་ན་སྒྱིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན། བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྒོར་མེད་པར་
ཐལ། པམ་པ་བྱུང་བའི་དགོ་སྒོར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། ཅུ་ལུང་འཆབ་མེད་བྱུང་བའི་དགོ་སྒོར་ལ་གསོལ་
གཞིའི་ཆོ་གས་སྒོམ་པ་སྒྱིན་མི་དགོས་ཀྱང་། ཆད་པ་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྒྱིན་ནས་དགོ་བའི་སྒྲོགས་ལ་
བརྩོན་པ་ལུང་ལེན་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་གང་དགོས་མཐའ་དག་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་
འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་བྱེ་སྒྲའི་ལུགས་ལ། སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། དོགས་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱི་དར་བོ་ནི། དགོ་
སྒོར་གིས་གཞི་བསམ་སྒྱོར་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་ཅུ་བའི་ལུང་པ་བྱུང་ན་པམ་པར་
འགྱུར་ཞིང་། དེ་འཆབ་བཅས་འཆབ་མེད་གཉིས་གང་བྱུང་ཡང་སྒོམ་པ་མི་གཏོར་སྟེ་དགོ་སྒོར་གི་སྒོམ་
པའི་རྗེས་ཚང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་པམ་པ་འཆབ་མེད་ཀྱིས་སྒོམ་པ་རྣམ་དག་ལས་ཉམས་པར་
བྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྐྱབ་རྒྱས་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་བྱུང་བའི་དགོ་སྒོར་(༡༠ན)ལ་གནས་
སྐབས་སུ་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྱོད་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་ནས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་
ལོངས་སྒྱོད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ནི་དགོས་པ་ཆེ་འདིར་དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱང་རྩལ་ཐོབ་རྒྱས་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ལུང་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྐྱབ་རྒྱས་པ་
ལས་ཀྱང་ཉམས་ཏེ། དེ་ལ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་དེ་གཉིས་བསྐྱབ་རྒྱས་པའི་སྐལ་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དགེ་སློང་པམ་པར་བྱུང་པ་ལ་ནི་ཕྱོམ་པ་ཡོད་ཏུ་ཟེན་གྱི་དེ་
ལྟ་མོད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་དེ། ཚངས་པར་སྟོད་པ་རྣམས་དང་། ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་
ཡངས་སྟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་
ཡིན་ལ། དེས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐག་རིང་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་ཕྱོམ་པ་ནི་མེད་པ་དང་འདྲའོ། །
ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དོགས་དཔྱོད་ལ། འདུལ་འཛིན་ལྟ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་ཀྱན་གཏོར་
ཡིན་དེ། དགེ་སློང་གིས་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་སྟུང་ཆོ་ཕྱོམ་པ་དགོས་པ་བསྐྱབ་ལུས་
ཐམས་ཅད་གཏོར་བའི་ཕྱིར་ཟེར། འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་གཏོར་རྒྱུ་སོ་ཐོར་ཡིན་དེ།
སྟོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅམ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་དེས་སྟོག་གཅོད་སྟོང་པའི་ཕྱོམ་པ་རྣམ་དག་
དང་དགོས་པ་བསྐྱབ་ལུས་ལས་ཉམས་གྱུར། མ་བྱིན་ཡིན། མི་ཚངས་སྟོད། རྒྱན་སྒྲ་སྟོང་པའི་ཕྱོམ་པ་
ལས་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དེ། སྤང་(༦༠བ)བྱ་བྱུང་བ་བཞི་པོ་ཡང་རྒྱས་ཐ་དད་གཉེན་པོ་ཕྱོམ་པ་བཞི་པོ་
ཡང་རྒྱས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྟོགས་གཅིག་བྱངས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་
བྱངས་པར་མི་འབྱུང་ལ། རྟོགས་གཅིག་བཏང་བས་ཐམས་ཅད་བཏང་བར་ཡང་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་མའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། པམ་པ་འཆབ་བཅས་བཞི་ག་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་
གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་བརྟོད་པར་མཛད། ལའངས་པ་དམར་སྟོན་སོགས་སྟོར་ཕྱིར་ཕྱོམ་
པའི་གཏོར་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་ནས་ཀྱན་གཏོར་ཡིན་དེ། བསྐྱབ་པ་ཐུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གཏོར་བའི་
ཕྱིར། པམ་པ་ཕྱོམ་པའི་སོ་ཐོར་དང་ཀྱན་གཏོར་གང་གི་སྟོན་པ་ཀྱང་ཕྱོམ་པའི་གཏོར་རྒྱུ་མ་ཡིན་དེ། པམ་
པ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་ལ་ཕྱོམ་པའི་རྒྱས་ཆར་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་ན་ཀྱན་གཏོར་
ཡིན་དེ། རྟོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅམ་བྱུང་བའི་ཆོ། ཕྱོམ་པ་མཐའ་དག་དགོས་པ་བསྐྱབ་
ལུས་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དགག་བཞག་རྒྱ་ཆེར་མཛད་མོད། ལྷང་རིགས་གཏོར་མཛོད་
མཛད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་ལྟ་མ་སྟོར་བརྟན་ལྟར་ཡིན་ལ། བཞི་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོའི་བསྐྱབ་བྱ་

དང་། མོ་མོའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལྷུང་པ་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསོ་སྦྱང་དབྱར་གནས་ལ་སོགས་པ་ཡིན།

ཁྱིམ་པའི་བྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་ཐར་སྟེ་མ་པའི་ བསྐྱབ་བྱ་སོགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྐྱེ་ཐར་བཤད་པ་ལ། ཁྱིམ་པའི་བྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་ཐར་སྟེ་མ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དཔ་བྱར་གི་བྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དག་བསྟེན་དང་། བསྟེན་(༡)ན། གནས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། དག་བསྟེན་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟེན། རྒྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དང་། ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་དག་བསྟེན་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་སུ་འདུས། དང་པོ་ནི། རྒྱབ་པའི་སྐྱོ་ནས་དགོན་ཅག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་རྟུན་པས་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། དགག་པའི་སྐྱོ་ནས་བྱི་རོལ་པའི་ལྷ་དབང་བྱུག་སོགས་ལ་རྒྱབས་སུ་མི་འགོ། གོགས་སུ་ཞུགས་ཅན་དང་མི་འགོགས། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཆོ་སྦྱང་བར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བ་བཞི་དང་ཆང་དང་ལྷ་སྦྱང་བར་བྱེད། དེ་ཡང་ལོག་གཡེམ་སྦྱང་བ་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། མི་ཆངས་སྦྱོད་སྦྱང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་བསྟེན་ནི་གཙོ་བོར་ཁྱིམ་པའི་བྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱིམ་པས་ལོག་གཡེམ་སྦྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་མི་ཆངས་སྦྱོད་སྦྱང་དཀའ་བ་དང་། ལོག་གཡེམ་འཛིན་རྟེན་ན་སྤྱད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིས་དག་བསྟེན་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་། འཕགས་པས་ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཆངས་སྦྱོད་ལ་གནས་པའི་རེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། བཛོད་ལས། ལོག་གཡེམ་གིན་ཏུ་སྤྱད་བྱིར་དང་། །སྤྱ་བྱིར་མི་བྱེད་ཐོབ་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་ངག་གི་མི་དག་བ་བཞིའི་ནང་ནས། རྟུན་སྦྱང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིན་ལྷག་མ་མི་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་

གཞན་ལས་འདས་ཀྱང་མ་འདས་སོ་ཞེས་རྒྱན་སྒྲོལ་བ་སྟོང་(༡)བ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།
བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་འདས་ཀྱང་ན། །བརྒྱན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་པ་ལྷག་
མ་ནམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཕྱོས་འགྱུར་སྟོང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོས་འགྱུར་བརྟུངས་བ་
ན་དྲན་པ་ཉམས་ནས་སེམས་བག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཉེས་པ་གཞན་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་
ལས། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། ཕྱོས་འགྱུར་ལས་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ། ཆངས་སྟོང་ལ་ཉེར་གནས་དང། གོ་མིའི་དགོ་བསྟེན་གྱི་
བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་ཆངས་སྟོང་གཞི་དང་
བཅས་པ་སྟོང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་གནས་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རི་སྒྲིབ་འཛོའི་བར་དུ་སྟོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་
པའི་མདོ་ལས། རབ་བྱུང་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ལྡན་པ་ཞེས། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནམས་ཀྱིས་གསུང་གྱུར་
མོད། །དེ་ལྟར་ལགས་ཀྱང་སྟོང་རྗེར་གྱུར་པས་ན། །འགོ་ལ་ཐན་ཕྱིར་བདག་གིས་རྒྱལ་སྒྲིབ་བསྐྱབས། །
རི་སྒྲིབ་འཛོའི་བར་བདག་ནི་ཆངས་སྟོང་ཅིང། །གསོ་སྟོང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའང་སྤང་བར་བགྱི། ཞེས་
གསུངས། དེ་ཡང་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་ལྷན་ཆངས་སྟོང་ལ་ཉེར་གནས་གྱི་དགོ་བསྟེན་དང། དང་པོ་བཞི་
དང། རྒྱག་པས་གོ་མིའི་དགོ་བསྟེན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྟེན་གནས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། ཅ་བ་བཞི་ཆང་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གར་སོགས་འཕྲེང་
སོགས་(༥༩ན)མལ་ཆེ་མཐོ་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྒྲིབ་ལས། འཛོ་དང་ཆོམ་རྒྱན་
འཁྲིག་པ་རྒྱན་དང་ནི། ཆང་དང་དུས་མིན་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང། །མལ་རྟན་མཐོ་ལ་དགའ་དང་གྲུ་
དག་དང། །གར་དང་འཕྲེང་བའི་བྱུང་པར་ནམས་སྟོངས་ཤིང། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་ན།
རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི། བག་ཡོད་ཀྱི། བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་གསུམ་དུ་འདུས། ཅ་བ་བཞི་སྟོང་པ་ནི་
དང་པོ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆང་སྟོང་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཆང་བརྟུངས་པ་ན་དྲན་པ་ཉམས་ནས་སེམས་བག་མེད་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སོགས་གསུམ་

སྒྲོང་པ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དྲེའི་ཁ་ཟས་སོགས་བསྟེན་ན་སེམས་རྒྱུད་ལ་དྲེགས་པ་སྐྱེས་ནས་ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་པ་ལ་སྒྲོང་པ་འདི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་པ་འདི། །ཡན་ལག་
བརྒྱལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། །གཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་བཞིན། །དེ་ཡིས་དྲན་ཉམས་དྲེགས་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རབ་བྱུང་གི་སྟོགས་སུ་གཏོགས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། དག་ཚུལ། དག་སྒྲོང་གི་
བསྐྱབ་བྱ་དང་གཉིས། དར་པོ་ནི། ཅུ་བ་བཞི་ཆང་ཕྱི་དྲེའི་ཁ་ཟས་གར་སོགས་འབྲེང་སོགས་མལ་ཆེ་མཐོ་
གསེར་དདུལ་ལེན་པ་སྒྲོང་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་དགོས། གར་སོགས་ནི་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱར་སྟེ། གར་དང་གྲུ་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་བྱེད་པ་འོ། །འབྲེང་སོགས་ནི་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱར་སྟེ་ལུས་ལ་འབྲེང་བ་དང་རྒྱན་(༤༡བ)དང་སྒྲོས་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །

མལ་ཆེ་བ་ནི་གསེར་དདུལ་གྱི་ཁྲི། མཐོ་བ་ནི་ཁྲུ་གར་ལས་ལྷག་པའི་ཁྲི་འོ། །དེ་ལ་བསྟེན་གནས་
གྱི་སྐབས་སུ་གར་སོགས་འབྲེང་སོགས་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྟེན་གནས་ནི་ཁྲིམ་
པའི་སྟོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། ཁྲིམ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གངས་མངས་ན་སྒྲོབ་པར་མི་རུས་སྟུམ་པའི་
བསམ་རེའི་ལོག་རྟོག་བརྒྱུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་སོ་ཐོར་འདྲེན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་བྱུང་པ་ལ་གྲུ་གར་ལ་སོགས་པའི་བྱར་གཡེང་ནི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་
ངེས་པར་དགག་དགོས་པར་གཤམ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་གནས་གྱི་སྐབས་སུ་གསེར་དདུལ་
སྒྲོང་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཛོག། །འདིར་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསེར་དདུལ་ལེན་པ་
གསོག་འཛོག་གི་ཅུ་བ་ཡིན་ལ། ཁྲིམ་པ་ལ་གསོག་འཛོག་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་མིན་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་པ་
ལ་གསོག་འཛོག་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། གར་ཞིག་སྟོག་གཅོད་གཞན་གྱི་ལོར་འཕྲོག་དང་། །མི་ཆངས་
སྒྲོད་རྒྱན་བཅོས་པའི་ཆར་ལ་སོགས། །གར་སོགས་འབྲེང་སོགས་མལ་ཆེན་མཐོ་བ་དང་། །ཕྱི་དྲེའི་ཁ་
ཟས་གསེར་དདུལ་སྒྲོང་བ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཞར་ལ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ།

ཞར་ལ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དཀོན་ཚིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། མཁན་སློབ་ལ་གྱུས་པར་བྱེད་པ། ཁྱིམ་པའི་དྲགས་སྤོང་བ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དྲགས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་བཞི་ལ་གཙོ་བོར་སློབ་དགོས་ཏེ། བར་མ་(༥༩ན)རབ་བྱུང་གི་སྐབས་སུ་བཞི་པོ་འདི་ལ་སློབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགེ་སློང་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། བས་པ་བཞི་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་མ་དེས་པ་གཉིས་སྤང་ལྷུང་སུམ་ཅུ་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགྲ་བཅུ་མོ་མོར་བཤགས་པ་བྱ་བ་བཞི་ཉིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཁྱིམ་མ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཅུ་གསུམ་ལ་སློབ་བོ། །

ལྷ་པ་ཕན་ཡོན་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གོང་ཏུ་བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་འདུལ་བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཕན་ཡོན་བཅུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་སྒྲུལ་ནི། འགྲོད་མེད་གཉིས་དང་སྟན་བདེ་བསྐྱར། །འཛིགས་མེད་ཕན་གཉིས་འབྱུང་གཉིས་བཅུ། །ཞེས་པ་ལྷར་དེས་འབྱུང་གི་རྒྱལ་ཁྱིམ་མ་རྣམ་དག་དང་ལྷན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་བཅུ་འབྱུང་སྟེ། འགྲོད་པ་མེད་པར་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚོས་ཐོབ་པ། འགྲོད་པ་མེད་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ། སྟན་པའི་གྲགས་པས་སྤྲོགས་བཅུ་ཀུན་ཁྱབ་པ། བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་བདེ་བར་སད་པར་འབྱུང་བ། གཉིད་ལོག་པ་ན་དཀར་སྤོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བར་འབྱུང་བ། གཞོད་བྱེད་གྱི་དགྲ་པོ་དང་གཞོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བ་དང་བག་ཚ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པ། དགྲ་པོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཟས་གོས་གྱི་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ། གཞོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐུན་རྐྱེན་སྤྱད་ཅིང་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ། ཚོས་གོས་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཚོགས་རྒྱུང་(༥༩བ)དུས་འབྱུང་པ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་ལས་འབྱུང་པ་དང་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཤམ་ཆེ་བའི་རགས་རིམ་རྣམས་པགོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གོང་གི་ཕྱོམ་པ་གཏོང་རྒྱ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་ལས། ཕྱོམ་པ་གཏོང་
བའི་རྒྱ་ལ་གཉིས། །བསྐྱབ་པ་སྤུལ་དང་གི་འཕོས་དང་། །མཚན་གཉིས་བྱུང་དང་ལན་གསུམ་འབྱུང་། །
དགེ་ཅ་ཆད་རྣམས་ཐུན་མོང་ངོ་། །ཉི་ཤུ་མ་ལོན་དེར་གཤམ་དང་། །བསྟན་ཕྱིར་ཁས་སྤངས་ཉིན་ཞག་
འདས། །མིམ་བཞིན་དགེ་སྤྱོད་དགེ་སྤྱོད་མ། །བསྟན་གནས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན། །ཅ་བའི་ལྷུང་བ་
བྱུང་བ་དང་། །དམ་པའི་ཚོས་ནི་ལུ་བ་པ་ལས། །ཕྱོམ་པ་གཏོང་ཞེས་འདོད་པའང་ཡོད། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་
བ་རྣམས། །ཕྱོམ་ལྷན་ཅ་ལྷུང་བྱུང་བ་ལ། །ཁུ་ལོན་ནོར་ཅན་བཞིན་དུ་འདོད། །ཅིས་གསུང་། དེ་ཡང་སོ་
ཐར་གྱི་ཚིགས་གསུམ་པོ་འདི་གར་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ལྷན་རྒྱལ་དང་སོ་ཐར་ཕྱོམ་ལྷན་གྱིས། བྱང་
སེམས་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་སྤངས་ན་གར་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ལྷན་རྒྱལ་བཞེད་པའི་རྣམ་གངས་ཐ་
དད་པ་མང་ཡང་། །རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཡབ་སྐུས་གནས་འབྱུང་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་དགོངས་པ་འབྲེལ་རྒྱལ་མི་འདྲ་ཅམ་ཡོད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་རྗེས་
འབྱང་འགས་སྐྱེས་བུ་དཔའ་ཅལ་ཅན་ཞིག་གིས་གོ་མཚོན་ཐོགས་པ་ལྟར། དགེ་སྤྱོད་གི་ཕྱོམ་ལྷན་དེས་
བྱང་སེམས་དང་ཐུགས་ཕྱོམ་སྤངས་ན་རྗེས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་རྒྱལ་དང་ཕྱོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་གྱིས་
ཟིན་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཕྱོམ་ལྷན་དེ་ལ་ཕམ་པ་(༥༧ན)འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་གསོ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལྟར་དབང་བཞི་གཞན་ལས་ནོས་པའམ་རང་གིས་བདག་འཇུག་སྤངས་པའི་ཆེ་དབང་གསུམ་པའི་
དུས་ལེ་བརྒྱལ་བཞེད་ནས་ཀྱང་དབང་ལྷོག་གི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་ཀྱང་ཕྱོམ་པ་འཛིག་པ་སོགས་
ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་མང་དུ་མཛད་པས་མཚོན། གོང་མའི་གསུང་རབ་ལ་གཅིས་པར་འཛིན་པ་ཕལ་ཆེར་དགོངས་
པ་མཐུན། བཅ་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་མཚོག་ལྷན་གྱི་བཞེད་པ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་གནས་འབྱུང་དུ་བཤད། ཆོས་
ཀྱི་རྗེ་ས་སྐྱ་བརྗེ་ཏམ་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་བཤད་པ་བཕྱོམས་པས་གནས་འབྱུང་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན།
དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གནས་འབྱུང་བཞེད་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་མི་བཞེད་རྒྱལ་གཏན་ཚིགས།
ལུང་། དཔེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་མཛད། དེ་ཡང་གནས་འབྱུང་རྒྱལ་ནི། སྤྱོད་སེམས་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་
མ་དང་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རྣམས་ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་པར་འཕྲོབ་པ་དེར་གནས་

འགྲུར་བ་ཡིན། རོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་ནི། རྩོམ་པ་སྤྲུལ་ལྟ་བུ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་གཞོན་སྒྲོང་པའི་སེམས་པ་དེ་
སོ་ཐར་གྱི་རོ་བོ། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ། གསར་
སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་པ་སྤྲུགས་རྩོམ་གྱི་རོ་བོ། དེ་གསུམ་པོ་དངོས་པོ་གཅིག་པ་ཡིན་
པས་སོ། །ཞེས་བཞེད། འཇམ་དབྱངས་ཚོས་རྩེ་སྤྲུལ་ལྟ་བུ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་རྩོམ་པ་གི་འཕྲོམ་པའི་ཆོ་
སྤྲུག་ཆ་ཙམ་གཏོང་ཡང་རྫས་ཀྱི་རོ་བོ་མི་གཏོང་བར་བཤད། དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་(༥༧བ)
གསལ་བྱེད་ལས། ཆོ་ག་ཉན་ཐོས་ལུགས་བཞིན་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་དག་སྒྲོང་གི་རྩོམ་པ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་གི་འཕྲོམ་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་རྩོམ་པ་ནི། །སེམས་ལས་སྤྱི་བྱིར་གཟུགས་ཅན་མིན། །དེས་ན་རི་སྤྱོད་སེམས་མ་ཉམས།།
དེ་ཡི་བར་དུ་རྩོམ་པ་ཡོད། །ཅིས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར་སྤྲུམ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་སོགས་
པའི་རྩོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་སོ་སོ་ཐར་པའི་རྩོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུག་པ་དེ་མིང་གི་ཐ་
སྤྱོད་གི་པའི་ཆོ་ན་གཏོང་སྟེ་ཁྱོད་རི་སྤྱོད་འཛིང་མཐའ་ཅན་དུ་སྒྲུངས་པའི་རྩོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་པ་གི་ཡང་འབྱུང་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སྤྱི་བྱིར་མཐའ་ཅན་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་གི་འཕྲོམ་པས་མི་གཏོང་སྟེ། རང་འབྲས་མདོན་མཐོ་དང་དེས་
ལེགས་བྱང་ཚུབ་བར་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུང་བ་ནི་གནད་ཟབ་པ་ཞིག་འདུག །མཁན་ཆེན་དག་
དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་འདུལ་པའི་ཁྲིམས། དེར་མང་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པ་གསོ་བ་ལ་མཁན་སྒྲོབ་ཀྱི་སྤྲུག་
སྤྲུལ་རྩོམ་པ་འཕྲོགས་ཆོག་ཞུ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་བཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པ་སྤྲུལ་པ་དེ་ཞུ་བའི་
དུས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསམ་པ་གསལ་བཏབ་སྟེ། ཆོ་ག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་བྱས་པ་ལས་རྩོམ་པ་
ཐོག་པ་དེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་པར་གྱིས། དེས་ན་ད་ལྟའི་ཆོ་ག་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་
ཆེན་སོ་ཐར་རྩོམ་པའི་རོ་བོར་སྤྱི་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩོམ་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་དང་མི་འདྲ་(༥༧ན)
བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་འདིར་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྤྲུལ་ཡང་རྩོམ་པ་
སྒྲུངས་པས་སྤྱི་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་པར་ནས་བཟུངས་སྤྱི་བའི་འདུལ་འཛིན་མཐའ་དག་ཕྱག་

ཡེན་ལ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་འདི་དང་མཐུན་པར་ས་བཟང་མ་ཏི་པའ་ཆེན་གྱི་འདུལ་བའི་ལས་ཚོག་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་
བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱོམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲིབ་
བྱའི་རྒྱུན་ཕྱོམ་པར་བྱེད་པ་རྩ་ཡོན་ལྷ་བྲ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་སམ་
སེམས་པ་དག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དེ་ཐོབ་ཅིང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དགའ་བ་
སྒྲོམས་ཤིག ཁྱེད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སམ་ཞེས་པ་འདུལ་བ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་དང་། སེམས་
དཔའ་དག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་གསུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །
འདུལ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་ཕྱོམ་པ་གཞུགས་ཅན་དུ་འདོད་པས་ཕྱོམ་པ་ཡན་ཅིག་སྒྲིབ་པ་སྟེ་རྩ་བུ་བྱུར་
བས་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཕྱོམ་རོ་རྟིང་པ་དེས་སྒྲིབ་ཕྱོམ་པ་རྣམ་དག་སྒྲིབ་ཀྱང་སྒྱེ་བའི་
གོགས་བྱེད་པས་ཐུག་ཡོན་གྱ་དོག་ལ། གལ་ཏེ་མཐུན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོ་ག་ལས་སྒྲིབ་ཕྱོམ་པ་ཡོན་གོང་དུ་
བསྐྱབ་པ་འདུལ་ཆོག་བྱས་ན་ཕྱོམ་པ་རྟིང་པས་རྒྱུད་མ་བཀག་པས་ཡོན་དུ་རྩུབ་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་བསམ་པས་ཟེན་པ་ལ་ཕྱོམ་པ་རྟིང་པས་རྒྱུད་བཀག་མ་བཀག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བརྩི་མི་
དགོས་པས་གྲ་ཡངས་ཤིང་གཏུལ་བྱ་ལ་པན་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་(༤༩ན)ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །

གནད་འདི་ནི་ཁོ་བོའི་མཐུན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་མཚན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་འཇམ་
དབྱངས་དབང་ཐུག་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་འདིར་བྲིས་པའོ། ཞེས་དང་། རིགས་
འཛིན་ཕྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་དབང་བཞི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྒྲིབ་མ་དེ་ཕྱོམ་པ་སྒྲིབ་ལྡན་དུ་
གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་ཕྱོམ་པ་འོག་མ་གཉིས་ཕྱོན་དུ་སོང་ན་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆེ་སྒྲིབ་ཕྱོམ་དུ་གནས་
འགྱུར་ནས་སྒྲིབ་ཕྱོམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱོམ་གསུམ་རོ་བོ་གཅིག་དུ་ལྡན་པ་དང་། ལྟར་ཕྱོན་དུ་མ་
སོང་ན་དབང་གི་རྩ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུན་བཀགས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་ཆེ་ཐུན་སོང་མ་
ཡིན་པའི་སྐབས་འགྲོའི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྐྱར་པའི་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་དང་། སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་ཕྱོག་པ་ནས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་དང་། གནས་གསུམ་བྱིན་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་དབང་བཞི་པའི་

བར་ནམས་སྒྲུབ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པ་ནས་བརྟན་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྗེ་
བཅུན་ཡིན་པོ་ཆེའི་ཙུ་ལྷུང་འབྲུལ་སྒྲོང་ལས། འོ་ན་སྒར་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དག་སྒྲོང་གི་བར་ཐོབ་པ་
ཞིག་གིས་ཕྱིས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲུབ་ཡང་དབང་ནོས་པར་གྱུར་ན་འདི་ལ་སྒྲོམ་པ་རྗེ་ལྷུང་
ལྷན་ཞེ་ན། དག་སྒྲོང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ན་སོ་སོ་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྲོམ་པར་འགྱུར་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ན་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྒྲོམ་
པ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། སོ་ཐར་(༥༤ན)དང་བྱང་སྒྲོམ་གཉིས་ནི་གྲུང་དུ་སྒྲུངས་ཀྱང་རུང་མ་སྒྲུངས་
ཀྱང་རུང་དབང་གི་སྒྲོན་དུ་ལྷ་གོན་གྱི་སྐབས་སྒྲུབ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གནད་དེ་དག་སྒྲུགས་ལ་
བཞག་ནས་འསྐྱོང་ལས། སྒྲོམ་གསུམ་ལྷན་པས་འབྲས་བུ་མཆོག་། འབྲུབ་ཅིང་སྒྲོམ་གསུམ་དེ་ཉིད་ཀྱང་།
རང་རང་ཆོ་གས་ཤིང་བཞིན་དུ། །སྒྲུངས་སམ་དབང་བསྐྱར་ཆོ་ག་ལས། །གསུམ་ཆར་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱང་
རུང་། །སུམ་ལྷན་ཆོ་ན་རོ་བོ་གཅིག་། ཅེས་གསུངས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲོམ་གསུམ་ཤིང་ཅན་དུ་སྒྲུངས་པའི་
སུམ་ལྷན་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་གི་འཕྲོས་པས་གཏོང་ཡང་དེའི་རོ་བོའི་སྒྲོམ་པ་ཅམ་པོ་བ་ཞིག་བྱང་སྒྲོམ་
དུ་གནས་འགྱུར་བས་གི་འཕྲོས་པས་མི་གཏོང་ཞིང་རི་མིན་འཆོའི་བར་དུ་སྒྲུངས་པའི་ལྷན་ཆ་དེ་གཏོང་བ་
སོགས་རྒྱ་མཚན། རྗེ་བཅུན་གོང་མའི་བཞེད་ཚུལ་དང་། ཀྱན་མཆོན་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཚུལ་བྲིམས་
ལེའུའི་ནམ་བཤད་དུ། ཙུ་ལྷུང་ལས་གཞན་ཕྱིར་བཙོས་སྒྲུབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱང་
སེམས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཙུ་ལྷུང་ཡིན་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པོ་ཡོངས་སྒྲུབ་
མ་གཏུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་ཡོངས་སྒྲུབ་གཏུགས་
པའི་དོན་ནི་ཉམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བཏུས་སྒྲུབ་པའི་འགྱུར་ལས་ཚུལ་
བྲིམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པོ་མཐའ་མེད་དོ། ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་བདེ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་
བྲིམས་དེ་ཙུ་ལྷུང་བྱང་བས་ཕྱིར་སྒྲུབ་དུ་མེད་ན་དེའི་(༥༥བ)མཐའ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་མཐའ་ཡོད་ན་
ཡང་སྒྲུབ་དུ་ཡོད་པས་མཐའ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། འོ་ན་སྒྲོན་སེམས་དང་མ་བྲལ་
ན་བཙོས་སྒྲུབ་ཡོད་པ་དང་བྲལ་ན་བཙོས་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱང་པར་འོང་བ་ཅི་ཞེན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་ལྷན་གང་

ཡང་རུང་བ་ལ་ཅ་ལྷང་བྱུང་བ་ཕྱིར་སྒྲུབ་དུ་ཡོད་ན་ཁྱད་པར་དེ་དོན་མེད་ཀྱང་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
བྱང་སེམས་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་ལྡན་དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་ཅ་ལྷང་བྱུང་ན་ཅ་ལྷང་བྱུང་བའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཡན་
ཚོད་དུ་སྒར་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་མ་བྲལ་ན་ཕྱིར་སྒྲུབ་དུ་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་ཡིན་
ཡང་ཅ་ལྷང་གི་སྒྱུར་དངོས་མཁུག་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཚོད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་ནས་མི་ལྡན་པར་བྲལ་
ཕྱིར་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ་དེ་རུང་ན་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པ་བྱུང་ནའང་བསྐྱབ་བཏུས་སུ། དེ་
བས་ན་རང་གི་མཐུད་དང་འཚམ་པར་དགོ་པའི་ཅ་བ་གཅིག་ཙམ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་ཏེ་བསྐྱུང་བར་
བྱ། ཞེས་སྒྲོན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ཡོན་པ་དེས་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོབ་མི་རུས་པས་ཐོག་
མར་དགོ་པའི་ཅ་བ་གཅིག་ཙམ་འཛིན་པ་སོགས་རང་སྒོ་དང་བསྐྱུན་ནས་རིམ་གྱིས་སྒྲོབ་སྐྱུངས་ཏེ་མཐར་
སྐྱོད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོབ་རུས་པར་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་
འཛིན་པ་དང་། དེ་ལ་མ་བརྟོས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གང་
ཟག་གིས་འཇུག་སྒོམ་སྒྲུབ་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོན་(༥༧ན)པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
ཆོ་གས་ལམ་ཆུང་དུ་ཐོབ། ཆོ་གས་ལམ་འབྲིང་དུ་སྒྲིབས་པ་དང་སྒྲོན་སེམས་དེ་འཇུག་སེམས་སུ་གནས་
འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་སེམས་སྐྱེས་པ་ཡོད།

ཡང་འཇུག་སྒོམ་ལེན་མ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་གིས་སྒྲོན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཆོ་གས་ལམ་ལ་བཞུགས།
ཆོ་གས་ལམ་འབྲིང་དུ་སྒྲིབས་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། འབྲིང་གིས་ཐ་མར་འཇུག་སྒོམ་སྒྲུབ་
པའང་འོང་བས་མཐའ་གཅིག་དུ་གོ་རིམ་གྱི་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད་ལ། སྒྲོན་སེམས་ཆོ་གས་བསྐྱེད་པ་
ཙམ་གྱིས་སྒོམ་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་ཉེས་པ་ཆུང་བས།
དཔལ་མཉམ་མེད་དྲི་པི་ཀླ་རས། མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་དང་། བསམ་ཡས་སོགས་བོད་ཀྱི་མི་ཆོ་གས་ཆེ་
བའི་བློམ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལམ་ཡིག་སོགས་ཆོས་འབྱུང་ཆོར་གསལ། དེར་སངས་སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་
བསྐྱེད་ཆོ་གས་བཟུང་མ་བཟུང་ལ་མ་བརྟོས་པར་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྒོན་དུ་གྱུར་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱན་

བཤགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྒྲོན་འཇུག་གི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྒྲོན་འཇུག་ལས།
 འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། བྱེ་བྲག་རི་ལྷར་ཤེས་པ་ལྷར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི།
 བྱེ་བྲག་རིས་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ལུལ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་བརྩོན་པ་གཉིས་
 དཔེར་བཟུང་ཉྟེ་སྒྲོན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོན་སེམས་
 ལ་ལེགས་པར་སྦྱང་བའི་མྱོང་བ་སྣ་ཟེན་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པ་(༥༧བ)ན་བྱང་སྒྲོམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ཉན་ཏེ་
 བྱིན་དུག་སོགས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ཡོན་མ་བསྐྱབས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྩ་ལྷུང་དང་ཉེས་བྱས་སོགས་
 ལེགས་པར་ཤེས་ནས་སྤང་དོར། དེ་ལ་སྒྲོ་བ་ཤུགས་དྲག་པོ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྒྲེས་པ་དང་། ཤིང་རྩ་
 ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སྒྲོལ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཆོག་པའི་སྒྲོན་པ་འཕོགས་དགོས་
 པ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྒྱ་པོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་མགྱེན་པ་གཅིག་ཏུ་
 བཏེག་ནས་གསུང་བ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ལས་བཀའ་རྒྱལ་བ་ལྷར། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་འཇུག་སྒྲོམ་ལ་རིངས་པ་དགག་བྱ་ཆེ། ལམ་རིམ་བསྐྱས་དོན་དུ། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་ལམ་
 ཀྱི་གཞུང་ཤིང་ཉྟེ། རྒྱབས་ཆེན་སྒྲོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་དང་རྟེན། ཆོགས་གཉིས་ཀུན་ལ་གསེར་འགྱུར་
 ཅི་ལྟ་བུ། །རབ་འབྱམས་དགོ་ཆོགས་སྤྱད་པའི་བསོད་ནམས་གཏེར། ཞེས་དང་། རྗེ་བླ་མའི་བཀའ་པོད་
 གལ་ཆེར་གྱི་དགོངས་དོན་འཁུལ་མེད་དུ་འགྲེལ་བར་རང་བསྟན་འདིའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་པ་རྒྱལ་ཆབ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ནི་སེམས་འདི་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་ལ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གོ་པོ་སོགས་རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་རྗེས་འབྲངས་གལ་ཆེར་རྒྱན་
 བཤགས་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པ་སྒྲོམ་པ་བཟུང་ཉྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཆོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་
 པ་དུས་མཚུངས་པར་བཞེད་པ་རྣམས་དགོངས་གཞི་གཅིག་པས། ཐེག་ཆེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅུམ་བླ་
 ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་གནད་(༥༩ན)འགག་དེ་ལྷར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་
 གཞིར་བྱས་པའི་རིགས་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་གསུམ་དུ། ཆོག་ཅུང་ཟད་ཉམས་པ་ལ། ཆོག་ཆགས་པར་མི་
 འགྱུར་ན། ཆོག་པལ་ཆེར་ཉམས་པ་ལ། ཆོག་ཆགས་པར་འགྱུར་རེ་ཀན། ཞེས་པ་ལྷར། མཆོན་ཉིད་

དང་ལྷན་པའི་དགྲིལ་ལམ་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་པས་བཤད་མ་ཐག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་
ལྷན་གྱི་རིགས་ལ་ས་བཟང་པའི་ཆེན་གྱིས་སེམས་པ་དགེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ཞེས་
པའི་དོན་བཞིན་ཐེག་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོམ་པ་གནས་འགྱུར་བ་རིག་འཛིན་དང་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་བྱུང་ལ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ལ་སྒྲོམ་པ་འོག་མ་གོང་མ་གཉིས་སུ་གནས་
འགྱུར་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་པས་འོག་མ་ཟེལ་གྱིས་མཐོང་། དེ་ལྷ་བུའི་དགེ་སློང་ལ་ཕམ་པ་འཆབ་
བཅས་བྱུང་གྱང་གསོ་བ་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བ་ནི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
གཙོ་ཆེ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། དཔེའི་འོད་གསལ་འདྲེན་པའི་རྣམ་ལ་བབས་པ་དེ་རྟེན་དགེ་སློང་ཡིན་གྱང་ལས་
བྱ་བ་སྟེན་པས་ཚངས་སྟོང་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་། རི་ལྷ་རྒྱུ་ཁྱེད་མེད་སྒྱུ་འཛི་མི་གཙང་ལྟ། །དེ་ནི་བྱ་
རམ་གྱིང་པའི་ཞིང་ལ་ཕན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཉན་ཐོངས་ལྟ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
རྣམས་སྟེ་ལ་ཕན། །ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་ཡོན་ཏན་ཏུ་འགྱུར་
པའི་གནད་འགག་དེ་བཞིན་བཤད་པས། (༥༥)རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྩོ་རྗེ་འཆང་དང་ཞལ་གཉིས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པ་འདི་དོན་ཐོག་ཏུ་གནས་པར་སེམས་མོད་འོན་གྱང་སྒྲོམ་གསུམ་ཏུ། དེས་ན་ཉན་
ཐོས་ཐེག་པ་ནི། །ཞུབ་གྱང་གཞུགས་བརྟན་ཙམ་ཞིག་སྟུང་། །རྩོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ལ། །གཞུགས་
བརྟན་ཙམ་ཡང་མི་སྟུང་རོ། །

ཞེས་པ་ལྷ་རྩེ་དང་སང་བྱང་སེམས་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མོས་པ་ལམ་བུའི་ཙམ་གྱིས་བཟུང་པའི་
ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སོ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་པར་ཁས་འཆེ་བ་མང་པའི་རྣམ་འདིར་ལམ་ཏུ་ངེས་པར་ཞུགས་པའི་
ཐེག་ཆེན་པ་དག་གི་རང་ཆུལ་ལྷ་རྩེ་བྱངས་ཆེ་རྟག་གིས་མཆོངས་སར་ཕའི་དཔེ་ལྷ་རྩེ་དགག་བྱ་ཆེ་ཞིང་
དགོས་པ་ཆུང་བས། ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་བསྟར་བ་ཁེ་ཆེ་ཞིང་ཉེས་དམིགས་ཆུང་
པ་འདྲ་སྟེ། གྲུབ་མཆོན་གོ་བོས་སྒྲོམ་གསུམ་སྟེ་དོན་ལས། གཉིས་པ་བསྐྱེད་བྱ་ཕན་ཚུན་ནང་འགལ་ན་
རི་ལྷ་རྒྱུ་བུའི་ཆུལ་ནི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་རིམ་ཅན་ཏུ་བྱངས་པའི་དགེ་སློང་རྩོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞིག་གི་
སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་གོང་འོག་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་གྱུར་ན་

གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲད་སྟུང་ན། ས་པའ་གྱི་བཀའ་གདམས་དོ་ཀོར་པའི་དྲིས་ལན་ལས། རྩོམ་གསུམ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གིས། སྤང་བྱ་ཕན་ཚུན་ནང་འགལ་ཆོ། །དགག་བྱ་དང་ནི་དགོས་པ་གཉིས། །གཙོ་བོ་གང་ཆེའི་དབང་དུ་ཐོང་། །ཞེས་གསུངས་ལ། འཕགས་པའི་དྲིས་ལན་འགའ་ཞིག་ལས། རྩོམ་པ་གོང་མ་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །

དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གོང་འོག་རྩ་བར་མཉམ་(༥༩ན)པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱ་མཉམ་པ་དང་། འོག་མའི་ཡན་ལག་དང་གོང་མའི་རྩ་བ་འགལ་བའི་ཆོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱང་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་རྩོམ་པ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་ནས་གོང་མའི་རོ་བོར་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་བསྐྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་གོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་འཕགས་པས་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲད་པར་གསུངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་ལས་དང་བོ་བའི་ཆོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་དགག་དགོས་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པར་གོང་མའི་ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་དང་། འོག་མའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་འགལ་བའི་ཆོ་འོག་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱང་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱུད་ལྱིར་བྱིར་ནི་ཆོ་སྤྲོད་ཀྱི་གཏང་། །གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་སོ། །ཞེས་པ་དང་། འདི་ལྟར་སྒྲིན་པའི་དུས་དག་ཏུ། རྒྱལ་ཁྲིམས་བཏང་སྟོམས་བྱ་བར་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

འདི་ལ་དགོངས་ནས་ས་པའ་གྱིས་དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་གང་ཆོ་བའི་དབང་དུ་བཏང་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རྩོམ་གསུམ་འཇུག་ཅན་དུ་བྱུངས་པའི་དགོ་སྤྱོད་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དེས་རི་སྤྲོད། བསྐྱབ་དང་དབང་ལས་རྣལ་འབྱོར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པའི་ཆོ་སོ་སོའི་གཞུང་ལས་འགྱུར་བ་བཞིན་བསྐྱབ་(༥༩བ)དགོས་ཏེ། གསང་པ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ལས། བྱི་རུ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པ་བསྐྱང་། །ནང་དུ་འདུས་པའི་དོན་ལ་དགའ། །ཞེས་པ་དང་། དོ་རྩེ་གྱུར་ལས། ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པ་བསྐྱང་བ་པོ། །ཞེས་པ་དང་།

ལྷུང་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། རྩོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལ། །དགོས་པ་མེད་པར་འདའ་བ་དང་། །
ཞེས་སོགས་དགོས་མེད་དུ་བཅས་པ་ལས་འདས་པ་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། །སྟོང་
འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་དད་གྱུར་བ་ནམས། །མཐོང་དང་དྲིས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཀར་
པ་བརྒྱུད་ཉེ་མི་འདུག་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། གཞུང་འདིར་
ཡང་། འདི་ལ་ཐིག་ཏེ་མི་དགའི་བྱོགས། །ཡལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་ལུགས་བཞིན་བསྟུང་། །ཞེས་སོགས་མང་
དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད།

ཆུ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། བས་པར་གྱུར་བ་བཞི་ལས་ལྷུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
ནམ། ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རབ་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ལ་ཁྱོད་པས་པར་གྱུར་བ་བཞི་ལས་ལྷུང་
བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དྲི་བར་བྱ་ཞིང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཅེས་སྟོས་པ་ནི། གཅིག་གིས་ཀྱང་སྟེ་བའི་ཆོས་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ལུ་སྟོན་རྗེའི་ལས་བརྒྱའི་ཁྲིག་པར་ཡང་། བས་པར་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་བཞི་པོ་
དག་ལས་ལྷུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་བ་ཞེས་སྟོས་པས་ལྷུང་བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྟེ་བའི་ཆོས་ཉིད་མེད་
པར་འདྲ་བར་བརྟན་པའི་དོན་(ལ་ན)དུའོ། །དེའང་པས་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་གིང་འཆབ་
སེམས་མེད་ན་སྟེར་རུང་སྟེ། ལྷ་བར། བཅུན་པ། བསྐྱབ་པ་སྟུང་ནས་བསྐྱབ་པ་སྟུང་ཏེ་ཁྱིམ་པའི་དངོས་
པོར་མཆིས་པ་ལས་དེ་སྤྱར་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་
རྫོགས་ཏེ་དགེ་སྟོང་གི་དངོས་པོར་འཆལ་བ་དང་། དེ་དགེ་སྟོང་གི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ལྷ་བ་ལི་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །བཞི་ཞེས་སྟོས་པས་དགེ་སྟོང་མའི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པས་
པས་བྱུང་ན་མཚན་འབྱུར་ནས་སྟེས་པར་སོང་ན་སྟོས་པ་སྟེ་བར་རུང་བ་སྟེ་སེལ་བར་བྱེད་དེ། མདོར།
པས་པར་གྱུར་པ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟུག་པར་སྟུང་བ་ཅན་ཡང་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །

འོ་ན་འདི་ལྷུང་སྤར་གྱི་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྟོས་སོ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ།

སྐར་པམ་པས་ཉམས་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ། འདིར་པམ་པ་ཐུན་མོང་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་
ནས་བསྒྲན་པ་འཕམ་ཡང་ན་དགོ་ཚུལ་ལ་མི་ཚངས་སྒྲོད་སོགས་པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་གྱི་
པམ་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པ་སྒྲིབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པར་བསྒྲན་པའི་
ཕྱིར། འགེལ་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་འོད་མ་ལས། པམ་པམ་པ་བཞི་ལ་གང་ཡང་རྩལ་བའི་རྒྱུད་པ་བྱུང་བའོ། །
རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འོངས་པ་ལ་པམ་པམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱིས་ལ་པམ་པ་ནི་སྒོན་དགོ་སྒྲོད་བྱས་ལ་
དེའི་ཚེ་མི་ཚངས་(༥༠བན)སྒྲོད་པ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། བརྟུན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་བཞི་གང་ཡང་རྩལ་
བ་བྱས་པའོ། །རྒྱ་རྩལ་འདི་ཡན་ཆད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་ཁྱེད་མ་ཡིན་པའི་འཆགས་ཁྱེད་མ་ཡིན་པ་
ལ་བྱུང་ན་ཡང་ཁྱེད་མ་ཡིན་པར་སོང་ངོ་། །

མཚན་མ་ས་ལས་བསྒྲོག་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྒྲོད་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྒྲན་པར་རྒྱོགས་
པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྩལ་དེགས་གཏེར་མཛོད་དུ། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལན་ཅིག་བླངས་ཀྱང་རྩལ་
རྒྱུད་འཆག་བཅས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྒྲོམ་པ་སོག་ཀྱང་མི་ཆགས་ཏེ། རྒྱུད་རོ་ཆ་མེད་པ་
དང་ཁྱེད་མེད་པ་གས་ཆེན་པོས་གང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱམ་བརྒྱུ་པར། མི་གསོད་པ་སོགས་ནམ་བཞི་
ཡིས། །དགོ་ཚུལ་ལས་ནི་ཉམས་སྒྱུར་ན། །དགོ་སྒྲོད་བཞིན་ཏུ་དགོ་ཚུལ་ལའང་། ཁྱེད་ནས་སྒྲོམ་སྒྲིབ་
སྐལ་བ་མེད། །ཅེས་གོང་གི་ལུང་དེ་རྒྱམ་བརྒྱུ་པར་ཡོད་མེད་སོམ་ཉིར་སྒྲུབ་ཞིང་།

སྒྲག་ཚང་ལོ་ལྟ་བུ་པས་འོད་ལྟ་བུ་བྱེད་བྱས་པའདྲ་མཛོད་ཀྱི་ལུང་བླངས་པ་ལས་ཞེས་འདུག་ཀྱང་འོད་
ལྟ་བུ་ལུང་ཁྱེད་སྒྲོམ་པ་མི་འདུག །འདུལ་དྲི་ག་རིན་ཅེན་འཕྲེང་བར་པམ་པར་བྱུང་བ་བཞི་ལས་གང་
ཡང་རྩལ་བ་འཆག་བཅས་གིག་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་འདྲིའོ། །གང་ཡང་རྩལ་བ་ཞེས་པས་གང་རྩལ་
གཅིག་གིས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་མི་སྒྲིབ་པར་བསྒྲན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ། པམ་པ་འཆག་
གཅས་ཀྱིས་ཉམས་པ་ནི་གིང་རྒྱ་ལའི་མགོ་བཅད་པ་ལྟར་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་སྒྲིབ་མི་རྩལ་བའི་ཆོས་ཅན་
ཏུ་གསུངས་པས་རྒྱུད་པ་ལས་རྒྱུད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཆོག་བྱུང་མེད་ལ། པམ་པ་(༥༡ན)
འཆག་ཐེམས་མ་སྒྲིབ་པས་ཉམས་པ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོན་པས་གསོ་བ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རི་

མིན་དག་བཅོམ་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མི་འཕོབ་ཀྱིས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡིན་
པས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོར་སོགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཆ་ནས་དག་ཆུལ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

སྐྱལ་ཚང་ལོ་རྩ་བས། སྤྱིར་ལམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་སྒོམ་པ་གཏོང་མི་གཏོང་ལ་མདོ་སྡེ་པ། བྱེ་
སྒྲ། འདུལ་འཛོལ་སྒྲ་རབས་པ་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་སོ་སོར་བཀོད་ནས་རང་ལུགས་སུ་ལུགས་དེ་གསུམ་
ལས་གང་འདོད་ཅེ་ན། འདུལ་བ་གཞིར་བྱས་ལ་ཡོན་ཤུག་གི་རྗེས་སུ་འབྱར་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ཁོན་ཤུག་
གཉིས་ཀ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་མོད་ཀྱི། བྱེ་སྒྲ་ཆུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དག་སྒོར་མ་ལ་འདོམས་པ་
ལྷུང་བྱེད་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཡོན་ཏན་འོད་ཉམས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་དང་།
ཤུག་འོད་ཀྱིས་སྒྲ་རབས་པའི་འདོད་པ་མཐུག་ཏུ་བཀོད་ནས་དགག་པ་མ་བྱས་པའི་བྱིར་དང་། ཀླ་རི་ཀ་
ལུ་བརྩ་བ་ཤུག་འོད་ཀྱིས་མཛད་པར་འདོད་པ་མང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན། དེ་ཡང་སྒོམ་པ་ཞིག་པར་འགྱུར། །
ཞེས་སོགས་དང་། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། མི་གི་མི་ལམ་མ་གཏོགས་དེ་བརྒྱག་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཆགས་
བས་རེག་པའི་བདེ་རྣམས་སྒྲོང་དེ་ཉམས། ཞེས་སོགས་བཤད་ལ། བརྒྱག་པ་དང་ཉམས་པ་སྒོམ་པ་མ་
ཞིག་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ནི་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་མཐུན་མོད་ཀྱི། བར་འགལ་
ཅུང་ཟད་ཅུང་གི་དོགས་(༡༧)པ་སོ། །དེས་ན་ལམ་པ་འཆབ་བཅས་སྤྱང་ན་སྒོམ་པ་གསོར་མི་རུང་དུ་
གཏོང་ལ། འཆབ་མེད་སྤྱང་ན་གསོར་རུང་གི་ཆུལ་ཀྱིས་གཏོང་ཞིང་། དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ཆགས་སྤྱང་
པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པས་སོར་རྒྱད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལམ་པ་འཆབ་མེད་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། ལུང་མ་མོ་ལས། ལམ་པ་སྤྱང་བ་བསྐྱབ་པ་སྤྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་ཚངས་
པར་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས་ཐ་ན་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པ་ཙམ་ཡང་འཆབ་པའི་སེམས་མ་སྤྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
དག་སྒོར་དགའ་བྱེད་དང་འདྲ་བར་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ཅིག །ལམ་པ་སྤྱང་བ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་
པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་པ་འཆབ་མེད་འབྱུང་བ་དགོན་པས་བསྐྱབ་
སྤྱིན་དག་སྒོར་འབྱུང་དགའ་བ་འདྲ་ཞིང་། སྤྱིར་འཆབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་གསང་བའམ་སྤྱོད་པ་ཁོ་
ནར་བཞེད་པ་མང་ཡང་འདུལ་དྲི་ཀ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་བརྟགས་ན་ལས་དེ་སྤྱད་པའི་རྗེས་ལ་ཅུང་

ཟད་ཀྱང་འགྱོད་པར་མ་ལྟར་ཅིང་སྒོ་བ་ཉམས་སྒྱུར་བས་གཞན་ལ་མཐོལ་བཤགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གྲུང་
པར་མི་བྱེད་པར་ཉེས་པར་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒོག་གཅོད་ལྟ་བུའི་ལས་
པས་གོས་པ་མ་སྟེས་ཀྱང་ལས་པ་འཆབ་བཅས་སྒྱུ་འབྱུང་བ་མང་ཞིང་མི་ཆོས་སྒྲུ་མའི་ལས་པ་ལྟ་བུར་
གསར་ཉེ་སྟེས་པ་ཡན་ལག་དུ་མི་འགོ་བར་རོ་བོ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ཡང་ཤིན་དེ། དགོ་སྒོར་དགའ་བྱེད་ཀྱི་
གྲོང་གཞིས་ཀྱང་གོ་བྱས་ལ། ལྷ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ངས་བཤད་པ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དེ་དག་ནི་
(༥༩ན)འཆབ་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་དེ་དག་ནི་འཆབ་པར་མི་སེམས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱས་པས། ལས་པ་འཆབ་བཅས་ལ་སྟོམ་པ་གསོ་མི་རུང་བ་དང་། འཆབ་
མེད་ལ་བསྐྱབ་སྒྱུན་སོགས་འདུལ་བའི་ཆོས་སྒྲུང་མར་པོ་འཛིག་པས་དེ་ལྟར་ན་ལས་དང་པོ་བ་ནམས་
ཆོགས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ནོས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལས། མི་དགོ་བཅུ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཙམ་ལ་
བརྟེན་ནས་གོང་མ་ལ་ཞུགས་ན་སྒོག་ཐག་བདེ་ཞིང་། རྗེས་འབྲས་ལ་བྱུང་པར་མ་ལྟར་པས་ཉགས་ལྟར་
གྲངས་མ་གྲངས་ལ་མ་བརྟོས་པར་དོགས་གིང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་ཐར་དེ་བྱང་སྟོམ་དུ་གནས་འབྱུང་བའི་
གང་ཟག་དེ་གི་འཕྲོས་ནས་ཀྱང་བྱང་སྟོམ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་ཡང་ཤིན་ཕྱི་མར་ཡང་འབྱུང་བའི་དོགས་
གནས་འོ་མ་མར་དུ་བྱུང་ཞིན་པ་སྒྲུར་འོ་མར་སྟོག་པ་དང་ལྟགས་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་སྒྲུར་ལྟགས་སྒྱུ་མི་
རུང་བ་མཐོན་སྟུང་དུ་བྱུང་བ་བཞིན་ཆུ་དང་འོ་མ་འབྲེས་པ་དབྱེ་མི་གེས་པ་ལྟར་འཆི་ཁའི་པར་དུ་བྱུང་
སེམས་སྒྱུ་འབྱུང་བའི་སྟོམ་པ་དེ་ཆོ་འཕྲོས་པ་དང་བྱང་སྟོམ་མདའ་འཕངས་པའི་རྗེས་སྒྱུ་སོ་ཐར་གཞུ་
ལས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་པས་བསྐྱབ་དཀའ་བས་འབྲངས་ཆོ། ལྟ་དང་བྱིས་པའི་དགོ་སྒོར་ནི། །འདུལ་བའི་
སྟེ་སྒོར་དག་ལས་བཀག །ཅིས་པའི་གསུང་ལའང་ངས་སྒྱུ་འཕྲོག་ཅིང་རོ་བོ་དང་སྟོག་ཆའི་སྒྱུ་རིས་ཀྱང་
སྟོ་གོས་དམན་སྒྱུན་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དཀའ་མོད། རྗེ་བཅུན་གོང་མའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཐས་པ་ཆོས་ཀྱི་
སྒྱུན་ལྟན་མཐའ་དག་དགོངས་པའི་འགྲེལ་ལུགས་ཕྱོགས་མཐུན་(༥༩བ)པས་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དགོ་
སྒོར་བྱང་སེམས་དང་རིགས་འཛིན་དུ་ཁས་འཆི་བ་ཙམ་ལ་གནས་འབྱུང་མི་འབྱུང་བདག་འདྲའི་སྟོ་མིག་
ཆུང་རུས་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཁ་མཆོན་ག་ལ་ཆོད། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་རིགས་འཛིན་ཀྱི་སྟོམ་པ་གསུམ་

ག་རྒྱད་ལྷན་རྒྱུས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱང་སྐབས་སྐགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་མཛད་པ་ལེགས་མོད།
དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པའི་རྟོག་གི་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་བྱིས་པས་དགེ་སྦྱང་གི་གསོ་སྦྱང་བྱ་བ་
ལྟར་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །

གོང་གི་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ཆོ། ལྷག་ཆར་ལོ་ལྔ་པས་མཛད་པའི་སྡོམ་གསུམ་
འགྲེལ་པ་བྱུང་བསྟན་ཀྱང་གསལ་ལས། དེ་ཡང་འདྲིར་སོ་སོ་ཐར་པ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི། ཐེག་ཆེན་སོ་
ཐར་དོས་འཛིན་མཛད་པ་ན། དེས་ན་ད་ལྟའི་ཆོག་ནི། །བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི། ཆོ་ག་
ཉན་ཐོས་ལུགས་བཞིན་གྱིས། །སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱད་པོ། །བྱང་སེམས་སོ་སོ་ཐར་པར་འགྱུར། ཞེས་
སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པ་འདི་ཉིད་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་རམ་
བྱང་སེམས་སོ་ཐར་དུ་མཛད་པ་ནི། དཀོན་བརྟེན་གསུལ་གྱི་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཁྲུས་པ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། སྡོམ་པ་འདི་ལ་འདོད་ཆགས་ལས་
བྱང་པའི་ལྷང་བ་ལ་ལྷང་བར་ང་མི་སྦྱོའོ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་མས་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བྱང་
སེམས་སྡོམ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྡོམ་པ་(༥༣)ཡིན་
པས་བྱང་སེམས་སྡོམ་པར་འཛོག་ན་ནི་དགེ་སྦྱང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དགེ་བསྟན་དང་དགེ་རྒྱུལ་གྱི་སྡོམ་
པ་ཡང་དགེ་སྦྱང་གི་སྡོམ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལམ་ཡིན་ན་ཆོགས་ལམ་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་དམན་ལམ་སྡོན་སོང་གི་འཕགས་ལམ་ཆོགས་ལམ་དུ་འགྱུར་
བ་སོགས་མང་། ལེན་ཆོག་ཉན་ཐོས་ལུགས་བཞིན་བྱས་ཏིང་། སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་དང་གཏོང་རྒྱུལ་སོགས་
ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལུགས་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གོང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སེམས་ལས་སྦྱེ་བས་
གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་། ཆོ་འཕོས་པས་མི་གཏོང་བར་གསུངས་པས། གཞུང་ཡང་སྡུ་བྱི་འགལ་བ་ལྟ་
བྱ་གིན་ཏུ་བཤད་པར་དགའོ། །

གཞན་ཡང་གཞུང་འདི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྡེ་སྡོད་སོ་སོའི་སྡོམ་པ་སོ་སོ་རྒྱུས་ཀྱི་གང་ཟག་
དང་། ལེན་ཆོག་དང་། བཅས་འགལ་སོགས་ལ་མི་མཁས་པ་དག་གིས་སོ་ཐར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་

ཀྱིས་ཟིན་ན་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཟིན་ན་ལྟགས་སྒྲིམ་དུ་འགྱུར་
བས་སྒྲིམ་གསུམ་མི་འགལ་བ་དང་འགལ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་།
ཞེས་དང་། གཞུང་འདི་ཉིད་དུ། དེས་ན་སོ་སོ་ཐར་པ་ཡི། སྒྲིམ་པ་གི་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས། སྒྲུབ་པའི་སྒྲིམ་
བྱ་དེ་ལ་ནི། སྒྲེ་སྒྲོད་རྣམ་དཔེ་མེད་པར་ཟད། ཁྱེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཞོད་དེ། སྒྲིམ་
གསུམ་ནང་ཚན་གྱི་སོ་ཐར་སྒྲིམ་པ་ནི་སྒྲེ་སྒྲོད་གསུམ། རིག་འཛིན་སྒྲེ་(༥༥བ)སྒྲོད་དང་བཅས་པའི་ནང་
ནས་འདུལ་བའི་སྒྲེ་སྒྲོད་ཁོ་ནའི་བརྟན་དོན་ཡིན་གྱིས། གཞན་ན་ལེན་ཚོག་དང་གཏོང་བྱ་སོགས་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཁྱོད་རང་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། འདི་ནི་བྱང་སེམས་སམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མིང་ཅན་སོ་ཐར་
དངོས་ཡིན་ལ། དཀོན་བཅུགས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལས་སྒྲོག་ཅིང་། དིང་སང་སོ་ཐར་ཐེག་ཆེན་ལུགས་གིག་བྱེད་
ན་འདི་ལས་སམ་འདས་ཏེ། སོ་ཐར་དངོས་ཀྱང་ཡིན་ཐེག་ཆེན་པས་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་པ་འདི་ལས་མེད་དོ།
ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་སྒྱིར་འདུལ་བ་དང་མངོན་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་
སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་མིན་པ་དང་། བར་སྒྲེ་གསུམ་དུ་བཤད་ལ། དེ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྤང་བྱ་
སྒྲོང་བའི་དང་། སྤང་བྱ་ལ་སྒྲོད་པའི་སེམས་པ་རྒྱུན་བརྟེན་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་སེམས་པ་རྒྱུན་མི་བརྟན་
པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་བ་ངོ་བོ་ལུས་པག་ཏུ་ཐོན་པའི་རིག་བྱེད་དང་དེས་བཞག་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
པས་བརྟུས་པའི་གཞུགས་ཅན་ལོ། །

དེས་ན་སྒྲེ་སྒྲོད་ཆེན་པོ་གཉིས་ནས་སྒྲིམ་པ་སེམས་པའི་སྒྲིང་དུ་བཞག་པ་གཏན་མེད་དེ། སྒྲེ་སྒྲོད་
དེ་གཉིས་སུ་བྱང་སེམས་དང་གསང་ལྟགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་གསུམ་གྱི་ཐ་ས་གཉིས་ནི་སྒྲེ་སྒྲོགས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། གཅེར་བྱ་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་ལྟ་དང་
བརྟུལ་ཞུགས་བརྟུ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཡོད་ཀྱང་བར་སྒྲེ་མིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། ལམོར་བ་ལས་གཏན་ཐར་པའི་ཐར་པ་མཚན་ཉིད་པ་(༥༦ན)མེད་ལ། དེ་མེད་པས་དེ་ལ་སྒྲུབས་སུ་
འགོ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་པས་སྒྲིམ་པའི་རྩ་བ་དང་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། དེ་ནི་

སྒོམ་བརྒྱད་ཅ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒོམ་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའི་
ཁྱད་ཆོས་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དག་པ་ཡིན་ལ། སྒོམ་མིན་མི་དག་པ་ཁོ་ན་དང་། བར་མ་ལ་ནི་དག་ཤིག་
གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱི་ལུང་མ་བརྟན་མེད་དེ། རྣམ་རིག་མིན་ལུང་བརྟན་མིན་མེད། །ཅེས་རིག་མིན་ལ་ལུང་
མ་བརྟན་མི་མྱོད་པའི་བྱིར་རོ། །

སྒོམ་པ་ནི་འདུལ་མངོན་གྱི་ཤེ་སྒོད་དུ། སོ་ཐར་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཟག་མེད་གྱི་སྒོམ་པ་
སྟེ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་སྒྲོང་དང་ངོ་བོ་སྒར་བཤད་པ་བཞིན་དང་སྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལུས་དག་
གིས་མི་དག་པ་བདུན་སྒྲོང་བའི་རྣམ་གཞུགས་ཅན་བདུན་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ལ་རེ་རེ། སྒོ་མ་ལུས་དང་
བྱི་མ་གཉིས་སེམས་གྱི་རྣམ་སྒྲུ་འབྲང་བས་ཤི་འཕྲོས་པས་གཏོང་བ་དང་མི་གཏོང་བའི་ཁྱད་པར་སོགས་
ཁྱད་ཆོས་ལྡེ་མོ་མང་བོ་གསུངས་ཤིང་། གསུམ་ཀའང་སེམས་དང་ཡུལ་དང་དུས་དང་ཆད་དང་སྒྲུབ་བྱའི་
ཡན་ལག་སྟེ་དེས་པ་ལྟ་བུའལ་དགོས་པར་སྒྱིར་བཏང་དུ་འབྲུབ་དང་། དམིགས་བསལ་སོ་ཐར་གྱི་དག་
ཚུལ་མན་ཆད་དག་གི་རྒྱན་ལས་གཞན་གསུམ་ལྟར་བ་འབྲུང་བའི་སྒྲུབ་བྱར་མི་བྱེད་པས་ཡན་ལག་དེས་
བ་དང་མ་བུལ་ཡང་སྒོམ་པ་སྟེ་བའོ། །

འདི་དག་གཞུགས་ཅན་དུ་བཤད་པ་འདི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་བཏགས་ཡིན་གྱིས་མདོ་སྟེ་པས་དེ་
ལེགས་པར་འགོག་པའི་བྱིར་ཐེག་(༥༧)ཆེན་པ་རྣམས་ནི། སྒྲོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལ། ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་རོལ་བྱིན་པར་བཤད། །ཅེས་སྒྲོད་འཇུག་དང་། ཅ་བ་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་དང་། །ཞེས་མདོ་སྟེ་
རྒྱན་གྱི་སྒྱིབ་པའི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་གྱི་ནང་ནས་རྒྱའི་སྒྲུབས་སྒྲུབ་པའདུག་པ་སོགས་མང་བས་གཞུགས་
ཅན་དུ་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་བོད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་མགིན་གཅིག་ཏུ་སྒྲོག་གོ། །འཐད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱན་དང་སྒྲོད་འཇུག་སོགས་ནས་ནི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒོམ་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དགོངས་ལ། སོ་ཐར་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་སྟེ་པས་ཀྱང་བྱེ་སྒྲུབ་རིག་མིན་སྒྲུབ་པའི་ལུང་རིགས་ལ་མ་དེས་པ་བརྟན་ཅིང་།
མ་བྱས་པའི་ལས་ལས་སོགས་ནི་སེམས་རྒྱད་འཁྱར་བའི་ཁྱད་པར་ལའང་གཞག་ཏུ་རུང་ཞེས་བརྟན་པ་
ཡིན་གྱི་སྒོམ་པ་གཞུགས་ཅན་དུ་མི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་འོག་ཏུ། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་

དགེའི་གཞུགས། །དེ་སྔོང་ཚུལ་བྱིས་མ་གཉིས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་བཅས་པ་ཡང་། །ཞེས་སྒྲུབ་
ལྷུང་གཉིས་ཀ་གཞུགས་ཅན་དུ་གསལ་བར་ཅུ་བས་བཤད་པ་ལ་འགྲེལ་བར་དགག་པ་དངོས་དང་སྒྲུབ་
ཀྱི་དགག་པ་ལ་ཁ་འཕར་ཅོམ་ཞིག་བྱེད་རིགས་པ་ལས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་སེམས་ཅོམ་ཀྱི་
གཞུང་གི་གཙོ་བོ་ནི་མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་ལུང་པོ་ལུང་པ་བྱེད་ཡིན་ལ། སྒྲ་མར་སོ་ཐར་སྒྲུབ་པ་
ལས་ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བཏགས་ནས་གཞུགས་ལུང་གི་ནང་དུ་བརྟུན་ཤིང་། ཕྱི་
མས་རིག་བྱེད་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་ཡང་། སེམས་པ་
པར་བྱིན་གྱི་ངོ་(༡༥)པོར་མ་བཤད་ཀྱི་རྒྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔུ་མའི་གཞུང་རྒྱ་གགས་ཀྱིས་
མཛད་པའི་ལུང་པོ་ལུང་པ་ཡང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་གསལ་བར་བཤད་པས་དཔལ་མགོན་གྱི་
རྒྱུ་ཀྱིས་དགེ་སྔོང་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་གཞུགས་ཅན་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྒྲུ་ཆེ་བརྗེས་པའི་ཆེ་གཏོར་བར་
བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ནུལ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ།

འོ་ན་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་དེ་གཞུགས་ཀྱི་བྱེད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུགས་ལ་
གསུམ་སྟེ། གཞུགས་རགས་པ་མིག་གི་སྒྱུད་ལུལ་དུ་འགྱུར་བ་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་ལྟ་བུ་བརྟན་ཡོད་
ཐོགས་བཅས། འབྲིང་པོ་རྒྱ་དྲི་རོ་རིག་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བརྟན་མེད་ཐོགས་བཅས། ལྷ་བ་
རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་ལྟ་བུ་བརྟན་མེད་ཐོགས་མེད་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ནུལ་དབྱེ་ཤེས་པ་ལ་
ཆོས་མདོན་པའི་སྡེ་སྔོང་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་མོད་ཀྱི། བོད་ཀྱི་ཉོག་གེ་པ་ནུལ་ཀྱི་གཙུག་གི་ཁོར་ལུ་
བྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་མེད་གས་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་བེམ་རིག་གང་རུང་གིས་བྱུང་བ་ཐོགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་མཐའ་མར་དུ་
བཞག་པ་ནི་དོན་འདི་ལ་སྒྲ་བཅོས་ཏམ་ཤུར་མཛད་པའི་སྒྱུན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདུལ་བ་དང་མདོན་པ་
མི་ཤེས་པས་སོ་ཐར་སྒྲུབ་པའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ནི་དམུས་ལོང་གིས་ཁ་དོག་དཀར་དམར་གྱི་བཤད་པ་

བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་མཛང་ཆེན། །

དེར་མ་ཟད་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཡང་འབྲུལ་པ་
 ཅུང་ཟད་མཐོང་སྟེ། ལུ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མདོ་རྩའི་ལྷོ་ཆེན་དུ། སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་
 འདི་པ་དག་གི་འདོད་(༥༥)པ་ན་སྦྱད་པའི་རྩལ་བྱིས་ཞེས་བཞག་པ་ཡང་། ཆོས་འདི་པའི་ལེགས་
 སྟོན་དང་འཛིགས་སྦྱོབ་ཀྱི་རྩལ་བྱིས་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པར་ཐལ་ལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་ངེས་
 འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཉམས་པས་སོ་ཐར་སྟོམ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཆོག་ཏུ་བྱིས་གིང་ལྷང་
 དེགས་དུ་མས་ཀྱང་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩལ་བྱིས་ཙམ་ལ་འཛིགས་སྦྱོབ་ལེགས་སྟོན་ངེས་
 འབྱུང་རྩལ་བྱིས་ཏེ་གསུམ་དུ་དབྱེར་རུང་ཀྱང་སྟོམ་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་རྩལ་བྱིས་དང་
 ལེགས་སྦྱད་ཙམ་གྱི་སྟོམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྟོམ་གསུམ་ཙམ་ལ་
 བློ་བོ་གཅིག་པའི་དོགས་པ་འོང་དོན་མེད་དེ། གང་ནས་འབྱུང་པའི་ལུང་ཁྱད་པ་འགའ། དེ་བཞིན་དུ་
 གང་ལས་ལེན་པའི་ལུལ། གང་གིས་ལེན་པའི་གང་ཟག། རི་ལྟར་ལེན་པའི་ཆོག། གང་གིས་གཏོང་བའི་
 ཅ་ལྟར། བམ་གྱི་ཆོག་གཏོང་བའི་དུས་རྒྱུས་འགའ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་སོ་ཐར་ནི་
 ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་ཡིན་ལ། དེ་དང་སྟོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་འགའ་པར་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་ཅ་ལྟར་
 འབྲུལ་སྦྱོང་དུ་ཡང་བཤད་པས་བདེན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་སོ་ཐར་ཙམ་པོ་ཞེས་དང་མི་འགའ་ཞིང་། སྟོམ་པ་
 གོང་མ་གཉིས་ནི་གིན་ཏུ་ཡང་མི་འགའ་པར་འབྲུལ་སྦྱོང་དུ་བཤད་དོ་ཞེན་བཤད་མོད། འདུལ་བ་ནས་
 མ་བཤད་པའི་སོ་ཐར་དེ་གང་ཡིན། ལྷང་གང་ནས་བཤད། དེ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་བཅས་སྦྱོང་
 པའི་རྩལ་བྱིས་ཙམ་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་དགོན་བཅུགས་ལས་བྱང་རྒྱུ་མེས་(༥༥)ན་
 དཔའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེན། འོ་ན་མུ་སྟེགས་གཅིར་བྱ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པའི་
 སྟོམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ལུས་སྟོག་ལ་གཏན་མི་འཛེ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡོད་ལ།
 བོད་ཀྱི་བོན་པོར་གྲགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལྷའི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྱིས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་དཔར་ཐལ་འགྱུར་ནན་གྱིས་གཞུང་འདིར་

གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་ཚྲོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་བསྟན་འཛིན་རེ་མཆོར། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་
ཁྱིམ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་སོ་ཐར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་
ལ་ལྟར་བ་རྒྱུད་བ་དང་སྒྲུབ་ཡང་བཅོས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཚྲོམ་གསུམ་ནང་ཆོན་གྱི་སོ་ཐར་
ལ་མེད་ཅིང་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདིས་ནི་
སོ་ཐར་གྱི་སྐྱབས་པའདད་དང་བྱེད་ལས་རགས་པ་ཆོང་བ་ཅམ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟ་
ན་ནི་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དང་མི་འབྱོར་ལྡན་ལ་ལྟ་དང་སྒྲུབ་པོ་ལ་བ་ལང་དུ་
བཏགས་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བར་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཅིས་ཏེ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་ཚྲོམ་གསུམ་རོ་
པོ་ཐ་དད་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་རོ་པོ་གཅིག་སྟེ། འབྲུལ་སྒྲོང་དུ། འོ་ན་སྒྲུབ་སོ་ཐར་གྱི་
ཚྲོམ་པ་དགོ་སྒྲོང་གི་བར་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་ཕྱིས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲུབ་ཡང་དབང་ལོས་
བར་གྱུར་ན་འདི་ལ་ཚྲོམ་པ་རི་ལྟར་ལྡན་ཞེན། དགོ་སྒྲོང་གིས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་སྟོ་སྟོ་
ཐར་པ་ཐམས་(༡༥བ)ཅད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚྲོམ་པར་འགྱུར་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ་
ན་ཚྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཚྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་འབྲུམ་པའི་
ལུང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་འབྱུང་བ། རྟོ་ཡི་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི། །བཞུ་བས་
ལྷགས་དང་ཟངས་དཔུལ་འབྱུང་། །གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་དངོས་པོ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་སྒྱུར་བར་
བྱེད། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཚྲོམ་པ་ཡང་། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་
འདིར་ཞུགས་ནས། །རྟོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེའི་རྟོ་ནི་ཐལ་བ། ལྷགས་ཉན་
ཐོས། ཟངས་རར་རྒྱལ། དཔུལ་བྱང་སེམས། གསེར་ནི་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེན། གསུང་དེ་གསལ་མོད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་སྒྲུབ་པར་སྐྱེད་ཐང་དུ་ཁས་
སྒྲུབ་ན་རིགས་ལས་དུ་མི་རྒྱུད་དེ། དཔེའི་ལྷགས་སོགས་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩིས་གསེར་དུ་བསྒྱུར་ཐེན་
པའི་གོང་བྱ་གསེར་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད། ཅེས་པའི་ཆོག་
ཉམས་ཤིང་དོན་ལ་ཚྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་འཛིན་ཚྲོམ་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་དམ་བཅས་པའི་

དཔེ་མི་རུང་། ཡིན་ན་དེ་ལ་ལྷགས་ཟངས་མོགས་མེད་པ་བཞིན་དུ་དོན་ལའང་ལྷགས་ཕྱོམ་ཐོབ་པའི་
 ཆོ་གཞན་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་ན་ཕྱོམ་པ་གསུམ་ལྷན་རིམ་ལྷན་ཡིན། ཕྱོམ་པ་གསུམ་ལྷན་
 ལ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་ཕྱོན་དུ་མོང་བའི་ཕྱོམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་ལན་དུ་རི་
 (༧༧ན)ལྟར་འགྲོ། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་ལྷགས་ཕྱོམ་ཅན་དེས་མི་ཆངས་སྟོན་དང་རྟེན་བསྐྱར་ལ་ལྷག་
 པར་ཆགས་པས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་བྱས་པས་སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཅ་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་
 འགྱུར་ཏེ་ཕྱོམ་པ་དེ་གཉིས་མེད་པའི་བྱིང་དང་། གཞི་དེ་དག་ལྷགས་ཕྱོམ་གྱི་ཅ་ལྟར་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་
 བྱིང་རོ། ཅིས་ཏེ་ལྷགས་ཕྱོམ་དེ་ཕྱོམ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེན། དག་སྟོང་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པས་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོམ་པར་འགྱུར་ཞེས་མོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ་མ་གྱུར་པའི་
 བྱིང་རོ། །

གཞན་ཡང་དེ་འདྲི་ཐུགས་སྒྲུབ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་ཆང་སྤྱོད་བྱས་པས་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྔ་
 ཐར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྷུང་གིས་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་རྩ་ལྷུང་གིས་བཏང་ན་དེ་གཉིས་བཏང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་སྒྲུབ་པ་དེ་གཉིས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གནས་འགྱུར་དུ་འདོད་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་གྱུར་པར་རང་སྟོང་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདིའི་སྔ་ཐར་ནི་ཉན་ཐོས་དང་སྤྱན་མོང་པའི་སྔ་ཐར་མིན་ནོ་ཞེས། ཉན་ཐོས་དང་སྤྱན་མོང་པ་ཞེས་པའི་
 ཆོག་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་སྤྱན་མོང་པའི་སྔ་ཐར་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་ནས་དེ་སྟོན་པའི་སྒྲོན་མ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྷུང་ལ་དེ་འགྱུར་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་གསུང་འདི་དག་ནི་ཁ་བ་ཅན་ན་བརྟན་པའི་ཕ་བ་སོ་སོ་ཐར་བ་ལ་
ཤིན་ཏུ་མི་སྒྲིལ་བས་རབ་ཏུ་འབྱིན་མི་རྒྱས་པར་མ་ཟད། དགོ་བསྟེན་(༧༧བ)ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཅམ་ཡང་མི་འཛིན་
པར་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་སྒྲོམ་པ་མང་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། འཁྱུང་བ་རྣམས་སྒྲོ་བ་སྤྱིར་ཞིང་ལྷུ་མ་པ་བསལ་བར་
བྱ་བའི་སྤྱིར་ཏུ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྟན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །ཡང་གཞུང་འདིའི་རྣམ་པའད་རྒྱས་པའི་ཐོག་མ་ཕྱིད་པ་པོ་དག་གིས། སྒྲོམ་གསུམ་རོ་པོ་གཅིག་པའི་

རྒྱལ་བྱེད་དང་ཐ་དད་ལ་གཞོན་བྱེད་འགོད་པར་འདོད་ནས་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རོ་པོ་ལེམ་པོ་ཡིན་ནམ་རིག་པ་
ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་སེམས་བྱུང་རམ་སེམས་པ་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་
དགོས་ལ། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ལྡེའི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ་དབང་ཤེས་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀྱུན་གཞི་
ཉོན་ཡིད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་མ་འདས་ལ། རྣམ་ཤེས་
གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་པ་གསུམ་བྱུང་ན་རྗེས་མཚུངས་ཉམས་པར་འབྱུང་། གལ་ཏེ་ས་བོན་ལ་འཛོག་
ནའང་དེ་ལེམ་རིག་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་སྤར་གྱི་ཉེས་པ་ལས་མ་གྲོལ་ལོ་ཞེས་བཀག་ན་རྗེ་
བཅུན་ཆེན་པོའི་དངོས་བསྟན་རི་བཞིན་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་གྱང་
སེམས་པ་རོ་པོ་དང་འཛོན་སྤངས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་མི་སྲིད་
པས་སྒོམ་གསུམ་ནི་རོ་པོ་གཅིག་པ་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེས་འཁོར་མང་པོའི་དབུས་ན་གང་བརྒྱངས་དང་
བཅས་ཏེ་སྒྲོག་གོ་ཞེས་བསྒྲགས་གོ། (༥༥)འདི་དག་གྱང་མི་འཐད་དེ། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
བཀག་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། འཆལ་བའི་རྩྭ་ཤིམས་མི་དགེའི་གཞུགས། །དེ་སྒོར་རྩྭ་ཤིམས་རྣམས་གཉིས་སོ།
ཞེས་གཞུགས་ཅན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དབང་ཤེས་ལ་དགེ་བ་མི་སྲིད་ཅེས་སྒྲུས་པ་ནི། ཆོས་མདོན་པ་གཏན་མི་ཤེས་པའམ་རུང་ཟད་
ཤེས་གྱང་བརྟེན་པར་གསལ་ཏེ། བློགས་དང་བཅས་པ་གཞུགས་ཅན་བཅུ། །ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱད་དེ་
དག་ཉིད། །གཞུགས་སྒྲུ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་གསུམ། །ཞེས་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལྟ་དང་ཕྱིའི་
གཞུགས་སྒྲུ་པོར་བའི་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་མཐའ་གཅིག་དུ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་
གྱི་གཞན་ཁམས་བཅུ་ཀ་ལ་དགེ་སྲིག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསལ་
བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཐོགས་མེད་གྱིས་གྱང་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ས་བོན་ལེམ་རིག་གང་རུང་དུ་འདོད་པ་ཡང་ཆོས་མདོན་པ་ལས་ལྷུང་པོ་ལྟ་གསུངས་པའི་གཞུགས་
ལྷུང་ལེམ་པོ་དང་། ཆོར་འདུ་རྣམས་ཤེས་གསུམ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སྤང་པོའི་བློགས་གཅིག་སེམས་

ཐུང་རྣམ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ལྟན་མིན་འདྲ་བྱེད་མངོན་པ་གོང་མ་ལས་ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་དང་
འོག་མར་བཅུ་བཞི་སོགས་བཤད་པ་རྣམས་གཞུགས་སེམས་གང་ཡང་མིན་པའི་འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་
པ་རྣམས་རྒྱས་མེད་པ་དང་། ཚད་རྒྱང་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་བཅོན་པོ་དེ་བཅའ་རིག་གང་ཡིན་
ཡང་དབྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པར་བསྐྱུས་ནིར་རྣམས་སུ་དངོས་(༥༧)པོ་ལ་བེམས་པོ་དང་རིག་
པ་གཉིས་ཞེས་པ་ཅམ་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་སྒྲད་དོ། །

གཞན་ཡང་ལྷ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ལ་སེམས་མངོན་གྱུར་གྱིས་བྱུང་པར་བཟུང་བས་
ཁོངས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གཉིད་འཇུག་པའི་ཆེ་སྒྲོམ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟ་ན་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་པ་
མི་སྟོན་པ་དང་། གཉིད་སྐད་པའི་ཆེ་སྒྲོམ་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་ན་སྒྲོམ་པ་བསྐྱེད་ཆོག་ཀླུ་པས་མ་གསུངས་པ་
དུ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བས་འདུལ་བ་མངོན་པ་མ་ཆོར་བར་སྒྲོམ་པའི་བཤད་པ་བག་ཡངས་
སུ་བྱེད་པ་ལ་ཉན་མཁན་དང་རྗེས་འབྲངས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱུས་པར་གསལ་
ཡོ། །དེ་ན་སེམས་པ་རིགས་མི་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་དགོས་པའི་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་མེད་ཅིང་
ངེས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཅུག་ཡིན་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། གཉིད་འཇུག་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་ནི་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བརྟན་པར་ཡོད་ཅིང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྤང་བྱ་གཞུགས་ཅན་སྤོང་བ་རྣམས་དེ་
དང་འདྲ་ལ། ཡིད་ཀྱིས་སྤོང་བ་ནི། སེམས་པ་དང་ངེས་བཞག་པའི་ས་ཐོན་དང་ཐོབ་པ་དབང་དང་རྒྱན་
ཆགས་སོགས་ཡོད་པས་གཏོར་རྒྱའི་ཅ་ལྷུང་སོགས་མ་བྱུང་ན་ཆེ་རི་སྟོན་འཛོལ་བར་དུ། སྒྲོམ་པ་གསུམ་
ལྟན་ཉིས་ལྷུང་དྲི་མ་མེད། །དགེ་སྤྱོད་མཚོག་གྱུར་རྒྱལ་ལྷས་དོ་རྗེ་འཛིན། །ཞེས་པ་རྟོགས་པའི་བསྐྱེད་པ་
མཐའ་དག་གི་སྟིང་པོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནས་རྟོགས་པར་འཛིན་དུ་ཡོད་པས་གིན་ཏུ་སྐྱོ་བ་འཕེལ་ཞིང་།
ངེས་བྱངས་པའི་དོན་གཉིས་དང་སྤང་དོར་ལ་འབད་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་
ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ལུས་པ་ཆེ་བར་(༥༩)སྤྱང་བས་སྐྱུ་བྱུང་མ་ཉམས་པར་བྱས་སོ། །

དེར་མ་ཟད་སྒྲོམ་པ་གནས་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་སྒྲོང་ལ་མཁས་པ་གཞན་དག་གི་གསུང་འབྲོས་
ཀྱང་མང་བས། མངོན་པ་མཛོད་ལས། །ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་དགོངས་

དོན་ལྟར། ས་བཟང་མ་ཉི་པའ་ཆེན་གྱིས། དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པའི་ཆོ་ནམ་ཐ་དད་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་བཏང་བས་གསུམ་ཅར་
གཏོང་བར་འགྱུར་བ་ལས། དག་སྒྲོང་བཏང་ནས་དག་རྒྱལ་དང་དེའང་བཏང་ནས་དག་བསྟེན་དུ་འགྱུར་
བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་འགལ་བ་མེད་པས་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པའི་
དག་སྒྲོང་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སོ་སོར་ཡོད་ཅིས་སོ། །དེ་ལྟར་དག་
བསྟེན་དང་དག་རྒྱལ་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེན། ཡིད་སྟོན་གྱི་དག་སྒྲོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གཙོ་
བོའི་སྟོན་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དག་སྒྲོང་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དེར་འཛིན་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་
སྒྲོང་བའི་སྤྱིར་རིག་བྱེད་ནི་དག་སྒྲོང་གི་ཁོ་ན་ཡོད་པར་འཆད་དོ། །ཞེས་དང་། སུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་
འདུལ་ཁྲི་ཀ་རྒྱ། འོ་ན་གང་ཟག་གིས་སྒྲོམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་བྱུངས་པ་ན། སྒྲོང་བའི་འཕེལ་བ་དང་ལྷན་པ་
དག་བསྟེན་གྱི་ལྗེའི་སྟེང་དུ་དག་རྒྱལ་གྱི་ལྷག་པོ་ལྷ་བསྟན་པས་བཅུར་སོང་བ་ལྷ་སུ་ཡིན། འོ་ན་ཐམས་
ཅད་ཐ་དད་ཅེ་ན། དོར་ཅེ་བཅེགས་པ་ལྟར་རྒྱས་ཐ་དད་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་དེ། གྲོག་གཙོད་སྒྲོངས་པ་
གསུམ་ནས་ཆར་སྒྲོང་བ་གསུམ་(༡༥བ)གྱི་བར་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་སྦྱེ་སྦྱེ། ལྷག་མ་གར་སོགས་སྒྲོང་
བའང་དེ་དང་འདྲའོ། །འོ་ན་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གཞིའི་ཁྱད་པར་ལས་ཁྱད་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པའི་
གཞི་ཆེས་མང་པོ་དག་ལེན་པར་འདོད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྒྱགས་པ་དང་བག་མེད་པའི་གནས་ཆེན་པོ་མང་པོ་
ལས་ལོག་པ་དང་། གྲོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལོག་
པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲོང་བའི་གཞི་རྣམས་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་ཁྱད་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་རྒྱས་གཅིག་ན་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་བཏང་བས་གསུམ་ཅར་བཏང་བར་ཐལ་ལོ། །
དེས་ན་དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན་གྱིས། སྒྲོམ་པ་སྤྱི་མ་བྱུངས་པས་སྒྲོམ་གཏོང་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོན་པའི་འགྲེལ་པ་མདོན་པའི་རྒྱན་ཞེས་པ་ལས་ཀྱང་། དག་བསྟེན་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲོམ་སྒྲོམ་གནས་འགྱུར་བ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། འོ་ན་དག་སྒྲོང་དེ་ཉིད་དག་རྒྱལ་དང་དག་བསྟེན་དུ་འདྲུར་རོ་ཞེན། དེ་

ལྷ་མོ་མིན་མོད་ཀྱི། དག་སྐྱོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དག་བཙུང་པ་དག་སྐྱོང་ཡིན་ཡང་
དག་བཙུང་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྣམས་ཅད་དུ་གནས་པ་ལ་ཐེག་དམན་
བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་མ་གྱུར་ཞིང་ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱོད་གསུམ་ནུམ་གཞག་སྤུབ་
བརྟན་རིན་པོ་ཆེའི་བྱི་དོར་ལས། །ཁ་ཅིག་ཕྱོད་པ་གོང་མ་གོང་མ་ཐོབ་པ་ན་དེའི་རྒྱུད་སྤྱང་ཡོད་ཀྱི་ཕྱོད་པ་
འོག་མ་འོག་(༡༠ན)མ་ཡང་གོང་མ་གོང་མར་གནས་འཕྱུར་འགོ་རྟེ། དཔེར་ན་དག་སྐྱོང་གིས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་མ་སྤངས་གོང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དག་སྐྱོང་གི་ཕྱོད་པ་དེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོད་པར་ཡོད་པ་ལ་
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་ཐོབ་པ་ན་དེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོད་པ་ལས་གནས་འཕྱུར་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོད་
པར་གནས་འཕྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་ལྷན་གྱིས་སྤྲུགས་ཕྱོད་ཐོབ་པ་ན་གནས་འཕྱུར་བའི་
རྒྱུ་ཡང་དེ་བཞེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆེས་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་དག་སྐྱོང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
སྤྲུགས་ཕྱོད་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱང་ཡོད་ཀྱི་ཕྱོད་པ་གཉིས་པོ་གནས་འཕྱུར་ནས་སྤྲུགས་ཕྱོད་
འབའ་ཞིག་ལ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ཕྱོད་པ་གསུམ་ལྷན་མི་སྤྱིད་པར་འཕྱུར་པ་དང་གོང་མ་ཐོབ་པའི་དབར་
གིས་འོག་མ་གཏོང་ན་གོང་མ་འོག་མའི་གཏོང་རྒྱར་ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ལ་
གནོད་བྱེད་གོང་དུ་ཡང་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གོང་མ་ཐོབ་པས་འོག་མ་གནས་འཕྱུར་གྱང་མི་གཏོང་ན་དག་
སྐྱོང་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དག་སྐྱོང་གི་ཕྱོད་པ་དེ་ཆེ་འཕྲོས་པས་བྱང་མི་གཏོང་
དགོས་པས་ལྟ་དང་དུང་འགོའི་དག་སྐྱོང་སྤྲུགས་ཡོད་པར་འཕྱུར་པ་དང་། དག་སྐྱོང་གིས་སྤྲུགས་ཕྱོད་
ཐོབ་པའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དག་སྐྱོང་གི་ཕྱོད་པ་དེ་སོ་སོ་ཐར་ཀྱི་ཕྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྲུགས་ཕྱོད་འབའ་ཞིག་
ཡིན་པས། བྱང་སྤྱང་ལ་སྐྱོང་ན་དག་སྐྱོང་གི་ཕྱོད་པའི་གཏོང་རྒྱར་འགོ་པ་ཡང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །

ཕྱི་མ་གཞུང་འོད་འཕེར་ལས། བོར་མ་བོར་མ་ཐོབ་པ་ན་ཕྱ་མ་ཕྱ་མ་ཟིལ་གྱིས་(༡༠༥)མཉན་
ནས་ཀྱང་གཞི་ལ་བཀ་ལ་ཉལ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་གྱི་མངོན་འགྱུར་དུ་མི་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་ཐང་ལ་
རྒྱ་རྒྱ་ཉི་གསུམ་མི་ཙན་གྱིས་གང་པའི་ཚེ། སྤེམ་སྤེམ་མའི་འོད་གྱིས་ཕྱ་མ་ཕྱ་མའི་འོད་ཡོད་ཀྱང་ཟིལ་
གྱིས་མཉན་ནས་མི་མངོན་པ་དང་འདྲ་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། དེའང་ཆེས་འཕད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྐྱོར་གྱི་

རྩོམ་པ་མངོན་ཀྱང་མེད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ལ་རྩོམ་པ་དེའི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དག་སྟོང་གི་གོ་
 ཚོད་ན། མེས་མ་ཙན་ཐམས་ཙན་དག་སྟོང་དུ་ཐལ། ཤེས་རྒྱུད་ལ་དག་སྟོང་གི་རྩོམ་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན། ལན་ཅི་ཡོད་མོས་མ་ཤིག་གོ་མི་ཚོད་ན་དག་སྟོང་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་མི་ཤིད་
 པར་ཐལ་པ་བརྒྱུག་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དཔེ་དོན་ཡང་གཏན་མི་མཛུངས་ཏེ། ཉི་མ་འཆར་པ་ལ་རྩོན་དུ་སྒྲ་
 པ་འཆར་ག་ལ་དགོས། རྩལ་ས་རྩོམ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྩོན་དུ་དེས་པར་བྱུང་མེས་མ་གྱི་རྩོམ་པ་ཐོབ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཡོད་པའི་ཚེ་ཉི་མའི་འོད་ལས་འོགས་པའི་སྒྲ་པ་དང་སྒྲུབ་མའི་འོད་
 རྩོམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཐུན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དུལ་ཙམ་ཡང་མི་ཤིད་ལ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་
 རྩོམ་པ་གོང་མ་ཡོད་པའི་ཚེ་ཡང་གོང་མའི་བཅས་པ་ལས་འོགས་པའི་འོག་མའི་བཅས་པ་དང་འགལ་
 པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་པ་དུ་མ་ཞིག་ཤིད་པའི་ཕྱིར་དོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གཅིག་གི་སྐྱད་ཀྱི་ཚྭ་གསུམ་དོ་པོ་གཅིག་ཅིང་ཚྭ་པ་ཐ་དང་ལ། བོང་
མ་གོང་མ་ཁྱབ་བྱེད་དང་འོག་མ་འོག་མ་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། རྟེན་ལ་ན་ཁྱབ་བྱེད་པ་གསལ་ན་
ཁྱབ་བྱ་ཁེགས་དགོས་(༥)ན་པའི་ཕྱིར། ཚྭ་པ་གསུམ་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་པ་ཚྭ་པ་གོང་མའི་གཏོང་སྐྱ་
ཡིན་ན་འོག་མའི་གཏོང་སྐྱ་ཡིན་པར་ཁྱབ་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱབ་བྱ་ཡོད་ན་ཁྱབ་བྱེད་ཡོད་
དགོས་པས་ཚྭ་པ་གསུམ་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་དེས་རི་མིན་མོ་ཐར་གྱི་ཚྭ་པ་ཡོད་ཀྱི་རིང་པ་ཚྭ་པ་གོང་
མ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། འཐད་པའི་ཐོགས་མི་འདི་ཡིན་
ནོ། ཚྭ་པ་གསུམ་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གཅིག་གི་སྐྱད་ཀྱི་ཚྭ་གསུམ་རང་རང་གི་ཐོག་མའི་སྐྱ་ཚྭ་གསུམ་
ཚྭ་གསུམ་པ་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ཚྭ་གསུམ་ཐ་དང་ལས་སྒྲུས་པའི་ཐོབ་སྒྲུབ་མོ་མོར་དེས་ཤིང་། དེའི་དབང་
གིས་མཐར་གཏོང་པའི་སྐྱ་ཡང་མོ་མོར་དེས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་ཚྭ་པ་འོག་མ་
བསྐྱར་པ་ཡང་གོང་མའི་ཀྱན་སྒོར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྐུན་གྱིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐུན་དེ་དང་
མ་བལ་གྱི་རིང་པ་འོག་མ་ཡང་གོང་མའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་པ་ཡིན་གྱི། གྲུབ་སྡེ་དབྱེར་མེད་དང་རིགས་
སྐུན་པན་སྐུན་གཅིག་པ་གསལ་ན་ཅིག་ཤོས་ཁེགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ན། དཔེར་ན་སྐྱོད་

དངས་ཤིང་བྲི་མ་མེད་པར་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དངས་པའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་མར་གད་ལ་སོགས་པ་བརྟུག་ན་དེ་
 སྤིད་དུ་རྒྱའི་མདོག་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁ་དོག་གི་ཡན་ལག་འབྱུར་མོད་ཀྱི། རྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ཡན་
 རྒྱན་གཅིག་བཀག་ཀྱང་ཅིག་སོས་མི་ཞེགས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་བྱང་ས་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྲོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ནིང་དུ་རིག་(༥༡)པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
 ལེའུའི་ནམ་བཤད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྲོམ་རྣམས་ལ་དགག་བཞག་དང་བཅས་
 རྒྱ་ཆེར་གསུངས། དེ་ཡང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པར་ཆོགས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ནོས་པའི་སྤྲོམ་པ་གང་
 ཟག་གཅིག་གི་ལུས་ལ་རྒྱན་སོ་སོར་བཏགས་པ་དང་འདྲ་ཚུལ། སྟག་ཆང་ལོ་ཙཱ་བ་དང་པཎ་ཆེན་བསོད་
 རམས་གཤགས་པ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་དོང་ཅེ་བཅེགས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། བེ་རྩ་ཏི་ཙན་ནམ་
 མཁའ་ལ་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་ཆེ་གཞན་གཉིས་མེད་པ་མིན་ཀྱང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་ཟེལ་
 གྱིས་མནན་ནས་བག་ལ་ཞ་བ་བཞིན་དུ་སྟགས་སྤྲོམ་གྱིས་བྱང་སེམས་སོ་ཐར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་
 བཤད་པའི་ཤུགས་ལ་སོ་ཐར་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་པས། ཆོགས་གསུམ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སོ་
 སོར་ཡོད་ཀྱང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་གཙོ་ཆེ་བས་དེས་གཞན་གཉིས་དངོས་སུ་མི་མངོན་པར་འཆད་
 པ་འདུལ་བ་རང་སྐད་སྒྲ་བ་ཡལ་ཆེར་བཞེད་མོད། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱ་བ་གཡས་གཡོན་ལ་
 རྒྱན་རེ་བཏགས་པའི་གཡས་ཀྱི་རྒྱན་བོར་ཡང་གཡོན་ཀྱི་རྒྱན་འཕོར་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་བཞིན། ཆོགས་
 གསུམ་རིམ་གྱིས་ནོས་པའི་དགེ་སྤོང་ལ་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་ཡམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ནས་སྤྲོམ་པ་ཉམས་
 ཀྱང་རྒྱན་སོ་སོར་བཏགས་པ་བཞིན། དགེ་ཚུལ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྟོག་གཙོད་དང་དགེ་བསྟེན་གྱི་ངོས་
 སྐལ་གྱི་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་ལྷ་བ་མི་འབྱུང་བའི་སྤྲོམ་རིམ་དབྱེ་དཀའ། དེ་བཞིན་དུ་དོང་ཅེ་བཅེགས་མའི་
 གཅིག་བོར་བས་གཞན་གཉིས་མི་(༥༡)འཕོར་ཞིང་། ཤར་ཅེ་པའི་སྤྱི་དོན་སོགས་སུ་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་
 ཀྱི་གཅིག་སྤྱིན་གྱིས་བསྒྲིབས་པར་གཞན་གཉིས་བསྒྲིབ་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་བརྟུག་ཆེ་
 དམ་བཅའ་བའང་དཀའ་བའི་གནས་སུ་མཆིས། སྤྲོམ་གསུམ་གནས་འབྱུར་ཆེ་འོག་མ་རྣམས་གོང་མ་དང་

གཅིག་ཏུ་སོང་བས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་དགག་པའང་སྔོན་གཅིག་ཏུ་ཚུ་ཆར་
 འོ་མ་གསུམ་འི་མ་གྱིས་གསེས་ཆེ་ཆར་གི་དྲི་དང་འོ་མའི་མདོག་སོགས་མཛོན་ཆེ་ཡང་དེ་ལ་ཚུ་མེད་པར་
 བརྒྱབ་མི་ལུས་པས་ཚིག་འབྲི་ཙམ་ལས་དོན་སོག་ཏུ་ཁེལ་བར་མི་སེམས། སྤྱབ་བརྟན་འི་ན་པོ་ཆེའི་བྱི་
 དོར་གྱི་མཐའ་གཅོད་རྣམས་པ་རོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་ལུས་པ་ཆེ་བ་ཞིག་སྤང་ཡང་། དཔའི་སྐབས་སུ་ཉི་
 མ་འཆར་པའི་སྔོན་དུ་རྒྱ་བ་འཆར་མི་དགོས་ཤིང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཡོད་པའི་ཆེ་ཉི་མའི་འོད་ལས་
 འོགས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་འོད་བརྒྱིབ་པའི་སྟེན་པ་འོགས་སུ་མི་འགྱུར་བ། འདྲ་པའི་ཕྱོགས་ནི་
 དངོས་མ་ཡིན། །མི་འདྲ་བ་ལ་དཔེ་མ་གྲུབ། །ཅིས་གྲགས་པས། ཕྱོགས་ཙམ་འདྲ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་
 འདྲ་བ་ཞིག་ག་ལ་དགོས།

རྒྱ་མཚོན་སྟེན་དག་མེ་ཡོང་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་བརྒྱ་བ་ཞིན། །མིག་དག་ལྷན་ལ་སྔོན་པོ་བཞིན།།
 ཞེས་པ་ཚོས་གཅིག་རྟོགས་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དངོས་པོའི་དཔེ་ཉིད་དོ། ཞེས་དཀར་བ་དང་འཇམ་པའི་ཆ་
 བས་བརྒྱ་དང་། མིག་ནག་ཅིང་མཛེས་པས་ལྷན་ལ་དཔེར་བརྒྱད་གི། །དེ་ལྟར་ན་གདོང་ནི་ག་ཁྲག་པགས་
 རུས་ལས་གྲུབ་ཅིང་། བརྒྱ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་དཔེར་མི་འོས་ཞེས་སྒྲ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སངས་
 (༡༩བ)རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་སུ་དཔེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་སྒྲ་མཚོན་གྱིས་རྒྱས་གྱུར་པ། །
 མཛེས་གྱུར་མིག་གི་བདུད་ཅི་ནི། །སྔོན་མེད་སྔོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་འདྲ།།
 ཞེས་པ་ནམ་མཁའ་སྔོ་སངས་ལ་སྐར་མ་ཤར་བ་དང་། སྤྱབ་པའི་སྒྲ་གསེར་མདོག་ལ་མཚོན་དཔེས་རྒྱས་
 པ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཞེས་མདོ་རྒྱད་བརྟན་བཙོས་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཐམས་ཅད་རོལ་བརྒྱ་ཤལ་གཅིག་གི་
 རིགས་པ་འདི་འདྲ་དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་ཡང་མ་ཤར་པོ། །དེས་ན་སྔོ་གསུམ་རབ་དབྱེ་
 ལས། །ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ལག་ལེན་ཡང་། །རང་རང་གཞུང་ལྷགས་བཞིན་བྱེད་ན། །སངས་རྒྱས་བརྟན་
 ཡིན་མི་བྱེད་ན། །བརྟན་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཡིན་ཞེས་བྱ། ཞེས་ཐོག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་ལྷགས་བཞིན་
 ལག་ལེན་མ་འཛོལ་བར་བྱ་དགོས་པར་བཤད་པས། སྔོ་གསུམ་གནས་འགྱུར་གྱི་རྒྱུར་བཏང་དམིགས་
 བསལ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བཞེད་པའི་ངེས་པ་མི་འདུག་ཅིང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་

མཐའི་འཛིག་མཚམས་ལ་སློབ་མཁན་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་བཟུང་དཀའ་ནའང་གཉའ་ནང་བྲག་
ལྷག་གི་རྒྱས་མི་ལ་རས་པའི་དཔེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ལུགས་བཞིན་སོ་ཐར་སྤངས་པའི་གདུལ་བྱ་སོ་སྟེ་
ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དང་འཆོམ་བ་ནི། ལུགས་སྟོལ་འདི་ལ་ཁ་ཆེད་བསོད་སྟོམས་བ་ཆེན་པོ་
བརྒྱད་པར་བཅས་བ་མཁས་པས། དེ་ཆེན་གྲུ་ཤི་དང་བི་རྩུ་ཉི་ཙཱས་སྟོམ་གསུམ་རྩེས་ཐ་དད་དུ་
བཞེད་ཅིང་། དི་རྩུ་ཉི་ཙཱས། མཉེན་བཅེ་དུང་ལྷུང་དང་ལུན་ཞིང་། དེ་ཆེན་སྟོ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ལ། (༡༣༣)
སྟོམ་གསུམ་ཞོར་བུའི་འཕྲེང་བ་སྤངས། ཞེས་དེ་ཆེན་གྱི་དགོངས་བ་ལྷུང་སྟོམ་གསུམ་རྩེས་ཐ་དད་དུ་
སྟོན་པའི་སྟོམ་གསུམ་འོད་འཕྲེང་མཛད་ཅིང་། དེར། དེས་ན་རིགས་འཛིན་གཅིག་ཀྱིས་ལ། སྟོམ་ལུན་
སྟོར་བ་འཐད་མ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་འཐད་ན་འོག་མ་གཉིས། ཆོ་ག་མི་དགོས་སྟེ་འགྱུར་རོ། སྟོམ་གསུམ་
ཆོ་ག་ཐུན་མོར་དུ། ཐུབ་བ་ཆེན་པོས་གསུངས་བ་མེད། རིག་འཛིན་སྟོམ་པ་ཞོན་བས། སྟོམ་ལུན་
བཟུགས་པའི་དགོས་བ་ནི། འབྲས་སུའི་སྟོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཀུན་མཉེན་མཆོག་དམན་འགྱུར།
ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉགས་དཔོན་བསོད་ནམས་བཟང་པོས་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། སོ་སྟེ་གཅིག་
གི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོམ་གསུམ་རྩེས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོམ་གསུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྟེ་བ་ལ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་སྟེས་ཐེན་
ཉན་དུ་དགོས་པས་སྟེ་པའི་དུས་ཐ་དད། སོ་ཐར་རི་མྱིད་འཛོའི་བར་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་སངས་རྒྱས་
མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡིན་པས་གནས་པའི་དུས་ཐ་དད། སོ་ཐར་ཆེ་འཕྲོས་པས་གཏོང་ལ། གཞན་གཉིས་
དེས་མི་གཏོང་བ་སོགས་གཏོང་རྒྱ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོང་ཀུན་ནས་དགྲིས་བ་ཆེན་
པོས་སྟོགས་ན་བྱང་ཐེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་འཛིག་ཅིང་ལྷ་བན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ཉིད་དོ་ཞེས་པས། དེས་སོ་
ཐར་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་ནས་འབྲུགས་པས་བྱང་མེད་ལ་སྤྲད་ན་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྟོམ་
པ་འཛིག་ཅིང་། དེས་སོ་ཐར་ལ་པམ་པར་འགྱུར་བ་མི་མྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་ཆོག་ལས་ནི་རི་བཞིན་
ཉིད། དེ་སྟོང་བ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ། ཞེས་(༡༣༤)ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་པ་ད་ན་སོགས་དམ་ཆོག་གི་རྩེས་
ཞེན་སྟོར་ན་ཅུ་ལྷུང་བཅུ་གསུམ་པར་འགྱུར་ལ། སོ་ཐར་གྱི་དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཤམ་ཏེ་གསུམ་

ལྷན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བཏང་བས་དེའི་སྐབས་ཡང་བཏང་བར་འགྱུར་ན་ཅུ་ལྷུང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་
བཅུ་བཞི་པས་སྐབས་ཡང་གཏོང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཆར་སྤངས་པ་དང་བྱད་མེད་ལ་སྤྲད་པས་སྐབས་
ཐར་སྒྲུབ་པ་གཏོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱེད་གསུམ་ཞེས་གསུང་བ་ནི། འོད་འཕྲེང་ལས།
དང་པོ་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་ལས། །བག་ལ་ཉལ་བའི་རྩལ་དུ་གནས། །རིག་འཛིན་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ནས། །འོག་
མ་གཉིས་ལ་བག་ལ་ཉལ། །དཔེར་ན་མཁའ་ལ་སྐར་མ་ཤར། །ཁྱུང་ཟད་སྤང་བར་བྱས་འགྱུར་མོད། །
སྒྲུབ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཤར་བའི་ཆོ། །སྐར་མ་འོད་ཉམས་འཛིག་རྟེན་སྤང་། །རྟ་བུའི་ཆ་ཟེར་བྱུང་བ་ན། །
སྒྲུབ་པའི་འོད་ཉམས་འཛིག་རྟེན་གསལ། །ཞེས་སྐར་མ་སྐར་མ་ཐུ་ཞིང་ཕྱི་མ་རགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་རམས་པའི་སྒྲུབ་གསུམ་སྒྱི་དོན་ལས། བི་རྩུ་ཏི་ཙྩུའི་གསུང་བཤོལ་ནས་དེ་ལ་
དགག་པ་བཏང་བར། ཉི་སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་དཔེ་དང་སྤྱར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་གི་རྟོག་བས་སྤྱར་བ་
ཙམ་ཡིན་གྱི་ལུགས་རྣམས་པར་དག་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྐབས་སྒྲུབ་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་གིས་གཞན་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་འོག་མ་ལེན་པ་དོན་ལ་གནས་ཀྱང་ཁྱེད་ལ་འགལ་ཏེ། སྐབས་ལེན་པའི་
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དགོས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་མ་གནས་ཀྱི་
བར་དུ་འོག་(༥༧)མའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་ཡང་རྣམས་སྤོང་གིས་མི་གོས་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བྱ་
སྟེ། སྐབས་སྒྲུབ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྟོས་པའི་ཅུ་ལྷུང་བྱུང་ན་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལ། དེ་ཉམས་ན་འགོ་བ་ཀུན་བསྐྱུས་པས་གཞོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་། །
རྒྱལ་དང་དེ་སྐོས་ཐམས་ཅད་དང་། །འགོ་བ་ཀུན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཁྱེད། །ཁས་པའི་ཕྱི་ཡང་བྱེད་གསུམ་གིས། །
བསྐྱལ་བའི་གྲངས་བཞིན་དཔུལ་བར་གནས། །ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགལ། གལ་ཏེ་
ཉིས་དམིགས་དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་པ་རེ་རེ་དང་ལྷན་པ་ཉམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱིས་གོང་མ་དང་ལྷན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུབ་ན་དེ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། གོང་མ་དང་ལྷན་པའི་ཆོ་ཡང་སྒྲུབ་པ་གསུམ་
ཆར་གྱི་གཏོང་ཐོབ་གནས་པའི་རྩལ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ཆོ་ག་བཞིན་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གོང་མའི་ལྷ་པ་བྱང་ན་འོག་མ་གནས་ཀྱང་རྒྱུབ་མི་རུས་པ་ལ་ཡང་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་
སེམས་ལས་དང་པོ་པ་འགའ་ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བྱང་ནས་སོ་ཐར་ལ་གནས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། གོང་མའི་ལྷ་པ་བྱང་ན་འོག་མས་རྒྱུབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བྱང་སེམས་རིགས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་དམན་དུ་འཇུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དཔེ་
དང་བརྒྱགས་པ་ལྟར་ན་ཐུགས་སྒྲོམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཅུ་ལྷ་པ་བྱང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པས་རྒྱུབ་མི་
རུས་པ་ལྟར་ཐུགས་སྒྲོམ་མ་སྤངས་པའི་(༡༧བ)བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པས་ཀྱང་རྒྱུབ་མི་རུས་པར་ཐལ།
ཉི་མ་རུབ་ན་རྒྱ་རྒྱར་གནས་ཀྱང་ཐུན་པའི་བག་ཡིན་པ་ལྟར་ཉི་མ་མ་ཤར་ན་རྒྱ་རྒྱར་གནས་ཀྱང་ཐུན་
པའི་བག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྱབ་པ་ཁས་སྤངས་སོ། །འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །
གནས་རྒྱབས་བདེ་མང་མཐར་ཐུག་ནི། །རིང་མོ་ཞིག་ནས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་བཤད་པ་དང་
དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་བི་བླ་ཉིར་དགག་པ་བྱང་བ་ར་སྤྱི་ལུང་རྫོང་ར་མགོའི་དཔེ་བཞིན་སྒྲོམ་པ་
གོང་མས་འོག་མ་ཟེལ་གྱིས་མཐན་ཏེ་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་གསོ་རུང་པ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་
ཤུགས་ཀྱིས་བགགས་ཤིང་། ཉི་རྒྱ་རྒྱར་གསུམ་ཀྱི་རྒྱོན་བརྗོད་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་
དང་མཐུན་ཞིང་། དཔེར་ན་གོས་ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་བཀྲ་བ་ཞིག་ཐུན་པར་བཞག་ན་དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་མི་
གསལ་ཡང་དེ་སྤང་བ་ལ་འཆར་ན་འོད་གང་ཡོད་གསལ་བར་འགྱུར་ལ། གོས་དེ་སྤུམ་ལྟ་བུས་འཚོས་ན་
སྤང་ཐུན་གང་གི་སར་ཡང་བཀྲག་འདོན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གནམ་སྒྲོང་ལ་རྒྱ་བའི་འོད་མི་གསལ་
ཡང་ཡང་ངའི་ཆེ་རྒྱ་བའི་བཀྲག་མདངས་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ཟེལ་མཐན་པ་དྲང་ཉམས་པར་བྱས་
པ་གཉིས་མི་གཅིག་པས། ས་དགའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱག་པ་
འཕྲེད་འཛོག་གི་གསུང་འགྲོས་མི་མཛད་པ་ལ།

ས་རྒྱ་བའི་རྗེས་འབྲངས་ཐལ་ཆེར་སྒྲོམ་གསུམ་གནས་འགྱུར་བར་བརྟེན་ཤིས་པ་ལ་བློ་ཅི་བསྟན་
ནས་ཚིགས་གསུམ་རྒྱད་ལ་ལྟན་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱར་ན་མི་གཏོང་བས་ན་ཁ་(༡༧ན)གསོའི་ཆུལ་དུ་སོང་
ནས་སྒྲོམ་རྒྱན་སྤྱི་འབྲེས་འགོ་བར་འཆད་པ་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་གཙོ་བོར་སྒྲོན་ན་དེ་ལས་མ་འདས་མོད།

ཉན་ཐོས་ལུགས་ཀྱི་མོ་ཐར་སྒྲི་རི་བཞིན་པར་ཁས་བླངས་ཆེ། འདུལ་འཛིན་སྐྱ་མ་མར་པོ་དང་དགེ་ཞལ་
སྐྱག་ཚང་པ་སོགས་དགོངས་པ་མཐུན་པའི་ལུགས། བྱི་མ་ལྟར་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་སྐྱ་མ་
ཟད་ཚད་བྱུང་པལ་ཆེར་དགོངས་པ་མཐུན་པས་སྒྲི་པ་རྒྱུད་བཀག་པའི་ནང་ནས་དེ་ག་གཅིག་
ཐོག་ཏུ་གཅིག་བཅེགས་མི་རུང་བ་སྐྱ་མ་སྐྱལ་བ་སོགས་མ་བྱས་ན་བྱི་མ་མི་ཆགས་པ་ཀུན་མཁུན་བྱ་སྟོན་
རྗེའི་ལས་ཚོག་ཏུ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲི་པ་ཐོབ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཐོབ་བཞིན་པ་ལ་
ཚོ་ག་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་ཏེ། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའདད་ལས། བླངས་པ་ལ་སྒྲར་སྒྲར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་དང་། ལས་བརྒྱའི་ཁྲི་རྒྱར། དེ་ཡང་ལས་སྐྱ་མ་བྱས་ཟེན་ཆགས་པའི་སྟེང་ཏུ་བྱི་མ་མི་འཆགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་སྟེ། བཅུན་པ་བསྟེན་པའི་ལས་བབྱིས་པ་ལ་བསྟེན་པའི་ལས་བབྱིས་པ་ཞེས་
བབྱི་འཇལ། ལུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ཏུ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལའོར་ལོའི་རྒྱུད་བཞིན་
ཏུ་བྱལོ། ཞེས་བྱུང་བས། དཔེར་ན་ཚིགས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ནོས་པའི་དགེ་སྟོང་ཞིག་སྒྲར་དགེ་སྟོང་
བསྒྲར་ནས་ལེན་ཆེ། དགེ་བསྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབས་ན་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་བྱི་མ་བྱི་མའི་གཏོར་རྒྱ་ཡིན་
པས། སྐྱར་བླངས་པའི་དགེ་སྟོང་གི་སྒྲི་པ་གཏོར་ཡང་གསར་ཏུ་བླངས་པ་དེ་སྟེ་ཞིང་(༡༥)དགེ་སྟོང་
ཁོན་བསྒྲར་ན་རྒྱས་སྟོང་ཁེངས་བཞིན་ཏུ་གསར་པ་ལུགས་མི་བྱུང་བ་བཞིན་ཏུ་སྐྱར་བླངས་པའི་སྒྲི་པ་
མི་སྟེ་བ་མའོན་སྐྱ་མ་གྱི་གསལ་ཡང་། བྱང་སེམས་དང་སྐྱགས་སྒྲི་ལྟར་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱ་
ཆེན་དང་པཎ་ཆེན་གཉིས་ཀའི་སྒྲི་པ་རྒྱུན་ཡོད་པ་སྒྲུབ་ཏུ་རོམ་པ་འདྲ་། གནས་འགྱུར་འགོག་པའི་རྗེས་
འབྲངས་ནས། ཁོ་ཐར་སྒྲི་པ་རྣམ་རིག་དང་། རྣམ་རིག་མིན་པའི་གསུགས་ཅན་ཏུ། འདོད་བཞིན་
བརྒྱུད་པ་གཉིས་བསྟེན་པ། ལུང་དང་འགལ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། ཁང་ལུགས་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན། །
ཞེས་སྒྲི་པ་གསུམ་རབ་དབྱེ་གསར་པ་ཞིག་འཕྱོན་པར་སྒྲར་རོ། དེ་ཡང་སྒྲི་པ་སྐྱ་མ་གཉིས་མ་ཐོབ་ཀྱང་
བྱི་མ་སྟེ་བས་བསྟེན་རྫོགས་ཉིད་ཏུ་བསྒྲུབས་ན་ཆོགས་རུང་རོ་སྐྱ་མ་ན་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་རྩར། དགེ་བསྟེན་
ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ཏུ། དགེ་བསྟེན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ནི་སྐྱ་
མ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་སོང་བས་ཁས་མ་བླངས་པ་ལ་གང་ཞིག་བྱི་མ་

ཕྱི་མ་དེ་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ནུ་མ་པར་བཞག་པ་བརྟན་པའོ། །པར་ཆད་དྲིམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་པོ་དག་བརྟེན་ཉིད་འཛིན་ཏུ་བཞག་གོ། །

དེ་ནས་དག་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་དག་སྒོར་ཉིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གེས་པར་བྱ་
བའི་དོན་ཏུ་སྟེ། འདི་དེ་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་མ་མ་བཟུང་བ་ལ་ཕྱི་མ་སྒྲེ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དག་སྒོར་གི་སྟོན་པའི་སྟོན་ཏུ་སྟོན་པ་གཞན་སྒྲེ་བ་ལ་ཡང་ཁུངས་ཀྱི་ཆོག་གཙོ་བོ་(༥༦)ཡོད་པ་
ཉིད་དེ། དག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་ནི་དག་བརྟེན་གྱི་སྟོན་པ་མེད་པར་སྒྲེ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དག་སྒོར་
གི་སྟོན་པ་ནི་ཁུངས་ཀྱི་ཆོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུཔས་སུ་འགོ་བ་སྟོན་ཏུ་འགོ་བས་སྟོན་པ་སྒྲུང་རོ་ཞེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུཔས་སུ་འགོ་བ་ཁས་
སྒྲུངས་པའི་ཆོག་ཙོན་པ་དང་། དག་བརྟེན་ཉིད་དང་དག་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཆོག་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཞན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དག་བརྟེན་ཉིད་དང་དག་ཚུལ་
ཉིད་དང་དག་སྒོར་ཉིད་དག་གིས་ཆོགས་སྟེ་མ་སྟེ་མ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེར་རྫོགས་པར་མ་བརྟེན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་ཆོགས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །འདི་རྒྱད་
བརྟན་ཏེ། རི་མིད་ཏུ་དག་བརྟེན་གྱི་སྟོན་པ་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་མིད་ཏུ་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྒྲིན་པར་
མི་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་རི་མིད་ཏུ་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་མིད་ཏུ་རྫོགས་པར་བརྟེན་
པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་ཏོ། །དེ་ནི་ནུ་མ་པར་བཞག་པ་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བརྟན་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དག་བརྟེན་གྱི་སྟོན་པ་མེད་པར་ཡང་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་ན་རུང་
བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་མེད་པར་ཡང་དག་སྒོར་གི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་
ན་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གོ་རིམ་འདིས་ནི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་
བ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བཙུན་པ་བྱིས་པ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་རྫོགས་པར་བརྟེན་པར་
བགྱིད་(༥༧)ན། རྫོགས་པར་བརྟེན་ཞེས་བགྱིདས། རྫོགས་པར་མ་བརྟེན་ཞེས་བགྱི། ཉེ་བར་འཁོར་
རྫོགས་པར་བརྟེན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་དག་བརྟེན་དང་དག་

ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་མ་སྒྲིམ་པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་མི་འབྱུང་བར་འབྱུང་ན་གཙུག་ལག་དེ་དོན་མེད་པར་
འབྱུང་རོ། །དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཡང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིབ་པའི་ཁྲམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལྟ་བུས་ན་མདོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་རྩ་༥། ཚིགས་སྒྲིམ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
དུ། གང་ལ་དགེ་བསྟེན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སྒྲིམ་མེད་པར་དེ་ནི་ཚིགས་སྒྲིམ་མེད་པ་སྟེ། དེའི་
དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་དགེ་ཚུལ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་གཞན་དག་ཁས་ལེན་དུ་
བཙུག་ན་ཡང་ལས་བྱེད་པ་དག་ལ་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམོ། །འདི་རྒྱད་བསྟན་ཏེ།
དགེ་བསྟེན་ཉིད་མེད་པར་དགེ་ཚུལ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་ཉིད་མེད་པར་དགེ་སྤྱོད་ཉིད་ཁས་
ལེན་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་འབྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་མི་སྒྲིབ་པར་ནི་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་དང་། བུ་སྟོན་
རིན་པོ་ཆའི་འདུལ་ཁྲིཀ་དུ། འོན་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་འདུག་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱིས།
མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིབ་གཞི་ལས། རབ་དུ་མ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འབྲེན་པར་མཛད།
མཚོ་སྒྲིམ་པ་ཆེན་པོའི་ཁྲིཀ་ར། ཚིགས་སྒྲིམ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་གཞན་ཆར་ན་(༥༧)ཚིགས་ཀྱི་མའི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིབ་
སྟེ། ཚིགས་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁྲིཀ་ལས་ཀྱང་ཉེས་
བྱས་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམོ་ཞེས་པ་དང་། བོ་རིམ་དེ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་
གྱི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཀྱང་ཁྲིཀ་ལས་བཤད་པས་གསུངས། ཞེས་དང་འདུལ་
ཁྲིཀ་རིན་ཅེན་འཕྲེང་བར། སྒྲིམ་སྒྲིམ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་སྟེ་མ་ཐོབ་པར་བྱི་མ་བྱི་མ་མི་བྱ་སྟེ་
བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པའི་ཉེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར། སྒྲིམ་མེད་པར་བྱི་མ་གཏན་ནས་མི་
སྒྲིབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིགས་སྒྲིམ་མེད་པ་ནི་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས། ལུང་རིགས་གཏེར་
མཛད་དུ། དགེ་བསྟེན་དང་དགེ་ཚུལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་མི་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་བྱེད་པ་
པོ་མ་ཁན་སྟོབ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་སྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་། བསྐྱབ་

བྱེ་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་པ་སྒྲེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིགས་སྒྲིམ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་ཟུང་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱི་ཏེ་ཀླུ་པ། སྒྲིམ་སྒྲིམ་མེད་པར་བྱི་མ་བྱི་མ་ཉེས་མེད་མི་སྒྲེ་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་རིམ་
གྱིས་སྒྲོབ་ཏུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིམ་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་མ་ཐོབ་པ་ལ་བྱི་མ་སྒྱུན་པར་མི་བྱའོ། །
ཞེས་བཅས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འོག་ནས་སྟན་པས། འདི་ན་བསྟན་པའི་རྣམ་
གཞག་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གསུང་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་པ་ལ་
ཆེར་བཞེད་(༥༧བ)པ་མཐུན་པར་འདུག་པས། དེ་ལྟར་ན་དགེ་བསྟན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སྒྲོང་རྣམས་རིམ་
བཞིན་ནོད་པ་སྟེ་ཚིགས་སྒྲིམ་སྟན་དུ་མ་སོང་བར་དགེ་སྒྲོང་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་ན་བསྐྱབ་བྱེ་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་པ་
སྒྲེ་ཡང་སྒྲིམ་པ་འཕོགས་པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བས་སྒྲེ་ལ་ཉེས་བྱས་དང་། ཚིགས་གསུམ་རིམ་གྱིས་
ནོད་ན་ཉེས་མེད་ལུན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྟིང་པོར། ཅུ་བ་བཞི་དང་ཡན་ལག་དྲུག་ །བཅུ་སྒྲོང་དགེ་ཚུལ་སྒྲིམ་
པའོ། །གར་སོགས་འཕྲེང་སོགས་རྣམ་གཉིས་དང་། གསེར་དདུལ་ལེན་དང་རྣམ་པ་གསུམ། བྱེ་བས་
ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །མཁན་པོར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བྱིས་པའི་ཏྲགས་ནི་སྒྲོང་བ་དང་། །
རབ་བྱུང་ཏྲགས་ནི་ལེན་པ་ལས། ཉམས་པ་རྣམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིས། སྒྲོང་བུ་བཅུ་གསུམ་དག་ཏུ་
འགྱུར། །དགེ་ཚུལ་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་རྗེས་སུ། ཅུ་བའི་ཚོས་དྲུག་རྗེས་མཐུན་གྱི། ཚོས་དྲུག་སྒྲོང་བའི་སྒྲིམ་
པ་ནི། །དགེ་སྒྲོབ་མ་ཡི་སྒྲིམ་པ་ཡིན། །གཅིག་སྒྲུ་ལམ་དུ་འགོ་མི་བྱ། །ཁྱེ་བོའི་པ་རོལ་བརྒྱལ་མི་བྱ། །
སྒྲིས་པ་ལ་ནི་རེག་མི་བྱ། །སྒྲིས་པ་དང་ནི་འདུག་མི་བྱ། །སྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་མི་བྱ་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་འཆབ་
མི་བྱ། །དེ་དག་ཅུ་བའི་ཚོས་དྲུག་སྒྲོང་། གསེར་ལ་བཟུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །འདོམས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་ཕྲག་མི་
བྱ། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་བཟང་མི་བྱ། གསོག་འཛོག་བྱས་པ་བཟང་མི་བྱ། །རྣམ་སྟན་མི་གཙང་འདོར་མི་
བྱ། །ས་ནི་བརྟོ་བར་མི་བྱ་བ། །རྗེས་མཐུན་ཚོས་ནི་རྣམ་དྲུག་སྒྲོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགེ་ཚུལ་བརྒྱལ་
ཞུགས་སྒྲུར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་(༥༨ན)རབ་བྱུང་བསྐྱབ་པ་སྟན་དུ་སོང་ནས་དངོས་གཞི་དགེ་ཚུལ་དུ་སྒྱུབ་

པའི་སྤང་བྱའི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤངས་འདས་སྒྲོང་ཅུང་ཟད་རྒྱལ་པར་སྒྲོལ་ཞུགས་
 མང་པོ་ཙུ་པའི་འདུལ་ལྷོ་གཏུ། འདིར་སྤངས་འདས་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། བསྐྱེ་བ། བྱངས་ངེས། གོ་
 རིམ། རོ་བོ་རྣམས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རོ་བོར་འདུས་ལ། འདས་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི་གཞུང་གིས་བཤད་
 ཟེན་རྟོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཅོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟར་པའི་རྒྱང་གྲངས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་།
 བྱིས་མ་ཉིས་བརྒྱ་དང་གསུམ་དང་སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོག་གཅོད་བཞི་དང་མ་བྱིན་ལེན། །
 མི་ཚངས་སྒྲོད་དང་བརྟུན་བྱ་སྒྲུ། །གཞི་མེད་པག་ཙམ་དགེ་འདུན་དབྱེན། །དེ་རྗེས་ཕྱོགས་དང་བྱིས་སྒྲུན་
 འབྱིན། །ཤེས་བཞིན་ཤེས་རོར་འབྱུང་བ་དང་། །ཟས་ཅུང་ལྷག་མས་སྒྲུར་འདེབས་དང་། །བསྐྱེ་བ་སྒྲོང་ད་
 གཤོད་འབྲས་ཆེན་འགོབས། །འབྱུང་བ་ཙམ་ཆང་གར་སོགས་གསུམ། །འབྲེང་སོགས་གསུམ་དང་ཆེ་
 མཐོ་གཉིས། །དུས་མིན་ཟས་དང་གསེར་དཔུལ་གཉིས། །སྒོམ་ལས་ཉམས་པ་སྒྲུལ་ཅུ་གསུམ། །བར་མ་
 ཉམས་པ་རྣམས་གསུམ་སྟེ། །སྤངས་འདས་སྒྲུལ་ཅུ་ཅ་དུག་གོ་དེ་ལ་སྒོག་གཅོད་བཞི་ནི། བམ་འབྲ་དང་།
 སྒོག་ཆགས་དང་བཙུང་པའི་རྒྱལ་འདེབས་སྒྲོད་གཉིས། །དུད་འགོ་གསོད་པ་རྣམས་སོ། །གར་སོགས་ནི་
 སྒྱ་དང་རོལ་མོ། །འབྲེང་སོགས་ནི་སྒོམ་ཉུག་པ་དང་རྒྱན་དང་ཁ་དོག་འཆང་བའོ། །བར་མ་གསུམ་ནི།
 མཁན་པོར་གསོལ་བ། །བྱིས་པའི་རྟགས་སྒྲོང་བ། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་ཁས་
 (༥༥)སྤངས་པ་གསུམ་ལས་ཉམས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒོག་གཅོད་བཞི། མ་བྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྒྲོད། རྟུན་བརྟུན་བཞི། ཆང་། བྱིདྱའི་
 ཁ་ཟས་ཉེ་ཉེར་གཉིས། གར་སོགས་འབྲེང་སོགས་ཆེ་མཐོ་གསེར་དཔུལ་ཉམས་པ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས།
 རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་དང་ལོངས་པ་གཞིར་གཏོགས། ཁ་མ་བསྒྲུར་པའི་གོས་ཁྱོན་པ་གསུམ་སྟེ་རྣམ་
 འབྱེད་དང་སྒྲུར་ན་ལྟར་བ་ཉེར་ལྟ་འདུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོད་ལྡན་ཅ་འགྲེལ་དུ། ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་
 མཚན་གཞིར་འཆིར་དང་གཡའ་སྒྲོག་ལ་སོགས་ནགས་མེས་གཏོར་། ཞེས་ནགས་ལ་མེས་གཏོར་བ་
 བསྐྱེ་བྱུང་བཤད་པས་འདེབས་སྒྲོད་དང་མཚུངས་སོ་ཞེན། མི་མཚུངས་ཉེ། གཤོད་པ་ལས་བསྐྱེས་མེད་
 ཙམ་དང་། སྒོག་ལ་བསྐྱེས་མེད་གྱི་ཆ་ནས་གསོད་སེམས་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་།

འབྲུལ་མེད་ཐོག་ཆགས་བསད་བསམ་བས། །མིགས་གཞན་བསད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་། །ཞེས་
དང་། གང་ཞིག་ཐོག་ཆགས་བཅས་ཚུ་ལ་སོགས་སྟོད། །ཡང་ན་ཚུ་ཚོན་ལ་སོགས་ལྷགས་བྱེད་ལ། །ལྷ་
ཡིད་སྒྲེ་པོ་ཤི་ན་དེ་ལ་ནི། །ཐོག་ཆགས་རེ་རེ་ལྷ་བ་ཕྱི་བ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམ་བྱ་ལ་
ལྷ་བའི་མིང་མི་འདོགས་པར་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ། །ཡང་སྐར་བྱངས་པའི་འདུལ་བར་དབྱེན་
འདི་ཞེས་སོགས་དང་། འགེལ་ཆེན་དུ། རྩན་དུ་སྐྱ་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ནི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་།
དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྐར་བ་འདེབས་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱེད་འགེལ་པ་ལས་ཀྱང་།
རྩན་ནི་བསྐྱམ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། སྐར་(༥༧)འདེབས་ནི་ཉམས་པར་འདུན་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
གཞི་མེད་བག་ཙམ་སོགས་གཞི་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བསྟན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྗན་ལས། ད་ནི་བཤད་
བར་བྱ་ཡི། རྩན་དུ་སྐྱ་བ་ཉོན་ཅིག་དང་བཤད་པར་བྱའོ། །གཞི་མེད་པར་དངོས་པོར་སྐྱ་བར་བྱེད་ན་བརྩན་
དུ་འབྱུང་འོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གཞི་མེད་སོགས་རྩན་གྱི་དབྱེ་པ་དེ་དང་དེ་དག་སྟོན་པའི་ལུང་བསྟན་
བཅོས་ཀྱིན་ལས་རྩན་གྱི་ལུང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། རྩན་དུ་སྐྱ་བ་སྟོང་བར་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དེ་
ལས་འདས་པ་སྒྲུངས་འདས་སུ་མི་འདོད་པ་ནི་མི་མཁས་པའི་བྱུང་མཐའ་ཡིན་པའི་བྱིར་འོ། །

འོ་ན་འབྲས་ཆན་འགེབས་པ་ལ་རྩན་མ་ཆར་ངོ་ཞེ་ན། སྐར་བརྒྱ་པར། རྩན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་
ཆོག་ཡིན་པས། དག་གིས་གོ་བྱེད་འོན་ཏེ་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་། །གོ་བྱེད་ཉེས་བྱས་ཉིད་དེ་འོན་ཀྱང་རྩང་། །
ཞེས་བཤགས་བྱ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་རྩན་ཆུང་ཆུང་བཤད་པས་ཆར་ངོ། །ཁ་ཅིག་ །ཤུ་ཁྱ་འོད་ཀྱི་བཞེད་པས།
ཉམས་པ་གསུམ་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་ཏེ། །ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ནི་སྟོང་བར་སྐྱས་པས་ན། །དེ་ཉམས་ཕྱོགས་
མཐུན་ཡོངས་སུ་སྐར་བ་བྱེ། །ཁྱིམ་པ་འདྲ་བར་གམ་ཐངས་མི་བགོ་ཞིང་། །ཁ་དོག་གཅིག་པའང་ཁ་ཆར་ཅན་
དཀར་མིན་ཞེས་སོ། །ཁྱིམ་པའི་རྟགས་རྫོགས་པ་གོས་དཀར་པོ་ཕྱོན་པ་སོགས་དང་། གཅེར་བྱ། སྐྱ་
འབལ་ལག་པར་ཟས་ཟ་བ་སོགས་ཀྱང་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བཞེད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་མོད། འདིར་སྟོད་པར་
སྐྱས་པས་ན། ཞེས་དང་། གོང་དུ། (༥༨)སྒྲུངས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱིར་འབྱུང་། ཞེས་
པའི་འགེལ་བར་བསྐྱབ་གཞི་བཅུ་དང་བར་མ་གསུམ་ག་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པའི་མཆོན་གཞིར་བཤད་

པས་དེ་ལས་འདས་པ་བཤགས་བྱར་བཞིན་པར་གསལ་ཡོ། །དེས་ན་གོས་དཀར་པོ་ཕྱོན་པ་སོགས་ཀྱི་
རྟགས་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འཛིག་རྟེན་ན་ཁྱིམ་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྟགས་རྫོགས་པར་རི་ཅམ་གྱིས་
འཛིག་པའི་ཡུལ་དུས་དང་བསྟུན་པ་རྫོགས་པ་སྒྲངས་འདས་སུ་འདོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

རྒྱ་འབྲེལ་ལས་ནི། ལུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་དང་། དཀོན་ཅིག་གསུམ་ལ་མ་གུས་པ་དང་།
གསོ་སྦྱོར་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མ་གུས་པ་དང་། མི་སྦྱོར་བའི་གཞི་ལས་ལྷུང་
བའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མཐུན་ཡུལ་སྒྲངས་འདས་སུ་བཤད་ཅིང་། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལ་ཡང་བཤགས་བྱ་
དང་བསྟུམ་བྱ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

བོད་སྐད་མ་ཁ་ཅིག་སྟོག་གཅོད་ལ་མི་མ་ཡིན་གསོད་པའང་བགྱར་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ནི་སྒྲངས་འདས་
ཀྱི་གྲངས་སྤྱར་བཤད་པ་ལས་མང་བར་འགྱུར་ནའང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མལ་ཆེར་སྤྱར་བཤད་པ་རྣམས་
བཞིན་དོ། །བསྟུ་བ་ནི། མཁན་པོ་ལས་ཐོབ་པ་བར་མ་དང་སྟོབ་དཔོན་ལས་ཐོབ་པ་སྟོམ་པ་གཉིས་ལས་
འདས་པའོ། །སྟོམ་པའང་། གང་ཞིག་སྟོག་གཅོད་གཞན་གྱི་ལོར་འབྲོག་དང་། །མི་ཚངས་སྦྱོད་རྒྱུན་གཅིས་
བའི་ཆང་ལ་སོགས། །གར་སོགས་འཕྲེང་སོགས་མལ་ཆེན་མཐོ་བ་དང་། །ཁྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གསེར་དཔུལ་
སྦྱོར་བ་སྟེ། །ཞེས་པ་བཅུར་འདུས་(༡༠ན)ལ་སྒྲངས་འདས་མང་ཡང་བཅུར་བསྟུ་བའི་རྒྱ་ནི་མུ་སྟེགས་རྒྱ་
གར་གྱི་ཁུ་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་མངས་ན་རྒྱ་གར་མི་འདུག་པ་
སྤྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། བསྟུ་རྒྱུལ་ནི། སྟོག་གཅོད་བཞི་སྟོག་ལ་གཞོད་པར་གཅིག་པ་དང་། རྒྱུན་བཅུ་
བཞི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་བ་དང་། ཆང་བག་མེད་དུ་དང་། གར་སོགས་ཆོད་བག་དུ་དང་། འཕྲེང་སོགས་ཀྱི་
བྱད་དུ་དང་། མལ་འདོད་ཞེན་དུ་དང་། གསེར་དཔུལ་དོན་མེད་ཀྱི་ཡོངས་སྦྱོད་དུ་གཅིག་པས་དེར་བསྟུས་
ཏེ་རྟོགས་པར་སྤྲོ། །ཤིན་དུ་བསྟུ་ན། མཛོད་དུ། རྒྱུལ་གྱིས་ལན་ལག་བག་ཡོད་པའི། །ཡན་ལག་
བརྒྱལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། །གཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་བསྟན་གནས་ལ་བཤད་
པ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་སྤྱ་རིམ་བཞིན་ཞེས་དགེ་རྒྱུལ་པ་མ་དང་། བཅུ་གཅིག་རིམ་བཞིན་ཞེས་དགེ་སྟོབ་པ་
ལ་སྦྱོར། བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་ཆེ་འདིར་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དཀོན་པས་སྟེ་བ་བརྒྱད་དགོས་

ལ། དེ་ལ་བྱི་མ་ལྷ་མིར་སྒྲིབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དགོས་པས་ཅ་བཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེ་བག་མེད་ན་མི་འགྲུབ་པས། ཆང་སྒྲོང་བ་བག་ཡོད་དང་། དེ་གཉིས་ཆང་ཡང་མུང་
 འདས་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པ་མེད་ན་ངེས་འབྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་འཁོར་
 བའི་ཆོས་ཤོད་བག་དང་དེགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་གར་སོགས་སྒྲིབ་པ་ནི་བརྟུལ་
 ལྷགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །གངས་ངེས་ནི་བཅུ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་(༧༠བ)བསྟེན་པར་མ་
 རྫོགས་ཤིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་འདི་བས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུངས་ན་མི་
 འདུས་པ་སྟེ། སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོ་བཅུར་འདུས་པས་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་སྟེ། གཞན་ཀྱི་
 སྒོག་ལ་གཞོད་པ་དང་། འོངས་སྒྲིབ་ལ་གཞོད་པ་དང་། །རང་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། འདུ་ཤེས་
 བསྐྱར་བ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཤོད་བག་དང་། བྱི་བྱད་དང་། འདོད་ཞེན་ཆེ་བ་དང་། ཉེས་སྒྲིབ་
 འཕེལ་བའི་ཟས་དང་། ཡོ་བྱད་དོན་མེད་རྣམས་ལས་བསྒྲོག་པས་སོ། །གོ་རིམ་ནི། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་
 གཙོ་འཁོར་ཀྱི་དང་། ཅ་བཞི་མི་དགེ་བ་བཅུ་འདྲེ་དང་། ཆང་དང་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ཉེས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དང་།
 གར་སོགས་ལུ་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་སོགས་སྒྲིབ་འདྲེན་པ་
 ཅ། དང་པོར་གྲུ་གར་ཀྱི་བསྟ། དེ་ནས་འཕྲང་བ་དང་རྒྱན་འདོགས། དེ་ནས་ཁྲི་བཟང་པོ་ལ་འཛིག་ །དེ་
 ནས་ཟས་བསྟུབས། དེ་ནས་གསེར་དཔུལ་སོགས་འབུལ་བ་བཞིན་ནོ། །

ངོ་བོ་ནི་བར་མ་གསུམ་བར་མ་དགེ་བ་དང་། རྩོམ་པ་སྒྲོང་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཏེ་དེ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་ལུས་དག་གི་ཉེས་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀའང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པས་བསྐྱས་པའོ། །འོ་ན་སྤངས་འདས་ཐམས་ཅད་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་ཅ་
 རྒྱང་ཡང་བཤགས་པས་འདག་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། འོད་ལྷན་དུ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོའི་ལུང་
 དྲངས་པ་ལས། མི་གསོད་ལ་སོགས་བཞི་རྣམས་ཀྱིས། །(༧༡ན)དགེ་ཚུལ་ལས་ནི་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །
 དགེ་སྒྲོང་བཞིན་དུ་དགེ་ཚུལ་ཡང་། །བྱིས་ནས་སྒྲོམ་སྒྲུའི་སྐལ་བ་མེད། །ཅིས་གསོར་མི་རུང་དུ་བཤད་པ་
 དང་འགལ་ལ། མ་ཡིན་ན། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། སྤྱིར་སྤངས་པ་མདོར་གཏོགས་ཀྱན་དང་བྱུང་པར་མི་

ཚངས་སྤྱོད་བཤགས་བྱ་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤོན་གྱི་མཁས་པ་དག་
བཀལ་བཟླ་མང་དུ་མཛད་མོད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་གཞིར་བཞག་ལ་བཤགས་བྱ་དང་བསྐྱམ་བྱ་གཉིས་སུ་
འདུས་པའི་ནང་ནས་རྩ་ལྟར་ཡང་བཤགས་བྱ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཉེས་བྱས་གང་གི་བསྐྱམ་བྱ་མ་ཡིན་
པས་སོ། །བཤགས་བྱ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ན་བཤགས་པས་འདག་པར་ཐལ་བ་ལ་བྱབ་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱ་
འགལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་བཤགས་པས་འདག་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེན་པའི་དོན་དུ་ཁས་
སྤྲངས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཐམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཆད་ལས་ཆེན་པོས་བཤགས་བྱ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའང་འཆབ་མེད་ལ་མ་བྱབ་པས་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་སྤྱོད་དང་འབྲུ་བར་
འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་གསོར་མི་རུང་དང་། འཆབ་མེད་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ནས་གསོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་
ཉེས་བྱས་ལ་བཤགས་བྱས་བྱབ་བམ་སྟམ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། སྤྲངས་འདས་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་
ནི་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱམ་བྱ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །

འདི་ལ་ཕྱོགས་མཐུན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་དབྱེ་བསྟོལ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མཚན་
གཞི་གང་ཞེ་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྲངས་འདས་དང་། (༧)བ)ཉེས་པ་མེད་པ་རྣམས་བོར་བའི་ལྷག་
མ་དགེ་སྤྱོད་པ་མ་ལ་ལྟར་བར་གསུངས་པ་མཐའ་དག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཉེས་མེད་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་ཆར་
འགལ་ལས། འཆར་དང་འབྲལ་དང་མ་དེག་དང་། །སྤྲངས་པ་ཟ་དང་ས་བོན་འཛིག་ །མི་གཙང་འདོར་
དང་ཤིང་འཛིག་དང་། །སྤྲངས་པ་མདོར་གཏོགས་སྟོབ་མའི་མིན། །དགེ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་རིན་ཅེན་དེག །
གསོག་འཛིག་བྱས་པ་ཟ་བ་དང་། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ས་བཞོད་དང་། །སྟེ་བ་འཛིག་དང་བཅས་པ་མིན། །
དབྱར་གནས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། །གསོ་སྤྱོད་དགག་དབྱེར་བཅས་པ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་
ནི། །སྤྲངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བཤད་པ་མཛད་པ་ན། དགེ་སྟོབ་མ་ལ་འཆར་
བ་སོགས་བདུན་དང་། དགེ་རྒྱལ་མ་མ་ལ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དེག་པ་སོགས་ལྟ་ཉེས་མེད་དུ་
གསུངས་ཀྱང་། འཆར་བའི་གྲངས་ལ་ལྟར་བཟེད་འཆར་བ་ཡང་བསྐྱམ་ནས་བགྲངས་པ་བྱེ་བས་བཙུ་
གསུམ་དུ་འགྱུར་ནའང་། ས་བོན་དང་སྟེ་བ་འཛིག་པ་གཉིས་དགེ་སྟོབ་མ་ལ་གནང་མ་གནང་གི་སྟོན་ས་

ཐུ་བ་ཡིན་གྱི། ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པའི་གྲངས་ལ་གཅིག་ཏུ་བཅི་བས་ཉིས་མེད་བརྒྱ་གཉིས་དངོས་ཏུ་
གསུངས་སོ། །

དོན་དེ་ཉིད་འོད་ལྷན་ཏུ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོག་དངས་པར། འཆང་བ་དང་ནི་འབྲལ་བ་དང་། ཇེ་
བཞིན་ས་ནི་བརྟོ་བ་དང་། ཇིན་ཅེན་མེག་དང་མེ་ལ་མེག། གཤམ་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩོན་ཤིང་
འཛིག་དང་ཤིང་གཅོད་དང་། ཁྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། རྩ་ཐོན་མི་གཙང་འདོར་བ་དང་། ཇེ་བཞིན་
གསོག་(༧༩༩)འཛིག་ཟ་བ་དང་། ས་པོན་འཛོམས་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི། བརྒྱ་པོ་རྣམས་ནི་མ་གཏོགས་
པ། སོ་སོ་ཐར་པར་བརྟན་པ་དག། བླངས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཤིས་པར་བྱ། ཞེས་པས་བཤད་ལ། དེ་
ཉིད་འོད་ལྷན་གྱིས་བཀྲལ་བ་ན་ཡང་འཆང་བ་གཉིས་སོ་སོར་བཀྲངས་ནས་བརྒྱ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་པ་
ལ་ཡང་ས་པོན་གྱི་འཛིག་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པས་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཉིས་མེད་དངོས་ཏུ་བཤད་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཡིན་ལ། དོན་གྱིས་སོབ་པ་འབྲལ་བ་སྦྱིར་
གནང་བས་བྱེ་བྲག་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་བ་ལའང་ཉིས་པ་མེད་པར་འབྱུང་ཅིང་། རྩ་བྱིན་ལེན་མེད་པས་
གསོག་འཛིག་གི་སྒྲར་ལྷང་ཡང་མེད། ལས་ལ་འདུར་མི་རུང་ཞིང་འདུས་ན་རྒྱ་ཐབས་ཏུ་གནས་པར་
འབྱུར་བས་ལས་བྱི་ནང་ནས་མི་སྒྲུ་པར་འགོ་བ་དང་། ལས་ལ་འདུན་པ་སྦྱིར་བསྒྲུར་པའི་ལྷང་བ་ཡང་
མེད། སྦྱིར་གོས་ཁྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་འཆང་ཏུ་གནང་བས་རྒྱ་འཛིག་ཀྱང་མེད། དགེ་ཚུལ་མ་ལ་
ཆོས་གོས་དང་ལྷང་བཟེད་ཁྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་འཆང་བ་དང་དེ་ཉིད་རྒྱ་བ་བྱེད་བྱེད་ན་ཁྱིན་གྱིས་
མི་རྒྱུ་པའི་ཉིས་པ་ཡང་མེད། བརྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་ནང་པན་རྩོན་ལུབ་ལྷག་པར་ཉལ་ཏུ་གནང་བས་
དེའི་བྱེད་ལ་ལྷང་བ་མེད་དོ། ཇེ་ལྟར་ན་དགེ་སློབ་མ་ལ་འཆང་བ་གཉིས། འབྲལ་བ་གཉིས། འཛིག་པ།
མེ་མེག། བླངས་ཟ། ས་པོན་འཛིག་པ། རྩ་ཐོན་ལ་མི་གཙང་འདོར་པ། ཤིང་ལ་འཛིག་པ། འདུན་པ་
སྦྱིར་བསྒྲུར། ལས་ནང་ནས་མི་སྒྲུ་པར་འགོ་བ། དགེ་སློབ་མ་ནང་པན་རྩོན་ལུབ་ལྷག་པ་ལྟེ། ས་པོན་
འཛིག་པ་ལོགས་ཏུ་བཀྲངས་ན་བྱེད་དང་བརྒྱ་གསུམ། (༧༩༩)དགེ་ཚུལ་པ་མ་ལ་དེ་དག་གི་སྦྱིར་ཏུ་
གཞན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མེག་པ། གསོག་འཛིག་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བ། ཁྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བ། ས་ཤོ་

བ། རྒྱུ་བ་འཛིག་པ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ན་རྒྱལ་རྒྱེ་བཅོམས་པས་སྤྱིད་དང་བཅུ་དགུ། ཉིས་བརྒྱ་དགུ་ལྔ་
གྱི་གྲངས་ལ་ས་བོན་དང་རྒྱུ་བ་འཛིག་པ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་ལྟར་ན་སྤྱིད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཉིས་མེད་ཏུ་
གནང་ཞིང་། གནང་བའི་རྒྱ་མཚན། དག་སྤྱོད་པ་མའི་གཡོག་བྱེད་དགོས་ཤིང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་གས་
རྒྱུ་དང་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལས་གནང་བའི་དགོས་པ་ཆེ་བས་ཡིན་གྱི། དག་ཚུལ་
ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ་རྒྱུད་བ་དང་། ཟས་འདུ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་མུན་སྒྲུལ་ལོ། །

འོ་ན་ཁུ་བ་ཆེ་བ་ནས་འཆང་འབྲལ་མེ་རེག་སོགས་རྒྱུ་མ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་ཅི་ཞེན། ལུང་
གི་ཡི་གེ་མ་དག་པར་གསལ་ཏེ། ལུང་ཁུ་བ་ཏུང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་དང་། ཐོ་དཀར་གྱི་མཁས་
པ་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་མེད་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་སྤངས་འདས་དང་ཉེས་མེད་ལས་གཞན་མཐའ་དག་
ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་ན་གཞི་བསྟུན་ནམས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལ། འདོད་ན། མོ་སོ་ཐར་པར་བརྟན་པ་དག །
ཅེས་དང་། སྤངས་པ་མདོར་གཏོགས་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། གཞི་བསྟུན་གྱི་
ཉེས་པ་སོ་ཐར་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་དངོས་སུ་བརྟན་ལ། གཞི་གཞན་ནམས་ཤུགས་ལ་
བརྟན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞི་བཅུ་བདུན་པོ་ནམས་སོ་ཐར་གྱི་དོན་འགྲེལ་མིན་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་
ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ནམས་ཕྱོགས་མཐུན་ཏུ་འཛོག་(༧༩ན)པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་སུ་སྤངས་པ་ནམས་དང་
དགག་བྱ་དགོས་པ་མཐུན། སྤྱོད་པ་རྗེས་སྤྱོད་མཐུན། རྒྱུད་པ་རྒྱུད་འགྲོ་མཐུན་པ་སྟེ། མཐུན་པ་གསུམ་
གྱིས་མཐུན་ཞིང་། བརྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་གནང་བའི་ལུང་བ་ནམ་གཞག་གིས་མ་བསྐྱེད། གཞི་
གཞན་རྒྱུ་མ་བཅས་ཤིང་བཤགས་བྱར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །

དེས་ན་སྤངས་འདས་དང་མཐུན་པ་གསུམ་གྱིས་མཐུན་ཞིང་། བརྟན་བྱར་བཅས་པའི་ཉེས་བྱས་
ནི་སྤངས་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བརྟན་པར་མ་རྫོགས་པས་དངོས་སུ་
སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མཐུན་པ་གསུམ་གྱིས་མཐུན་ཞིང་བར་མས་བསྟུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་
གཉེན་པོ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། འདི་རྗེས་པས་བསྟུས་ན་སྤངས་བྱ་ལུང་བར་ཐལ་བ་དང་།
སྤྱོད་པ་བདུན་པར་ཐལ་བ་སུས་ཀྱང་མི་བརྗོད་གོ། །དབྱེ་བ་ནི་ནམ་འབྱེད་གྱིས་བསྟུས་པའི་ལུང་བ་ནམ་

གཞག་ལ་སྒྲངས་འདས་སུ་འགོ་བ་ཉེར་ལ། ཉེས་མེད་ཕྱེད་དང་བཙོ་བརྒྱད་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་ཉེས་
བརྒྱ་དང་ཕྱེད་དང་བརྒྱ་མ་རྣམས་ལའང་དེས་འགོ་བ་རྣམས་དང་། ལྷུང་བ་ཏེ་ཡེ་ལྷོར་བ་དང་སྦྱོར་
བའི་སྦྱོར་བ། གཞིས་བསྐྱུས་ཀྱི་བཤགས་བྱ་ཉེས་བྱས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་གང་བཤད་པ་ཐམས་
ཅད་ཕྱོགས་མཐུན་དངོས་ཡིན་ལ། མེས་པ་བསྐྱེད་བསྐྱུས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་སྦྱོར་པ་མ་ལའང་བསྐྱུས་
བྱ་ཡིན་པས་འདིར་བསྐྱུས་བྱ་སྤྲོ་མོའོ། །བསྐྱུ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་དང་། རྒྱམ་མི་ཏུས་གཞི་བརྒྱར་
བསྐྱུས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། (༧༩བ)རྟགས་དང་སྦྱོབ་དང་སྦྱོད་དང་ནི། །འོངས་སྦྱོད་ལྷུང་གཡེང་
འདོད་པ་དང་། །གཞོད་པ་དང་ནི་གནས་པ་དང་། །མ་གུས་མི་སྦྱོར་བཞི་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་
རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་གྱིས་ནི་སྒྲངས་འདས་དང་ཕྱོགས་མཐུན་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་ཡུལ་དང་། མཐུན་ཆོས་ཀྱི་
ཚུལ་ཏུ་གཞི་བརྒྱ་སྦྱར་ལ། འོད་ལྗན་གྱིས་པལ་ཆེར་མ་བྱེ་བར་སྦྱར་རོ། །

དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི། བྱིས་པ་དང་སྐྱ་སྟེགས་ཀྱི་རྟགས་རྫོགས་པར་འཆང་བ་
སྒྲངས་འདས་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་སྐྱ་སྟེགས་སོགས་དང་འདྲ་བའི་མི་ཏུང་བ་འཆང་བ་སྒྲངས་འདས་
དང་། གོས་སོགས་རྒྱ་མི་ཏུང་བ་དང་ཆད་དང་མི་ལྗན་པ་འཆང་བ་བྱི་དོར་མ་གནང་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་
ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱོར་བའི་གཞི་ཡང་། གསེར་དཔུལ་སྦྱོར་བ་དང་། གོས་སྦྱོར་བ་ཏེ་མ་པ་
བཞིན་ནོ། །སྦྱོད་སྦྱང་གྱི་ཡང་འེན་པོ་ཆེ་དང་བ་སོ་སོགས་ཀྱིས་ཁབ་རལ་བྱེད་པའོ། །འོངས་སྦྱོད་ཀྱི་བྱི་
དྲིའི་ཁ་བས་དང་སྟོག་སྦྱ་བ་པ་སོགས་སོ། །

ལྷུང་གཡེང་གི་ཡང་། མལ་ཆེ་མཐོ་དང་སྒྲུ་གར་སོགས་དང་། ལྷུས་དང་ཚུལ་ཅེ་བ་སོགས་སོ། །
འདོད་པའི་ཡང་། མི་ཆངས་སྦྱོད་དང་འབྱིན་པ་སོགས་སོ། །གཞོད་པའི་ཡང་། དབྱེན་སོགས་དང་། ཆོག་
ཚུབ་སྤྲ་མ་སོགས་སོ། །གནས་པའི་ལ། འགྲེལ་ཆེན། ལྷུང་མེད་དང་ཉལ་བ་སྒྲངས་འདས་དང་། བསྐྱེལ་
བ་དང་། བྱིས་པ་སྐྱ་སྟེགས་སོགས་དང་ཉལ་བ་ཕྱོགས་མཐུན་ཏུ་བྱེད་ལ། འོད་ལྗན། སྤྲ་མ་མི་ཆངས་སྦྱོད་
དང་། བྱི་མ་སྟོམ་(༧༩ན)བ་མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །མ་གུས་པའི་ལ།
འགྲེལ་ཆེན། དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་མ་གུས་པ་སྒྲངས་འདས་དང་། མཐུན་སྦྱོབ་སོགས་ལ་མ་གུས་པ་

ཕྱོགས་མཐུན་དུ་འཆད་ཅིང་། འོད་ལྗན། གནས་ལ་མ་གྲུས་པ་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་ཉམས་པ་དང་། མཐའ་
པོ་ལ་མ་གྲུས་པ་མཐའ་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། གང་ཟག་གཞན་ལ་མ་གྲུས་པ་ནི་
མཐའ་པོ་ལ་མ་གྲུས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །

མི་སྦྱོར་བ་ལའང་། འགྲེལ་ཆེན། གསོ་སྦྱོར་། དགག་དབྱེ་སོགས་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྲུབ་པ་
འདུལ་བ་སྒྲུངས་འདས་གསོ་སྦྱོར་སོགས་ལ་གཤེལ་བ་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བཞེད་ལ། འོད་ལྗན་ནི། གསོ་
སྦྱོར་དང་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་ནི་ད་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བཞེད་ལ། དག་རྒྱལ་ལ་ཡང་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་
དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི་ད་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོར་ཡོད་པ་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀས་བཤད་ལ། ཕྱོགས་མཐུན་ནམས་
ལ་བསྐྲུབ་བྱར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན། འོད་ལྗན་ལས། ཡན་ལག་བརྩུ་བ་འདིས་ཞེས་བསྐྲུབ་པའི་ཆད་
བཞག་ནས་བརྩུ་བོ་ཁོ་ན་ལ་འདས་ན་ལྟར་བར་གསུངས་ཀྱི། གཞན་ལ་མ་གསུངས་ཤིང་སྒྲོན་མེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན། སྒྲུངས་པ་དང་ཤན་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱིས་བསྐྲུབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་སྦྱིར་
བསྐྲུན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དང་། ཡན་ལག་མ་ཆར་བའི་ན་སྒྲུང་དུ་མི་འབད་དམ་སྐྱམ་ན། བ་
སྒྲུང་ནི་སྒྲུངས་འདས་ལྟ་བུ་ལྟར་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ལ། (༧༧)ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་མཐུན་བསྐྲུབ་བྱ་ནི་
ལྟར་བ་མ་ཡིན་པས་ན་སྒྲུང་མི་འཛོག་པ་དང་། ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ནང་ན་ཡང་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་
ཡོད་པས་ལྟར་བ་ཆེན་པོར་ཅིའི་བྱིར་མི་འགྱུར་སྐྱམ་ན། ལྟར་བ་ཆེ་རྒྱུད་ནི་བཅས་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་
འབྲུབ་གི། སྤྲིག་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲུབ་ལ། སྤྲིག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ནི་ཡུལ་དང་བསམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲུབ་པར་
བཤད་དོ། ཁ་དོ་རྩ་བ་འདི་ནི་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པའི་སྒྲུང་གཙོ་བོར་སྒྲོན་པས་དག་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུང་
སྒྲུང་མི་རྒྱས་པས་ན་གཞུང་འདི་གཉིས་ལ་བཤད་པ་ཞིབ་དུ་བྱས་པ་ལས་རྫོགས་དགོས་པའི་བྱིར་རྒྱས་
པར་བྱིས་ཡོད་གྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱམ་བརྒྱུ་བ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ད་དུང་བསྐྲུབ་པར་བྱའོ། །

སྐྱམ་པ་སྐྱེས་ལ་མ་ཉམས་ན་སྤེལ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དམ་སྐྱམ་ན། དེས་མ་བྱུང་སྤེ། བསྐྱེན་པར་
མ་རྫོགས་ཤིང་། རབ་དུ་བྱུང་བ་དག་རྒྱལ་པ་མ་དང་། དག་སྒྲོ་བ་མ་སྐྱེས་ལ་མ་ཉམས་པས་སྒྲུངས་པ་
ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་གྱི་ལྟར་བ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རབ་

ཐུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་པ་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནའི་མིང་གིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དབང་བཅོམ་པ་ཉེས་སྐྱེས་དང་། རྒྱ་པའི་འོ་ལ་ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པའི་ཐུང་དང་། རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཐའ་མར་ཐུང་བའི་ཐུང་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀླུ་པ་ཏམ་དུ། དང་པོར་བྱ་དང་ཞེས་པའི་ཁོངས་སུ་བརྒྱབ་བྱ་ལོ་ནི་ལྷ་ལོན་དགོས་ལ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། ལོ་ནི་ལྷ་མ་ལོན་(ལལ)ན་དེའི་ཆོ་རི་ལྷ་པ་པ་ལེ་ན། དེའི་ཐུང་གལ་ཏེ་མ་ལོན་ན་གཞན་ལ་རེ་ཞེས་གནས་པའི་ཐུང་གཏད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལས་རབ་ཐུང་གི་གཞི་ནས་གསལ་པར་གསུངས་ཀྱང་། ས་ག་ལྟས། གང་འདི་ནི་ལྷ་མ་རྫོགས་པའི། །ལོ་ཡིས་དགོ་སྟོང་བྱས་ན་ནི། །རྒྱ་བཤོལ་མངལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱམས་ཀྱིས། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་དགང་བར་བྱ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྷ་ན་ཡང་འདིས། །ལོ་ནི་ལྷ་མ་ཆང་ན། དགོ་རྒྱུ་ཉིད་རྟ་གནས་འཐུར་ཏེ། །དེ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་མིན་ཉིད། །ལོ་ནི་གཅིག་གམ་གཉིས་དག་ན། །གལ་ཏེ་བྲབ་པ་ཉིད་ཐུང་ན། །འདི་ཡི་ལོ་ནི་ཆང་བ་ཡིས། །བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ལྷ་སྟོན་གྱི་ལས་བརྒྱའི་ཁྲི་རྒྱུར། ལོན་ལོ་ནི་ལྷ་མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་ལས་མི་ཆགས་པར་འཐུར་ཏེ་དོན་ཤེས་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཐུང་རོ་སྟུམ་ན། མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་བརྒྱབ་བྱའི་འདུ་ཤེས་ཡིན། དགོ་འདུན་གྱི་བརྒྱབ་བྱས་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྷ་པ་པམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན་སྟོམ་པ་སྟེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན། དོན་ལ་སྟོམ་པ་སྟེ་བའི་བར་ཆད་མེད་པ་ལ་དེ་ལྷ་པ་པམ་ཡིད་ཤེས་སམ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་དོན་ཤེས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

གནས་ཅིངས་སྟེང་མར། གཞིའི་ཡན་ལག་གང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རྫོགས་པར་འདོད་པ། སྟོམ་པ་སྟེ་བའི་བར་ཆད་གཞན་དང་མི་ལྷན་ཞིང་མངལ་བཤོལ་དང་(ལལ)བཅས་ཏེ་ལོ་ནི་ལྷ་མ་ལོན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་ནི་ལྷ་མ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ན་སྟོམ་པ་སྟེ་ལ། དེས་མངལ་བཤོལ་དང་བཅས་ཏེ་ནི་ལྷ་མ་ལོན་པའི་སྟེ་རོལ་དུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་པར་ཤེས་ན་སྟོམ་པ་གཏོང་རོ་ཞེས་དང་། ལྷ་ཆང་ལོ་རྩ་བས། ལོན་ཀྱང་དེས་ཐུས་མ་ལོན་པར་ཤེས་ན་ནི་གལ་ཏེ་སྟོ་དེ་སྟེས་པའི་ཆོ་ནི་ལྷ་མ་ལོན་ན་སྟེ་སྟེས་པ་དེ་ཞེས། །དེའི་ཆོ་ལོན་

ན་མི་འཛིག་ཏུ། འདི་ཡང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ནས་པཱི་བ་ན་མངལ་བཤོལ་སོགས་དང་
བཅས་ཏེ་ཁ་བསྐྱར་བས་ཚོག་ལ། དང་པོ་ལོན་པའི་ཆོ་མངལ་བཤོལ་གྱི་ཁ་འགོངས་པ་དག་ལ་ནི་བརྒྱབ་
བྱ་ལ་ཕྱོམ་པ་སྒྲིམ་གྱང་མཁན་པོ་ལྟར་བྱེད་དུ་འབྱུང་བར་ནས་འབྱེད་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། ལུང་
རིགས་གཏེར་མཛོད་དུ། བརྒྱབ་བྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། དངོས་པོ་ལོན་པའི་ཆོ་མངལ་
བཤོལ་གྱི་ཁ་འགོངས་པ་དག་ལ་ནི་བརྒྱབ་བྱ་ལ་ཕྱོམ་པ་སྒྲིམ་གྱང་མཁན་པོ་ལྟར་བྱེད་དུ་འབྱུང་བར་ནས་
འབྱེད་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་དུ། བརྒྱབ་བྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་
པ་ལ། དངོས་པོ་ལ་ལོ་ནི་ཤུ་ལོན་པའམ་བསམ་ངོར་ལོ་ནི་ཤུ་ལོན་ནས་སྟོམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཕྱོ་
ནས་འདུ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེ་ཡང་བརྒྱབ་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་དང་པོར་ལོ་ནི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱོ་
ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་བྱུངས། ཕྱིས་ནི་ཤུ་མ་ལོན་པར་ངོ་ཤེས་པའི་ཆོ་མངལ་གྱི་ཁྲ་བ་དང་
བཤོལ་གྱི་ཁྲ་བས་ཁ་བསྐྱར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལོ་ནི་ཤུ་ཆར་ན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་མི་གཏོང་ལ། དེ་
ལྟར་ཁ་བསྐྱར་ཡང་ལོ་ནི་ཤུ་མ་ཆར་ན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་གཏོང་། ཞེས་(༧༥)གསུངས། མཁས་
གྲུབ་རྗེས། མངལ་བཤོལ་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པའི་ལོ་ནི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ཡང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་
སྒྲིམ་པའི་པར་ཆད་དུ་གསུངས་པ་ལ། དངོས་པོ་ལ་མ་ལོན་གྱང་བརྒྱབ་བྱ་ལོ་རང་གིས་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་
ན་ནི་ཕྱོམ་པ་སྒྲིམ་ལ། ཕྱོམ་པ་སྒྲིམ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་པ་ནི་དུ་ངེས་ན།
ངེས་པ་དེ་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་ན་ཡང་ད་དུང་ལོ་ནི་ཤུ་མ་ལོན་ན་སྟར་ཕྱོམ་པ་སྒྲིམ་པ་དེ་འཛིག་ཅིར། སྟར་
བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པའི་ཆོ་མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འབྱུང་ནས་བྱས་པ། དུས་ཕྱིས་ལོ་ནི་ཤུ་ལོན་པའི་
རྗེས་སུ་སྟར་མ་ལོན་པ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་པར་ངེས་གྱང་ཕྱོམ་པ་སྟར་སྒྲིམ་པ་མི་འཛིག་གོ། །ཚུལ་
འདི་ནི་ལོ་བདུན་མ་ལོན་པར་རབ་བྱུང་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།
ཤེས་ན་ནི་དེ་ཞིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལོ་ནི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལོ་ནི་ཤུ་མ་ལོན་པར་
ཤེས་ན་སྟར་ཕྱོམ་པ་ཆགས་པ་དེ་ཞིག་གོ། ཅི་ཆོག་དེ་ཆོག་གཅིག་ཏུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་གལ་ནི་

སྒྲིམ་པ་ན་མ་ལོན་པའི་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལོག་ཏུ་བདག་ཉིད་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་
ལོན་ནོ་སྒྲིམ་པ་ནི་གནས་སྐབས་དེའི་ཆོ་གལ་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་དེ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་དེའི་
སྒྲིམ་པ་སྒྲུ་མ་འཆགས་པ་དེ་ཞིག་གོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་སོ་
སྒྲིམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་གནས་སྐབས་དེའི་ཆོ་ན་དེས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པར་གྱུར་ན་ནི་(༧༥བ)དེའི་
སྒྲིམ་པ་སྒྲུ་མ་འཆགས་པ་དེ་མི་འཛིག་གོ། །བསམ་པ་ཅོམ་གྱི་དབང་གིས་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བར་སྒྲུང་སྟེ།
དཔེར་ན་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཅི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་ཉིད་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་ཤེས་པའི་ཆོ་དེའི་གནས་སྐབས་ཕན་ཆད་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ན་མ་མ་ལོན་བརྩི་བ་སྟེ། དང་པོ་མངལ་གྱི་
གནས་བསམ་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། དེ་ཚུན་ཆད་བརྩི་བར་བྱའམ་འོན་ཏེ་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ཚུན་ཆད་
ནས་བརྩི་བར་བྱ་ཞེན། དེའི་བྱིར་མངལ་ན་གནས་པ་དང་བཞོལ་གྱི་སྒྲ་བ་དང་ཡང་བཅས་ཏེ་ལོ། །ཞེས་
བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། མངལ་ན་གནས་པའི་སྒྲ་བ་དག་དང་བཞོལ་གྱི་སྒྲ་བ་ལྷག་མ་དག་དང་ཡང་བཅས་ཏེ།
དེའི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཉིད་བརྩི་བར་བྱའོ། །བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་བརྩི་བར་མི་
བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཅི་བར་བྱེད་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་འཆགས་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
དག་ལ་ནི་འགལ་ཆད་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱུང་།

བརྩུ་བདུན་དང་པོར་ལུས་རྫོགས་བསྟན་ལ་ཞུགས། །གཉིས་པ་རྒྱ་གར་བཞུད་ནས་མཁས་པ་
བསྟེན། །གསུམ་པ་བོད་ལུལ་ཆོས་འཁོར་བཞི་པ་བསྒྲོར། །ཞེས་ལོ་ཆེན་སྒོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆེ་བརྫོད་
འདི་ལ་བརྩུ་བདུན་དང་པོར་བསྟན་ལ་ཞུགས་པ་དགོ་ཚུལ་ཙམ་མིན་པའི་ངེས་པ་མི་འདུག་ཅིང་། གལ་ཏེ་
དགོ་སྒྲོང་ཡིན་ན་བསྟན་པ་བྱི་དར་ནས་ཡུན་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བས་དབྱད་པ་མ་ཞུགས་པར་མཛོན། །འབྲུག་
(༧༥ན)སྐུལ་གྱིས་བརྩུ་བདུན་པར་མཁུན་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པ། སྒྲིམ་པ་གཏོན་མེད་དུ་སྤང་བས་སྒྲིན་
ཆད་སྒྲིགས་དེར་རྟོགས་ལྷན་གྱི་བརྩུ་བ་ཞུགས་འཛིན་པ་མང་ཞིང་། ཆངས་སྒྲོད་དོན་གཉིས་དག་ཀྱང་རྩ་
གདན་པ་དང་ས་སྒྲུ་པ་སྒྲིགས་ལ་གཏུག་པར་ཟད་མོད། རྩེ་པད་དཀར་གྱིས་ལས་ཆོག་གསར་དུ་བརྒྱམས་

ཏེ་རང་ཚུགས་འཛིན་ཡང་ཅུ་བ་ཆད་པའི་ཕྱོད་ཤིང་གི་འཕྲེང་བ་ཞིག་སྤང་རོ། །

ལས་བརྒྱའི་འགྲེལ་བ་ཚོ་གའི་གསལ་བྱེད་ལས། འདིར་པ་གྲུ་སྤྲང་སྟེ། པ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་བདག་གི་བླ་མ་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རྒྱ་གར་དང་པལ་པོ་གཉིས་ཀའི་ཕྱག་ལེན་ལ། པ་གྲུ་སོ་བཅའ་བ་རི་མོ་བྱིས་པ་ལ་བྱེད་གསུང་རོ། །འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་བྱེད་པས་བྱང་། མོ་པག་བཏིང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྲད་དོད་ལས་སོ་པག་གི་སྤྲད་དོད་ཡོད་དོ། །དེའི་སྟེང་དུ་རྩ་བཏིང་བ་ཚོས་གོས་མ་རུངས་པར་འཁྱུར་བ་ཡོངས་སུ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དག་གི་མན་ངག་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྟིང་བ་གཉིས་ཀྱིས་མནན་ནས་ཅོག་ཅོག་ཕུར་འདུག་དུ་བཅུག་ནས་ཞེས་གསུངས་པ། གཞི་འགྲེལ་ལས། པ་གྲུའི་སྟེང་དུ་རྩ་བཏིང་བ་ལ་རྟིང་བ་གཉིས་ཀྱིས་མནན་ཏེ་ཅོག་ཅོག་ཕུར་འདུག་དུ་བཅུག་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་པ་གྲུའི་སྟེང་དུ་རྟིང་བ་གཉིས་ཀྱིས་མནན་ནས་ཅོག་ཅོག་ཕུར་འདུག་དུ་གཞུག་པ་ཡུན་རིང་ཅོག་ཅོག་ཕུར་འདུག་པ་སྟུག་བསྐལ་བ་དེའི་ཕྱིར་འདི་རྗེས་སུ་གནང་སྟེ། རྫོགས་པར་བསྟེན་པར་བྱེད་(༡༥བ)པ་ན་ཚོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། གསར་སྟེ་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་པར་མཁན་པོར་གསོལ་བ་དང་། རྫོགས་པར་བསྟེན་པར་གསོལ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་བར་ཆད་དྲི་བ་མཉན་པ་དང་། དེའི་ལན་འདེབས་པ་དང་། རྫོགས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྫོགས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་གར་ཟག་དེ་པ་གྲུའི་སྟེང་དུ་རྒྱང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འདུག་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །འདིར་པ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩ་བཏིང་བ་ལ་རྟིང་བ་གཉིས་ཀྱིས་མནན་ནས་ཅོག་ཅོག་ཕུར་འདུག་དུ་གཞུག་པ་ནི་ཚོས་གོས་མ་རུང་བར་འཁྱུར་བ་ཡོངས་སུ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དག་གི་མན་ངག་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

རང་འགྲེལ་ལས། གསར་སྟེ་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་བར་ཆད་དྲི་བ་ཉན་པ་དང་། དེའི་ལན་འདེབས་པ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་གར་ཟག་དེར་པ་གྲུའི་

མེད་ཏུ་ཉིད་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདུག་ཏུ་གཞུགས་པོ། ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། རྒྱུ་
བྱས་ཟེན་པས་དེ་ལ་ནི་ཆོག་འདི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པས་གཞོན་
པའོ། །འདིར་ལ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲང་སྟོང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒྲོམ་(༧༥ན)པའོ། །དེ་ལྷུང་འདི་ནི་
དྲང་སྟོང་གི་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་མོང་བའི་རིགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་དེའོ། །དུམ་བྱ་ཡང་འདིར་རྗེས་
བསྟེན་པའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་བྱེད་པར། ཉིད་པ་གཉིས་གཤིབས་པའི་འོག་ཏུ་ལ་གྲུ་
ཞོག་ཅིག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ཞ་ལུ་དང་ཨེ་མེ་ཆོས་ལྷན་ཏུ་ལ་གྲུ་དང་རྩ་གདན་ཆད་ལྷན་བཟོས་པ་
ཞ་ལུ་འདི་དེ་མཁན་སྒྲོབ་ཁ་ཤས་ཀྱི་གོང་ནས་གར་སོང་མ་ལྷུང་བར་གྲགས། དེར་སང་དཔུས་གཙུག་པ་ལ་
ཆེར་ཏུ་ལྷི་བ་དང་འཇགས་པའི་རྒྱ་གྲུ་ཙམ་གྱིས་མཆོན་དོན་བྱེད་པ་དབང་རྒྱུ་དངོས་བསྟན་མི་འབྱོར་
བའི་རིགས་ལ་རི་མོར་བྲིས་པ་སོགས་བྱེད་པས་གཞོགས་དུད་པ་འདྲ་ཡང་འདུལ་བ་ཆོག་ལ་ཅུག་པས་མི་
འཐད་ཅིང་། རུང་ན་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་རི་མོར་བྲིས་ཆོག་པས་སྤྲུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་
པོ། །དར་ཆོག་ལ་མཁན་པོ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དོགས་གཞིར་དགྲ་བཙུམ་པ་ས་ག་ལྟས། མཁན་པོ་
གདན་མེད་ཉིད་དར་ནི། མཁན་པོ་བྲིས་པའི་རྟགས་སོགས་ཉིད། ཁང་ཡང་སྐལ་ལྷན་རྒྱན་པོ་དང་། །
ཡན་ལག་བཙད་སོགས་ཁོང་རྒྱད་དང་། །དེ་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་འགྱུར་མོད། །དགེ་སྟོང་འགལ་
ཆབས་ཅན་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། དེ་དང་ལྷན་པའི་ལྷུང་མཁན་པོ་མེད་
པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་དགེ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་སྟོམ་པ་གང་ལ་མཁན་པོ་དེ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་
དང་ལྷན་པ་སྟེ། མཁན་པོ་དེ་དང་ལྷན་པ་དེའི་སྟོམ་པ་(༧༥བ)སྟེ་བ་ཁོན་ལྷུང་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་
ཡང་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་གང་ལ་མཁན་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་མཁན་པོ་མེད་
པའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་སྟོམ་པ་སྟེ་འོ། །འདི་རྒྱད་བསྟན་ཏེ་མཁན་པོ་མེད་ན་ཡང་སྟོམ་
པ་སྟེ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །

དེ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་ན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཁན་པོ་དེ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་
པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་མཁན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་པོ། །དེ་དགེ་སྟོང་ཉིད་ཏུ་མ་ཡིན་

པར་ཤེས་ན་མི་སྤྱོད། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པས་མཁན་པོ་དེ་བསྟེན་པར་མ་
རྫོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དག་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་ནི་མཁན་པོ་དང་
ལྷན་པའི་སྒྲུབ་པ་མི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནས། འདིར་གཞུང་གི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འཆལ་བ་མཁན་པོ་རྒྱ་
ཐབས་སུ་གནས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བཀྱིད་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བཀྱིའམ་བསྟེན་པར་
མ་རྫོགས་ཞེས་བཀྱི། བཀའ་རྒྱལ་པ། གལ་ཏེ་བདག་གི་མཁན་པོ་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
ཤེས་པ་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་ན་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ། རྩོན་
ལྷུང་བ་ལྷུང་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འདུལ་བའི་ལས་བརྒྱའི་འགྲེལ་བ་བྱ་སྟོན་རྗེས་མཛད་པར་ཡང་། འོན་ལས་བྱེད་པ་
རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་བྱས་ན་ལས་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་ལས་བྱེད་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་
ལས་བརྒྱབ་བྱས་(༧༥ན)མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་ན་ལས་མི་འཆགས་སོ། འདོས་
དོན་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་ཡང་། བརྒྱབ་བྱའི་དོས་ནས་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེད་
ན་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་དོན་དང་འདུ་ཤེས་མཐུན་པས་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུང་པར་བཞག་
སྟེ་ལས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ། ཐ་སྙད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། ཇེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བརྒྱབ་མི་
ལུས་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྟའི་མིག་དང་ན་བ་སོགས་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ནི་བཀག་ལ་དེ་ལས་
གཞན་གྱིས་དག་མ་དག་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །

འོད་ལྷན་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དེ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེན། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་
དང་། དོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། ཞེས་བཤད་དོ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། དག་རྒྱལ་དང་
དག་སྟོང་གཉིས་ཀའང་མཁན་པོ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྩ་ལས། དེ་དང་ལྷན་པའི་ལྟར་མཁན་པོ་
མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་རོ། མོགས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། འདི་སྤྱད་བསྟན་ཏེ་མཁན་པོ་མེད་ན་ཡང་
སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཆིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་བརྒྱབ་བྱ་ལ་སྒྲུབ་པ་
སྤྱོད་ཡང་སྟོབ་དཔོན་དང་དག་འདུན་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། མཁན་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་ལྷན་

ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དེས་མཁན་པོ་སྒྲོམ་ལྷན་དུ་ཡིད་ཆེས་ན་ཡང་སྒྲོམ་པ་སྒྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཙ་ལས། དེ་
བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་དོན་འདི་ནི་ལུང་གི་སྒྲིང་གཞི་ལས་གསལ་བར་གསེས་ཏེ། མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་བདག་
གི་(༡༧བ)བྱ་ཞིག་གིས་གཞན་གྱི་བྱ་མོར་ལོག་པར་གཡེམ་དུ་འགོ་བ་མས་བསྐྱངས་པས་བསམས་
བཞིན་དུ་རལ་གྱིས་མའི་སྒྲིབ་བཅད་ནས་དེས་ཕྱིས་ཀླུ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་སྤང་བ་ན། གང་གིས་སྤིག་པའི་
ལས་བྱས་པ། །དགེ་བ་ཡིས་ནི་འགོག་བྱེད་དེ། ཉི་མ་སྤྱིན་ནས་སྤྱང་བ་ལྟར། །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་དེ་སྤང་
འགྱུར། །ཟེར་བ་ཐོས་པས། ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤིག་པའི་ལས་ཀྱང་འགོག་པར་རུས་སོ་སྟམ་སྟེ།
དགེ་སྤྱོད་ཞིག་ལ་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་དུ་གསོལ། དེས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་
བསྐྱབས་ནས་དེ་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་ཏེ་གསུང་རབ་སྒོག་པར་བརྩམས་པས། སྤེ་
སྤྱོད་གསུམ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་རྟོ། །དགེ་སྤྱོད་དག་གིས་སྤྱས་པ། ཁྱེད་བཙོན་འགྲུས་འདིས་ཅི་ཞིག་
དོན་དུ་གཉེར། སྤིག་པ་ཟད་པའོ། །སྤིག་པ་ཅི་ཞིག་བྱས། མ་བསད་དོ། །མ་མཁམ། མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་
པའི་མའོ། །དོན་དེ་ཉིད་སྤྱོན་པ་ལ་གསོལ་བས། མ་བསད་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་མི་སྒྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་
བསྐྱེལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ནས། བསྐྱེལ་ཞིང་གནས་ནས་སྤྱང་ངོ་། །དེས་ཀྱང་བདག་འབད་པ་
ནི་མི་རུས་ཀྱི་སྟམ་ནས། རང་གིས་རྒྱས་མི་གསེས་པའི་མཐའ་འཁོབ་ཅིག་ཏུ་སྤང་སྟེ། དེར་ཁྱིམ་བདག་དང་
པར་བྱས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་བཙིགས་ཏེ། དེར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྐྱེན་པར་
རྫོགས་པའི་དགེ་འདུན་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ལོངས་ཏེ། འགའ་ཞིག་གི་དགྲ་བཙོན་པ་ཡང་ཐོབ་པོ། །
དེ་ནས་དུས་ནམ་ཞིག་ན་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྔོ་ཁང་བྱས་པས།
བསྔོ་ཁང་གི་མེ་ལ་འདུག་བཞིན་དུ་ཤི་སྟེ་མཁར་མེད་པའི་དཔྱལ་བར་སྒྱེས་སོ། །དེར་དེས་སྤྱས་(༡༠༠ན)
པ། བསྔོ་ཁང་ཚའོ། །སྤྱལ་ཆད་ཁྱེད་ཀྱི་བསྔོ་ཁང་འདི་ཡིན་ནམ་ཞེས་དཔྱལ་སྤྱང་གིས་མགོ་ལ་བསྐྱེན་
པས་དཔྱལ་བ་ནས་འཕོས་ཏེ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷར་སྒྱེས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་སྤྱོན་པའི་བྱང་དུ་མཆོད་པའི་སྤྱད་
དུ་ལོངས་པས་ཆོས་བསྟན་ཅིང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །

མཚམས་མེད་བྱས་པས་དཔལ་པར་ཡུད་ཅམ་ཞིག་སྒྲིམ་ཀྱང་དཔལ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མ་ཕྱོང་
 ཞིང་། དེ་མ་ཐག་ལྷར་སྒྲིམ་ཏེ་འཕགས་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ནི་མཐའ་ལོོབ་ཏུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲི་
 བཅུགས་ཤིང་བསྟན་པ་དང་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པས། སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་སྒྲོབ་མ་དག་གིས་ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་དགོ་སྒྲོང་དུ་མ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
 བར་ཆེས་གསལ་བར་དེས་ལ། སྒྲོམ་པ་དང་མི་ལྡན་ཡང་ལྡན་པ་དང་འབྲ་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་གིས་ཁྲིམ་པ་
 དད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་ཚུལ་འཚོས་པས་རང་གི་ཉིད་བཀྱར་བསྐྱུབ་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་དགོ་འདུན་
 གྱི་སྒྲི་བཅུགས་བསྟན་པ་ལ་པན་པར་བྱས་ན་མཚམས་མེད་པ་བྱས་པ་ཡང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བསོད་
 བསམ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་འཕོབ་པར་ཡང་འདི་ཉིད་དང་པ་བསད་པའི་གྲོང་གཞི་སོགས་ལས་གསལ་བར་དེས་
 ཤིང་། བཤེས་སྒྲིང་ལས། གང་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་བག་མེད་ལྷུང་པ་ལས། ཁྲིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་
 ལྷུང་དེ་ཡང་། །རྒྱ་པ་སྒྲིན་བལ་ལྟ་བུར་ནམ་མཐོས་ཏེ། །དགའ་བོ་མོར་འཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་
 བཞིན། ཞེས་གསུངས་པས་བདེ་བྱེད་ཀྱང་མ་བསད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ། །དེ་
 ལྟར་ན་མཁན་པོ་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་ཁྲིམས་(༡༠༠བ)དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ལྡན་པར་ཡིད་ཆེས་ན་སྒྲོམ་
 པ་སྒྲི་བར་བྱུང་བོ་ཟེར་ཡང་། སྐྱུག་ཆར་ལོ་ཙུ་བས། སྐར་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་ཀྱི།
 དེ་མེད་ན་མེད་ཅེས་མཁན་པོ་མེད་ན་སྒྲོམ་པ་མི་སྒྲི་བ་དང་། འདིར་སྒྲི་བར་བཤད་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །
 རྩ་མ་དགོ་སྒྲོང་དང་འདི་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག །དེ་ལས་བསྐྱོག་སྒྲི་སྒྲི་
 བ་གཉིས་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་མེད་ལ། མོག་དེ་དག་དགོ་སྒྲོང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ན་མི་སྒྲི་ཞེས་སོགས་བཤད་
 པས་བསམ་ངོ་ལ་མེད་ན་མི་སྒྲི་བ་གཞིའི་དོན་དང་། བསམ་ངོ་ལ་ཡོད་ན་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྒྲི་བ་འདིའི་
 དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ལ། རྒྱ་ན་ཤེ། སྐབས་འདིར་ཡུང་དང་བསྟན་བཅོས་སུ་མི་སྒྲི་བར་བཤད་པ་ནམས་
 ཀྱང་མཁན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོངས་པར་ཁྲིགས་བཤད་པས། སྒྲོམ་པ་ལ་མཁན་པོ་དང་ལྡན་
 པའི་དང་། མི་ལྡན་པའི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་རྩ་མ་ཁན་པོ་མེད་ན་མི་སྒྲི་བ་དང་། ཁྲི་མ་ཁན་
 པོ་མེད་ཀྱང་སྒྲི་བ་ཡུང་སྒྲིའི་དོན་ཡིན་ལ། མཁན་པོ་དེ་སྒྲོམ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་

མཁན་པོ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱོད་པ་ཡུལ་ཀྱང་ཡུལ་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཤ་མི་སྟགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ། །
བྱ་འདུལ་སྟགས་ནི་དེ་དགོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་། ཕྱོད་ལྷན་པ་
ལྷན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཕྱིར་སྒྲོང་པ་དང་། དེའི་མིང་མ་བཟོད་ན་མི་སྐྱེ་བར་ཁུ་བ་ནས་དང་། མཁན་པོ་
རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱོད་པ་མ་སྐྱེས་པར་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་སྐབས་གཞན་དུ་
བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མེད་ན་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་སྐྱེ་བའི་རྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་མཁན་རྒྱལ་
(༡༠༩)ཁྲིམས་འཆལ་ན་ཕྱོད་པ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མཁན་པོ་
གཏན་མེད་པར་ཕྱོད་པ་སྐྱེ་མི་མྱོད་པ་དང་། ཕྱོད་ལྷན་ཡིན་ན་མཚོན་ཉིད་མ་ཚང་ཡང་སྐྱེ་བ་ལྷན་སྐྱེའི་
དོན་དུ་བཞེད་དེ། དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱབ་བྱེད་སོ་སོར་རྒྱས་པར་ནི་རང་རང་གི་ཁྲི་རྒྱུ་ནམས་སུ་བཟུང་། །

ཁོ་པོ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། གཞིའི་ནམ་གཞག་ནི་ཕྱོད་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་སོ་སོར་བྱེ་བས་ད་
ལྟར་གྱི་སྐབས་ཡིན་ལ། ཁུ་བའི་སྐབས་འདིར་ནི་མ་བྱེ་བར་ཕྱོད་པའི་སྐྱེ་རྒྱལ་སྐྱེ་ལ་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་
དོགས་གཙོད་ཁུ་བ་ཡིན་པས། གཞིར་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་མཁན་པོ་དགོས་པར་ནན་གྱིས་བསྐྱབས་
ལ། འདིར་ནི་སྒྱིར་དེ་ཡོད་མེད་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པོ། །

དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་ནི་དགོས་པའི་རྒྱབ་བྱེད་བྱ་འདུལ་གྱིས་བཞོད་པའི་སྟེང་དུ་གཞིའི་འབྲེལ་ཆེན་
དུ་ད་ལྟར་གྱི་ཕྱོད་པ་སྐྱེར་གང་ཟག་གཞན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཁྱད་པར་མཁན་པོ་དང་འབྲེལ་བར་
བཤད་པ་དང་། སྐབས་འདིའི་འབྲེལ་ཆེན་དུ། ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་གང་ལ་མཁན་པོ་མེད་པ་
དེ་ནི་མཁན་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱིས་ཕྱོད་པ་ལེན་པའི་ཆོག་ལ་མཁན་པོ་ཡོད་མེད་
གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡང་ཆོག་འདི་རིགས་གཉིས་ལ་དགོངས་པར་གསལ་བ་དང་། སྐབས་འདིར་
ལྷན་པའི་དང་མི་ལྷན་པའི་ཞེས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་པ་དང་། མ་མོ་ལས་ཀྱང་མཁན་པོ་མེད་པ་སྟགས་
ཀྱི་གང་ཟག་བཅུ་བརྟེན་པར་མ་རྫོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁན་པོ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་འདི་
མཐུན་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བས་ནན་གྱིས་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་(༡༠༩)ན་
འགལ་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་ལས་བདེ་བླག་ཏུ་གྲོལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་མཁན་པོ་བརྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་

ཡིན་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བར་གསུངས་པ་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྟེ་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་
མི་ལྡན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲིམ་པའི་
སྟེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིམ་པ་མཁན་པོ་ལས་སྟེ་བ་ལྟར་རོ། །མཁན་པོ་དེ་
དང་ལྡན་པ་ད་ལྟར་གྱི་རབ་བྱུང་སྒྲིམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཁན་པོ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་
མ་ལས་ཏེ། དེ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་མིང་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཁྱོད་སྟེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱས་མཁན་པོ་དགོ་སྟོང་མ་ཡིན་པར་གསུང་བ་དང་། དེ་མི་འདོད་ནས་ཕྱིར་སྟོང་བ་ལ་
ནི་སྟེ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་སྟེ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
དགག་སྐྱབ་དང་བཅས་མཁན་པོ་གཏན་མེད་ལ་མི་སྟེ་ཞིང་མཁན་པོ་དགོ་སྟོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་དེར་
མ་གསུང་ན་སྟེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ལོ་ཆེན་གྱི་གསུང་དེ་གིན་ཏུ་རྣམས་པ་ཆེ་བ་ཞིག་གནང་རོ། །

མཁན་ཆེན་རག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་འགྲེལ་བར། རྗེ་བཙུན་རེ་མདའ་བ་ཆེན་པོས་
འདུལ་བ་ལ་ཁྲི་གླ་མཛད། དེར་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྤྱིར་བཏང་ལ་མཁན་པོ་དགོས་ཀྱང་།
དམིགས་བསལ་ལ་ལས་གྲུལ་དེར་མཁན་པོ་གཏན་ནས་མེད་པའམ། མཁན་པོ་སོགས་ལས་གྲུལ་བ་དེ་
དང་དེ་དགོ་སྟོང་མ་ཡིན་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་འདུ་གཤིས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་བཞེད། དེ་
ལ་དྲོགས་(༡༠༡ན)པ་འདི་འབྱུང་སྟེ། མཁན་པོ་དགོ་སྟོང་མ་ཡིན་ཡང་འདུ་གཤིས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་
ལ་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བ་དེའི་སྒྲིམ་རྒྱུ་གང་ལ་འདེད། མཁན་པོའི་ཚུལ་འཆང་བ་དེ་ལ་ནི་སྒྲིམ་རྒྱུ་མི་
བཞུགས་པ་དེ་ཡིན། འདི་ལ་མདོ་རྩའི་ཆོག་ཟེན་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་དག་ལན་རི་ལྟར་
གསུངས། རྗེ་བཙུན་རེ་མདའ་བ། འདུལ་འཛིན་ལྷ་མ་དག་གི་ཕྱག་ལེན་ལ་ལས་སྟོབ་འོས་པ་གཞན་མ་
འབྱོར་ན་སྤར་ལས་སྟོབ་ཀྱང་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱག་ལེན་རིམ་ཅན་ཏུ་
བྱུང་བ་འདི་མི་འཐད་དེ། མཁན་སྟོབ་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་ལུང་ལས་མི་གསལ་ལ། དེ་བས་མཁན་པོ་
གཏན་མེད་པར་ཆོ་ག་བྱས་ན་ལེགས་ཏེ། དེ་ཉིད་འདུལ་བའི་གཞུང་ན་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་
འདུལ་འཛིན་ནམས་ལ་མཁན་སྟོབ་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་འདི་མི་མཛད་པར་ཁུ་ཞེས་ཐལ་མོ་སྤྱིར་ནས་

གསོལ་བ་འདེབས་མོ་གསུང་བ་ཡོད་འདུག །

ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་ལྷ་ལྷུང་ཀྱི་མཆོད་གསུང་ལས། འདུལ་བའི་ཚོག་ལ་སྟོན་ཆོག་དང་། དར་
ཆོག་གཉིས་ལས། སྟོན་ཆོག་ལ་མཁན་སྟོབ་ཀྱི་ནུམ་གཞག་མེད་ཅིང་དེར་སང་བྱར་ཡར་མི་རུང་། ད་ལྟར་
ཀྱི་ཚོག་ལ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་བརྗོད་པའི་ཚོ་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་དང་མཁན་པོའི་མིང་བརྗོད་པ་ཆད་ན་
སྟོམ་པ་མི་སྟེ་བ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པས་མཁན་པོ་གཏན་མེད་ཀྱི་ད་ལྟར་གྱི་བསྟེན་རྫོགས་སྟོན་པས་
གསུངས་པ་མེད་པས་དེ་འདྲ་མི་མཛད་པ་ལུ་ཞེས་སྐྱར་རྗེ་ཡེ་མདའ་པ་ཉིད་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་གསོལ་
བ་འདེབས་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་པའི་གཏེར་ཆོན་ལྷ་ལྷུང་རྗེས་མཛད་པའི་དཔལ་གྱི་ལུ་
ཤིང་གི་འདུལ་བའི་སྐབས་ལས། མཁན་སྟོབ་གཅིག་(༡༠༩བ)པ་འདུལ་བའི་གཞུང་མི་གསལ། རེ་
བས་མཁན་པོ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་འདི། འདུལ་བར་གསལ་སྤྱིར་འདི་ཉིད་རིགས་སོ་ཞེས། རེ་མདའ་
པ་སོགས་ཐལ་སྐྱར་གསོལ་བ་འདེབས། གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ། སྟོན་དང་
ད་ལྟར་བྱུང་བ་གཉིས་སུ་རེས། རྟེན་ཆོག་བསྟེན་རྫོགས་མིང་གསུམ་ཆད་མི་སྟེ། སྟོན་གྱི་ཚོག་དེར་སང་
བྱར་མི་རུང་། མཁན་པོ་མེད་པར་ད་ལྟར་ཚོག་ཡིས། བསྟེན་རྫོགས་སྐྱབ་པའི་ཚོག་ཟུར་པ་ཞིག །
སྟོན་པས་མ་གསུངས་ཁོད་ཀྱིས་བཅུམ་མ་རིགས། སྐྱར་ཡང་ཁོད་ལ་ཐལ་སྐྱར་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཞེས་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་འདི་དག་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་གནས་སུ་མཆིས། ཁོར་བའི་ཐེམ་སྐས་སུ།
ནུམ་དབྱེད་དང་ལྟན་པའི་སྐྱབ་པ་ཤེས་རིན་པའི་གསུང་ལས། ལུང་གཞི་སོགས་ལས་མཁན་པོ་མེད་ན་
བསྟེན་རྫོགས་སྟོམ་པ་མི་སྟེ་བར་བཤད་པ་ནི། ད་ལྟར་ཚོག་འདི་དབང་ཏུ་བྱས་ལ། ལུ་བ་ལས་མཁན་པོ་
མེད་ཀྱང་སྟེ་བར་བཤད་པ་ནི། སྟོན་དང་ད་ལྟར་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཞེས་བྱགས་ལུས་དག་
པར་མཛད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལུ་བ་ལས་མཁན་པོ་མེད་ཀྱང་བསྟེན་རྫོགས་སྟོམ་པ་སྟེ་མི་སྟེ་འདི་དོགས་
དབྱེད་འདི་དཀོག་ཁོན་འདི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དོགས་པ་དབྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལུ་བ་ལས་བཅུན་པ་
མཁན་པོ་མེད་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་རྫོགས་ཞེས་བགྱིའམ། མ་རྫོགས་ཞེས་བགྱི། ལུ་བ་ལི་རྫོགས་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ། ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། རེ་

ཡང་སྒྲིང་པོ་དེ་ལ་ན་ཕྱོག་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བསྟེན་རྫོགས་སྟོམ་པ་ཡིན་ན་སྟེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྟོམ་པ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཁན་པོ་(༡༠༣ན)མེད་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་ཡིན་
དགོས་པ་གང་ཞིག ཁྱེད་པའི་ཡུང་དེས་མཁན་པོ་མེད་པར་བསྟེན་རྫོགས་སྟོམ་པ་སྟེ་ཡང་སྟེ་ལ་ཉེས་བྱས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ཕྱོག་དང་ད་ལྟར་སོ་སོར་མ་སྟེ་བར་ཕྱོག་ཚོགས་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉུགས་ཁས། འདོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་མཉམ་ཡོད་སྒྲ་མ་དམ་པའི་དགོངས་དོན་གྱི་ཟེ་འབྲུ། དར་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉེས་མེད་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་བསྟེན་རྫོགས་ལ་མཁན་པོ་ཅིས་ཀྱང་དགོས། སྟེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཅམ་ལ་མེད་
ཀྱང་ཚོགས་ ཅིས་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་ཏེ། དར་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབ་
པའི་གསོལ་བ་ཞིའི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་མཁན་པོའི་མིང་དེས་སྟོས་དགོས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
བསྐྱབ་པ་ལ་མཁན་པོ་དེས་པར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གསུམ་ནི་བསྟེན་པར་མ་
རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་གི་མིང་མི་བརྗོད་པ་དང་། མཁན་པོའི་མིང་མི་བརྗོད་པ་དང་། བསྟེན་པར་
རྫོགས་པའི་དུས་མི་ཤེས་པའོ། ཞེས་དང་། མདོ་ཅ་པར། དེ་དག་སྟོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་མི་སྟེའོ། །
དེའི་མིང་མ་བརྗོད་ན་མི་སྟེའོ། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁུབ་
པོ། ཁོ་ན་ཡུང་དེའི་དོན་ཅི་སྟོམ་ན་ད་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབ་པ་ལ་མཁན་པོ་ཡོད་
བཞིན་དུ། བསྐྱབ་བྱ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དོན་གྱི་རྒྱད་དུ་མཚན་ནས་སྟོས་ཏེ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་
བྱ་བ་ལས། ཞེས་སོགས་མ་བརྗོད་ན། བསྟེན་རྫོགས་སྟོམ་པ་མི་ཆགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ཁོ་ན་
མཁན་པོ་མེད་པའི་ཆོག་སོལ་བ་ཞིའི་ཚོགས་རི་ལྟར་བྱ་སྟོམ་(༡༠༣བ)ན། གཞན་ད་ལྟར་ཆོག་ཀྱི་གསོལ་
བ་ཞིའི་ཚོགས་རི་ལྟར་པ་ལས་མཁན་པོའི་མིང་པོར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། དགོ་འདུན་
ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འཇལ་ཏེ། ཞེས་ཕྱོག་ཚོགས་བཞིན་བརྗོད་པ་ལས་མ་འདས་པས། འདི་ལ་ཐེ་
ཚོམ་ཟེ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུང་བ་དཔལ་གྱི་འཁྱི་གིང་དང་རང་ཚོགས་ནང་འགལ་བྱུང་ཞིང་མཁན་པོ་མེད་
པའི་དུས་མིང་མ་བརྗོད་པར་སྟོན་མི་ཡོང་ན་ཡོད་པའི་དུས་མིང་ཆད་པ་ལ་ཡང་སྟོན་ཡོང་དོན་གལ་ཡོད།

ཐོན་ཆོག་ལྟར་དར་ཆོག་ལ་བྱར་ཕྱར་ན་དེར་སར་གྱར་ཐོན་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་འཕྲེན་རྟོགས་བྱར་ཕྱར་པའི་
 བལ་སྒྲོན་ཏུ་འགྱུར། བརྒྱབ་བྱས་མཁན་པོ་མེད་མེད་ཀྱི་དབྱེད་པ་མ་ལྷགས་པར་རྣམ་དག་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་
 འདུ་གཤམ་ལ་འབྱུང་བ་ཅིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་བར་མཐའ་མ་དགག་པ་བྱས་ན་ཆབ་གཏོར་མ་སྟགས་གྱི་
 རྒྱན་ཡང་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར། ཆོགས་སྒྲུ་མ་གཉིས་མ་སོང་བར་ཁྱིམ་པ་ཞིག་གིས་མཁན་པོ་མེད་པར་
 ཆོགས་ཀྱི་མ་བརྒྱབ་ན་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གཏོར་པ་པོ་མེད་པས་གོས་དཀར་ཅན་གྱི་དགེ་སྦྱོང་འདྲ་
 གཏན་ཆོགས་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། མཁན་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་དོ། ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་ས་དགའི་མཁས་པ་
 བལ་ཆེད་འདོད་ལན་མཛད་གྱར་དོན་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བར་མི་སེམས་པས་པོ་ཆེན་ལ་ཐུགས་ལྷན་གསུང་
 བའང་དུས་སྔ་མེ་ཁྱི་ཁྱེད་ལྷགས་པ་མ་གཏོགས་ཚུར་གསུང་དགོས་པར་སྒྲུང་དོ། །

མཁན་པོ་དེ་ཡང་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གནིས་དང་ལྷན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉ་ལྔ་ལྟེང་ས་
སྲ་དབྱར་གནས་པའི་རྒྱ་བས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་གཅིག་ལས་མ་ལོན་པར་མཁན་པོ་བྱས་པ་ལ་
བཅས་པ། ལོ་གཅིག་ལོན་པས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་མི་བྱ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ། གནས་(༡༠༧ན)
སྟེན་པར་མི་བྱ། དག་རྩལ་ཉེ་བར་བཞག་པར་མི་བྱ། བདག་གིས་ཀྱང་མི་གནས་པ་འདྲག་པར་མི་བྱ།
སྟེན་པར་མི་བྱ། ལོ་དགུའི་བར་དུ་སྐྱུང་ཏེ་གསུངས་ནས། ལོ་བཅུ་ལོན་པས་དེ་དག་བྱ་བར་གསུངས་ཡང་ལོ་བཅུ་
ལོན་པ་བྱིས་པ་སྟོངས་པ་མི་གསལ་པ་མི་མཁས་པས་རབ་ཏུ་འཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ན་བདག་ཉིད་མ་དུ་པ་
སྟེན་ཀྱིས་གཞན་དུ་པ་བྱེད་པ་སྟེན་ཀྱི་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས་དེའི་མིར་རྒྱས་པར་མ་
འཁོན་ན་ལོ་དྲུག་རྩ་ཅས་ལོན་ཀྱང་བྱིས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་མི་བྱ་བར་བཅས་པས། ཡང་སྟོངས་རྒྱ་བའི་
ཆེ་དགེ་སྟོང་གནས་བརྟན་ཀན་པོ་རྣམས་འགོ་བར་མི་རུས་ཤིང་། གསར་བ་རྣམས་མཁན་སྟོང་པ་མི་འགོ་
བས་འགོ་མ་རུས་པས་སྟེན་པར་འཁོར་ཏུང་བའི་རྒྱ་གསོལ་བ་ན་ལོ་ལྔ་ལོན་ཅིང་ལྷན་ཅིག་སྐྱུར་བ་ཐ་མ་
དང་ལྷན་པས་གནས་མ་བཅས་པར་སྟོངས་རྒྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་རྩུང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་
ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར་མཁན་པོ་ཉིད་དང་གནས་ཉིད་དང་མི་གནས་པར་འདྲག་པར་མི་བྱའོ། །འོག་ནས་
འཕྱུང་བ་དག་ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱུར་བ་གང་དང་ཡང་མི་ལྷན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལོ་ལྔ་ལོན་

ཞིང་ལྷན་ཅིག་སྐྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་ལྗོངས་རྒྱར་འགོ་བར་བྱའོ། ཞེས་པའི་
 དགོངས་དོན་ལོ་བཅུ་ལོན་ཅིང་འདུལ་པར་མཁས་ན་གནས་བརྟན་བྱ་བར་དབང་ལ། དེ་ཡང་ལོ་བཅུ་
 བར་མ་ཆད་ལོན་པ་ཞེས་གནས་ཅེ་ལྗོངས་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་རྣམ་པས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་མཁན་པོ་
 དང་ལྷན་ཅིག་ལོ་བཅུ་གནས་དགོས་པར་ཤེས་རྒྱས་ཤིང་། འཇམ་དབྱངས་ས་པའ་གིས་ཆག་ལོའི་དྲི་ལན་
 ཏུ་ཡང་། བདག་གི་སྤྱི་མ་ཁ་ཆེད་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་དག་སྐོང་གི་མཁན་པོ་ལྷ་བ་ཀུན་ལ། འདུལ་
 (༡༠༤བ)པ་ཉན་ཅིང་པའི་དྲུ་ཏུ་ལོ་བཅུ་ཐོད་རྣམས་ན་བྱ་གསུང་ནས་མ་གནང་། ཞེས་གྲུང་གསུང་། དེ་
 ལྷན་ན་འདུལ་པ་མཁས་པ་བྱགས་གིས་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པས་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལས་འདུལ་པ་ཤེས་
 པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལ་མཁན་པོ་གཙོང་གིས་དམིགས་བསལ་
 ཡིན་པས་བདུབ་ཅེས་ལོ་ལྷ་ལས་མ་ལོན་པར་མཁན་པོ་གིས་ཤིག་པར་གསུངས་སམ་སྟུམ། མཁན་ཆེན་
 རག་དབང་ཆོས་གཤམ་གྱི་འདུལ་འབྱེལ་དུ་མདོ་རྩ་ལས། བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར་
 མཁན་པོ་ཉིད་དང་། གནས་ཉིད་དང་། མི་གནས་པར་འདུག་པར་མི་བྱ། ལོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་ནས་
 ལྷན་ཅིག་སྐྱར་བ་གང་དང་ཡང་མི་ལྷན་སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་བརྟན། ཐོན་གྱི་དུས་སུ་སྤྱི་ཆེན་དགོངས་
 པ་རབ་གསལ་གིས་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྷ་ལོན་པའི་སྐབས་སུ་དབུས་གཙོང་གི་མཁས་པ་མི་
 བཅུས་སྤྱི་ཆེན་ལ་མཁན་པོ་ལྷས་ཏེ་བསྟན་པར་རྫོགས་སྐབས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཁྲུངས་མ་ཡོངས་སུ་གཤམ་པ་
 འདི་དང་། དྲངས་མ་ཐག་པའི་མདོ་རྩའི་ལུང་གཉིས་འགལ་བ་ལྷན་སྐྱར་པའི་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་འབྱུང་།
 མཁྱེན་པའི་སྐུན་ལྷན་མཁས་པའི་དབང་པོས་གསུངས་ཅོན། སྤྱི་ཆེན་གྱིས་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྷ་
 མོང་ནས་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་མཛད་དེ། མདོ་རྩར། ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྷན་ཅིག་སྐྱོར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་
 གནས་མ་བཅས་པར་ལྗོངས་རྒྱར་འགོ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བརྟན་པ་འདྲ་སྟེ། དག་སྐོང་
 རང་ཉིད་གནས་སྤྱི་མ་ཞིག་ལ་མ་བརྟན་པར་འགོ་འདུག་རང་དབང་ཅན་དུ་མི་བྱ་བ་དང་། གཞན་གྱི་
 གནས་སྤྱི་མ་དང་མཁན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་དགོས་པར་གསུངས་
 (༡༠༥ན)པ་དེ་ལུགས་སུ་མ་དེའི་དོན་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་དང་། ལོ་ལྷ་ལོན་ནས་མཁན་པོ་སོགས་

གསུམ་བྱེད་པ་ལུང་བྱི་མ་དེས་སྤྱར་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། མཁས་པའི་ཡན་ལག་ལ་
 ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་རྟེན་ཡོད་པའི་རེ་རེ་ལ་ལྟ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ། ཉན་གཡོག་འབྱོར་པ་
 བསལ་བ། རྒྱུ་ལྟ་སྤང་པ། བསམ་པ་ཤེས་པ་དང་ལྟ། གཉིས་པ་ནི། རྩོམ་གསུམ་འཛིན་པ། མང་
 ཐོས་ཚུལ་ལྟན་དང་ལྟ། གསུམ་པ་ནི། རྩོམ་གསུམ་མཁས་པ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟན་དང་ལྟ། བཞི་པ་ནི།
 རྩོམ་གསུམ་རིག་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟན་དང་ལྟ། ལྟ་པ་ནི། རྩོམ་གསུམ་གསལ་བ། མང་ཐོས་ཚུལ་
 ལྟན་དང་ལྟ། རྟག་པ་ནི། རྩོམ་གསུམ་འཛིན་འཇུག་རྣམས་པ། མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟན་དང་ལྟ། བདུན་
 པ་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ། མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟན་དང་ལྟ། བརྒྱད་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་ལ་བསྐྱབ་འཇུག་རྣམས་པ། མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟན་དང་ལྟ། དགུ་པ་ནི། ལྷག་པའི་སྤྱོད་པ། འདུལ་བ་
 སོ་སོར་ཐར་པར་བསྐྱབ་པ། མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟན་དང་ལྟ། བརྒྱ་པ་ནི། ལྷག་པའི་སྤྱོད་པ། འདུལ་བ་སོ་
 སོར་ཐར་པར་བསྐྱབ་འཇུག་རྣམས་པ། མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟན་དང་ལྟ། བརྒྱ་གཅིག་པ་ནི། དད་པ། ཚུལ་
 བྲིམས། ཐོས་པ། གཏོང་བ། ཤེས་རབ་ཐུན་ཚོགས་དང་ལྟ། བརྒྱ་གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་ཏིང་ཏེ་
 འཛིན། ཤེས་རབ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མཐོང་བ་ཐུན་ཚོགས་དང་ལྟ། བརྒྱ་གསུམ་པ་ནི།
 མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟན། བརྩོན་འགྲུས། ཤེས་རབ། དམ་པ་དང་ལྟ། བརྒྱ་བཞི་པ་ནི། མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟན།
 བརྩོན་འགྲུས། ཤེས་རབ། ཉན་དུ་ཡང་དག་འཛིན་པ་དང་ལྟ། བརྩོན་ལྟ་པ་ནི། མང་ཐོས་(༡༠༥བ)ཚུལ་
 ལྟན། བརྩོན་འགྲུས། ཤེས་རབ། མཉམ་པར་འཛིན་པ་དང་ལྟ། བརྒྱ་དྲུག་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྲིམས།
 ཏིང་ཏེ་འཛིན། ཤེས་རབ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤེས་པ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མཐོང་བ་དང་ལྟ། བརྒྱ་བདུན་པ་
 ནི། མི་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྲིམས། ཏིང་ཏེ་འཛིན། ཤེས་རབ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤེས་པ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 མཐོང་བ་དང་ལྟ། བརྩོན་བརྒྱད་པ་ནི། འབྱུང་བ། བཅས་པ། རྗེས་སུ་བཅས་པ། བཀག་པ། གནང་བ་
 མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟ། བརྒྱ་དགུ་པ་ནི། བར་དུ་གཅོད་པ་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པར་མཛོན་
 པར་ཤེས་པ། སྤྱོད་པ་དང་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ། གནས་འཆར་འཇུག་རྣམས་པ་དང་ལྟ། ཉི་ཤུ་པ་ནི། བར་དུ་
 གཅོད་པ་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ། སྤྱོད་པ། རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ། གནས་འཆར་

འཇུག་པ་དང་ལྷ། ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པ་ནི། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་པ་མ་ཡིན་པ། ཡང་པ། ལྷེ་པ་མཛོན་པར་ཤེས་
པ། མོ་མོར་ཐར་པ་རྒྱས་པར་ཐོན་པ་དང་ལྷ་རྣམས་ཡིན། བཅ་ཆེན་དོན་གྲུབ་དཔལ་འབར་གྱི་ལས་
ཚོག་ཏུ་སྤྲི་ཏའི་རྣམ་རྒྱུ་པ་ཞེས་པ་བྱུང་། དེ་ཉི་པ་ལ་འཇུག་ །དེ་ལ་རྣ་ར་སྣ་ལེ་གྲ་ར་ན་ཞེས་པའི་
ཤྱེན་གསུམ་ཕྱིན་ཞེས་གསུང་བ། ལྷ་པ་ཉེར་བརྒྱུར་དང་རྣ་ར་སོགས་ཕྱིར་ས་མིང་ཏུ་གྲུབ་ཆེན་པ་ལ་ཤྱེན་
གྱི་ཐ་རྣམ་མི་ཡོང་བས་འདི་དང་དབྱིབས་འདྲ་བ་ཉི་ཐར་དུང་ཆེན་དོན་གྲུབ་པས་ཕྱིར་ས་བརྒྱབ་བྱས་
ཆེན་པའི་མིང་ཏུ་གྲུབ་པ་ཤྱེན་ཡིན་ཁུལ་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་དོད་རྣ་ཏུ་ལ་རྣ་རའི་ཤྱེན་དང་རྒྱུར་ཞེས་གོང་གི་
མཆེད་རྒྱ་ཡོད་པ་ས་དགའི་སྤེ་སྤོད་ལ་རིང་ཏུ་རྒྱུངས་ནས་བསྐྱེམས་པའི་སྤོ་ག་གས་པ་རྣམས་ཀྱང་།
ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱིས། མཁས་ཞེས་བྱ་བ་(༡༠༦ན)མངན་ཡང་། རྒྱ་ཆོད་ཀྱི་འཕྲང་ལ་བཅུག་ན་ཤེས། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ལེགས་རྒྱུར་གྱི་ཚུལ་ལ་ས་རྒྱུངས་པར་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལ་སྤོ་འདོགས་ཆོད་
དཀའ་བས་ནང་ཉེན་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཇུག་པ་ཞི་གནང་བ་ཞུ་ཞེས་སྤོགས་བཅུར་ཐལ་མོ་སྤྱོར་རོ། །

གོང་ཏུ་བཤད་པའི་སྤྲི་ཏའི་རྣམ་གསུམ་པའི་བརྒྱུ་ལུགས་ནི་ཉི་བརྒྱུར་ལྷ་པ་སྤོན་མའི་རྒྱ་རྒྱུ་
འཛིན་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ། དཀྱངས་ལྷ་ཏུ་དག་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་ཆ་ལའང་རྒྱུ་ལའོ་ཞེས་པའི་
བྱིངས་མིང་ཏུ་བརྒྱུ་པའི་ཤྱེན་ལ་ཅ་ཕྱིན། ཅ་ཁྱད་དོན། བྱིངས་ཀྱི་རྗེས་འབྲེལ་རྒྱ་ཡིས། རྒྱ་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བ་ལས་དེའི་ཆོར་པ་ལ་ཉི་མ་གྲུའོ། ཞེས་པའི་དོན་དང་ཉི་ཡིག་ཡིན་དང་ཉི་དང་ཡ་རྩ་སོགས་ལས་
གཉིས་ཀའི་ཞེས་པའི་དོན་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་ཐལ་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་ས་རྣའི་སྤོག་གི་རི་ཐལ།
རྣ་མིན་མཐའི་བྱིངས་དང་གི་ཀ་ར་ཅ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ནོས་རི་ཡང་། གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་པ་ས་
རོལ་གྱི་ཡི་གའི་སྤྲིང་ཏུ་དྲང་དོ་ཞེས་པས་རྣ་དང་ར་སོ་སོར་དྲངས་པས། ལྷ་པ་རྣ་ར་ཞེས་གྲུབ་པ་ལ་མིང་
དེ་ཆོག་ཏུ་བརྒྱུ་པའི་ཆེད་ཏུ་རྣམ་དབྱེ་དང་པའི་གཅིག་ཆོག་སི་ཕྱིན་མི་ཟད་པ་ལས་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་ཀྱི་
འོས་དེ་བྱིས་པའོ། །ཡང་ལྷ་པ་སྤོན་མའི་སྣ་སྣན་ཆོག་རལ་ཏུ་སྤྱོར་བ་ལའོ། ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ། ཉི་
བརྒྱུར་ལ་དུ་སོགས་ལ་གིའོ། ཞེས་པས་མིང་ཏུ་བརྒྱུ་པའི་ཤྱེན་གི་རྒྱུར། གྲུ་ཡོན་ཏན་འགོག་པའི་དོན།
བྱིངས་མཐའི་ལྷ། ལྷ་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་མའི་ཁྱད་དོན་རིམ་པར་དྲངས་སི་བྱིས་པས། ལྷ་པ་ས་རྣའི་

ཞེས་གྲུབ། ཡང་བེ་ཐོན་མའི་རྒྱ་གྱི་ཉ་བྱེད་པ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ་རྗེས་འབྲེལ་གཉིས་ཕྱིས། ཁོ་བ་
 དང་རྒྱུན་དང་གཡོ་བ་དང་སྒྲུའི་དོན་རྣམས་ལ་(༡༠༦བ)ཡུ་ཏ་འོས་མིང་སྒྲུབ་གྱི་རྒྱུན་ཡུ་སྒྲུབ། གྲུབ་པ་ཉ་
 ཏ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཡིཙ་བཞིན་ནོའི་བྱིངས་གྱི་རི་འབེལ་བ་ཡུར་དུ་བསྒྲུབ། ཡུ་བུ་རྩ་མོགས་གྱི་
 མདོས་ཡུ་ཡ་ན། ར་ཐོན་མའི་རྒྱ་མཚོན་ལས་ན་ཏ། སོ་སོར་དྲངས་ནས་སེ་ཕྱིས་པས་བེ་ཀླ་ར་ཏ་ཞེས་
 གྲུབ་པའི་ཐོན་དུ་ཡུ་པ་བཞག་པས་གྲུབ་པོ། །ཡང་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་དངོས་གཞིའི་བཤད་པའི་སྐབས།
 ཉེ་བསྒྲུབ་པ་ཐོན་མའི་བྱི་རྩེ་འདོར་བ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ། ལས་ལ་ལྟ་འོས་བྱིངས་མིང་དུ་བསྒྲུབ་
 པའི་རྒྱུན་ཡུ་སྒྲུབ། བྱིངས་གྱི་ཡི་དྲིང་གི་ཡི་ཉ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དོན། རྒྱུན་གྱི་ཀ །ཀ་ལ་ཡ་ཏ་བཞིན་
 འང་སྟེ་ཡ་ལ་བརྗོད་པ་བོར་བ་འོའི་བྱེད་དོན། བྱིངས་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་པ་གསལ་བྱེད་དང་པོ་ལ་
 ཡིག་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་དང་པོར་ཡིན་ཡུ་ག་མ་འོས་བར་རྒྱུན་ཡིན་བྱིན། ཏ་གནས་དོན་ཡིན་དང་
 བཅས་པའི་ནི་རྩེ་འོས། ཡུ་པ་རྩེའི་རི་ཡ་རེ། གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་པ་པ་རོལ་གྱི་ཡི་གེར་དྲང་འོས་སོ་
 སོར་དྲངས། མིང་དེ་ཆོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་དབྱེད་དང་པོའི་གཅིག་ཆོག་སེ་བྱིན། མི་ཟད་པ་ལས་
 རྣམ་དབྱེད་རྣམས་གྱི་འོས་དེ་ཕྱིས་པས་པ་བརྗེ་ཏུ་གྲུབ་པ་རབ་ཏུ་སྒྲངས་པའི་དོན་ཉེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་
 དོན་འགྱུར་གྱིས་ཐོབ། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བརྟན་པའི་ནང་ཚན་གོས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལུངས་
 པ་མོགས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་ལ་ལུང་རིགས་གཉེར་མཛོད་ལས། བག་ཡངས་དང་འདྲ་
 བ་སྒྲ་བརྒྱུད་གི། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་འབྲེལ་བ་གོས་གྱི། དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བ་གོ་ལྷགས་གྱི་
 གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། མཁོ་རྒྱུད་བས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་སྟེ། གཉིས་པ་གོས་གཞི་ལ། གོས་རི་ལྟར་
 བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། (༡༠༧ན)དེ་ལས་གྲུབ་པའི་གོས་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལོག་
 པའི་འཚོ་བ་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་སྒྲངས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ལ་བརྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་
 པར་བྱའོ། །ལོག་པའི་འཚོ་བ་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་འཚོས་གྱི་སྟོན་སྟེད་པ་བསྒྲུབ་པ། ལ་གསལ་གྱི། གཞིགས་སྟོང་།
 ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བའི་སྟོན་སྟེད་པ་བསྒྲུབ་པ། རྟེན་པས་བརྟེན་པ་འདོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིན་
 ཆེན་འབྲེང་བར། ཚུལ་འཚོས་རྟེན་དང་བཀུར་སྟེའི་བྱིན། །དབང་པོ་སྟོམ་པར་བྱེད་པས་ཏེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཁ་གསལ་རྟེན་དང་བཀྲར་སྒྲིའི་ཕྱིར། ཚིག་འཇམ་རྟེན་པར་སྒྲུབ་པོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གོས་ཀྱི་རྒྱ་རུང་མི་རུང་གི་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ། རུང་བ་ལ་གོས་པ་ཚོ་བའི་རྒྱལ། གོས་
ཀྱི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག། གོས་ལ་ཡོངས་སྟོང་བའི་རྒྱལ་ལོ། རང་པོ་ལ་མི་རུང་བ་ནི། ཁ་
ཚར་དང་ཕུན་ཚར་མ་བཅད་པ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་ཐུང་བ་དང་། ར་མོའི་བལ་ལས་བྱས་པ་
དང་ཁ་དོག་ཁོའོ། རབྱེ་བས་ཁྱིམ་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གོས་ལྟ་བུའོ། །

རུང་བ་བརྟུན་ཏེ། བལ་ལས་བྱས་པ། ལྷ་ཤན་ལས་བྱས་པ། ཉི་འོག་པའི་གོས་རས་གོས་རྩ་ཟར་
མ་ལས་བྱས་པ་རྩ་གོ་ཉམ་པ་ལས་བྱས་པ་རྩ་དུ་གུ་ལས་བྱས་པ་སྟེ། ས་ག་ལྟ་ས། དག་གོས་ཤ་ན་ཉི་འོག་
དང་། རས་གོས་ཤ་ན་ཉི་འོག་དང་། རས་གོས་དང་ནི་ཟར་མ་དང་། (༡༠༥)གོ་ཉམ་པ་དང་དུ་གུ་
ལ། ཚིག་གོས་རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་བརྟུན། ཞེས་སོ། བལ་དང་རས་སྟོགས་ལས་བྱས་པ་ཡང་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
ཚོས་གོས་རྣམ་གསུམ་དུ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། གཞུང་དུ། སྒྲ་ཅན་ཚོས་གོས་གསུམ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་
པར་མི་བྱའོ། ཞེས་དང་། ས་ག་ལྟ་ས། སྒྲ་ཅན་རྣམ་པར་སྦངས་ནས་ནི། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་ནང་ཤུན་
བྱ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བཀྲ་བ། ཁ་བརྒྱར་བ། དམ་ཤིང་དུ་བས་པའོ། རང་པོ་ནི། ས་ག་ལྟ་ས། དག་པར་
བྱ་ཕྱིར་ཤམ་ཐབས་ནི། བཙོ་ཐུག་མཁན་ལ་ལུང་མི་གཞུག། བཙོ་ཐུན་རང་ལམ་གཞན་གྱིས་བྱང་། །
སྟོང་གྱི་ནང་དུ་དཔ་བྱས་པ་ཀྱུ། ཞེས་པ་ལྟར་པོ། གཉིས་པ་ནི། མི་རུང་བའི་ཚོན་ཚེན་བརྒྱད་སྦངས་ཏེ་
རུང་བའི་ཚོན་ཁ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱར་དགོས་ཏེ། ས་ག་ལྟ་ས། ཐོན་པོ་བཅག་དང་རུང་སྒྲིག་ཅི། འདི་དག་
རུང་བའི་ཚོན་གསུམ་སྟེ། ཚོན་ཚེན་དག་གིས་ཚོས་གོས་ནི། ཁ་བརྒྱར་བྱེད་པ་བཀག་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོན་ཚེན་བརྒྱད་ནི། ས་ག་ལྟ་ས། བྱ་སྟེགས་ལེ་བཟན་ཅི་དང་བཙོད། སྒྲ་ཤིང་ཅི་
དང་མཐིང་ཤིང་མཚལ། མི་རྒྱར་དང་ཀྲར་ཀྲམ་སྟེ། འདི་དག་ཚོན་ཚེན་བརྒྱད་དུ་འདོད། ཅིས་པ་ལྟར་
པོ། གསུམ་པ་ལ། གོས་གང་ལ་བྱ་བ་དང་ནི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་ས་རྒྱར་ལ་རེས་པར་དམ་དུ་བས་དགོས་ལ། ལྷ་གོས། མཐང་གོས། དཔེ་སྟོར་མའི་

གིང་ར་དབང་ཆད་དང་རྩལ་གཟན་ལ། རབ་བྱས་བྱལ་ལ། འཕྱིར་ལྷན་ཐབས། ཐ་མ་ཐང་ཐང་ཐོར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །གདིར་བ་ལ་སླེགས་སུ་བྱེད་དང་གཉིས་པ་བྱེད་ཅིང་། གོས་གཞན་རྣམས་ལ་སྒྲུམ་སྒྲན་དང་
སླེགས་སུ་འེ་བཤད་བ་མེད་དོ། །ས་ག་ལྷས། གདིར་བ་ལ་བྱ་མི་དགོས། །རྟག་ཏུ་འབྲལ་བ་ཡང་མི་མེད། །
(༡༠༥ན)སྒྲུམ་སྒྲུར་རིས་པར་བྱས་ཏེ་བཅང་། །གཞན་དག་མ་རིས་གང་གི་ཕྱིར། །འདོད་ཆུང་རང་གི་ཆོས་
གོས་ཀྱི། །ལས་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་སྒྲུམ་སྒྲུར་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་བྱས་ཏེ་
བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་འདི་རིས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། བྱས་གིང་བྱལ་པ་ཆོས་གོས་ཉིད་ཏུ་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་
པར་བྱའོ། །མཐར་གོས་དང་སྒྲ་གོས་དང་སྒྲུམ་སྒྲུར་ལའོ། །དགོ་སྒྲོང་མས་ནི་གིང་ར་དབང་ཆད་དང་རྩལ་
གཟན་སྒྲུམ་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་གོས་དང་། སྒྲུམ་སྒྲུར་ལ་བྱས་བྱལ་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་གོས་ཀྱི་ཀླུ་ལ་
མཐའ་སྒྲོར་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་སླེགས་སུ་ཆད་མ་བརྟུ་བཞི། བྱེད་པ་བརྟུན་ཏེ་རྩལ་སུ་ཉེར་
གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །བྱལ་པ་འདི་ཆོ་སླེགས་སུ་བྱེད་དང་གསུམ་གསུམ་བྱ་སྒྲ་ལོན་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་སྒྲུར་ནས་བྱལ་བོ། །
དེ་ལྟ་སུའི་སྒྲུམ་སྒྲན་བརྟུན་ཡོད་པ་ལ། གཅིག་དབུས་སུ་བཞག །གཡས་སུ་གསུམ། གཡོན་ཏུ་གསུམ།
སླེགས་སུ་ཆེ་ཆུང་རིམ་པ་འཆོལ་བར་བྱ་སྒྲ་ལོན་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བཞག་ནས་མཐར་ལྷགས་རིས་བསྒྲོར་ཏེ་
བྱལ་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རབ་བྱི་རབ་སྒྲུམ་སྒྲན་ཉེར་ལྷ་མ་བྱེད་ན་སྒྲུམ་སྒྲུར་ཀྱི་ཀླུ་ལ་མཐའ་
སྒྲོར་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་སླེགས་སུ་ཆད་མ་བརྟུ་ཐམ་པ། བྱེད་པ་ཉེར་ལྷ་སྒྲེ་རྩལ་སུ་བརྟུ་དང་
ཉེར་ལྷར་བྱའོ། །བྱལ་པ་འདི་ཆོ་སླེགས་སུ་བྱེད་དང་ལྷ་ལྷ་བྱ་སྒྲ་ལོན་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་མཐུད་ནས་བྱལ་པས་
སླེགས་སུ་བྱེད་དང་ལྷ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་འདི་སྒྲུམ་སྒྲན་ཉེར་ལྷ་འབྱུང་དོ། །དེ་ནས་སྒྲུམ་སྒྲན་གཅིག་དབུས་སུ་
བཞག །གཡས་སུ་བརྟུ་གཉིས། གཡོན་ཏུ་བརྟུ་གཉིས། སླེགས་སུ་རྣམས་རིམ་པ་འཆོལ་བར་བྱ་སྒྲ་ལོན་
ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་མཐའ་(༡༠༥ན)ལྷགས་རིས་བསྒྲོར་པ་འདི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུར་ནས་བྱལ་བོ། །དེ་
བཞིན་ཏུ་སྒྲུམ་སྒྲུར་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་གེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཆོན་གྱིས་མ་བྱས་པ་འདི་གོས་
སྒྲུད་པར་མི་བྱའོ། །བྱས་གིང་བྱལ་པ་ཆོས་གོས་ཉིད་ཏུ་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །སྒྲུམ་སྒྲན་སྒྲེལ་ནི་

ཉིད་དང་ལྷག་མ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དབུས་ནས་གཞན་དུ་སྒྲེགས་པའི་འཕྲོ་སྒྲེགས་སྒྲེགས་སུ་བརྟ་བ་ཉིད་
དང་མཐའ་བསྐྱར་བ་ཉིད་དག་གིས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་དུག་སྟེ། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད། མཐོ་བའི་ཡོ་བྱད། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་
ཐུན་ཚེགས། མཐོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐུན་ཚེགས། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཐུན་ཚེགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་དུག་ལས།
དང་པོ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། སོ་སའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྒྲོང་ལ་ལུས་འཚོ་བའི་ཆད་དུ་རང་
དོན་གྱི་བསམ་བསམ་འཆར་བར་གནང་བའི་རུང་བ་ཚད་ལྡན་གྱིས་གོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྟ་གསུམ་
སྟེ། གཞུང་དུ་སྒྲུལ་སྒྱུར་དང་སྒྲུ་གོས་དང་ཤམ་ཐབས་དང་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་དང་། རྟུལ་གཟན་དང་།
རྟུལ་གཟན་གྱི་གཟན་དང་། གདོང་ཕྱིས་དང་། རྟག་གཟན་དང་། གཡན་པ་དགའ་བ་དང་། རྒྱ་གཟེད་
དང་། གདིང་བ་དང་། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ས་ག་ལྷས། ཆོས་གོས་
དམ་པ་གསུམ་དང་ནི། རྟུལ་གཟན་ཤམ་ཐབས་གཉིས་གཉིས་དང་། གཡན་པ་དགའ་བ་དང་གདིང་བ་
དང་། རས་ཆེན་དང་ནི་རྒྱ་གཟེད་དང་། གདོང་དང་ལག་པ་ཕྱི་བ་སྟེ། འདི་དག་བརྟ་གསུམ་དབྱེ་བར་
འདོད། ཅིས་སོ། །ལག་པ་ཕྱི་བ་ནི། རྟུལ་གཟན་གྱི་མིང་གི་རྟུལ་གྲངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། བརྟ་གསུམ་
ཡོད་པའི་དང་པོ། རྟུལ་སྒྱུར་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱད་ཆོས། ཕྱིན་གྱིས་(༡༠༩ན)བརྟ་བ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྟུལ་ཐུན་དགུ་ཡན་ཆོད་དུ་རེས་པར་དམ་དུབས་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་གྱིས་བརྟ་བས་ནས་
བཅང་དགོས་པའི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བརྟ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་རུང་བ་ཚད་ལྡན་གྱི་གོས་
སོ། །དབྱེ་ན་ཐ་སྐྱོར་གསུམ། འབྲིར་སྐྱོར་གསུམ། རབ་སྐྱོར་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། ཐ་མའི་ཐ་མ་སོགས་
གསུམ་སྟེ། རྟུལ་ཐུན་དགུ་མ། བརྟ་གཅིག་ བརྟ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་འབྲིར་གི་ཐ་མ་སོགས་གསུམ་སྟེ། རྟུལ་ཐུན་བཙུ་ལ། བརྟ་བརྟུ། བརྟ་དགུའི་
བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། རབ་གྱི་ཐ་མ་སོགས་གསུམ་སྟེ། རྟུལ་ཐུན་ཉིར་གཅིག་ ཉིར་གསུམ།
ཉིར་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྟུལ་ཐུན་ཉིར་ལྟ་ལས་ལྷག་པ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་སྟའི་རང་བཞིན་
ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྟུལ་སྒྱུར་གྱི་རྟུལ་ཐུན་དག་གི་དགུ་ཡན་ཆད། ཉི་བྱ་ཅ་ལྟ་མན་

ཆད་དེ་ཟུང་མ་གཏོགས་སོ་དེ་ཡན་ཆད་ནི་ཚེས་ལྟོ། །ཞེས་དང་། ས་གཤི་ལྷ་ས། ལྷ་མ་ཟུར་ནམས་ཀྱི་
ཚལ་ལྟོ། །སྤེལ་ཞི་བྱའོ་དགུ་སྟགས་དགུ་ ལྷ་མ་ཐུན་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷའི་བར། །དེ་དག་དབྱེ་བས་ངེས་པར་
བརྟན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཚལ་ལྟོ་ཚད། སྟགས་ལྟའི་གངས། རྩ་ཁྱོན་གྱི་ཚད། རི་ལྷར་ཡོངས་སྟོང་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། སྟགས་ལྟ་སྟགས་ལྟ་སྟེང་པ་བྱ་སྟོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མནན་པའི་འཕྲོ་དང་། ལྷ་མ་ཐུན་གྱིས་
ལྷ་མ་ཐུན་གཡས་གཡོན་དུ་བྱ་སྟོན་གྱིས་མནན་པའི་འཕྲོ་ནི་ཚལ་ལྟ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚད་ནི། རབ་ལ་
སོར་བཞི། ཐ་མ་ལ་སོར་གཉིས། འབྲིང་ལ་དེའི་བར་ཉ། ས་གཤི་ལྷ་ས། དང་པོ་ཐ་མ་དག་དང་དབུས། །
ཚལ་ལྟའི་སྟོན་གསུམ་དུ་འདོད། །དེ་ལ་སོར་ནི་བཞི་དང་གཉིས། །དེའི་བར་ལ་རིམ་(༡༧)པ་བཞིན། །
ཞེས་སོ། །གཞུང་ལས། སྟགས་ལྟ་དང་སྟགས་ལྟ་སྟེང་དག་མཉམ་པར་བྱའོ། །གཞལ་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཚད་
གྱི་ཆགས་གིང་བཅང་བར་བྱའོ། །ཚལ་ལྟ་དག་ཀྱང་དོ། །དེའི་ཚད་གྱི་ཆགས་གིང་བཅང་བར་བྱའོ། །
དེའི་ཆེ་ཆད་ནི་སོར་བཞིའོ། །བྱ་རྟག་གི་མཐོ་གང་ཡང་དོ། །ཆུང་ཆད་ནི་སོར་གཉིས་སམ། སྟེང་དང་
གསུམ་མམ། མཐེབ་སོར་གཅིག་གོ། །ས་ལ་ཚོས་གོས་འདིང་བར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐ་མ་སྟོར་གསུམ་གྱི་ལྷ་མ་ཐུན་ནི། སྟགས་ལྟ་སྟེང་དང་གསུམ་པ། འབྲིང་གི་
སྟགས་ལྟ་སྟེང་བཞི་པ། རབ་ཀྱི་སྟགས་ལྟ་སྟེང་དང་ལྷ་པ་ཡིན་ཉ། གཞུང་དུ། དང་པོ་གསུམ་ལ་ནི། དེ་
དག་ནི་སྟགས་ལྟ་སྟེང་དང་གསུམ་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་སྟགས་ལྟ་སྟེང་དང་བཞི་པ་ཉིད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ་ནི་སྟགས་ལྟ་སྟེང་དང་ལྷ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ས་གཤི་ལྷ་ས། སྟགས་ལྟ་སྟེང་དང་གསུམ་
པ་གསུམ། །གསུམ་ནི་སྟགས་ལྟ་སྟེང་དང་བཞི། །ཐ་མ་གསུམ་གྱི་སྟགས་ལྟ་ནི། སྟེང་དང་ལྷ་པར་
གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རབ་སྟོར་གསུམ་ལ་དབངས་སུ་སྟགས་ལྟ་སྟེང་ཕྱིན་དུ་སྟེང་། ཐ་མ་གསུམ་ལ་སྟེང་
སྟེང་ཕྱི་བའོ། །འབྲིང་ལ་དེའི་བར་ཉ། དེ་ལྷར་ཡང་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་རུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི། རབ་གི་སྟ་
གསུམ་དང་ལྷ་དག་གོ། །ཆུང་ཏུ་དག་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་སྟེང་སྟེང་ཕྱི་བའོ། །འབྲིང་ནམས་ཀྱི་ཚད་ནི་

བར་མའོ། ཞེས་དང་། སྡེ་ཚོན་གསུམ་པ་དེ་དག་གིས། ལྷམ་རྒྱུ་ཞེས་ཕྱར་གསུངས་པས་ཏེ། རྟེན་གྱི་རིས་བརྟན་པ། རྟེན་པོ་ལྷུ་ནི་ལ་དང་གསུམ། ཁ་མ་ལྷུང་དང་གསུམ་དང་ལ། རྟེན་གཉིས་བར་ནི་
བར་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། རལེ་པ་ནི། སྟོང་དུ་བསྟོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་(༡༡༠ན)དང་། དཀོན་ཙོག་ལ་ཕྱག་
བྱ་བ་དང་། དགོ་འདུན་ལས་ལ་འཚོགས་པ་དང་། ཚོས་བཤད་ཉན་གྱི་དུས་སུ་ཕྱོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་།
ཆུད་ཟ་བ་སྤར་བའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་ཀྱི་ག་རྟེན་པ་ལ་མི་རེག་ཅིང་མཆན་ཁུང་དྲོད་ཀྱིས་སྤམ་སྤམ་ཆུད་མི་ཟ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞེད་དུ་མཐོག་དང་སྤྱིད་དུ་ལྷུང་དང་དོ་ཡོད་པའི་ལྷན་པས་སྤམ་ཏེ་ཡོངས་སྤྱོད་
དགོས་ཏེ། གཞུང་དུ། དམོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་དང་། ཚོས་སྟོན་དང་མཚོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ཞེས་
བྱ་བ་དང་། དགོ་འདུན་ཚོགས་པ་དང་གདམས་པ་དང་། ཚོས་ཉན་པ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་པ་ལས་གཞན་
པའི་བྱ་བ་ལ་སྤམ་སྤམ་བཞོ་བར་མི་བྱའོ། རྟེན་ལ་འདུག་པ་ཉལ་བར་མི་བྱའོ། འགའ་ཡང་སྤམ་བ་ལ་
སྤམ་བར་མི་བྱའོ། ལུས་ལ་རེག་པར་བཞོ་བར་མི་བྱའོ། མཆན་ཁུང་གཡས་པའི་དྲོད་ཀྱིས་དེ་མ་རུང་
བར་འགྱུར་རོ། རྟེན་ལ་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་དེར་དེ་ལ་གོས་སྤྲོན་པར་བྱའོ། ལྷུང་དང་
དོ་དང་མཐོག་དང་། ཞེས་དང་། ས་ག་ལྷས། ལྷམ་རྒྱུ་དགོ་འདུན་འདུས་པ་དང་། ཟས་དང་མཚོད་
རྟེན་ཕྱག་བྱ་དང་། སྟོང་སྟོགས་འདུག་ལ་བཞོ་བྱ་ཡིས། གཞན་དག་དུ་ནི་བཀག་པ་ཡིན། རྟེན་གྱི་
འཛིགས་པས་སྤམ་སྤམ་ལ། རྟེན་གཞན་སྤམ་ནས་བཅང་བྱ་སྟེ། ཞེད་དུ་མཐོག་སྤྱིད་དུ་ལྷུང་། ལྷུང་
དང་དོ་ལས་ལྷག་མི་བྱ། ཞེས་སོ། །

ཕྱིན་རྒྱལ་སྤམ་པ་དང་པ།

པལེ་པ་ཕྱིན་རྒྱལ་ལ། དཔོན་དང་ཞར་ཕྱར་རྒྱའི་ཕྱིན་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱིན་རྒྱལ་བྱ་
བའི་ལུས་དེ་ནིང་། བསྐྱལ་བ་ཞན་ན་ཕྱག་བྱ། མིན་ན་མི་དགོས། གཉིས་ཀ་འགྲེངས་ཏེ་འདུད་པ་དང་
བཅས་པས་སྤམ་སྤམ་གྱི་ཕྱི་ནང་མ་ལོག་པར་པལེ་བལྟ་བུས་པའི་སྟེ་མོ་གཅིག་ལུས་ཀྱི་སྤག་པ་གཡོན་

པར་བཀལ། ལྷེ་མོ་གཅིག་གཉིས་ཀའི་(༡༡༠བ)ལག་པ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་གཡས་པས་མནན་
 ཏེ། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཚོས་གོས་བགྱིས་ལེགས་པ་རུང་པ་
 རྒྱད་པར་འོས་པ་འདི་ཚོས་གོས་སྒྲམ་རྒྱར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། ཞེས་གསུམ་བཟོད་དེ། དེ་ནས་ཐབས་
 ལེགས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་མིང་ནས་སྒྲོས་ཏེ། བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དུ། ཚོས་གོས་གནང་བ་དེ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བཅང་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲམ་རྒྱར་གྱི་རྒྱར་རུང་བའི་གོས་སྒྲུག་ཡན་ལ། རྒྱར་བཞིན་བྱས་ཏེ། བཅུན་པ་
 དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཚོས་གོས་འདི་སྒྲམ་རྒྱར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །
 འཚལ་ན་སྒྲམ་ཐུན་དགུ་པ་ལ་སོགས་པར་བགྱིས་ཏེ། རྒྱལ་ས་ཁྱེད་དང་གསུམ་པ་སོགས་པ་བགྱིའོ། །
 བར་ཆད་མ་རྒྱུད་ན་བཀྲའོ། །བརྒྱུད་པོ། །བཤེབ་པོ། །གཟུངས་གདབ་པོ། །བྱུང་པོ། །ཁ་བརྒྱར་
 རོ། །ཡང་ན་འདི་ལ་ལྷན་ཐབས་སུ་གྲུབ་ནོ། །སྟེན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བགྱིས་ཏེ་ཚོས་གོས་འདི་ནི་རུང་པ་
 རྒྱད་པར་འོས་པའོ། །ཞེས་པ་གསུམ་བཟོད་དེ། ཐབས་ལེགས་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུག་གི་རྒྱ་ལ་
 ཡང་སྒྲམ་ཐུན་དགུ་པའི་ཚབ་དུ་སྒྲམ་ཐུན་བདུན་པ་དང་། སྒྲམ་རྒྱར་གྱི་ཚབ་དུ་སྒྲུག་གིས་བཅུག་ཏེ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུག་གོས་ནི། རྒྱལ་ས་ཁྱེད་དང་གསུམ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲམ་ཐུན་བདུན་
 པ་ཡིན་ལ། རབ་འབྲིང་། ཐ་གསུམ་གྱི་ཚད་སྒྲམ་རྒྱར་བཞིན་ནོ། །མཐང་གོས་ནི་དཔངས་སུ་སྒྲོད། མིང་
 དུ་སྒྲུ་ལམ་བཞི། ཐ་མ་ལྷེ་བ་མན་ཆད་སྒྲུ་མོ་ཡན་ཆད་དེ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཚད་ཀྱང་རུང་ལ།
 སྒྲིའི་དོན་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གཙུག་ནས་རྒྱར་མཐེལ་གྱི་བར་ལ་(༡༡༡ན)དུམ་སྒྲུ་བདུན་དུ་བྱས་པའི་ཆ་
 གཉིས་སོ། །ལུས་ཤིན་དུ་སྒྲོམ་པས་མཐང་གོས་ཀྱི་མ་འདུས་ན་རལ་ཁ་དཔུང་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱོན་པ་བྱེད་
 དགོས་པར་བཤད་དེ། གཞུང་དུ། མཐང་གོས་ནི་དོད་པ་ལྷ་ཡང་ཡིན་དོད་པ་བཞི་ཡང་ཡིན་ནོ། །འཁོར་
 གསུམ་ཁེབས་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ཀྱང་རོ། །སྒྲིའི་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་བདུན་ལས་གཉིས་སོ། །མི་ཡོགས་ན་

རལ་ཁ་དབུང་ཆད་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

ཤམ་ཐབས་ནི་ཉིན་མོ་མཐར་གོས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གྱོན་པར་བྱ་བ། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་ནི་མཆན་མོ་
མཐར་གོས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གྱོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆད་མཐར་གོས་བཞིན་ནོ། །རྩལ་གཟན་དང་དེའི་
གཟན་ནི་ཉིན་མོ་དང་མཆན་མོ་སྒྲ་གོས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གྱོན་པར་བྱ་བ་ཆད་སྒྲ་གོས་བཞིན་ནོ། །གདོང་བྱིས་
ནི། ཁོར་ཁོར་ལུག་ཏུ་ལྷུག་པ་གི་ཆད་དང་ལྷན་པའོ། །སྒྲ་གཟན་ནི་དགོ་སྒྲོང་ནག་ནད་ཅན་གྱིས་ཤལ་
སྒྱར་ཏེ་བཀོ་པར་བྱའོ། །ཆད་རི་ཅམ་དགོས་པའོ། །གཡན་པ་དག་པ་པོ་གཡན་པའི་ནད་ཅན་གྱི་ཤལ་
སྒྱར་ནས་གྱོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆད་སྤོང་ཏུ་ལྷུག་དང་། དཔངས་སྒྲ་གསུམ་མོ། །སྒྲ་བཟེད་ནི་
སྒྲ་ཤེགས་པའི་ཆེ་ཆོས་གོས་བསྐྱར་བའི་དོན་ཏུ་སྤྲོད་ཏུ་གྱོན་པར་བྱ་བ་སྟེ། ས་ག་ལྷས། བསྐྱར་བའི་དོན་
ཏུ་སྒྲ་བཟེད་ནི། ཞིང་ཏུ་ལྷུ་ནི་བྱེད་དང་གཉིས། སྤོང་ཏུ་ལྷུ་ནི་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བརྟག་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གདོང་བཞི། གནས་མལ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཏུ་གནད་བའི་གོས་ཡིན་ཞིང་། ཆད་
སྤོང་ཏུ་ལྷུ་གསུམ་ཞིང་ཏུ་ལྷུ་དོ་སྤོང་ཏུ་གོ། །དབུར་གྱི་རས་ཆེན་ནི། དབུར་ཆར་ཆུ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཏུ་
གྱོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆད་སྤོང་ཏུ་ལྷུ་དགུ་ཞིང་ཏུ་ལྷུ་གསུམ་དང་སྤོང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རུང་བའི་ཆོན་(༡༡༡)བ)གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ནི་དགོ་སྒྲོང་ལ་ལྷལ་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་གནད་དང་གདོང་གཡོགས་
དང་གཏུར་ལུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྷན་ཏེ། ལྷུག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆད་ཏུ་ལོངས་
ཤིང་། ཆེ་ཆད་རེས་པ་མེད་པ་རང་གཞན་སྒྲན་མོང་བས་བསམ་པས་བཅང་བ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་
རེས་པ་མེད་པ། རང་གཞན་སྒྲན་མོང་བའི་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་
ཆུལ་ནི། ལྷལ་ཡོད་ན་བརྩུན་པ་དགོངས་སྒྲ་གསོལ། ལྷལ་མེད་ན་མདུན་ཏུ་གྲ་རིའི་ལུ་ལ་སོགས་པའི་
ཉན་ཐོས་ཡོད་པར་དམིགས་ཏེ། ལྷ་དགོངས་སྒྲ་གསོལ། གོས་འདི་དག་བདག་དང་ཆོངས་པར་མཆུངས་
པར་སྤྲོད་པ་ནམས་ལ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་སྒྲ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པོ། །ཞེས་པ་གསུམ་བཟོད་དེ།
ཐབས་ལགས་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ནི་རབ་བྱུང་ལ་མེད་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་།

དགོས་པའི་དབང་གིས་བཅང་བར་བྱ་བའི་གོས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྟར་ཏེ། ཆད་སྐར་
བཞིན། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ངེས་པ་མེད་པ། གཞན་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དུ་བཅང་བར་བྱ་བ། གཞན་ཁོ་ནའི་
མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། ལྷ་མ་སྦྱར་ལྷག་པོ་དང་རས་ལྷག་ལ་
སྒྲིགས་པ་སྒྲིགས་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སྤྱུག་སོལ། དདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བའི་གོས་ལྷག་པ་
རུང་བ་མ་བཟྱིས་ལ། རུང་བ་བཟྱིད་པར་འོས་པ་འདི་མཁན་པོ་ལ་རུང་བར་བཟྱིའོ། མཁན་པོ་ལ་ཡིད་
གཏད་དེ་བཅང་བར་བཟྱིའོ། བྱིན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བཟྱིའོ། ཞེས་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་། ཐབས་ལེགས་
ཁྱེད་དོ། རྟེ་ཡང་ལྷ་མ་སྦྱར་གངས་མང་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་གཅིག་འཆོ་བའི་(༡)འཛེམ་བྱད། གཞན་
ནམས་མཐོ་བ་དང་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཅི་རིགས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པོ། རེས་ན་དགེ་སློང་གིས་རང་
གིས་བདག་དུ་བཟུང་བའི་སྤྱ་གང་ཡན་ཆད་དུ་ཡོངས་པའི་གོས་ཐམས་ཅད་ཡོ་བྱད་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་སྐར་ལྷང་བསྐྱེད་པར་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ལྷ་དང་ལྷ་མ་
དང་རྒྱ་རགས་དང་ལྷང་བཟེད་ཀྱི་སྒྲོད་ལ་སྒྲིགས་པའོ། ལྷ་པ་ནི། མཐོ་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྒྱར་བསྒྲོས་
ཤིང་། སྤྱ་གང་གི་ཆད་དུ་མ་ཡོངས་པའོ། སྤྱག་པ་ནི། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྒྱར་བསྒྲོས་ཤིང་སྤྱ་གང་གི་
ཆད་དུ་མ་ཡོངས་པའོ། ལྷ་པ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས་བསྐྱབ་པ་རི་ལྷ་བསྐྱབ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་
ཡོངས་སྒྲོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མི་སྒྲོལ་པའི་གང་ཟག་གིས་གཞན་གྱི་ཕོ་བྱང་རང་དབང་པའི་རྩལ་ཏུ་ཡོངས་སྤྱད་ཏུ་
 རུང་སྟེ། ཡོན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཆེད། སྒྲོལ་པ་འདམག་ན་པའི་གང་ཟག་ནི་རང་པ་ཤིན་པ་
 རྣམས་དེ་ལྟ་པ་བཞིན་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་ཏུ་སྟེ། ཡོན་སྤྱོད་ཏུ་སྟེ། འདམག་ན་པ་མིན་པར་རྩལ་
 ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་ཅིར་བོས་པ་རྣམས་དང་སྤྱོད་པ་པ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་གིས་གཞན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་
 སངས་བྱས་ཀྱིས་གནང་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡོངས་སྤྱད་ཏུ་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤོན་པས་གནང་པའི་ཆེད། རྩལ་
 ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་ཏུ་བོས་པ་རྣམས་མི་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྤྱོད་པ་པ་ཡོན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་དེ། རྩལ་
 པ་ཤི་མར་པ་ལྟ་འགྱུར་དང་སྤྱོད་འགྱུར་ལ་ཞོག་ན་པ་འདྲའ་དགོས་པར་སྟེ། པའི་ཆེད། རྩལ་ཁྲིམས་འཁུལ་

བའི་གང་ཟག་གིས་གཞན་གྱི་དང་རྩལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དགོ་འདུན་གྱི་དང་ཟས་
ཁམ་གཅིག་ཙམ་དང་། བཏུང་བ་རྩལ་གཅིག་ཙམ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། (༡༡༡བ)
གནས་མལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ན་ཕྱི་མ་རན་སོང་དུ་སྐྱེས་ནས་ལྷགས་གྱི་ཐོ་ལུས་མེ་འབར་བ་ཟ་བ་དང་། ཁོ་
ཚུ་ཁོ་ལ་མ་འཐུང་བ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞི་ལ་གོམ་པ་འདོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
སྤྱོད་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཐུ་རན་ལས་འདེལ་བའི་བསམ་བསམ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཚུ་ལ་
ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་གོས་སྤྱོད་ཐུག་བརྒྱ་བ་དང་། ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་དང་། ཁང་པ་བཅེགས་པ་ལྟ་བརྒྱ་
པ་ཡང་འོས་སོ། །དགོ་འདུན་གྱི་རྩལ་གྱི་དོ། །མི་སྤྱོད་པ་མན་ཆད་གྱི་ལོ། །སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་ལ་ཡང་དོ། །
ཚུ་ལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལེ་ལོ་ཙན་ལ་ནི་སྤངས་པ་དང་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཁུ་ལོན་དུ་འགྱུར་
དོ། །ཞེས་དང་། ས་ག་ལྟས། མི་སྤྱོད་པ་ནི་བདག་པོར་སྤྱོད། །སྤྱོད་པ་བྱིན་པ་སྤྱོད་པ་ཉེ། །བསམ་གཏན་
སྤྱོག་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྩལ་གནད་སྤྱོད་པས་ཉེས་པ་མེད། །ལྷག་མ་ལེ་ལོས་བཅོམ་པ་ཡིས། བདག་ཉིད་
ནམས་ནི་ཁུ་ལོན་སྤྱོད། །ཁྲིམས་འཆལ་ནམས་ནི་ནམ་དུ་ཡང་། །གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཉེར་སྤྱོད་བཀག །
ཙམ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་ལྷ་དང་དོ་ཆ་བའི་འདུ་ཤེས། ཚོས་གོས་ལ་ལྷ་དགྱིས་
དང་དོ་ཆ་དག་པ་བའི་འདུ་ཤེས། གང་དུ་གནད་པ་དེ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་བྱན་པ་དང་། དགོ་སྤྱོད་
གི་ཚོས་བཞི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པའོ། །གཞན་ཡང་འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་
བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདུ་ཤེས་ལྟ་ལྟར་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་གསུངས་ཏེ། འདུལ་བ་བསྐྱེད་པ་ལས།
དགོ་སྤྱོད་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །གནས་པ་ནམ་པ་ལྟ་འདོད་དེ། །གྲོང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ན། །
བཅོན་ར་ཡིན་ནི་འདུ་ཤེས་དང་། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པ་ན། །རྟག་པར་དགོ་སྤྱོད་འདུ་ཤེས་དང་། །
ཟས་ལ་རྟག་(༡༡༡ན)པར་ནད་གྱི་ནི། །གཉེན་པོ་ཉིད་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། །ཉལ་ན་དགོན་པའི་རི་
དྲགས་ལྟར། །ཐུག་སྐྱོད་གཉིད་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། །འཛིག་རྟོན་མཐུན་འཇུག་བྱ་བ་ལ། །འོན་ཡོང་
ལྷགས་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་གནས་པའི་དགོ་སྤྱོད་ནི། །བརྒྱ་ལ་འོས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ། །
གནས་གྱིང་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་གྱི། །རྩལ་སུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་དང་ལྷ་ལྟགས་ཅན་ལས་ལྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་པར་འཕགས་ཏེ། རང་
ཉིད་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདུག་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་གི་དྲན་པ་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ནམས་ཆད་ལྟག་མེད་པར་བཞོན་པ་ཡིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་། མདོ་ཙ་ལས། ལྷ་མ་སྒྲན་སྒྲེལ་ནི་ཉིད་དང་
ལྟག་མ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དབུས་ནས་གཞན་དུ་སླེགས་པའི་འཕྲོ་སློགས་སློགས་སུ་ལྷ་པ་ཉིད་དང་
མཐའ་བསྐྱར་པ་ཉིད་དག་གིས་སོ། །ཞེས་པར་རང་འགྲེལ་ལས། གདིང་པ་དྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དུམ་ལུ་
ནམས་ལ་བྱེད་དང་གསུམ་ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་
དེ་སྤྱིད་དུ་དྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དུམ་ལུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་འདི་བྱས་སོ། །སློགས་ལུ་འཕྲོ་བཟུང་པའི་
དབུས་ནས་ལྷ་མ་སྒྲན་ནམས་ལ་ལྟག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ལྟག་མ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །སློགས་
སློགས་སུ་སྒྲོས་པུར་བྱ་སྟེ་དབུས་ཀྱི་ལྷ་མ་སྒྲན་གཞན་ནམས་མདོན་པར་བྱུབ་པར་བཟུབ་པའི་དོན་དུ་
ལྷ་མ་སྒྲན་སྒྲེལ་ནི་ཉིད་དོ། །ལྟག་མ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དབུས་ནས་གཞན་སླེགས་ལུ་འཕྲོ་སློགས་སུ་ལྷ་པ་
ཉིད་དོ། །སློགས་ལུའི་འཕྲོ་སློགས་སློགས་སུ་ལྷ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུད་གཞན་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
པའི་སློགས་ལུའི་འཕྲོ་དེའི་དངོས་(༡༡)པ་དང་། མཐའ་སྐྱོར་ཉིད་དག་གིས་སྒྲིབ་པ་རྗེས་སུ་སོང་པ་
ཉིད་དེ། དེ་ལྷ་རྒྱུ་པ་བཞི་པོ་འདི་ནམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིའི་དོན་དོ། །ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
མཛད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ལྷ་མ་སྒྲན་སྒྲེལ་ནི་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་འདིར་ལྷ་མ་སྒྲན་ཞེས་བྱ་བའི་
སྒྲ་ནི་སྤྱིད་དུ་བཏང་བའི་ཆལ་ལུ་ལ་བྱའོ། །སྒྲེལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིད་དུ་བཏང་བའི་ལྷ་མ་སྒྲན་དེ་དག་གི་
ཆལ་ལུ་ནམས་ཀྱི་སྒྲ་དྲར་ཐད་དུ་མ་བབས་པར་མཐོ་དམན་མི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ཐབས་སུ་ཉིད་
དུ་འདུག་པའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །

ལྟག་མ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ལྟག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབུས་ཀྱི་ལྷ་མ་སྒྲན་ལ་མ་གཏོགས་
པའི་ལྷ་མ་སྒྲན་དག་ཆལ་ལུས་ནོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ལྟག་མའི་སློགས་ནི་འདིར་ལྟག་མ་ཉིད་དོ། །རྫོང་
བྱེད་ལྟག་མ་དེ་དང་དབུས་ཀྱི་ལྷ་མ་སྒྲན་དུ་མཉམ་པར་བྱའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །དབུས་ནས་
གཞན་དུ་ཆལ་ལུའི་འཕྲོ་སློགས་སློགས་སུ་ལྷ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེད་དུ་ཐལ་པར་

དུ་བཏང་བའི་སྒྲུལ་ཕྱོད་དཔུས་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་སློགས་ལུང་། རྟེན་མ་གཞན་དུ་སློགས་ལུང་འཕྲོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུས་དེ་ནས་གཡས་གཡོན་གཞན་དུ་སྒྲུལ་ཕྱོད་ཞེས་དུ་ཐལ་བྱང་དུ་བཏང་བ་དག་གི་
 སློགས་ལུང་འཕྲོའོ། སློགས་སློགས་སུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཡས་གཡོན་གྱི་སློགས་ལུང་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྩལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སློགས་སློགས་སུ་ཞེས་སྒྲོས་ལུང་བྱ་སྟེ། གཡས་སློགས་ཀྱི་ཚལ་ལུ་ནུལ་ས་ཀྱི་འཕྲོ་
 ཡང་གཡས་སློགས་སུ་ཕྱི་བརྒྱད་དུ་བཏྲ་ལ། གཡོན་སློགས་ཀྱི་ཚལ་ལུ་ནུལ་ས་ཀྱི་འཕྲོ་ཡང་གཡོན་སློགས་
 སུ་ཕྱི་བརྒྱད་དུ་བཏྲ་བའོ། རྟེན་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། རྟེན་སྒྲུལ་ཕྱོད་སྟེ་ཞེ་ཉིད་དང་ལྟག་མ་
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དཔུས་ནས་གཞན་དུ་ཚལ་ལུང་འཕྲོ་(༡༡༧ན)སློགས་སློགས་སུ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བ་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་མིང་དུ་བཏང་བའི་སློགས་ལུང་དག་དཔུས་པ་བརྟན་ཏོ། མཐའ་སྒྲོར་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བ་ནི་རྒྱ་ཞེས་གི་མཐའ་ལའོར་བར་ཀྱན་དགའ་བོའི་མཐའ་སྒྲོར་གྱིས་བསྒྲོར་བའོ། རྟེན་དངོས་པོ་ནི་དེ་
 ཉིད་དོ། རྟེན་སྒྲུལ་པ་བཞི་བོ་དེ་དག་བརྟུས་པ་དཔུས་པའི་ཚོས་གོས་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་
 པར་བྱའོ། འདི་སྐད་བརྟན་ཏོ། རྟེན་མིང་དུ་བཏང་བའི་ཚལ་ལུ་ནུལ་ས་ཀྱི་སྒྲུལ་ཕྱོད་དཔུས་དུ་འདུག་
 པས་སྒྲུལ་ཕྱོད་སྟེ་ཞེ་ཉིད་དུ་འཕྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཚོས་གོས་དེ་དཔུས་པར་བྱའོ། སྒྲུལ་ལུ་གཅིག་ལ་ཚལ་
 ལུས་ལོན་པའི་ལྟག་མ་མཐོན་པ་རི་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སློགས་ལུ་ལྟག་མ་དག་
 གྱུར་དེ་དང་མཉམ་པར་བྱའོ། དཔུས་ཀྱི་སྒྲུལ་ལུ་ལས་བཞུས་ནས་གཡས་གཡོན་གྱི་སློགས་གཉིས་སུ་
 སློགས་ལུང་འཕྲོ་སློགས་སློགས་སུ་བཏྲ་བར་བྱའོ། རྟེན་བཞི་ཀྱན་ནས་ཁོར་བར་ཀྱན་དགའ་བོའི་
 མཐའ་སྒྲོར་གྱིས་འཕྲོ་ཐམས་ཅད་བསྒྲོར་བར་བྱའོ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་འོད་མ་ལས། དུས་
 ལུར་བྲེས་པ་ལྟག་མ་དང་མཉམ་པ་སྟེ། དཔུས་མ་ལས། གཞན་པ་དེ་དང་དེར་གཏོགས་པའི་འདབ་མའི་
 དོས་མཐའ་སྒྲོར་ཡང་རོ། ཚོས་གོས་དུས་ཤིར་བཅོམ་པའི་ཐབས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་ཚོས་
 གོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ན་བརྟུན་པར་འཕྱུར་རོ། ཁང་དུ་གནས་པ་དང་སྒྲ་གཤ་དང་སྒྲུར་ལ་ཡང་རོ། །
 ཚོས་གོས་སྒྲུལ་ལུ་ལྟ་བུ་དང་བརྟན་པ་གཉིས་ནི་མཚོན་གྱིས་མ་བཅད་ན་ཡང་རུང་། ཚོས་གོས་ཆེན་པོ་ནི་
 མ་བཅད་ན་མི་རུང་སྟེ་སློགས་མི་ཆགས་སོ། གཉིས་ནི་སློགས་ནི་ཆགས་ཏེ་ཉེས་བྱས་སོ། ཞེས་དང་།

ལེབ་ལེབ་པོའི་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་བྱ། ཚེས་(༡༡༧)ཤོས་ཀྱི་ཚལ་སུ་རིང་ཐུང་དུ་འདུག་པ་རིང་པོ་དེའི་
 ཆེད་དུ་ཐུང་དུ་བྱུང་། །བཅལ་བའི་ཕྱིར་ཆག་གིར་བཅང་། ཀ་ག་དུབ་བའི་ཚལ་དུ་བཅལ་བའི་ཕྱིར་ཆག་
 ཤིང་བཅངས་ཀྱང་ཉེས་མེད་འདབ་མའི་ངོས་ཀྱང་རོ། །ཚལ་སུ་བསྐྱོལ་མ་རྒྱུར་འགོ་བ་དང་ཞེད་དུ་འགོ་
 བ་དང་ཐ་མ་སྒྲོར་བ་ཞེད་ཆད་ཆེ་རྒྱུར་མ་ཁྱེར་བར་མཉམ་པར་བྱ། དེ་ཙམ་དུ་ཆག་གིར་བཅང་ཚལ་སུའི་
 ཞེད་ཆད་ཀྱི་ཆག་གིར་ཡང་བཅང་། འདིའི་མཐའ་ནི་རབ་དུ་ཆེན་པོར་བཞིན། །ཚལ་སུའི་སྒྲ་སྒྲུལ་དུ་འགོ་
 བ་དང་། མཐའ་སྒྲོར་བའི་ཞེད་ཆད་ནི་སོར་བཞིར་བྱུང་། །ཚལ་སུའི་ཞེད་ཆད་བྱ་རོག་གི་རྒྱར་པའི་ཆད་དུ་
 བྱས་ཀྱང་རུང་། རྒྱར་དུ་བྱེད་དང་གསུམ་པའམ་མཐེ་བོར་ངོས་སོ། །ཚལ་སུ་རྒྱར་དུ་བྱེད་དང་གསུམ་དང་
 མཚོན་གང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དེ་ཞེད་ཆད་ཐུན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་གྱི་མཐའ་སྒྲོར་གིས་མཛད་པར་
 ཚལ་སུའི་སྒྲ་སྒྲུལ་ཞོན་པར་མ་ལྟར་པའི་སྒྲེགས་ནི་སྒྲེགས་སུ་ཡིན་ཏེ་སྒྲེགས་སུ་སྒྲེགས་སུ་དང་། སྒྲེགས་སུ་
 བྱེད་པ་སྒྲེགས་སུ་བྱེད་པ་དང་མཉམ་པོར་བྱུང་། །མཐེ་བོར་དང་ཉེ་བར་ལྟར་པ་མཐུབ་མོ་གང་ཡིན་པ་
 དེའི་དབུས་མའི་ཚེགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཚེགས་ཀྱང་ལོགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྒྲེད་དུ་མཐེ་བོའི་ཚེགས་
 བཞག་པར་ལྟར་པ་ལ་མཐོང་བྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདིར་བྱ་རོག་གི་མཐོ་ཉིད་དུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ།
 བྱ་རོག་གི་རྒྱར་པ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་འདི་ལ་ཡང་སོར་བཞི་ཁོ་ནའི་ཆད་དུ་རྒྱམ་པ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲོ་བ་དཔོན་གཤམ་རབ་བྱེད་པས་མཛད་པའི་མདོ་རྩའི་འགྲེལ་པར། མཚོན་གྱིས་མ་དྲས་པའི་གོས་
 མི་བགོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཁ་ཚར་མ་བཅང་མཚོན་གྱིས་མ་དྲས་ན། ཁྱིམ་པའི་གོས་སུ་
 འཕྱར་བས་ན་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲས་གིར་དུབས་པའི་གོས་ལ་(༡༡༧)ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ཅས་པ་
 འདི་ལྟ་སུའི་ཚེས་གོས་གསུམ་ལ་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཤིག་པའོ། །རི་ལྟ་སུ་དུབས་ཤེ་ན། ཚལ་སུ་དབུས་
 ནས་ལྷག་མ་དང་མཉམ་པ་འདབ་ངོས་སྒྲེལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ལོག་དུ་བསྐྱལ་ཅིང་མཐའ་སྒྲོར་པའོ། །ཞེས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཚལ་སུ་དབུས་ནས་ཁ་སོ་སོར་གྱིས་ལ་ཚལ་སུ་ལྷག་མ་རྒྱམས་དང་ཞེད་ཆད་མཉམ་ཞེད་ཚལ་སུ་
 བྱེད་དུ་བགོ་བའི་ཐོག་མ་ཅེ་སྒྲོད་དུ་མི་བྱ་བར་སྒྲེལ་ཏེ། ཚལ་སུ་གཞན་གྱི་ལོག་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་། ཐ་མ་

ཡང་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཆལ་ལུང་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའོ། །འདུལ་བ་གཞི་བམ་པོ་དེ་གཉིས་པར། གོས་ཀྱི་
 གཞིའི་རྒྱབས་སུ་འཛོལ་བྱེད་གཞོན་ནུས་གསོས་ཀྱི་རས་ཡུག་པོ་ཆེ་ལུལ་བ་ལ་སྟོན་པའི་ཚོས་གོས་གསུམ།
 གུན་དགའ་བོའི་སྒྲ་གོས་དང་མཐར་གོས། རྒྱ་གཙན་འཛིན་གྱི་རལ་ཆུང་དཔུང་གཙན་རྒྱམས་བྱས་ཤིང་
 འུབས། དེའི་ཆེ་གཞུགས་ཙན་སྟོང་བོས་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་སུ་འབྱུལ་ནས་འཛོལ་བར་ཡུག་བཙལ་བར་
 གཞན་རྒྱམས་ཀྱིས་འབྱས་པར་བརྟེན་སྟོན་པ་ལ་ཚོས་གོས་རྒྱམས་མཚན་མ་གདབ་དགོས་པར་གསོལ་བ་
 ལ་འཕྲོས་ནས། རི་རྒྱད་དུ། དེ་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྟན་པ་གུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་
 པ། གུན་དགའ་བོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུས་འཕགས་ཀྱི་རི་མཐོང་ངམ། བཅུན་པ་མ་མཐོང་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ན་བཟང་ཚོས་གོས་ཀྱི་མཐའ་ནས་ཟུངས་ཤིག །དེས་བཟུང་བ་དང་བཙམ་ལྟན་འདས་
 ཀྱིས་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ན་མི་སྤང་བར་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ནས་རྒྱ་འབྱུལ་གྱིས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་
 གཤེགས་ནས་ལུས་འཕགས་ཀྱི་རི་བོ་ལ་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆེ་མ་གཞུང་མི་རྒྱམས་ཀྱི་ཁིང་མཉམ་ཁིང་
 ཉེ་འཁོར་མཉམ་པ་རྒྱང་གི་ཁྱད་པར་སྤྲ་ཚོགས་དག་རྒྱང་རྒྱལ་གྱི་འབྲེལ་(༡༡༧)ཁིང་མཛེས་པ་དག་
 གཞིགས་ནས་ཆེ་དང་ལྟན་པ་གུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གུན་དགའ་བོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁིང་མཉམ་ཁིང་
 ཉེ་འཁོར་མཉམ་པ་རྒྱང་གི་ཁྱད་པར་སྤྲ་ཚོགས་པ་དག་རྒྱང་རྒྱལ་གྱིས་འབྲེལ་བར་མཛེས་པ་དེ་དག་
 མཐོང་ངམ། བཅུན་པ་མཐོང་ལགས་སོ། །གུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བུས་ན་དགེ་སྟོང་རྒྱམས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུར་
 ཚོས་གོས་དག་བྱས་ཏེ་འུབ་པར་བྱའོ། །གནས་བརྟན་གུན་དགའ་བོས་དགེ་སྟོང་རྒྱམས་ལ་སྒྲུས་པ། ཁྱེད་
 ཀྱི་འདི་ལྟ་བུར་ཚོས་གོས་རྒྱམས་དྲོས་ལ་འུབས་ཤིག །དགེ་སྟོང་རྒྱམས་ཀྱིས་ཚོས་གོས་དག་བྱས་ཏེ་འུབ་
 པར་བརྟེན་པ་ན། སྤམ་བུ་རྒྱམས་ཁ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པ། མི་མཛེས་ནས་ཆེ་དང་ལྟན་པ་གུན་
 དགའ་བོས་བསམས་པ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་མོད་ཀྱི། འདི་ཁོ་ནས་སྟེན་བྱས་ནས་གནང་
 བར་འགྱུར་བའི་གནས་དེ་ཡོད་དོ་སྟེ་སྤམ་བུ་དེས་སྤམ་བུ་རྒྱམས་ཁ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་བརྟན་ན་འོན་ཀྱང་
 མཐའ་སྟོང་མེད་པས་མཛེས་པར་མ་གྱུར་ནས་མཐའ་སྟོང་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བྱས་ཤིང་ཟིན་པ་དང་།
 བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་ལུལ་ལ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གུན་དགའ་བོ་ཤེགས་སོ།

ལེགས་སོ། །ངས་གང་གི་ཕྱིར་འགྲུབ་ལ་དེ་ཅིང་གིས་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ན་དག་སྒྲོང་རྣམས་གིས་
 འདི་ལྟ་བུར་ཚོས་གོས་རྣམས་དུས་ལ་དུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་སྐུ་སྐྱུར་གི་ཚལ་ལུའི་
 དོགས་གནས་ཞིག་ལ། ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་དུ། སྐྱེགས་ལུ་ཕྱེད་པ་བྱ་སྐྱོན་གི་ཚལ་དུ་མཛན་པའི་
 འཕྲོ་དང་། སྐུ་སྐྱུར་གིས་སྐུ་སྐྱུར་གཡས་གཡོན་དུ་བྱ་སྐྱོན་གི་ཚལ་གིས་མཛན་པའི་འཕྲོ་ནི་ཚལ་ལུ་
 ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། འདི་ལས་གསལ་བ་ལུང་སྐྱེ་བཞི་དང་འདུལ་པའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་འཕྱར་
 དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་(༡༡༦)ལ་མ་མཐོང་ལ། དེ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་ཙམ་མཐའ་གཅིད་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་
 མེ་ལས། དེས་ན་ཕྱེད་དང་ལྟ་བུ་ཞིག་དབུས་སུ་བྱས་ནས་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་སྐུ་སྐྱུར་བཅུ་གཉིས་
 བཅུ་གཉིས་བྱ་སྐྱེགས་ལུ་སྐྱུར་བས་སྐུ་སྐྱུར་ཁ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་བཟླ་བ་ཞིག་འབྱུང་ངོ། །གང་མའི་
 ཚལ་ལུ་འཕྲོ་ལྟག་པ་ཙམ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་མོར་སྐྱེ་བ་པར་སྐྱུར་བས། ཚལ་ལུའི་ཁ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་བཟླ་བ་
 འབྱུང་སྟེ། མདོ་རྩ་བ་ལས། དབུས་ན་གཞན་དུ་སྐྱེགས་ལུའི་འཕྲོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་བཟླ་བ་ཉིད་དང་།
 ཞེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ། ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ཞེས་སྟོ་འབྱུང་བྱས་ཏེ། གཡས་ཕྱོགས་གི་
 སྐྱེགས་ལུ་རྣམས་གི་འཕྲོ་ཡང་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་བརྒྱད་དུ་བཟླ་ལ། གཡོན་ཕྱོགས་གི་སྐྱེགས་ལུ་རྣམས་
 གི་འཕྲོ་ཡང་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་བརྒྱད་དུ་བཟླ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པས། སྐྱུར་
 ལུང་དང་རྒྱ་གཞུང་འགྲེལ་བཅས། བོད་ལྷིག་སྐུ་མ་རྣམས་སུ་འདི་ལས་གསལ་བ་མི་འབྱུང་བ་ལུགས་
 གཉིས་སུ་མ་མོང་བས་དགོས་པ་མེད་པའི་སྐབས་གིས་རྟོགས་སྒྲུར་མཛད་པ་འདྲ། མཁན་ཆེན་ལག་
 དབང་ཚོས་གྲགས་གི་འདུལ་ལྷིག་ལས། གོས་གི་གཞིའི་སྐབས་སུ་དུས་ཤིང་དུབས་པ་ནི་སྐྱེགས་ལུ་དུས་
 ཤིང་དུབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་དུབས་པ་ཡིན་ཞེས། རི་རྒྱུད་དུ། སྐུ་སྐྱུར་སྐྱེལ་ཞེ་ཉིད་དང་།
 ལྟག་མ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དབུས་ནས་གཞན་དུ་སྐྱེགས་ལུའི་འཕྲོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་བཟླ་བ་ཉིད་དང་།
 མཐའ་རྒྱར་བ་དག་གིས་སོ། །མཐའ་གོས་དང་། ལྷ་གོས་དང་། སྐུ་སྐྱུར་ལའི་ཞེས་གསུངས་པས་དུབ་
 པ་བཟླ་ནོ། །དེའི་དོན་ཡང་སྐུ་སྐྱུར་ལ་སྐུ་སྐྱུར་དང་སྐྱེགས་ལུའི་གངས་གི་སྐྱོན་སྐྱོན་ཕྱེད་ཕྱེད་སྐྱོར་
 གསུམ། འཕྱིར་སྐྱོར་གསུམ། ཆེན་པོ་(༡༡༦)སྐྱོར་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གསུམ་ནི།

སྒྲུལ་སྒྲུབ་དགུ་པ་དང་། བརྩ་གཅིག་པ་དང་། བརྩ་གསུམ་པ་རྣམས་ཡིན། འདི་གསུམ་ག་ལ་སློགས་ཏེ་
བྱེད་དང་གསུམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གསུམ་ནི། སྒྲུལ་སྒྲུབ་བཙོ་ལྷ་པ། བརྩ་བརྩུན་པ། བརྩ་
དགུ་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདི་གསུམ་ག་ལ་སློགས་ཏེ་བྱེད་དང་བཞི་པར་བྱེད་དོ། །ཆེན་པོ་གསུམ་ནི།
སྒྲུལ་སྒྲུབ་ཉེར་གཅིག་པ། ཉེར་གསུམ་པ། ཉེར་ལྷ་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདི་གསུམ་ག་ལ་སློགས་ཏེ་བྱེད་
དང་ལྷ་པར་བྱེད་དོ། །སླ་གོས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུལ་སྒྲུབ་བརྩུན་མ། སློགས་ཏེ་བྱེད་དང་གསུམ་པ།
མཐའ་གོས་ལ་སྒྲུལ་སྒྲུབ་ལྷ་པ། སློགས་ཏེ་བྱེད་དང་གཉིས་པར་བྱེད་དོ། །འདུལ་འཛིན་གྲགས་རྒྱལ་གྱི་
བསྐྱེད་བྱ་ཆེན་མོར། སྒྲུལ་སྒྲུབ་དང་སློགས་ཏེ་བྱེད་པའི་སླ་གོས་མེ་ལོང་མ་ལྟ་བུ་བཞེད་ཀྱང་། དེ་ནི་རབ་
བྱུང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲགས་པར་ཁས་འཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་གོས་སུ་མིང་འདོགས་པ་ཡིན་པས་
འུགས་འདི་རི་ལྟར་འཐད་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། ལྟར་བཞེད་ཀྱི་དོགས་གཅོད་ལ། དགོ་ལེགས་
བཤེས་གཉེན་གྱི་གཞི་འགྲེལ་ལས། ལྟར་བཞེད་ཀྱི་ཆོད་ཀྱི་སྒྲུབས་མཐེ་བོའི་ལྟོ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐེ་
བོའི་སོར་གཅིག་སྟེ། མཐེ་བོའི་ཆོགས་དང་བོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱོགས་གཅིག་གི་བར་དུ་ལྟོ་རལ་ནས་གཞལ་བ་ནི་མཐེ་བོའི་ལྟོ་གང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མཐེ་བོའི་སོར་
གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དུལ་པའི་ལྟས་མཛད་པར། ཁའི་ཆའི་མཐའ་ཁོ་ན་
ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟར་བཞེད་ཀྱི་ཁའི་ཆའི་མཐའ་ཁོ་ན་ནས་ནང་རོལ་གྱི་ཁཔས་ལོགས་སུའོ། །མཐེ་བོའི་
ལྟོ་གང་གིས་མི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཐེ་བོའི་ལྟོ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཐེ་བོའི་ལྟོ་གང་ཞེས་བྱ་(༡༡)ལྟ་
བ་ནི་མཐེ་བོའི་ཆོགས་དང་བོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཆོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་བར་
ནི་མཐེ་བོའི་ལྟོ་སྟེ། མཐེ་བོའི་ཁོང་ཆོད་ཀྱི་སོར་གཅིག་གི་ཆོད་ཀྱིས་ཁའི་ཆའི་མཐའ་ཁོ་ན་ནས་ཟས་ལ་
མི་རེག་མི་ཐུག་ཅིས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། འདུལ་ལྷུག་རིན་ཅན་འབྲེང་བར་ཡང་འདི་དང་མཐུན་ཀྱང་
འགའ་ཞིག་སོར་དོ་དང་མཐུན་ཆེད་དུ་མཐེ་བོའི་ཕྱེ་ནས་ཆོགས་དང་བོ་ཡན་ལ་ངོས་འཛིན་བ་འབྱུལ།

འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བརྩ་གསུམ་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ན། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བརྩ་གསུམ་གྱི་ཆོད། འཚོ་བའི་ཡོ་
བྱད་གོས་བརྩ་གསུམ་ལ། སྒྲུལ་སྒྲུབ། སླ་གོས། རུལ་གཟན། རུལ་གཟན་གྱི་གཟན་རྣམས་ཆོད་མཆོངས་

ཤིང་། ཆེ་ཆད་མིང་རྒྱ་ལུ་གསུམ་དང་། ཞེང་རྒྱ་ལ། རྒྱ་ཆད་མིང་རྒྱ་ལུ་ཕྱེད་གསུམ་དང་། ཞེང་རྒྱ་
 ཕྱེད་ལ། བར་དེ་དག་གང་རུང་འབྲིང་ཆད། མཐར་གོས། བམ་ཐབས། བམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་རྣམས་
 ཆད་འདྲ་བར་ཆེ་ཆད་མིང་རྒྱ་དོ་དང་ཞེང་ལ། རྒྱ་བ་ཞེང་རྒྱ་བཞི། བར་དེ་དག་འབྲིང་། གདོང་ཕྱིས་ལུ་
 གང་གྲུ་བཞི། རྣལ་གཟན་རི་ཙམ་འོས་པ། གཡན་པ་དག་བ་པ་མིང་རྒྱ་རྒྱ་དང་དབངས་ལུ་གསུམ།
 རྒྱ་བཟེད་མིང་རྒྱ་ལུ་གསུམ། ཞེང་རྒྱ་ཕྱེད་དོ། གདོང་བ་མིང་རྒྱ་ལུ་གསུམ། ཞེང་རྒྱ་དོ་མོར་རྒྱ་ག།
 འཆར་ཀ་ལྷ་ལུ་ལུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་དེས་མ་ཆོག་ན་མིང་རྒྱ་ཕྱེད་དོ་བཟེད་པ། དབྱར་གྱི་གོས་རས་
 ཆེན་མིང་རྒྱ་ལུ་དག། ཞེང་རྒྱ་ལུ་གསུམ་མོར་བཙོ་བརྒྱད་རྒྱ་བཤད་ལ། གདོང་བའི་ཆད་མོ་ཐར། རྣམ་
 འབྱེད། མོ་ཐར་རྒྱ་འབྲེལ་རྣམས་དང་། མདོ་ཙ་རྒྱ་འབྲེལ་བཞི། ཆོག་ལེ་སྐ་ག་ལྷས་མཛད་པ་རྣམས་ཆར་
 འདི་ག་དང་མཐུན་གྲུ་གྲུ་བཞིར་བྱེད་པའི་ཁུངས་མ་བརྟེན། གདོང་(༡)ཡབ)བ་གཡན་དག་བ་རས་ཆེན་
 མ་གཏོགས་གོས་གཞན་རྣམས་གཞལ་བའི་ཆད་རྒྱ་ལུ་དང་ལག་ལུས་གོ་མི་ཆད་དེ། ལུས་ལུས་གཞལ་
 དགོས་ལ། དེ་ཡང་རི་ལྷ་ལུ་ཞེན། ལུ་འི་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་བརྒྱན་ལས་གཉིས་མོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།
 དེ་དག་གི་ཁ་དོག་འདུལ་བ་ལུང་། མདོ་ཙ་རྒྱ་འབྲེལ་བཞི། དག་ཚུལ་གྱི་ལུས་བརྒྱ་བ་ཙ་འབྲེལ་མོགས་
 མཐུན་པར། སྐ་ག་ལྷས། རྒྱ་ལུ་གསུམ་ལེ་བརྒན་ཅི་དང་བཙོད། ལྷ་ཤིང་ཅི་དང་མཐིར་བྱན་མཆོལ། ལྷ་རྒྱ་
 ར་དང་གྲུར་གྲུམ་ལྟེ། དེ་དག་ཆོན་ཆེན་བརྒྱད་རྒྱ་བཤད། ཆོན་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱིས་ཆོས་གོས་ཀྱི། ཁ་བརྒྱར་
 ཕྱེད་པ་བཀག་པ་ཡིན། རྩོན་པོ་བཙག་དང་རུར་རྒྱིག་ལྟེ། དེ་དག་རུང་བའི་ཆོན་གསུམ་མོ། ཞེས་རྩོན་
 པོ་དེ་རམས་དང་བཙག་ རུར་རྒྱིག་ལྟེ་ཆོས་རྒྱིགས་མ། གསུམ་གྱི་གོས་རྣམས་ཀྱིས་གོས་ཀྱི་ཁ་བརྒྱར་
 ཕྱེད་པར་གསུངས་ལ། ཆོན་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་བརྒྱར་ཕྱེད་པ་བཀག་འདུག་ཀྱང་། དེར་སང་བཙོད་ཀྱིས་
 ཁ་བརྒྱར་བ་ནི། དཔེར་ན། བལ་ནག་གི་སྤང་བའི་རྒྱབས་ལུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བལ་ནག་པོ་ལས་དཀར་
 པོ་གོར་ཆེན་དེ་གཉིས་གོས་བརྒྱར་བར་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་རྒྱ་རྩོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་
 ཀྱིས། རྒྱ་གར་རྒྱ་རམས་རྟེན་པར་གྲུ་ཡང་། བོད་རྒྱ་རྟེན་དཀར་བ་དང་། བཙོད་འདི་བོད་རྒྱ་བརྒྱུ་ལྟ་
 བའི་དབང་རྒྱ་མཛད་དེ་རྩོན་པོ་དང་བཙོད་གཉིས་གོ་བརྟེན་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། འཛེལ་བྱེད་ཀྱི་

ཁྱུ་ཡང་འདུལ་བ་ལས། རུལ་ཁྱུ་དང་། ལུས་ཁྱུ་དང་། ལག་ཁྱུ་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། མདོ་ཅ་
ལས། རུལ་ཐ་དབ་དང་རུལ་ཐ་མོ་དང་། རུ་དང་། ལྷགས་དང་། རི་བོར་དང་། ལྷག་དང་། སྤང་དང་། ཉི་
ཟེར་གྱི་རུལ་དང་། མོ་མ་དང་། ཤིག་དང་། བས་དང་། མོར་རྣམས་ནི་ཐ་མ་དུག་ལས་ཁྱི་མའོ། མོར་
བཞི་དུག་ལ་ཁྱུ་གང་རོ། །ཁྱུ་(༡༡པ)ཐུད་དང་བཞི་ལ་ནི་མིའི་སྤྱིད་དོ། ཁྱུ་བཞི་ལ་གཞུངོ། །དེ་ལྟ་བུ་
ལ་རྒྱུར་གྲགས་སོ། དགོན་པའི་དང་པོ་ནི་དེའི་མཐའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཅ་ལས།
ཁྱུ་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་བདུན་ལ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། རྟེན་ལས། ཁྱུ་ནི་གྲུ་མོ་ནས་གྱུར་
མའི་ཅེའི་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རི་རྩུང་གཞལ་རྩུལ་སོགས་ནི། མཚོ་རྩ་པས།
རུལ་ཁྱུ་ལུས་ཁྱུ་ལག་ཁྱུ་སྟེ། ཁྱུ་གསུམ་རྣམ་དཔེ་ཤེས་པར་བྱ། རུལ་ཁྱུས་གཞལ་བར་བྱ་བ་ནི། ཁང་
པའི་ཚད་དང་ཁྱི་རྒྱུར་ཚད། གཤིང་བ་གཡན་དག་བ་རས་ཆེན་པོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ཆོས་གོས་རྣམས།
ལུས་ཁྱུ་ལས་ལག་ཁྱུས་གཞལ་བ་སྟེ། ལུས་རིང་ཏ་ཅང་ལག་ཐུང་དང་། །དེ་ལས་ལྟོག་པའི་ཆོས་གོས་
རྣམས། །རང་གི་ལུས་ཁྱུ་ཁོ་ནས་གཞལ། ལུས་ཚད་ལག་ཚད་འཚམ་པ་ཡིས། ལག་ཁྱུས་ཀྱང་ནི་གཞལ་
དུ་བྱུང་། །ཞེས་གསུང་བར་གསུངས་སོ། །རལ་ཁ་དཔུང་ཆད་ནི་ཆད་ལ་རེས་བཟུང་ཆེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐང་
ཤམ་གྱི་ཐུད་ལས་ཆེ་བ་མི་བྱུང་བ་འདྲ་ཞིང་། དེ་ཡང་མཚོ་རྟེན་ལས། རལ་ཁ་དཔུང་ཆད་ནི་རྒྱ་ཁྱོན་རི་
ཅམ་ཡོད་པ་ལོགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་དེ་རྩོད་གྲུའམ་རྒྱུངས་ཀྱིས་འབྱུང་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀོ་
ལྷགས་ནི་བཏར་རྩོམས་སུ་བཞལ་ཅིང་འདི་སྟོར་ལ་སྟག་ཆར་ལོ་རྩ་བའི་འདུལ་རྟེན་དུ་ངོ་མཆར་བའི་
གཏམ་སྟུང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཉིས་པ་གོས་གཞི་དངོས་ལ་ཡང་དགོས་བསྐྱུས་ཆོག་གསུམ་ལས། དགོས་
པ་ནི། གོས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་པ་ལ་མཁས་པས་ལོག་འཚོ་མི་འབྱུང་ཞིང་གོས་དྲ་བ་དང་། དུབ་པ་དང་། ཁ་
བསྐྱར་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་སོགས་ལ་མཁས་པས། གོས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལུང་བར་འབྱུར་
བས་སོ། །བསྐྱུས་(༡༡པ)དོན་ལ། ཐུང་གཞི་དང་། གོས་རྒྱ་རྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ལས་ཐུང་
པའི་གོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། གོས་དེ་གང་ཟག་གིས་ལོངས་སྟུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། རུལ་པོ་གསུགས་
ཅན་སྟེང་པོས་དེད་དཔོན་ཞིག་གི་རྒྱུར་མ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་སུ་གཅིག་ཐུང་པ་ལ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ལུ་

གསོམ་ལྷ་བདག་མཉམ་མེད་ཀླུ་པ་ལུ་སྒྲུབ་མཁས་པར་བསྐྱབས་ནས། བ་དང་། མ་ཡར་མོ་དང་། ལྷུན་
ལྷ་མ་སྒྲུམ་དབང་ལྷུན་གྱི་པོ་ལ་མིག་བཅོས་པས། ལྷུན་པའི་ཀླུ་པ་པོར་ལན་གསུམ་དབང་བསྐྱར་བས་ར་
ཀླུ་པ་སྒྲུམ་པ་འི་བོ་གངས་ཅན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞི་བར་མཛད་པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། ལུས་
འཕགས་ཀྱི་ཀླུ་པ་པོའི་ལུས་གསོས་པས། བ་ཁ་བརྒྱ་སྟོང་འི་བའི་རས་ཡུག་ཡོན་དུ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་
ལུས་པས། ལྷུན་དགའ་བོས། ལྷུན་པའི་ཚོས་གོས་གསུམ་དང་། རང་གི་མཐར་གོས་གཅིག་། རྒྱ་གཅན་
འཛིན་གྱི་རལ་ཁ་དབྱར་ཆད་ནམས་བྱས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དགེ་སྟོང་དུ་མས་དབྱར་གྱི་ཀླུ་པས་བྱར་བའི་
གོས་དུ་མ་ལ་རི་ལྷར་དུ་བ་མ་ཤེས་པ་ན་གོས་ཀྱི་གཞི་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྟེན་པ་བགོ་བའི་ཆོག་དང་། དེ་ལ་དབང་མི་དབང་གི་གང་ཟག་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་བདུན་ཉེ། དགེ་འདུན་ནི་དེར་གཏོགས་ཤིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའོ། །བྱེད་པ་པོ་ནི་བསྐྱོས་པའམ་
མཁུང་དོར་པའོ། །དངོས་པོ་ནི། རུས་སྒོ་བྱར་གྱི་ལམ། གོས་ཀྱི་རྟེན་པར་འོས་པའི་གི་བའི་ཡོ་བྱད་དོ། །
ཆད་ལ། ཟས་ནི་སྤུ་ལ་སའི་སོགས་དང་། གོས་ནི་མར་མའི་སོགས་སོ། །ཆོག་ལ་སྒྱུར་བའི་བཤེག་ཏུ་མི་
བྱར་བ་ནམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱར་ཞིང་གཞན་དེ་ཉིད་དུ་སྟ་གོན་བྱའོ། །དངོས་གཞི་ནི་ཆོགས་པ་
ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟའོ། །དགོས་པ་(༡༡༤ན)ནི་སྟོམས་ཤིང་སོ་སོར་ལོངས་སྤྱད་པའི་ཆེད་དོ། །
བྱར་བའི་བསྐྱབ་བྱའི། འདུས་པས་རང་རང་གི་སྒྲུལ་པ་དང་བསྐྱོས་པས་གཞན་དུ་སོང་བའི་མོད་པའོ། །
སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་མ་གཏོགས་མ་བཅོལ་པར་མི་མོད། ཁས་བྱངས་ནས་མ་ཞོས་ན་གསལ། གཞན་
དོན་དུ་མ་ཞོས་པ་དེ་འགོད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དུས་དང་། སྒོ་བྱར་བའི་དང་། གི་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྟེན་པ་གང་དབང་དོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་ལས་བྱུང་བ་ལ་ལྷ་སྟེ། གནས་ཀྱིས་དང་། རུས་ཀྱིས་དང་། བྱིས་ཀྱིས་དང་།
མཚམས་ཀྱིས་དང་། སྒྱུན་བདག་གིས་བསྐྱབས་པའོ། །སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ། མཆོང་
རྟེན་དང་། དམ་ཆོས་དང་། གཞི་གཞན་ལས་བྱུང་པའོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བསེ་རུའི་ལ་ལུལ་
ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཞག་ཆོགས་སྟོང་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལ་ལུལ་པ་ཆངས་པར་སྟོང་པས་བགོ་ །དོན་

དམ་པའི་ཚོས་ལ་ལུལ་བ་མཚོད་རྟེན་དང་འདྲ། ལུང་གི་ཚོས་ལ་ལུལ་བ་ཚོས་སྒྲུབ་སྐབས་དབྱེད། གཞིག་ཞུ་
 གྱི་ལྷོན་གྱི་ལ་ལུལ་བའི་རྟེན་པ་ནི་དེ་ཉིད་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར་དུ་བཞག་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།
 རྣམས་ལྷན་གྱི་དང་། རྟགས་ཅན་གྱི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དུག་ལས། གང་ཟག་ནི་རབ་བྱུང་གི་རྣམས་པ་
 དང་ལྷན། མཚན་དང་ལྟ་བུ་མཐུན། གནས་ནས་མ་ལྟར། བྱེ་བ་ན་གཞན་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་སྟེ། ཚོས་
 ལྷ་ལྷན་ནོ། །དང་པོ་དགེ་འདུན་དབང་བ་རྣམས་ལ་གཏོགས་པའོ། །མཚམས་ནི་ནོར་རམ། ནོར་འདྲ་བ་
 གང་ན་འདུག་པར་གཏོགས་པའོ། །དུས་ནི་གསོལ་བ་ལམ་དང་པོ་ཐ་མས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའོ། །ཚོ་
 ག་ནི་མཚམས་དེར་གྱིན་རོ་དཔྱད་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་(༡༡༩བ)དང་། གཞན་དུ་གི་
 བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཅམ་བྱ་བའོ། །ཚད་ནི་དགེ་ལྟུ་ལ་མ་སྐྱུམ་གཉིས་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་ཁ་
 མ་དང་། དགེ་སྟོབས་མ། དགེ་སྟོང་མ་མ་རྣམས་མཉམ་པའོ། །རྟགས་ཅན་གྱི་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་དགོན་ཅོག་
 ཏུ་བགོ་བ་དང་། དགོན་ཅོག་གསུམ་ནང་རི་ལྟར་བགོ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ཉིད་ཀྱི་སྐལ་བ་རི་ལྟར་སྐྱད་
 པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གོས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབས་པའི་གོས་ཀྱི་རྣམས་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་དྲ་
 བ་དང་། དུབ་བ་དང་། བཟུ་བ་དང་། ཁ་བསྐྱར་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བདུན་ཏེ། དབྱེ་བ་དང་།
 མཚན་ཉིད་དང་། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཚོགས་དང་། དེའི་དགོས་པ་དང་། བཅང་བའི་ཐབས་དང་།
 ལོངས་སྐྱད་པའི་ཚོགས་དང་། ཞར་ལ་བྱིན་བསྐྱབས་འཇིག་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། འཚོ་བའི་
 དང་། མཁོ་བའི་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དང་། ཡོ་བྱད་ཐུན་ཚོགས་རྣམས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་བརྒྱ་
 གསུམ་དུ་དབྱེ་ཞིང་། གཞན་རྣམས་ལ་དབྱེ་གངས་མེད་དོ། །མཚན་ཉིད་ལ་དང་པོའི་ནི་རུང་བ་དང་།
 ཚད་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་དེ་བར་དེས་པ་དང་། རང་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སྟེ་མཚན་ཉིད་
 བཞི་ལྷན་ནོ། །ཁ་ཅིག་། རང་དོན་དུ་འཆང་དུ་གནང་བ་བསྐྱར་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་རུང་བ་དང་རང་
 མིང་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པས་ཚོད་དོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྷ་གང་ཡན་ཆད་དུ་ལོངས་གིང་ཟོར་གོས་
 སུ་དེས་མ་དེས་ཀྱི་སྟོ་འབྱུང་བ། ཁ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་གང་རུང་གཞན་གཉིས་ཀའི་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱབ་བྱ་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སལ་ཆེར་རུང་བ་ཚད་ལྡན་གཞན་ཁོ་ནའི་མིང་གིས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའམ། ཡིད་བརྟན་པ་གང་རུང་གིས་བཅང་བར་(༡༩༠ན)བྱའོ། །ཡོ་བྱད་འདི་ཁྱད་
 པར་བཤེས་གཉིན་གྱིས། ཤིག་སྒོ་མང་བ་དང་། ཞལ་ཏ་པ་ལས་མང་བ་དང་། གྲི་མ་མང་བ་སོགས་བརྟུ་
 ལ་གནང་བར་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ནི་ཚད་དུ་མ་ཆོག་པའི་དང་། ལམོར་དུ་གཏོགས་པའི་ཐུན་ཆོགས་
 གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། རུང་བ་ཁྱུ་གང་གི་ཚད་དུ་མ་ཡོངས་པ་སྟེ་སོ་སོའི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལས་གཞན་
 པའི་བྱིན་རྒྱབས་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ས་དང་སྟན་དང་རྒྱ་རགས་ལ། ཁྱུང་སྐྱབས་སོགས་དང་རྒྱ་
 ཆོགས་དང་། གཏུར་བྱ་རྒྱ་ལོ་བ་ལྷུང་བཟེད་སྟོད། གྲེ་ཡི་ཁ་གཡོགས་ལ་སོགས་སོ། གྲེ་དག་ནི་ཡོ་
 བྱད་གྱི་གོས་སམ་སྟན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ནི། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་
 བས་ཆོས་གོས་བཀྱིས་ལགས་པ་རུང་བ་སྐྱད་པར་འོས་པ་འདི་ཆོས་གོས་སྐམ་སྐྱར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 བོ། །ལན་གསུམ་བརྗོད། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། གྲེ་བཞིན་དུ་མིང་བརྗོད། གཉིས་པའི་ནི། གོས་འདི་
 བདག་དང་ཚངས་པ་མཆུངས་པར་སྟོད་པ་རྣམས་གྱི་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བོ། །གསུམ་པ་
 ནི། རུང་བ་ཡིན་ན། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱིས་པའི་གོས་ལྷག་པ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་བརྟག་པར་
 འོས་པ་འདི་མཁན་པོའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བཀྱིའོ། །མཁན་པོ་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏེ་བཅང་
 བར་བཀྱིའོ། རྒྱུན་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཀྱིའོ། མི་རུང་བ་ཡིན་ན། རྒྱུན་བདག་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏེ་བཅང་
 བར་བྱའོ། །བཞི་པའི་ནི། གོས་འདི་ཡོ་བྱད་གྱི་གོས་སམ་སྟན་དུ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷུང་བ་མི་འཕྱུར་
 བ་དང་། དགོ་སྟོང་གི་བྱ་པ་གསོ་བ་དང་། གོས་ལ་མཛོན་ཞེན་སྟོང་བ་དང་། གོས་མི་རུང་བ་མི་འཆང་
 བ་དང་། (༡༩༠བ)གཞན་མ་དད་པ་སྟོང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །ལྷ་པ་ནི། གང་དང་གང་དུ་བྱིན་གྱི་
 བརྒྱབས་པ་དེ་མི་བརྗོད་པའི་རྩལ་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་མི་བརྗོད་པའི་རྩལ་གྱིས་རང་གི་ཉིད་ལ་སོགས་
 པའི་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ཏེ་བཅང་བའོ། །བྱུག་པ་ལ་བྱུག་སྟེ། རྒྱུ་ཟ་བ་དང་། མ་གུས་པ་དང་། མི་རུང་བ་
 དང་། ཏྲགས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྤང་བ་དང་། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་དུ་བརྒྱབ་པ་དང་། ཞར་གྱུར་

ལས་ཏུ་འཇུག་ཚུལ་ལ་མཁས་པས་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། རྟེན་ཉམས་རྒྱུ་དང་བརྟེན་དང་
བརྟེས། །བརྟེན་དང་སྤྱང་སྤྱང་བ་དང་། །བར་པ་གཉིས་ལ་རང་གཞན་སྦྲེས། །ཡིད་བརྟན་ཡུལ་ནི་
གི་བར་དེས། །དེ་ནམས་ཁྱིན་རྒྱལ་ལ་འཇིག་རྒྱལ། །སྤྱིའི་བཞི་པ་ནི། སྤྱིར་བརྟན་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་
བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་ལ། །བརྟེན་འབྲུག་བརྟེན་པ་དང་དམིགས་པས་ལ་
དེ་དག་མེད་ཀྱང་གོས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་བྱ་བས་སྤྱད་པར་ལོས་སོ། །ཚིག་དོན་ལ་གཉིས་ལས། །གཞིའི་
སྐབས་ལ། །གོས་དངོས་ཀྱི་དང་། །གོས་རྒྱ་རྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ། རྩལ་པ་དང་། །བརྒྱུར་པ་
དང་། །མི་རུང་བ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །ཁ་ཚར་མ་བཅད་པ་ལྟ་བུས་ཚོན་གྱིས་སོགས་ཏེ་ཁྲིམ་པའི་གོས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་མོ། །འཆད་འབྱུར་བཞིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དུས་ཤིང་སོགས། །བཞི་པོ་ནི། སྤྱིར་དུ་
བཏང་བའི་སྤྱེགས་བྱ་སྤྱུལ་སྤྱན་ཡིན་པས་དེ་ཐལ་མར་མ་བཏང་བའི་སྤྱེལ་ནི་དང་། །ཚལ་བུས་མ་བྱལ་
པའི་ལྷག་མ་རྣམས་ཆེ་མཉམ་རྒྱུར་མཉམ་དུ་མཉམ་པ་དང་། །ཞིང་དུ་བཏང་བའི་སྤྱེགས་བྱའི་འཕྲོ་རྣམས་
དཔུས་ནས་སྤྱེགས་སྤྱུ་ལྟ་བུ་དང་། །ཚལ་བྱ་དང་མཉམ་པའི་ལྷགས་དེས་མཐའ་བསྐྱོར་བ་རྣམས་ལ་ཉིད་
ཅེས་པ་དངོས་པོའི་རྒྱུན་ཏེ་དེའི་དངོས་པོ་(༡༩༡ན)ཉིད་དོ། །དུས་དུབས་དེ་ཡང་མཐའ་གོས་ནི་སྤྱད་ཀྱི་
ནང་དུ་བཞོ་བས་ནང་གོས་ཞེས་པ་སྟེ་ཡུལ་ཞེས་པ་ནང་ལ་འཇུག་པ་ལས། །མཐའ་ཞེས་པ་ནང་གི་བད་
རྟེན་ཡིན་པ་དང་། །སྤྱི་སྟེང་ལ་འཇུག་པས་སྤྱོད་ཀྱི་གོས་དང་། །སྤྱུལ་སྤྱན་དུས་ཏེ་སྤྱིར་བས་ན་སྤྱུལ་སྤྱུར་
རྣམས་ཏེ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱུད་དུ། །སྤྱུལ་སྤྱུར་དེས་པར་དུས་ཏེ་བཅང་། །གཞན་དག་མ་དེས་གང་གི་སྤྱིར། །
འདོད་རྒྱུར་རང་གི་ཚོས་གོས་ཀྱི། །ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་འབྱུར་སྤྱིར་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་འདིར་རྣམ་པ་
གང་ཡང་སོགས་སོ། །གཞན་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། །གནས་མལ་སོགས་ཏེ། །མལ་སྟན་ལྟ་
ཞོག་ཐ་མལ་པར་འཇུག་པའི་སྟན་ཡན་ཆད་ལ་དགེ་འདུན་དེ་མ་ཡིན་པའི་གདིང་བ་མེད་པར་སོགས།
གསུམ་པ་ནི་སྤྱིན་པལ་སོགས་ཏེ། །དཔག་བསམ་ཀྱི་ཤིང་ལས་བྱུར་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤྱུལ་བྱས་སོགས། །སྤྱི་
ལས་བྱས་པའི་ལ་བ་དང་། །ཐལ་བས་བྱགས་པའི་གཅེར་བྱ་བ་དང་། །བྱ་ལྷག་པའི་སྤྱོད་ལས་བྱས་པ་རྣམས་
ལ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་སྤྱུར་མོ། །འདིའི་སྤྱོམ་པོ་རྣམས་ཡོན་ཏན་སྤྱི་སྤྱོམ་པོ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱུལ་བྱེད་མེད་

དོ་ཞེས་བྱ་འདུལ་གསུང་མོད། སྤྱི་བྱེད་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དོར་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་
སྤྱབས་དང་། གོས་ཐམས་ཅད་སྒོ་བ་ནི། སྟོན་གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས་སྒོ་བ་ཀུན་བཀག་ལ། འོད་ལྗན་དུ་
ཐམས་ཅད་སེར་བ་དང་དམར་བའང་མི་རུང་བར་འདོད་མོད། སྤྱི་བ་དཔོན་འདི་ནི་མི་བཞེད་པས་སྒོ་ཞེས་
ཟུར་དུ་ཐོན་པ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟེན་པ་བཞོ་བའི་དང་། རྟེན་པ་གང་དབང་གི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ། ཚད་ནི།
གིང་ཕུ་ལ་སའི་འདབ་མ་ནི་(༡༡༡)འགྲེལ་ཆུང་མཁན་པོས་ཟར་མའི་འདབ་མ་ལ་བཤད་དོ། །ཆོ་ག་
ལ་སྦྱར་བ་ནི། ལ་བ་དང་སོགས། དངོས་གཞི་ནི་རྟེན་པ་བཞོ་བ་ལ་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་ནི་དེར་སོགས་སོ། །ལྟ་
པོའི་ཐ་མ་ཡན་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་ན་གྱོ་བྱར་དུ་འོངས་པ་ནི་དབྱར་གནས་ལྟ་བུ་ལ་སྤུལ་བ་སོགས་དེས་པའི་
རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དག་འདུན་ལ་སྦྱིར་སྤྲུགས་ཏེ་སྤུལ་བའི་རྟེན་པ་ནི་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་སོགས་ལྟ་གའི་
མཐུག་ཏུ་སོགས་དབྱར་གནས་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་དེར་སོགས་བསལ་བའི་ཚད་ནི་བ་ཏ་སྟེ་མ་
ག་ལྟ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་དུས་དང་། སྒོ་བྱར་བའི་དང་། གི་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་
རྟེན་པ་གང་དབང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་དུག་ལས། གནས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི། གནས་ཀྱི་རྟེན་པ་
དབང་བའི་དག་སྒོར་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་རས་ཡུག་ཆེན་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་གིན་ཏུ་སོགས། དེའི་དོགས་
གཅོད་ནི་བྱ་བ་སོགས། དུས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི། དབྱར་གནས་དེའི་དུས་སོགས། དོགས་གཅོད་བབས་
པ་སོགས། སྦྱོན་བདག་གིས་བསྐྱབས་པ་ནི། རྟེན་པ་ནི་སྦྱོན་བདག་དེ་རང་གིས་ཇི་ལྟར་སོགས་ཏེ། དུས་
ཆོགས་དང་གནས་དང་གང་ཟག་སོགས་ཁོ་རང་གིས་གང་ལ་སྤུལ་བ་དེའོ། །ཁྱིམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི།
རྟེན་པ་ཐོབ་པའི་དག་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཁྱིམས་སུ་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དོགས་གཅོད་
ནི། ཁྱིམ་བདག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་ཚང་བར་སྤུལ་ན་ཡང་དག་འདུན་རང་གིས་
ཁྱིམས་སུ་གང་བྱས་དེ་རྣམས་དབང་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་ཟས་ཙམ་ཡང་སྟོགས་དེས་རྗེས་སུ་མ་གནང་
བར་གཞན་ཀྱིས་ལེན་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་དོ། །མཚམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། དག་འདུན་ཙམ་ལ་སྤུལ་
ཞིང་དག་འདུན་(༡༡༢)འདི་དག་ཅེས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་ན་ལས་ཀྱི་མཚམས་པོ་ཆེ་སོགས་ཡོངས་སུ་

བཅད་ནས་བཞོ་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་མཚམས་ནང་དེ་ན་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དག་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པ་
ནི། དག་འདུན་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་རྟེན་པ་དེ་དབང་རོ། །ལུང་གི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་པ་ནི་སོགས་དང་། ཚོས་སྒྲ་
བའི་ཚད་ནི། གཙུག་ལག་གི་སོགས་ཏེ། འདུལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་སོགས་ལས་ལྷ་རན་ལས་འདས་
པ་ལ་ལུལ་བ་ནི་མཚོད་རྟེན་གྱི་དང་འབྲ་བར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་ལུལ་བ་
མི་དབང་རོ། །

གི་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་རབ་བྱུང་གི་བའི་དང་། ཉགས་ཅན་གི་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་རི་ལྟར་དབང་བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལས། གང་ཟག་དང་། ཏུས་དང་། མཚམས་དང་། ཚོག་དང་། དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་
ནམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་མི་མཐུན་པ་སོགས་ཏེ། གནས་ནས་སྤྱད་བའི་མ་སྤྱད་
བ་མེད་ན་ཡང་གནས་ནས་མ་སྤྱད་བ་གཞན་གི་བའི་ཡོ་བྱད་དེ་མི་དབང་སྟེ་དག་འདུན་དུ་མི་གཏོགས་
པས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱ་ལས་སེམས་མ་ལོག་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ལོག་ན་དབང་སྟེ་དག་འདུན་དུ་མི་
གཏོགས་པའི་རྒྱ་དེ་བཏར་བའི་བྱིར་རོ། །གནས་ནས་སྤྱད་བ་གི་བའི་ཡོ་བྱད་དེ་གནས་ནས་མ་སྤྱད་བ་
ནམས་དབང་བ་ཅི་ཞེན། སྤྱིར་གནས་ནས་སྤྱད་བ་དེ་ནི་དག་འདུན་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་གནས་
ནས་སྤྱད་བ་དེའི་གི་བའི་ཡོ་བྱད་དེ་མོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཚོས་དང་ཚོས་
མིན་གྱི་ཕྱོགས་ཐ་དད་བ་གི་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཕྱོགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་ཡན་ཚུན་མི་
དབང་རོ། །

སྤྱིར་ནི་སྐབས་འདིར་རབ་ཏུ་བྱུང་སོགས་ཏེ། རིམ་པ་(༡༩༩བ)བཞིན་ཁྱིམ་པ་དང་ལུ་སྟེགས་སུ་
སྤྱད་པའི་ཉེ་དུ་ལུ་སྟེ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་
གྱིས་བརླབ་བའོ། །དང་པོ་གནས་བརྟན་ནམ་ཐ་མ་གསར་སུ་ལ་རྒྱས་དེ་ལས་འགའ་ཞིག་སྤྱིན་པ་ནི།
དང་པོ་ཐ་མའི་ལས་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཟིན་ནས་བྱིས་
འོངས་པ་ནམས་མི་དབང་ལ་དེ་ཡན་ཆད་དུ་འོངས་པ་ནམས་དབང་ཞིང་དག་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་སོང་ན་
བྱིས་འོངས་པ་ཡང་དབང་བར་འབྲེལ་ཆུང་ནས་བཤད་དོ། །འདི་ནི་དང་པོ་དང་ཐ་མའི་གང་ཟག་གཉིས་

ལ་བྱིན་པས་སམ། ཡས་བགྲངས་མས་བགྲངས་ཀྱི་ཐ་མ་གཉིས་ལ་དང་པོར་སྦྱིན་པས་ཀྱང་དེ་ཞེས་
བུལ། །གསུམ་པ་ནི། གཤིན་པོ་དང་གཤིན་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཤིན་རྣམས་གཙོ་ཆེ་སྟེ། མཚམས་
གང་ན་བྱིན་ཀྱིས་བསྐབ་པར་བྱ་བའི་སྦྱོད་འདུག་པ་སོགས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་མཚམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་ལ་
ནི། སུམ་བརྒྱ་པར། གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཚམས་ཀྱི་བར་གི་ན། །གང་དུ་མགོ་པོ་བཞག་པ་དབང་བ་
ཡིན། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། སི་རྣམ་དང་། རྟོར་བཙུལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། མཚམས་གང་ན་
རྟོར་དང་འདྲ་བ་སོགས་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོར་དང་འདྲ་བ་ནི། སུམ་བརྒྱ་པར། གང་ལ་དེ་ཡི་རྣམ་ནི་
གཏམས་ཀྱང་པ། །མི་དེ་རྟོར་དང་འདྲ་བར་བྱ་ཞེས་བཤད། །ཅེས་སོ། །ཁར་བྱང་གོགས་མཆེད་ལྷ་སྤ་
པན་ཚུན་སྦྱད་དངོས་བསྐྱར་བ་ན་བསྐྱར་བར་བྱ་བས་མ་སྦྱངས་པ་ནི་བསྐྱར་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ལ། དེས་
སྦྱངས་ན་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ལ་དེས་སྦྱངས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་(༡༩༩ན)ཡང་སོགས་ཏེ། འབའ་ཞིག་མི་མཐུན་པའོ། །
འདི་ནི་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་པས་མི་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། རོ་དབྱུང་བ་དང་མིམ་གྱོ་སོགས་ཏེ། འདི་ནི་ཆོ་ག་
ཁྱད་པར་ཅན་ཉམས་པས་མི་ཆགས་པས་སོ། །ལྷ་པ་ལ་བཞི་ལས། ཁྱིམ་གྱི་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི་ཁྱིམ་
བདག་གིས་གང་ལ་བྱིན་པ་དབང་བ་ནི་ལྟར་བཟེད་སོགས་ཏེ། སྦྱིན་བདག་དེས་སྦྱིན་པའི་སྒོ་ནས་ངས་
པར་མི་བྱེད་ན་དེས་འཁོངས་ཤིང་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་བ་དང་ལྟན་པ་དེ་དབང་ཞིང་། དེ་ཡང་དུ་མ་ཅིག་
ཅར་སྒོར་ན་སྦྱིར་དང་མཐར་གྱིས་ན་དང་པོ་དང་སྒོར་བ་མེད་པ་ཉིད་སོགས་ན་དང་དང་པོར་ཁྱིམ་དེར་
སོང་སོགས། ལུ་ལོན་གྱི་ཡོ་བྱད་ལུ་ལོན་པ་དབང་བ་ནི་ལུ་ལོན་སོགས་ཏེ་འདི་ནི་བཀའ་གཉན་པས་དག་
འདུན་གྱི་བགོ་ཆར་ནའང་བསྐྱུས་ནས་གཞུང་ལོ། །གཤིན་པོ་དེ་དང་ལུ་ལོན་པ་དེ་ལྟན་ཅིག་འཇུག་ལེན་
ནས་པར་བཞག་པ་ན་ཆོར་པ་ལས་རས་ལྷག་ཆེན་ཉོས་ཏེ་ལུ་ལོན་པ་ལ་གཞུང་། བར་ཆད་འདུག་ན་སྦྱིན་
པར་བྱ་བ་ཉིད་མིན་དེ་སྦྱད་པས་ཆོག་གི་ཆད་པའི་རས་ལྷག་ཆེན་དེ་ཉིད་སྦྱོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཐག་པ་ལ་རྒྱ་སྦྱོན་གཏད་འདུག་ན་སྦྱར་བར་བྱ་བ་རས་ལྷག་ཉིད་སྦྱངས་པས་ཆོག་གི། །རྒྱ་སྦྱོན་དེ་ཉིད་
སྦྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ལུ་ལོན་པ་བཀའ་གཉན་ཡང་དེས་གོགས་ཆོངས་སོགས་ལས་གསར་པ་

བྱེད་པ་པོ་ལག་གི་སྒྲ་ལ་སོགས་པས་དཀོན་ཅོག་སོགས་ཏེ། འདེད་མཁན་དངོས་སུ་མེད་པས་གཞལ་མི་
དགོས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་གཅོད་དོ། །ཡོ་བྱད་དུག་ནད་གཡོག་དབང་བ་ནི་ནད་གཡོག་སོགས་ཏེ།
དུག་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་སྙན་དང་ལྟོང་བཟེད་དང་ཚུ་ཚགས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་ལྟ་(༡༢༣བ)ལུ་
དུག་པོ་དེ་སྦྱིར་མི་དབང་བ་ལ་མི་སྦྱིན་ཞིང་། དབང་ན་གཞན་དུ་གནས་པར་སོགས་ཀྱང་དོ། །

མདོར་ན་རབ་བྱུང་གི་བའི་ཡོ་བྱད་དབང་བའི་དགེ་འདུན་དུ་གཏོགས་པ་ལ་ཆོས་བཞི་ཚང་དགོས་
ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན། མཚན་མཐུན། གནས་ནས་མ་ལྟར། གཞན་
ཚོགས་སུ་མ་སོང་བའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ནད་གཡོག་གི་ཡོ་བྱད་དབང་བ་ལ་ཆོས་གཉིས་བསྟན་ཏེ། བད་
གཡོག་དངོས་སུ་བྱེད་བཞིན་པའམ་དེའི་ཆེད་དུ་གཞན་དུ་སོང་བའོ། །ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བགོ་བ་ལ་དབྱར་
ཉིད་གོས་ཉིད་བཞིན་དུ་མཐོ་དམན་མི་བྱེད་དེ། བསྟན་པར་རྫོགས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཉམ་པོར་དབང་
བས་སོ། །ནད་པས་མ་གི་གོང་དུ་བྱིན་ན་དེ་དབང་བ་ནི། བད་པས་སོགས་ཏེ་བཏྲུས་མེད་དུ་བྱིན་ཟེན་
པས་སོ། །ཤི་ཟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ན་བཏྲུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྦྱིན་བྱའི་རྩ་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་བྱིན་
པའི་མོར་བདག་མི་དབང་སྟེ། སུམ་བརྒྱ་པར། ཁོ་པོ་འདས་ནས་སྦྱིན་ཞེས་བྱིན་པ་ནི། དེ་གི་ན་ཡང་
སྦྱིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱོས་བཙོན་ལུ་ལ་སོགས་པ་བཏྲུས་བྲལ་བྱིང་། བཏྲུས་དང་བཅས་པའི་སྦྱིན་པ་
བྱིན་པ་མིན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྟགས་ཅན་གྱི་ལ། བཞི་ལས་ལུ་ལ་སོགས་ལ་བྱིན་པ་དེ་དབང་བ་ནི་
ཁྱིམ་ན་སོགས། རྒྱལ་པོ་དང་དཀོན་ཅོག་ཏུ་བགོ་བ་སོགས་ནི། བྱང་པོ་སོགས། དཀོན་ཅོག་གསུམ་ནང་
དུ་བགོ་བ་ནི། དབྱིག་དང་གསེར་དང་གཞན་བརྟུངས་སུ་བྱས་སོགས། ལུ་ཏིག་རྣམས། གལ་ཏེ་རིན་པོ་
ཆེ་གཞན་སོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཅིག་བྱེད་པའོ། །མཚལ་མ། མཐིང་སོགས་ཆོན་ཅི་
ཆོན་པའོ། །ལུ་ཏིག་དེ་དག་ནི་བཏགས་ཏེ་སོགས་དང་། ལུ་ཏིག་དེ་མ་ཡིན་པ་སོགས། བྱང་(༡༢༤ན)
ཆོན་སོགས་ཀྱི་ཐེག་པའོ། །རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྟོག་གིང་དེར་བྱང་སོགས་དེ་འདྲ་ལས་གཞན་དག་དང་
སོགས། དགེ་འདུན་གྱི་བཞག་པ་སོགས་གསུམ་དུ་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་རྩར་སྟོན་ལས་གཞན་ནི་
སོགས། ལྷུང་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་དམ་ཆུ་ནི། ལུ་ལོན་འཕྲལ་དུ་མི་ཁྱགས་པའི་ཡི་གེའོ། །གཞན་གསུམ་ནི་

མུ་ཉེགས་ཀྱི་བརྟན་བཅས་དང་། ལྷུང་དུ་ཁྱེགས་པའི་དང་། གོས་འཛོད་པའི་མཚོན་ནོ། །གཞན་རྣམས་
 བེ་རྟོགས་སྤོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚེགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་བྱུང་ལ། ཕན་ཚེགས་དངོས་དང་། ཕན་
 ཚེགས་དང་བཅས་པ་གཞན་ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། གོས་རྒྱུ་པའི་དང་། ཡོངས་སྟོན་
 པའི་དང་། ཞར་བྱུང་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་དང་། བཅོས་ལེགས་བྱ་བའི་དང་དུང་ཁྱོད་པ་བསྟེན་པའི་དང་།
 བདེ་བར་གནས་པའི་རྟེན་གྱི་སྟོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲ་བ་དང་། དུབ་པ་དང་། བསྟུ་བ་དང་། ཁ་བརྒྱུང་
 བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཚད་ནི། བློགས་པུ་སོགས། གཞི་ནི་ས་ལ་སོགས། དྲ་རྒྱད་ནི་དེའུ་སོགས།
 གཉིས་པ་ལ་གནས་ནི་ལྷི་བའི་སོགས། འཛོམ་རྒྱད་ནི། བྱ་གཤམ་གི་ཤོག་ཤིང་དང་། རྒྱག་མའི་ཚལ་བུས་
 དེ་བཅོམ་པར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་ཁབ་ཀྱིས་བྱང་སོགས། ཚུལ་ནི་མི་འཛིལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ།
 ཚུལ་ནི་བཙོ་སོགས། རྟོད་ནི་གཞོང་སོགས། བསྟུ་བྱ་ལ་དོགས་བཙོད་ནི་བྱག་དར་སོགས་སོ། །བཞི་པ་
 ལ་རྒྱུར་བ་ཚོན་རྒྱར་བ་ནི། ཚོན་བཟང་པོ་སོགས་དངོས་གཞི། གོས་གཞུག་པ་ནི་སྤར་དང་པོ་སོགས།
 མཐུག་སྐམ་པ་ནི་གཟར་ཐག་སོགས། བརྒྱར་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་(༡༩༥)ནི། ཚོན་གསར་
 པ་རྣམས་ནི་གོས་གསར་པ་ལ་སོགས། བརྒྱར་བའི་གནས་ནི། བར་མིམ་སོགས། མཐུག་གི་བྱི་དོར་ནི།
 ཚོན་གྱི་ལས་བུས་ཐེན་ནས་སོགས། ཡོངས་སྟོན་པ་ལ་མི་རུང་བ་དགག་པ་ནི། བཅགས་པ་སོགས། ཏུང་
 བ་བརྒྱབ་པ་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་གཞི་དང་བྱ་བ་དང་གནས་དང་རྟོད་རྣམས་ཏུང་བ་བརྒྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ལ་སོགས། གཉིས་པ་ནི། ཤམ་ཐབས་སོགས་ཏེ། ལུར་བྱ་སོགས་བཞི་ནི། ད་ལྟར་
 གཤགས་པའི་སྐར་རུང་དང་། ལྷས་མ་གྱུ་བཞི་དག་སྐར་ཤགས་སྤངས་བཏགས་མ་དང་། ད་ལྟར་གཤགས་པའི་
 རྟོམ་ཐག་ལྟ་བུའོ། །ཚོམ་བྱ་སོགས་བཞི་ནི། གསེར་རྒྱད་ཀྱི་ཤར་བྱ་གསུམ་མམ་བཞིའི་ཚོམ་བྱ་ལ་མདོ་
 མདོར་ནོར་བུས་སྒྲིས་པ་དང་། གསེར་ལས་བུས་པའི་ཚར་ཚར་གྲོག་སྐལ་གྱི་བར་མིལ་བྱ་ཅན་གསེར་
 རྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱས་ལ། ཐོག་མར་དེལ་བྱ་གཞེར་ཁ་བཏགས་པའི་འོག་པག་དང་། གསེར་ལས་བུས་པ་རྒྱ་
 གམ་དང་གྲུ་གསུམ་ཀྱིས་བརྟན་པའི་འོག་པག་དང་། གསེར་ལས་བུས་པའི་ཕུ་གྲུ་རྒྱད་རྣམས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། བཞི་སོགས་ཏེ་རྒྱང་བ་བསྟུ་བ་སོགས་མི་གཅིང་བའི་བྱི་དོར་འོ། །

བཞི་པ་ནི། བརྒྱལ་པ་སོགས་ཏེ་སྤྱོད་པ་དང་དང་སྤྱུལ་སྤྱུར་དེ་ལ་སོགས་ནས་གཟན་དེའི་ཁ་
 བསྐྱར་པ་དེ་ནི་བཅག་གིས་གསུགས་སོ། །འཇག་པ་དེའི་སྤྱུལ་པ་དང་ག་བཀྱར་མི་འགྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་
 སོགས་ལྟ་པ་ནི། ཚོས་གོས་དག་སོགས། ཏུག་པ་ནི། གཏུར་ལུ་སོགས། གསུམ་པ་ལ། སྦྱོར་པ་རང་
 གནས་སུ་དང་། དངོས་གཞི་ལས་ཏུ་དང་། འཇུག་གཞན་གནས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སང་
 སོགས་གཉིས་པ་ལ་རག་གི་དང་། ལུས་ཀྱི་(༡)༡༧(ན)སྦྱོད་ལས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལས་ཏུ་སོགས།
 གཉིས་པ་ནི། ལས་ཏུ་སོགས། གསུམ་པ་ལ། འགྲོན་པོའི་དང་གཞི་པོའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། གན་
 རིམ་སོགས། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་ཤེས་སོགས། གང་ལ་དབུལ་བར་བྱ་བ་གཏོར་མཁན་གྱིས་ལུང་ནས་
 བརྒྱག་ན་དེས་གཞལ་ཞིང་དེས་ས་སྤངས་པར་བཏང་ན་ཡང་ངོ་། །བསྐྱུ་བའི་རྒྱས་བཤད་ལྟར་བཞེད་དང་
 སོགས། འགྲོན་པོ་དེས་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱི་སོགས། གནས་བརྟན་དེས་འགྲོན་པོ་དེ་
 སོགས། བཞི་པ་ནི། ཚོས་གོས་ཀྱི་མཐའ་ཟེགས་སོགས། ལྟ་པ་ནི། བདག་དུར་ཁྱོད་པོའི་སོགས། དུར་
 ཁྱོད་པས་སྦྱོན་བདག་གིས་བདག་གིར་སོགས། ཏུག་པ་ལ་གསུམ་ཀྱི་སྦྱང་གཞི་བཅུང་བ་ནི། སྦྱང་
 གཡལ་སོགས་དང་པོ་ནི། འོག་པའི་འཚོ་བ་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འོག་པའི་འཚོ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་འཚོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟེན་པ་
 བསྐྱབ་པ། ཁ་གསལ་གཞོགས་སྦྱོང་། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟེན་པ་བསྐྱབ་པ། རྟེན་པས་བརྟེན་
 པ་འདོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིན་ཅེན་འཕྲེང་བར། རྒྱལ་འཚོས་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་
 སྤྱོམ་པར་བྱེད་པས་ཏེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་གསལ་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེའི་ཕྱིར། ཚིག་འཇམ་སྟོན་
 པར་སྦྱ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞོགས་སྦྱོང་མེད་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་རྣམས་ལ་
 བསྐྱགས་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། མདོན་སྤྱུལ་གཞན་ལ་སྦྱོད་བྱེད་
 པའོ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་པ་ནི། རྟེན་པས་བརྟེན་པ་རྣམས་འདོད་པས། རྒྱར་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པའོ། །
 ཞེས་ཏེ། རྩལ་བ་ཀྱི་གསུགས་ཅན་ནོ། །སྦྱང་སྦྱབས་བཅུང་བ་ནི། སྦྱང་སོགས་ཏེ། ཕུ་ཐེར་རྒྱུ་ཕྱི་
 དབྱིབས་ཅན་ནོ། །བསེལ་ཡབ་བཅུང་བ་ནི། ཆ་བར་ནི་སོགས་ཏེ། ཡུ་བ་ལ་གོང་དུ་བཀག་ཟེན་པས།

བསེལ་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ཁྲ་ཁྲ་སོགས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གོས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་རང་བཞིན་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་གཞན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་བཞེ་ལས། གཞི་གང་ལས་བྱུང་བ་གང་དུ་བཅད་པ་ནི། ལུ་དང་སོགས། རིན་དེ་རི་ཙམ་དུ་སོགས། ལན་ཅིག་ལུལ་བ་དེ་སྦྱིན་བདག་གི་དད་པ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དང་སོགས། ཅིག་པ་ལ་ལུལ་བ་ཡིན་ན་སོགས། ས་ལ་ལུལ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་རྒྱུ་ལུ་ཡང་རོ་ཞེས་པའི་བར་རེ་རེ་ལ་རྒྱུ་ལུ་ས་ལ་ལུལ་ན་ཞེས་སོགས་སྒྱུར་རོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་རྒྱུ་ལུ་ས་ལ་ལུལ་བ་དེ་ནི་སོགས། སྦྱིར་དཀོན་ཙམ་གི་སོགས། ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོའོ། སྟོང་སྒྱུད་འབྲུ་བ་སོགས། སངས་(༡༥༧)ཀུས་རྒྱུ་བཙུན་ལ་སོགས་པ་མཚོན་པ་འདི་ལ་གནས་གཅིག་གི་ནང་དུ་དགེ་སྦྱོར་མ་དེ་དག་གི་སོགས་སྟོང་སྒྱུད་འགོངས་པ་དེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟོ། གནས་བཟུང་ཀྱིས་རིན་བཏབ་པ་དེ་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་མཐོ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་བཅོང་བའོ། །རིན་བཏབ་པ་དེས་ནི་གནས་བཟུང་དེ་ལས་ཉོ་བ་དང་འཇལ་བ་མི་འབབ་པོ། །ལུད་མེད་ཉོ་བས་ནི་རིན་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ལོངས་སྒྱུད་པ་ནི། ལུ་བན་ལས་སོགས་ཏེ། གོས་སོགས་གསུམ་ནི་ཀུ་པ་ཏ་འཁུམ་རི་བ་དང་། རོའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཟས་དང་། ཁང་བཅུགས་མི་ལྟ་བུ་ཤོད་བའོ། །མེ་ཙོའི་སྒྲ་ལྟ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའོ། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཕྲིག་རྟེན་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་གི་རྣམས་སྒྲ་མ་ཟད་དགེ་འདུན་ཀྱི་རྣམས་ཀྱང་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་འདུན་མི་སྦྱོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡང་དབང་རོ། །དེ་དག་ནི་ལེན་པ་བཞེ་ལས་བདག་པོས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དབང་ལྷག་གིས་ལེན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་སོ། །མ་ཁྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཞེས་ཏེ། ལྷགས་གོང་མེ་ལྟེ་འབར་བ་དག་ཞེས་པར་འབྲུར་བ་མཚོག་ཡིན་ཀྱི། རྒྱལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྟོམ་པས། ལུལ་འཁོར་བསྟོད་སྟོམས་སྟོད་པ་མིན། ཞེས་དང་། ལུད་པར་དགེ་འདུན་ཀྱི་རྣམས་ལ་སྒྱུད་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གོས་པ་གཅིག་པོར་བའི་རྣམས་སྦྱིན་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བཤད་དོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་ཡང་བཙོན་འབྲུས་མེད་པའི་ལེ་ལོ་ཙམ་ལ་ནི་སོགས་ཏེ། དེ་ནི་ལེ་ལོན་ཀྱིས་ལེན་པར་བཤད་དོ། །དགེ་འདུན་ཀྱི་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོས་པ་ནི། དགེ་འདུན་ཀྱི་མཚམས་ཀྱི་སོགས་ཏེ། ཁོ་རང་གི་དེར་མ་ཟད་དགེ་འདུན་ཀྱི་རྟེན་པ་ཡང་འོས་སོ། །ལྟར་(༡༥༨)

པཤད་པའི་བཞོ་རྒྱུ་གཞན་དག་ཅེས་པའི་ལྷགས་སོགས་ཚོན་ཅི་ནི་གྲུར་གྲུམ་སོགས་ཚོན་ཚེན་པོ་ལྷ་
ལས་གཞན་པའོ། །ཚོན་ཚེན་སྒྲོལ་བ་ནི་སོགས། དེ་དག་གཏང་མར་གཞག་པར་སོགས། ཚོན་ཚེན་
ཁྱིས་བརྒྱུར་བ་དེ་གར་ཐག་གི་གོས་སུ་བྱིན་ཁྱིས་སོགས་པ་མ་ལ་ཟས་དང་གོས་ཁྱིས་བརྒྱུར་བ་སྟེ།
ལན་གདགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བད་རྟིང་ཡིན་གྱི། སྒྱིན་པ་བཏང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །
སྟོངས་དང་གྲོགས། སྟོངས་གདབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་དང་གཅིག་གོ །

གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཅང་བ་དང་། སྒྱུད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟགས་ཉམས་པ་སྤང་བ་ནི།
ཕྱི་བྲག་སོགས་ཏེ། སྟེ་པ་སོ་སོ་ལ་མཚན་མ་སོ་སོར་པཤད་པ་སོགས་འདིར་འཆད་མོད་གྱི། ཅ་འགྲེལ་
ཁྱི་དགོངས་པ་ནི་སྟོན་པ་སྒྱུ་མཆེད་ལྟ་བུ་འདྲ་འདྲ་རྣམས་མི་ནོར་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །འབྲལ་སྤང་དུ་བཤད་
པའི་སྒྲིབ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་མེད་པར་སྒྱུ་སྒྱུར་མ་དུས་པ་དེས་སོགས། དུས་ཤིང་དུ་བས་པ་ཆོས་གོས་ཉིང་
དུ་ཞེས་པའི་ཆོས་གོས་ནི་འདིར་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་སྒྱུ་སྒྱུར་ལ་དགོངས་པར་ལུང་རིགས་དུ་མས་བརྒྱབས་
སོ། །མུ་སྟེགས་འཁོད་ན་སོགས། གོས་ལྷག་མི་རུང་བ་རི་ལྟར་བརྟེན་པ་ནི། སྒྱུ་ཅན་སོགས་ཏེ། སྒྲིབ་
དགོས་མེད་ནའོ། །སྒྱུ་ཅན་དེ་ལ་མི་བཅང་བ་མ་ཡིན་པའི་བཞོ་བའི་སོགས། མང་བ་དག་ནི། སྒྲིབ་དགོས་
ཡོད་ན་ཡོངས་སྒྱུད་དུ་ཡང་རུང་མོད་གྱི། མེད་ན་བཅང་བའི་དོན་ཅུ་བདག་གིར་བྱའོ། །དྲི་མ་དང་
ཤིག་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་མེད་ན་ལྷ་བ་སྒྱུ་ཅན་དེ་སོགས། །པར་སིག་གི་ཡུལ་ནས་བྱུང་པའི་ལྷ་བ་
དང་། སྒྱུ་ཤིན་དུ་རིང་པའི་བེའུ་ལྷག་དང་། ཚོན་བཟ་པའི་པར་ཏང་ཁྱ་པོ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་
(༡༥༦)ཏ་ཅང་རིན་ཆེ་བ་དང་། མེ་ཏོག་ལྟ་བུའི་རི་མོ་ཡོད་པ་དང་ཏ་ཅང་བཟ་བས་བཞག་གོ །
འཆགས་སར་པར་ཏང་ཁྱའོ་ཡིན་ན་གདིང་བ་སོགས། པར་ཏང་དེ་རྟིངས་ནས་བཅོས་པར་སོགས། སྒྱུ་
ཅན་དང་སྒྱུ་དམའ་བ་སོགས་ལས་གཞན་པའི་པར་སིག་གི་ལྷ་བ་སོགས་ནི་སྒྲིབ་བདག་དེ་དབང་པའི་
བསམ་བས་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་བཅང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྱུ་སྒྱུར་སོགས་ཏེ། ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་མོ། །ཁྲིང་སྒྱུད་དུ་དབྱེ་བྲངས་ཅུང་ཟད་
མི་འདྲ་བ་ཅུ་དུ་བཤད་དོ། །སྒྲགས་བྱིན་ཁྱིས་བརྒྱུར་པའི་སྒྲགས་པཤད་པ་རྣམས་ནི་འདིའི་འགྲེལ་

ཆེན་ན་གསལ་ཡོ། །ཆོས་གོས་གནང་བ་བཅུ་གསུམ་པོ་རྣམས་རང་མིང་དེ་ཉིད་དུ་སོགས། མཁོ་པའི་ཡོ་
བྱད་ཀྱི་གོས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བཙང་ལ་དེ་ནི་སོགས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་
དུ་མ་ཡང་ཡིད་བརྟན་གྱིས་རུང་བར་སོགས། དེའི་སྒྲོལ་པ་ནི། མེམས་སོགས།

གསུམ་པ་ནི། གོས་ག་ལུང་ལ་སོགས་པའི་དྲི་དག་གིས་སོགས། ལྷུ་མ་གྱིས་གོས་ན་ཐལ་ཆུ་ལྷ་
ལུས་ཆུབ་པར་སོགས། ཁར་ལུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། རེད་གྲོགས་མཆོད་ལྷན་ཅིག་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་གཏོང་
ཅིག ཅིས་མ་བགོ་ན་གཅིག་དང་། དལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཕྱིར་འདོམས་པ་ལ་བྱིན་པ་ནི་བཙལ་མ་
གཏོང་པ་ཡང་དག་པའི་སོགས། འཆོལ་ཁིང་འདོམས་པར་བྱེད་པ་དང་བཙས་པའི་འདོམས་བྱེད་མ་ཡིན་
པ་ལ་མི་སྒྲིན་ཏེ། བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལའང་བྱིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། ལྷོན་པ་སོགས་ལས་དགོས་ང་
གིས་སྒྲུང་བར་མི་བྱ་སྟེ་བརྒྱུས་ཁག་འབྱུང་བས་སོ། ལས་ལུ་རེ་ཞིག་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས། ཡང་རྟེན་ན་
སྒྲུང་བའི་ཁོ་བ། མི་བརྟན་པའི་ཆེད་དོ། གསུམ་པ་ལ། གོས་(༡༩༥)རྟེན་གྱི་སྒྲོས་པ། དེའི་ཁར་ལུང་།
ནད་པའི་ཀུན་སྒྱུད། རྒྱབས་ལྷ་མ་མཐར་དབྱུང་བའོ། ཁང་པོ་ནི། མཆོད་རྟེན་སོགས། བསེ་རུ་མ་
གཏོགས་པའི་ཉན་རང་དགོ་འདུན་དུ་གཏོགས་པས་བགོར་རུང་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་
པ་དང་། ས་ཁིང་དང་། ལྷ་འབངས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། བོ་ནས་ལ་སོགས་པ་ཟས་
ཀྱི་དོན་དང་། གནས་ཁང་དང་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་བསྐྱོ་བས་ཉེ་བར་འཆོ་བ་དང་། ལྷན་ལ་སོགས་པའི་ནད་
པའི་རུང་བ་སྟེ་ལྷ་པོ་འདི་ནི་བགོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་དགོན་ཅོག་མི་གཅིག་པ་དང་། གཞན་བཞི་ནི་འདུ་
བའི་སྒྲོ་ལ་གཞོད་པས་སོ། ཟས་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱང་ལ་ཕུག་ལྷ་ལུའི་ཅ་བ་དང་། ཤིང་ཏོག་ལྷ་ལུའི་འབྲས་
ལྷ་དང་། ལུ་རམ་ཤིང་ནི་བགོད་རུང་ལ་བདག་གིར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པ་ཞལ་ཏ་དང་། ཕྱི་དོར་ལ་
སོགས་པའི་དོན་དུ་ནི་ལྷ་པོ་ཡང་རུང་བའི་རྒྱབས་ཡོད་དོ། ཁུང་གི་རྟེན་པ་ལ་ནི་དབྱར་གནས་དུས་ཀྱི་
མཆོམས་དང་། དགག་དབྱའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་མཆོམས་གཉིས་ལས། དབྱར་གྱི་མཆོམས་དེའི་དབང་
གིས་འཇུག་ཤིག་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། ཁུང་རྟེན་ཐོབ་པ་
ལ་དབྱར་མ་རལ་བ་མི་དགོས་ཏེ། དབྱར་རལ་སོགས། འོན་གྱང་དགོ་འདུན་དུ་གཏོགས་པ་དགོས་ཏེ་

གནས་ནས་སོགས། དབྱར་མཚམས་དུ་མ་གྱི་ལས་སོགས་པའི་རྫས་ཀྱིས་སོགས་ཏེ། ཀྱན་ལས་བསྐྱེས་
ནས་སོ། །དུ་མར་གནས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་མཚམས་གཅིག་དུ་སོགས་རྟེན་པའི་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་ཚད་ནི།
དགེ་ཚུལ་དང་སོགས་ཏེ། སྤྱུ་འོད་ཀྱིས། དགེ་ཚུལ་སྐྱེས་ཆ་གཅིག་གཅིག་དབང་བ་ཡིན། (༡༩༥བ)
བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ཆ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དགེ་སློང་མ་མའི་ཐུན་མོང་དུ་སྐྱུལ་བ་ནི། དགེ་འདུན་ལས་སྐྱེད་སྐྱེད་དུ་མི་བསོ་ཡི། །གང་ཟག་གི་
གངས་ལས་བསོ་བར་བྱའོ། །དང་པོར་དགེ་སློང་ལ་དམིགས་ཤིང་ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་
མེད་ཀྱང་དེའི་རྟེན་པའི་དུས་སུ་སྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དབང་ཞེས་པ་ནི་ཟས་ཀྱི་སོགས། གཉིས་པ་ནི།
སྟན་དང་སོགས་ཏེ་ཟས་དང་འབྲེལ་བས་ཞར་བྱུང་ངོ། །ས་མ་བླ་ཏྲ་ནི་མཉམ་པ་དང་བེ་ས་པ་བླ་ཏྲ་ནི་མི་
མཉམ་པ་སྟེ་དུག་མེད་དང་དུག་བཅས་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་ན། མ་ལ་སྟོག་མེད་པའི་སམ་བླ་ཏྲ་ཞེས་པ་
ནི་ཡི་གེ་འོར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགེ་སློང་ཚོས་གོས་སོགས་བཟང་ངན་འབྲིང་གིས་དང་སྟོད་གཡོགས་
དང་སྐྱད་གཡོགས་མ་ཡིན་པའི་རྫས་ལྟག་མས་མི་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཤམ་ཐབས་སྒྲ་རགས་ཀྱི་མ་
བཅིངས་སོགས་གོས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པ་སྟོ་གསལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའོ། །

བདེ་བར་གནས་པའི་རྟེན་ཟས་བཞི་བཤད་པ།

བདེ་བར་གནས་པའི་རྟེན་ཟས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟངས་པར་བསྐྱེན་ཚུལ་ནི། སྐྱན་གྱི་གཞི་ལ་
ཀྱན་མཁེན་གྱི་རྒྱུ་དེའི་ལེགས་བཤད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྐྱན་གཞིའི་རྩུབ་པོལ་རིན་ཅེན་སྟེང་བ་
ལས་བཤད་པའི་རང་ལུགས་སྟིང་པོ་ཅུང་ཟད་བསྐྱེས་ན། སྐྱན་གྱི་རོ་བོ་ནི་སྐྱིར་དྲི་རེག་བྱ་གསུམ་གང་
རུང་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཁམ་ཟས། དེ་དང་ཟས་བཞིའི་རྒྱས་ཕྱི་པའི་ཁམ་ཟས་དོན་གཅིག་ཏེ། མཛོད་ལས།
ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ཡི། །སྟེ་མཛོད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །གསུགས་ཀྱི་སྟེ་མཛོད་མ་ཡིན་དེས།

རང་དབང་གྲོལ་ལ་མི་ཕན་གྱིར། ཞེས་གསུངས། འདིར་བསྟན་སྟེན་གྱི་རོ་བོ་ཁམ་ཟས་གང་ཞིག །
བཅས་ལྟན་དག་སྒོར་ལ་རུང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། དཔྱེ་(༡༩༥)ན་རྟམ་རུང་སོགས་བཞི། དང་
པོ་རྟམ་རུང་སྟེན་གྱི་རོ་བོ། སྟེན་བཞི་གང་རུང་གང་ཞིག །རབ་རྟུ་བྱུང་བས་མུ་རྩོ་ཁོ་ན་ཡོངས་སྟོད་རྟུ་རུང་
བའི་རིགས། དཔྱེ་ན་བཟང་བ་དང་བཅའ་བ། དང་པོ་ལ་ཆོག་ལེར། སྒྲ་ཆོགས་འབྲས་ཆན་ཟན་དང་ཤ།
བྱེད་དང་འཁུར་བ་བཟང་བ་ལ། ཞེས་དང་། སྟམ་བརྒྱ་པར། བས་ཆན་སྟམ་འཁུར་འབྲས་ཆན་ཉ་དང་ཤ།
འདི་དག་སྟོག་གནས་བྱ་བྱིར་བཟང་བར་བྱ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་སོགས་སུ། འབྲས་ཆན། ཟན་རྩོན།
ཤ་དང་། སྟམ་འཁུར། རྟེ་གྲུ་དང་ལུ་ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་དག་རྟུ་མ་འདུས་པ་བྱེ་མར། འོ་འཛར། ཞོ་དང་།
དང་བ། ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟམ་རུང་ཡིན་ལ། འདིར་རྟེ་གྲུ་དང་སྟོ་མ་གཅིག་ཅིང་། སྟོ་མ་
ཐུག་པ་ཟན་རྩོན་གསུམ་གྱི་བྱུང་རིམ་པར། བཟར་བྱ་གྱེན་རྟུ་བསྐྱེད་མི་རྟམ་པ། རྟམ་པ། མོར་མོ་ལུ་འི་
རྩེས་དོད་པ་རྣམས་ཡིན་པ་དང་། ལུ་རམ་བསྐྱར་མ་ནི་ཅིས་ཀྱང་ཞག་བདུན་པ་ཡིན་པས། རབ་བྱུང་དག་
གིས་ཀྱང་དགོངས་རྟམ་སྟོ་ཞིང་ཡོངས་སྟོད་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །བཅའ་བ་ལུ་ནི་ཆོག་ལེར་ཅ་པ་སྟོར་བྱ་
མེ་དོག་འབྲས། ཁོ་མ་ཡང་ནི་བཅའ་བ་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཅ་བ་ནི། ཐུ་ལུ་ལ་ཐུག་གོ་
མ་སོགས། སྟོར་བུ་ནི། ལུ་རམ་ཤིང་སོགས། མེ་དོག་ནི། ལྷུ་ལ་བརྟ་སོགས། འབྲས་བུ་ནི། ལུ་ལ་ལྷུ།
ཁམ་སྟར་སོགས་ཡོ་མ་ནི། ཐུ་ལུ་དང་། ལ་ཐུག་སོགས་གྱི་ཡོ་མ། ལྷ་བཤད་ནི། རབ་བྱུང་དག་གིས་མུ་
རྩོ་ཡོངས་སྟོད་རྟུ་རུང་ཞིང་གྱི་རྩོ་ཆར་མི་རུང་པས་ན་རྟམ་རུང་། བྱེད་ལས་ནི། བཀྲེས་པའི་ནད་སེལ།
གཉིས་པ་ཐུན་ཆོད་རྟུ་རུང་བའི་སྟེན་གྱི་རོ་བོ་ནི། སྟེན་བཞི་གང་(༡༩༥)རུང་གང་ཞིག །ཐུན་ཆོད་གྱི་
མཐའ་ཅན་རྟུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱར་རྟུ་རུང་བའི་རིགས་གནས་གྱི་བདུང་བ། དཔྱེ་ན་སྟེན་བཞི་སོ་སོའི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ། ཆོགས་གྱིས་བཅོགས་པའི་ཅམ་ཐང་དང་རུས་ཐང་ཤིན་རྟུ་སྟེན་བ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྟང་
བ་ལྟ་བུ་རྟམ་རུས་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། དང་སིང་རུང་ཁུ་ལྟ་བུ་དང་འདྲེས་པའི་དྲངས་མ་ཆོགས་གྱིས་
བཅོགས་པ་ཐུན་ཆོད་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། ལྷུང་ལུང་གྱི་དྲངས་མ་ཤིན་རྟུ་སྟེན་བ་ལྟ་བུ་ཞག་བདུན་པའི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བ། ལ་བར་སྐྱར་གསུམ་སོགས་གྱི་ལུ་བ་ཤིན་རྟུ་སྟེན་བ་ལྟ་བུ་འཆོ་བཅའ་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། ལྷ་

བཤད་ནི། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་རུང་བས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི་
སྒྲིམ་པའི་ནད་སེལ།

གསུམ་པ་ཞག་བདུན་པའི་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་སྒྲིན་བཞི་གང་རུང་གང་ཞིག །ཞག་བདུན་གྱི་མཐའ་
ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་རུང་བའི་རིགས། དབྱེ་བའམ་མཚན་གཞི་འབྲུ་མར། ལུན་མར། ལུ་མར། སྒྲང་
ཅི། མར་གསར། རྟགས་སོགས། གྲུ་བཤད་ནི་ཞག་བདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་རུང་བས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི།
གཙོ་བོ་རྒྱང་ནད་སེལ་བ་སོགས། བཞི་པ་འཚོ་བཅང་གི་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སྒྲིན་བཞི་གང་རུང་གང་ཞིག །རི་
མིད་འཚོའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་རུང་བའི་རིགས་གནས། དབྱེ་ན་འཛིག་རྟེན་ན་སྒྲིན་དུ་གྲགས་པའི་རྩ་
བ། རྩོང་ལ། ལོ་མ། མེ་རྟོག །འབྲས་ལུ་ལ། དར་བོ་ནི། སྒྲ་སྒྲང་། ལུ་དག །ཁོང་དཀར་ལྟ་

གཉིས་པ་ཅན་དན། ལུག་པ། སྒྲེ་རྟེན་ལྟ་ལ། གསུམ་པ། བ་ཤ་ཁ། བེམ་པའི་ལོ་མ་ལྟ་ལ། བཞི་
པ་བེམ་པ། བ་ཤ་ཁ། གྲུ་བཤད་གི་མེ་རྟོག་ལྟ་ལ། ལྟ་པ། ལ་བར་སྒྲུང་(༡༡༣)གསུམ་ནི་ལེ་ཤམ་ལྟ་ལ།
ཡིན། གྲུ་བཤད་ནི། རི་མིད་མ་ཤིའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་རུང་བ། བྱེད་ལས་གཙོ་བོར་འདུས་པའི་
ནད་སེལ་བར་བྱེད། སྒྲིན་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དུས་རུང་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་མེད་ཅིང་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་སྒྲ་
རྩོའི་དུས་ཡོངས་སྤྱོད། བྱི་མ་གསུམ་ནི་དུས་དང་། དུས་མིན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་
སོང། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན། སྒྲ་རྩོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་གྲུང་དང་། བྱི་རྩོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་
མཐའ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཛོག་དུ་འཁྱུར། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་བརྒྱབ་དུས་སྒྲ་
རྩོ་ཡིན་པས་དེ་ནས་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཡོངས་སྤྱོད་ཚོག །དེ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཛོག་དང་སྒྲང་
ལྟར་གཉིས་ཀ་འཁྱུར། ཞག་བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་བརྒྱབས་པའི་སྒྲ་རྩོ་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་
ཡོངས་སྤྱོད་ཚོག་དེ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཛོག་དང་སྒྲངས་ལྟར་གཉིས་ཅར་འཁྱུར། འཚོ་བཅང་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རི་མིད་མ་ཤིའི་བར་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བས་འདི་ལ་གསོག་འཛོག་དང་སྒྲང་ལྟར་
གཉིས་ཀ་མི་བསྐྱེད། ཁ་ཅིག །འཚོ་བཅང་ནད་ལས་གྲོལ་ནས་བཅངས་ན་སྒྲང་ལྟར་བསྐྱེད་ཅིས་དང་།
ཁ་ཅིག་རི་མིད་འཚོའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་གསུང་བ་ལུང་གིས་ཟིན་ཟོ་མེད་འདྲ། དེས་ན་བཅས་ལྟན་

དགེ་སློང་གིས་གནང་བའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་མེད་པར་མཐའ་དེ་དག་ལས་འདས་པར་འཆང་ན་
གསོག་འཛོག་དང་། དེ་ཆོས་ན་གསོག་འཛོག་ཅན་ཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་འཕྲོག་པས་དེ་ལས་མ་འདས་པར་
ཡོངས་སློབ་པའམ། ཡང་ན་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའམ། ཡང་ན་བྱིན་ལེན་དང་བྱིན་བསྐྲུབས་བཞིག་པར་བྱ་
སྟེ་གསོག་འཛོག་བསྐྱར་བའི་ཐབས་སྒྲན་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲན་གྱི་བྱེད་ཆོས་ལ་ཟས་(༡༥༧)
ལ་བརྟེན་བའི་སྒྲན་གྱི་ལྷུང་བ་བསྐྱར་ཚུལ་དང་། ཟས་དེ་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། སྒྲན་མོང་བ་རུང་ཚུའི་རྣམ་གཞག །སྒྲན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྐྱར་ཚུལ་སོ་སོ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་དུག་གི་གང་ལ་འཐོར་བའི་གཞི་སྒྲན་བྱི་མ་གསུམ་རུང་པ་ཆད་ལྟ་དེ། སློབ་དཔོན་སྐར་མའི་
ཀར་པ་ཅན་གྱི་སོ་ཐར་དྲི་ཀར། མི་རུང་བ་དང་དུས་རུང་དང་། ཁོལ་བའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། །
རུང་ཚུ་འཐོར་བར་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་བཤད། གང་འཐོར་ན་ཟན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚུ་གཙང་མ་སྒྲོལ་
གངས་མིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གང་བ། གང་གིས་འཐོར་ན་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ། འོན་ཀྱང་
རྫོགས་པས་གོ་ནི་ཆོད། ཚུལ་རི་ལྟར་འཐོར་ན་ཀྱང་གལ་སོགས་པས་ཚུ་འཐོར་བའི་ཐ་སྟོད་བྱས་པ་ཅས།
དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་འཐོར་ན་སྒྲན་བྱིན་རྒྱབས་བྱེད་ན་སྟོང་དང་། དེ་མིན་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་སྒྱུ་རེངས་མ་
ཤར་བར་དུ། དགོས་པ་ནི། དངོས་གྱིས་སྒྲན་བྱི་མ་གསུམ་ལ་རུང་ཚུ་མ་བཏབ་པར་ཡོངས་སློབ་ན་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པ་ལ་བཤགས་བྱ་དང་། མ་རྫོགས་པ་ལ་བསྐྱུང་བྱའི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བས་དེ་ཁོགས་པ་རྒྱུད་
གྱི་དགོས་པ་བྱེད་དང་མཆོན་མོ་ཡོངས་སློབ་དུ་རུང་མི་རུང་གི་བཅས་པའི་མཆོས་སྒྲིབ་པའི་ཆེད་ཡིན།
རེས་ཆོག་ནི་དུས་མིན་དུ་ཡོངས་སློབ་རུང་བ་རུང་བར་རེས་པས་སོ། །བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། ལུལ་དགེ་
སློང་ཞིག་གི་བྱུང་དུ། རང་ལས་བསྐྱབ་པ་ཀན་ན་བྱག་བྱས། སྒྲན་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་ཆོག་ལ་ཐུགས་གཏད་
པ་ལྟ། ལུལ་དེས་ཆོས་བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་མཛད་པར་ཁུ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་མཁན་པོ་འམ། སློབ་
དཔོན་ནམ། བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ་(༡༥༨)བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་
བའམ། ཞག་བདུན་པའམ། འཛོལ་ཅང་གི་སྒྲན་འདི་བདག་དང་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སློབ་པ་རྣམས་
གྱིས་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའམ། ཞག་བདུན་པའམ། རི་སྤྱིད་འཛོལ་ཅང་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པོ། །

ལན་གསུམ་དང་ཐབས་ལེགས་བྱ། ལྷ་མཁན་དེས་སྒྲན་བྱིན་སྒྲུབས་ཀྱི་ཚོག་ལ་ཐུགས་གཏད་པ་བཀའ་
དྲིན་ཆེ། ལུལ་དེས་ཚོས་བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་མཛད་པ་ངོ་མཛར་ཆེ། ཞེས་བརྗོད། སྟོད་ལམ་ལུལ་དེའི་
མཐུན་ཏུ་ཅོག་པར་འདུག་སྟེ། སྒྲན་དེ་གཉིས་ཆར་གྱི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐིལ་ཏུ་བཞག། བཀའ་སྒྲུབ་
སྟེང་ནས་བཀའ་བློ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་དགོས་པ་ནི་གསོག་འཛོག་ཏུ་སྔར་པའི་
ཉིས་པ་ཁེགས་པ་དང་། དགོ་སྟོང་ནད་པས་བྱིན་ལེན་བྱ་མི་དགོས་པར་ཆོགས་སྟེང་ཐུས་བདེ་བ་ལ་ཤེག་
པར་གནས་པ་དང་བཅས་པའི་མཚམས་ཟིན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་སྒྲན་ལ་བརྟེན་
ནས་ལྟར་བ་བསྐྱར་ཚུལ་ལ། གསོག་འཛོག་གི་སྒྲར་ལྟར་བསྐྱར་ཚུལ། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ལྟར་
བྱེད་བསྐྱར་ཚུལ། ཏུས་མིན་ཏུ་ཟ་བའི་ལྟར་བྱེད་བསྐྱར་ཚུལ། སྒྲངས་པ་ཟ་བའི་ལྟར་བྱེད་བསྐྱར་ཚུལ།
གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཟ་བའི་ལྟར་བྱེད་བསྐྱར་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བཅས་ལྟན་དགོ་སྟོང་གིས་གཞི་སྒྲན་ནམ་བཞིག་དང་རུང་རུང་བ་ཚད་དང་ལྟན་པ། རོ་
བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། རང་ཉིད་དབང་ཞིང་གནས་སྐབས་དབང་བྱར་ཡོད་པ། རང་རམ་རང་དང་འདྲ་
བས་བྱིན་ལེན་བྱས་ལ། བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པ། ལྟའི་བདུད་ཅི་མིན་པའོ། །འདིར་རུང་བ་ཞེས་པ་ནི། རང་
གི་ལག་ཉར་སྔར་བ་ནི་མི་རུང་བའི་ཟས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་(༡༩༠བ)ལུ་ལ་སོགས་པ་མིན་པ། ཚད་དང་
ལྟན་པ་ནི་མཁུལ་ཏུ་མིད་ཅིན་ཆོག་པ། རོ་བོ་རྫོགས་པ་ནི་ཆ་ཆུ། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ། རྟོག་ཆུ་སོགས་ནི་
ཟས་ཀྱི་ཆེད་ཡིན་པས་མ་རྫོགས་པའོ། །རང་དང་འདྲ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་སྟེ་ཆོག་པའི་སྟོན་ནས་འདུལ་བའི་ལག་
ལེན་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་རྣམས་འདྲ། དེ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་མི་འདྲ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོམ་པའི་སྟོན་ནས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་འདྲ། རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་མི་འདྲ། ལྟ་བ་དང་མཚན་
མཐུན་པ་རྣམས་འདྲ། མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་མི་འདྲ། མཚོག་དང་མཚོག་མིན་གྱི་སྟོན་ནས་ཕམ་
པས་མ་གོས་པ་ཕན་ཚུན་འདྲ། གོས་པ་དང་མ་གོས་པ་མི་འདྲ་བ་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་འདྲ་བའི་ལྟ་ཚར་ཚར་
ན་འདྲ་བའི་ཐ་སྟོན་འཕྲོ་བ་ལ། མི་འདྲ་བ་ལ་གང་རུང་གཅིག་མི་འདྲ་བས་ཆོག་ཅེས་འདུལ་འཛིན་སྒྲུ་མ་
དག་བཞེད་ཀྱང་འདྲ་བ་ལའང་ལྟ་ཚར་ཚར་དགོས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བྱ། ལྟའི་བདུད་ཅི་གནང་

བ་ཡིན་ཞིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་དགོན་ཟས་འགའ་ཞིག་ལའང་མཚུངས་སམ་སྟུམ་ན། སྟོན་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་
 བྱི་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའམ་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་མ་
 བསྐྱབས་པར་ཕྱིན་ལེན་བྱས་ནས་རང་དུས་ལས་འདས་ཏེ་གསོག་འཛོག་དུ་སོང་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཅས་
 ཞིག་འབྱུང་གི་སྤང་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་བཞི་ཕྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་འཆང་བ་ལ་ཉེས་པ་མ་
 བཅས་པ་འདྲ་ནའང་ཕྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བ་ལ་ལྟར་བྱེད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་འདི་ཡང་དྲན་
 དགོས་སོ། །བདག་ཉིད་ནི། དགོ་སྟོང་པ་མ་དང་དགོ་སྟོང་མ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པ་སྟེ། དགོ་སྟོང་མ་
 ལ་གསོག་(༡༣༡)འཛོག་གི་སྤང་ལྟར་མ་བཅས་ཀྱང་ལྟར་བ་བཅས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་ལ་
 འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་ཞིང་ཟ་བའི་ཆེད་དུ་རང་དུས་འདས་ནས་ཀྱང་། འཆང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱན་མ་
 ཆད་པ། སྟོང་བ་དེ་ལྟར་འཛོག་པར་ཚུམ་པ། མཐར་ཐུག་རང་རང་གི་དུས་ལས་འདས་པ་ན། གསོག་
 འཛོག་གི་སྤང་ལྟར་དངོས་གཞི་གྲུག་ ཅེས་དང་། དེས་ན་འཆོ་བཅང་གི་སྟོན་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དེས་
 སྤང་ལྟར་མི་བསྐྱེད་དེ། མ་ཤིའི་བར་དུ་རང་དུས་ལས་འདས་པ་མིན་ལ། ཤི་ནས་རྟེན་པོར་བས་སྤང་ལྟར་
 མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྟོན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཕྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པས་སྤང་ལྟར་གཏན་ནས་མི་
 བསྐྱེད་དམ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གཅིག་ལ་སྤྱུ་རམ་གྱི་སྟོན་གཅིག་རྟེན་ནས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། དེའི་
 ཉེན་ནམ་ཆོས་གཉིས་ནས་བདུན་གྱི་བར་ལ་སྤྱུ་རམ་གྱི་སྟོན་གཞན་བརྟེན་པ་ཕྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་
 ཞག་བརྒྱད་པའི་སྟུ་རེངས་ཤར་བའི་ཆོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པས་རང་སྟོབས་དང་། མ་བསྐྱབས་པ་ནམས་ལ་ཤན་དང་འདྲེས་པའི་སྟོན་གྱིས་ཤན་སྟོབས་ཀྱི་
 སྤང་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཤན་འདྲེས་པའི་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་སྟོན་ལ་ཤན་བརྟེན་བྱེད་ཕྱིན་
 གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་གནད་རྟོགས་ན་དཀའ་བའི་གནད་ལས་རང་གྲོལ་ཏེ། རང་སྟོབས་ཀྱི་
 གསོག་འཛོག་གི་སྤང་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ། སྟོན་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྟོན་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་རི་ལྟར་སྟུམ་ན་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་འབྲུམ་ཐུག་གསུམ་
 པའི་དགོངས་པ་(༡༣༢)སྟོན་སྟོན་ཚུན་ལ་མཛད་པ་ལུང་གིས་གྲུག་སྟེ། སྟོན་གཞིར། བཅོམ་ལྟན་འདས་

གྱིས་དག་སྒྲོང་རྣམས་ལ་བཀའ་རྒྱལ་པ། དག་སྒྲོང་དག་བཏུང་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི། དུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། དུས་སུ་མཉམས། དུས་སུ་བཅགས། དུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་དུས་སུ་ཡོངས་སྤྱད་པར་བྱ་ཞིང་། དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡོངས་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། བས་ཀྱི་བྱུང་དང་པོ་ཐལ་ནས་ནི་ཡོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ནད་པ་ལ་མཚན་མོའི་བྱུང་བྱི་མ་གཉིས་ལ་སྒོམ་པའི་ནད་བྱུང་ན་རི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། དེའི་ཆོ་སྤྱད་བྱུང་འདས་ནས་ཀྱང་བྱིན་སྐྱབས་བྱས་ཏེ་ཡོངས་སྤྱད་པས་རུང་ཞེས་འོང་སྟོན་ཆེན་པོས་ཆོག་པའི་དེ་ཀར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་པའི་ལྟར་བྱེད་བསྐྱར་རྒྱལ་ལ། ལྟར་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། བྱིན་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི་རྟོགས་སྒྲ། འོན་ཀྱང་གནད་པའི་དུས་ལམ་བརྒྱགས་ལྟ་བུ། གནས་སྒྲ་མི་སྟན། ཟན་གཅོད་ཀྱི་ཆོག་བྱས་པ། ན་བ། ལུ་གཤི་དུས་རྣམས་སུ་བྱིན་ལེན་མི་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་ཆོག་པ་གནད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ཟན་གཅོད་ཀྱི་ཆོག་རི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། ཆོག་ལེ་ལས། ལམ་དུ་སོང་ཆོ་ལམ་བརྒྱགས་དག །ཁྱར་ཁྱེད་སུ་ཡང་མེད་པ་ན། བརྟེ་བ་ཡི་ནི་འདུ་ཤེས་གྱིས། །རང་ཉིད་གྱིས་ནི་ཁྱར་པར་བྱ། །བརྟེ་བ་གཞན་དག་མེད་པ་ན། །ཉི་མ་དང་པོ་ཟན་བཅད་བྱས། །གཉིས་པ་ལ་ནི་སྒྲར་གར་ཅས། །བཟའ་ཡི་དེ་ལས་ལྟག་པ་མིན། །ཉི་མ་གསུམ་པར་སྒྲར་བ་གཉིས། །དེ་ལས་པར་ནི་ཅི་བདེར་བྱ། །ཞེས་གསལ་པར་བཤད་པ་བཞིན་བྱིན་ལེན་སྟོབ་མཁན་གཏན་མ་རྟེན་པའི་ཆོ་ཉི་མ་གཅིག་ཟན་(༡༩ན)བཅད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་སྒྲར་བ་གར་བཟའ་འོ། །ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་ནི་སྒྲར་བ་དོ་བཟའ་འོ། །གསུམ་པན་ཆད་རི་ཅས་གྱིས་ཆོག་པ་བཟའ་ལ་བྱིན་ལེན་བྱེད་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཟན་གཅོད་ཀྱི་ཆོག་ནི། དག་སྒྲོང་མཚམས་དམ་པོར་བྱགས་དམ་ལ་ཞུགས་པ་འདུལ་བ་ལ་གཅེས་སྒྲས་བྱེད་པ་དག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་། ཆོག་འདི་བྱས་ནས། ཤིན་ཏུ་བགྲས་པའི་ཆོ། ཤིང་རྟོག་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མིན་ཟ་བ་སོགས་ཀྱང་གནད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དག་སྒྲོང་ཟན་བཅད་བྱས་པས། རྒྱན་འབྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་རྟོག་རུང་བ་མ་བྱས་པ་དང་། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། ལག་ཉ་སྒྲངས་པ་དག་ཀྱང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་བཟའ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁྱིན་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་གྱི་ཁྱིན་ལེན་དངོས་ནི། གཞི་རྒྱ་དང་སོ་ཤིང་མ་
གཏོགས་པའི་སྒྲིབ་རྣམས་བཞི་རུང་བ་ཚད་ལྡན། དེ་ཡང་ཁ་བཤལ་བའི་རྒྱ་ལ་ཁྱིན་ལེན་མི་དགོས་ཀྱི།
སྒྲོམ་པས་བརྟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཁྱིན་ལེན་དགོས། མི་རུང་བ་ནི་དོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བཅོང་སྒྲོག་ །༩༥༥
པ། ཏ་ཤ ། བོང་ཤ ། བླུང་བོ་ཆེའི་ཤ་སོགས། ཆོ་གའི་སྒྲོ་ནས་མི་རུང་བ། ལག་ཉ་ཅན། མཚམས་བཅོས་
ཞག་ལོན། རྩོམ་བཅོས། གསོག་འཛོག་ཏུ་སོང་བའི་ཟས་སོགས། སྒྲོབས་པ་བོ་སྒྲིབ་བསྒྲེབ་པར་མ་
རྩོགས་པ། ཁྱིན་ལེན་སྒྲོབ་པར་འོས་པ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་སྒྲོབ་འདོད་པ། ཟས་དེ་གྱེན་ཏུ་འདེགས་ལུས་པ།
ནོད་པ་པོའི་སྒོ་གཡས་གཡོན་རྒྱབ་དང་། དེ་ལས་མཐོ་བར་བསྐྱད་པ་མ་ཡིན་པ། ལག་པ་གཉིས་གྱེན་ཏུ་
བཀན་བ་དང་བཅས་པ། དམིགས་(༡༩༥༦)བསལ་བསྐྱབ་ཁྱིན་དགེ་སྒྲོང་གིས་དགེ་སྒྲོང་རྣམ་དག་ལ་
ཁྱིན་ལེན་ཆགས། དགེ་སྒྲོང་རྣམ་དག་ཀྱང་པ་མ་པར་རྒྱུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁྱིན་ལེན་ཆགས། དགེ་
སྒྲོང་པ་ནང་ཁུལ་དུ་འང་བསྐྱབ་པ་གཡེལ་བས་མི་གཡེལ་བ་ལ་ཆགས། ལྷ་བ་ཐ་དད་པས་ཆགས།
མཆོག་མིན་པས་མཆོག་ལ་ཆགས་པ་སོགས། ཁྱིན་ལན་ནོད་པ་བོ་ནི། དགེ་སྒྲོང་པ་མ་དགེ་སྒྲོང་མ་དང་
གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པ། ལངས་པ་མིན་པར་ས་ལ་འདུག་བཞིན་པ། ལག་པ་གཉིས་གྱེན་ཏུ་བཀན་ནས་
ལེན་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རགས་པ་མཚམས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་
དུ་རྒྱུད་པའོ། ཁྱིན་ལེན་སྒྲོབ་པ་བོ་བསྐྱད་པས་ཀྱང་ཆགས་མོད། མ་གུས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལངས་དགོས་
ཞེས་གདམས་སོ། །བསམ་པ་འདུ་ཤེས་མ་ལྡན་པ་ཞིང་། རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བ་ཟ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོབ་
འདོད་དང་ལེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་སྒྲོང་བ་ལག་པ་གཉིས་གྱེན་ཏུ་བཀན་པས་སྒྲོབ་པའོ།
ལེན་པར་བརྩམས་པ། མཐར་ཐུག་ལེན་པ་པོའི་ལག་པ་འཕམ་ལག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོད་དུ་འཕྲོབ་པ།
རགས་པ་མཚམས་གཞན་ནི། རྩོ་བ། དབྱུག་པ། ཕྱིག་པ། བར་མཚམས་ཀྱི་ཐུག་ནམ་མཁའ། སྒོག་
ཆགས། གོས་ལ་སོགས་པ་ཞིང་དང་དབངས་སོར་བཞི་ཡན་དང་དབྱུས་སྒྲུག་པ་ཡན་གྱི་བར་ཚོད་པ། ཁ་
ཅིག་ཅུང་ཟད་རྒྱག་པའི་རྒྱ་དང་མེ་དོན་བྱེད་ལུས་པའང་འདོད། འོ་ན་ཅིག་ཅེ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་ཞེ་ན།

ཕྱིན་ལེན་ཅོད་པའི་གཞི་ཡིན་ན་ཆགས་ཏེ་ཁྱི་དང་སྤུ་སྟགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་ཆགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
དམིགས་བསལ་ལག་པ་གཉིས་ཀས་མི་བདེ་ན་གཅིག་གིས་དང་། ཐག་ཉེ་བ་ནས་མི་བདེ་ན་རིང་བ་ནས་
སྟབས་ཀྱང་(༡༩༩༣)ཚོག་པ། སྤུ་དང་སྤྱོད་པོ་ཆེ་ཅང་ཤེས་ལྟ་བུས་མཐོ་ས་ནས་སྟབས་ཀྱང་ཚོག་པ།
ཚོག་ལེ་ལས། ཕྱིན་ལེན་བྱའོ་མི་བདེ་ན། རྒྱུ་རིང་ནས་ཀྱང་རུང་བ་ཉིད། ཁྱི་དང་། འདི་ལ་ཅང་ཤེས་
སྤྱོད་པོ་རྟ། སྤུ་ཡིས་ཀྱང་རུང་བ་ཉིད། ཁྱི་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། ཡང་དགེ་འདུན་ལ་ཟན་སྟོབ་པའི་
ལག་བདེ་བ་དགེ་སྟོང་གིས་བྱས་ཚོག་པའི་དམིགས་བསལ་ཡང་ཡོད་དེ། དགེ་སྟོང་དེ་ལ་ཟས་རྒྱུས་
བསྟེན་པར་མ་རྟོགས་པ་ཞིག་གིས་ཕྱིན་ལེན་བྱས་ནས། དགེ་སྟོང་དེས་དགེ་འདུན་ལ་ཟས་རྒྱུས་འབྲེལ་
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། དགེ་སྟོང་ཕྱིན་ལེན་བྱས་པས་ཐིམ་པ་ཉིད་ནི་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ལྷག་མ་དེ་དག་སྤངས་ཐེན་པ་རང་གི་གནས་མལ་དུ་དགེ་སྟོང་རང་གི་བཟའ་བར་
བྱེད་ན་ནི་ལྷག་པོར་གྱི་ཚོག་དགོས་པར་སྤང་སྟེ། དེ་མ་བྱས་ན་སྤངས་པ་ཟ་བའི་ལྷང་བྱེད་དམ། ཉེས་
བྱས་གང་རུང་གིས་ཤིག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིན་ལེན་འཇིག་པའི་རྒྱ་ནི། ལུང་པར་སྟོམས་ལས། འཕྲོགས་དང་འབྲིལ་དང་ཤིག་པ་
དང་། བསྟོས་དང་དགེ་སྟོང་མིན་གྱུར་དང་། འདོས་པོ་འགྱུར་དང་སྟེ་བ་འགྱུར། འདོར་བས་ཀྱང་ནི་ཕྱིན་
ལེན་འཇིག་ ཁྱི་བཤད་དང་ལུང་གཞན་ལས། སྤང་ལྷང་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཆེ་ཟས་དེ་སྤངས་པ་དང་། མི་
རྒྱལ་སྟགས་པས་ཟས་དེ་བསྐྱག་པས་ཀྱང་འཇིག་པར་བཤད་དེ་བསྟོམས་པས་འཇིག་རྒྱ་བརྩུ་ཡོད་དོ། །
གསུམ་པ་ཕྱིན་ལེན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། ལུང་ལས། ཕྱིན་ལེན་ནི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་ལུས་ལ་བྱ་བ། ལུས་དང་
འབྲེལ་བས་ལུས་ལ་བྱ་བ། ལུས་ཀྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་(༡༩༩༣)བར་བྱ་བ། ལུས་དང་འབྲེལ་བས་ལུས་
དང་འབྲེལ་བར་བྱ་བ། བཞག་པའི་ཕྱིན་ལེན་ནི་ཞེས་ལྟ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་སྟོབ་པ་པོའི་ལག་པས་
ནོད་པ་པོའི་ལག་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་སྟོབ་པ་པོའི་ལྷང་བཟེད་ལ་སྟགས་པའི་སྟོད་ཀྱི་ནང་ནས་
ནོད་པ་པོའི་ལག་པས་ནོད་པ་པོའི་ལག་པས་ནོད་པ་པོའི་ལག་པས་བཟུང་བའི་ལྷང་
བཟེད་དང་ཅོག་ཅེ་ལྟ་བུར། བཞི་པ་ནི་སྟོབ་པ་པོའི་ལག་པས་བཟུང་བའི་སྟོད་ཀྱི་ནང་ནས་ནོད་པ་པོའི་

ལག་པས་བཟུང་བའི་སྒོ་དེ་གི་ནང་དུ། ལྷ་པོ་ནི་རིགས་རན་བཤམ་པ་ལྟ་བུས་བཟང་བཅའ་སོགས་དྲངས་
ན་དཀྱིལ་ལོངས་རམ་རྒྱལ་རིས་སོགས་བཞག་པའི་གཞི་སྟན་དེར་ཞོག་ཅིག་ཅིས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ནས་རང་
གི་སྒྲངས་ཏེ་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །ཡང་ཟན་གཙོད་ཀྱི་ཆོ་ག་མ་བྱས་ཀྱང་སྒྱུན་བདག་གི་བསམ་པ་
དག་པས་བཏང་བའི་བཟང་བཅའ་ལྷམས། ཕྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་དུས་མིན་དུ་སྒྲུ་མི་སྟན་པའི་དུས་དྲན་
བྱས་པའི་སྒོ་ནས་བཟར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་ལེ་ལས། དག་སྒོར་ལྷམས་ལ་སྒྱུན་བདག་གི་གཤམ་ཏེ་
བཟང་བཅའ་ཐོར་ན་ནི། སྒྲུ་མི་སྟན་པའི་དབང་བྱས་ཏེ། དུས་ཡོལ་ནས་ཀྱང་བཟང་བར་བྱ། ཞེས་
དང་། མདོ་རྩལ། དེ་སྒྱུན་བདག་གིས་བསམ་པ་དག་པས་བཏང་བ་ཡིན་ན་རང་གིས་སྒྲངས་ཏེ་བཟང་
བར་བྱའོ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཕྱིན་ལེན་མ་སྟབས་པར་ཟ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུ་མི་སྟན་པའི་
དུས་སུ་ཕྱིན་ཕྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་ཐམས་ཅད་དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། དག་སྒོར་ཟན་
མེད་པ་ཤིན་ཏུ་བགྱེན་པ་ཉིད་ན་ཕྱིན་ལེན་མ་སྟབས་པ་དང་། རུང་བ་མ་བྱས་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་
ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་རུང་བར་བྱ་བ་དག་ལ་རྩོམ་པའི་(༡ ༡༩ན)མཁུན་ཐོལ་དུ་རྩོམ་འདོད་པའི་ཆོལ། དག་
སྒོར་དེས་བྱང་སྒྲུ་མི་སྟན་ན་གཤམ་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཕྱིན་ལེན་བྱས་པའི་ཟས་
གཞན་མེད་དམ། ཕྱིན་ལེན་སྟོབ་པའི་མི་ལ་སོགས་པ་མེད་ན། ཞེས་དང་། གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་
ནི་ཉེས་པ་མོལ་ར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་བཤད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་དུས་མིན་ཟ་བའི་ལྷ་པོ་བྱེད་བསྐྱར་རྒྱུ་ལ། ལྷ་པོ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ནི་དུས་རུང་གི་སྒྲིམ་རུང་བ་
ཆད་ལྟན། མིད་པ་གཉིས་པའི་སྒྲིག་པ་བཞི་བ་རྩེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་དུས་རང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས།
སྒྱ་རེངས་མ་ཤར་གྱི་པར་སྒྲ་གོ་དང་སྒྲ་གོ་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ། བདག་ཉིད་དེས་པན་པའི་ནད་
ཅན་མ་ཡིན་པ། བསམ་པ་འདུ་གཅིག་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་ཀུན་སྒྲོར་ཟ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པ།
སྒྱར་བ་ཟ་བར་རྩོམ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུ་མི་དེ་པ་ན་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་ཁམ་མིད་ཐེངས་རེས་ལ་
ཕུགས་ཀྱི་གོང་དུ་རེ་ཟ་བའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། སུམ་བརྒྱ་པར། རང་གི་སྒྱ་རེངས་དང་པོ་
སོགས་བཟུང་ནས། ཉི་མ་བྱེད་པར་འདི་ནི་དུས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོལ་གང་ཞིག་དུས་རུང་ཟ་བྱེད་དེ། ཉེས་

བྱས་ལྷགས་ཀྱི་གོང་ལུང་ཟས་རྒྱུ་ཟ། །ཞེས་བཤད། འདི་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱིས་འདུ་
 ཤེས་སྤྱུག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་བས་
 ཟོས་ན་དངོས་གཞིའི་སྤྱ་གཉིས། རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་
 བས་ཟོས་ན་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྤྱ་གཉིས། རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་སྤྱུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་སྤྱུ་
 (༡༣༧)འདུ་ཤེས་བས་ཟོས་ན་ཉེས་མེད་ཀྱི་སྤྱ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན། རང་གླིང་ཞེས་པ་སྤྱེས་པ་དང་།
 གནས་པའི་གླིང་དུ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་ཞུ་བ་ལས་སྤྱེས་པའི་གླིང་གཙོ་ཆེ་བར་བཤད་པ་གླིང་
 བཏང་དང་། གཏམ་གཞི་ལས་གནས་པའི་གླིང་གཙོ་ཆེ་བར་བཤད་པ་དམིགས་བསལ་ཡིན་པས་སྤྱི་མ་
 དབང་བཙན་པར་བཞེད། ཉེས་མེད་ནི་སྤྱུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ཕྱི་དོ་ཟོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཐལ་
 ཆེར་གོང་དུ་སོང་ཟེན་ལ། འདུལ་ལུང་ལས། དགེ་སློང་རྒྱུ་མ་མཆོད་ཉེན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཚོ་གྲུང་ཆོགས་
 ཡོལ་བ་ན་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་དོ་གནད་བཤད་ཡོད་དོ། །བཞི་བ་སྤྱངས་པས་ཟེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱར་ཚུལ་
 ལ། ལྷུང་བའི་རྒྱུ་གཞག་ནི། བཙས་ལྷན་དགེ་སློང་ནད་པ་མིན་པས། སྤྱ་གོ་དང་སྤྱ་གོ་དང་འདྲ་བའི་
 རྒྱུ་མིན་པ་སྤྱངས་པའི་ཉེན་མཆོད་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཟས་སྤྱོ་མ་དང་ཐུག་པའམ་དེ་དང་འདྲ་བ་
 གཞན་དང་དགོན་ཟས། ལྷག་པོར་གྱི་ཚོ་གྲུག་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་རུང་གི་སྤྱུ་རུང་བ་ཆོད་ལྟ། ལྷན་
 ཐོག་གཅིག་དུ་ཚོགས་པར་ཟོས་ནས། རག་གི་སྤྱོ་ནས་ཆོག་ལྷག་མ་མེད་པ་ལ། གསོལ་ཅིག་། སོང་ཞིག །
 འཆོལ་ལགས་སོ། །ཆོག་གོ་མི་ལྟོ། །ཞེས་སྤྱུ་ཤིང་སྤྱུ་ལས་ལངས་ནས་དེ་ཉིད་སྤྱང་བསམ་པ་འདུ་
 ཤེས་མ་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུ་སྤྱོང་ཟེ་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱོང་བ་ཟེ་བར་ཚོམ་པ་མཐར་ཐུག་མཁུལ་
 རྒྱུ་མིད་ཆེ་སྤྱངས་ཟེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་འབྱུང་བས་དེ་བསྐྱར་ཞིང་། དེ་ཞིག་གསོལ་ཅིག་ཅིས་སོགས་སྤྱར་ན།
 ཆོག་ལྷག་མ་མེད་པར་མ་སོང་བས་རག་གི་སྤྱོ་ནས་སྤྱངས་པར་མ་སོང་ཞིང་། ལུས་རག་གཉིས་ཅད་ཀྱིས་
 སྤྱངས་པ་མ་ཆོད་ན། (༡༣༨)སྤྱངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱུ་མ་སོང་བས་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པར་ཟོས་ཀྱང་
 སྤྱང་ཟེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་མི་འབྱུང་བར་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་བཟའ་བ་ལྟ་གང་རུང་ཞིག་སྤྱངས་ན་བཟའ་བཙའ་
 ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པར་འབྱུང་ཏེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །བཙའ་བ་ལྟ་གང་རུང་ཞིག་སྤྱངས་ན་བཙའ་

བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་སོང་གི་བཟང་བ་གང་ཡང་སྤངས་པར་མ་སོང་ཞེ། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ལྷག་པོར་གྱི་ཚོ་ག་ནི་གཞི་དངོས་པོ་གོང་དང་འདྲ། བསམ་པ་ལྷག་པར་བྱེད་འདོད་པས། སྦྱོར་བ་དང་
པོར་བྱིན་ལེན་བྱས། ཡུལ་དེ་ཀན་ན་ཐུག་བྱ་ཙོག་པུར་འདུག་ཞེ་གཉིས་ཀའི་ལག་པ་གཡོན་གྱི་མཐིལ་དུ་
བཞག། གཤམས་པས་སྟེང་ནས་བབ་སྟེ་ཚོ་གའི་ཕྱོན་རྗེས་སྤྲོན་བྱིན་བསྐྱབ་པ་བཞིན་ལ་ལྷག་པོར་གྱི་ཚོ་ག་
ཞེས་བསྒྱུར། དངོས་གཞི་བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགེ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་འཚལ་
མ་འཚལ་ལགས་ཤིང་སྤངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཐུག་པར་བགྱིས་པ་ལས་བཟང་བ་དང་
བཅའ་བ་རྟེན་ཅིང་འཚལ་བར་འཚལ་ན་ལྷག་པོར་བགྱིས་ཏེ་བདག་ལ་ལྷལ་དུ་གསོལ། ཐབས་ལེགས་
སོགས་བརྗོད། ཡུལ་དེས་ཁམ་གཉིས་གསུམ་ཚོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིར་འཕྱུར་གྱི་བཞུད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད།
ལུས་ངག་གཉིས་ཅར་གྱིས་མ་སྤངས་པའམ་ཡིད་གྱིས་མི་ཟ་བར་དམ་བཅས་པ་ཅམ་ལ་ལྷག་པོར་བྱས་
ཀྱང་ཚོག་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དམ་བསམ་ཞིང་། ལྷག་པོར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་དགེ་སྦྱོང་ཟས་ཟ་
བའི་སྤྱད་དང་བཅས་ཤིང་། སྟན་དེ་ལས་མ་ལངས་པ་སྤངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་སུ་མ་སོང་བ་ཞིག་དེས་པར་
དགོས་ཏེ། མདོ་(༡༣༧)ཙུ་བར། གནས་མ་བཏང་བས་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ཚོག་ལེ་ལས།
འདུག་ས་མ་ནོར་དགེ་སྦྱོང་གིས། གང་ཚོས་དེ་ནི་ལྷག་པོར་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བརྟམས་
ལྷང་ནི། དགེ་སྦྱོང་ནད་པ་མིན་པས་ཚོག་པར་ཚོས་མ་ཟེན་པ། དགག་བྱ་ཟིལ་གཞོན་དུ་འགྲོ་བའི་དགག་
དགོས་གཞན་མེད་པ། སྤྲོན་ནམ་བཞི་གང་རུང་ཟ་བའི་འཕྲོ་བ་ལྷང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱན་མ་ཆད་ཅིང་
འདུ་ཤེས་མ་འཕྱུལ་བས། སྦྱོར་བ་ལྷང་བར་རྩོམ་པ། མཐར་ཐུག་ལངས་པ་ན་འཕྱུང་བས་དེ་བསྐྱུང་
དགོས་ལ། ཁ་ཅིག་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་ཚོས་མ་ཟེན་བར་ལ་ལངས་ན་བརྟམས་ལྷང་འཕྱུང་ཞེས་སོགས་
མི་འཐད་དེ། སྦྱིན་བདག་གི་སྦྱོང་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་རང་ཁྱིམ་དུ་ཟ་བ་དང་། ཟས་གལ་དུ་བྱིན་ལེན་
བྱས་ནས་གནས་གཞན་དུ་ཟ་བ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཟ་བའི་ལྷང་བྱེད་བསྐྱུང་རྒྱལ་ལ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྱོང་གིས་གནང་
བ་མ་ཡིན་པར་སྤྲོན་ནམ་བཞི་གང་རུང་རུང་བ་ཆད་ལྷན་རང་ངས་རང་འདྲ་བས་གསོག་འཛོག་བྱས་ལ་མ་

ཞིག་པ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རུང་ཁིང་ཚོག་འི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ། ཏུས་སུ་ཕུ་གོ་དང་ཕུ་གོ་དང་འབྲ་བའི་ཏུས་མ་
ཡིན་པ། བསམ་པ་འདྲ་གེས་མ་འབྲུལ་ཁིང་ཀུན་སྒྲོང་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཟ་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་
ཆད་པ། སྒྲོར་བ་ཟ་བར་ཅོམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པའི་ཆོ་དངོས་གཞི་གྲུབ་ལ། གསོག་འཛོག་
ཏུ་ནས་སོང་ན། མདོ་ཅ་བར། སྨྲོ་འི་ཟས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་བྱི་དྲོའི་ཟས་སུ་དང་། དེ་ཐུན་ཚོད་ལས་
འདས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཚིག་ལེར། སྨྲ་བྱི་གཉིས་སུ་སྒྲིད་པ་ཡི། །
(༡༣༧)དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར། ཏུས་རུང་ནི། སྨྲོ་ཟ་ཆོད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱས་
པ་དེ་མ་ཞིག་པར་གྲུང་ཚིགས་ལས་འདས་པར་བཅང་ན་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། སྨྲ་བྱི་མ་གསུམ་
བྱིན་བྱིས་མ་བརྒྱབས་ན། སྨྲོ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་མ་ཞིག་པར་གྲུང་ཚིགས་ཡོལ་བའི་ཆོ་དང་། བྱི་དྲོ་བྱིན་
ལེན་བྱས་པ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐར་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར། བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་ཆོ་ཐུན་ཚོད་ཏུ་རུང་བ་སྒྲིར་
བཏང་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་དང་། དམིགས་བསལ་ཞག་བདུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཐུན་ཚོད་ཏུ་རུང་བའི་
སྨྲ་བྱིན་ཚོད་ལས་འདས་ཅམ་ཀྱི་གསོག་འཛོག་ཏུ་མི་འགྱུར། ཞག་བདུན་པ་ནི་ཞག་བརྒྱད་པའི་སྨྲ་
མེངས་ཤར་ཆོ་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར། འཚོ་བཅང་ནི་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པར་གསོག་འཛོག་མི་འབྱུང་
སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོ་ག་འདི་མེད་
དོ། རྟེན་གཤམ་ཏུས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་དང་། ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། འཚོ་
བའི་བར་དུ་བཅང་བ་བྱིན་བྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་རྣམས་ནི། ཏུས་ཀྱི་བྱིར་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསལ་
བར་བཤད་པའི་བྱིར་དོ། རྟེན་ཆར་གཏོགས་བཞིའི་ལག་ཉ་ནི། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་ནད་པ་མིན་པས།
གནས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྒྲོག་པར་རང་གི་ལུས་སམ་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཏུས་ཕུ་གོ་
དང་ཕུ་གོ་དང་འབྲ་བའི་ཏུས། རོན་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱབ་པ། རང་དབང་མེད་པ་སོགས་གནད་པའི་ཏུས་
མིན་པར། དངོས་པོ་སྨྲ་རྣམ་བཞི་ངོ་བོ་རྒྱོགས་པ་རུང་བ་ཆད་ལྟན། ཟས་དངོས་སམ་ནས་ཀྱི་འབྲུ། དེའི་
བར་བ། (༡༣༧)རྩམ་རྒྱལ་སོགས་དེ་དང་ཉེ་བའི་སྨྲ་གོན་དུ་གནས་པ། རང་ངམ་རང་དང་འབྲ་བ་
དབང་ཁིང་གནས་སྐབས་དབང་བྱུང་ཡོད་པ། བྱིན་ལེན་སྟོབ་པར་འོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་རང་ངམ་རང་

དང་འདྲ་བས་བྱིན་ལེན་ཆགས་ལ་མ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པ། རྒྱ་ཟ་བའི་རྒྱུ་མེད་པ། གཞི་བརྟན་པོ་དང་
མ་འབྲེལ་བར་དགོས་པ་ཟ་ཆེད་མ་ཡིན་པར། བསམ་པ་འདྲ་གེས་མ་འབྲེལ་ཞིང་ཀུན་སྒྲོང་རེག་འདོད་
རྒྱུ་མ་ཆད་པ། རྒྱོང་བ་དེ་ལྟར་ཅོམ་པ་མཐར་ཐུག་རང་གི་ལུས་དངོས་སམ་ལུས་དང་འབྲེལ་བས་རེག་
ན་ལག་ཉར་སོང་བས་དེ་དག་སྒྲོང་ལ་མི་རུང་བའི་ཟས་ཡིན་པས་ཞོས་ན་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
འདི་ལ་འདྲལ་འཛིན་པ་ཆེད་རེག་པ་ཅུམ་གྱིས་ལག་ཉར་སོང་བར་བཞེད་ཀྱང་། མཁས་གྲུབ་དཔལ་
ལྷན་སངས་རྒྱས་དང་། མཁས་མཚོག་སྤྱུ་མཚོག་ལྷན། ལག་ཉར་ཟ་ཆེད་མིན་པར་རེག་པ་ཞིག་དགོས་
ཏེ། དེ་མིན་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ལྟར་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་གསུང་བ་བདེན་ཏེ། ལག་
ཉར་སོང་བ་དེ་ནི་མི་རུང་བའི་ཟས་ཡིན་པས། དེ་ཞོས་པ་ལ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པའི་ལྟར་བྱེད་དངོས་གཞི་
མི་སྦྱེད་ལ། ཟ་བྱེད་དུ་ཟས་ལ་རེག་པ་དེ་ནི་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་རྒྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། ལག་ཉར་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚམས་བཅོས་ནི། གནས་རང་རམ་རང་དང་འདྲ་བ་དབང་བའི་མཚམས་ནང་ཉེ་
འཁོར་དང་བཅས་པ་རུང་ཁང་མ་བཅད་པ། ཟས་སྒྲན་ནམ་བཞི་རུང་བ་ཆད་ལྷན། རང་རམ་རང་དང་འདྲ་
བ་དབང་བ་རྒྱ་འཛའ་བའི་རྒྱུ་མེད་པ་རྗེན་པ་དང་མ་བུལ་བ། ཟས་དངོས་སམ། དེའི་ཉེ་(༡༣ཡན)
བའི་སྟ་གོན་དུ་གནས་པ། བདག་ཉིད་གནས་པའི་དུས་ཅན་མིན་པ། བསམ་པ་འདྲ་གེས་མ་འབྲེལ་ཞིང་།
ཀུན་སྒྲོང་མེའམ་རྒྱངས་པ་སོགས་ལ་རེག་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པ། རྒྱོང་བ་རང་རམ་བསྐྱོས་པས་རེག་པར་
ཅོམ་པ་མཐར་ཐུག་རེག་པ་ན་བྱུལ། རྗེན་པ་དང་མ་བུལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཤ་རྒྱས་པོ་དང་འབྲས་
སོགས་མི་སྟྭ་པ་སྤྲུམ་ཆ་བངས་པ་དང་། ཤ་རྒྱོན་པ་ལྟ་བུ་སྟྭ་པ་ནམས་ཁ་དོག་འབྱུང་བ། ཐུག་པ་འོ་མ་
སོགས་ཁུ་བ་ནམས་ལན་གསུམ་འཁོལ་ན་རྗེན་པ་དང་བུལ། དེའི་སྟ་འོལ་ནི་རྗེན་པ་དང་མ་བུལ་བའོ།
གསུམ་པ་ཞག་འོན་ལ་གནས་སྒྲན་གཞན་གོང་བཞིན་ལ། རྗེན་པ་དང་བུལ་མ་བུལ་བྱེད་མེད། ཀུན་
སྒྲོང་མཚམས་ནང་དེར་ཞག་འོན་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པ། རྒྱོང་བ་རང་རམ་བསྐྱོས་པས་མཐར་
ཐུག་མཚམས་ནང་དེར་སྦྱ་རེངས་ཤར་བའོ། །

བཞི་པ་རྩོམ་བཅོས་ལ་གཞི་བསམ་སྒྲིབ་བ་མཐར་ཐུག་དངོས་གཞི་སོགས་མཚམས་བཅོས་དང་
 འདྲ། འོན་ཀྱང་གནས་གང་དུ་སྒྲིབ་ཀྱང་ཐུབ། རྩོམ་བཅོས་འདི་དང་དགེ་སྤྱོད་གིས་བཅོས་པ་གཉིས་
 གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ལག་ཉ་མཚམས་བཅོས་ཞག་ཡོན། རྩོམ་བཅོས་རྣམས་དགེ་སྤྱོད་གིས་བཟའ་
 བར་མི་བྱ་ཏེ། དེ་དག་རོ་བོའི་སྒོ་རུ་མི་རུང་ལ་མ་བཞུགས་པར་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་མི་རུང་པར་སོང་བས་
 ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་དོ། རུག་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་གཞན་ཡང་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤྱོད་གིས་
 གནང་བའི་དུས་དང་མུ་གའི་དུས་མ་གཏོགས་པར་ཉིན་གཅིག་ལ་རང་དང་མོར་ཁ་མི་གཅིག་ཅིང་། སྒྱིན་
 བ་པོ་ཁྱིམ་པ་བ་སྟངས་ལྟ་ལྟོན་མོར་ཁ་མི་གཅིག་པ་བ་དང་གཉིས་(༡) ༡༧༧)ལས་ལན་གཉིས་སུ་བཟའ་བ་
 ལྟ་གང་རུང་མགོན་གྱི་ཆད་དུ་ཡོངས་པ། ཀུན་སྒྲོང་ཟས་སྒྲ་མ་དེ་ཟོས་ནས་སྤྱི་མ་དེའི་ཟས་ཟ་འདོད་རྒྱུན་
 མ་ཆད་ཅིང་། འདུ་གེས་མ་འབྱུལ་བ། སྒྲོང་བ་ཟས་སྤྱི་མ་དེ་ཟ་བར་ཕྱོམ་པ། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིང་
 བ་ན་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་འབྱུང་བས་དེ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། སེལ་བ་ནི། བད་པ་དང་། ལམ་དུ་འགྲོ་
 བ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། སྒྱིན་བདག་སྤྱི་མ་དེ་ལ་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་འབྱུལ་རྒྱ་ཡོད་ན་ལྷུང་བྱེད་མི་
 འབྱུང་ཏེ། ཆོག་ལེར། བད་དང་ཆོས་གོས་ལས་དང་ལམ། དུས་མ་གཏོགས་པར་སྒོམ་བཅོམ་ནི། ཟས་
 བི་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡིས། ཡང་ཡང་ཟ་ན་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། ཞེས་དང་། བད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་དེ་
 ཉིད་ལས། ལན་ཅིག་ཟོས་པས་མི་འཚོ་བ། དེ་ནི་བད་པ་ཞེས་བྱའོ། དབག་ཆད་བྱེད་དུ་སོང་ནས་ནི། རྩོམ་
 བཅོམ་སྒྲུང་ཡང་ལོག་པ་ན། དེ་ནི་ལམ་དུ་གེས་བྱ་ཏེ། ཡང་ཡང་ཟ་ལ་ཉེས་པ་མེད། གཙུག་ལག་
 ཁང་རམ་མཆོད་རྟེན་ལ། ཐ་ན་རེ་ལྟེ་ཅམ་ཡང་རུང་། རུག་གམ་ཀུན་ནས་སྒོམས་བྱེད་ན། ལས་བྱེད་
 དུས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་བཞིར་སྤྱུ་གང་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། ཆོས་གོས་ཀྱི་ནི་དུས་སུ་འདོད། ཀུན་ཏུ་
 གོས་ནི་མི་རྟེན་བྱིང་། ཀུན་མཁུན་ཐུགས་རྩེ་ཅན་གྱིས་གནང་། ཉེ་དུ་འབྲེལ་པ་ཁོ་ན་ལ། ལན་བརྒྱར་
 བཟའ་བ་ཟོས་ཀྱང་ནི། ལྷུང་བའི་དྲི་མ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུང་པ་རིན་ཅན་འཕྲེང་བ་སོགས་འདུལ་
 འཛིན་སྒྲ་མའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་རྒྱས་བཤད་དང་ཆོག་པ་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་དཀའ་བ་འདིར་གོ་
 གསལ་སྟོར་པོར་འདྲིལ་བ་(༡) ༡༧༩)ནས་ཁོལ་དུ་སྐྱེད་པ་དཔྱེད་ལྟན་སྟོར་གི་ཐིག་ལེར་འཛིན་པའི་

གནས་སོ། །

གསོ་སྦྱང་གི་གནས་བཤད་པ།

འདུལ་བ་མདོ་ཅུ་ལས། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། སྐབས་
འདིར་དམིགས་ཀྱི་བསལ་བ་བསྟེན་རྗེས་ཀྱི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་ཡིན་ཀྱང་། གསོ་སྦྱང་། དབྱར་གནས།
དགོ་འདུན་གྱི་ལས་པལ་མོ་ཆེར་སྒོ་མཐུན་པ་དགོས་ཏེ། གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱས་པས་དགོ་འདུན་
རྣམས་ཐུགས་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྷག་ཅོར་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་
ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལའང་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱུ་བ་པའམ་བྱས་པའམ་ཟེན་པ་ལའོ། །ཕྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་
ལྷན་པ་ལའོ། །དགོ་འདུན་འདོད་ནའོ། །ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་བསྐལ་བ་ཆགས་པའི་ཆེ་གྲུབ་པའམ། དེའི་རོག་ཏུ་གཏོབ་ཆད་པ་ལས་གྲུབ་པ་དེའི་བྱ་སྦྱིབས་ལ་
སོགས་པ་ནི་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ། སྦྱིས་བྱས་མདོན་པར་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་བྱས་པ་དང་། བསྒྲུབས་ཆར་བ་སྟེ་ཟེན་
པ་ཞེས་བྱ། དེ་ཡང་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་དེར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པ་སྒོ་མཐུན་པ་
དགོས་ལ། དེ་ནི་གསོ་སྦྱང་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
བྱིར་ཡིན།

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་བྱ་ཆེ་བཅད་ཚུལ། མཆོམས་བྱ་ཆུང་བཅད་ཚུལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་མཆོམས། དེ་དག་གི་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མཆོམས་ཀྱི་ཆད། གཅོད་པའི་ཚུལ།
དེའི་(༡)༥༧)ཆོག་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། མཆོམས་བཅད་པར་བྱའོ། །དབག་ཆད་ཐུང་དང་གསུམ་གྱི་
མཐའ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། ཐྱོགས་བཞིར་དབག་ཆད་ཐུང་གསུམ་གྱི་
མཐའ་ཚུན་ཆད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་དང་། དབྱས་ནས་དབག་ཆད་ཐུང་དང་གསུམ་གྱི་
མཐའ་ལས་ལྷག་པར་མཆོམས་བཅད་པ་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གནས་དེའི་དབྱས་ནས་

གཞལ་བ་ཡིན་པས་ཤར་ནས་ལུབ་ཀྱི་མཐའི་བར་དཔག་ཆད་ལྔ་ཙམ་སོ། །

གཉིས་པ་གཙོད་པའི་རྒྱལ་ལ། རྟོགས་ཕྱོགས་སུ་པ་བོང་དང་། ཅིག་པ་དང་། ཀ་པ་དང་། ཤིང་
 རྩོན་པ་དང་། ར་པ་དང་། བྱ་སྒྱིབས་དང་། ལམ་པོ་ཆེ་དང་། ཁྲོན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་གིས་པའི་དགོས་སྤོང་
 རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་མདུན་དུ་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་བརྫོད་དེ་ལས་བྱའོ། །ཞེས་པས།
 དགོས་སྤོང་དེ་ནི་གནས་པ་ལམ་གཏུག་མར་གནས་པས་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྱུན་སྒྲར་མཆོན་མ་དེ་དག་བརྫོད་དེ་
 ལས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུང་དང་ཀམ་ག་ཏམ་ལས། དང་པོར་དགོས་སྤོང་གནས་པ་དང་གཏུག་མར་
 གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་མཆོངས་ཆེན་པོ་རྟོགས་བཞིར་
 མཆོན་མ་བརྟན་པོ། པ་བོང་དང་ཅིག་པ་ལམ་ག་བལ་ཤིང་རྩོན་པ་ལམ་ག་བྱ་སྒྱིབས་སམ་ལམ་པོ་ཆེ་ལམ་
 ཁྲོན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་གཟུགས་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་དུ་གནས་མལ་བཤམས་པ་
 བྱས་ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ། དྲིས་པའི་ཆོག་གིས་དགོས་སྤོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟོན་ནས་དགོ་
 འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་བ་ལ་དགོས་སྤོང་གནས་པ་དང་གཏུག་(༡) ༣༧ན)མར་གནས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོངས་ཆེན་པོའི་རྟོགས་བཞིའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་བརྟུགས་པ་དག་བརྫོད་པར་བྱའོ། །
 དེའི་འོག་དུ་དགོས་སྤོང་ལས་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཆོག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདུག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྫོད་པར་བྱའོ། །
 དགོ་འདུན་བརྟུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་འདི་ནི་དགོས་སྤོང་གནས་པ་དང་། གཏུག་
 མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོངས་ཆེན་པོའི་རྟོགས་བཞིའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་བརྫོད་པ་ཤར་རྟོགས་སུ་
 བྱེ། པ་བོང་གི་མཆོན་མའམ། ཅིག་པའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་ལགས། ལྟོ་རྟོགས་སུ་བྱེ། ཀ་པའི་མཆོན་
 མའམ། ཤིང་རྩོན་པའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་ལགས། ལུབ་རྟོགས་སུ་བྱེ། ར་པའི་མཆོན་མའམ། བྱ་སྒྱིབས་
 ཀྱི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་ལགས། བྱང་རྟོགས་སུ་བྱེ། ལམ་པོ་ཆེའི་མཆོན་མའམ། ཁྲོན་པའི་མཆོན་མ་བརྟན་
 པོ་ལགས་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བརྫོད་ན་དགོ་འདུན་གྱི་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་
 དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་མཆོན་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསོ་སྤོང་གཅིག་པའི་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདི་ལྟ་

ཉེ་གནས་བསྐྱེ་བ་དང་། དགོ་སྒོར་ནམས་བདེ་བ་ལ་མེག་པར་གནས་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་ཏུ་དགོ་འདུན་གྱི་གྲོང་དང་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་མ་གཏོགས་པར་དགོན་པ་ལ་ཐུག་པ་དང་གནས་མལ་ལ་ཐུག་གི་བར་ཏུ་
(༡༥༧)མཚམས་ཆེན་པོ་གཙོད། འདི་ནི་གསལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་
ནས། མཚན་མ་བརྟན་པོ་ལགས་ཏེ། དེའི་སྤྲད་ཏུ་དགོ་འདུན་གྱིས་མཚན་མ་འདི་ནམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་གསོ་
སྦྱང་གཅིག་པའི་གནས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་ནས། མཚམས་ཆེན་པོ་གཙོད་ན་ཆེ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་
མཚན་མ་འདི་ནམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་གསོ་སྦྱང་གཅིག་པའི་སོགས་ནས་མཚམས་ཆེན་པོ་བཅད་པར་བཟོད་པ་
དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཞིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་གིག །དགོ་འདུན་གྱི་བཟོད་ཅིང་
གནང་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་མཚན་མ་འདི་ནམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་གསོ་སྦྱང་གཅིག་པའི་གནས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་འདི་ལྟ་
སྟེ་ནས། མཚམས་བཅད་ལགས་ཏེ་འདི་ལྟར་ཏ་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་
གསུངས་ལ། འདིར་མཚན་མ་ནི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཅི་མ་ཏུ་གསུངས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་མཚན་མ་དེ་དག་
ལས་གང་རུང་མེ་ཡོད་པས་ཆོག་ལ་ཆོ་གའི་སྒྲུབས་སུ་འདར་མཚན་མ་གང་ཡོད་ཀྱི་མིང་ནས་སྒྲོས་ཏེ་བརྗོད་
པ་མ་གཏོགས། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་པ་པོར་གི་མཚན་མའམ་ཅིག་པའི་མཚན་མ་ཞེས་སོགས་གཉིས་
བརྗོད་མི་དགོས་པར་མངོན། །

གཉིས་པ་མཚམས་སུ་རྒྱུད་བཅད་པ་ལ་ཆད། གཙོད་ཚུལ། ཆོག་ །དོགས་གཙོད་བཞི་ལས། དང་
པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་པ་སྒོ་མཐུན་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། རྒྱར་
མཚམས་ཆེན་པོ་བཅད་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་གསོ་སྦྱང་འབའ་
ཞིག་གི་ཆེད་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་འདུལ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་མཚམས་རྒྱུད་ཏུ་བཅད་ཅིང་
དཀྱིལ་འཁོར་པར་(༡༧༠ན)སྒོ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་།
མཚོ་སྒྲུ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ཆད་གདིང་བ་བཞི་བཅུ་དང་བརྒྱུ་བྱ་གཤོར་བ་སྟེ། ལུང་ལས། དཀྱིལ་
འཁོར་གང་ཏུ་གངས་བཞི་བཅུ་བརྒྱེད་པ་གཤོར་བའོ། །ཞེས་གསུངས། རུ་ལྷི་ཀ་ཏུ་ཆེ་ཆད་དཔག་ཆད་གཉིས་
སམ་རྒྱུད་གྲགས་ནས་རྒྱུད་ཆད་གདིང་བ་བཞི་བཅུ་གཤོར་བར་བཤད། ལྷི་ཀ་ཆེན་རིན་ཅེན་ཐེང་བ་དང་།

པཎ་ཆེན་སློབ་གྲོན་ལེགས་བཟང་པ། ཆོས་རྒྱུ་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་རྣམས་ཆེ་ཆད་རྒྱུ་གྲངས་ནས་རྒྱུ་ཆད་
འདིར་བ་བཞི་བཅུ་གཤོར་བ་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་མཐུན།

གཉིས་པ་གཅོད་ཚུལ་ནི་ལུང་དང་ཀླུ་གཤམ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་མཚམས་སུ་རྒྱུ་བཅད་ཅིང་
དཀྱིལ་འཁོར་པར་སློབ་མཐུན་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རི་དང་པོར་དགེ་སློང་གནས་པ་དང་། གཞུགས་
མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་སུ་རྒྱུ་གི་སྟོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་སེང་ལྡེང་གི་ཡུར་པ་
གདབ་པའམ། གླུ་བྱེས་པའམ། རྩོད་བཞག་པའམ། རྩོལ་གཏོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་
གཟུགས་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ཆོག་དངོས་ནི། གསོལ་བ་དང་གཉིས་
ཀྱི་ལས་གོང་དང་འདྲ་བ་ལ། གར་སྟོགས་སུ་ནི་སེང་ལྡེང་གི་ཡུར་པ་བཟབ་པ་ལགས། རྩོད་སྟོགས་སུ་ནི་
གླུ་བྱེས་པ་ལགས། རྩལ་སྟོགས་སུ་ནི་རྩོད་བཞག་པ་ལགས། རྩལ་སྟོགས་སུ་ནི་སྟོལ་བཏོད་པ་བརྟན་
པོ་ལགས་ན། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུར་སྟོགས་སོ་སོར་མཚན་མ་གང་བཞག་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཁྱད་པར་
དུ་བྱས་པ་བྱ། བཞི་པ་དོགས་གཅོད་ནི། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་པ་(༡༧༠བ)དང་། མཚམས་སུ་
རྒྱུ་གཅིག་པར་བཞེད་པ་དང་། མི་གཅིག་པར་བཞེད་པའི་ལུགས་གཉིས་བྱུང་ལ། མཚོ་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་ནི།
སྦྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་པ་དང་མཚམས་སུ་རྒྱུ་མི་གཅིག་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཡིན་ན་མཚམས་སུ་རྒྱུ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་ཀྱང་། མཚམས་སུ་རྒྱུ་ཡིན་ན་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གདིང་བ་བཞི་བཅུ་
བརྒྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་གོང་བའི་ཆད་དེ་ལས་ཆེ་ལ། མཚམས་ཆེན་ལས་རྒྱུ་བའི་མཚམས་བཅད་པ་དེ་
དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་བྱིར་གསུངས། གཞན་ཡང་། མཚོ་མཚན་དུ། འདིའི་འགྲེལ་རྒྱུ་ལས་མཚམས་སུ་རྒྱུ་
མིག་རས་ཀྱིས་བཅད་ལ་གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་མི་དགོས་ཏེ་དེའི་ནང་དུ་གསོ་སྦྱོར་བྱུང་བུང་ངོ་ཞེས་
བཤད་པ་འདི་ནི། འདུལ་བ་སྟོན་ལུགས་པ་རྣམས་མི་འགྲུ་ཡང་འདུལ་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་མན་རག་སྟེ།
དེར་སང་གི་དགེ་སློང་རྣམས་འཕྱུལ་བཅས་གས་ཆེ་བས་དེ་དག་གི་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་
ཀྱང་། དགེ་སློང་མ་འདུས་པར་ལས་བྱེད་པ་འདི་མི་རིགས་སྤྱི་ཏུ་ཐེ་ཆོས་སེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །
ཞེས་ཀྱང་གསུངས།

སྐབས་འདིར་མཚམས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡང་མཚམས་ཆེན་མ་བཞུགས་པར་མི་ཆགས་ཏེ། ལྷ་མ་འག་
ཡངས་སྐྱ་མ་བྱས་པར་བཅད་པ་གཞན་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཆགས་
སམ་ཞེན། འཆགས་ཏེ་ཆོག་གཅིག་གིས་མཚམས་གཉིས་བཅད་པ་དང་འགྲོལ་དུ་རུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་
རྒྱ་ཆེར་འགྲོལ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་པ་གཅིག་ཏུ་ལས་བྱེད་པ་གཅིག་གི་གསོལ་བ་དང་ལས་བརྒྱུད་པའི་
ཆོག་གཅིག་གིས་མཚམས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་དགྲོལ་དུ་རུང་བའོ། །འདིར་གཞུང་གིས་(༡༧༡ན)མཚམས་
གཉིས་ཀར་དགོ་འདུན་བཞུགས་ལས་བྱེད་པའི་དགོ་སློང་གིས་མཚམས་གཉིས་ཀར་གིང་ངམ་དབྱུག་
བའམ་རེ་ལྷེས་མནན་ནས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱེད། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚམས་ནི། མཚམས་བཅད་པའི་གནས་སྐྱ་ནི། ལས་ལ་
ཅིག་པ་མཚམས་ཡིན་ནོ། །ཤ་ཁ་ནས་རྒྱ་འཛིག་པ་གང་དུ་འབབ་པ་ཡང་ངོ་། །གྲོང་ལ་ནི་ཉེ་འཁོར་གྱི་
མཐའ་ཚུན་ཆད་དོ། །དགོན་པ་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུང་གྲགས་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཞེས་དང་།
རྒྱ་ཆེར་འགྲོལ་ལས། མཚམས་མ་བཅད་པའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེར་ནི་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་ཅིག་པ་ཉིད་མཚམས་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ལས་ལ་ཞེས་སློས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་གཞིར་
སྦྱར་བརྟན་པ་གསོལ་བ་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་དང་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་
དག་ཉེ་བར་བརྒྱུང་བར་མ་ཟད་གྱི་འདུལ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བརྟུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་གྱུར་ན་དབྱར་གནས་པ་འདུལ་བ་ལའང་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་དབྱར་གནས་པར་
ཁས་སྐྱངས་པའི་མཚམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ལ་མཚམས་འདིར་རྟེན་པ་བཞོ་བ་དང་། ཤི་
བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའང་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་དགའ་གཙུག་
ལག་ཁང་ནས་ཐག་རིང་པོ་ན་འདུག་པས་ཁོ་པོ་མཚམས་སུ་གཏོགས་པས་རྟེན་པ་དབང་ངོ་། །ཞེས་སྐྱས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཁང་སྤྱོད་གི་རྒྱ་རུང་དུ་ཤ་ཁ་བཙུགས་པའི་ནང་ནས་རྒྱ་(༡༧༡ན)འཛིག་པའི་
སྐྱས་གང་དུ་སྐྱེབས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་མཚམས་ཀྱི་ཁོང་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་ནི་གཅིག་གམ་གཉིས་སུ་བརྟག་པ་ཡིན་གྱི་འདིའང་མཚམས་གཅིག་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཚིག་གི་དོན་འདི་འབྲུང་སྟེ། མདོ་ལྷ་མས་ནི་མཚམས་
མ་བཅད་པའི་གནས་ཅིག་པས་བསྐྱོར་བ་ལ་ནི་གཙུག་ལག་གི་ཅིག་པ་ཉིད་ལས་ལ་མཚམས་ཡིན་པར་
བསྟན་དོ། །མདོ་འདིས་ནི་མཚམས་མ་བཅད་པའི་གནས་ཅིག་པས་མ་བསྐྱོར་བ་ལ་ནི་མ་ཁ་ནས་ཆུ་
འཇག་པའི་སྐྱམ་གང་དུ་བབ་པ་ཚུན་ཆད་ལས་ལ་མཚམས་ཡིན་པར་བསྟན་དོ། །ཞེས་དང་། གྲོང་ལ་ནི་
སྤར་འབྲལ་བའི་སྐབས་སུ་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་བསྟན་པ་དེའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་མཚམས་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། དེ་ཡང་འབྲལ་སྤར་གི་སྐབས་སུ་ཅིག་པས་བསྐྱོར་བའི་གྲོང་ལ་ནི་རི་ཙམ་དུ་བ་ལང་དུག་
དར་ལྡན་པའི་ཤིང་རྩ་སྒྲིག་མ་ཅན་གྱི་ལམ་བྱ་གས་སྤར་ནས་འདུག་པའི་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པའོ། །དེ་ལས་
བསྐྱོར་བ་ལ་ནི་ར་ལུག་གི་རྩལ་གྱི་ལམ་མི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་ཚད་ལྡན་པའི་བཤང་བའི་ལམ་གྱིས་སོ། །
འོབས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ལ་ནི་སྐྱམ་གང་དུ་བཅུ་གཉིས་པའི་ལམ་བྱ་དར་བོར་བའི་བོང་བ་རགས་པའི་
ལམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་མཚོ་ལྷིག་ཏུ་ཅིག་པས་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཉེ་འཁོར་
གསུམ་གྱི་འདོམ་དགུ་དང་དུག་དང་གསུམ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་འཁོར་བའི་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་
འོང་བ་ནི་འོངས་སྟོན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྩ་དང་ར་
ལུག་དང་ཐུག་དར་གྱིས་མཚོན་(༡༧༩ན)བྱུང་བས་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་མཚན་བྱུང་། བ་ལང་དུག་
གིས་དྲང་དགོས་པའི་ཤིང་རྩའི་ལམ་གྱི་ཁོང་ཚད་ནི་འདོམ་དགུ་སྟེ། དེ་ཡང་བ་ལང་དུག་ལ་གཉའ་ཤིང་
གཉའ་དེ་གལ་བུས་པ་ན་བ་ལང་དུག་གི་བར་ལ་འདོམ་གང་དང་། བ་ལང་རེའི་ངོས་ན་འདོམ་སྟེང་སྟེང་
དེ་འདོམ་གང་དང་བཅས་པས་འདོམ་དགུ་འོ་ཞེས་གསུངས། ཤིང་རྩ་སྒྲིག་མ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་རི་ཙམ་དུ་
ཁྱབ་པའོ། །ཞེས་སྟོར་ཞེས་དང་། གྲོང་གཅིག་པ་ཅིག་པ་དེ་ལས་འོབས་དང་གསུམ་གས་བསྐྱོར་བ་ལ་ནི་
ཉེ་འཁོར་རིང་ཤོས་གྱི་ཁོང་དུ་བྱུང་ཤོས་གཉིས་བསྐྱམ་ཏེ་སྟོ་བ་སྟོན་པའི་གནད་ཀྱིས་སྤར་རོ། །ཁྲི་ཀ་ལས།
ཅིག་པས་བསྐྱོར་བའི་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་དང་པོ་ཤོས་ནི་རིས་སུ་བཅད་པའི་ཉེ་འཁོར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་
བསྐྱོར་བའི་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་རྣམས་གཉིས་དང་འོབས་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་གྲོང་གི་འོག་མ་ཤོས་ནི་བསྐྱུ་
པའི་ཉེ་འཁོར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནི་བསམ་པས་རིས་སུ་བཅད་པ་དང་། བྱ་བ་བསྐྱུ་བ་ལ་བསྟོས་པ་སྟེ་

འདི་ཐམས་ཅད་ཉི་འཁོར་དུ་བརྟེན། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །ཅིག་པའི་མཚམས་མེད་པའི་གཡེ་ཐང་
ཁ་ལྷ་ཐུང་མ་གྲོང་མེད་པའི་དགོས་པ་མོགས་ཀྱི་མཚམས་ནི། རང་འབྲེལ་ལས། དགོན་པ་ལ་ནི་དབུས་
ཀྱི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་མཐའ་ཚུན་ཆད་མཚམས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཕྱོགས་གཉིས་
བསྐྱམས་ན་སྤྱིར་རྒྱང་གྲགས་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་ལས་ལ་དགོ་སྒོར་ཐམས་ཅད་འདུ་དགོས་ཤིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསོ་སྤྱོད་
དང་དགག་དབྱེའི་ལས་ལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་ཀྱན་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་(༡༧༩༧)གོས་
དང་འབྲལ་བ་ཆོགས་རྒྱང་ཐུས་སྒོར་བ་དང་། དབྱར་འབྲལ་པའི་ཉེས་པ་སྒྲར་སྒྲུབ་དང་། གནས་གཞན་
དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཀྱང་སྒྲ་བརྒྱུད་གི་ཡན་ཡོན་ཐོབ་པ་རྣམས་མཚམས་རྒྱང་བཅད་
པས་དགོ་འདུན་འདུ་བ་བྱུང་ཆེས་པ་སྒོར་ཞིང་། དགོ་སྒོར་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བ་གཞན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་
སྒྲར་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ལ། གཙོ་བོའི་དགོས་པ་མི་འདུ་བ་དགག་དགོས་པ་ནི། མི་མཐུན་པ་དག་མི་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱིར་ལས་ལ་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་ཕྱིར་བསྐྱོག་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེད་དུ་མཚམས་དེར་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འདུ་དགོས་ཀྱང་རྒྱུ་
ན་བ་དང་དབང་མེད་པ་དང་ཐོག་དང་ཆངས་པར་སྒྱུད་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་འཛིགས་པ་ལས་གཞན་པས་
འབྲལ་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལྷ་ཐུ་ཞིག་གིས་འདུ་མ་རྒྱས་ན་འདུན་པ་དང་ཡོངས་
དག་འབྲལ་དགོས་ཏེ། འདུན་པ་ཐུལ་བས་དགོ་འདུན་ཀྱི་ལས་འཆགས་པ་དང་། ཡོངས་དག་ཐུལ་བས་
འབྲལ་བ་པོ་ཉིད་དག་པར་འགྱུར་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོ་རྩ་ལས། འདུན་པ་ཐུལ་
བས་ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་མཚམས་གཙོད་པའི་ལས་དངོས་ལ་འདུན་
པ་འབྲལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། མཚམས་བཅད་པ་ནི་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚམས་
བཅད་པའི་ལས་ལ་ནི་གང་ཟག་གང་འདུན་པ་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་དང་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་
པོ། །འདིར་གཞུང་ནི་ཉི་འཁོར་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུག་ས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། (༡༧༩༨)མཚམས་
བཅད་པ་ནི་ས་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱ་མཚན་ནི། མཚོ་ལྷ་པས། བཅས་པའི་དབང་གིས་ཏེ།

དེ་ལྟར་འཆའ་བ་ནི་མཚམས་བཅད་པ་འདིས་ཐག་འདི་ཙམ་ནས་འདུ་དགོས་ཀྱིས་མཚམས་འཛིན་པ་
ཡིན་ལ། ལས་དེ་ལ་དངོས་སུ་ལུས་ན་ས་མཚམས་འདི་ཙམ་ནས་འདུ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཚད་དེ་དངོས་
སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི་འདུན་པ་སྤུལ་ཏེ་དངོས་སུ་མ་འདུས་ན་ཚད་དེ་དངོས་སུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིམས་ཡང་། མཚམས་བཅད་པ་འདུན་པ་སྤུལ་བས་མཐུན་
པ་མི་འགྱུར་མེ། མཚམས་དེར་གཏོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱིས་མཚན་མ་བརྟན་པོ་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ལ་
འདུན་པ་སྤུལ་བས་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གསུང་། འདུལ་འཛིན་སྐྱ་མ་འགའ་ཞིག་མཚམས་པོ་ཆེ་ལ་འདུན་
པ་འབུལ་མི་རུང་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ལ་འདུན་པ་སྤུལ་བས་ཚོགས་གསུང་། འདུན་པ་འབུལ་པ་པོའི་
མཚན་ཉིད་ནི། མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་བར་འོས་པ། ལུས་སམ་འདུན་པ་མ་
སྤངས་པ། གང་ལ་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ། སྒྲོས་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ། དེས་པར་
ཤེས་པའི་འཕྲིགས་པ་ཡིན་པ། དངོས་སུ་གངས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་བྱེད་མ་ཡིན་པ། དངོས་སུ་མི་འདུ་བའི་རྒྱུ་
དང་ལྡན་པའི་ཚོས་བརྒྱད་ལྟ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁ་སྒྲོང་བར་
འོས་པ་ལུས་སམ་དེ་ལ་འདུན་པས་མ་འདུས་པར་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། སྒྲོས་
པའི་གནང་བ་ཐོབ་པས་འདུན་པ་འབུལ་བའི་དགོས་པ་ནི། མདོ་(༡༤༩བ)ཙམ་སྤྱི་ལས། སྒྲོས་པའི་གནང་བ་
ཐོབ་པས་ནི་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འཕྲིགས་པ་ནི། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།
འཕྲིགས་པས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་དགེ་སྒྲོང་དངོས་སུ་
འཁོད་པར་ཤེས་པ་ནམས་ཀྱིས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་སྤངས་པས་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་མི་མཐུན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་འདི་ལྟར་མཚམས་ཀྱི་ནང་དགེ་སྒྲོང་གྲོ་བུར་པ་
འགའ་ཞིག་འོང་བ་མཐོང་ངམ་ཐོས་སམ། འབར་གསེལ་གྱི་སྒྲ་གྲག་གས། གཏུར་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་
བའི་མཚན་མ་འམ། སྒོ་ནས་དགེ་སྒྲོང་ཞིག་དེར་ཡོད་པར་ཕྱིགས་ནས་དེའི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་
སྤངས་ན་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཐ་
དད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པས་མཛོན་པར་བརྟགས་ཏེ་ལས་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པའམ་

ཐིགས་པ་མ་ལྷགས་པ་རྣམས་དང་། ཐ་དང་པ་ཉིད་རྒྱ་འདོད་པས་མ་འོངས་ཀྱང་སྒྲུའི་སྒྲུམ་རྒྱ་མཛོན་པར་
བརྟགས་ཏེ་ལོགས་གིག་རྒྱ་ལས་བྱེད་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་
སྤང་སྟེ། དེ་པས་ན་གང་དག་མ་ལྷགས་པ་དེ་དག་མེད་ཀྱང་རུང་གི། ཐག་རིང་པོ་ན་འཁོད་ཅིག་སྒྲུམ་
ནས་དེ་དག་གི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ལེན་པར་ལས་བྱེད་པས་དེ་དག་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་
བརྟུལ་བའི་སྐབས་སུ་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ལས་ཞེས་སྒྲོམ་པ་ནི་འདུལ་
བར་གཏོགས་པ་མཐུན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཐ་ན་རབ་རྒྱུང་བ་ལ་བཞུགས་པ་ཞུ་བའི་མཐར་
བྱག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱན་བསྟོལ། རྟོག་(༡༧༧ན)པ་ཉིད་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ་ངས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་
པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་པ་ནི། རྟག་པ་ཉིད་འདི་ཅི་རུང་ངམ་འོན་ཏེ་མི་རུང་ངམ་
སྒྲུམ་རྒྱ་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་རྒྱ་བྱུར་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞིང་ཡིད་གཉིས་བྱེད་པ་དང་ངས་པ་མེད་པར་འདི་
གདོན་མི་ཟ་བར་རུང་ངོ་ཞེས་ངས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ལ་ནི་ཉེས་པའི་བྱེད་པ་མི་འབྱུང་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་འང་མཚན་ཉིད་རི་ལྟར་ཐོབ་པ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
འདིར་གཞུང་ནི་ཅི་གང་དག་མ་ལྷགས་པ་དེ་དག་མེད་པར་བདག་ཅག་གི་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་གསོ་སྦྱོར་བྱ་
བ་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་འདོན་རྒྱ་རུང་ངམ་འོན་ཏེ་མི་རུང་། དེ་དག་མེད་པར་བདག་ཅག་
གིས་དགག་དབྱེ་བྱར་རུང་ངམ། འོན་ཏེ་མི་རུང་སྒྲུམ་རྒྱ་རྟོག་པ་ཉིད་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་
དག་མེད་པར་བདག་ཅག་གིས་གདོན་པ་དང་དགག་དབྱེའི་བར་དག་བྱར་རུང་ངོ་ཞེས་ངས་པར་བྱེད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཉེས་པའི་བྱེད་པ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་རྒྱ་བྱེད་པ་
དང་ངས་པ་མེད་པར་ངས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་དགེ་འདུན་མི་མཐུན་པའི་ཉེས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་པས་ན་འདིར་ལས་ཐམས་ཅད་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྦྱི་མདོར་བྱས་སོ། །པས་མ་
པ་ཐག་པ་ནས་ཡོངས་སུ་བཅུལ་ཞིང་གོ་བ་ལོག་མང་རྒྱ་བྱས་ན་དག་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
པས་མ་པ་ཐག་པ་ནས་སྦྱ་མེད་པར་དགེ་སྒྲོང་མ་ལྷགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཅུལ་ཞིང་། གོ་བ་ལོག་མ་

བྱས་ན་དེ་དག་མཚམས་གྱི་ནང་ན་འཁོད་དུ་ཟེན་གྱི་དེ་དག་སྤྱོད་དེ་(༡༧༧བ)དག་ལ་དག་ཅིང་ལྷུང་བ་
མེད་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བཅའ་བ་དང་བོད་
བ་དང་མཐོན་པོར་འདུག་ལྟེ་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བ་དག་གིས་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་
གྱིས་རིམ་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་མ་རྟོག་ན་མ་ལྷགས་པ་དག་མཚམས་གྱི་
ནང་ན་འཁོད་ཅིང་དེ་དག་གི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་སྤངས་སུ་ཟེན་གྱི་མི་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལ་བཅའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ལྷུང་བའོ། །བོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམས་བོད་པ་འོ། །
མཐོན་པོར་འདུག་ལྟེ་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ཕྱོགས་མཐོན་པོར་འགྲེངས་ཏེ་མིག་གྱུར་གིས་
ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་གསུམ་ཡང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་ཏེ་བོར་རེ་བཅའ་བར་བྱའོ། །
བཅའ་བས་མ་རྟོག་ན་བོད་པར་བྱའོ། །དེས་གྱུར་མ་རྟོག་ན་ཕྱོགས་ཆེས་མཐོན་པོར་འགྲེངས་ཏེ་ཕྱོགས་
བཞིར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

འདིར་གཞུང་ཁུ་བ་ལས་བཅུན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགོས་ཤིང་གྲོང་མཐའ་པ་མ་ལགས་པ་
དགོན་པ་ན་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གསོ་སྦྱོར་གནས་གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་
ན། གལ་ཏེ་དེ་དག་མི་གང་འདྲ་བཅའ་བར་མི་བགྱི་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་མ་རྟོག་ན་བོད་པར་བགྱི་འོ། །
གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་མ་ཐོས་ན་གསོ་སྦྱོར་བགྱིས་ཞེས་བགྱི་འཇུ། ཉེ་བར་འཁོར་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། འོག་མ་ཤོས་གྱི་གཞུང་ནི་ཕྱོགས་བཞིར་བལྟ་ལྟེ། གསོ་སྦྱོར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གྱུ་ཆེར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར། རང་འགྲེལ། ལྷིག་རྒྱུང་ཡོན་ཏན་འོད་མ། འགྲེལ་བཤད་
ཤེས་རབ་བྱེད་པ་རྣམས་ལས་གྱུར་(༡༧༧ན)བཤད་ཅིང་། གོ་བ་ལོག་ནི་འགྲེལ་རྒྱུང་ལས་ལེ་ལོ་བྱས་ཏེ་
འོ་ལ་སྦྱི་ཙམ་དུ་བཅའ་བའི་མིང་དུ་བཤད་ལ། འདི་འདྲི་ཙམ་བའི་གྲོང་གཞི་ནི་དགོས་ཤིང་ཀ་པི་ན་ལ་བཅས་སོ། །

འདིར་གསོ་སྦྱོར་གི་སྒྲུབས་སུ་སློ་མཐུན་འཚམས་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་བ་རྣམས་བཅད་པ་དེར་ལས་
གཞན་མཐའ་དག་བགྱིར་རུང་ལྟེ། ཀམ་ཤ་ཏམ་དུ། དགོ་འདུན་གྱིས་གང་དུ་གསོ་སྦྱོར་གི་གནས་སུ་སློ་
མཐུན་བྱས་པ་དེར་དགོས་ཤིང་རྣམས་གྱིས་འདུག་ལ་གསོ་སྦྱོར་དང་། དགག་དབྱེ་དང་། གསོ་ལ་བ་དང་།

གསོལ་བ་དང་གཉིས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དག་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་གང་དུ་མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དེར་དགོ་སློང་ནམས་གྱིས་འདུག་ལ་གསོ་སློང་སོགས་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གང་དུ་མཆོམས་སུ་ཆུང་བཅད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་བར་སློ་མཐུན་བྱས་པ་དེར་དགོ་སློང་ནམས་གྱིས་འདུག་ལ་གསོ་སློང་སོགས་སྒྱུར་ཏེ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསོ་སློང་གི་གནས་ཞེས་སློས་པས་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གཞན་ནི་དེར་མི་བྱའོ་སྒྲམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པའི་ལོ། །གསོ་སློང་གི་གཞི་ལས་དེ་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་གྲུབ་འབྲས། ལས་མཆོམས་བཅད་པ་མ་ཡིན་པར་ཅིག་མཆོམས་ཡིན་ན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་སྒྲུའི་ཅིག་པ་རྒྱུ་ཏེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་མཆོམས་ནང་དུ་བྱེད། བར་དེའི་ཁང་པ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་དང་། འོག་ཁང་སྟེང་ཁང་རིམ་པ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་མཆོམས་ནང་དུ་གཏོགས་(༡༤༥)མི་གཏོགས་པའི་དངོས་བསྟན་རྒྱ་འགྲེལ་ནམས་སུ་མ་བྱུང་བས། བོད་ཀྱི་གཞོན་ཡང་མི་གསལ་གྱང་། འདུན་པ་ལེན་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཤད་སྐབས། མདོ་རྩ་ལས། དེ་སྒྲུངས་ནས་རྒྱག་པར་མི་བྱའོ། །མཁོགས་པར་མི་བྱའོ། །མཆོར་བར་མི་བྱའོ། །ཕྱི་རོལ་ལ་མཆོད་པར་མི་བྱའོ། །བར་རིམ་ལ་མི་བྱའོ། །ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་པར་མི་བྱའོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་མི་བྱའོ། །སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་གཞན་བཞག་ནས་གཞན་དུ་གོམ་པ་འདོར་བར་མི་བྱའོ། །ཐེམ་སྐས་ཀྱི་ཐེམ་པར་མི་བྱའོ། །རྒྱ་སྐོག་མ་རྒྱུ་ཅམ་ལ་འབོག་པར་མི་བྱའོ། །གཉིད་འོག་པ་དང་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ནང་དེའི་སྟེང་འོག་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ན་གནས་པ་སོ་སོས་འདུན་པ་འབུལ་དགོས་པ་གསལ་བས་མཆོམས་ནང་དུ་རེས་པ་རྟོགས་ནུས་ཤིང་། ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལས་མཆོམས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ན་ཆོམས་ལྷ་སུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འང་ལས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་འཆགས་པ་ཡང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཆོགས་ཐ་དད་པ། འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོགས། ཐ་དད་པ་དགོ་འདུན་མཆོམས་གཅིག་གི་ནང་དང་མཆོམས་སོ་སོར་གནས་པས་འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་དཔུལ་བས་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་

ལས་ཐ་དད་པ་མང་པོ་སོ་སོ་ན་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །

འདིར་གཞུང་ནི། ལུ་བ་ལས་བཅུན་པ་དགེ་སྤྱོད་ཕྱོགས་གཅིག་ན་མཆིས་པས་གནས་བཞི་པོ་
དག་ཏུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་བཏོན་ལ་གསོ་སྦྱོར་ཡང་བགྱིས་པར་འགྱུར་ཞིང་(༡༩༩ན)འགལ་ཚབས་
ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཉེ་བ་འཁོར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་དགེ་
སྤྱོད་གིས་གནས་བཞི་པོ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་ཤིང་ངམ་དབྱུག་པ་འཕམ་རེ་ལྷེས་མནན་ཏེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་
མདོ་འདོན་པ་ནའོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཙུམ་པ་འབྲ་བ་
རྣམས་ཅིག་ཅར་བརྗོད་པ་ལ་འང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རུང་བ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཙུམ་པ་
དང་འབྲ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བརྗོད་པ་དང་། དགས་དབྱེ་རིག་པར་བྱ་བ་དང་
འཁར་བ་དང་བྲ་བའི་གནང་བ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུས་གཅིག་ཏུ་
བརྗོད་པ་ལའང་མི་རུང་བ་མེད་པར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱབས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་པན་ཚུན་དུ་མི་གཞོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བསྐྱབ་བྱ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིམ་པ་སོགས་ཐོས་སྒྲུལ་མི་རུང་བས་ཐོས་ཀྱང་ལས་ལ་མི་གཞོད་དེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཐོས་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ཐོས་པས་ནི་མི་འཆགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པ་བྱ་བ་ཡིན་པ་བསྟན་
པར་རྗོགས་པ་ལ་སོགས་པས་ཐོས་པས་ནི་ལས་ནི་འཆགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཆགས་པར་འགྱུར་བ་
ཁོ་ནའོ། །ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟར་བ་ཙམ་དུ་ནི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་དགའ་བོ་ཚོད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་གསོ་སྦྱོར་གི་ཕྱིར་སོ་སོར་ཐར་པ་འདོན་པ་ཉན་དུ་མ་བཅུག་པ་ཉེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདུལ་བ་ཚིག་ཡིང་། མཚམས་ནི་ཐ་མ་མནན་ནས་སམ། །ལ་ལར་ཡང་ནི་དགྱིལ་(༡༩༩བ)
འཁོར་པ། དེ་བཞིན་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །མཚམས་ནི་བཅད་པར་རུང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ལས་
ཀྱི་ཕྱིར་ནི་དགྱིལ་འཁོར་པ། །བྱའོ་མཐའ་མཚམས་དགོལ་ནས་ཀྱང་། །མཚམས་གཅིག་ཏུ་ནི་མ་འབྲེས་
པས། །ཚོགས་ཀྱི་ལས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད། །ཅིས་དང་། མཚམས་བཅིང་རབ་ཏུ་རྣམ་མང་ལས། །མདོར་
བསྡུས་རྒྱལ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །འདིར་ཡང་མདོར་བསྡུས་དབང་བྱས་ནས། །ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པས་བརྗོད་

པར་བྱ། །དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་པའི་མཆོས་ས། །ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཕྱོགས་བཞི་ལྷན་ །ཐོན་གིང་ཆུ་པོ་
བྲག་རི་དང་། །ལམ་ཆེན་སོགས་གྱིས་མཆོན་དེ་བཅད། །ཅིས་དང་། །ཟུར་གྱི་ཆེན་པོ་མི་མཐོན། །རྒྱུ་དུ་
ཡང་ནི་བྱ་བ་སྟེ། །གསོལ་དང་བཞི་ཡི་ལས་གྱིས་ནི། །ཆེན་པོ་ཉེ་བར་བཀོལ་ནས་ནི། །རྒྱུ་དུ་བཅིངས་
ནས་སྔ་མ་བཞེན། །མཆོན་མ་བརྟན་པོ་རྣམས་གྱིས་སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ། །ཆོགས་
གྱི་ལས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་མཐུན་པར་གསུངས་པས། །མདོར་ན་ལས་མཆོས་སྟེག་མཆོས་གང་
རུང་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་དགོ་སྒོར་ཐམས་ཅད་ལས་གང་བབྱིད་ཀྱང་འདུ་བའས། །མ་རྒྱས་ཀྱང་འདུན་པ་
མ་སྤུལ་ན་ལས་མི་འཆགས། །འདུན་པ་སྤུལ་ཕྱིན་མཆོས་སྟེན་རང་གི་ཐག་ཉེ་འབྱེད་ཅི་འདྲར་གནས་
ཀྱང་ལས་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་། །ཡོངས་དག་སྤུལ་བས་མ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བཤད་ལ།

སྟག་ཚང་ལོ་རྩ་བའི་འདུལ་ཁྲིལ་ཏུ། །གནས་གྱི་སྒྲོས་པ་ལ། །ལས་དང་ཆུ་དང་། །ནམ་མཐའ་དང་།
(༡༩༥ན)དགོན་པའི་མཆོས་སྟེན་གཞན་གྱི་སྒྲོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། །སྔ་མ་བག་ཡངས་སོགས་གྱི་ཕྱིར་ན་མ་
བརྟགས་སོགས། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་མཆོས་སྟེན་པ་མི་ཆགས་པ་ལ་སྔར་བཅད་པ་ཉིད་དུ་གེས་པ་
ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། །བཅད་ཟེན་མ་ཞིག་པ་ཡིན་ན་མི་ཆགས་པས་སོ། །དེ་ནི་གཙོད་པའི་
གཞི་དག་པ་དགོས་པར་བརྟན་ལ། །བཅད་ཟེན་ལགས་པར་བསྐྱར་ཡང་དགོས་ཉེ། །མཆོས་སྟེན་ལྷན་
པའི་དགོ་སྒོར་པ་མ་དེ་སྒྱུ་རེངས་གར་གར་དེར་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་མཆོས་སྟེན་ཡངས་སུ་འབྱུང་རོ། །

འདིར་མཆོས་སྟེན་འཛིག་པའི་རྒྱུ་ལྟོས་ནི། །མཆོས་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་། །མཆོན་མ་བརྟན་པོ་
ཞེས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་མཆོས་སྟེན་བྱུང་བ་དང་། །ལས་གྱིས་གཤིག་དང་མཆོས་སྟེན་དེའི། །དགོ་
སྒོར་མེད་པར་གྱུར་པས་སོ། །མེད་པ་འདི་ཡང་རྣམ་ལྟ་སྟེ། །དགོ་འདུན་ཀྱན་གྱིས་དོར་བ་དང་། །ཀྱན་
ཀྱང་མཆོན་གྱུར་ཞིང་མིན་གྱུར། །སྒྱོ་བར་གྱུར་དང་གི་བས་སོ། །ཞིང་མིན་པ་ནི་མཆོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་
བྱུང་བ་ལ་བྱ་བར་སྔ་མ་རྣམས་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ཀྱང་ནི་ལས་གྱིས་བཤིག་པ་སོགས་སྔ་མ་རྣམས་ལ་
བྱའོ། །འོག་ནས་འཆད་པའི་རུང་བའི་ཁང་པ་ཡང་བག་ཡངས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་མཆོས་སྟེན་དང་འདྲ་

བས་རུང་ཁང་གསུམ་པ་ལས་གཞན་རྣམས་བསྐྱང་མཁན་མེད་ཀྱང་མི་འཛིག་པར་འདོད་པ་ནི་སྤྱིར་
བཏང་འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཚིག་མ་བྱུང་བས་མི་རིགས་སོ། །སྤྱིར་བཏན་ཟེན་པའི་མཚམས་སུ་
མཚམས་གཞན་གྱིས་ཕྱོགས་འབྲེས་པར་བསྐྱོར་དུ་མི་རུང་སྟེ་དེ་འབྲེའི་ལས་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་པས་
སོ། །དམིགས་བསལ་(༡༧༧)དགྱིལ་ལའོར་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཚད་དུ་བྱིན་མཚམས་གྱིས་
བསྐྱོར་དུ་མི་རུང་ཡང་དེ་གསུམ་ལ་བྱི་རོལ་དུ་མཚམས་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་དུ་རུང་ངོ་། །མཚམས་རེ་རེ་
ལ་མཚན་མ་རེ་རེ་མི་དགོས་ཏེ། ཤིང་སོགས་སོ། །མཚམས་འདི་ལ་མིའ་ཐ་སྟངས་སོགས་ཏེ། མི་མ་ཡིན་ལྟ་
བུ་ནི་བཏན་པར་གནས་ཀྱང་མཚན་མར་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཐ་སྟངས་ལས་འདས་པས་སོ། །རྩུ་འཕུལ་
སོགས་ནི་ཐ་སྟངས་དུ་རུང་བ་དེ་ལྟར་སོགས། གཉིས་པ་ནི་མཚམས་གྱི་ནང་དུ་ཆུ་ཤོག་མ་རུབ་ཙམ་གྱིས་
ཚོད་པ་ནི་མཚམས་སོགས། ཁ་ཅིག་ཆུ་རྒྱག་མེར་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་འདོད་པ་ནི་སྤྱིན་ལེན་གྱི་ཆུ་མཚམས་
གཞན་དང་འབྲུལ་བར་ཟད་དེ། གོང་དུ་ཤོག་མ་རུབ་ཙམ་དུ་འབོག་ན་མཚམས་གཞན་དང་འབྲུལ་བར་
བཤད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱག་མེར་ཙམ་གྱིས་ཚོག་ན་སྐབ་མི་རུས་པས་སོ། །ཞག་བདུན་པའི་ཚད་དུ་སྤྱོད་
བ་བཏང་ན་ནི་བྱིར་བྱས་ཀྱང་མཚམས་རྗེས་སུ་མི་འཕྲུག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་སོགས། བཞི་པ་ནི། དབུས་ནས་སོགས་རི་མཐོན་པོ་ལ་སོགས་
པའི་སྒོ་ནས་འོག་དང་སོགས། མཚམས་བཅད་པ་ཞིག་ན་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་ཞིག་ལ་དེ་ཞིག་པས་
ནི་སོགས། གསུམ་པ་ནི་མཚོད་རྟེན་སོགས། འདུན་པ་གང་ཟག་ཁོ་ན་ལ་འབྲལ་བར་མ་རེས་ཏེ། དགེ་
འདུན་སོགས། དགེ་འདུན་དེ་ལས་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་སོགས། བཞི་པ་ནི། དགེ་སྐྱོས་གྱིས་སོགས་
འདུས་མ་འདུས་ཤེས་པའི་བྱིར་ངོ། །སྤྱིར་བཏང་ལེགས་པར་སོགས། འདོན་པ་པོའི་དམིགས་བསལ་ནི།
མི་རུས་སོགས། གནས་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི་འཛིགས་སོགས། སྟོད་(༡༧༩)ལས་ལས་ནི་འདུག་པ་
ཉིད་གྱིས་སོ། །ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་ནི། འགོན་པོ་སོགས། ཡུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི་དད་པ་
སོགས། འདོན་པར་བྱ་བ་སོགས་བཞི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཟུང་བ་ནི་ཐུན་ཚོགས་སོགས་དང་།
ཐོས་བསྐྱུགས་ཙམ་ཡང་མི་སྐབ་པ་དང་། ཉ་ཤི་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་སོགས་སོ། །

གོང་དུ་འགའ་ཡང་མ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་སྟངས་པའི་ཆད་ནི་སྟོན་པའི་སྟགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
སྟོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཁུངས་མ་འགའ་ཞིག་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟ་བུའི་གནས་གང་ཡང་རུང་བར་བསྟེན་
ཚོགས་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་ཆེ་ཁང་པ་དེར་ཁ་སྐོང་དུ་ཚོགས་པ་ནམས་མ་གཏོགས་པའི་དགེ་སྟོང་མི་འཛིན་
ཅིང་། ཅིག་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་འདོམ་གང་ཚུན་ལའང་བསྐྱང་མཁན་འཛིན་པ་ལྟ་སྟངས་ལ་བྱག་ལེན་གཙང་བ་
འདྲ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། དཔེར་ན་སྤྱི་ནུ་ལུ་ལྟ་བུའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལས་བྱེད་པའི་ཆེ་བླགས་མིའི་
ནང་གི་དགེ་སྟོང་མཐའ་དག་འཛོག་པའང་འདུན་པ་འབྲུལ་དགོས་གིང་། དེ་འདྲ་བོད་དུ་འདུལ་བ་ཡུལ་
ཆོས་གྱི་སྐབས་ནས་མི་འགྲིག་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལས་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཅིག་པས་ཆོད་པར་
གསུངས་པ་བཞིན་ཁང་པ་དེ་མིག་མང་དུ་ཡོད་པའི་དེ་ལྟ་གཅིག་ཚུན་ལ་གནས་གྱི་སྒོ་མཐུན་བྱས་པས་
ཀྱང་འབྲུལ་བོ། །

སྒྱིར་ཁ་སྐོང་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ལ། དག་པཅོམ་པ་ས་ག་ལྟས། གལ་ཏེ་བཞི་ནི་ལས་
བཟོད་མཁས། ཆུལ་ཁྲིམས་ལྟན་པར་གྱུར་ན་ནི། །བསྟེན་ཚོགས་མ་མཉུར་པ་སྟེ། ལྟ་ཡིས་ཀྱང་ནི་
བྱག་བྱར་འོས། །དགེ་འདུན་ཆོད་དང་མཆོམས་བྱིར་མིན། །(༡༧༥)ལས་མཁན་ཆུལ་ཁྲིམས་ལྟན་པ་
དང་། །ལས་དག་པ་དང་བར་ཆད་མེད། །བསྟེན་པར་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཔུས་དང་
མཐའ་འཁོབ་པ་དག་ལ། །བསྟེན་ཚོགས་ཡང་དག་བསྟན་པ་ནི། །བཅུ་དང་ལྔ་ཡི་ཚོགས་གྱིས་སམ། །དེ་
བས་ལྟག་པས་ཀྱང་ནི་རུང་། །ཞེས་གསུངས། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་ནི་མེད་ན་
འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྟ་ལ་སྟགས་པའོ། །དགེ་སྟོང་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་བསྟེན་པར་ཚོགས་པར་བྱ་
བའི་ལས་ལ་ནི་དགེ་སྟོང་བཅུ་ལ་སྟགས་པ་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་
གཏོགས་པར་ལྟ་ལ་སྟགས་པ་དགེ་འདུན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡོད་ན་ནི་བཞིའི་ཆོག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །དེས་ན་དགེ་སྟོང་མ་དགེ་འདུན་ལྟག་མའི་ལྟར་བ་བྱུང་བའི་མགྱ་བ་དང་དབྱུང་བའི་ལས་ལ་ནི་
མཆོམས་གཉིས་ཀ་ན་དགེ་སྟོང་དང་དགེ་སྟོང་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་དགེ་
འདུན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྟོང་མ་ཡུལ་དཔུས་སུ་བསྟེན་པར་ཚོགས་པར་བྱ་བའི་ལས་ལ་ནི་དགེ་སྟོང་

བཙུ་ལ་སོགས་པ་དང་དགེ་སློང་མ་བཙུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་མ་ཡུལ་
མཐའ་ལོབ་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལས་ལ་ནི་མེད་ན་དགེ་སློང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཉིད་
གཏོགས་པར་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཉིད་གཏོགས་པར་བྱག་ལ་སོགས་
པའི་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ། །ཡོད་ན་ནི་གཞིའི་ཚོགས་ཁོན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །

དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པ་སྟེན་པ་ལ་ནི་དབུས་དང་མཐའ་ལོབ་ཏུ་དགེ་སློང་མའི་གྲངས་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལས་དང་(༡༤༩ན)འདྲ་བར་གྲེས་པར་བྱའོ། །ལྷག་མ་ནི་བཞི་ལ་སོགས་པའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབུས་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལས་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་གི་ལྷག་མའི་ལས་
ནི་དགེ་སློང་བཞི་ལ་སོགས་དགེ་འདུན་ཉིད་ཡིན། དགག་དབྱེ་ལ་ནི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་གཏོགས་པར་
ལྷ་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དང་། ལུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལས་བརྒྱའི་ཁྲིཤླར།
ཚུགས་བཞིའི་མཚམས་ཀྱི་མཚན་མ་སྤར་སྟོན་པ་དེ་ལན་ཆད་ནི་ཡུལ་མཐའ་ལོབ་སྟེ། དེར་བསྟེན་
རྫོགས་བྱ་བའི་ལས་ལ། དགེ་སློང་བཙུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་སྟེ་ལས་བྱེད་པ་
ཉིད་གཏོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ལ་ཡང་རུང་སྟེ་མེད་ན་ཞེས་སྟོན་པས། ཡོད་
ན་ནི་གཞིའི་ཚོགས་ཁོན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་བཞིས་གྲང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འབྱུང་ཏེ། ཁ་
སློང་བར་འོས་པ་བཞིར་ཆང་ན། དགེ་འདུན་ཏུ་ཡོངས་པས་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཁུ་བ་ལས། མཐའ་ལོབ་ཏུ་ལྷས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུང་ན། ལྷ་འམ་ལྷ་ལས་ལྷག་
པར་མཆིས་བཞིན་ཏུ་བཞིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་རྫོགས་ཞེས་བགྱིའམ་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི། རྫོགས་
པ་ཞེས་བྱ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །ཞེས་དང་།

ས་ག་ལྷས་གལ་ཏེ་བཞིན་ལས་བརྫོད་མཐས། རྩུལ་ཁྲིམས་ལྷན་པར་གྱུར་ན་ནི། །བསྟེན་རྫོགས་
མ་སྤར་འབྱུང་བ་སྟེ། །ལྷ་ཡིས་གྲང་ནི་ཚུག་བྱར་འོས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། དེ་ནི་མི་འཐད་
དེ། ཁུ་བའི་དེ་ནི་ཡི་གེ་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ།(༡༤༩བ)རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་མཐའ་འོས་ལུང་བྲངས་པར། ལྷ་ལས་
ལྷག་པར་མཆིས་བཞིན་ཏུ་ལྷས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་རྫོགས་ཞེས་བགྱིའམ། མ་རྫོགས་

ཞེས་བགྱི། བཀའ་སྩལ་པ། རྫོགས་ཞེས་བྱ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །ཞེས་བྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡུལ་དབུས་སུ་ཉི་ཤུ་ལས་ཉི་ཤུ་ལས་སྟག་པར་མཆིས་བཞིན་དུ་བཅུས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱི་ལམ།
མ་རྫོགས་ཞེས་བགྱི། བཀའ་སྩལ་པ། རྫོགས་ཞེས་བྱ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་རྒྱ་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ས་ག་ལྟས། བཞིའི་སྟེང་དུ་ལས་མཁན་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །བཞིར་ཆང་བས་དགོ་འདུན་
དུ་ལོངས་པས་ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ན། ལས་སོ་སོ་ལ་དགོ་འདུན་གྲངས་ཐ་དད་གསུངས་པ་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་ལས་མེད་ན་གསར་སྟོན་བསྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་དང་། སྟག་ཆང་ལོ་རྩ་བའི་འདུལ་རྟུག་ལས། མཐའ་ལོའོ་དག་ཏུ་ཡེ་བསག་ཏུ་མེད་ན་འདུལ་བ་
འཛིན་པ་ལས་མཁན་དང་བཅས་པའི་དགོ་སྟོང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དགོས་ཏེ། བཞི་ཁ་སྟོང་གཅིག་གསར་
སྟོན་དུ་བསྟོན་དགོས་པས་སོ། །ལས་མཁན་དང་བཅས་པའི་བཞི་ལས་མ་རྟེན་ནའང་འཆགས་ཏེ། གསར་
སྟོན་གྱི་བྱ་བ་ལོར་བཅས་མེད་པར་ཡང་འཆགས་པར་རབ་བྱུང་གཞིན་པ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱབ་ཏུ་
ཡོད་ན་འཆགས་ལ་ཉེས་བྱས་དང་། མེད་ན་ཉེས་མེད་དུ་འཆགས་ཏེ། གོ་བཞིན་སྟེས་ལ་ཉེས་མེད་དུ་
གནང་ཞིང་། ཞེས་དང་། བྲང་རྒྱུད་ལས། གལ་ཏེ་བཞི་ནི་ལས་བརྗོད་མཁས། །རྩལ་བྱིས་ལྟན་པར་
གྱུར་ན་ནི། །(༡༧༠ན)བསྟེན་རྫོགས་མ་སྒྲུབ་ལྟར་པ་སྟེ། །ལྷ་ཡིས་ཀྱང་ནི་ཐུག་བྱར་འོས། །ཞེས་སོགས་
བཤད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་བསག་ཏུ་ཡོད་ན་ནི་སྒྱིར་བཏང་གཞི་བཞག་ནི་ཆོ་ག་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །
ཞེས་གོང་འོག་ཏུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་པས་མཐའ་ལོའོ་དག་ཏུ་ཡང་བཅུ་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་འབད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

ཡུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་དུ། སྟེ་ལ་ཉེས་བྱས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོ་སྟོང་བཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་ཀྱང་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟོན་པ་སྟེར་རུང་སྟེ། བསྟུབ་བྱ་བར་ཆད་དང་མི་ལྟན་པའི་སྐལ་ལྟན་ལ་
མཁན་པོ་གཏན་མེད་པ་དང་གསར་སྟོན་གྱི་སྟོན་ཏུ་བར་ཆད་མ་བྱིས་པར་གསོལ་བཞིའི་ཆོ་ག་བད་སྟུང་
པ་ལས་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཡུང་ལུ་བ་དང་། ཆོག་ལའི་

ལུང་སྒྲ་མ་གཉིས་འབྲེན་པར་མཛད། མཁས་བླ་པ་རྗེས། དེས་ན་ཕྱིས་ཀྱི་པོད་ཁ་ཅིག །མེ་ཏོག་སྤེར་རྒྱད་
ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སློང་བཞི་ཁོ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྟན་པ་ལ་གཞི་དུ་བའི་ཚོགས་
ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་བཞི་ལས་མེད་ན་གཅིག་གསལ་སྟོན་དུ་བསྐྱོད་དགོས་ཤིང་། གསུམ་གྱིས་གསལ་སྟོན་
བསྐྱོད་པའི་ལས་བྱས་ཀྱང་དགེ་འདུན་དུ་མ་ཡོངས་པས་ལས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འཕྲེང་རྒྱུད་ལས་
བཞི་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ལས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཁ་སྐྱོང་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་
ཟེའོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཅན་མཛེས་པའི་ཕ་ཚོམ་ལས། བསྐྱུབ་བྱེད་དགེ་འདུན་གྱི་གངས་ཀྱི་ཚད་ལ་ཡུལ་
དབུས་སུ་བསྐྱུབ་བྱ་སྟེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཉུང་མཐའ་ལའང་དགེ་སློང་བཅུ་ཚོགས་དགོས།
མཐའ་ལོའོ་དུ་ཉུང་མཐའ་(༡༥༠བ)དགེ་སློང་ཕ་ཚོགས་དགོས་པ་ནི་མདོ་རྩའི་ལས་གཞི་ལས་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པ་ལ་ནི་བཅུ་ལ་སོགས་པའོ། །མཐའ་ལོའོ་དག་དུ་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་བ་དང་ལྷ་ལ་
སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན།

དེ་ལ་བཀ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། གསལ་སྟོན་བསྐྱོད་པའི་ལས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་དགེ་སློང་ལྷས་མི་
ཚོགས་པར་དུག་དེས་པར་དགོས་ཏེ། བསྐྱོད་པའི་ལས་དེ་བྱེད་པའི་ཆེ་ལས་སློབ་ཀྱི་དགེ་འདུན་བཅུན་པ་
ནམས་གསལ་དུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད་དགོས་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་ཡུལ་གྱི་དགེ་འདུན་ནི་བསྐྱོད་མཁན་གྱི་
ལས་སློབ་དང་བསྐྱོད་ཡུལ་གཉིས་མི་ཐེ་བའི་དགེ་སློང་གཞན་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་
པ་ནི་ཐུགས་མད་པར་སྒྲུང་། དེ་ལྟར་ན་དངོས་གཞིའི་ཚོགས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ལྷ་ཚོགས་ཅམ་གྱི་ཚོགས་པ་མདོ་
རྩའི་དགོངས་པར་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ། འདུལ་བ་འཛིན་བ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དང་། སྐྱ་འདི་འབྱེད་
ཚོགས་ཡིན་ན་འདུལ་བ་འཛིན་བ་ལས་སློབ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་གཞན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་བསྟན་
པར་སྒྲུང་། ལས་སློབ་དང་བཅས་པས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ན་འབྲེལ་ཁིང་སྟེད་པའི་ཚོགས་སྟེད་
དུ་སོང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་སྟེ་མ་འདི་བཤད། འདུལ་བ་འཛིན་བ་དམར་སྟོན་གྱི་སློབ་མ་དམར་སྟོན་
རྒྱ་མཚོ་རིན་ཅན་བྱུང་། དེས་མདོ་རྩ་ལ་འབྲུ་ཞིབ་མོ་མ་ཡིན་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ལྷ་བྱ་ཞིག་མཛད་པ་
དམར་ལྷིག་དུ་གསུགས། དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གྱི་འདུལ་ཚོས་གསལ། འདིས་འདུལ་པའི་

སྤྱི་དོན་མདོར་བསྡུས་པ་ཞིག་མཛད། འདི་ལ་སློབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལྟར། སྤྱི་ཚལ་བའི་ལུང་
རིགས་གཏེར་མཛོད་ལས། སྤྱི་ལ་ཉེས་བྱས་(༡༥༡ན)ལ་བཞི་ཚོགས་ཀྱི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱང་བཞེད། དེའི་
ཤེས་བྱེད་དུ་ལུང་ཁྱབ་པ་ལྷ་འམ་ལྷ་ལས་ལྷག་པ་མཆིས་བཞིན་དུ་བཞིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་རྫོགས་
ཞེས་བསྐྱེད་མ་རྫོགས་ཞེས་བགྱི། ཉེ་བར་འཁོར་རྫོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་འགལ་
ཆ་བས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ཆོག་ལེ་ལས། གལ་ཏེ་བཞི་འི་ལས་བཟོད་མཐས། ཚུལ་
ཁྲིམས་ལྷན་པར་གྱུར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདྲེན་པ་མཛད། དོན་ལ་ནི་དགེ་སློང་བཞི་ཅུ་
ཚོགས་པས་བསྟེན་རྫོགས་འཕོགས་པ་དེ་འདྲ་མི་ཡོང་བ་འདྲ་སྟེ། དེ་འདྲ་ལས་ནི་སྟོམ་པ་མི་སྟེ། རྒྱ་
མཚོན་ལས་སློབ་ཀྱི་དགེ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། ཞེས་བཟོད་པའི་ཆོ་གསན་ལུལ་ལ་
ལས་སློབ་རང་མི་ཐེ་བའི་དགེ་སློང་བཞི་དགོས་རྒྱལ་གསུམ་ལས་མ་བྱུང་བས། གསན་ལུལ་དགེ་འདུན་
དུ་མ་ཡོངས་པ་བསྟེན་མེད་དུ་གསལ། ལུང་བྲངས་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པར་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁུན་
པ་བཞེད་པས་དེས་ཁུས་དག་གྲུབ། གལ་ཏེ་བཞི་འི་ལས་བཟོད་མཐས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། དགེ་སློང་
གཞན་བཞིའི་སྟེང་དུ་ལས་སློབ་བསྟེན་པ་ལ་དགོངས་པར་ཀུན་མཁུན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་བཞེད། འདི་
རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། ལས་གྲལ་གཅིག་དུ་དགེ་སློང་གསོལ་བཞིའི་ལས་བཟོད་མཐས་གཅིག་
ལས་བཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་དུ་འོས་པའི་བྱད་ཆོས་བཅུ་གསུམ་འཆད་པ་ན།

ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་ལས། འགྲེང་ལུལ་འདུན་སོགས་ལུལ་པ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོམ་
ཆོགས་བྲངས་ནས་བྱད་ཆོས་གཉིས་ལུལ་མ་ཡིན་པ་(༡༥༡བ)འཆད་པ་ན་གང་ལ་ལས་བྱ་བའི་ལུལ་གྱི་
བསྐྱུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་དེ་ལྟར་འཐད་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། ལས་བྱ་ལུལ་གྱི་བསྐྱུབ་བྱ་དེ་
སྐྱུབ་བྱེད་དགེ་སློང་གི་ནང་ཚན་དུ་འོས་མི་འོས་ཀྱི་དོགས་པ་ཅུམ་ཡང་གཏན་ནས་འབྱུང་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནི་ལས་བྱ་བའི་སྟོགས་དེར་གནས་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་འགལ་ཞིག་ལ་བརྟེན་
དགེ་འདུན་གྱི་བསྐྱུད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནན་རྒྱར་གྱི་ལས་གང་ལ་བྱ་བའི་ལུལ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་
པ་ལ་ཆོགས་པའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་མི་འོས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། བདོ་ཅ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་སྤྱད་ཀྱི་

ལས་གཞི་ལས། གང་ལ་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། བསྐྱད་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལས་གང་ལ་བྱ་ཡུལ་གྱི་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ལས་གྱི་ཁ་སྒོར་དུ་མི་འོས་པ་ལ་གསུངས་འདུག་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཤེས་བྱེད་མང་དུ་བྱངས་འདུག་ནའང་མེ་ཏོག་སྒྲིབ་རྒྱུད་གྱི་ལུང་ལ་ལས་བྱེད་མ་གཏོགས་
པའི་བཞི་ཞེས་འཆད་པ་དག་འབྲེག་པོར་འདྲེན་པར་མཛོན་ཞིང་། མཁན་པོ་མེད་པར་སྟོམ་པ་སྟེ་བའང་
སྒྲ་རབས་པ་རྣམས་གྱིས་ཚིག་གི་ཡམས་གྱི་ཤན་ཤོར་བ་འདྲ།

མདོ་ཅུར། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་བར་ཆད་མ་དྲིས་པར་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པ་
མཁན་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་ལུང་དང་མི་འདྲ་སྟེ། བོང་མ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་རྒྱབ་དུ་
ཡོད་པ་ལུང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་བར་ཆད་གྱི་ཚོས་རྣམས་དང་མི་ལྷན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མང་དུ་འོང་
བ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་བྱུང་ལ། དེ་འདྲའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བར་ཆད་འདྲི་མི་དགོས་པས་གསང་སྟོན་
བསྟོ་བ་དང་ལས་སྟོབ་གྱི་དྲི་བའི་སྟོན་གྱི་གསོལ་བའི་ལས་གཉིས་ཀ་བརྗོད་མི་དགོས་ཤིང་། འོག་དུ་
(༡༥༡ན)གསོལ་བཞེད་ལས་གྱི་སྐབས་ལས་སྟོབ་ཐེ་བའི་དགོ་འདུན་བཞི་ཡོད་པས་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་
སྟོམ་པ་དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་ནས་སྟེ་ཞིང་། དགོ་འདུན་ནི་བཞིར་ལོངས་པས་གངས་ཆད་། གསང་སྟོན་
བསྟོ་བའི་ཆེ་བསྟོ་མཁན་དང་། བསྟོ་ཡུལ་གྱི་དགོ་འདུན་གཉིས་ཀ་མི་ཐེ་བར་བྱས་པའི་གསུམ་ལས་མ་
བྱུང་བར་སྐྱབ་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ་གང་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་གསང་སྟོན་བསྟོ་ཡུལ་ལས་
བསྐྱབ་བྱ་སོགས་ལ་བྱ་བ་མ་གཏོགས་ལས་མཁན་ལ་དོགས་པ་ནི་གནག་རྗེ་ཆན་པོ་ལ་ཡང་མི་འཆར་
བས་པར་ཆེན་གསེར་མདོག་ཅན་པའི་གསུང་ལྟར་ན། ད་ལྟའི་འདུལ་འཛིན་པལ་ཆེར་གྱི་བྱག་ལེན་མ་
དག་པར་སོང་བས་ཁྱེད་གྱི་བརྟན་པ་སྟེ་ལ་སྐྱར་པ་འདི་འདྲ་བཏབ་ཕྱིན། ཀུལ་བ་བཙོང་ཁ་བར་དམོད་པ་
མཛོད་པ་གཙང་རྒྱ་དང་ཡུར་རྒྱའི་དཔེར་སོང་། རོར་ཨེ་ཤི་ཚོས་ལྷན་དུ་བྲོགས་ལྷན་པ་ཐེ་བའི་དུག་མཛོད་
པ་ཁ་སྒོར་མང་བའི་ཕན་ཡོན་ལས་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱད་དུ་མི་སེམས་ཏེ་བྲོགས་ལྷན་པ་གཙུག་ལུང་
འབྲེག་མཁན་གྱིས་བྱས་ཀྱང་བྱུང་བོ། །

དོན་འདི་སྒྲོར་ལ། རོར་བུའི་ཐེམ་སྐས་ལས། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བསྟོན་པར་རྫོགས་ཚུལ་

བཅུ་ཉེ་ནང་ཚན། ཡུལ་དབུས་སུ་བཅུ་ཚོགས་དང་། མཐའ་ལོབ་ཏུ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོག་གཉིས་སྟོན་ཚོག་
མཚན་ཉིད་པར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། མཐའ་ལོབ་ཏུ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དག་འདུན་
ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་དུ་བྱས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟོན་
ཚོག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོན་ཚོག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
དེས་ན་མཐའ་ལོབ་ཏུ་ལྷ་ཚོགས་(༡༥༩བ)ཀྱི་ཚོག་ནི། གསོལ་བཞིའི་སྟོན་ཚོག་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ཚོག་
བཅས་པའི་རྗེས་འཕྱུ་མོན་ནས། ཡུལ་མཐའ་ལོབ་དོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར། དག་སྟོང་བཅུ་ཚོགས་རྟེན་དཀའ་
ནས་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདུལ་ལུང་ལས། དོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཐ་མ་ན་དག་སྟོང་གི་
ཚོགས་ཏུང་ཏུང་སྟེ། གངས་བཅུར་སྐལ་བ་དཀའ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྟལ་པ། དེའི་
བྱིར་རས་རྗེས་སུ་གནང་སྟེ། མཐའ་ལོབ་རྣམས་སུ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་
པར་རྫོགས་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་བྱས་བྱ་བ་དང་། འཆིལ་ལྷ་མ་རིམ་གཅིག་པ་བཅང་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
བཤད་པས་བཅུ་ཚོགས་ལྷ་ཚོགས་གཉིས་ནི། ད་ཚོག་གི་ནང་ཚན་འཕྱེ་མོན་ནས་བཅས་པ་ཡིན་པས། སྟོན་
ཚོག་ཏུ་དོགས་པའི་འཕྱུལ་གཞི་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། སྟོན་ཚོག་མ་ཡིན་ན་གསོལ་བཞིའི་ཅིག་ཅར་རབ་བྱུང་བསྟན་རྫོགས་སུ་
བསྐྱབ་པའི་ཚོག་འདི་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དག་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
འདི། སྟོན་ཚོག་མཚན་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ལྷ་སྟེན་སྟོན་གྱི་
ཚོག་འི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལྷ་སྟེན་ནི། ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ནི་རྣམ་པའི་ཚོག་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གྱི་ཚོག་འི་རྣམ་པ་ནི་དེ་ལྷ་
སྟེན་རིག་པར་བྱའི། རྣམ་པ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོག་གོ། ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །
གཞུང་དེའི་དོན་ཅི་སྟེན་ན་སྟོན་ཚོག་གི་རྣམ་པ་སྟེ། རང་བཞིན་ནས་བྱད་ཚོས་ནི། ཅིག་ཅར་པར་མ་རབ་
བྱུང་བསྟན་རྫོགས་སྐྱབ་པ་སོགས་བྱད་ཚོས་སུམ་ལུན་དེ་ལྷ་སྟེན་ཆར་ན་སྟོན་ཚོག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
གིས། མ་ཆར་ན་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། གཞན་མ་ཡིན་གཞན་ལྷན་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཚོག་(༡༥༩ན)གི་ལུས་
པ་བསྟན་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དག་འདུན་མདོན་གྱུར་གངས་ཆར་སྐབས་

ཁུ་མཐའ་ལོ་བ་ཏུ་བརྒྱབ་བྱ་བ་སྟེན་རྫོགས་པ་དག་སྐོང་ལྟ་ངེས་པར་དགོས་པ་དང་། བཞིས་བྱང་ཆོག་
ཅིས་པའི་ལུགས་ཁྱིམ་འདི་དམིགས་བསལ་ལ་གཅིག་པུ་ཡོད་པོ། །

དེ་ཡང་རྩི་ལྟར་སྟུང་ན། མཐའ་ལོ་བ་ཏུ་བརྒྱབ་བྱ་བ་སྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དག་སྐོང་བཞི་ཅུ་
འདུས་པ་ལས་བརྒྱབ་བྱ་བ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཆགས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་བ་ལས། བཅུན་པ་
མཐའ་ལོ་བ་ཏུ་ལྷ་ས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ན། ལྷ་ལས་ལྷ་ལས་ལྷ་ག་པར་མཆིས་
བཞིན་དུ་བཞིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་རྫོགས་ཞེས་བཞི་ལྷ་མ་མ་རྫོགས་ཞེས་བཞི། ལྷ་པ་ལི་རྫོགས་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། ལྷ་བའི་ལྷ་དེ་ལྷ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཡུལ་དབུས་ཁུ་དག་སྐོང་བཅུ་ལྷ་ལས་ལྷ་ག་པར་
མཆིས་བཞིན་དུ་དབུས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་རྫོགས་ཞེས་བཞི་ལྷ་མ་མ་རྫོགས་ཞེས་བཞི། ལྷ་པ་ལི་རྫོགས་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འདུལ་ཆོག་གཅིག་འབྱུང་འགྲུགས་པར་ཐལ། ལྷ་མ་མ་དེ་འདུལ་ལྷ་རྣམས་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ་ལྷ་བ་ལས། ཡུལ་དབུས་ཁུ་དག་སྐོང་ཉི་ཤུ་ལྷ་ཉི་ཤུ་ལས་ལྷ་ག་
པར་མཆིས་བཞིན་དུ་བཅུས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་རྫོགས་ཞེས་བཞི་ལྷ་མ་མ་རྫོགས་ཞེས་བཞི། ལྷ་པ་ལི་
རྫོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ་ཞེས་འབྱུང་གིས། ལྷ་ཆོག་
སྟེ་མ་དེ་ལྷ་བུ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱ་ཆེར་འབྲེལ་དུ་ལྷ་དྲུངས་པ་ཡང་། (༡༥༩བ)
མཐའ་ལོ་བ་ཏུ་ལྷ་ལས་ལྷ་ག་པར་མཆིས་བཞིན་དུ་ལྷ་ས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བཞི་ལྷ་མ་མ་རྫོགས་
ཞེས་བཞི། རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ་ཞེས་པ་འདི་
དག་པ་ཡིན་གྱིས། ལྷ་མ་ནི་མ་དག་སྟེ། ལས་སོ་སོའི་ཁ་སྐོང་གི་གྲངས་ལ་དུ་དགོས་ངེས་པ་ཅན་བཤད་
པའི་གྲངས་དེ་མ་ཆང་ན་ལས་དེ་མི་ཆགས་ཞེས་སྟེན་པ་ནི་དག་འདུན་དུ་མ་གྱུར་བས་མི་བྱའོ། །ཞེས་པས་
བསྟན་ན་ལས་གང་ལ་དག་སྐོང་དུ་དགོས་སྟུང་པ་ལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ནི་བཅུ་ལ་སོགས་པའོ། །

མཐའ་ལོ་བ་ཏུ་གཞན་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་བརྒྱབ་བྱ་བ་སྟེན་
པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡུལ་དབུས་ཁུ་དག་སྐོང་བཅུ་དང་། མཐའ་ལོ་བ་ཏུ་ལྷ་ཏུང་མཐར་བུས་ནས་བཤད་

གྱིམ། དེ་ལས་ཉུང་བ་ལ་བསྟོན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་མཆགས་པ་མ་བཤད་འདུག་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། འདི་ནས་
 དབྱེད་དང་ལྷན་པའི་དོགས་པའི་གནད་ཅིས་ཀྱང་ཡིན་མོད། འདི་ལ་སྤྱིར་བཏང་བ་དང་། དམིགས་ཀྱི་
 བསལ་པའི་གནད་གཅིས་པའི་སྤྱིར་གཏམ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་ལོབ་ཏུ་དག་སྟོང་ཆེད་དཀའ་བ་ནས་ལ་
 མོགས་ཉུང་མཐའ་བྱས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ལ་དག་སྟོང་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་
 བསྟོན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་མཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུ་བའི་ལུང་གོང་དུ་བྱངས་པ་དེ་དག་པའི་ཤེས་ཟེད། འདུལ་
 བ་མེད་ཏེ། བྱེད་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་བཞི་ནི་ལས་བརྗོད་མཁས། ༼ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷན་པར་གྱུར་ན་ནི།
 བསྟོན་རྫོགས་མ་སྦྱང་གྱུར་བ་སྟེ། ༼སྟེ་ཡིས་ཀྱང་ནི་ཐུག་བྱུང་འོས། ༼ཞེས་ཁ་སྟོང་དག་སྟོང་བཞི་པ་དེའི་
 བར་ན་ལས་(༡༧༩ན)བརྗོད་མཁན་ལས་སྟོང་གི་འོས་ཡོད་ན་བཞི་པ་དེ་ཅུམ་གྱི་བསྟོན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་
 བྱུང་རུ་ཞེས་བཤད་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ །གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་ཁ་སྒྲོང་བཞིའི་སྟེང་ཏུ་ལས་བརྫོང་མཁན་བསྟན་པའི་
ལུས་བསྟེན་རྫོགས་ཏུང་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དགེ་སྟོང་བཞིས་ཚོག་པ་བསྟན་པའི་བདུད་ཅི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ཡང་ནམ་དཔྱིད་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་ལོབ་ཏུ་ལུས་བསྟེན་རྫོགས་ཏུང་པ་ནི།
ཚོག་ལེ་དེར་དེའི་གོང་ཉིད་ཏུ། མཐའ་ལོབ་ཏུ་ལུ་ལ་སོགས་པ་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་ཟིན་པས་
སྐར་ཡང་བཞིའི་སྟེང་ཏུ་ལས་མཁན་དང་ལུས་བསྟེན་རྫོགས་ཏུང་ཞེས་བཤད་པ་ལ་ནམ་བཙད་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ནམ་བཙད་ལྷག་པོ་ཡོད་ཏུ་རྒྱག་ནའང་། གལ་ཏེ་བཞི་དང་ལས་བརྫོང་མཁས། ཞེས་སྐྱེས་
དབྱེའི་ཚོག་ཕྱུང་ན། དེ་ལྟར་འཕྱུར་བ་བདེན་ནའང་། གལ་ཏེ་བཞི་ནི་ལས་བརྫོང་མཁས། ཞེས་དགར་
ཚོག་སྟོས་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲུག་ཅོན་མཛད་པ་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །
དེས་ན་གནད་ཀྱི་སྟེང་པོ་གསར་སྟོན་བཞོད་པ་སོགས། བསྐྱབ་ཏུ་དགེ་སྟོང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བསྟོ་བའི་ལས་
ཡོད་པར་དགེ་སྟོང་ལུ་དེས་པར་དགོས་ཏེ། བསྟོ་བའི་ཕྱལ་དགེ་སྟོང་གཅིག་དང་། བཞོད་མཁན་དགེ་
སྟོང་བཞི་དེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསར་སྟོན་བསྟོ་བ་སོགས་བསྟོ་བའི་ལས་མི་དགོས་ན་དགེ་སྟོང་
བཞིས་ཚོག་སྟེ། དགེ་སྟོང་བཞིའི་ཚོགས་པས་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ལས་སལ་ཆེར་འབྱུལ་བ་བསྟན་

པ་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡུལ་དབུས་ཟུ་དག་སྒྲོང་དགུ་མཐ་ཆད་ཚོགས་པས་ཀྱང་
(༡༧༧)བསྟན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་བསྐྱེད་ཏུ་རུང་པར་ཐལ། ཞེས་འཕེན་པ་ནི་རིགས་པ་བཟང་པོར་སྒྲུང་
བས་ཡུལ་དབུས་ཟུ་དག་སྒྲོང་རྟེན་སྤྱི་པའི་དབང་གིས་དག་སྒྲོང་བཅུ་ལས་ཉུང་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་
ཡུང་ཁོ་བོས་མ་མཐོང་མོད་ཀྱིས། དུས་ཀྱི་དབང་གི་རྟེན་དཀའ་འབྱུང་ན་བཞིས་ཀྱང་བསྟན་ཚོགས་
འཆགས་པ་ཞིག་ཡུལ་དབུས་ཟུ་ཡར་མིན་དགོས་སོ། ཞེས་ཁོ་བོས་འཆད་དོ། །བཅུ་ཚོགས་དར་ལུ་
ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་སྒྲོང་དགོན་མོད་ཀྱིས། དགག་དགོས་ལས་རྣམས་པར་བྱེ་བ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱིས།
གཞན་རྒྱུ་བྱེད་ཟུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀའ་ཞིང་ཉེ་པར་འཆེ་བའི་ཆེ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བག་
ཡངས་ཟུ་བྱའོ། ཞེས་བཤད་པའི་ཚིག་གི་རྣམས་པ་ལས། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པའི་བདུན་ཅིར་ཡང་
གདོན་མི་ཟ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཐས་པ་ཁ་ཅིག་ ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་གསར་སྟོན་སྟོབ་དཔོན་
འོས་ཟུ་གྱུར་པ་མེད་ན། དེ་མེད་པར་བསྟན་པར་ཚོགས་པ་ལ་ཉེས་མེད་ཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལྷོ་མ་པ་ཡར་
འཆགས། དེའི་འོས་ཡོད་བཞིན་དེ་མེད་པར་ཚོགས་པ་ལ་སྐྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་སྟོ་
གསལ་དག་གིས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དགོས་པ་དབྱེད་ན་དབྱེད་ལྡན་དག་ན་ེ། དག་སྒྲོང་བཞི་ཁོ་
ན་ལས་བསྟན་པར་ཚོགས་མ་ཐག་པའི་བསྟན་ཚོགས་ཀྱི་ལྷོ་མ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་དག་སྒྲོང་
བཞི་པོ་དེ། མདོ་རྩ་བར། འདིར་ཆོ་ག་ནི་དག་འདུན་ཆར་བ་དང་། ལས་བརྗོད་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་
ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་ཀྱི་དག་འདུན་ཆར་བ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དག་
སྒྲོང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ད་ལྟར་ཆོ་ག་ལས་བསྟན་པར་ཚོགས་པའི་ལྷོ་མ་པ་ཡིན་པའི་(༡༧༧)ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་དག་སྒྲོང་བཞི་པོ་དེ་དབྱུང་བ་ལ་ནི་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པ་དག་
འདུན་ཉིད་དོ། །བསྟན་པར་ཚོགས་པ་ལ་ནི་བཅུ་ལ་སོགས་པའོ། །མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་ནི་མེད་ན་
འདུལ་བ་འཛིན་པ་དར་ལུ་ལ་སོགས་པའོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དག་སྒྲོང་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་དག་སྒྲོང་བཞི་པོ་དེ་ལྷག་མ་ལ་ནི་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། །
ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དག་སྒྲོང་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་

དགེ་སློང་བཞི་པོ་དེ་དབྱུང་བ་ལ་ནི་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་ཉིད་ཤེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་
བསྟན་གྱི་དགེ་སློང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་རྒྱུ་བྱེད་གྱི་དགེ་སློང་བཞི་པོ་དེ་བསྟན་
པར་རྫོགས་པ་ལ་ནི་བརྩ་ལ་སོགས་པའོ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དགེ་སློང་ཡར་མ་ཡིན། མཐའ་
ལོབ་དག་ཏུ་ནི་གཞན་མེད་པ་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའོ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་
གྱི་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ན་ཁྱོད་རྒྱུ་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་དབྱུང་བའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱུ་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་བསྟན་རྫོགས་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་རྒྱུ་བྱེད་གྱི་དགེ་སློང་བཞི་པོ་དེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དབྱུང་བ་དང་
བསྟན་(༡༡༧)པར་རྫོགས་པའི་བྱ་བའི་ལས་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་གིས་ལྷག་མའི་ལས་ལ་ནི། དགེ་
སློང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་དགེ་སློང་ཡིན་པར་
ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་གཞུང་དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་
ལྷག་མའི་ལས་ལ་ནི་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཁྱོད་རྒྱུ་བྱེད་གྱི་ལས་
དེ་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་ལས་མིན་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན་ཅ་བ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་ལྷ་མ་དེ་དག་གི་
སྒྱུར་བཏང་ལས་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། དགེ་སློང་བཞི་ཁོ་ནས་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་བསྐྱུལ་བ་འདི་
དམིགས་བསལ་ལྷ་མོའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས། གཞུང་ལྷ་མ་དེ་དག་གང་གི་ཡར་སྐབས་ནས་དངོས་བསྟན་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུང་བ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་སྤྱོད་རྗེའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་མོར་མཛོད་ནོ། །

འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིང་པོ་ལས། ཡམ་བརྒྱད་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་དང་། སྒྲིང་བའི་ལྷུང་བྱེད་སྐུ་ཅུ་
གསུམ། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ། ཁོ་མོར་བཤགས་པ་བརྩ་གཅིག་དང་། ཉིས་བུས་བརྒྱ་
དང་བརྩ་གཉིས་ཏེ། སྐུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་བཞི་རྣམས། སྒྲིང་བར་བྱེད་པ་དགེ་སློང་ལ། ཡམ་པ་བཞི་དང་
ལྷག་མ་ནི། བརྩ་གསུམ་སྒྲིང་ལྷུང་སྐུ་ཅུ་དང་། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་དགྲ་བརྩ་དང་། ཁོར་བཤགས་
བཞི་དང་ཉིས་བུས་ནི། བརྒྱ་ཅུ་བརྩ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཡིས། ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྩ་ཅུ་གསུམ་རྣམས། །
སྒྲིང་བར་བྱེད་པ་དགེ་སློང་དོ། ཞེས་པའི་དགེ་སློང་མའི་སྒྲིང་པོ་དུ་མ་དར་བས་ཆོ་ག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་

གཞག་ལས་ཚོགས་ཚོར་མ་གསུངས་པ་དགོངས་གཞི་(༡༥༦)ཆེ་ཞེ། རིག་ཆེན་མཛེས་པའི་ཐ་ཚོམ་དུ།
 ཀུན་མཁུན་རིག་པོ་ཆེའི་བཞེད་པས། གངས་ཤིའི་ལྗོངས་འདིར་བྱུང་མེད་བསྟེན་རྫོགས་བྱུང་མི་འདྲ་
 གསུངས། དེའི་རྒྱ་མཚན་མདོ་ཅུར། ཆངས་པར་སྟོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་འབྱུང་རོ། །གསར་སྟེ་སྟོན་པའི་འོག་ཏུ་དགེ་འདུན་གྱི་དེ་སྟེན་པར་བྱའོ། ཞེས་
 དང་། དེའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། གྲུབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་སྟོང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཞེས་སྟོས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་ན་བྱུང་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་གསར་སྟེན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་པའི་འོག་ཏུ་དགེ་
 སྟོང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཆངས་སྟོད་ལ་ཉེར་གནས་གྱི་ཕྱོམ་པ་དེས་པར་སྟེར་དགོས། འདི་ལ་མ་སྟེན་
 གྱུར་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་གཞན་གསུངས་པ་མེད། དགེ་སྟོང་མའི་དགེ་འདུན་དུ་ཡོངས་པ་ནི་བོད་
 དུ་སྟེ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་མ་བྱུང་། དགེ་སྟོང་པའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནས་བྱུང་མེད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཐོག་པ་
 འདི། དགེ་ལྡན་པའི་ཆོས་རྗེ་འདུལ་པ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་གྲགས། དེ་དག་ལ་རིག་པའི་འདྲ་
 རྟོ་འཕངས་པས་དེ་དག་གིས་མ་བྱས་མོ་ཟེར་ཞིང་། བཅ་མཁའ་བཟོད་ནམས་གྱི་མཁའ་པོ་དང་། གངས་
 གྱི་ཕུའི་བྲམ་མ་ཞིག་གིས་ལས་སྟོབ་བྱས་ནས། རྒྱ་དབང་རང་བྱོན་གྱི་དཔོན་མོ་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་པ་ལ་
 ཐོག་སོར་བར་སྟེར་རོ། །ཞེས་གསུང་པར་མཛད། བཅ་ཆེན་རིག་པོ་ཆེས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་མེད་བསྟེན་
 རྫོགས་གནང་འདུག་པ་རྒྱ་མ་དགེ་སྟོང་མར་གྲགས་པ་བཙུན་པའི་ཆད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཟེར། ཀུན་མཁུན་གྱི་
 གསུང་སྟར་ན་བཅ་ཆེན་ལ་ཡང་རིག་(༡༥༦)པའི་འདྲ་རྟོ་འཕོག་པ་འདྲ། གང་སྟར་མཁའ་པའི་ལུགས་
 རྟོལ་དེ་དག་ལ་འཐད་མི་འཐད་གྱི་ནམ་དབྱེ་ཅི་འདྲ་གསུང་གིན་ཡོད། ཀུན་མཁུན་གྱི་གསུང་དེ་ལ་དཔལ་
 གྱི་འབྲི་གིང་ལས། བ་མའི་ཆོག་ཐན་རྩལ་བསྟོར་པ་ལས། །པ་མའི་བསྟེན་རྫོགས་ཐན་རྩལ་ཆགས་པའི་
 ཕྱིར། །གཞོད་བྱེད་རིག་པའི་རུ་མཚོན་བདུལ་པོ་ཞེས། །ཆོལ་ན་མགྱིན་པ་འདེགས་རྩམ་སུ་ཡོད་སྟོས། །
 ཞེས་རྗེ་འབངས་རྣམས་ལ་མཁས་སྟོངས་གྱི་ཉམས་སད་པའི་གནད་དུ་བསྐྱུལ་པའི་གསུང་ཡང་འབྱོན་
 པར་མཛད་འདུག་པ་མའི་ཆོག་ཐན་རྩལ་བསྟོར་པ་སྟེ་ཐ་ཚོགས་ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པ་དང་། མ་ཆོག་ལ་བཞེན་ནས་སྟེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མདོ་ཅུའི་ལས་གཞི་ཉིད་དང་། དེའི་རྒྱ་

ཆེར་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱིས་མ་དགོངས་པར་དབྱེད་པ་དེ་དག་གསུངས་པ་ག་ནས་
ཡིན། རྗེས་འབྲངས་དག་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་གོ་བ་གཞིར་བཞག། །ཁ་སྐོར་ལས་དོགས་གཅོད་དེ་དག་
གནང་བའི་དབྱ་ཉིད་ནས། དངོས་གཞི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཆོ། །ཆོགས་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྐྱར་བ་
དང་། །ལས་ཆོག་ཕན་ཚུན་བསྐྱར་བས་ཀྱང་། །ཆགས་པར་ལས་གཞི་ཉིད་ལས་གསུངས། །འོན་ཀྱང་ད་
ལྟར་ཆོག་ཡིས། །བྱད་མེད་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་ལ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་ཡོད། །ཆར་སྐྱོད་ལ་ཉེར་
གནས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་རིག་པའི་རུ་མཆོན་བརྒྱལ་ཚུལ་ལ་མའི་ཆོ་
ག་ཕན་ཚུན་བསྐྱར་བ་ལས་སྟོམ་པ་སྟེ་བའི་བྱིར། མིར་ཅོམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལུས་པ་ཅན་ཞིག་དཔལ་གྱི་འཕྲི་
ཤིང་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་(༡༥ཡན)འདྲ། ཀུན་མཁྱེན་རང་གི་གསུངས་པ་དེ་ག་རྟགས་སུ་བགོད་
ནས་གཞོད་བྱེད་རིག་པའི་རུ་མཆོན་བརྒྱལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གིན་ཏུ་མད་ཅིང་། བཤ་ཆེན་གསེར་
མདོག་ཅན་པས་དགེ་སྐྱོར་མ་བསྒྲུབས་པར་ཁོར་འདུལ་བའི་བདག་པོ་ཡིན་པས་གསུང་རྒྱུ་ལོས་ཡོད་ཅེས་
མཁན་དག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཆན་བྱ་མཛད་འདུག་པ་ས་སྒྲུ་པའི་བླགས་ཞེན་ཡིན་པས་ཆེ་ཡར་
གསེར་མདོག་ཅན་པའི་བླག་ལེན་དེ་འདྲ་ཆོས་ལ་དབང་ཟ་བར་ཟད་གྱི། ལལ་རྒྱ་པ་བསད་གྱི་རུ་བཞིན་
རྟགས་སྟོན་པར་ཡོད་པ་རྒྱུ་མཆན་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་མཐའ་མ་བཀག་གོ། །

དགོ་འདུན་ལ་གསལ་བ་གདབ་པའི་རྒྱལ་མ་ཁུ་རྩོན་འིན་པོ་ཆའི་ལས་ཆོག་ཏུ་བསྐྱེད་བར་རྫོགས་
 བར་མཛད་ཏུ་གསལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་མ་རྒྱད་པའི་རྒྱུར་མཛད་པ་ཞིབ་ཏུ་བཤོལ་ཆོ། དོན་གྱི་ཆ་ལ་ཕན་
 བར་འབྱུང་བས་ཉེ་བསྐྱུར་པ་རྩོན་མའི་བར་འགོ་བ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ། བེལ་འོ་ཞེས་པའི་མིར་ཏུ་
 བསྐྱུབས་པའི་རྩོན་ལ། ཀ་བྱིངས་ལ་ཡོན་ཏན་འགོག་པའི་དོན། བྱིངས་མཐའི་ཨ་བརྩོད་དོན། བྱིངས་
 བསྐྱེད་ཅད་པ་མ་ཡིན་པ་གསལ་བྱེད་དང་པོ་ཡ་ཡིག་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་དང་པོར་ཨིཌ་ལྷ་ག་མའོ་ཞེས་
 བས་བར་རྩོན་ཨིཌ་བྱིན། ཏ་གནས་དོན། མོ་མོར་བྱངས། མི་ཟད་པ་ལས་མི་བྱིས་པས། བ་བརྩོད་ཞེས་
 གྲུབ། ཡར་ཉེ་བསྐྱུར་མི་རྩོན་མའི། བ་ཉིལ་ལོ་ལ་ཡང་སྟེ། འགོ་བ་ལའོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ། དན་དང་
 རྩུ་བ་རྩོགས་ཀྱི་མདོས་བྱིངས་མིར་ཏུ་བྱེད་པའི་རྩོན་ཨུ་རྒྱུར་ཅ་རྩེས་འབྲེལ། བྱིངས་ཀྱི་ལོ་ཡིག་ལ་ཁ་

སོགས་ཏུ་ཉ་སོགས་ཡི་ཡིག་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཨཱི་(༡༥༧)མདོ། ཤེལ་ རྣམས་ལས་པ་རྩྭ་ལོ་
ཞེས་པའི་བྱད་དོན། མོ་སོར་བྲངས། སི་ཕྱིས་ལུ་པ་ཐོག་མར་བཞག་པས། ལུ་པ་སྤྱ་ཉ་ཞེས་བྱུལ། ཡང་
ཉེ་བསྐྱར་ལུ་ཉ་ཐོན་མའི་ལུང་པི་གཙོད་པ་ལོ་ཞེས་པའི་བྱིངས་ལ། རུས་པ་དང་སྟོན་པ་དག་ལ་འདོ་
ཞེས་པ། བྱིངས་ཚོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་དབྱེ་བཅུ་མིའི་སྟེས་བུ་དང་པོའི་མང་ཚོག་ཏུ་སྐྱར། བྱེད་པ་པོ་ལ་
ཨན་ཏེ་པི་ཀ་ར་ཆའོ་ཞེས་པས་ཨན་བྱིན། བ་རྩེས་འབྲེལ། བྱིངས་མཐའི་ཨི་ཡིག་ །ཨི་དེ་གི་རུམ་ལོ།
ཞེས་པའི་བྱད་དོན་ཡིན་པས་ཨི་ཕྱིས། རུས་བྱིན། མ་གནས་དོན། ལུ་བརྗོད་དོན། ལྷེ་པ་ལས་ལྷེ་པ་དེའི་
ལུ་པ་རྣམས་སུ་འོས་ན་མ། ཉེ་བསྐྱར་ལུ་ཉ་གི་ཉ། ཏའི་ལ་འོས་ལར་བསྐྱར། མོ་སོར་བྲངས་པས། ལུ་སྤྱ་སྤྱ་
ཏུ་ཞེས་བྱུལ་བོ། །དེ་ཡང་ལས་ཚོག་མང་པོར་སྐབས་འདིར་གསོལ་བ་ཐེབས་ན་ལས་དངོས་གཞིའི་
སྐབས་གཉིད་གིས་ར་རོ་བའམ། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཀྱང་སྟོམ་པ་སྟེ་གསུང་བ། ལུང་ཞུ་བ་
ལས། བཅུན་པ་གཉིད་ལོག་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ།
ལུ་ལུ་ལི་དེ་སྟེ་ལུས་དང་ཚོག་གིས་དམིགས་ལ་གསོལ་བ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་ཚོ་གཉིད་གིས་ལོག་ཀྱང་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རི་ལྟར་གཉིད་གིས་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ར་རོ་བ་དང་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཏད་པར་མདོན་ཞིང་། དེ་ལྟར་
ན་མཁས་བྱུལ་མིན་པོ་ཆེས། ཚུལ་འཆལ་བུལ་ན་གནས་པའི་དགེ་འདུན་དང་། །སྤྱགས་ཚོག་(༡༥༨)
མོར་འཕྱལ་གྲག་དང་བད་མ་འཕྲོད། །དེས་པ་ལུ་བུལ་མེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པ་
དགེ་སྟོར་གཞུགས་བརྟན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་མཚོན་མཁས་པ་པལ་ཆེར་གྱི་བཞེད་པར་ཐོབ་སྟོ་
སྟེ་པའི་བད་འཕྲོད་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་དང་རྒྱལ་འགལ་དུ་སོར་བ་ལྟར་ན་ལུང་གི་དོན་ལ་སྦྱིར་བཏང་
དམིགས་བསལ་གྱི་དགོངས་བསལ་གྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་རྒྱ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་བཀའ་ཆད་མ་ལ་རས་
གཙོད་མི་བྱུང་ཞིང་། དེ་དོན་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན་གྱི་རབས་གྱི་ཡིག་ཆ་གསུང་རྒྱལ་ཐུག་ལེན་རྣམས་ལ་རྒྱ་
བུན་གྱི་ཚོས་ལས་འོས་མེད་པས་ཁ་ཚོན་གཙོད་དཀའ་ཞིང་། ཐོག་མར་སྟོམ་པ་ལེན་འདོད་ཡོད་པའི་ལུང་
གསོལ་བཞིའི་སྐབས་གཉིད་དུ་སོར་བ་རྩེས་སུ་སྟོམ་པ་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པས་གོ་ཚད་པ་ལྟ་བུའི་འབྲུ་བསྟོན་

ལས་འགྲེལ་རྒྱ་གཞན་མེད་ཆོ་སྤོམ་པ་ཐོབ་དུས་ཡིད་གཞན་དུ་ཡོངས་ནས་ངོ་མ་འཕྲོད་ཀྱང་ཐོག་མར་
འདུན་པ་དང་རྗེས་སུ་ཐོབ་གློ་ཡོད་པས་སྒྲོན་མེད་དུ་བལ་ཞིང་གང་ལྟར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཆོག་
ལྷ་ཕྱི་མི་འགལ་བའི་ལྷགས་ཤིང་པོར་བརྒྱངས་ནས་ཚུད་པ་སྤོངས་གིག་ཅེས་མགྲིན་པ་བཏེག་ནས་སྟོན་
དུ་གསོལ་ལོ། །

གསོལ་བཞིའི་ལས་འདི་ཆོག་སྤྱིད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བར་དགོས་པར་བཤད་པས་དགོས་པ་ཆད་པ་
དང་། རོན་མེད་གྱི་ལྷག་པོར་བསྟན་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་མོར་དཔྱད་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཞུ་
རི་ལྷག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁྱེད་འཛིན་ཅིང་།
ལུང་དང་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་གནས་བརྟན་ཡང་དག་པ་ཡོངས་(༡༥༧ན)ཀྱི་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྒྱ་མ་པ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་ལྷག་དུ་ལུལ་བ། ཁྱོད་གྱི་འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་གི་
རྒྱབས་ནས་དྲི་བ་འགའ་ཟུང་མཛད་འདུག་པའི་དྲི་བ་དང་པོ། བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་ལས་གཞིའི་བརྗོད་པའི་
རྒྱབས་ན། ཆོ་དར་ལྷན་པ་གང་དག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་བསྟེན་པར་
རྟོགས་པར་མཛད་པར་བཞོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཞིག་ཅེས་པ་འདི་ལ། འགོ་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་
ཟེར་བའང་མི་འདུག །མཇུག་ན་དགེ་འདུན་ལས་བྱ་བའང་མི་འདུག་པས། འདིར་གོང་འོག་གང་རུང་
ཞིག་དུ་དགེ་འདུན་ཞིག་དགོས་སྟུམ་ཞིང་། གལ་ཏེ་མེད་ན་གསོལ་བ་དང་མཇུག་བསྟུ་དང་། བརྗོད་པ་
རང་གི་འང་ཆོག་འདིའི་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་དགེ་འདུན་སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགག་སྟོམས་ཤོར་ནས་འགོ་བར་
ཡོད་ཅིང་། གལ་ཆེ་ས་ཏོག་པ་དེར་དགེ་འདུན་རོན་མེད་ལ་བཏང་ནས་མཁན་པོ་རྒྱང་པས་བསྟེན་པར་
རྟོགས་པར་མཛད་ཅེས་པའི་རོན་དུ་འགོ་བར་འདུག་མི་འདུག་མཁུན་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་གཟུ་པོར་
གནས་པའི་རྣམ་དཔྱད་རྒྱ་ཆེན་པོས་གཟིགས་པར་ཞུ། བདག་གི་གོ་ཆོད་དམ་ཐེ་ཆོམ་སྟེས་ཚུལ་ལ།
འདིར་དགེ་འདུན་མང་ཤོས་དང་ཉུང་ཤོས་གཉིས་ཟེར་བའི་ཚུད་པ་འདི་སྟོན་དུས་སྤྲ་མོ་ཞིག་ནས་བྱུང་
ཡོད་པར་འདུག་ཅིང་། མཁས་པ་མང་པོ་སྤྱིར་སྤྱིར་ས་པའི་དུས་ནའང་མཁན་ཆེན་ཐར་ལོའི་གསུང་གིས།
གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་མང་ཤོས་འདི་དག་པ་ཡིན་སྲིད་ན་ཉུང་ཤོས་ལ་ཆད་པའི་སྟོན་ཆེན་པོ་འོང་ཞིང་ལས་

མི་ཆགས་ལ། གལ་ཏེ་མང་ཤོས་ལྷག་ཏུ་བཅུག་ནའང་བརྗོད་པ་ལྷག་པ་དག་གིས་ནི་(༡༥༣)མ་བྱས་པ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལས་མི་འཆགས་པའི་དགག་བྱ་མེད་པས་མང་ཤོས་བྱས་ན་ཉེ་ལྷོས་
 རྒྱུ་ཞིང་། ལག་ལེན་བཟང་གསུང་བ་ལགས་པར་གདའ་བ་ཤིན་ཏུ་མད་པའི་གསུང་ཡིན་སྟེ་མ་བྱས་པ་བྱུང་
 ཞིང་། དོན་ལའང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེན་ཆོས་བདག་བཟང་རན་ལྷ་བྱུང་
 མོང་ནས་དུས་ཤིས་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་པ་ལ་ཆེར་གྱིས་དགོ་འདུན་ཏུ་ཤོས་དག་པར་ཁ་ཆོན་བཅད་འདུག་
 ནའང་། མང་ཤོས་རང་དང་པོའི་ཡིན་ལུགས་དེ་ཡིན་བྱས་ནའང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དུས་ཤིང་འཐད་
 པར་ཡོད། དགོ་འདུན་གྱིས་ཞེས་དང་། དགོ་འདུན་ལས་ཞེས་པ་འདི་རྣམས་ལ་འབྱུ་མནན་ཅིང་གོང་འོག་
 གི་གྲང་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ན་འགལ་འདུས་སྒྲིན་ཅན་གཅིག་གྱུར་མེད་ཅིང་། ཏུང་ཤོས་ལ་བརྟགས་ན་
 མ་འབྲེལ་པའི་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་མ། འོན་ཀྱང་ཏུང་ཤོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་གདངས་སྤངས་སྒྲི་
 བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་། མང་ཤོས་པའི་གསོལ་པའི་མཆུག་ཏུ་དགོ་འདུན་ལས་ཞེས་པ་དང་།
 མཆུག་སྟུང་དུ་དགོ་འདུན་ལས་ཟེར་བ་ཞིག་དང་། བརྗོད་པ་ལ་དགོ་འདུན་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་
 མཛད་ན་ཞེས་པའི་གསུམ་པོའི་དགོ་འདུན་ལས་ཞེས་པ་འདི་རྣམས་ལྷག་ཏུ་བཅུག་ནས་སྟུང་པ་ལ་སྒྲིན་
 མེད་མོད། བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་འོག་མའི་དགོ་འདུན་ལས་ཞེས་པ་འདི་མེད་ཁ་མེད་ཡིན་སྟེ་མ་བྱས་པ་དང་།
 ཏུང་ཤོས་ལ་གཅིག་པོ་ཆད་པ་དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དགོ་འདུན་མང་ཤོས་ལ་ཞུས་དག་བྱས་དུས་
 མཆུག་སྟུང་ལ་གཅིག་ །གསོལ་(༡༥༤)བ་ལ་གཅིག་ །བརྗོད་པ་ལ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ལྷག་པའི་སྒྲིན་དེ་
 ཆོར་ནས་བསུབས་པའི་ཞོར་ལ་འདིའི་སྒྲིན་ཡོན་ཞིབ་པ་དེ་མ་ཆོར་བར་བསུབས་པ་ཞིག་དེ་བར་དུ་
 མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུག་རྟོག་མ་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་ལ་ལུས་པ་
 ཡིན། གལ་ཏེ་རྟོག་དབྱེད་ཞུགས་ན་ཆེ་རྒྱུ་རི་དང་མཉམ་པ་འདི་མ་མཐོང་དགོས་པའི་ཆོད་དུ་འདུག་
 བསམ་པ་བྱུང་ཟེར་བ་ལ། ལས་དངོས་གཞིའི་བརྗོད་པའི་སྐབས་ན་ཆོད་དང་ལུན་པ་གང་དག་མིང་འདི་
 ཞེས་བཟྱི་བ་མ་ཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་
 ཅང་མ་གསུང་ཞིག་ །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག་ །ཅིས་པ་འདི་ལ་གལ་ཆེ་སྟོག་པ་

དེར་དགེ་འདུན་དོན་མེད་ལ་བཏང་ནས་མཁན་པོ་རྒྱུད་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ཅིས་པའི་
 དོན་རྒྱུ་མི་འགྲོ་ཞེ། གོང་དུ་དགེ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འཆོལ་ནས་གསོལ་ཏེ་མཆི་སྟེ་གསོལ་
 བ་ཞེས་པ་གལ་ཆེ་ས་ཡིན་ཅིང་ལས་ཀྱི་དོ་བོ་བརྗོད་པ་མཆི་སྟེ། བྱ་བ་བརྗོད་པ་གསོལ་ན། ཞེས་པ་འདི་
 དག་གལ་ཆེ་ས་ཡིན་ཏེ། གསོལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་འགག་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་རྒྱུས་
 མཉམ་པའི་བྱིང་། བྱེད་པ་བརྗོད་པ་དེའི་སྤྲད་རྒྱུ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་སྤྲུབ་བྱའི་རྒྱུ་ལ་སྟོམ་པ་སྟེ་ས་ཆར་
 བས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་ཅིས་པ་མར་ཆད་གལ་ཆེ་ས་ཏོག་པ་ཡང་མ་ཡིན། གལ་ཆེ་སར་དགེ་འདུན་
 ལན་གསུམ་ཡོད་པས་དགེ་འདུན་དོན་མེད་ལ་བཏང་བར་ཡང་མི་འགྱུར། དགེ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པར་མཛད་ན་ཞེས་པ་ཡོད་པས་(༡༩༠ན)མཁན་པོ་རྒྱུད་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དོན་རྒྱུ་ཡང་
 མི་འགྱུར། ཡང་དགེ་འདུན་ཉུང་ཤོས་པ་ལ་ལྷང་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ལྷང་རིགས་
 ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་མེད་བཞིན་རྒྱ་རབས་པས་བྱས་པ་བཅོན་དུ་འཇུག་ན་མཁས་པའི་གསུང་དུ་ཨོ་འགྲོ་ཟེར་
 བ་ལ། དགེ་འདུན་ཉུང་ཤོས་ཡིན་པའི་ལྷང་ཡོད་དེ། ལྷང་དང་། ཀླུ་གཏམ་ལས། དེའི་སྤྲད་རྒྱུ་དགེ་
 འདུན་གྱིས་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
 མཛད་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཞིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་
 དག་ནི་གསུངས་ཤིག །འདི་ནི་ལས་བརྗོད་པ་དང་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་རྒྱུ་ལན་གཉིས་གསུམ་རྒྱུ་བརྒྱས། དགེ་
 འདུན་གྱི་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས། དགེ་འདུན་གྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་རྒྱུ་འཛིན་
 ཏོ། །དེ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་བར་རྒྱུ་པའི་ཆོག་དང་ལས་སོ། །ཞེས་འདིའི་རྒྱ་དཔེ་དང་བོད་དཔེ་
 གཉིས་ཀ་ལས་དགེ་འདུན་ཉུང་ཤོས་བཤད། དེ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། གསུམ་པ་ནི་བྱེད་པ་
 བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་རྒྱུ་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་
 མཛད་ཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་བསྟེན་པར་

རྫོགས་པར་མཛད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་(༡༩༠༧)པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལ་དོན་གྱི་སྐབས་གཉིས་བྱས་པ་ཉིད་ན་ལས་པ་ལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་
དགོ་འདུན་ཏུར་ཤོས་བཤད་དོ། ། དགོ་འདུན་བཞི་ལྷག་པར་འདོན་པ་མ་དག་པའི་རྒྱ་མཚན། འདུལ་བ་
ལུང་དང་། ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གི་གཞུང་དང་། མདོ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་
དང་། ཤེས་རབ་བྱེད་པས་བྱས་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་རྣམས་སུ་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ལས་བརྒྱ་ཅུ་
གཅིག་གི་རྒྱ་དཔེ་བོད་དཔེ་གང་ན་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་དགོ་འདུན་མང་ཤོས་པ་དག་ན།
དེའི་ལུང་རྩོད་མེད་དགོས་ཤིང་། ལུང་གི་རྒྱ་མཚན་མེད་བཞིན་ཏུ། མཁན་ཆེན་ཐར་ལོ་ལ་སོགས་སྟ་
རབས་པའི་གསུང་བཙན་ཏུ་འཇུག་ཟེར་བ་དེ་བས་ཀྱང་མཁས་པའི་གསུང་ཏུ་ཨོ་འགོ། མཁན་ཆེན་ཐར་
ལོས་ཀྱང་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་གཟིགས་ནས་དགོ་འདུན་མང་ཤོས་བཞེད་པ་མ་ཡིན། རྒྱ་མིག་ཏུ་
འཛོག་འདུ་ཞིག་བྱུང་ཏུས་དགོ་འདུན་མང་ཏུར་གང་དག་གི་གླིང་མོ་བྱུང་བ་ལ་གཞན་ཞིག་ནས་འོངས་པའི་
འདུལ་འཛིན་ཏུ་རྫོམ་པའི་ཤོབ་ཤོ་ཞིག་གིས། ལུ་བ་མང་ཤོས་ནས་དགོ་འདུན་མང་ཤོས་བཤད་ཟེར་བ་ལ།
ཁོ་འདུལ་འཛིན་ཡིན་པར་འདུག་པས་བདེན་ཡོང་གསུངས་ནས་ཆད་མར་བརྒྱང་འདུག་ཟེ། རང་གིས་ངེས་
པར་བྱས་པའམ་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པར། རྒྱན་པོ་ཟེར་ཆད་ལ་
བདེན་པར་བརྒྱང་ན་རྣམ་པར་འབྱུངས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དབྱེད་ཞབས་སུ། དགོ་འདུན་མང་ཏུར་གི་བཤད་
པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དགོ་འདུན་མང་ཤོས་པ་ཡང་ཐུན་མ་བ་(༡༩༡)ཐུར་ཅེ་མོས་དུན་པ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་ཀྱི། དེ་མ་གཏོགས་དབུས་གཙང་གི་འདུལ་བའི་གྲ་ས་བཟང་པོ་རྣམས་སུ་དགོ་འདུན་མང་ཤོས་མ་
གསུངས་པས། བརྟན་པ་དགྲུག་པའི་ལོག་ལྟའི་རྗེས་སུ་མ་འབྱུང་ཞིག །ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནས་ལེགས་
པོར་སོང་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་དཔེ་ཆས་དཔར་པོ་བྱུང་བ་
དགའ་ཞིང་། དགོ་འདུན་ཏུར་ཤོས་འདི་ཡང་སྤར་གྱི་དཔེ་ཆ་མ་དག་པ་ཞིག་ལ་ཆད་མར་བརྒྱང་བས་ཉེས་
བསམ་སྒྲུལ་བ་བྱུང་ལ་དེ་ལྟ་མེད་པ་ལ་ཆེར་རྒྱ་དཔེ་ལགའ་ཞིག་ན་གང་འདུག་དེ་ལ་ཆད་མར་བྱེད་པ་མང་པོ་
འདུག་ནའང་། ལུང་རིགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དཔེ་ཆ་དེ་ན་སྤར་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་ཞེན་པས་འཇུག་པ་དང་

དབང་རྒྱལ་གི་སྒྲོད་པ་མིན་པར་ལུང་རིགས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་འདུག་ན་དཔེ་ཆ་ལ་ཕར་ཁྱད་དག་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན་པས་མ། རྒྱ་གར་པ་རྣམས་ལ་དག་སྒྲུང་ཆེ་པར་འགྲོ་མོད་ནའང་རྒྱ་དཔེ་འདྲི་མཁན་ཐམས་ཅད་
འཕགས་པ་མིན་མཆི་བས་སོ་སྒྲེ་འདྲ་ཡིན་ན་ནོར་པ་ཡང་མཆི། ད་ལྟར་གྱི་རིགས་པ་བསྐྱེས་པས་ཤེས་
བསམ་པ་བྱུང་ཟེར་བ་འདུག་པ་ལ། སྒྲིར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་དཔེ་ཆས་དབང་པོ་བྱལ་དགའ་བ་
བདེན་ནའང་། འདུལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པའི་དབང་གིས་བཞག་དགོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རིགས་
པས་དབྱེད་ཏུ་མི་བཏུབ། གལ་ཏེ་རིགས་པས་གྲུབ་དགོས་ན། སོ་སྒྲེའི་དགོ་འདུན་གྱིས་ཁ་སྒྲོང་བཏུབ་ལ།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁ་སྒྲོང་མི་བཏུབ་པ་ཅི་ཡིན། ལུས་ལས་སྐྱེས་པའི་མགོའི་སྒྲ་བྲེག་ཏུ་བཏུབ་
ལ། འདོམས་ཀྱི་སྒྲ་བྲེག་ཏུ་མི་བཏུབ་པ་ཅི་ཡིན། (༡༧)བ)རྒྱ་སྒྲེ་འཕྲོ་བཅད་ན་ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་ལ། རྒྱ་སྒྲེ་
འཕྲོ་བཅད་ན་ལྷུང་བ་མི་འོང་བ་ཅི་ཡིན། རེག་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དགོ་སྒྲོང་ལ་
ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ཅི་ཡིན། དེ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་། དགོ་འདུན་
ཏུང་གོས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་མ་དག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་། དཔེ་མ་དག་པ་མེ་མེ་ཅམ་སྒྲིད་མོད། ལུང་དང་ལས་
བརྒྱ་ཅ་གཅིག །མདོ། འགྲེལ་པ་རྣམས་མ་དག་ཟེར་བ་ནི་གཞན་རྣམས་ཅི་ཟེར་ལྟ་པའི་མཐའ་གཅོད་ཡིན་
མཆི། བྱེད་སྒྲེ་སྒྲོད་ཀྱི་དོན་དགོངས་པས་དེ་འདྲ་ཞེ་བས་མི་འདོད། གལ་ཏེ་ཞེ་བས་སྒྲ་བ་ཡིན་ན་བསྐྱན་པ་
སྒྲོན་མེད་ལ་སྒྲོན་གྱི་དྲི་མ་ཚོལ་བ་བཏུད་ཀྱིས་ཁ་བྱེ་བ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། རྒྱ་དཔེ་འདྲི་མཁན་འཕགས་
པ་མིན་པས་རྒྱ་དཔེ་ལ་ནོར་བ་འོང་སྒྲིད་ཟེར་བ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་ཤིང་། བྱེད་དགོ་འདུན་མང་གོས་
འདོད་པ་ལའང་རྒྱ་དཔེ་པོད་དཔེས་དབང་པོ་མི་བྱལ་ན། གཞན་རིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ལུང་ཞལ་གསལ་
ནི་མོད། རིགས་པས་ནི་མི་རུང་། རུང་མཐུན་ཅི་རྒྱ་ནི་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་མཁན་པོ་མིང་འདི་
ཞེས་བཤྱི་བས། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། ཞེས་པ་འདི་ལ་ཅིས་ཀྱང་དགོ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་
པར་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། ཞེས་པ་དགོས་ན་མཁན་པོར་གསོལ་བ་གདབ་པའི་སྐབས་སུ། བཅུན་པ་
མཁན་པོས་དགོ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། ཞེས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་མཁན་པོས་
དགོ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། ཞེས་པ་དང་། མཁན་པོ་མཁན་པོས་དགོ་འདུན་

ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་(༡༥༩ན)མཛད་དོ། །ཞེས་པ་དགོས་པར་འབྱུང་། འདོད་ན་ལུང་དང་། ཀམྱ་
ག་ཏམ་ལས། མཁན་པོ་ལ་ཐུག་འཇལ་དུ་བཅུག་ནས། མདུན་དུ་བ་གཉི་ཉེར་དུ་རྩ་བཉིང་བ་ལ་ཉིང་བ་
གཉིས་ཀྱིས་མནན་ནས་ཅོག་ཅོག་པུར་འདུག་དུ་བཅུག་ནས། གལ་ཏེ་མཁན་པོ་ཡིན་ན་མཁན་པོ་ཞེས་
བརྗོད་པར་བྱ། གློབ་དཔོན་ཡིན་ན་གློབ་དཔོན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། བཅུན་བ་ཡིན་ན་བཅུན་པ་ཞེས་ཅི་
རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟེན་ནས། དེས་འདི་རྒྱད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུན་པ་དགོངས་
སྒྲ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་བཅུན་པ་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་གྱིས། བཅུན་པ་བདག་གི་མཁན་
པོ་མཛད་དུ་གསོལ། བཅུན་པ་མཁན་པོས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བཟུང་། །དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་
ལན་གསུམ་དུ་བརྒྱས་ཚིག་གསུམ་པ་ལ་མཁན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མཁན་པོས་ཐབས་ཡིན་ན་
ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གློབ་མས་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་མཁན་པོར་གསོལ་བའོ། །ཞེས་གློབ་དཔོན་
མཁན་པོས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། །མཁན་པོ་མཁན་པོས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། །
ཞེས་འབྱུང་བས་གསལ། དེ་བཞིན་དུ་གསང་སྟོན་བསྟོན་བའི་རྒྱབས་སྒྲ་དག་གློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
འདི། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དག་འདུན་གྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་གསང་སྟེ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་
དང་། བར་དུ་བར་ཆད་ཀྱི་བའི་རྒྱབས་སྒྲ། བདག་གི་དག་འདུན་གྱི་བར་དུ་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
བས། དག་འདུན་གྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་བར་ཆད་གྱི་ཚིག་རྣམས་(༡༥༩བ)ཀྱི་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
དགོས་པར་མཚུངས་པ་ལས་མ་བྱུང་བས་གསལ། ཡང་ན་མཁན་པོར་གསོལ་འདེབས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་
འདིའང་རྒྱ་དཔེ་བོད་དཔེ་གཉིས་ཀ་ཡི་གེ་མ་དག་ཟེར་དགོས་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ། དེས་ན་བཀའ་སྒྲུབ་པའི་
དགྲ་བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་བཙུན་མི་བརྗོད་པའི་གཞུངས་ཐོབ་པའི་དག་འདུན་གྱི་དབུས་སྒྲ། རེད་གྱི་
འདུལ་བ་དེ་ཡིན་ཞེད་གྱི་འདུལ་བ་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཞུས་དག་མཛད་ནས་གྲགས་པམ་དུ་བྱིས། དགྲ་
བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་གཟིགས་པས་ཆད་ལྷག་ནོར་བའི་སྟོན་མེད་པར་མཁུན་
ནས། རེད་གྱི་འདུལ་བ་དེ་ཡིན་ན་ཞེད་གྱི་འདུལ་བ་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས། འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་

ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱུས། འགྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་ཚད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བཀྲལ། རྫོན་
གྱི་ལོ་པཌ་བཀའ་སྤྱད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུར་པ་ལ་ཚད་མར་བྱ་དགོས་ཀྱི། རང་གི་མགོ་ཕྱར་གྱི་བསམ་
མཐོས་འདུལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཚོག་བསྒྲིགས་ན་བསྐྱུར་པ་འཆང་པ་ལ་དབང་བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་དོ། །
ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་དྲི་བའི་ཚིག་ལ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་ཅེས་པ་འདི་རང་ལ་ཡང་སྒྱིར་ནི་རང་བས་ཀྱན་པ་
ལ་གནས་བརྟན། མཉམ་པ་ལ་བཅུན་པ། གཞོན་ན་ཚེ་དང་ལྷན་པ་ཟེར་བའི་ཚོས་སྐད་ཅིག་འདུག་པས་
འདི་དམིགས་གསལ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཚེ་དང་ལྷན་པ་འདི་ཀྱན་གཞོན་གྱི་སྒྱི་མིང་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ཚེ་
དང་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་ཉེ་བའི་ཚིག་འདི། ཀྱན་གཞོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྱི་མིང་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྩའི་འགྲེལ་པ་
ཤེས་རབ་བྱེད་པས་མཛད་པ་ལས། ཀྱན་(ཉལ་མན)རབས་ལའང་གནས་བརྟན་ནམ་ཚེ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་
ཉེ་བའི་ཚིག་མེད་པར་མ་འོད་ཅིག་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ནི་ཉེ་བའི་ཚིག་འདི་རུ་གནས་བརྟན་
ནམ་ཚེ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རུང་བར་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀྱུ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། དག་
འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སོགས་པ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་སྐྱེས་ནི་
དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ། བཅུན་པ་
དགོངས་སུ་གསོལ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་གསན་དུ་གསོལ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་དག་ཐེམས་བསྐྱུས་ཤིག་ ཁྱིས་བྱ་
བའི་ཐུགས་དག་བསྐྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ཀྱུ་ཆེར་འགྲེལ་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཀྱན་པ་ལ་ཡང་ཚེ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་ཉེ་བའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པར་
གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚེ་དང་ལྷན་པ་དང་མིང་དང་རུས་བརྗོད་པས་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུད་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚེ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། མིང་ནས་བརྗོད་པ་
དང་། རུས་ནས་བརྗོད་པས་འོད་པར་མི་བྱའོ། །ཉེ་བའི་ཚིག་དང་བྲལ་བར་དེའི་མཚན་ནམ་དུ་འང་སྒྲོས་
པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བའི་ཚིག་དང་བཅས་པར་མཚན་ནམ་གཏུང་སྒྲོས་པར་བྱའོ། །

འདིར་གཞུང་ནི་འདི་ལྟར་ཉེ་བའི་ཚིག་དང་བཅས་པར་སྟོན་པའི་མཚན་སྒྲོས་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་སྤྱུ་ཐུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་

(༡༦༣)པའི་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བའི་ཚིག་དང་བྲལ་བར་མིང་དང་རུས་སྒྲོས་པར་རོ། །འདི་ལ་གནས་བརྟན་དང་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ནི་ཉེ་བའི་ཚིག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀན་པ་འདི་ལའོ། །ཁྱ་མ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ལ་སྟེ། ལྷན་པ་ལ་གནས་བརྟན་ནས། ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ཉེ་བའི་ཚིག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྷ་མིན་པར་ཀན་པ་ལ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བརྟོད་ཏུ་མི་རུང་ན། མདོ་ནས། གོ་ཤི་ཀས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཀྱང་ཤེས་གོ་སྟོན་ཅུ། ཆོད་དང་ལྷན་པ་རྟ་བུལ། ཆོད་དང་ལྷན་པ་འོད་སྒྲུངས། ཆོད་དང་ལྷན་པ་གྲ་ཤིང་བུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་དྲི་བ་ན་མཁན་པོ་དེ་ལས་སྟོབ་དེའི་ཡང་མཁན་པོ་ཡིན་ན་མཁན་པོ་ཞེས་སྒྲོས་དགོས་པ་ནམས་སུ་མཁན་པོ་ཚིག་གཉིས་རང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། བརྒྱབ་བྱའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་སམ་མི་དགོས། ཁོ་པོས་གོ་ཆོད་ལྷན་ན་གཅིག་གིས་ཆོག་ཅིང་། གཅིག་པོ་དེ་དོན་གྱི་སྐད་ཏུ་མཆོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ཞེས་པའི་གོང་ཏུ་དེས་པར་སྒྲོས་དགོས། དེའི་གོང་ཏུ་མཁན་པོ་ཞེས་སྒྲོས་ན། མཁན་པོའི་དངོས་མིང་དང་མཆོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་མཁན་པོ་ཟེར་བ་དེས་ཆོད་པའི་སྟོན་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པ་དགོས་པར་བྱ་ཆེར་འགྲེལ་ཉིད་ན་ལྷང་དེ་ཆེར་དེར་ཡོད་ཟེར་བ་འདུག་པ་ལ། མཁན་པོ་དེ་ལས་(༡༦༤)སྟོབ་དེའི་མཁན་པོ་ཞེས་སྒྲོས་དགོས་པ་ནམས་སུ་མཁན་པོའི་ཚིག་རང་དང་བརྒྱབ་བྱའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་སྒྲོས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ན་མཁན་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཞེས་སྒྲོས་དགོས་པ་བཞིན་མཁན་པོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གྱུར་དོན་གྱི་སྐད་ཏུ་མཆོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་འོག་ཏུ་བརྟོད་དགོས་ཏེ། མཁན་པོ་བསོད་ནམས་གྲགས་ཞེས་པ་མཁན་པོའི་དངོས་མིང་ཡིན་གྱི། བསོད་ནམས་གྲགས་ཞེས་པ་རྒྱུར་པ་དངོས་མིང་མ་ཡིན། དེས་ན་དོན་གྱི་སྐད་ཏུ་མཆོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། དངོས་མིང་གི་བར་ཏུ་མཁན་པོས་ཆོད་པའི་སྟོན་མེད་དེ། བྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་སྐད་ཏུ་མཆོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་མ་སྒྲོས་པར་མཁན་པོའི་མིང་མི་བརྒྱུད་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། མཁན་པོའི་

མིང་བཟང་པ་ན་དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་མཚན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་དང་བཅས་པར་མ་སྒྲིས་པར་
མཁན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་ཉི་ཚེས་མཁན་པོའི་མིང་མི་བཟང་ངོ་། །འདི་སྒྲིབ་བསྟན་ཏེ།
དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོས་པའི་དབང་དུ་མཁན་པོའི་མཚན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་མཁན་པོའི་མིང་ནས་
སྒྲོས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་དེ། ཚིག་དེ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེའི་མཚུགས་གསུམ་སུ་མཁན་པོའི་སྒྲུ་
ཉེ་བར་བརྗོད་པས་མཁན་པོའི་མིང་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་དེ་བཟང་བར་བྱའོ། །

དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་མཚན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་མ་སྒྲིས་པར་མཁན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་ཅམ་
ཉེ་བར་བརྗོད་པས་མཁན་པོའི་མིང་མི་བཟང་ངོ་། །བཅས་པར་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་པ་ནི་བར་དུ་ཆད་པ་སྒྲིབ་
བའི་དོན་ཏེ། (༡༧༤བ)ཚིག་སྒྲུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་མཁན་པོའི་མིང་བཟང་བར་བྱའོ། །བར་དུ་ཆད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་གི་མཁན་པོ་ཡིན་ན་མཁན་པོ་བསོད་
ནམས་ཞེས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་། དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་མཚན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་གྲགས་ཞེས་
བརྗོད་དགོས། དེས་ན་འདི་སྒྲིབ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་ཆེ་དང་ལྷན་པ་མིང་འདི་
ཞེས་བཟྱི་བ་འདི། མཁན་པོ་དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་མཚན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་གྲགས་ཞེས་
བཟྱི་བས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཞིག་ །ཅེས་རྒྱས་པར་
གསུངས་པ་འདི་ནམས་ས་དགའི་མཁས་པ་ནམས་ལ་ཡང་གྲགས་ཆེ་བར་མི་འདུག་པས་སྒོ་གསལ་
ནམས་ལ་བསྟེན་ཐོན་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུང་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདུལ་བའི་དུས་ཚིགས་བཤད་པ།

བསྐྱབ་པ་བྱངས་པའི་རྗེས་སུ་རྟེན་བཀྱར་དང་རྟེན་བཀྱར་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཤེས་དགོས་པས།
དུས་ཚིགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་སྟག་ཆང་ལོ་རྩ་བའི་འདུལ་ཁྲིཀ་ཏུ་མདོར་བསྟན་ནི། གསོ་སྦྱང་བྱའོ་དུས་ནམ་
ཀྱི་ཆོན་རྩེ་བ་ཐུང་ཐུང་ན་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་འགྲུངས་ན་ལྷང་བ་བརྗོད་ཅིང་བག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། མ་གྱུར་

ན་སྒྲིག་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་བཙུ་ལ་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་
བསལ་བ་དང་། སྒྲོ་བ་མཐུན་པ་དང་། དུས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ནུས་པ་བཙུ་ལ་ཆོང་གི། གཞན་ལ་
མ་ཆོང་བས་སོ། །འོན་པར་བཞི་པ་མི་བྱེད་དམ་སྒྲུབ་ན་བཙུ་ལ་སྒྲོས་པས་བཙུ་བཞི་པ་ཡང་བསྐྱས་ཏེ།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་སྒྲོ་བ་སྐྱུན་ནས་ཉི་མ་(༡༥༥)བཙུ་བཞི་པ་ཡིན་པས། གསོ་སྦྱང་བཙུ་བཞི་པ་
ཞེས་གསུང་བར་ཟད་ཀྱི། གསོ་སྦྱང་བཙུ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཆོས་བཙུ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉི་མ་དང་བསྐྱུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་ན་ཆོས་བཙུ་ལ་
བྱེད་པས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་འདི་མདོ་ཚིག་སོར་བཞག་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཞག་ལ། བྱིས་ཞག་དང་། ཉིན་ཞག་དང་། ཆོས་ཞག་ཅེས་པ་
གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་ལ་སྐུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུར་བྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་དང་། ནམ་ལངས་ནས་ནམ་
ལངས་གྱི་བར་དང་། ལྷ་བའི་འཁེལ་འགྲིབ་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བཞག་གོ། དེ་ལྟར་ན་ཉིན་ཞག་
ནི་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་རྟོགས་པར་རུས་ལ། བྱིས་ཞག་ནི་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཡུན་རིང་ཞིང་ཆོས་ཞག་ནི་
ཅུང་ཡུན་ལྷང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལོ་གཅིག་ལ་བྱིས་ཞག་སྐུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ། ཉིན་ཞག་སྐུམ་བརྒྱ་རེ་ལྟ་
ལྟ་ག་པ་དང་། ཆོས་ཞག་སྐུམ་བརྒྱ་དོན་གཅིག་ལྟ་ག་ཅུ་ཡོད་པས་ཞག་མི་སྐྱབ་འདོན་དགོས་པ་ཡང་
ཉིན་ཞག་དང་ཆོས་ཞག་ཆ་མ་མཉམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཞག་དུག་ཅུ་ཐམ་པ་ལ་ཉིན་ཞག་ད་
དགུ་ལས་མེད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཉིན་ཞག་ད་དགུ་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཞག་དུག་ཅུ་པ་ཡིན་པས་ཆོས་མ་
ཆད། ཉིན་ཞག་ཆད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་མཐས་པ་གང་དག་ཉིན་ཞག་གྱང་མ་ཆད་པ་ཡིན་ཟེར་
ནས་ཉིད་དགུ་ལ་གསོ་སྦྱང་བྱས་པའི་སང་ཉིན་གནམ་གང་དུ་བཙུ་བ་དེ་དག་ནི་འཕྲུལ་པར་ཟད་དོ། །

འོན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཉི་མ་འདི་ལ་ཉི་མ་མ་(༡༥༥)ཆད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཞེ་
ན། དེ་ནི་འགྱུར་གྱི་སྒྲིབ་དུ་ཟད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཡིག་སྟངས་གཅིག་གི་གོང་ན་ཉི་མ་གཅིག་ཆད་པས་
སྦྱིར་ཞག་བཙུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཆོས་བཙུ་ལ་མཚན་མ་གསལ་ཏེ།
ལྷ་བ་ཉི་མའི་མཐར་སྐྱག་དང་ཟད་པའི་མཐར་སྐྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་བ་མཐུན་ཏེ། དག་བ་རྒྱས་པ་

དང་ཕྱིག་པ་ཟད་པ་མཚོན་པས་སོ། །

དུས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། མདོ་ལས། ཆོས་བསྐྱད་དང་། བཅུ་བཞི་དང་། བཅོ་ལྔ་རྣམས་ལ་
འཇམ་པ་བཞིན་ཀླུ་ཆེན་བཞིའི་གཡོག་དང་བྱ་དང་རང་ཉིད་འོང་བར་གསུངས་པས་དུས་བཟར་གསུམ་
ལས། ཐ་མ་བཟར་བར་བྱུང་བའོ། །རྣམ་པ་གང་གིས་གསོ་སྦྱོར་བྱ་ཞེན། སངས་རྒྱུས་རང་རང་གི་བརྟན་
པ་དེའི་སོ་སོ་ཐར་བའི་མདོ་འདོན་པའི་དག་གི་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བྱའི། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་
བརྟན་པ་དང་མདོ་སྡེ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་དང་། ལྷུང་བ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་
བརྒྱུག་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པོ། །འོན་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ལ་སོ་ཐར་མ་བདོན་ན་གསོ་སྦྱོར་མི་འགྲུབ་
པས་མ་ཁུབ་སྟེ། དགག་དབྱེ་སོགས་རྒྱ་མཚོན་སྦྱི་དོན་བཞིན་ནོ། །དུས་ནི། དག་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་
གྱིས་སོགས་ཏེ་འདི་དག་གྱང་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །ཞར་བྱུང་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སོགས་ཏེ་སྤྱིར་
གཞི་དག་སྦྱོར་དག་གི་བསོད་སྦྱོར་ལ་རྒྱས་པ་ན། ཁྱིམ་པ་དག་གིས་རྒྱ་བ་དང་ཆོས་གྲངས་དྲིས་ཏེ་ཞག་
ཅད་པ་མི་འདོར་རམ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །

འཇམ་པ་ནི། ལྷུང་བཤད་པ་ལྷུང་ཆོས་(༡༥༦ན)ཞག་དང་ཉིན་ཞག་མི་མཉམ་པའི་དབང་གིས་
ཡིན་གྱི། སྦྱོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་གང་དག་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་རྒྱ་བ་མཁྱོགས་ལ་ཉི་མ་ལུལ་པས་ཡིན་ནོ་
གསུང་བ་ནི། གནམ་གང་ལ་ཉི་རྒྱ་སྒོངས་ནས་ཕྱིན་པས་ཆོས་གཉིས་གསུམ་ན་རྒྱ་བ་ལུལ་ན་ལུས་པ་
ལྷན་པའི་མདོན་སུམ་གྱིས་གྱང་བྱུང་པས་གསལ་ལ། ས་རྒྱ་དང་གནམ་རྒྱ་མ་སྦྱོམས་པས་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་མའི་ལྷུང་རམ་ལུགས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷ་ཆོ་གསུང་བ་གཉིས་ནི་དོན་
མཁས་པས་གྱང་མི་གོ་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་རིམ་ཟད་ལ། ཉི་རྒྱ་ལྟོ་བཤོད་བྱང་བཤོད་ལ་མཁྱོགས་ལུལ་བྱུང་
པས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་གསུང་བའང་རྒྱ་མཚོན་ལ་ལྷུང་ཟད་ཉི་མོད་ཀྱི། གཟའ་རྒྱུ་ཀྱི་བཤོད་པ་དང་།
རྒྱུང་པའི་རྒྱུར་ལུལ་མ་དགོངས་པས་གསལ་བར་མ་རྒྱས་པར་ཟད་དོ། །

དེས་ན་རྒྱ་བ་འདུལ་བའི་ལྷུང་ནི་གཟའ་རྒྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ལུལ་པས་ཞག་རེ་ལ་རྒྱུར་
ཁོངས་རེ་རེ་ཕྱིར་ལུས་ནས་ཉིན་ཞག་ཉིང་བསྐྱད་པའི་རྒྱ་བ་དེ་ཉིང་དགུའི་སྒྲོ་མཐོང་བར་མདོན་སུམ་

གྱིས་ཐུབ་པས། དེ་ཉིད་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་པར་བྱས་ཏིང་གནས་གར་ལ་ཉི་མ་དང་མྱོངས་པའི་རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་
དགའི་རྒྱ་བ་ཡིན་པར་བྱེད་དགོས་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་སྟེ་ཡང་མེད་པས་བར་དེ་ནས་རྒྱ་བའི་འཕེལ་
འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཅུང་མེད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཉིད་དགའི་པར་ལ་ཅ་བཀྲམ་དུ་མོང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས། ཞག་མི་ཐུབ་ཡེ་མ་བརྟོན་པར་སྒྲུག་ཐུབ་མ་ཞོར་བར་སྒྲོས་ན་ལོ་གཅིག་འཁོར་པའི་ཚེ། རྒྱ་བ་ཉ་
པའི་ཉི་མ་ལ་ཚེས་བརྒྱད་དགའི་མིང་འདོགས་དགོས་པར་(༡༩༩༧)མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པོ། །

འོ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེ་ནས་གྱི་ཚེ་འདོར་ཞེ་ན། དུས་ཚོགས་སོགས་ཏེ་འདི་ལ་སྦྱིར་དུས་
ཚོགས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་ལག་ལེན་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡན་ལག་
ཅན་ལོ་ཡི་རྣམ་གཞག་ཡན་ལག་རྒྱ་པའི་དབྱེ་བ། དེ་ལ་དུས་ཚོགས་སྟེ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་
མངོན་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་གཞུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྒྱལ་ཡིག་དང་། སྐད་ཅིག་ཅིས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་
གཞུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ། མིང་གི་རྒྱུ་མཐའ་ཡི་གེ། དུས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཡུན་ཚད་ལུང་གི་མངོན་པ་ནས་སྒྲུས་བྱ་དང་མས་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོག་པའི་བར་ལ་སྐད་ཅིག་
མ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་འགག་པར་གསུངས་ལ། དེགས་པའི་མངོན་པ་ནས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་བྲེ་ལོག་འདྲེས་
པའི་བར་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །

དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། དེ་ཡིས་སྐད་ཅིག་དེ་དག་གྱུར། །དུག་ཅུ་ལ་ནི་ཐང་གཅིག་
གོ། །ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་རྒྱ་གསུམ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུས་བསྒྱུར། །ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་
ཡི། །རྒྱ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ །ཅིས་བཤད་ལ། །ལུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲུས་བྱ་དང་མ་
ནད་མེད་པའི་དཔགས་འབྱུང་རྒྱལ་ཁྲག་པ་རེ་རེ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་དཔགས་དུག་ལ་རྒྱ་ཤར། དེ་
དུག་ཅུ་ལ་རྒྱ་ཚོད། དེ་དུག་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་ །དེ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཟེར་ཡང་ཞིབ་བརྩིས་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྟ་
ལྟ་ཙམ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ན་འདུལ་མངོན་གཞིར་བྱས་ནས་ལོ་ལ་རང་མིང་མེད་དེ།
རྒྱལ་པོ་འདི་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱལ་མིང་བསྒྱུར་ས་(༡༩༩༨)ནས་ལོ་གྲངས་འདི་ཙམ་ལོན་པའི་ལོ་ཞེས་སོགས་
ལས་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་མཆོག་སྟོན་འགྲེལ་སོགས་དང་བསྟན་ནས་རབ་བྱུང་རྣམས་བྱུང་དཀར་

པོ་དང་། ཞེས་སོགས་ལོ་དྲུག་ཙུའི་མིང་འབྱུང་ངོ་། རྒྱ་ནག་པ་བྱི་པ་སོགས་ལ་པཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་སྟོར་དུ་
བྱེད་ཅིང་། དེ་འབྱུང་བ་མེ་ས་ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་ནམས་ལ་ལོ་མོ་གཉིས་གཉིས་དང་སྐྱར་པས་དྲུག་ཙུ་ལོན་པ་
ན་རྩོགས་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། ལོ་འགོ་འཛིན་ཀུལ་གཉིས་དང་པོ་ནི། ལོ་གཅིག་ལ་རྒྱ་པ་པཅུ་གཉིས་
སུ་འབྱེད་པར་ཀུན་མཐུན་ཞིང་། དེ་ཡང་དབྱར་དགུན་སྟོན་དབྱིད་བཞི་ལ་ར་བ་འབྲིང་པོ་མཐའ་ཆུང་
གསུམ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པར་ཀུན་མཐུན། དེ་ཡང་དུས་འཁོར་བ་དང་། རྒྱ་ནག་ཁྲིང་། བོད་ནམས་ཡར་
ངོ་སྟོན་འགོ་བྱེད་ལ། རྒྱ་གར་བྱི་འདུལ་མངོན་པ་ནམས་མར་ངོ་སྟོན་འགོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་ཉ་ཆེ་རྒྱ་རངས་
འབྱུང་། ཞེས་སོགས་དང་། མེ་ཏོག་ཐེང་རྒྱུད་ལས། ཤོ་ལུན་རྒྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས། ལྷ་མའི་དབྱར་
དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཁྲུམས་སྟོད་རྒྱ་བ་ཡི། ཆོས་གཅིག་ཅེས་ནི་བྱི་མར་གྲགས། ཞེས་ཆོས་གཅིག་
ལ་དབྱར་ཁས་ལོན་པར་བཤད་ལ། ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ཁས་ལོན་པ་མི་མྱོད་བའི་བྱིར་དང་། དགོ་
ཀུལ་བྱི་ལོ་དྲི་བ་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ། །

ལོ་ན་མདོ་རྩ་དང་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས། ཡར་ངོ་སྟོན་འགོར་བཤད་པ་རི་ལྷ་མོ་ཡིན་ཅེས། རྒྱ་
དཔེ་ལ་མར་ངོ་སྟོན་འགོ་རང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བོད་ན་ཡར་སྟོན་འགོ་བའི་ཀུན་ལ་གྲགས་པས་དེ་དང་མཐུན་
པར་དོན་འབྱུར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་(༡༥༧བ)བའི་མིང་ནི། གང་གིས་ཉ་བའི་རྒྱར་མ་དཔེ་སྟོན་ནས་
འདོགས་ལ། དེ་ཡང་བོད་ན། དབྱིད་གསུམ་ཀུལ་ཉ་ཁྲ་ལ་ཉ། དབྱར་གསུམ་ས་ཅེ་མ་རུ་ཤེ། རྟོན་
གསུམ་སྟོ་སྟོགས་ཁྲུམས་ལ་ཉ། དགུན་གསུམ་དབྱུག་སྟོན་མགོ་ལ་ཉ། མཐའ་ཆུང་གསུམ་པོ་རང་ས་
འཛིན། ཞེས་ཟེར་ལ། དུས་འཁོར་བ། དབྱིད་འབྲིང་ནག་པ་ལུག་གི་ཁྲིམ། དབྱིད་མཐའ་ས་ག་སྐང་གི་
ཁྲིམ། དབྱར་མཐའ་ས་ག་སྐང་གི་ཁྲིམ། དབྱར་ར་སྟོན་རྒྱ་འཁྲིག་པའི་ཁྲིམ། དབྱར་འབྲིང་རྩ་སྟོད་ཀ་
རྩའི་ཁྲིམ། དབྱར་མཐའ་གོ་བཞིན་ཐེང་གའི་ཁྲིམ། རྟོན་ར་ཁྲུམས་སྟོད་ལུ་མའི་ཁྲིམ། རྟོན་འབྲིང་ཐ་
རྒྱར་སྐང་གི་ཁྲིམ། རྟོན་མཐའ་སྟོན་དྲུག་ཐིག་པའི་ཁྲིམ། དགུན་ར་མགོ་རྒྱ་གཞུ་ཡི་ཁྲིམ། དགུན་
འབྲིང་རྒྱལ་རྒྱ་རྩེན་ཁྲིམ། དགུན་མཐའ་མཆུ་ནི་ལུ་མ་པའི་ཁྲིམ། དབྱིད་ར་དཔོ་ཉ་ཡི་ཁྲིམ། ཞེས་

འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལོའི་འགོ་ཟླ་པ་གང་ནས་འཛིན་ཞེ་ན། རུས་འཕོར་པ་ནི་ནག་པའི་ཆོས་གཅིག་
ནས་འགས་པཅིས་ཀྱི་ལོ་གསར་བར་འདོད་དེ། ཉི་མ་ལྷག་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་པ་ནི་ཉི་མས་རྒྱ་སྐར་གྱི་དར་
པོ་ཐ་སྐར་གྱི་སྒྲིང་དུ་སྒྲེབ་ཡོང་བས་སོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཅིན་རུས་སྐར་པཅིས་ནས་ཉི་མ་ལྷག་ཁྱིམ་དུ་
ནས་ཞུགས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ནས་འཛིན་ནོ། །ཁྱུ་ནག་པ་ནི། ཟླ་པ་བཅུ་གཉིས་ལོ་སྐོར་བཅུ་གཉིས་དར་
སྐོར་ན། མགོ་ཟླ་གྱི་བ། ཀྱུལ་ཟླ་སྐར་། མཆུ་ཟླ་སྐར་གཅིག་སོགས་སྐོར་ན་ཡང་ལོ་འགོ་དཔྱིད་ར་ནས་འཛིན་
པས་ལོ་གསར་ཀྱུལ་དུ་གྲགས་སོ། །རྟོར་ནི། ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་རྟ་ཟླ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པས་དེ་ལ་
རྟོར་ཟླ་དར་པོར་བྱེད་ཅིང་། དེར་སང་བོད་ན་ཡང་རྟོར་ཟླ་འདི་གྲགས་ཆེ་བས་འདི་གཞིར་བྱས་ནས་བཤད་
པར་(༡༥)པའི་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ཟླ་པའི་ཡར་རོ་སྒྲོན་འགྲོར་བྱེད་པའི་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདུལ་
མངོན་གཞིར་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་གར་པ་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱི་རུས་ཀྱི་དར་པོ་ནི་དཔུན་ཏེ། ཞེས་
བཤད་པས་མར་རོ་སྒྲོན་འགྲོའི་དཔུན་ཟླ་ར་པ་མགོ་ཟླ་འི་ཆོས་གཅིག་ནས་འཛིན་ལ། དེ་རུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་
འབྲུང་ན། རྟོར་ཟླ་བཅུ་པ་སྒྲིན་དུག་ཟླ་པའི་ཆོས་བཅུ་དུག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས། བདག་
གིས་རྒྱ་སྐར་སྒྲིན་དུག་བརྗོད། ཟླ་པ་ཉ་ཆེ་ཟླ་རངས་འབྲུང། རྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ། །འདི་ནི་ར་པ་
ཏུ་རྫོགས་པ་ཡིན། ཞེས་སྒྲིན་དུག་གིས་ཉ་པའི་ཉིན་ཞག་དེས་རྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་རྫོགས་པར་བཤད་ཅིང་།
མདོ་རྩ་རྩ་འབྲེལ་འདིར་དབྱར་འབྲིང་གི་ཉའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་དབྱར་ལྷ་མ་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་ལ།
དཔུན་སྒྲོད་དཔུན་སྒྲུང་དཔྱིད་སོས་ཀ་རྣམས་ལ་ཟླ་པ་གཉིས་གཉིས་རྫོགས་ནས་དབྱར་ལྷ་མ་ཁས་ལེན་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཟླ་པའི་རང་མིང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལོ་ཞུན་ཟླ་པའི་ཆོས་གཅིག་ནས། ལྷ་མའི་
དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྷ་རྩ་སྒྲོད་ཀྱི་ཉ་པའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་ལེན་པ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱར་
ཐབས་མེད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་འདི་ལ་འཐད་ཀྱིས་གཞན་ལ་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལོན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ལོ་འགོ་འདི་ནས་དཔུན་ཟླ་གཉིས་ལས་མ་འབྱུངས་པར་དཔུན་ཉི་
ལྷོག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། མཛོད་ལས། དཔུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། བྱུང་དུ་འབྱུང་རོ་ཉིན་

མོ་བསྐྱོག་ ཁུམ་དགུན་རྒྱ་བཞི་པ་ལ་ཉི་མ་ཕྱོག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ཁ་ཅིག་འདི་གཙོ་
བོར་(༡༥༥བ)བྱས་ནས་ལོ་འགོ་ཉར་རྒྱ་བརྒྱད་པ་ལས་དགུ་པ་ནས་འཛིན་ལ། ཁ་ཅིག་འདྲུལ་མངོན་མི་
མཐུན་པས་འདྲུལ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་མངོན་པས་མི་གཞོད་དོ་ཞེས་ཟེར་མོད། དེ་ནི་ཡར་རོ་ཕྱོན་འགྲོའི་
དགུན་རྒྱ་བཞི་པ་དབའི་རྒྱ་པ་ཉར་རྒྱ་གཉིས་པའི་སྒྲུབ་ལ་ཉིན་མཚན་མཉམ་བཞག་གཅིག་འབྱུང་ལ།
དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་མཚན་མོ་ལས་ཉིན་མོ་རིང་དུ་འགོ་ལ། དེ་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་ལོན་པ་དབྱིད་
ཀྱི་བཞི་པ་རྒྱ་ཕྱོད་ཀྱི་རྒྱ་འགོ་ལ་དབྱར་ཉི་ཕྱོག་ཅིང་། དེ་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་ལོན་པ་དབྱར་ཀྱི་གཉིས་པ་
ཁུམ་མ་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཕྱིས་ཉིན་ནས་རིང་ཐུང་དུ་འགོ་བས་འདི་དང་མཐུན་
པར་བཤད་ན་ལེགས་ཤོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལོ་རྒྱ་དེ་དག་ལ་དུས་ཚིགས་དུར་དབྱེ་ཞེན། ལོ་གཅིག་ལ་དུས་ཚིགས་གསུམ་
དང་བཞི་དང་ལྷ་དང་དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། དགོས་པ་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་བ་བཞི་བཞི་ལོངས་
སྒྱུད་ན་ལྷག་དང་ཁྱོད་དུ་བྱེད་པས་དེའི་གོས་རོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རབ་འཕྲིར་པོ་ཐ་རྒྱུད་གསུམ་
གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དང་། དབྱར་སྐྱ་མ་མ་གྲུབ་ན། ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་དེ་དབྱར་ཐུང་ཐུང་ཉིན་
ཞག་གཅིག་པོ་ལ་མ་གྲུབ་ན། ལོ་གཅིག་གི་དབྱར་གནས་སྟོངས་པས་དབྱར་ཐུང་ཐུང་ཅུ་གི་བ་དང་འདྲ་བ་
རོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་བསྟན་གསོ་སྟོང་ཞག་མི་ཐུབ་རོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུའོ། རྣམས་ཀྱི་
མིང་འདོགས་ལ། དང་པོ་ནི། དགུན་དབྱིད་དབྱར་རྣམས་ལ་རྒྱ་བ་བཞི་བཞིའོ། གཉིས་པ་དབྱར་དགུན་
ཕྱོན་དབྱིད་དོ། གསུམ་པ་ནི། དུས་གོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། བཞི་པ་ནི། དགུན་ཕྱོད། དགུན་
སྒྲུབ། དབྱིད་(༡༥༧ཀ)མོ་ཀ། དབྱར་ཕྱོན་ཀྱི་དུས་རྣམས་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱའོ། དུས་ཚིགས་
བཞི་པོའི་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཡར་རོ་ཕྱོན་འགྲོ་གཙོ་ཆོལ། ལྷ་དང་དུག་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་ནི་མར་རོ་ཕྱོན་
འགྲོར་མ་བྱས་ན་འགྲིག་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་དཔེར་ན། ཉར་རྒྱ་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་སྒྲུབ་ལ་བཙོ་ལྷ་པ་དང་། བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྒྱ་སྒྲུབ་ལ་
བརྒྱ་བཞི་པ་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟེལ་ནས་བྱ་སྟེ། འདིའི་བཙོ་ལྷ་པའི་དུས་སུ་དགུན་ཕྱོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་

བ་གཉིས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སངས་ཀྱི་རྒྱ་རེས་ཤར་བས་སྒྲ་བ་ཕྱེད་ནི་འདས་སོ། །ལྷག་མ་ཕྱེད་དང་
གཉིས་ནི་སྒྲ་དུ་ལུས་སོ། །ཞེས་སོགས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །དག་དོན། ཏུས་ཚོགས་དུག་པོ་ནམས་ཀྱི་སྒྲ་བ་
ཕྱེད་ལུས་པ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མི་ཚོག་པའི་ཞག་མི་ཐུབ་བཏོན་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
ཚོས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་ཆ་མི་སྟོམས་པ་དོར་ནས་ཉ་སྟོ་དང་ཚོས་སྟོ་འགྲིག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།
དེ་ལྟར་སྒྲུག་ཐུང་གིས་བརྩིས་པའི་ཞག་མི་ཐུབ་དུག་པོ་བསྐྱུན་པའི་སྒྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉིན་ཞག་སྐུ་
བརྒྱ་དང་དུག་ཅུས་ཀྱང་ལོ་གཅིག་ཅུང་མི་རྫོགས་པས་དེའི་སྟེང་དུ་ཉིན་ཞག་ལྷ་ལྷག་ཙམ་བསྐྱུན་པའི་
ཀུན་ལ་གསལ་པའི་ཚོས་སྒྲ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྫོགས་ནས་ཉིན་ཞག་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་བསགས་པ་ན་སྒྲ་
ཤོལ་འབྱུང་བས་སྒྲ་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་ལོ་དུག་དུག་ན་དོར་ཅིག་ཅིས་གསུངས་པས་
ཏུས་མི་འགྲིག་ཅིང་སྟོན་པོ་མཁས་པ་དག་འཕྱ་ནས་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སྤྱུ་འབྱུང་བར་བཅས་པས་བརྩིས་
མཁན་མཁས་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་པོས་ནམ་དོར་བ་ན་འདོར་(༡༩༧༧)དགོས་ཀྱི། ཏུས་ཀྱི་གར་བྱོ་
ལྷ་བྱ་མཚན་མ་ལྟར་ལྟར་འགའ་རེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རང་བཟོ་བྱེད་པ་ནི་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་
གསུངས་པར་བྱའོ། །སྒྲ་ཤོལ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཚོས་སྒྲས་ཁྱིམ་སྒྲ་མ་ལོན་པས་
ཚོས་སྒྲ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཁྱིམ་སྒྲ་བཅུ་གཉིས་མི་ཡོད་པའི་ཆ་བསགས་པས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞིབ་པར་
བརྩིས་ན་ཚོས་སྒྲ་སྐུ་ཕྱེད་པོ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གསུམ་ན་ཚོས་སྒྲ་ལྷག་པོ་རེ་རེ་འབྱུང་བར་སྒྲ་ཤོལ་གྱི་རྒྱ་
མཚན་བརྩིས་ཀྱིས་གསལ་བས་དེ་དང་བསྐྱུན་ནས་འདོར་དགོས་ཀྱི། གང་དག་མདོ་སྟེའི་ལུགས་སྤྱུ་བྱས་
ནས་ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་སྒྲ་ཤོལ་རེ་རེ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་རྟ་བྱ་བྱི་བ་ཡོས་ལ་ཤོལ། ཁྱོན་དགུན་དབྱིང་
དབྱར་འབྱིར་པོ་གཉིས། ཞེས་གསུང་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་མཁས་པ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་རགས་
བརྩིས་ལའང་ལོ་རེ་ལ་ཉིན་ཞག་བཅུ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་རེ་ལྷག་པོར་ཡོད་པས་ལོ་གསུམ་ན་སྒྲ་གཅིག་
དང་ཞག་བཞེ་ཙམ་འབྱུང་བས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲ་ཤོལ་གྱི་ཞག་ནམས་ནི་ལོ་ནམས་ཀྱི་ཁོངས་སྤྱུ་ཐིམ་ནས་སྒྲུང་དུ་ལུས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པས་གང་དག་སྒྲ་ཤོལ་བསགས་ནས་ལོ་ཤོལ་འདོན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་གཞུ་ལུས་ཀྱི་རང་

པཛེ་གླེན་པའི་རིགས་འགྲེ་ཡིན་ནོ། །ཀླུ་སྒྲར་ནི་སྔགས་དང་། གོང་འོག་རྣམས་ཟུ་ཕྱགས་དང་ཉིན་ཞག་
སྔགས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ། གློ་རུས་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒྲར་མ་བཅི་བ་རྣམ་ཉིག་
རགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་རྟེན་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀ་ཁྱད་དུ་སོད་པར་དོགས་སོ། །
ཀླུ་མཆོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་འདི་ལ་དགོས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མཁས་པ་དང་ཆེ་འདས་པ་
(༡༥༠ན)ཐེམས་ལ་བཞག་པ་དང་གསོ་སྦྱང་གི་ཉི་མ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་
གསུངས་པས་སོ། །སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་དང་། རོར་བུའི་ཐེམ་སྒྲས་ཀྱི་རང་ལྷགས་སྟིར་པོར་བརྟུས་
པ་ལ། ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་འཛིག་རྟེན་ལྷགས་ཀྱི་སྟོན་ཟླ་མཐའ་ཚུང་མར་ངོའི་ཆོས་བཅུ་དྲག་ནས་ལོ་
འགོ་འཛིན་པ་ལས་ཆེར་མཐུན་ལ། སྟོན་ཟླ་མཐའ་ཚུང་གི་ངོས་འཛིན་ཟླ་པ་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་དང་
བཅུ་པ་གསུམ་ལ་ཁ་མི་འཆམ་པར་སྒྲར་བ་ལས། རང་ལྷགས་རིལ་ཆོས་ཉོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲག་
གས། འཛིག་རྟེན་ལྷགས་ཀྱི་སྟོན་དྲག་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅུ་དྲག་ནས་མགོ་ཟླའི་ཆོས་བཅུ་ལའི་པར་འདི་
མགོ་ཟླ་དང་དགུན་ཟླ་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་ལོ་འགོ་དང་དུས་འགོ་ཡང་ཡིན་ཞེས་དང་། ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་མི་
ཐུབ་དྲག་འབྱུང་བའི་ངོས་འཛིན་སྟིར་པོར་སྒྲིལ་ན། རང་ངའི་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་དང་། ལྷན་
མཐེན་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་གཉིས་བཤད་པའི་སྔོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་འཛིན་པར་སྒྲར་སྟེ། ལྷགས་ཟུ་མ་
འཐད་པ་ཡིན་ཏེ་ལྟར་སྒྲམ་ན་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་མགོ་ཟླའི་ཉོར་དགུའི་ཉིན། ཀླུ་ཟླའི་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་
བཅུ་(༡༥༠ན)བཞི་པ་འབྱུང་བ་སྟེ་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཉིན་ཀླུ་ཟླའི་མར་ངོའི་ཆོས་ཞག་བཅོ་ལྔ་པར་
སྒྲེབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀླུ་ཟླའི་མར་ངོའི་ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་པའི་ཉིན་ཀླུ་ཟླའི་མར་ངོའི་ཆོས་ཞག་བཅོ་
ལྔ་པར་སྒྲེབ་པ་གང་ཞིག །འཛིག་རྟེན་ལྷགས་ཀྱི་མགོ་ཟླའི་ཉོར་དགུའི་ཞག་དེ་ཀླུ་ཟླའི་མར་ངོའི་ཉིན་
ཞག་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོན་དྲག་ཟླ་བའི་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་
པ་བྱས་པའི་ཕྱི་དེ། དེ་ཉིན་བར་ནས་ཀླུ་ཟླའི་མར་ངོའི་ཉིན་ཞག་བཅུ་ཞིག་པའི་བར་ལ་ཉིན་ཞག་ང་
དགུ་ལོན་པ་གང་ཞིག །ཉིན་ཞག་ང་དགུ་ལ་ཆོས་ཞག་དྲག་ཅུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་
ནས་དེའི་བར་ལ་སྟོན་དྲག་ཟླ་བའི་མར་ངོའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ། མགོ་ཟླ་ཉིལ་པོ་ཀླུ་ཟླའི་མར་ངོའི་ཉིན་ཞག་

བཅུ་བཞི་བ་རྒྱམས་བསྐྱེམས་པས་ཉིན་ཞག་ར་དགུ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཆར་བའི་ཕྱིར། ཉགས་བསལ་
ཁྱབ་བ་གསུམ་ཆར་ལ་བསྐྱེན་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། འདི་ལ་འབྲུམ་ཐུག་གསུམ་པས་ཞག་མི་ཐུབ་
འབྲུང་བའི་གནས་གང་དུག་པོ་དེ་འདོར་ཞེས་པའི་བཀའི་སྒྲིང་པོ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན། དཀའ་བའི་གནས་
རང་གོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞག་མི་ཐུབ་མི་འབྲུང་བའི་རྒྱ་བ་རྒྱམས་ལ་འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་གནས་
གང་དེ་ལ་བསྐྱེན་བཅོས་ལུགས་ཀྱི་མར་ངོའི་ཆེ་ཉིན་ཞག་བཅོ་ལྔ་པར་བྱས་ཆོག་ཀྱང་། ཞག་མི་ཐུབ་
འབྲུང་བའི་རྒྱ་བ་དུག་པོ་ལ་མར་པོའི་ཉིན་ཞག་དུག་ཆད་ནས་མེད་པས་འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་གནས་
གང་དུག་པོ་དེ་ཡང་ཆད་པར་སོང་བ་ལ། ཞག་མི་ཐུབ་དོར་བ་ཞེས་ཐ་སྟངས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་
འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་མགོ་རྒྱུ་བའི་གནས་གང་དུ་བྱེད་(༡༥)འུ་བའི་ཞག་དེ་ནི་བསྐྱེན་བཅོས་ལུགས་
འདིར་རྒྱལ་རྒྱའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ཏུ་སྒྲེབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཞིབ་ཆ་འདི་རྒྱད་རྒྱ་དགོས། རྒྱལ་རྒྱའི་མར་ངོའི་ཉིན་ཞག་བཅོ་ལྔ་པ་ནི་ཆད་ནས་མེད་
ལ།འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་མགོ་རྒྱུ་བའི་གནས་གང་གི་ཞག་དེ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ནི་རྒྱལ་རྒྱའི་ཡར་ངོའི་
ཆོས་གཅིག་ཏུ་སྒྲེབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དཔྱད་ལྡན་སྒྲིང་གི་བདུད་ཅིར་བཟུང་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། དེས་
ན་འདུལ་བ་རང་རྒྱད་ལ་ལོ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་འམ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་ར་བཞི་འབྲུང་
གི་དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་འབྲུང་སྟེ་ཤོལ་མེད་ཀྱི་ལོ་གཅིག་ལ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ལས་མི་འབྲུང་ལ། རྒྱ་བ་
བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ཆར་བའི་རྒྱ་བ་དུག་དང་ཉིན་ཞག་ཉེར་དགུ་ལས་མེད་པའི་རྒྱ་བ་
དུག་འབྲུང་གི་དེ་ལས་སྒྲོམ་པ་ཅི་ཡང་འབྲུང་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔལ་འབྲུམ་ཐུག་གསུམ་
པས། འདུལ་བ་རང་ལུགས་ལ། ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ ཁྱིམ་པ་
འདི་ཆད་མར་བཟུང་ནས་ཁྱིམ་ཡོད་ཁྱིམ་ཞག་སོགས་འདིར་བཏང་སྒྲོམས་སུ་མཛད་པ་འདི་རྒྱབས་སུ་
བབས་ཀྱི། གཞན་དག་འདུལ་བ་འདི་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱས་བཀའ་སྟེ་ཞག་གསུམ་རྒྱལ་དཔེ་ཆད་མར་
བྱས་ཏེ། ལོ་གཅིག་ལ་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ། ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་དེ་ལ། ཆོས་ཞག་སུམ་
བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཅིག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་ཡོད་ཅིས་བཤད་སྟངས་པ་འདི་དཔྱད་ལྡན་དག་གིས་

དབྱེད་པར་རིགས་ཏེ། ཞེས་དགག་སྒྲུབ་སྐྱེ་ཆེར་མཛད་པ་དང། དགོངས་(༡༧༡ན)དོན་དེ་ཉིད་ལས།
གནད་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཞག་མི་ལྷུང་གི་ཞག་ཀྱི་ལོ་དེ། ལྷ་པ་རང་རང་ཀྱག་པོ་དེར་ལྷག་ནས་བཞག་
པའས། ལྷ་པ་བཅུ་རྩོགས་རྩེས་ལྷག་པོར་ཞག་ཀྱི་བསགས་ནས་འཛོག་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། ལྷིང་
ཆོས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་གི་བར་ན་ཚུ་ཆོད་པའས། ཡུད་ཅམ་ལྷུད་པེ་ཡོད་པའི་ཚུ་ཆོད་དམ་ཡུད་ཅམ་ལྷུད་
པོ་དེ་དག་བརྩོམས་ནས་ལོ་པེ་ལ་ཞག་ཀྱི་པེར་འཁྱུར་པ་དེ་ལོ་ལྷ་ནས་ལྷ་པར་ལོངས་པས་གཉིས་པོའི་
ཞག་ལྷུད་ལ་འདི་ཅམ་འཁྱུར་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་ནས་ལོ་ལྷ་ནས་ལྷ་ལྷག་པེ་འདོན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤོ། །དེ་ལྟར་མིན་པ་ལྷག་པོར་ཞག་ཀྱི་གནས་ཆོད་ལ་ལྷག་སྐྱེ་ཡིན་ན། ལོ་ལྷ་མའི་ལྷ་པ་
བཅུ་གཉིས་རྩོགས་ནས་ལོ་ཕྱི་མ་འཆར་བའི་བར་མ་ལ་ཞག་ཀྱི་པོ་དེས་ཆོད་དགོས་པས་མཁས་པས་
བདེ་བའི་དགའ་རྩོན་དུ་འཁྱུར་བ་མ་ལགས་ཤོ། །དེ་ལས་འདི་སྟམ་དུ་འདུལ་བ་རང་ལྷགས་ལས་ལོ་
གཅིག་ལ་ཁྱིམ་ཞག་སྟམ་བསྐྱེད་དུ་ལྷུང་རིགས་པར་ཐལ། གནས་ཞག་ཅིས་པ་ཆོས་ཞག་དང།
ས་ཞག་ཅིས་པ་ཁྱིམ་ཞག་གི། །ཁ་སྟོད་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཞག་དང་ཁྱིམ་ཞག་གི་བར་ཁྱད་
ལ་ཞག་བཅུ་གཅིག་འཁྱུར་བའི་དབང་གིས་ལོ་གསུམ་ནས་ལྷ་པོ་ལ་འདོན་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་སྟམ་ན།
འདུལ་གཞི་དེར་སྒྲར་མོད། དའི་གནད་ནི་འདུལ་བ་རང་ལྷགས་ལ་ཁྱིམ་ཞག་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ལྷ་པ་པེ་
ལ་ཁྱིམ་ཞག་སྟམ་ཅུ་པེ་ཆོད་པ་རང་ལྷགས་ལ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་བབ་བཅོལ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱིས། ལྷལ་
པོའི་བཙིན་པ་དག་དེ་སྒྲད་སྒྲེད་པ་(༡༧༡ན)བཞེན་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཆོད་མར་བྱེད་པས་ལྷ་པོ་ལ་འདོར་བ་
ལོགས་རྒྱལ་པོའི་རྩེས་སུ་འབྱར་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤོ། །དེས་ན་གོང་དུ་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་དོན་འཛིག་
ཉིན་ལྷགས་གྱི་མགོ་ལྷ་པོའི་གནས་གང་དེ་ཆད་ཅིས་སམ། དེ་ཉིད་རྒྱལ་ལྷའི་ཡར་པོའི་ཆོས་གཅིག་ཅུ་
སྒྲེབ་ཅིས་པའི་དོན་འཛིག་ཉིན་ལྷགས་གྱི་མགོ་ལྷའི་གནས་གང་ཞེས་པའོ། །

ལྷུང་ལྷའི་ཡུལ་དཔེ་ཉིལ་ཞལ་པཅོ་ལྷུང་པའི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྷུང་ལྷུང་གི་
 རོལ་མ་ཀྱང་པར་ལྷུང་ལྷའི་ཡུལ་དཔེ་མཆོས་གཅིག་དེ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རོལ་ཀྱང་ཞེས་པའི་རོལ་ཡིན་གྱི་
 དཔེ་གཉིས་ལྷུང་གི་མགོ་ལྷའི་གནམ་གར་དེ་ལྷུང་ལྷའི་ཡུལ་དཔེ་མཆོས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུར་ནས་ལྷུང་ཡུལ་

བརྟན་བཅོས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྱའི་ཚོས་གཅིག་རྗེས་སུ་འབྱུང་དུ་མེད་པའི་གནད་དོན་གསལ་ན་དགའ་བའི་
གནད་ཐམས་ཅད་རང་གོལ་ཡིན་པས་གོང་དུ་ལན་རིམ་པས་འདུལ་ལོ་ཞེས་སྟན་གསལ་ཐབ་ཚད་བ་དེ་
ཡིན་པས་སྟོད་མིན་ལ་གསལ་བ་སྟོག་པར་མ་བྱེད་ཅིག། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་
གསུང་དུ་མཐོང་ཞིང་སྟག་ཚད་ལོ་ལྔ་བས་དུས་ལོར་གྱི་རྒྱས་བཀའ་ཅེས་ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་དཔྱེ་ཞིབ་
མོར་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུ་མ་བ་ནི་ས་དགའི་དོན་གཤིབ་ཀྱི་ལྡན་པོ་འདུལ་མཐོང་གྱི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་ཅམ་
ལས་ཞོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་རིགས་ལ་ཁ་དང་སོའི་དཔེ་བཞིན་འཚམ་པར་དགོངས་ནས་ཉིད་ཀྱིས་སྟག་ཚད་
པར་ལན་མཛད་པར་དོགས་ཀྱང་དོན་གྱི་ཁྲུན་ཀ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་སྟོམ་པ་དེ་
ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེའི་བརྟན་པ་(༡༧༡བ)ལ། །ཡལ་བར་སེམས་ཤིང་
ཅུང་ཟད་འདའ་བྱེད་པ། དེ་ནི་དེ་བས་སྟག་བསལ་གཞན་དབར་ཐོབ། །སྦྱིག་ཚལ་བྲེགས་པས་ཨ་མའི་
ཚལ་ཉམས་བཞིན། །འདི་ན་ལ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཚོག་ཆེན་ཡང་། །ལན་འགའ་འདས་ན་ཆད་པ་ཐོབ་མི་
འགྱུར། །བྱུང་བའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདའ་བྱེད་པ། །དུད་འགོར་སྟེ་འགྱུར་ཨེ་ལའི་འདབ་སྟུ་བཞིན།།
ཞེས་སྟོམ་པ་བྱངས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྐྱུངས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། མོ་སོའི་ངོས་སྒལ་གྱི་
སྒར་བྱ་སྒ་རགས་སྟོག་ལ་བསྟོས་ཀྱང་འབད་བ་ཆེན་པོས་སྟོར་པོ་ལེན་དགོས་པས་མི་ཤེས་པ་ལྟར་བ་
འབྱུང་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐོས་པ་མི་ཉམས་པ་བསྐྱུང་བའི་སྒྲིང་དུ་ལྟར་བ་སྟེ་ལཱའི་སྟོར་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་རྣམ་
གཞག་ཀུན་གལ་ཆེ་ཡང་འདིར་ཡིག་མངས་གྱི་དོགས་པས་མ་སྟོས་ཤིང་། ལུང་དང་མདོ་འགྲེལ་སོགས་
རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་དང་། ལྗངས་འདིར་འདུལ་འཛིན་སྟེ་ཕྱིར་བྱོན་པའི་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་
སྟོ་གོས་གྱི་འཇུག་པ་ཤར་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་མོད། དེ་ཅམ་མ་རྒྱས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགའ་འདུན་
གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་དྲིལ་རིག་ཅིན་ཐེང་བ། སྟག་ཚད་ལོ་ལྔ་བས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་མདོའི་
རྣམ་པར་བཤད་པ་འདུལ་བའི་སྟོར་པོ་རབ་ཏུ་གསལ་བ། ལུང་རིགས་གཉེར་མཛོད། མར་ཐོས་སྟུ་སྟུབ་
རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་ཟབ་དོན་འདུལ་བའི་དགའ་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ལུང་རིགས་ནོར་བུའི་ཐེམ་སྒྲས་

དང་། འདུལ་བའི་གནད་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་གཏམ་བྱ་གསར་བ་སྒོ་འབྲེད་
 མོགས་ལྷིག་(༡༥༣ན)འགྲེལ་སྒྲིབ་ན་གྱི་རིགས་དང་། གླེང་འབུམ་ཆེན་མོ། གནམ་ཙེ་ལྷེད་རྒྱ་མཁས་མཆོག་
 རེ་མདའ་པ་གཞོན་ལུ་སྒོ་གྲོས། སྐད་གཉིས་སྒྲུབ་སྒྲུབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ངེས་
 སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་སྟེ་མཁས་པ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བྱ་རགས་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་
 བབ་པའི་ཆོ། ཀྱུལ་བའི་ཀྱུལ་ཚབ་དང་མ་རིན་ཅེན་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་མཛད་པ། འདུལ་བ་འཛིན་པ་གྲགས་
 པ་ཀྱུལ་མཚན་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་བྱས་མཚོན་བྲམ་མ་ལྟ་
 བྲིས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེ་ཆུང་ཆོར་ཞིབ་མོར་དབྱད་ནས་སྒྲོབ་དགོས་ལ། མ་བསྐྱབས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་སྟག་ཚང་ལོ་ཙྗེ་བའི་འདུལ་ལྷིག་ལས། སྟིག་ལྷུང་མི་འགལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་ནི་དེ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། བཅས་ལྷུང་ལ་སྟིག་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་དུ། འཆལ་བའི་
 རྩལ་བྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ནི་བཅས་པ་ཡང་། ཞེས་བཅས་རང་གི་
 ལྷུང་བ་གཉིས་ཀ་མི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་རྒྱ་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་ཆེན་དང་། བམ་ལྷ་དང་། ལྷ་བཙུ་
 བ་རྩ་འགྲེལ་མོགས་སུ་ཐམ་པ་དང་མཚམས་མེད་གྱི་སྟིག་པ་མོགས་གཞི་རེ་རེའི་སྟེང་རྒྱ་བཞག་ལ་ལོ་
 དྲིར་སྟེ་ལྷས་ངེས་པ་བཞིན་རྒྱ་ཆ་བ་ནས་ཡང་སོས་གྱི་བར་རྒྱ་མས་ངེས་སྟེ་བར་འཇུར་ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། ཉེས་པ་བཤགས་པའི་ཐབས་ནི་དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་པ་ལ་མཐོལ་བས་དང་། བཤགས་པས་
 དང་། བསྐྱམས་པས་དང་། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་བྱིར་(༡༥༣བ)བཅོས་བཤོ། གྲང་པོ་ལ་ལྷ་སྟེ།
 ལུལ་དང་། གང་ཟག་དང་། བསམ་པ་དང་། ཆོག་དང་། དགོས་པའོ། གྲང་པོ་ལ། མཐོལ་བྱ་བསྒོ་གྱུར་
 དང་། མོར་བཤགས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་མཐོལ་ལུལ་རྣམས་ངེས་པ་བཞིན་དགེ་སྒོར་ཆོས་དགུ་
 ལྷན་གཞིར་བྱས་མཚམས་ནང་དེར་གཏོགས་ཆད་དང་། གནས་ཁང་དེར་གཏོགས་ཆད་དང་གཅིག་ཡན་
 ཆད་དོ། གྲུ་ནི། རྫོགས་སྟོམ་རྣམ་དག་དང་ལྷན། མཚན་མཐུན། ལྷ་བ་མཐུན། ཐ་སྟོད་གསུམ་དང་
 ལྷན། ལུས་དང་ས་རང་བཞིན་རྒྱ་གནས་པ་དང་། བྱེ་བ་ན་སྟོགས་གཞན་རྒྱ་མ་སོང་མཚམས་ནང་ན་
 གནས་རང་ལ་རྒྱད་གཞན་པ་རྣམས་སོ། གང་ཟག་ནི་དགེ་སྒོར་གི་སྟོམ་པ་གསོ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡན་

ཆད་ལྟན། ལུས་བསམ་གཉིས་རང་བཞིན་དུ་གནས། གནས་ནས་མ་ལྟར། ལྟར་བ་ལེགས་པར་བྱན་པར་
རྒྱས་མྱར་བྱས་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་ལྟར་འདས། སྒྲིས་མྱར་བྱས་ལ་འགྱོད་ཅིང་ཕྱིན་
ཆད་ལྟན། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་མཐོལ་བར་འདོད་པའོ། །ཆོ་ག་ལ་མ་བཅའས་པའི་དང་། བཅའས་
པའི་མཐོལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དམིགས་བསལ་ཐ་ན་མིང་གོ་བར་བྱ་བ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། སྤྱིར་བཏང་
ནི་འཆབ་ཉེས་མེད་ཀྱང་བཤགས་ཡུལ་མ་ཆང་ན་ཆོས་འདི་པ་གང་རུང་ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་མཐོལ་བར་
བཤད་དེ། རྒྱགས་ནི། ཆོ་དང་ལྟན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགོ་སྤྱོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་
ལྟར་བ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ལྟེ་ཆོན་ལས་ས་བཞོ་བའི་ལྟར་བྱེད་ཅིག་ལྟར་སྟེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་
ལྟར་བ་དེ་ཆོ་དང་ལྟན་པའི་མཐུན་དུ་མཐོལ་ལོ། །མི་འཆབ་(༡༥༩)པོ། །མཐོལ་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་
རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། མ་མཐོལ་ན་མི་འགྱུར་རོ། །ཐབས་ལེགས་བྱ། འདི་ལ་འཆགས་སོ་
ཞེས་སོགས་མི་སྦྱར་རོ། །

འདིས་ནི་འཆབ་ཉེས་ལེགས་སོ། །ཞེས་སོགས་སྦྱར་རོ། །སོར་བཤགས་ཡིན་ན་བདག་ལ་དམང་
པའི་གནས་མི་རིགས་པ་དགོ་སྤྱོད་མ་ལ་ཟས་ལེན་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པ་ལྟར་གི། ཆོས་དེ་སོ་སོར་
འཆགས་སོ་ཞེས་ལན་གཅིག་གོ། །བཅའས་པའི་མཐོལ་བ་ནི་འཆབ་རྒྱའི་ལྟར་བ་དང་། བཅའས་པའི་
ཞག་གཉིས་ཀ་གཅིག་གཉིས་ཡིན་ན་རང་མིང་། གསུམ་ཡན་ཆད་གངས་ཀྱིས་ཆོད་ན་ཆོད་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་
གངས་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། དགོངས་སུ་གསོལ་བདག་དགོ་སྤྱོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་
ལྟར་བ་བཞིས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྟེ་ཆོན་ལས། ས་བཞོ་བའི་ལྟར་བྱེད་ལྟ་བུ་གཅིག་གཉིས་སམ།
ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟར་བ་དགྲུང་ཞག་གཅིག་གཉིས་སམ། ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འམ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་བཅའས་པའི་ཉེས་པ་གཅིག་གཉིས་སམ། ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟར་སྟེ།
བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་དེ་དང་། དེ་ཆོ་དང་ལྟན་པའི་སྦྱར་མྱར་མཐོལ་ལོ། །མི་འཆབ་པོ། །
འཆགས་སོ། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་སོགས་འདྲའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་རྒྱན་ན་སྤྱག་བྱས་ནས་བརྩམ་པ་
ཞེས་དང་། གཞོན་ན་བྱག་མི་བྱ་བར་ཆོ་དང་ལྟན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གནས་བརྟན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དགོས་པ་ནི་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བཅའ་སྒྲིལ་འདག་པ་དང་། ལྷ་(༡༢༤)བ་དང་།
 དངོས་གཞིའི་བཤགས་པ་འཆགས་པའོ། །གཉིས་པ་བཤགས་པས་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལའང་ཡུལ་སྐོག་ལྷ་
 ལས་ཡུལ་ལ། ལམ་ལྷག་གི་དངོས་གཞིའི་བཅོས་ཐབས་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་ན། ལམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་ཕྱི་བ་
 དང་། ཡང་བ་གཉིས་ལྷག་པའི་སྒྲོམ་པོ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་ཚན་པ་བཞི་ལ་རིམ་པ་
 བཞིན་དགོས་སྒྲོང་ཚོས་དགུ་ལྷན་མཚམས་ཀྱི་བྱིན་པ་བཅད་པ་དུག་དང་། བད་ཏུ་མ་བཅད་པ་བཞི་དང་།
 ལྷ་དང་། གཅིག་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཏེ། དགུ་ནི་སྒྲ་མ་རི་བཞིན་ནོ། །གང་ཟག་ཀྱང་སྒྲ་མ་རི་བཞིན་ལ་
 འདི་ལ་དགོས་སྒྲོང་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། རབ་ལྷ་ལ་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་བས་མཐོལ་བ་མི་དགོས་
 ཀྱང་བཤགས་པ་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་སྒྲོམ་པ་གསོ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡན་ཆད་
 རོ། །བསམ་པ་ཡང་འདྲ་བ་ལས་བྱད་པར་བཤགས་པར་འདོད་པས་སོ། །ཆོག་སྒྲ་རབས་པ་རྣམས་
 མཐོལ་བཤགས་རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཅར་བཞེས་པའི་དབྱེ་བ་བྱེད་མེད་ཀྱིས། འཆབ་ཉེས་ཡོད་མེད་ཏུ་
 འདུག་ལ་འཆབ་ཉེས་མེད་པ་ལ་མཐོལ་བའི་དོན་མེད་པས་ཅིག་ཅར་བའི་ཐ་སྟད་དོན་དང་མི་མཐུན་ནོ། །
 དེས་ན་འཆབ་ཉེས་ཡོད་ན་མཐོལ་བའི་ཆོག་སྒྲ་མ་བཞིན་དང་། ཡུལ་ཡོད་ལ་ཕྱིར་མ་བཅོས་པའི་ཉེས་པ་
 ཡོད་ན་ཡང་སྟེ་དང་ལྷན་ཅིག་བཤགས་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་དེ་རྗེས་དངོས་བཞི་བཤགས་པར་བྱ་ལ།
 འཆབ་ཉེས་སྐོག་མེད་ན་དངོས་གཞི་ཉིད་བཤགས་པར་བྱ་ཞིང་སྐོག་མེད་སྒྲ་པའི་རིགས་པ་
 ལྷ་བས་ཤེས་པར་ཞུས་སོ། །དགོས་(༡༢༥)པ་ནི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྷ་བྱ་ཚང་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་བའི་
 མིང་དོན་འདག་པ་དང་། ལག་ལེན་གྱི་མིག་སྟོན་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་པ་ལ་པན་ཞིང་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་
 པར་དག་པའི་པན་ཡོན་མཐའ་དག་འབྱུང་རོ། །བསྐྱམ་པས་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི་ལུས་ལག་ཏུ་མ་ཐོན་པར་
 གཞན་འཆི་བར་འདོད་པ་ལྷ་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་སྒྲ་མ་ལ་འགྲོད་པ་དང་བྱིས་མི་བྱའོ་སྐྱམ་ཏུ་རང་གི་ཡིད་ལ་
 བསྐྱམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གོ། །བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི་གསོ་སྒྲོང་གི་གཞིར་བཤད་པ་
 བཞིན་ནོ། །བྱིར་མ་བཅོས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་མིག་སྟོན་རན་པས་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་ཅིང་རྣམ་སྟོན་
 རན་སོང་ཏུ་ལྷ་བས་རྒྱུད་དེ་ལ་གཞོད་པའོ། །པན་ཡོན་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའོ། །

ཚིག་གི་དོན་ལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་རྒྱ་ནུ་རྩེ་བཤད་པ་དང་། ཕྱིར་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་དང་།
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རན་རྩེ་ཕྱིར་བཞུག་པ་དང་། མོ་མོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གང་ལ་བྱ་
བའི་གཞི་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱིར་བཏང་ནི།
འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ནུ་རྩེ་གི་ལས་ཚོས་ཅན། གཞི་གང་རུང་རུང་ལ་ཁྱོད་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་
ཏེ། ཁྱོད་འཆགས་པའི་གཞི་ལ་ཕྱིར་བཏང་དུ་རྒྱ་ཆེན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ལྟན་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ཡང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་འཐབ་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་གཞི་ལ་ཞུགས་ཤིང་མ་བཏང་བའི་སྒྲོ་ནས་མ་ཞི་བར་དེར་
གནས་པལ་ཆེར་གྱིས་ཤེས་ཤིང་། རྒྱ་ཆེན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་འདུན་གྱིས་སྒྲུབ་བྱན་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་གང་དང་གང་གི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མདོན་སྒྲུབ་དུ་ཞལ་ཕྱེ་བཅད་པ་དང་།
སྒྲུབ་བྱ་དེས་དག་འདུན་གྱི་མདོན་(༡༥༥)དུ་རྒྱ་མི་གཏོང་ངོ་ཞེས་མདོན་སྒྲུབ་དུ་འཛོག་པ་རྣམས་ལ་
ནུ་རྩེ་གི་ལས་བྱ་དགོས་པའོ། །འོ་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་འདུན་ཡིན་ན་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཅིག་
ཅར་སྒྲུབ་ངམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་མཛེས་པས་བསྒྲོས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་ལ་དེ་ཡང་རང་དང་
སྒྲུབས་གྱིས་མ་བྱུང་ན་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ལ་མ་ཞུགས་པའམ་བཏང་བ་དང་། དག་འདུན་གྱིས་
གཏན་ལ་མ་ཐེབས་ན་ཀུན་མི་ཆགས་ལ། མདོན་སྒྲུབ་དུ་མི་འཛོག་ན་པལ་ཆེར་མི་འཆགས་སོ། །

དམིགས་བསལ་ནི་མདོན་སྒྲུབ་དུ་འཛོག་པ་མ་ཆང་ནའང་ནུ་རྩེ་འཛོག་པ་ཆགས་པ་ཡོད་དེ།
དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་ལུས་འདུ་བ་མི་སྟེར་ཞིང་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་ན་རྒྱ་དེ་ལ་ཞུགས་ཤིང་མ་བཏང་
བར་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་ཅོམ་གྱིས་བྱེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་མདོན་
སྒྲུབ་དུ་འཛོག་པ་ནུ་རྩེ་ཀུན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་ཏེ། མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུངས་པ་ལ་ནི་
ལྟར་བ་ཁས་ལེན་པ་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁས་ལེན་ནི་ནུ་རྩེ་དེའི་རྒྱ་ཡོད་པ་
ཉིད་རྣམ་པར་བཤིག་པས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟར་བ་སྒྲུབས་པའི་སྐབས་མི་འབྱེད་
པ་ལའང་བརྗོད་བཅས་ལུང་བཅས་བྱེད་པ་ནའང་གྲགས་པའང་མདོན་སྒྲུབ་ཉིད་གྱིས་བྱ་བར་ཤིགས་ཀྱི་
ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་དུ་རྒྱ་མཆོན་གཉིས་གྱིས་མི་ཤིགས་པའི་ཕྱིར་

དེ་སྐབས་མི་འབྲེད་པའི་བརྒྱབ་བྱ་དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་ཁས་སྲུང་ངོ་སྟོན་པའི་སྒོ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྲུང་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་པའི་བྱིར་འོ། སྲུང་བ་པོ་རང་མ་ལངས་ན་གསོལ་གཉིས་གྱིས་བསྐོ་བས་སྲུང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ནན་ཏན་གྱིས་སྲུང་བ་པོ་བསྐོ་(༡༥༥)བ་སོགས་བྱེད་དགོས་པ་ནི། བྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྱུད་པ་ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་ཀླུ་ལ་གནས་པ་ནི་བརྟེ་བས་རྗེས་སྒྲུབ་བྱུང་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོ་འདུན་ལ་བཞེ་བྱོ་སྒྱུ་བ་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་རྟེན་པ་དང་གནས་མེད་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་ཉིད་མི་འཛིན་པ་དང་། སྤའི་གྲ་སོགས་གསུམ་རྟེན་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་། དགོ་འདུན་རྟེན་མིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། མི་འཛིན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་འཁོར་འཛིན་སྒྲོང་བ། གཉིས་པ་བསམ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲོང་བ། འོག་མ་གཉིས་རྟེན་བྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲོང་བའོ། །ཁྱིམ་པ་དང་སྒྲུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཀླུ་མཆོན་འཆང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། སྒྲུ་སྟེགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོ་ག་མ་ཡིན་པ་སྒྱུད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་སྒྲོབ་པར་མི་བྱེད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་རྟེན་གསུམ་བྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲོང་བ། དེ་མ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲོང་བའོ། །སྒྲུ་བྱེན་དུ་འབྲེང་བེད་ལ་འཕྱར་སྒྲུ་འཁུམས་གིང་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ད་ཀླུ་པ་དང་ཀླགས་པ་སྒྲོང་བའོ། །

དམན་པའི་གནས་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་འབྱུང་བར་བསྐྱོད་པ་དང་། དགོ་འདུན་དང་མཚུངས་པའི་གྲུས་པའི་སྒྱུད་ལས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་གཉིས་ནི་དགོ་འདུན་མི་འདོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །འཐབ་གྲོལ་སོགས་འཕྲོ་གཅོད་པས་ཀླུ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། ཞེ་ཐག་པ་ནས་བཟོད་པ་གསོལ་བ་ནི་དམན་པའི་གནས་ལ་དང་དུ་ལེན་པ་སྒྲོང་བ་སྟེ་བརྒྱད་ལྷན་པ་བཟོད་པ་སྲུང་བར་བྱའོ། །བཟོད་པ་སྲུང་བ་ལ་གསོལ་བ་ཡན་ལག་(༡༥༦)དུ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བརྟན་པ་ལྟ་བུའི་ལས་སྒྱིན་པ་དང་། ལྷག་མ་དབྱུང་བ་དང་། བརྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་པ་གཞིག་པ་དང་། ལྷང་བཟེད་ཁས་དབུབ་པ་བསྐྱང་བ་ལ་ཡང་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་དུ་མི་འདེབས་པ་ལ་མི་སྒྱིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་སྒྱི་དོན་བཞི་སྟེ། འབྲེལ་བརྒྱབ་པ་དང་། གང་ཟག་གང་ལ་བྱ་བ་

དང་། དེ་ལ་བཅས་པའི་ནམ་ཏུར་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ནམ་ཏུར་བྱས་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
ནི་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ནི་ཚོས་གོས་རྒྱུམ་པོར་བགོ་བ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
བསྐྱབ་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་དགག་པའི་བསྐྱབ་པ་འཆང་མི་དགོས་ཏེ། གང་ཟག་རྒྱུད་སློན་ཅིང་
ཚོགས་བསགས་པ་རོ་ཆད་ལྟར་བ་གསྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྗེས་བཟང་སློན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
པ་ལ་སྒྲ་གཏད། གང་ཟག་རྒྱུད་འདྲེས་མར་གྱུར་པས་ལྟར་བ་སྡེ་ལྟ་སོགས་ཀྱི་དགག་བཅས་མཛད་ཅིང་
མ་བསྐྱངས་པ་དང་བསྐྱངས་ན་ཡང་སོས་སོགས་ཆད་ཐུག་དུག་ཏུ་དང་། འདོད་ལྟ་དུག་ཏུ་སྒྲེ་བའི་ཉེས་
དམིགས་དང་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་གསྐྱངས་སོ། །དེ་རྗེས་ཕན་ཡོན་དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་དང་
སྒྲོ་བ་གཉིས་ཀ་མ་སྒྲེས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་ནམ་ཏུར་དང་། ས་གཞན་གྱི་ཆད་ལས་དང་། རྒྱལ་
འཆའ་བསྐྱད་པ་སོགས་གསྐྱངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དམར་སེར་ཅན་གྱི་གཞི་ལས། དམར་སེར་ཅན་ལ་བསྒྲིགས་པ་དང་། ལེགས་
ལྟར་ལ་ནི་སྒྲད་པ་དང་། འགོ་མཁྱོགས་ནཔ་སོ་བསྐྱད་པ་སྟེ། རྒྱ་སྟོད་ལ་ནི་ཕྱིར་འབྱེད་དང་། འདུན་
པ་ལ་ནི་མ་མཐོང་དང་། །(༡༥༥)དེ་བཞིན་སྒྲར་ནི་མི་འཚོས་པ། འཚི་ལྟས་སྒྲིག་པའི་ལྟ་བུ་ཅན། ཞེས་
པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ནམ་ཏུར་ཐམས་ཅད་གཞི་རྩ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་གཞི་གང་ཡིན་ལ་
བྱེད་དགོས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གཞན་དུ་བྱས་ན་མི་འཆགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གླེང་དན་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཆོ་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པར་མཐུན་ནང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་
བསྐྱབ་བྱས་གླེང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། བྱེ་ཡང་གཉེན་ཅོར་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་གྲགས་པས་
མདོན་སུམ་གྱིས་བསྒྲིགས་པ་ནམ་ཏུར་ཉིད་བྱའི། བརྗོད་བཅས་སུར་བཅས་སོགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན་བརྗོད་བཅས་སུར་བཅས་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། བྱ་བ་རན་པ་འཕྲོ་གཙོད་དུ་གཞུག་པའི་བྱེད་དུ་
གླེངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བསྐྱར་བཅོས་སུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གླེངས་པ་ན་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་
བརྗོད་བཅས་དང་བྱེ་ཡང་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་ན་སུར་བཅས་བྱའོ། །ནམ་ཏུར་རང་རང་གི་གཞི་ལ་ནམ་
ཏུར་སོ་སོར་བྱས་ཀྱང་མ་སྐུལ་ན་འཐབ་གྲོལ་ལ་འབད་པས་མ་ལོག་པ་ལ་གནས་དབྱེད་བྱ་བར་གསྐྱངས་

པའི་རིགས་པས་ནན་ཏུ་ཀྱན་གྱི་མཐར་གནས་དབྱུང་ནན་ཏུ་འཛོལ་བོ། །

བཞི་པ་ནི། རབ་བྱུང་བརྟེན་རྫོགས་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་པ་སོགས་ཆད་པའི་ལས་བྱ་བ་དང་། བཟོད་པར་འོས་ན་དེ་སྤྱད། ལས་དང་འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་དང་ཚུད་པར་བྱུང་ན་སྤུས་བྱེད། འོག་ནས་འཆད་པ་བཞིན་བསྐྱམས་པ་ནམས་ནན་ཏུ་གྱི་མཐའ་ལ་བྱ་བར་རིགས་གྱི་མགོ་མེད་ལ་མགོ་དང་གས་སུ་མེད་པ་ལ་གས་སུ་འདོགས་པ་སོགས་ནི་རང་བཟོའི་(༡༥༥)སྟོན་པར་ཟད་པས་མི་བྱའོ། །གཞུང་དོན་ནི། ལས་གྱིས་ཞེས་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་ནན་ཏུ་བདུན་ཀ་ལ་སྐར་ལ། དགོ་སྟོང་དམར་མེར་ཅན་ལྟ་བུ་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འཐབ་གྲོལ་དང་ཚོད་བ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞིགས་པ་ནན་ཏུ་བྱ་ཞིང་། དགོ་ལྷན་ནམ་ལེགས་ལྷན་ལྟ་བུ་དགོ་འདུན་ལྟག་མའི་ལྷར་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་སྐྱབ་དུ་ཉླེ་བཞི་བདུད་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱད་པ་ནན་ཏུ་དང་། འགོ་མཁྱོགས་དང་། བཟ་སོ་ལྟ་བུ་ཁྱིམ་པ་སྐྱན་འཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་བྱ་ཉླེ་ནན་ཏུ་དེའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་མཛོན་སུམ་དུ་འདུ་བ་མི་སྐྱབ་པ་དང་སྐབས་མི་འཕྱེད་པ་དག་ལ་ནན་ཏུ་དེ་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱ་ཞིང་། འདུ་ལ་སྐབས་འཕྱེད་ཀྱང་དེ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ནས་ཁས་མི་ལེན་ཡང་དེ་ཉིད་བྱའོ། །དགོ་སྟོང་དམར་བའམ་ཆུ་སྟོང་ལྟ་བུ་ཁྱིམ་པ་ལ་བརྟམས་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཕྱིར་འཕྱེད་པ་ནན་ཏུ་བྱ་ཞིང་། འདི་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བའི་ལས་གྱི་གནས་སུ་ཁྱིམ་པ་དེ་སོགས་ཏེ། དེ་ནམས་ནི་ནན་ཏུ་བཞི་ཞེས་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནམས་སོ། །འདུན་པ་ལྟ་བུ་ལྷར་བ་གྲགས་པ་སོགས་གསུམ་པོ་དགོ་འདུན་གྱིས་ཤེས་པ་དང་། ལྷར་བ་དེ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོགས་གཉིས་ལ་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་དང་མ་མཐོང་བ་གནས་དབྱུང་དང་། དགོ་སྟོང་པོར་རྩི་འཆི་ལྟས་ཅན་ལྟ་བུ་སྟེག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་མི་གཏོར་བ་ན་ནི་སྟེག་ལྟ་མི་གཏོར་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ནན་ཏུ་གྱི་ལས་དངོས་དེ་ནམས་རྫོགས་པའི་མཁུག་ཆོག་ནི་འདི་ཉིད་དུ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་བཅོས་དངོས་ལ་གསུམ་ལས། མཐོལ་བས་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིར་བཏང་བ་ནི། ལྷར་བ་བཅབས་པར་མི་(༡༥༦)བྱ་བར་མཐོལ་བའི་སྟགས་སྟེ་དོན་དུ་བརྟེན་པས་མཐོལ་བར་བྱའོ། །དམིགས་བསལ་ནི། ཐ་ན་མིང་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་ཉེས་བྱས་ནི་བདག་ལ་ལྷར་བའམ་ཁ་

ཐོ་བ་ཕྱུང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཐ་སྟོང་གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །ཡུལ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་
 སོགས་ནས་མཚན་མཐུན་པའི་བར་བཞི་ལྟ་བུ་དགོས་ལ། བཞི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འདི་
 དང་འོག་མ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་མཐོལ་དགོས་ཀྱི། དགེ་ཚུལ་སོགས་ལ་སྦྱར་བཏང་མཐོལ་ཡུལ་
 མི་རུང་སྟེ་རབ་དུ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་བསལ་དུ་ཚོས་འདི་པའི་སྟེ་ལྟ་དང་ཁྲིམ་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཅན་ཡན་ཆད་ལ་གོ་བ་དེ་བྱས་ན་མཐོལ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་སྦྱབ་ཅུས་བཞིན་
 དུ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་དོ། །འདིའི་ཡུལ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལ་གོ་བར་བྱས་ཀྱང་འབྲུབ་པས་
 མཚམས་སོགས་སོ། །བསྟོ་སོགས་མདོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྦྱོར་དོན་དུ་བཤད་ཟིན་ལ་ཐོར་བཤགས་ཀྱི་སྒྲགས་
 བྱི་ཆེ་དང་ལྟ་བུ་བདག་ལ་སོགས་སོ། །དེ་ནི་ལན་ཅིག་གིས་འབྲུབ་པས་སྒྲགས་དང་སོགས། བསྐྱམས་
 བས་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི་ལུས་རྒྱ་རྩ་མ་ཐོན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་དེ་ལས་སོགས་བཤགས་པས་ཕྱིར་
 བཅོས་པ་ལ་ལྟར་བ་གཞན་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོས་དང་། བས་ལྷག་གི་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཆད་ལས་ལ་
 མི་བཏྟེས་པ་ལ་ཆོག་ནི་ཡིད་ལས་གཞན་པ་ལུས་རྒྱ་རྩ་ཐོན་པའི་ལྟར་བ་ལས་ནི་སྟོམ་སེམས་དེ་དང་
 བཅས་པའི་རྒྱ་རྩ་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཡུལ་ནི་ལས་ལྷག་ལས་གཞན་པའི་ལྟར་བ་ལ་བཤགས་ཡུལ་
 མང་པོ་མི་དགོས་པས་གྲངས་(༡༢༥)གཅིག་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བས་མཚན་ཐ་མི་དང་པ་དང་། ཉེད་
 བ་ལྟར་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྟེ་ཚན་ལས་མེད་ན་ལྟར་བ་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མཐུན་པ་ལ་བཤགས་ཡུལ་
 བྱའོ། །ཆད་ལས་ལ་བཏྟེས་པ་ནི་སྤངས་པའི་ལྟར་བྱེད་ལས་ནི་སྤང་ལྟར་ཐོག་པའི་རྫས་དེ་སྤངས་པ་
 སོགས། གཉིས་པ་ལ་སྟོམ་པའི་དང་། ལྷག་མ་དངོས་གཞིའི་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷག་མ་དང་སོགས་མདོ་བཞི་སྟེ་དོན་སྦྱོར་དོན་དུ་བཤད་ཟིན་དོ། །དེ་དག་ནི་ཡུལ་གྱི་
 གྲངས་ཡིན་ལ། བསམ་པ་ནི་འགྲོད་སེམས་དང་སྟོམ་སེམས་ཡོད་ན་ཆོག་ལ་མི་བཏྟེས་པ་ཡང་མིན་དེ།
 ཆའི་མཐར་འཁྲིའི་ཆེ་ཕྱིར་བཅོས་དེ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཅའ་བ་སྟེ། ཚུལ་བ་བྱས་པ་ཡུལ་མེད་
 པ་སོགས་ཀྱིས་སྟེན་སོགས་ཉེ་ལྟར་བ་ལས་ལྟར་བར་གསུངས་ལ་དངོས་གཞི་སྟོམ་པས་བྱས་པ་དེ་ཕྱིར་
 སངས་པ་ན་བདག་གིས་དེ་བྱས་སོ་ཞེས་འདུ་ཤེས་པ་ན་ཉེས་བྱེད་དེ་ཉེས་བྱས་དང་འདྲ་བས་གཅིག་ལ་

བཤགས་དགོས་སོ། སྤྱིར་བཏང་དུ་ནི་བཤགས་ཚུལ་གང་རུང་རུང་གིས་ནམ་སྤྱིན་འདག་སྤྱིད་ཀྱང་ལུང་
བའི་ཐ་སྟད་མི་འདག་སྟེ། ལུང་བའི་ཐ་སྟད་ལས་ལུང་བ་ལ་ལྷག་སྟོམ་སོགས་ཀྱིས་མིང་དང་ཀུན་སྟོང་
འདིས་བྲུང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་དང་ལྷན་པར་བརྟེན་དགོས་པས་སོ། །དེ་ནས་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་
བཤགས་སྟོམས་ཀྱིས་ནམ་སྤྱིན་འདག་ལ། མིང་རིགས་བརྟེན་པས་ཐ་སྟད་འདོག་པས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །ལྷག་མ་དངོས་གཞིའི་ཕྱིར་བཅོས་ལ་ཆོག་འདི་བྱད་པར་དང་། དེ་ལས་ལུང་ཐབས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཅོས་པ་ནི་ཆོག་འདི་(༡༥༩)ཆོག་བྱད་པར་བ་ཡོད་དེ།
བཤགས་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་བཅའ་སྟེ་ཡོད་ན་དུས་འདི་སྤྱིད་ཅིག་བཅའ་སྟེ་ཉིད་དང་བཅས་ཏེ་བརྟེན་
དགོས་ལ། མེད་ན་མ་བཅའ་སྟེ་ལྷག་མ་ཞེས་པའི་ཆོག་བཅས་ཏེ་བརྟེན་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་ཁ་
ཅིག་མ་བཅའ་སྟེ་བརྟེན་མི་དགོས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་མ་བཅའ་སྟེ་ཉིད་
དང་། བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པས་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དབྱུང་བའི་སྟོན་འགྲོ་སྟོ་མཁུ་དང་། དབྱུང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་དངོས་སོ། །དང་
པོ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྟོ་བ་དང་། མཁུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིན་པ་དང་སྟེད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་བདུན་ལས། དགོ་འདུན་ནི་མཚན་ཉིད་སྟུམ་ལྷན་གྱིས་སོ། །ཡུལ་ནི་མཐོལ་བ་དང་འབྲ་བ་
ལས་མཐོལ་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་ཞེས་པའི་གནས་སྟུང་མན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པ་དང་། ཆོགས་སྟུམ་ཚང་
བ་དང་འཆབ་ཉེས་དང་ལྷན་པའོ། །བསམ་པ་ནི་དགོ་འདུན་གྱིས་དེ་ལ་པན་སེམས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཐག་པ་
ནས་སྤྱིན་འདོད་དང་། ཡུལ་གྱིས་སྟུང་འདས་ཀྱི་བསམ་པས་ནོད་པར་འདོད་པའོ། །དུས་རི་སྤྱིད་བཅའ་སྟེ་
པ་དེ་སྤྱིད་དུའོ། །ཆོག་ལ་སྟོར་བ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དངོས་གཞི་སྟོ་བ་དང་། གཞི་སྟོ་དང་། ཡང་
གཞི་སྟོ་གསུམ་སྤྱིན་པའོ། །དགོས་པ་ནི་དངོས་སྟུང་བ་འཆགས་ཤིང་རྒྱད་ནས་འཆབ་འདག་པའོ། །

སྟུང་བཤད་པ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དག་པའི་ས་ནས་མ་དག་པའི་གཞན་དུ་སྟོ་བས་སྟོ་བའོ། །
སྟུང་པ་ནི་འོག་ནས་སྟོན་ནོ། །མཁུ་བ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལ་དགོ་འདུན་(༡༥༩)དང་བསམ་པ་
སྟུང་བཞིན་ལས། ཡུལ་ནི་འབྲ་བ་ལ་བྱད་པར་འཆབ་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཞེས་སྟུང་རོ། །དུས་ནི་དགོ་སྟོང་

མས་སྒྲ་བ་བྱེད་དང་དགོས་པའི་ཞག་དྲུག་གོ། ཚོགས་ལ་སྒྲོར་བ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དངོས་གཞི་
མགུ་བ་སྒྲིན་པ་བརྩུ་གཉིས་ཏེ། མ་བཅའ་མ་མགུ་བ་དང་། གཞི་མགུ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་མགུ་བ་
གསུམ་སྒྲིན་པ་དང་བཅའ་མ་སྒྲོ་སྒྲིན་གསུམ་བྱས་པ་ལ་མགུ་བ་སྒྲིན་པ་གསུམ་དང་། གཞི་མགུ་སྒྲིན་
པ་གསུམ་དང་། ཡང་བཞི་མགུ་སྒྲིན་པ་གསུམ་སྒྲིན་པའོ། དགོས་པ་ནི་སྒྲིན་པ་དང་དབྱུང་བ་འཆགས་
པའོ། སྒྲིན་བཤད་པ་ནི་དགོས་པའི་འདུན་ཕྱགས་མགུ་བ་བྱེད་པའོ། སྒྲིན་པ་ནི་སྒྲིན་གཞན་ནས་གནས་པའི་སྒྲིན་
སྒྲིན་པའོ། གཞི་དོན་ནི་སྒྲིན་པ་དེ་ལས་སྒྲིན་ཏེ་དབྱུང་བ་དེ་གང་ལ་སྒྲིན་ཞེས། དགོས་པའི་འདུན་ལས་
ཞེས་སོ། དགོས་སྒྲོར་མས་ནི་སྒྲིན་པ་མ་ཟད་ཕྱི་བའི་སྒྲིན་མགུ་བ་དེ་བཅའ་མ་མགུ་བ་དེ་ཉིས་པ་མེད་ན་
འཆགས་ཀྱི་ཡོད་ན་མི་འཆགས་སོ། སྒྲོ་བ་སྒྲིན་ཞིང་སྒྲོད་པས་བཅའ་མ་ཉིས་པ་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །
སྒྲོ་བ་སྒྲོད་པའི་དུས་ནི་དགོས་པའི་འདུན་ལས་རི་སྒྲིན་བཅའ་མ་ཉིས་པ་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །
གཞི་སྒྲོ། གཞི་མགུ་ནི། སྒྲོ་མགུ་དེ་གཉིས་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ན་དགོས་པའི་འདུན་ཕྱགས་མ་རིགས་འདྲ་དེ་བྱུང་ན་
སྒྲོ་མཚན་ཏེ་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཞིག་པས་དེའི་ཕྱིར་གཞི་ནས་བརྩམས་པ་ཉིད་སྒྲིན་པའོ། སྒྲོ་མགུ་བྱེད་པ་
དེ་ཡང་སྒྲིན་ནས་ཞག་གཅིག་ཡན་ཆད་ཡོན་པ་དགོས་ཀྱིས་བརྩམས་ནས་ཞག་མ་ཡོན་པ་ན་ལྷུང་བ་
རིགས་འདྲ་བྱུང་བ་ནི་སྒྲོ་མཚན་ཏེ་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་(༡༥༠ན)ཞིག་པར་མཐར་
ཕྱག་པར་བྱ་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞུང་འདིའི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པར་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་
ཚོགས་ཀྱི་ཞེས་བཤད་པ་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱག་པ་དང་འདྲ་བར་བྱ་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་མགུ་སྒྲིན་པ་
དེ་སྒྲིན་གྱིས་དབང་གི་ལས་ལ་ཆགས་ཤིང་སྒྲིན་པ་དེར་ལྷུང་བ་རིགས་འདྲ་བྱུང་ན་དེའི་ཚེ་ལྷུང་བ་དང་
པའི་སྒྲོ་མགུ་ཡང་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འདི་ལ་ནི་གཞི་སྒྲོ་སྒྲིན་གྱི་མིང་དོན་མེད་དེ་སྒྲོ་
མ་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་ལྷུང་བ་བར་མ་དེ་ཡང་ཡལ་བར་མི་དོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིན་པ་ནི་ཚོགས་གཅིག་གིས་སྒྲིན་ལ། བརྩེན་པ་ནི། ལྷུང་བ་གཉིས་པ་དེའི་དོན་དུ་སྒྲུང་
ཡང་བརྩེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའོ། དེ་ཡང་ལྷུང་བ་བར་མ་དེ་རི་སྒྲིན་བཅའ་མ་ཉིས་པའི་དུས་ལྷག་པ་ཡང་སྒྲོ་མ་

དེར་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བརྩམས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སུ་བྱ་བ་འདྲུལ་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་གཞུང་སྐུ་ལ་མཐོང་བ་ལ་འབྱུང་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོ་མཁུ་དེ་གཉིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྒྲིན་པར་བྱ་སྟེ་དེར་མ་ཟད་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ལས་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་སར་དབྱུང་བ་ཡང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྒྲིན་ནོ། །དབྱུང་བའི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ནི་གསོལ་བརྟེན་བར་མ་ཆད་ཏུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ། །བར་དེར་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་ཀྱིས་བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གསོལ་བ་དང་ལས་བརྟེན་བ་དང་བའི་བར་ཏུ་བྱ་བའི་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་འགྲོད་ཅིང་བག་ཁུམས་ནས་ལུས་སེམས་ཞིག་ནས་རྩ་བ་ཀླུ་པ་ལྷ་ལྷུང་འབྱུང་བ་ལོ། །(༡༥༠བ)སྐྱེས་པའི་ཁྱེད་ཀྱིས་ལེགས་པར་མ་བྱས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བར་བྱས། ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གཉིས་ནི། སྟོན་པའི་ཆོས་འཁོར་རྗེས་སུ་མི་བསྐྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བྱུང་མི་སྒྲིད་ལ་ཟུག་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་སོགས་སོ། །བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་ལས་བརྟེན་པའི་ཆོག་གིས་གཞེངས་བརྟེན་པ་ཡང་བྱ་ལ། སྐབས་ནི་བརྟེན་པ་གསུམ་པ་བྱས་མ་ཐག་མཇུག་སྟེད་ཀྱི་གོང་ཏུ་ལོ། །འདིར་དབྱུང་བའི་སྒྱིད་ན་ལ་ཡང་བརྟན་ལས། དགེ་འདུན་ནི་སྒྲིས་པ་དང་བྱང་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་གིས་ཉི་ཤུ་དང་བཞི་བརྒྱུ་ཆོང་པ་མཆོན་ཉིད་ལུ་ལྷན་ནོ། །གང་ཟག་ནི་སྐར་བཞིན་ལ་འཆབ་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་སྟོ་མཁུ་ཆད་ལས་སྟོན་ཏུ་སོང་བའོ། །

བསམ་པ་སྐར་བཞིན་ལས་ཁྱེད་པར་ཏུ་དབྱུང་བར་འདོད་པའོ། །ཏུས་ནི་མཁུ་པ་སྟེད་ཟེན་ནས་དབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོའོ། །ཆོ་ག་ལ་སྟོར་བ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དེས་གཞི་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་དབྱུང་བ་བརྩ་གཉིས་དེ། མཁུ་སོགས་རྒྱུད་པ་གསུམ་སྟེད་པ་ལ་དབྱུང་བ་གསུམ་དང་། སྟོ་སོགས་གསུམ་དང་བཅས་པའི་མཁུ་པ་སྟེད་པ་གསུམ་དང་། གཞི་མཁུ་སྟེད་པ་གསུམ་དང་ཡང་གཞི་མཁུ་སྟེད་པ་གསུམ་རྣམས་ལ་དབྱུང་བའོ། །མཇུག་གཞེངས་བརྟེན་ཅིང་ཡི་རང་བའོ། །དགོས་པ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་ཐོབ་པའོ། །

རྒྱ་བཤད་ལྷག་མའི་ས་ནས་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་སར་དབྱུང་བས་སོ། །ཕྱིར་བཅོས་པ་གཞིའི་སྐབས་རྩོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་གིང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་(༡༥༡ན)ཀྱང་། གང་གི་ཕྱིར་

ནི་མདོ་སྟོན་དང་། གང་ཕྱིར་གསོ་སྦྱོར་བྱས་ཐུང་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་བསྐྱར་བྱ་སྟེ། གཡག་རའི་ཅེ་
 མོ་ནི་བཞིན་ནོ། ཞེས་པའི་གཡག་རའི་ཅེ་མོའི་དོན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་ནི་ལྟར་བསྐྱར་བར་བྱ་ཞེན། ཇི་
 ལྟར་གངས་ཀྱི་གཡག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་རེ་མའི་ཉག་མ་གཅིག་གི་དེ་ལ་ཐོགས་ན་དེ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་མ་གི་
 བར་དུ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་བྱས་སྤྱོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་སྟོག་ལུས་ལ་མི་ལྟ་བར་བསྐྱར་བར་བྱ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས། མཁས་མཆོག་ན་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་སྟོ་ཐར་ཀྱི་
 འགེལ་པར། ཇི་ལྟར་བསེལ་རུམ་གངས་ཁྲོད་ན་གནས་པའི་གཡག་རེ་མ་བག་ཡོད་པས་བསྐྱར་བ་རེ་མ་
 ར་མཐུག་ལྟར་མི་རྒྱུད་བར་ཅེ་མོ་ལྟར་དུ་གཟར་ཏེ་འགྲོ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ཡང་བག་ཡོད་
 བར་བསྐྱར་བར་གྱིས་གིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོགས་ལོ། ཞེས་བྱུང་ཞིང་། བསྐྱར་བ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པའི་
 བན་ཡོན་ནི་གནས་སྐབས་སུ་མདོན་པར་མཐོ་བའི་ཡང་སྟོན་རྒྱན་མར་ཐོབ་ཅིང་མཐར་ཐུག་སྒྲིབ་གཉིས་
 ཀྱི་གཡལ་ལས་རྒྱལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་དུང་ཐོབ་ནས་ཕྱིར་མི་
 སྟོག་པའི་གཏན་གྱི་མདུན་མ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པར། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་སྟུག་བསྐལ་སྟོང་། །འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བ་གདོན་གྱི་ཅ་བ་འཛོམས། །དཔལ་འབྱོར་ས་དང་མེ་ཏོག་
 མདའ་ཅན་འཛོམས། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་མགོས་གཏུགས་འབད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་དག་
 གཡལ་རྒྱལ་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་(༡༥)བ་ཏེ། དགོ་ཚུལ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཆུ་ཡོན་བཅིགས་པ་དང་། །འཆི་བའི་
 མཆེ་བ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དཔལ་ལོད་དབང་བསྐྱར་ཡིན། ཞེས་དང་།
 འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་པོར། །སྟོམ་པ་དེ་དག་བསྐྱངས་པ་ལས། །གནས་སྐབས་འབྲས་བུ་ལྟ་མི་དང་། །
 མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ། །ཐོབ་པར་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བཙོན་ལྡན་ནམས་
 ཀྱིས་སྟོ་ཐར། །རྟག་ཏུ་གྲུས་པས་འབད་དེ་བསྐྱར་། ཞེས་བཀའ་སྟུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ལུང་
 རིགས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་སྟོ་དགའ་རྒྱ་ཆེར་བྱའོ། །

དགེ་ཚུལ་སྒྲོང་གི་ཕྱོད་པ་འཕྲོགས་ཆོག་བྱ་ཚུལ།

གསུམ་པ་ཆོ་གའི་ལག་ལེན་དངོས་ལ་འདི་ལ་ཐོག་མར་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱ། ཕྱོད་པའི་སྐུ་
དངོས་སུ་བཞུགས་དགོས་གིང་། ཆོ་ག་གཙོ་བོར་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་ལ་ཡོད་པས་ཆང་ཡང་དེ་
ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་མཚོན་བྱེད་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་བྱུགས་བས་དང་བཅས་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་
རྣམས་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཉེར་སྒྲོང་ལྷ་པ་སོགས་པའི་མཚོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས། འོག་ཏུ་རབ་བྱུང་
བསྟེན་རྫོགས་ལ་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྟ་གོན་བྱའོ། །ལས་གྲུལ་བ་རྣམས་ལ་ལྷ་ཆབ་དང་མེ་དོག་
ལུལ། ལྷ་དང་འབྲེང་པ་ལ་སོགས་པ་གཞག་པར་བྱའོ། བྱིད་རྣམས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོང་འཇུག་པ་
དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལ། ཆོགས་སྐུ་མ་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱུབ་པའི་ཆོ་ག་དང་། བྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་བསྐྱུབ་
པའི་ཆོ་ག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕྱོད་ནི། ཀམ་གཏམ་ལས། ཕྱོད་དང་དགེ་བསྟེན་བསྐྱུབ་པ་དང་། ལྷ་
(༡༥༥)དང་མཁན་པོ་དང་པོ་དང་། །རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་པ་ཆོད་དང་། །བསྐྱུབ་པ་བརྗོད་པ་ཐ་མ་
ཡིན། ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱོད་དང་ཞེས་པས་ཕྱོད་ཆོག་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ།
སྒྲོང་པ། དངོས་གཞི། རྗེས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། རབ་བྱུང་པ་རུང་མི་རུང་བརྟག་པའི་བྱིར་བར་ཆད་
དེ་པ། བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་སྒྲོང་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱིར་དགེ་བསྟེན་དུ་བསྐྱུབ་པ། དགེ་ཚུལ་གྱི་བརྟུལ་
ཞུགས་སྐུར་དུ་གྲང་བའི་བྱིར་རབ་བྱུང་དུ་བསྐྱུབ་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། མཁན་པོ་ཉིད་དུ་ཚྭ་གས་
པའི་དགེ་སྒྲོང་འགའ་ཞིག་གི་གན་དུ་རབ་བྱུང་བར་འདོད་པ་འོངས་ནས། མདུན་དུ་ཅོག་ཅོག་བྱུང་
འདུག་ཏུ་བརྟག་ལ། བྱིད་རབ་བྱུང་པ་བྱེད་པ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། བར་
ཆད་ཅན་རབ་བྱུང་ན་རྒྱུད་དེ་ལ་ཕྱོད་པ་མི་སྒྲེ་བའོ། རྗེས་བྱུང་མི་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
རྒྱུད་དེ་ལ་ཐན་མི་སོགས་གིང་། དེད་ལ་ཡང་ཉེས་པ་ཡོང་བས་བར་ཆད་དྲི་དགོས་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། དང་
པོའི་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བར་ཆད་དྲིས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་སྐབས་དབྱེའོ། ཞེས་གསུངས་པས།

དང་གྱི་དྲི་བ་འདི་རྣམས་ལ་སེམས་མ་ཡངས་པར་ལན་ཐོབ་ཅིག། ཁྱོད་ལྟ་སྟེགས་ཅན་མ་ཡིན་ནམ། ལོ་
བཙུ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ལོ་བཙུ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་བྱ་རྟོག་སྟོང་མི་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྱ་རྟོག་སྟོང་
རྣམས་པ་ལོ་བཙུན་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྱན་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ལྟ་ལོན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་
ནམ། བསམས་(༡༥༥)མ་གནང་བ་མ་ཡིན་ནམ། བསམས་མ་གནང་བ་ཡུལ་ཐག་མི་རིང་བ་མ་ཡིན་ནམ།
ནང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དགེ་སྟོང་མ་སྟུན་སྟུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་ཐབས་སྟུགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཐ་དང་
དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ། གནས་པར་མི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཟ་མ་མ་ཡིན་ནམ། མ་ནིང་མ་ཡིན་ནམ།
སྐུལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དུད་འགོ་མ་ཡིན་ནམ། ལྟ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། མ་བསད་པ་མ་
ཡིན་ནམ། བ་བསད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དག་བཙུམ་པ་བསད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་
པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྟུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། བས་བར་འགྱུར་
བའི་ལྟ་བུ་བཞེ་པོ་དག་ལས་ལྟ་བུ་བུ་གང་ཡང་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཆད་པ་
ཁས་མི་ལེན་པ་གནས་ནས་སྟུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ལག་རྩམ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་སེར་ལ་
སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། སེན་མོ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པོས་བཀྲའས་པ་ལ་སོགས་
པ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པོས་མ་གནང་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པོས་མ་གནང་བ་ཡུལ་ཐག་མི་རིང་བ་མ་ཡིན་
ནམ། ཚོམ་རྒྱན་པར་གྲགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྤང་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ལྷམ་མཁན་མ་ཡིན་ནམ།
གདོལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། གཡུང་པོ་མ་ཡིན་ནམ། མི་མ་ཡིན་པའི་འགོ་བ་མ་ཡིན་ནམ། བྱང་གི་སྐྱ་མི་
སྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྟུང་བ་མ་(༡༥༦)ཡིན་ནམ། རྒྱུས་པ་འདྲ་བའི་བྱང་མེད་
མ་ཡིན་ནམ། རྟིག་རྟིག་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནམ། སྤྱིང་གཞན་ནས་རྒྱུས་པ་རྒྱལ་བྱད་མི་འདྲ་
བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དྲིས་པས། མ་ཡིན་ལགས་ཟེར་ན། འོ་ན་ཁོ་བོས་ཁྱོད་རབ་དུ་དབྱུང་བར་བྱའོ།
ཞེས་སྐབས་ཐུངོ།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་པོར་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་དུ་བཅུག། དེ་ནས་རང་ལ་ཕྱག་འཆལ་
དུ་བཅུག་ནས། མདུན་དུ་ཅོག་ཅོག་སྤར་འདུག་དུ་བཅུག་ཅིང་། ཐལ་མོ་སྟོང་གར་སྤར་དུ་བཅུག་ནས།

ཁྱོད་རབ་རྩ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་པ་ལ་མེས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། མདོ་རྩུལ་དགེ་བསྟན་ཉིད་
 དང་། དགེ་ཚུལ་ཉིད་དང་། དགེ་སྟོང་ཉིད་དག་གིས་སྐྱེས་པས་མཛོགས་པ་ལ་བྱི་མ་མི་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་པས། དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བྱུང་དགོས། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙུག་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་ཁས་
 ལེན་ལན་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། བསམ་པ་འདི་བཞིན་དུ་གྱིས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་
 འདི་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས། སུ་དང་འགོགས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གོགས། ཅི་ལ་
 ལོངས་སྟོན་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་ལས་མི་འདུག་པས། འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བ་
 ལ་སྐྱབས་འཆོལ་དགོས། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱབ་
 མི་རུས་ཏེ། རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་ཡི། འཛིག་རྟེན་ལྷ་ཡིས་སུ་ཞིག་སྐྱབ་པར་རུས།
 (༡༥༥)ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱབ་
 རུས་པས། སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ལམ་སྟོན་པ་པོ་ལྟ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སྐྱབས་
 དངོས་ལྟ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པའི་གོགས་ལྟ་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པས། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། དེའི་
 ཆེད་དུ་དུས་འདི་ནས་མ་གཏོགས་པར་དུ་ཡོངས་ཆོགས་ཀྱི་དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བྱུངས་ལ་བསྐྱབ་པ་
 བསྐྱབ་གཞི་ལྷ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟན་དུ་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་སྐྱེས་པ་གྱིས་ལ་ལང་མོ་གྱིས། བཙུན་པ་དགོངས་
 སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བསྐྱབ་སྟེ་རི་མིན་འཆོལ་བར་དུ་གང་གཉིས་ནམས་
 གྱི་མཆོག་སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནམས་གྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
 མཆོལ། ཆོགས་ནམས་གྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོལ། བདག་རི་མིན་འཆོལ་བར་དུ་དགེ་
 བསྟན་དུ་བཙུན་པས་གསྐྱབ་དུ་གསོལ། ལྷ་ག་པོར་མ་གཏོགས་པའི་རང་གི་དོན་གྱི་སྐྱུགས་བརྟོན་པ་ཡང་
 རོ། ཞེས་ལན་གསུམ་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པས་གཉིས་པའི་ཡང་རྗེས་སྐྱོས་གྱིས་ཞེས་བརྟོན།

གཉིས་པ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ཆོག་པའི་ཆོག་འདི་ལ་དུས་བྱ་གསུམ་ཡོད་པས། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་
 སུ་མཆོལ་ཡན་ཆེད་སྐྱབས་བརྟོན་པ། བདག་རི་མིན་འཆོལ་བར་དུ་དགེ་བསྟན་དུ་ཞེས་པ་བདག་བརྟོན་

པ། བཅུན་པས་གཞུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་གཞན་བརྟེན་པ་ཡིན་(༡༥༣)པས། །བདག་བརྟེན་རྟོགས་པ་
 དག་བསྟེན་དུ་ཞེས་པའི་ཚིག་རྟོགས་པ་དང་། བྱི་ཁྱུང་ལ་དག་བསྟེན་གྱི་སྟེན་པ་སྟེ། དེད་བྱི་ཁྱུང་གྱི་
 སྟེན་པ་དཔོན་དུ་ཁྱུང་པ་ཡིན་པས། དག་བསྟེན་དུ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དེད་གྱིས་སྐད་གཞེངས་མཐོ་བ་
 དང་། མེ་གོལ་གྱི་བརྟེན་པས་བདག་གི་ཁྱུང་ལ་དག་བསྟེན་གྱི་སྟེན་པ་ཐོབ་པའི་དུས་འདི་ཡིན་སྟེ།
 པའི་ཐོབ་སྟེ་སྟེན་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། དེ་དུས་སྟེན་པ་ཐོབ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྟེན་པ་དཔོན་དུ་ཁྱུང་
 བས་སྟེན་པ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྟེན་དགོས་པས། དེ་ཡིད་ལ་ཞོག་ལ་གསུམ་པའི་རྗེས་
 སྟེན་གྱིས་ཞེས་བརྟེན། དེའང་མེ་གོལ་གཏོགས་པ་དང་ལྟན་དུ་སྟེན་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྟེན་པ་དཔོན་གྱི་ཞལ་
 བས་ཀྱང་བརྟེན། །གསུམ་པ་མེན་པ་དང་སྟེན་པ་དཔོན་གྱིས་དེ་དག་བསྟེན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡིན་
 བོ། བྱི་རང་ལེགས་སོ་གྱིས་ཞེས་བརྟེན། སྟེན་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྟེན། དེས་བྱི་ཁྱུང་གྱི་དག་བསྟེན་གྱི་
 སྟེན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། ཐོབ་ཀྱང་མ་བསྐྱབས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་། ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་
 བས་བསྐྱབ་དགོས། བསྐྱབ་ལུགས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་གྱིས་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོགས་ལྟ་ཡིད་གྱིས་སྐྱངས་
 ཏེ། ལུས་དག་གིས་སྐྱར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་སྟེན་པ་གྱིས་ལ། ལད་སོ་གྱིས།
 སྟེན་པ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། རི་ལྟར་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་རི་མིད་འཚོའི་བར་དུ་
 སྟོག་གཅོད་པ་སྐྱངས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྐྱར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བས་
 ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ལྟེ་རི་མིད་འཚོའི་བར་དུ་སྟོག་གཅོད་པ་སྐྱངས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་པ་(༡༥༤)
 ལས་སྐྱར་ལོག་པར་བཟྱོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་འདིས་བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་
 པ་ལ་རྗེས་སུ་སྟེན་པོ། རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། རྗེས་སུ་བཟྱོད་དོ། གཞན་ཡང་རི་ལྟར་འཕགས་པ་དག་
 བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་རི་མིད་འཚོའི་བར་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེས་པ་
 དང་། རྩལ་དུ་སྐྱབ་དང་། འབྱའི་ཆར་དང་། བཅོམ་པའི་ཆར། ཟུང་པར་འབྱུང་བ་བག་མེད་པའི་གནས་
 སྐྱངས་ཏེ། འབྱའི་ཆར་དང་། བཅོམ་པའི་ཆར་ཟུང་པར་འབྱུང་བ་བག་མེད་པའི་གནས་ལས་སྐྱར་ལོག་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ལྟེ་རི་མིད་འཚོའི་བར་དུ་མ་བྱིན་

པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེས་པ་དང་། རྩོན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲུའི་ཆར་དང་། བཙོས་
པའི་ཆར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་སྤངས་ཏེ། འབྲུའི་ཆར་དང་། བཙོས་པའི་ཆར་སྒྲུབ་
པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་ལས་སྤངས་ལྡོག་པར་བགྱིའོ། །

ཡན་ལག་ལུ་པ་འདིས་བདག་འཕགས་པ་དབང་བཙོས་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པོ།
རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། རྗེས་སུ་བགྱིད་དོ། རྒྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཐབས་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་རང་ལེགས་སོ་ཞེས་
བརྗོད། དགེ་བསྟེན་གྱིས་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། འདི་རྒྱ་དཔེར་ཡན་གསུམ་བཞུགས་པར་གསུངས་
ཀྱང་། ལུང་དང་། ཀམ་ཤ་ཏམ་དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་ལན་གསུམ་བཞུགས་ཀྱི་པའི་དམིགས་
བསལ་མ་བྱུང་བས་ཐུག་ལེན་ལན་རེ་མཛད་དོ། དེས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པས་དེའི་
སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱས་སངས་(༡༥༥)རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལྷ་གཞན་ལ་ཐུག་མཆོད་མི་བྱ།
ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆོ་སྒྲོང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཁྱོགས་
སུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། ཐུན་སོང་ཏུ་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་
པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱ་བ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱར་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་སྟེ་བཞེད་དང་། དབང་པོ་མི་
ཞོད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་ཅི་རུས་སུ་ལེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་བཅེ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་མཆོད་
པ་ལ་བཙོན་པ་ལ་བསྐྱབ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ཡན་ལག་མི་གསོད་པ་སོགས་བཞི་བྱུང་ན་སྒྲོམ་པ་
གཏོང་བས་བསྐྱར་ནས་ལེན། མི་མ་ཡིན་པ་གསོད་པ་སོགས་ལྷ་བྱུང་ན་སྒྲོམ་ལྷན་གཅིག་ལ་བཤགས།
ལྷ་མ་སོགས་མི་དགེ་བ་དུག་པོ་སྟོགས་མཐུན་ཡིན་པས་ཡིད་གྱིས་བསྐྱམས་ནས་ལེགས་པར་སྐྱབས་
ཤིག ཁྱིས་བརྗོད་དོ། །

ཤིན་ཏུ་བསྐྱེན་ཁྱོད་དགེ་བསྟེན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་བསམ་པ་འདི་བཞིན་གྱིས། ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བ་འདི་གང་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མི་འདུག་པས། འཁོར་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་
ལས་གཏན་ཏུ་ཐར་བའི་སྐྱབས་གནས་དམ་པ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེའི་ཆེད་ཏུ་བསྐྱབ་གཞི་ལྷ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་

སྒོམ་པ་སྒྲུབ་པ། རྩམ་དུ་ནས་མ་གཏོག་པར་དུ་བསྐྱར་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་རྩམ་པ་ཞིག་
བསྐྱེད་པ། འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ་ནས། ལེགས་སེའི་བར་བཟོད།
(༡༥༧)དགོ་བསྐྱེན་ཙམ་དུ་བསྐྱབ་ན་འདིར་བསྐྱབ་པ་དང་དུས་བསྐྱོ་བཟོད། ཚིགས་ཕྱི་མ་བསྐྱགས་
ནས་སྐྱབ་ན་འདིར་བཟོད་མི་དགོས་ཏེ། ཚིགས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཁོངས་སུ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་།
དུས་བསྐྱོ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་དག་གིས་ནི་དགོ་བསྐྱེན་བསྐྱབ་པ་དང་ཞེས་པའི་དོན་བསྟན་ཏེ། །

གསུམ་པ་ལ། སྐྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞིའི་ཚོགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ཚོ་ཁྱེལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་
པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དགོ་འདུན་ལ་རབ་བྱུང་ལྟ་བུ། རབ་བྱུང་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་པའི་སྐུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
མཁན་པོར་གསོལ་བ་གདབ་པ། ཚེས་འདི་པའི་ཆ་ལུགས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་བྱ་བ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་མཁན་པོའི་གལས་གཡོན་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་གདིང་བ་ནང་སྐྱར་བའི་བཞི་
བཟུབ་བྱས་པ་དེ་ཉིས་བཟུབ་དུ་བྱས་པའི་ཁར་མཐར་གོས་བསྐྱད་བཟུབ་བྱས་པ་ཉིས་བཟུབ་བྱས། དེའི་
སྟེང་དུ་བྲ་གོས་བསྐྱད་བཟུབ་བྱས་པ་ཉིས་བཟུབ་བྱས་ཏེ་བཅག་མཚམས་མཁན་པོ་ཕྱོགས་སུ་བཟུན་
ནས་བཞག། །ཕྱུང་བཟེད་སྟོང་པ་མིན་པ་འབྱུང་པར་གྱི་རིགས་ཕྱུང་ཟད་བྲུག་པ་རྒྱ་ཆགས་དང་བཅས་པ་
བཤམས། མཁན་པོས་ལས་གྲུལ་དེ་ན་གནས་པའི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོགས་ལ་མཁས་པའི་དགོ་སྟོང་ཞིག་
ལ། དགོ་སྟོང་དགོ་བའི་བཤམས་གཉེན་ཆེ་གོ་མོས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་འདི་དགོ་འདུན་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་
བའི་ཐོགས་ལྡན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བསྟོ། དགོ་སྟོང་དེས་ཅི་ཆེ་དང་ལྡན་པ་འདི་བར་ཆད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་
ཡོངས་སུ་དག་གས་ཞེས་དྲི། མཁན་པོས། ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་(༡༥༨)ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་ཡིན་གདའོ།
ཞེས་ལན་གདབ། དེ་ནས་དགོ་སྟོང་དེས་བསྐྱབ་བྱ་དེ། དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་ཆན་རིམ་བཞིན་བྲུག་གསུམ་
གསུམ་འཆོལ་དུ་གཞུག། །ཡོང་སྐབས་ཡོད་ན་གོང་བཞིན་དང་རྩོལ་བས་བསྐྱབ་ཆེ་དགོ་འདུན་གྱིར་བྲུག་
གསུམ་བཅའ་བས་ཚོགས་པ་ཐར་ཅུའི་ལས་ཚོགས་ཐོགས་སུ་བྱུང་བས་མི་འགལ། དགོ་སྟོང་རེ་རེ་བཞིན་
སྟོན་ལས་འདེབས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་འདིའི་རྒྱུད་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བ་དགོ་རྩལ་གྱི་སྒོམ་པ་སྐྱར་དུ་བློབ་པར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་བཟོད་ཅིང་ནས་གཏོར་རོ། །

འདི་ལྷ་པ་བྱས་ན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞིང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་ལས་ཆོག་སོགས་
 སུ་མི་གསལ་བསམ་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ། དེ་ནས་བརྒྱབ་བྱ་ཅོག་ཅོག་བྱར་འདུག་ཐལ་མོ་སྒྱུར་དུ་བཅུག་
 བས་གོས་དཀར་ཅན་ཡིན་ན་དེས་ཆང་མིན་ན་རས་དཀར་ཞིག་གཤོགས་ཏེ། རང་ཀན་པའི་མཐའ་
 འོགས་སུ་འགྲེངས་ཏེ་འདུད་པ་དང་བཅས་བས། ལས་ཆོག་ལ་ལར་བྱག་གསུམ་འཆའ་བར་བཤད་ཀྱང་
 ད་ལྷ་ལག་ཡིན་ལ་ཐང་བཤད་ལན་གསུམ་རེ་བྱེད། དགེ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། ཆེ་
 དང་ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འཆའ་
 ཏེ། བྱིམ་པ་གོས་དཀར་པོ་ཅན་སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་མ་བྲེགས་པ་ལས། འགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་
 བ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འཆའ་ཏེ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འཆའ་
 ཞིང་། སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་བྲེགས་ནས་གོས་དུར་སྐྱིག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་དད་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་
 མེད་པར་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞྩ། དེ་ཡང་(༡༥བ)བར་ཆད་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་ན། ཅི་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངམ། དགེ་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་གྱིས།
 གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་ནའོ་ཞེས་བརྗོད། མི་བརྗོད་ན་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །

འདིར་ལུ་པའི་དགེ་སྒྲོང་གིས་མིང་འདི་ཞེས་སྒྲོས་དགོས་ཏེ། རང་གི་མཁན་པོ་ཡིན་ན་དོན་གྱི་
 སྐད་དུ་མཆོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཞེས་བརྗོད། སྒྲོབ་དཔོན་ཡིན་ན་སྒྲོབ་
 དཔོན་མིང་འདི་ཞེས་བརྗོད། མཁན་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་མིན་པའི་ཆེས་ཀན་པའི་དགེ་སྒྲོང་ཡིན་ན་གནས་
 བརྟན་ཞེས་བའམ། ཡོངས་གྱི་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་ཉེ་ཆོག་གིས་བརྗོད། བརྒྱབ་བྱ་དེ་ཡང་གཉིས་
 ཡོད་ན་སྐར་འདི་ཞེས་པ་འདི་དག །དེ་ཡང་ཞེས་པ་དེ་དག་གྱུར། ཅི་དེ་ཞེས་པ། ཅི་དེ་དག་གསུམ་ཡོད་
 ན་འདི་རྣམས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་དེ་རྣམས་ཞེས་དང་། ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་ན་ཞེས་པ། ཁོང་དག་ཉིད་མཆི་ན།
 ཁོང་རྣམས་ཉིད་མཆི་ན་ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་དང་། ཆོག་ཐུད་བརྒྱར་བ་ནི་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་གེས་པར་
 བྱའོ། །འདི་དགེ་སྒྲོང་གཅིག་ཁོ་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱབ་ན་ལུ་མི་དགོས་ཏེ། ལུས་པའི་དགོས་པ་མི་མཐུན་
 པ་སྐངས་ནས་མཐུན་པ་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ལ་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་བྱེད་པ་འགལ་བའི་

ཕྱིར། དགེ་སློང་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་ཞུན། དགེ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པས་དགེ་སློང་བཅུན་པ་དག་གས་
ནམས་སྟན་གསལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུ་ཚིག་བརྒྱུད་པ། ཚིག་ཐུང་བརྒྱུད་བའི་རུང་མཐུན་ལས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁན་པོ་ལ་ཐུག་འཚལ་དུ་བཅུག །མདུན་དུ་ཅོག་ཅོག་པུར་ཐལ་མོ་སྒྱུར་དུ་བཅུག་
ནས། ཁྱེད་རབ་རྩ་བྱུང་བར་འདོད་པ་དེ། མདོ་རྩ་བར། རབ་རྩ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་
ཕྱིར། དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་མཁན་(༡༥༧)པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལོ། ཞེས་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་
ལ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཡོད་ཀྱི། མི་གནས་པ་ལ་མེད། དེའི་རྒྱ་མཚོན་སྟོན་གྱི་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་གང་
ཟག་སྟེན་པ་གསུམ་ཤས་ཆེ། སྤྱིབ་པ་གསུམ་ཤས་རྒྱུད་བས་ནད་དང་ཉེར་འཚོ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་
དགོན། བྱུང་ཡང་སྟེན་དང་ནད་གཡོག་ལ་སོགས་པ་ཉིད་སྤྱུ་བས། འབྲིད་ཅིར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་མཁན་
སློབ་ལ་བཞུགས་མི་དགོས་པས། རྒྱུད་ཤོག་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཚོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་གསུངས།
དུས་ཕྱིས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་མ་ཡིན་པ་མཁན་སློབ་མེད་པར་རབ་རྩ་བྱུང་བས། འགས་པར་མ་རྒྱུངས་ཤིང་
སྒྱུད་ལས་མྱོད་བག་ཅན་དུ་བྱུང་བས། ཁྱིམ་པ་ནམས་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་འབྱུ་བར་བྱུར་
ཅིང་། དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་ནད་གཡོག་མེད་པར་གྱི་བར་བྱུར་ནས། དེ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་གསོལ་བས།
པའི་ཉན་ཐོས་ནམས་གཅིག་གིས་གཅིག་བརྒྱུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ནད་པ་ནམས་ལ་རིམ་གྱིར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དག་གིས་རབ་རྩ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གནང་ངོ། །
ཞེས་ད་ལྟར་གྱི་ཚོག་བཅས་ལ་གནང་ངོ་ཟེར་གྱུར། ཅི་དགར་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་གྱི་ངེས་པར་
བསྐྱབ་དགོས་པས་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་མཁན་པོ་དགོས། མཁན་པོའི་བྱུང་ཚོས་མདོར་བསྟེན་
པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར་མཁན་པོ་ཉིད་དང་། གནས་ཉིད་དང་། མི་གནས་པར་འདུག་པར་
མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་བར་མ་ཆད་དུ་ལོན་པ་ཞིག་དགོས།

ཡང་མདོ་ལས། འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་ལས་(༡༥༨)ལྟན་ཅིག་སྒྱུར་བ་གང་དང་ཡང་མི་ལྟན་
པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས། ལུ་སྟེགས་སུ་སྒྱུར་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྟན་པ་
ཞིག་དགོས། ཡང་མདོར། ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྟས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་བྱུར་

མི་རུང་པར་བཤད་པས། ས་རར་བཞིན་དུ་གནས་པ། བྱེ་བ་ན་ཚོས་མིན་ཚུགས་སུ་སོང་པ་མིན་པ། ཚུན་
 པ་སོགས་མིན་པ། འགོ་བ་གཞན་དུ་གནས་པ་མིན་པ། མཚན་གྱུར་པ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས།
 དེ་ལྟར་ཚོས་བདུན་ལྷན་ལ་གསོལ་བ་མ་བཏབ་ན་མཁན་པོར་མི་འགྱུར་བས། གསོལ་བ་བཏབ་ནས་
 ཁས་སྐྱངས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། དེ་ལ་མཁན་པོའི་སྒྲ་དོན་
 ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྒྲ་དུ། རྩ་པ། སྒྲི། དི་གི་ར་ཆ་སོ་སོའི་སྒྲོན་དུ་ཉེ་བསྒྱུར་ལུ་བ་བཞག་པས་ལུ་བ་རྩ་པ་
 ཞེས་པ་པ་དང་ལུའི་འདུ་ཤེས་གྱི་ཉེ་ཆོ་བས་དམན་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བ་ལས་ཉེ་བར་འཛིན་པའི་དོན་ལུ་
 བ་སྒྲི་ཞེས་པ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པ་མེན་པོ་ཆེ་ལ་ཉེ་བར་སྒྱུར། རྩུང་ནས་མི་གནས་པའི་ལྷུང་འདས་ལ་ཉེ་
 བར་སྒྱུར་པའི་དོན། ལུ་བ་དི་གྲ་ར་ཆ་ཞེས་པ་དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཉེ་བར་
 ལུང་འབོགས་པའི་དོན་ཡིན། མདོར་ན་ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་དེས་པར་འབྱུང་
 བའི་རབ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་མཁན་མཛད་དུ་གསོལ་སྒྲུབ་པ་གྱིས་ལ་ལད་མོ་མཛད་སྒྲོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་གྱིས། སྒྲོབ་དཔོན་བདག་གི་
 མཁན་པོ་མཛད་དུ་གསོལ། སྒྲོབ་དཔོན་མཁན་པོས་བདག་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བགྱིའོ། (༡༥༤) རྩུང་བཞིན་
 ལན་གསུམ་བསྐྱས་ལ། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ཁས་སྐྱངས་པ་ན་དེར་གྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསོལ་བ་ཁས་སྐྱངས་ན་མཁན་པོར་འགྱུར་བར་བཤད། འདིར་ཐ་མ་ལ་མཁན་པོའི་དོན་ཏོ། ཞེས་
 པས་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་གསོལ་གྱི་ཡན་ཆད་ཆ་དང་པོ། མཛད་དུ་གསོལ་མན་ཆད་ཆ་གཉིས་པ་དེའི་
 མཇུག་ཏུ་མཁན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་མཁན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་
 པས། གསུམ་པའི་རྗེས་སྒྲོས་གྱིས་བྱས་ལ་གསུམ་པ་བྱ། མཇུག་ཏུ་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ལེགས་སོ་བུའོ། །

མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བསྐྱབ་བྱས་པ་ལུའི་ཚུལ་གྱིས་མཁན་པོ་ལ་སྒྲོན་པའི་འདུ་ཤེས་
 བསྐྱེད་ནས་གྲུས་པར་བྱ་བ་ཡོན་དབུལ་བ། བསྐྱེན་བཀྱར་བྱེད་པ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཞུས་ནས་
 བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་འདས་ན་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཤིན་ཏུ་བསྡུ་ན། ཚིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁན་པོ་ཞིག་དགོས་མཁན་པོ་ཡང་ཅི་རུང་རུང་

གིས་མི་ཚོགས་བསྐྱོན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་པར་མ་ཆད་དུ་ཡོན་པ། བཅུན་པ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་
སྒྲགས་སུ་སྦྱར་བ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་གང་རུང་དང་ལྟན་པ་མཁས་ཤིང་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། བརྟན་
མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྟན་ཞིག་དགོས་པ་ཁོ་བོས་འབྲུལ་རུང་དུ་ཡོད་པས། རྒྱ་ཀྱི་དགོ་བསྐྱོན་
བསྒྲུབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་ལ་རབ་བྱུང་རྒྱུ་པའི་མཁན་པོ་ཁྱེས་པ་གྱིས་ལ་ལད་མོ་མཛོད། སྒྲོབ་
དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ་ནས་ལེགས་སའི་བར་བྱའོ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་དང་ཁ་སྤྱུ་འབྲེག་པའི་དགོ་སྒྲོབ་
ལ་དགོ་སྒྲོབ་འདི་ཞེས་བྱ་བས་ཆེ་དང་ལྟན་(༡༥༥)པ་འདིའི་གཙུག་སྤྱད་འབྲེག་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཁྲོགས་ལྟན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བསྒྲོ། བསྒྲོས་པའི་དགོ་སྒྲོབ་དེས་ཀྱང་མདུན་ནས་འདྲི་ཞིང་རྒྱལ་ནས་འབྲེག་
ཅེས་པ་ལྟར། མཐེ་བོས་མཐེ་ཆུང་བཀྲུག་ལ་མཁན། མོར་མོ་རྣམས་བརྒྱུད་པ་ལག་པ་གཡོན་པའི་སྤྱིང་དུ་
གཡས་པ་བཞག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་མགོ་བོར་བཞག་སྟེ། ཞེས་བྱུང་ཡང་ཐར་ཅེ་པའི་དེར་གཡོན་པས་བུམ་པ་
དང་རྒྱ་གྱི་འཛིན་ཅིང་གཡས་པས་མཚོག་སྒྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྱི་བོར་གཏུགས་ཏེ་ཞེས་བྱུང་པའི་
ཁྲི་མ་འདི་ཉིད་འཇུག་པ་བདེ། ཅི་ཆེ་དང་ལྟན་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་གཙུག་སྤྱད་འབྲེག་པ་ལ་སྒྲོ་འམ། ཞེས་
མདུན་ནས་འདྲི་ཞིང་། བསྒྲུབ་བྱས་སྒྲོ་ལགས་ཞེས་ལན་བཏུབ་པའི་རྗེས་སུ། རྒྱལ་ནས་བེགས་ནས་མཁན་
པོ་ལ་ཐུལ། མཁན་བོས་དགར་སྒྲོགས་ལ་མདོན་པར་དགའ་བའི་ལྟ་རྣམས་དབྱེས་པ་ཆེན་པོ་མཛོད་དུ་
གསོལ། ཞེས་དགོན་མཚོགས་སྒྲོགས་ལ་གཏོར་རོ། །

དེ་ནས་གང་དུས་ཡིན་ན་ཆུ་ཤོན་མོ། རྫོང་ཡིན་ན་ཆུ་གང་མོས་སྤྱུས་ཕྱིད་དུ་གཞུག། །འབྲུལ་ན་
ལུས་རིལ་པོ་བཟུ། བྱས་པ་འམ། བ་བའམ། ཆུ་མ་འཕྱོར་ན་ཡན་ལག་ལྟ་སྤྱུས་བྱས་ལ། མཁན་བོའི་
ཞབས་གཉིས་ལ་གཏུགས་པའི་ཕྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ། འཚལ་ལུགས་གདན་གྱི་རྩ་བར་མགོ་པོ་གཏུགས་
པའི་ཡར་ལངས་པའི་ཞོར་ལ་མཁན་བོའི་ཞབས་ལ་རེག་པ་དེ་འདྲ་ལན་གསུམ་བྱས་ནས། མདུན་དུ་ཅོག་
ལུར་འདུག་པའི་ཐུག་པ་གཡོན་པ་ལ་གདིང་བ། མཐར་གོས། ལྷ་གོས་གསུམ་ནང་ལ་བརྒྱད་བལྟ་བུ་
བཀལ་ནས། ཚོས་གོས་ཀྱི་སྒྲེ་མོ་བསྒྲུབ་བྱའི་ལག་པ་གཡོན་པའི་ཁར་བཞག། གཉིས་ཀའི་ལག་པ་
གཡས་པས་སྤྱིང་ནས་བཀལ་ལ། འདི་སྤྱོད་དུ་རྒྱུན་དུ་བྱོན་པའི་ཚོས་(༡༥༦)གོས་ལྷ་གོས་ཞེས་བྱ་བ།

ཅིམ་པ་དང་མུ་ཉེགས་ཅན་ལས་རྟགས་ཀྱང་པར་དུ་འབྱུང་པ་དགོསྟོང་གི་དྲན་པ་གསོ། གླུང་ལུ་དང་། བ་
 གླུང་དང་། གླུང་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་གྲང་གི་ཕྱེ་པ་ལས་སྟོབ་པའི་གོས་ལྷ་གནང་པ་ཡིན་པས།
 དུས་རྒྱུན་དུ་སྟོང་གཤོགས་འདི་ལྟ་ལུ་ཕེ་འཆར་སྟུམ་པ་གྱིས་བྱས་ལ། ཐུག་པ་གཤས་ལ་བཞག །མཐར་
 གོས་ལའང་མྱར་བཞིན་བྱས་ལ། འདི་སྒྲུང་འི་ནང་དུ་ཁྱོན་པར་བྱེད་པའི་མཐར་གོས་ཞེས་ལུ་པ་སྒྲུང་
 གཅར་པ་དང་། རོ་ཆ་པའི་གནས་ལས་སྟོབ། གླུང་ལུ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱེ་པ་བཟུང་། ཅིམ་པ་དང་མུ་
 ཉེགས་ཅན་ལས་རྟགས་ཀྱང་པར་དུ་འབྱུང་། དགོསྟོང་གི་དྲན་པ་གསོ་བའི་གོས་ལྷ་གནང་པ་ཡིན་པས།
 དུས་རྒྱུན་དུ་སྟོང་གཤོགས་འདི་ལྟ་ལུ་ཕེ་འཆར་སྟུམ་པ་གྱིས། རྒྱགར་ན་ཅུང་པའི་ཚོན་གསུམ་ལ་ཁ་དོག་
 པན་པར་བྱེད་པས། རྒྱགས་པ་དང་དྲེགས་པ་འཛོམས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། རྟོན་པས་ཀྱང་སྟོང་གཤོག་
 གྲང་གཤོགས་འདི་ལྟ་ལུ་བསྐྱམས་ནས་འདིའི་ལམ་ལ་བསྐྱེདས་ཤིང་མངས་རྒྱས་ནས། རྟེན་འཇུག་
 རྟེན་ལས་ལའང་གོས་འདི་ལྟ་ལུ་གནང་པ་ཡིན་པས། རྟོང་གཤོགས་སྒྲུང་གཤོགས་འདི་ལྟ་ལུ་ཁྱོན་ལ།
 སེམས་དུལ་པ་དང་ཞི་བར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་བྱས་ལ། གཤས་ལྷ་སྟོ།

ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་ཏུ་ནས་འཕྱུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་བྱུགས་ལ། མ་ལན་སྟོབ་གཉིས་ཀའི་
ལག་པ་གསོན་པ་ལོག་ཏུ་བྱས། གཤམ་པས་སྟེང་ནས་བཟུང་ལ། འདི་ལྷུང་བཟེད་ཅེས་བྱ་བ་ཁྱིམ་པའི་
ཁ་སྟོང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོང་སྟོང་། རབ་ལྷུང་དམན་པ་གཞན་ལས་སྟོད་སྟུང་ཀྱི་ཏུགས་ཁྱད་པར་(༡༥༠བ)
ཅན་ཏུ་ལྷུང་བ་ཡིན། འདི་ཟས་ཀྱིས་འགོངས་པ་བཞིན་ཏུ། རང་གི་སེས་སྟུང་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་འགོངས།
འདིའི་ནང་ནས་ཟས་ལ་ཡོངས་སྟོད་པ་བཞིན་ཏུ་ཆོས་ལ་ཡོངས་སྟོད། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་བསྟོད་
སྟོམས་སྟོད་པའི་སྟོད་ཏུ་སྟོན་པས་གནང་བ་ཡིན་པས། ཏུས་སྟུན་ཏུ་སྟོད་སྟུང་འདི་ལྷ་བྱ་འཆར་སྟམ་པ་
ཀྱིས། འདིར་བ་ལ་འཆར་ཡུགས་སྤར་བཞིན་བྱས་ལ། འདི་གདོང་བ་བྱ་བ་ཁྱིམ་པའི་དཀར་པོ། གང་
ཟག་གི་བྱ་པོ་ལས་ཆེར་ས་ཉམས་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱིའི་གདན་མ་གཏོགས་པ་གནས་མལ་ལ་
ཡོངས་སྟོད་པའི་ཏུས་སྟ། འདིས་བཟུབས་ནས་ཡོངས་སྟོད་དགོས་པ་ཡིན། རུ་ཆོགས་གཏོང་ལ་འདི་རུ་
ཆོགས་བྱ་བ་སངས་སྟུགས་ཀྱི་བརྟན་པ་སྟེར་རྟེན་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ཡིན་ཁིང་། མོ་མོ་མར་པའི་སྟོམ་པ་གཞན་

ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཕྱོག་པ་ཡིན་པས། མེས་མ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་སྤར་
དགོས། ཟུང་པར་ཏུ་ཆུ་འདི་འབྲེལ་ཆེ་འབྱུང་ཉེ། བར་དང་ཏུ་པ་ཏུ་ཆུ་ལ་ཡོངས་སྤྱད་དགོས་པས་ཆུ་ཚགས་
འདི་འདྲ་རེ་འཆར་ཞིང་། དེས་མཚོན་ནས་ཡོ་བྱད་གར་ལ་ཡང་ཕྱོག་ཆགས་ལ་མ་གནོད་པ་བྱེད་དགོས་
སོ། །ཞེས་བརྗོད་ལ་སྒྲིན་ནོ། གྲོགས་ལྷན་གྱིས་མཐར་གོས་ཉིས་བཅུ་བ་བྱས་པ་དེ་བརྒྱབ་བྱའི་རྒྱལ་ལ་
བསྐྱོན། དེའི་ཕྱིར་ཏུ་བྲལ་གོས་བརྒྱད་པ་བསྐྱོན་ཏེ། དེ་ནས་མཁན་པོས་གཡས་གཡོན་གྱི་སྒྲེ་མོ་མཐུན་ཏུ་
ལྷན་ཅིག་བྱས་ཐལ་མོ་སྒྲོར་ཏུ་བཅུག་ཏེ། དེ་ནས་མཁན་པོས་བརྒྱབ་བྱའི་མགོར་མེ་ཏྲག་བཞག་ལ།
དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་ལས་གནང་པ་ཞུ་བས་ལ། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏྲག་འཐོར་བ་དང་
བཅས་ཏེ། ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་བརྟན་པར་གྱུར་ཅིག །ཆོངས་(༡༧༠ན)པར་སྤྱད་པ་ཆོད་མཐར་བྱིན་
པར་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡུལ་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་གྱུར་ཅིག །སྤྱོད་པ་དང་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགེ་ཆུལ་གྱི་སྒོམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་བརྗོད་ལ་བསྐྱོན།

སྤྱད་གཡོགས་སྒྲོན་བྱས་དང་བལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པོར་བགོ་བ། སྤྱད་གཡོགས་སྒྲོན་གཉིས་
དང་བལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པོར་བགོ་བ་ལ་སྒྲོབ། ཞར་ལ་མཚན་མ་ཚོར་བར་བརྟག་ གཞན་ལ་འཚོལ་
ན་ཆེ་གོ་མོས་འདིའི་གོས་ཚགས་ལེགས་པར་སྒྲོབ་པ་དང་། བདག་གི་བྱ་བ་ཡང་རྒྱབས་མཛོད་ཅིག་ཅིས་
བསྐྱོ། དེས་ཀྱང་ཐར་ལྷར་བྱོན་ལུགས་ལེགས་པར་སྒྲོབ་ཅིང་། ཞར་ལ་མཚན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་མ་ཡིན་བརྟགས་ལ། མིན་ན་བར་ཆད་དང་མི་ལྷན་པ་གདའ་ལགས་ཞེས་བརྗོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་
དགེ་སྒྲོར་གཞན་ཞིག་གིས་བརྒྱབ་བྱའི་གདིང་བ་ཉིས་བཅུ་བ་བྱས་པའི་གྲོགས་སུ་བྱེད་པ་མཐུན་སྒྲིགས་
ལ་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ་བདིང་བའི་ཕྱིར་བརྒྱབ་བྱ་འགྲུལ་ནས་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་ན་རྒྱབ་བྱ་དེ་སྒྲོན་པའི་
སྤྱ་འདི་ལ་ཤུ་ཁྱ་མེད་གོ་དངོས་ཡིན་སྟེ་པ་ཀྱིས་ལ་བྱག་གསུམ་དང་། མཁན་པོ་ལ་བྱག་གསུམ་འཚོལ་
ཏུ་བཅུག །མཐུན་ཏུ་ཅོག་ཅོག་སྤར་ཐལ་མོ་སྒྲིར་གར་སྤྱར་ནས་འདུག་ཏུ་བཅུག་ལ། ཟུང་པར་ཏུ་འབྱུང་
བའི་བསམ་པ་སྒྲེས་པ་དེ་ལེགས། དེའི་རྒྱ་མཚན། དགའ་བོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མདོ་ལས། ཁྱིམ་པ་རྣམས་
ནི་མེའི་འོབས་ན་གནས་པ་ལྟ་བུ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་བསིལ་བའི་ཁར་པ་ན་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། ཚོ་འབྲུལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འདོད་པ་དག་(༡༩༠བ)ནི་རབ་
 ཏུ་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །བྱ་དང་རྩུང་མ་དག་ལ་སྟེད་བསྟེད་ནས། སྤང་བར་བྱ་བའི་ཁྱིམ་ལ་བརྟེན་པ་དེ། །
 སྤང་མེད་བྱང་རྩུབ་དམ་པ་གཞར་མི་ཐོབ། །གར་དག་འདོད་པ་ཕྱི་སྐམ་མེ་བཞིན་སྟོངས། །བྱ་དང་རྩུང་མ་
 དག་ལ་སྟེད་སྤངས་ནས། ཁྱིམ་གྱིས་སྒྲག་སྟེ་ཁྱིམ་ནས་མཛོན་བྱུང་བ། །དེ་དག་བྱང་རྩུབ་མཆོག་འདི་རྟེན་
 མི་དགལ། །གར་དག་ཁྱིམ་ན་གནས་པར་བྱེད་བཞིན་ཏུ། །བྱང་རྩུབ་དམ་པ་མཆོག་འདི་ཐོབ་པ་ཡི། །
 སངས་རྒྱུས་གར་ཡང་ཐོན་ཆད་མ་བྱུང་སྟེ། །མ་འོངས་པ་ནའང་མི་འབྱུང་གནས་པ་མེད། །རྒྱལ་སྤྱིད་
 མཆེད་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་སྤངས་ནས། །དཔེན་པར་དོང་སྟེ་དགོན་པར་གནས་བྱེད་པ། །ཉོན་མོངས་
 སྤངས་ཏེ་བདུད་ནི་བཅོམས་ནས་སྟ། །བྱང་རྩུབ་རྩལ་མེད་འདུས་མ་བྱས་འཛང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ཡང་རབ་བྱུང་དམན་པ་མཁའ་གསལ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚོ་གའི་རྩུང་ཏུ་ལྷ་ཁྱེད་གེ་
 ལྷ་ཁྱེད་རྒྱལ་པོ་གཙོ་བོ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྩིས་སུ་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བས། འོ་སྐོལ་གྱི་
 སྟོན་པས་འཁོར་ལོ་རྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་འཁོར་པ་དང་ཁབ་སྤངས་ནས། ཉིད་ཀྱི་དབུ་སྐྱོ་ཉིད་ཀྱིས་བཅད་
 རིན་ཐང་མེད་པའི་གོས་དང་། ཅུང་སྒྲིག་གི་གོས་བརྩིས་ནས་གསོལ་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་
 འབྱུང་བ་ཡིན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་ནི། སྐྱོ་ཏེ་སྤྲད་ལ། སྤང་བརྩི་ཏེ་ཞེས་རབ་ཏུ་སྤངས་པའི་དོན་
 ཡིན། དེ་ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་སྤངས་པ་ཡིན་པས།
 དེ་ལ་བརྩེ་བ་གསུམ་དགོས། ཉམས་ཆ་ལུགས་བརྩེ་བ་ཁྱིམ་པའི་ཉམས་ཆ་ལུགས་སྤངས། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བའི་ཉམས་ཆ་(༡༩༡ན)ལུགས་སུ་བསྒྲུབས་པས་ཆོངས། བསམ་པ་བརྩེ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ནམས་ཀྱི་
 འདོད་པ་བསྟེན་པའི་བསམ་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ལྡ་ཡོད་པས། དེ་སྤངས་ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
 ཤེས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་། རྩུང་འདས་ཀྱི་པན་ཡོན་མཐོང་ནས་རྩུང་འདས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་
 དང་པ་དགོས། དེ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་ནས། འཁོར་བའི་དུག་ལས་ཐར་
 བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའས། དགོན་ཅོག་གསུམ་ལ་སྟོན་པ་དང་རྒྱུབས་དངོས་དང་། རྒྱ་གྲོགས་ལུས་ནས། རྩ་
 རན་ལས་འདས་པ་བསྒྲུབ་སྟམ་པ་དགོས་ཤིང་། འདི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། རྩུང་འདས་གསུམ་

པོ་གང་རུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པའི་གོ་ཚད་མོད། འོན་ཀྱང་ད་དེས་འདིར་
བསམ་པ་རབ་བསྐྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཁྱིམ་དུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱུང་པའི་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ཡོངས་སུ་
སྤངས་ཏེ། ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་ནམས་སྤངས། རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་ཡང་དག་པར་
སྤངས་ནས། རི་མིང་མ་གྱིའི་བར་དུ་བསྐྱུང་སྒྲུལ་པ་གྱིས། དེ་ནམས་སྒྲོས་པའི་བརྗེད་པོ་དུ་མིང་སྒྲོ་བ་
ཡིན་པས། རྗེ་པའི་མིང་གི་མཐའ་ཅན། དཔལ་དང་། འོད་ཟེར་དང་། བྱགས་པ་དང་། བཟང་པོའི་མཐའ་
ཅན་ནམ་མཁན་པོའི་མིང་གི་མཐའ་ཅན་དུ་སྒྲོས་ལ། མིང་དེ་ནམས་སྒྲོས་ལ་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་གྱིས་བྱས་ལ།
མཁན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བསྐྱུང་སྒྲེ། རི་མིང་འཛོའི་
བར་(༡༩)བ)དུ་རྒྱང་གཉིས་ནམས་ཀྱི་མཚོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་ནམས་ཀྱི་མཚོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཚོགས་ནམས་ཀྱི་མཚོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
བཙུམ་ལུན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་ལྷུ་ལྷུ་བ་
པ། ཤུག་མེད་གོ། ཤུག་འི་རྒྱལ་པོ། གཙོ་པོ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་རྗེས་སུ་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྒྲེ། ཁྱིམ་
པའི་རྟགས་སྒྲོང་པོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་ཡོན་ཏོ། །ལམ་གསུམ་བསྐྱས། དེ་རབ་བྱུང་
དུ་བསྐྱུང་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་རང་ལེགས་སོ་གྱིས་བྱ། བསྐྱུང་བྱས་ལེགས་སོ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རབ་
ཏུ་བྱུང་ནས་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྒྲོང་བར་སྐྱས་པས། དེ་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དཀར་པོ་དང་། ཁ་ཆར་
ཅན་དང་། ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་གཅིག་པ་དང་། ཚོན་ཆེན་དང་། སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་རིང་པོར་འཛོག་པ་དང་།
འབྲེག་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་བྲེག་པ་དང་། ཁུར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་ཁྱིམ་པའི་སྒྱུད་ལམ་ནམས་སྒྲོང་བ་
དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་སྐྱ་སྐྱེགས་ཅན་གྱི་
རྟགས་སྒྱུད་ལས། བརྟལ་ཞུགས་དང་། བཀའ་ལྷན་ནམས་སྤངས་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་གཙང་སྐྱ་
དང་། ཆ་བྱད་དང་། བརྟལ་ཞུགས་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་བརྟུན། མཁན་པོས་ཆོས་གོས། ལྷུང་
བཟེད་སོགས་བྱིན་པ་བསྐྱོན་པའི་རྗེས་སུ། འོན་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་པ་གིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན།

ལེགས་པའི་རྒྱ་མཚན། མདོ་ལས། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་རྩ་བྱུང་པ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་གྱིན་རྩ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་གསུམ་(༡༩༡ན)ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རབ་རྩ་བྱུང་པའི་རྟེན་འོན་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཟུ་ཡང་མེད། བྱད་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་བསྐལ་པའི་བར་དུ། རང་གི་བྱ་དང་རྩེད་མ་སོགས་སྦྱིན་པར་བཏང་པའི་བསོད་ནམས་ལས། རབ་རྩ་བྱུང་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དག་པས་དགོན་པར་གོམ་པ་གཅིག་པོར་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་རབ་བྱུང་བསྐྱབ་པ་ལ། བརྗེ་བ་གསུམ་དགོས་པས་རྟགས་ཆ་ལུགས་བརྗེ་བ་ལེགས་པར་བྱལ་པ་ཡིན། བསམ་པ་བརྗེ་བ་ཁྱིམ་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། རབ་རྩ་བྱུང་པའི་ཕན་ཡོན་དུན་པར་བྱས་ནས། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་རྩ་བྱུང་ཞེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྩ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་རབ་རྩ་བྱུང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བྱངས་ཏེ། རི་མྱིད་མ་གྱི་འཕྲི་བར་དུ་བསྐྱར་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་བྱད་པར་ཅན་དུང་པ་ཞིག་བསྐྱེད་མཛོད། དེ་དག་གི་བརྗེད་པའི་བདར་མིང་སློབ་ཡིན་པས། ཁྱོད་རང་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་གྱིས་ལ། མིང་དེ་ནས་སྒྲོས་ཏེ་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། མཁན་པོ་དགོངས་ཟུགས་ལ་ནས། ལེགས་མའི་བར་བྱ། འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤངས་ཏེ། རབ་རྩ་བྱུང་པའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པ་མཁན་པོ་ལ་ལྷས་པ་སོགས་བྱེད་དགོས་སོ། ཞེས་བཛོད་པར་བྱའོ། དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱེད་མཁན་པོ་དང་པོ་དང་། རབ་བྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དགེ་རྒྱལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་སོགས་བཤད་པ།

ད་ནི་གཉིས་པ་དགེ་རྒྱལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་(༡༩༡བ)དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་བཛོད་ན། བྱད་ཆོས་བརྩ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི། །འདུལ་འཛིན་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཡིས། །དགེ་རྒྱལ་དོན་གཉེར་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །

སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་དང་གནས་པ་དང་། གནས་པ་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྟེན་ཉིད་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །
 འགལ་རྒྱུན་པར་ཆད་བཞི་བྲལ་དང་། ལྷུང་རྒྱུད་ཉགས་དང་བསམ་པ་དང་། ཚོག་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ལྔ་
 པོ། ཚོག་དོན་གསལ་བར་བདེ་སྤྱད་དེ། དགོ་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་
 ཚོགས་ལས། འགལ་རྒྱུན་པར་ཆད་བཞི་བྲལ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་དང་པོ་གསུམ་པོ་ཡི། བཤད་པ་བཏང་
 སྒྲོམས་ཐུང་ཁྱད་སྤྱི། དེས་འབྱུང་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ། མེད་དུ་མི་རུང་གཅེས་པའི་ཚོས། རྒྱ་ཡི་ཀུན་སྤྱོད་
 ཐོབ་འདོད་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཐོབ་ཤེས་དང་། འགལ་རྒྱུན་པར་ཆད་བཞི་བྲལ་དང་། མཐུན་
 རྒྱུན་སྐྱེ་ཚོགས་སུ་ལྟན་དང་། དེས་འབྱུང་བསམ་པའི་གསལ་འདེབས་ཏེ། ཁྱད་ཚོས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་
 ཡི། བསམ་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ཉིད་དང་། སྒྲོམ་པ་འཕྲོགས་བྱེད་ཚོགས་འོ་ཚོག་ འབྲུལ་མེད་ཚོག་མཐུན་
 པའི་རྒྱུན། ལྟན་ཚོགས་བསྐྱར་བ་འཕེལ་རྒྱུན་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ལ་ལན་མེས་ཀྱི། སྤྱིང་རྩེ་དག་
 པོས་ཀུན་སྤྱངས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱོ་ཡལ་འཆར་བདེ་བ། བཏང་སྒྲོམས་མ་གོར་གཅེས་སྤྱས་སྤ། །
 བན་ཏན་མཛད་པ་གནད་ཀྱི་དོན། ཚུལ་འདིས་ཐོག་མཐའ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། སྒྲོམ་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་མཚོན་
 པར་བྱ། དགོ་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡི། དངོས་གཞིའི་ཚོགས་འོག་སྤྱབས་སོ། །

དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། མཁན་པོས་དགོ་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་(༡༩ནན)
 དགོ་སྤྱོད་ཚོས་བཅུ་གཅིག་དང་ལྟན་ཞིང་། དགོ་ཚུལ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚོག་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ལ། མང་དུ་
 ཐོས་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དགོ་སྤྱོད་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བས། ཆོ་དང་ལྟན་པ་འདི་ཉིད་ལ་དགོ་
 ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཞིག་བཀས་གནང་བར་བྱ། ཞེས་བཟོད་ལ་གཏད། དེས་ཁྱད་ཅི་ཆོ་དང་
 ལྟན་པ་འདིའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གས། ཞེས་དེ། མཁན་པོས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་
 ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་ཡིན་གདའོ་ཞེས་ལན་བཏབ། དེ་ནས་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་དང་།
 སྤྱོད་དཔོན་རང་ལ་ཐུག་གསུམ་གསུམ་འཆལ་དུ་བཅུག མཐུན་དུ་ཅོག་ཅོག་སུར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྤྱིང་
 གར་སྤྱོད་དུ་བཅུག་ནས། ཁྱོད་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་ལ། དགག་པའི་ཚུལ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་པར་
 ཆད་བཞི་སྤངས་པ། སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་རྒྱུན་ལྟ་ཆད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། འགལ་རྒྱུན་སྒྲོམ་པ་

གཉིས་པ་རྒྱད་མཐུག་པའི་ཕྱིར་ལ། རྒྱད་ཚོགས་ལྷ་མ་ཆོང་བ། རྩོམ་པ་རྟིང་པས་རྒྱད་མ་བཀག་
པ། ཉེས་མེད་ཐུབ་ཚོགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་སྐྱེ་བ་པ་ཚོགས་ལྷ་མ་རྩོམ་ཏུ་མོང་ཁེང་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
ཁྱོད་རང་གསུམ་མཐུན་ཆད་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཅ་ལྷུང་འཆམ་པཅས་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ད་ཅི་ནས་
རབ་རྒྱུད་། དགོ་བསྟེན་མོགས་བྱས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཆོང་། གསུམ་པ། ཉམས་མཐུག་པའི་
ཕྱིར་ལྷས་ཀྱི་ཁྱི་བྱད་ཀྱི་ཉམས་སྒྲུབ་དང་། ཁ་སྒྲུབ་ཐེགས་ཤིང་། ཐེག་ཏུ་མ་གནང་པའི་ཐོགས་མ་ཐེགས་པ།
ལྷས་བྱས་པ། གོས་ཀྱི་ཉམས་སྒྲུབ་གོས་མཐང་གོས་རྒྱུད་པ་ཆོད་དང་རྩལ་པ་མ་ཐོས་གནང་ཁོས་གནང་ཁོང་བསྟོན་
པ། གདིང་པ། ཅ་ཚོགས་རྒྱུད་པ་ཆོད་རྩལ་མཐུན་པོས་(༡༩༩༦)གནང་པ། རྩོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་སྒྲུབ་

བཟེད་རུང་བ་ཚད་ལྡན་མཁན་པོས་གནང་བ། མདོར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དྲགས་ཆ་ལྷགས་དང་ལྷན།
 བྱིས་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་དྲགས་ཆ་ལྷགས་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བྱིས་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་
 མཁན་ཅན་ལ་ཡང་མི་སྟེའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བརྟན་པོ་ཚུན་ཚོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་ཡོད་པ་ཡིན།

བཞི་པ་བསམ་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལ། རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་ཐོབ་པ་འདོད། རུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཐོབ་ཤེས།
 འགལ་རྒྱུན་ངེས་པ་ལྟ་བུའལ། མཐུན་རྒྱུན་ཚུན་ཚོགས་སྐྱམ་ལྷན། དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་འབྱུང་གིས་བསམ་
 པས་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས། རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་ཐོབ་འདོད་ནི་སྒྲིམ་པ་རྩ་འདོད་པ་ལྟར། དགོ་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་
 ཞེ་ཐག་པ་ནས་རང་ལ་ལེན་འདོད་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། རྟོད་རང་གིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བསྐྱབས་པས་
 ཚང་། རུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཐོབ་ཤེས་ནི། དགོ་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་ཤེས་པའི་བསམ་པ་སྟེ་
 རུང་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོད་ལ་སྟེ་རུང་དུ་ཡོད་པས་ཚང་བ་ཡིན། འགལ་རྒྱུན་ངེས་པ་ལྟ་བུའལ་ནི།
 ངེས་པ་ལྟ་ནི་སེམས་ཅན་དང་། ཡུལ་རུས་གནས་སྐབས་ཡན་ལག་གོ། ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ངེས་
 པ་ནི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་གཞོད་འཆོ་སྟོང་རུས་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོང་མི་རུས་སྐྱམ་པ་ནི། སེམས་
 ཅན་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་དང་བུའལ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་འཆོ་སྟོང་
 རུས་སྐྱམ་པ་ཞིག་དགོས། ཡུལ་ངེས་པ་ནི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགོ་རྒྱུ་ཀྱི་སྟངས་བྱ་ནམས་སྟོང་རུས།
 ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུས་སྐྱམ་པ་ནི་ཡུལ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་(༡༩༧བ)བུལ་ནས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་དགོ་རྒྱུ་ཀྱི་སྟངས་བྱ་ནམས་སྟོང་འདོད་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། རུས་ངེས་པ་ནི། ལོ་གཅིག་དང་ལྷ་པ་
 གཅིག་ལ་སོགས་པར་དགོ་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་རུས། ཇི་སྟེད་འཆོའི་བར་སྟོབ་མི་རུས་སྐྱམ་པ་ནི་
 རུས་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བུའལ་ནས། རུས་དེ་ནས་ཇི་སྟེད་མ་གཤིབ་བར་ཏུ་དགོ་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 མཐའ་དག་ལ་སྟོབ་སྐྱམ་པ་ཞིག་དགོས། གནས་སྐབས་ངེས་པ་ནི་འཐབ་མོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་སུ་སྟངས་བྱ་སྟོང་མི་རུས། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟོང་རུས་སྐྱམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་ངེས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་དང་བུའལ་ནས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་འདོད་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དགོ་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་
 ཡན་ལག་ངེས་པ་ཚང་མི་དགོས་ཏེ། མཛོད་ལས། སྒྲིམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ཡན་ལག་རྒྱུ་ལ་

དབུ་བཤོད། ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲར་བྱ་བ་ཅུ་འེ་ནང་ནས། འདི་བསྐྱར་འདི་མི་
བསྐྱར་སྒྲུབ་པའི་དེས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པས་དེས་པ་ལྟ་བུལ་ཡང་ཆ་འདྲ་ཞིག་ཆང་དགོས།
མཐུན་ཞིན་ཅུན་ཚོགས་སུ་ལྟ་ནི། གང་ལ་སྒྲོམ་པ་སྒྲར་བའི་ཡུལ། མ་ཐན་སྒྲོབ་དགེ་འདུན་དང་
བཅས་པ་དང་། བྱེད་པ་ལས་གྱི་ཆོ་ག་ལ་སྒྲོམ་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་རྒྱས་མོ་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས། ལྟ་བུ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ནི།
དེ་ཐམས་ཅད་མུང་འདས་གྱི་བསམ་པ་བརྟན་པོས་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འཚོ་བ་མ་བྱེད་པ་ལམ། རྒྱལ་
པོའི་ཆད་བས་འཛིགས་ནས་རབ་བྱུང་ལེན་པ་འཛིགས་སྒྲོབས་གྱི་ཚུལ་(༡༧༡༣)ཁྱིམ་ས་དང་། བྱི་མར་ལྟ་
མིའི་དབལ་འདོད་ནས་རབ་བྱུང་ལེན་པ་འཛིགས་སྒྲོབ་གྱི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་སུ་འབྱུང་གི། དེ་གཉིས་དེས་འབྱུང་
གི་བསམ་པས་མ་ཟེན་པས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པར་མི་འབྱུང་། དེ་ནས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པར་འབྱུང་བ་ལ་
མུང་འདས་གྱི་བསམ་པ་བརྟན་པོས་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས། མུང་འདས་གྱི་བསམ་པའི་དོན་འཁོར་བའི་
སྟུག་བསྐལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས་མུང་འདས་དོན་གཉིད་གྱི་བསམ་པ་དྲག་པོ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་
འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐལ་ལ་བསམས་པ་ན། དཔུལ་པ་ཆ་གྲང་གི་སྟུག་བསྐལ་དྲག་ལ་རྒྱུན་པུང་བ་སྟན་
གིས་མི་བཟོད་པ་ཡོད། ཡི་དྲགས་ལ་བཀྱོས་སྒྲོམ་གྱི་སྟུག་བསྐལ་གིན་ཏུ་ལ་རབ་ཡོད། ཏུང་འགོ་ལ་
གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། བཀོལ་སྒྲོད་གྱི་སྟུག་བསྐལ་སོགས་བཟོད་གྱི་མི་ལང་བ་
ཡོད། མི་རྣམས་ལ་འདོད་པ་བཅའ་གིས་མ་རྟོག་པ། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བཅས་པ། དག་སྒྲར་བ་དང་
སྒྲར་པ། གཉིན་བུམས་པ་དང་བྲལ་བ། ཡོད་པ་རྣམས་གསོག་བསྐྱར་གི་སྟུག་བསྐལ། མེད་པ་རྣམས་
འཚོལ་འགྲོའི་སྟུག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་རང་དེས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བས་བྱུང་བ་འདི་ཡིན། ལྟ་མ་ཡིན་
རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟའི་དབལ་ལ་སྟུག་དོག་པས་ཏྲག་ཏུ་འཐབ་ཅོད་དང་། ལུས་བཅད་ཅིང་བྲལ་
བའི་སྟུག་བསྐལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད། ལྟ་རྣམས་ལ་ཡང་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བཅིས་ཀྱང་ས་
ལ་འབབ་པ་བཞིན་ཏུ་སྒྲར་དོག་ཏུ་སྒྲར་ནས་སྟུག་བསྐལ་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲོང་བར་འབྱུང་ཞིང་། ཏུང་བར་འཆི་
ལྟས་ལྟ་དང་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་ལྟ་བུར་བའི་ཆོ་རན་འགྲོར་སྒྲེ་བར་གཤེས་(༡༧༡༤)པ་ན། དཔུལ་བའི་སྟུག་

བསྐྱེད་ལས་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོད་དེ། ལྷ་རྩམས་འཛི་བར་གྱུར་བའི་ཆོ། སྤྱུག་བསྐྱེད་
 འབྱུང་བ་རི་སྟོད་པ། མཐར་མེད་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཡིས། བཅུ་དྲུག་ཙམ་ཡར་མི་མོད་དོ། ཞེས་
 གསུངས་ཐུན་མོང་དུ་འགོ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྦྱི་ག་ན་འཛིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་མ་ཐར་བས་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་
 རང་བཞིན་ཅན། སྤྱུག་བསྐྱེད་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། མདོ་དམ་པ་ཉེར་གཞག་ལས། སེམས་ཅན་དཔུལ་
 བ་དཔུལ་སེས་ཉམས། ཡི་དྲགས་བགྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་ཉམས། རྟུང་འགོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟས་
 ཉམས། མི་དག་འཛོ་བ་བྱངས་པས་ཉམས། ལྷ་དག་བག་མེད་བ་ཡིས་ཉམས། འཁོར་བ་ཁབ་གྱི་ཕྱི་
 ཅོས་ལ། བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་
 ཞེས་མེད་ལྟར་འགོ་ལྷ་དག་ན་བདེ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། དེས་ན་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བའི་
 བྱང་འདས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་བ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དགོས། བྱང་འདས་ལ་ཆུང་དུ་ཉན་ཐོས། འབྲིང་
 རང་རྒྱལ། མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་འདས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་འདི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་རང་
 གི་སྒོ་དང་འཛོམས་པར་གསུམ་པོ་གང་སྒྲངས་ཀྱང་གོ་ཆོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་
 འདས་གཉིས། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ལེགས་པར་གྲོལ་བར་ཡིན་ཀྱང་། རང་དོན་གྱི་སྤྱང་རྟོགས་
 ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས། གཞན་དོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་། མཐར་(༡༧༦ན)སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པས་ཤིང་ཆོག་པའི་མགལ་དུམ་བཞིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་མི་རུང་བའི་སྦྱོན་དང་
 བཅས་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་རང་
 གཅིག་སུའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
 ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་མཐའ་མེད། མཐའ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་པ་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་པ་མ་མ་ལན་
 གངས་དུ་མ་བྱས་པན་ཆོད་མེད་པ་བཏགས་པའི་དྲིན་ཅན་གསུག་ཡིན་པ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་འདོད་ནི་
 བདེ་བ་འདོད། སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཀྱང་ཐབས་མི་མཁས་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་

དེ་དཔར་མོར་གསུམ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དངོས་ལ་ལོངས་སྟོང་། ལ་ལ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་
 དག་པ་ཁམ་པོ་ཆེ་ལ་ལོངས་སྟོང་། མ་དེག་པའི་ལིང་ཏྲོག་གིས་ནི་མིག་ལྟོངས། ཐར་པའི་ལམ་གྱི་བརྟེན་
 པའི་ལམར་བ་དར་ནི་བྲལ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དམིགས་བྱས་ནི་མ་ཟེན། མཐོ་དེས་གྱི་ལམ་ནས་
 བརྟེན་འཆོས་ཤིང་། དཔར་མོར་གསུམ་གྱི་གཡང་ཁར་འགྲིམ་པ་འདི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་རྗེ་བར་འདུག །
 སྒྲིང་རྗེ་བྱས་ནས་བཞག་པས་མི་པན། དེ་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྒྱབས། བདེ་བ་ལ་འགོད་དགོས་ཏེ་
 དེའི་རྣམ་པ་བདག་ལ་མེད། དེ་མ་ཟད་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་སོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་
 ལའང་མེད། འོ་ན་སྤྲུ་ལ་ཡོད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དེ། རྫོགས་(༡༩༦བ)པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་མཛོན་སྤྲུ་དུ་མཁུན་པའི་སྒོ་
 བས་སྤྲུ་ལས་འོད་ཟེར་སྤྲུ་དེ་སྒྲོས་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་མུང་འདས་ལ་འགོད་རྣམས། གསུང་
 བྱིས་ཆོས་ཐུན་དེ་བཤད་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་མུང་འདས་ལ་འགོད་རྣམས། ཐུགས་ཉིང་དེ་
 འཛིན་སྤྲུ་དེ་ལ་བཞག་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་མུང་འདས་ལ་འགོད་རྣམས། མདོར་ན་དངོས་
 དང་བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས། མཐོང་ཐོས་དུན་དེག་ཐམས་ཅད་མུང་འདས་ལ་འགོད་པའི་རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་
 ཁོ་ན་ལ་འདུག་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕར་ཐོབ་པར་
 བྱུང་གོས་སོ། །

སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་ཀྱིན་མེད་དུ་མི་འབྱུང་གིས། རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་ཏེ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན།
 ཤེས་རབ་དེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
 པར་དག་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲན་གྱི་གཞི་ལས། དག་སྒྲོང་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་གོམས་པར་བྱས་ན་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འབྱུང་རོ། ཉིང་དེ་འཛིན་གོམས་པར་བྱས་ན་ཤེས་རབ་ཡུན་རིང་
 དུ་གནས་པར་འབྱུང་རོ། ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
 གཉི་སྤྲུག་ལས་སེམས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་གྲོལ་པར་འབྱུང་རོ། ཞེས་བཤད། དེ་ན་སངས་

རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡིན། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དགོ་རྒྱལ་སྐོག་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ཡིན་པས།
དེ་སྤངས་ལ་(༡༩༧༣)བསྐྱར་སྒྱུ་པའི་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དྲུངས་པ་བསྐྱེད་མཛོད། དེས་འབྱུང་
གསལ་འདེབས་གིན་ཏུ་བསྐྱེད།

མདོ་དྲན་པ་ཉིད་གཞག་ལས། མེས་ཅན་དཔལ་བ་དཔལ་མེས་ཉམས། །ཞེས་སྐོག་གསུངས་
པ་སྒྲུང་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གང་དུ་གནས་ཀྱང་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས། སྐྱ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་སྐྱུ་
བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས། ཅི་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལས་མི་འདུག་པས། འཁོར་བའི་
སྐྱུ་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་ཐར་བའི་སྐྱུ་བསྐྱེད་དམ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གོ་འཕང་མེས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སྒྱུ་པའི་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དྲུངས་པ་ཞིག་བསྐྱེད་མཛོད།
ཅས་བཛོད།

ལྷ་པ་ཚོ་ག་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤར་སོང་དོན་གཞི་དང་། མཐུག་ད་ལྷ་ཉིད་དུ་བསྐྱུ་
པས་རྒྱ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཚར་ཞིང་དགོ་རྒྱལ་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་རྒྱུ་པས་སྐྱ་
འགྲོ་བའི་དོན་དྲན་པར་བྱས་ཏེ། དུས་འདི་ནས་མ་གཟི་བར་དུ་དགོ་རྒྱལ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གཞི་བཙུ་བོ། ཡུལ་
དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཚར་བ་མེད་པར་བསྐྱར་སྒྱུ་པས། སྤར་བྱ་བཙུ་སྤོང་བའི་དགོ་རྒྱལ་
དུ་བསྐྱར་དུ་གསོལ་སྒྱུ་པའི་སྐོ་ནས་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་ཀྱིས་བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་
འདི་ཞེས་བཟྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་མིང་འཛོའི་བར་དུ་ཀར་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་མཚོག་སངས་
རྒྱུ་ལ་སྐྱུ་པས་སྐྱ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཚོས་ལ་སྐྱུ་པས་སྐྱ་མཆིའོ། །ཚོགས་
རྣམས་ཀྱི་མཚོག་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱུ་པས་སྐྱ་མཆིའོ། །བདག་རི་མིང་འཛོའི་བར་དུ་དགོ་རྒྱལ་(༡༩༧༥)དུ་
བཙུན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ། འདི་རང་དོན་དུ་བཛོད་པའི་སྐྱུ་པ་ཡིན་པས་གཉིས་པའི་ཡང་རྗེས་སྒྲོག་
ཀྱིས་ཞེས་བཛོད།

གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་གསུམ་པ་འདི་ལ་སྐྱུ་པས་བཛོད་བདག་བཛོད་གོང་དུ་སོང་། གཞན་བཛོད་
པའི་ཐོག་མར་དགོ་རྒྱལ་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར། དཔེར་ན། གཞན་བཛོད་པའི་དུས་ན་དགོ་

ཕུལ་ཉིད་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་དགོ་ཕུལ་དུ་ཞེས་པའི་ཆོག་རྫོགས་པ་དང་ཁྱོད་ལ་སྒྲུབ་པ་སྟེ།
 དེད་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། དགོ་ཕུལ་དུ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དེད་ཀྱི་སྐད་གཟེངས་
 མཐོ་བ་དང་། མེ་གོལ་གྱིས་བད་སྒྱུར་བས། དེ་དུས་བདག་གི་རྒྱད་ལ་དགོ་ཕུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེས་པའི་
 དུས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་ཐོབ་སྒྲོ་སྟེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་ནས་བཅུན་པ་
 ཞེས་མི་བརྟོད་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ཞེས་བརྟོད་དགོས་པ་ཡིན་པས་མ་ཡེངས་པར་ཡིད་ལ་ཞོག་ལ། གསུམ་
 པའི་ཡང་རྗེས་རྗེས་གྱིས་ཞེས་བརྟོད། མཐུག་ཏུ་དེ་དགོ་ཕུལ་དུ་བསྐྱུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་རང་
 ལེགས་སོ་གྱིས་བྱ། སྒྲོབ་མས་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྟོད་དོ། ། དེས་དངོས་གཞིའི་ཆོག་གྲུབ། མཐུག་གི་ཆོ་
 ག་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཐོབ་དུས་གོ་བ་དེ། མང་དུ་ཐོས་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དགོ་སྒྲོབ་
 ཆེ་གོ་མོ་མཛོད་ཅིག་ཅས་བསྟོ། དེས་ཀྱང་ལས་ལ་རན་དང་པོ་ཆོད་མི་བྱ་བར་ཉིན་མཆོན་གྱི་ཆ་ལེགས་
 པར་བརྟགས། ཉི་མ་རྫོགས་པའི་སར་ཕྱིན་ཏེ་ཐུར་མ་སོར་བཞི་པས་གྱིབ་ཆོད་གཞལ། ཐུར་མ་དེའི་གྱིབ་
 མ་སོར་བཞི་ལ། སྟེས་བྱ་གཅིག་དང་། སོར་གསུམ་མན་ཆད་ལ་རྒྱར་པའི་ཐ་སྙད་བྱས། དུས་ཆོད་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གློ་ལ་བྱར་ཞིང་། (༡༩༥༣) དེས་པོ་བྱས་ནས་ཁྱོད་དགོ་ཕུལ་དུ་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཆོག་
 སྒྲོབ་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཡོད་པའི་སྒྲོབ་པ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དགོ་ཕུལ་གྱི་སྒྲུབ་
 པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན། མཐུག་གི་ཆོག་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་།
 གནས་མ་ཡིན་དང་གེས་པའི་ཕྱིར་ཐོབ་པའི་དུས་གོ་བ་ལ། བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་
 པ་དང་། བསྟེན་བཀུར་རང་གི་ངོ་བོ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་ཞིང་རིག་པར་བྱ་བ། རིག་པར་བྱ་བའི་ཕན་
 ཡོན་དང་ལ། དང་པོ་བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་ནི། དགོ་སྒྲོབ་མཆོན་མཐུན་ལ་སྒྲུབ་པ་མཆོག་དམན་གྱི་
 ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དགོ་སྒྲོབ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་ཡིན། དགོ་ཕུལ་མཉམ་པོ་ལ་རང་
 ལས་གྱིབ་མ་སོར་གཅིག་གི་དུས་ཀྱིས་རྒན་པ་རྣམས་བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་ཡིན། གཉིས་པ་བསྟེན་
 བཀུར་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་ཉེན་དམན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་སྒྲོབ་མ་
 དང་། དགོ་སྒྲོབ་མ་དང་། དགོ་ཕུལ་མ་རྒན་གཞོན་ཐམས་ཅད་དང་། མཆོན་མཐུན་པའི་དགོ་ཕུལ་རང་

ལས་བསྐབ་པ་གཞོན་པ་རྣམས་དང་། དགེ་བསྟེན་དང་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་མ་
ཡིན། གསུམ་པ་བསྟེན་བཀུར་རང་གི་རོ་བོ་གྲལ་གོང་དུ་གཏོང་། རྟེན་པ་དང་པོར་འབུལ། བྱག་འཆལ་
བ་སྟོན་དུ་ལྟང་བ་བྱེད་པ་སོགས་གྲས་པའི་ལས་རྣམས་ཡིན།

བཞི་པ་ལ། ལུང་དང་ཀམ་ཤ་ཏམ་ནས་གསུམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་དྲི་བ་ནས་
ལོ་སྟོས་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞི་འགེལ་ལས། ལྷ་བ་དང་། རོ་དང་། ཆོས་གུངས་ཀྱང་སྟོས་པར་གསུངས་
པ་དང་བསྟེན་ན། དེ་ལོའི་ལོ་འདི་ཆེ་གའི་(༡༧༥བ)ལོ་ཡིན། དེ་ལ་དུས་ཆོད་དགུན་དང་། དཔྱིད་དང་།
དབྱར་དང་། དབྱར་ཐུང་དུ་དང་། དབྱར་འབྱིང་པོའི་དུས་དང་ལྷ་ལས་དགུན་གྱི་དུས་ཡིན། དེ་ལ་དགུན་
ལྷ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་དགུན་ལྷ་ཆེ་གེ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མར་རོ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་མར་རོ་ཡར་རོ་
གཉིས་ལས་ཆེ་གེ་ཡིན། དེ་ལ་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ཡོད་པ་ལས་ཆོས་ཆེ་གེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཉིན་མོའི་ཆ་ཤས་བརྩ་
བཞི་དང་། མཚན་མོའི་ཆ་ཤས་བརྩུད་དེ་ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀམ་ཤ་ཏམ་ལས།
སྟོ་དྲོ་དང་གྲུང་དང་ཕྱི་དྲོ་དང་། མཚན་མོ་ཐུན་དང་པོ་དང་ཐུན་དང་པོའི་བྱེད་དང་གྲུང་ཐུན་དང་གྲུང་ཐུན་
གྱི་བྱེད་དང་ཐུན་ཐ་མ་དང་ཐུན་ཐ་མའི་བྱེད་དང་། སྐྱ་མེངས་མ་ཤར་བ་དང་། སྐྱ་མེངས་ཤར་བ་དང་། ཉི་
མ་མ་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་། བཞི་ཆ་ཤར་བ་དང་། གྲུང་ཆོགས་
མ་ཡོལ་བ་དང་། ཉི་མ་བཞི་ཆ་ལུས་པ་དང་། བརྒྱད་ཆ་ལུས་པ་དང་། ཉི་མ་མ་རུབ་པ་དང་། ཉི་མ་རུབ་
པ་དང་། ལྷ་སྐར་རྣམས་མ་ཤར་བ་དང་། ལྷ་སྐར་རྣམས་ཤར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉིན་མོའི་ཆ་
ཆེ་གའི་དུས། གྲིབ་ཆོད་སྟེས་བྱ་འདི་དང་། ཀར་པ་འདིའི་དུས་བཀུ་ཤིས་པའི་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་
གེ་མོར། མཁན་པོ་བསྟན་པ་མེན་པོ་ཆའི་མར་འབདག་ཆེ་གེ་མོས་ཐོག་དངས། མཁན་སྟོབ་འདུས་པ་ལྷ་
མཆོའི་དབུས་སུ་ཁྱེད་ཀྱིས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བཞག་ནས། བསྟེན་
བཀུར་གྱི་གནས་རྣམས་གྲལ་གོང་དུ་ཞོག རྟེན་པ་དང་པོར་འབུལ། བྱག་དང་སྟོན་དུ་ལྟང་བ་ལ་སོགས་པ་
གྲས་པའི་ལས་གྱིས། ལས་སུ་བསྐྱོ་བ་བྱུང་ན་སྟོན་ལ་རང་མེས་བྱེད་པ་ཡིན། བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་མ་
(༡༧༧ན)ཡིན་པ་རྣམས་གྱི་གྲལ་འགོར་སྟོན། བསྟེན་བཀུར་དང་པོར་འགྲིམ་པ་བྱུང་ན་དང་དུ་ཡོང་།

དགེ་སྐྱོར་མ་དང་དགེ་སྐྱོབ་མའི་ཕྱག་མ་ཡེན། དེ་མ་ཡིན་པ་ནམས་ཀྱི་ཕྱག་དང་བསྟེན་བཀྱར་སྟོབ་པ་
དང་དུ་ཡོང་། དགེ་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་མཉམ་པ་བྱུང་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས། བྲལ་
མཁྱོགས་ཀྱི་ཕྱག་བསྐྱབ་ཆོག་སྟེ། མདོ་རྩ་བར། དུས་མཉམ་པ་ནམས་ནི། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕྱག་
མི་བྱའོ། །སྤང་འོངས་པ་ཉིད་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ལྷ་པ་མན་ཡོན་ནི་དངོས་སུ་སྟོམ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་བཀྱར་
ཀྱི་གནས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས། གནས་མ་ཡིན་པའི་བསྟེན་བཀྱར་སྟོབ་པ་དང་དུ་བྱུངས་པས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་མཐུན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དགེ་པ་ལ་གནས་པས་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱུར་འབྱུར་བ་བྱུང་བཞིན་ཤེས་སོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་རྒྱུར་འདས་ཀྱི་བསམ་པས་ཐེན་
པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་མན་ཡོན་ཡོད་པས། དེ་ནམས་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་ཕྱག་ཡེན་ལ་
ཐེབས་པར་མཛོད། དེ་མཁུག་ཆོག་དང་པོ་ལགས། གཉིས་པ་དགེ་པའི་བཤེས་གཉིན་པས་གསུང་བར་
འབྱུར་བས་དེར་སྟན་གཏོད་བྱའོ། །ཁིན་ཏུ་བསྟར། ཁྱོད་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆོག་སྒྱུར་དངོས་
རྗེས་གསུམ་ཡོད་པས། རྗེས་ཀྱི་ཆོག་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསྟེན་བཀྱར་ཀྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་
པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དུས་གོ་བ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པའི་དུས། ཡོད་དབང་དུ་
བྱས་ན་ཡོ་སྒྲོར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཡོ་འདི་ཆེ་གོ་ཡིན། དེ་ལ་དུས་ཆོགས་ལྷ་ལས། དགུན་(༡༧༧བ)
དུས་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་དགུན་རྒྱ་ཆེ་གོ་ཡིན། དེ་ལ་ཡར་ངོ་དང་མར་ངོ་གཉིས་ཡོད་པ་
ལས་ཡར་ངོ་ཡིན། དེ་ལ་ཆོས་བརྩོ་ལྷ་ཡོད་པ་ལས་ཆེ་གོ་ཡིན། དེ་ལ་ཉིན་མཆོན་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས་ཉིན་
མོ་ཡིན། དེ་ལ་ཆ་ཤས་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཆེ་གའི་དུས་ཡིན། གྲིབ་ཆོད་སྟེས་བྱ་ཆེ་གོ་དང་། ཀར་པ་ཆེ་
གའི་དུས་སུ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་གོ་མོ་རྒྱ་མཁན་པོ་ཆེ་གོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་
ཡིན་པས་དེ་ནམས་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་བསྟེན་བཀྱར་ཀྱི་གནས་ཀྱི་གནས་དགེ་སྐྱོར་ནམས་དང་། རང་
ལས་རྒན་པའི་དགེ་ཚུལ་ནམས་ཀྱི་གོང་དུ་ཞོག། ཁྱེད་པ་དང་པོར་སྟལ། ཕྱག་དང་སྟོན་དུ་སྤང་བ་
སོགས་ཀྱིས་པའི་ལས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གྱིས་པར་བྱས་པའི་མན་ཡོན་

ཡོད། དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློབ་མའི་བྱག་མ་ལེན། རང་ལས་བསྐྱེད་པ་གཞིན་པའི་དགེ་ལྡན་དང་།
 དགེ་ལྡན་མ་གནས་གཞིན་ཐམས་ཅད་དང་། དགེ་བསྐྱེད་པ་མ་སོགས་ཀྱི་བྱག་དང་བསྐྱེད་བཀྱུར་དང་དུ་
 ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱས་པའི་ཐོན་ཡོན་ཡོད། དུས་མཉམ་པ་
 རྒྱུར་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བྱག་བྱ་མི་དགོས། བྲལ་མཁྱོགས་བྲལ་བྱས་པས་ཚོགས་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་
 དངོས་སུ་ཕྱོམ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་ཤེས། ཕྱོན་པའི་བཅས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་
 ཟིན་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐོན་ཡོན་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་བྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་
 པ་མཛོད། དེ་མཁུག་ཚོགས་དང་པོ་ལགས། གཉིས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པས་གསུང་བར་འབྱུང་
 བས་དེ་ལ་སྟོན་གཏོང་མཛོད། ཅེས་བཛོད། དེ་ནས་(༡༠༠ན)སློབ་དཔོན་གྱིས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 བས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ལ་བཞག་ནས་ལག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ད་
 མཁུག་ཚོགས་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་བཛོད་པ་ནི། ཕྱོམ་པ་
 ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོགས་བསྐྱར་དགོས། མ་བསྐྱར་ན་སྟག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། དགེ་སློང་ལ་རབ་
 ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བདེ་བ་སྟེ། ལ་ལའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྟག་བསྐྱེད་ཡིན། །
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་བདེ་བ་སྟེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྟག་བསྐྱེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས། ལེགས་
 པར་བསྐྱར་དགོས་ཤིང་བསྐྱར་ལུགས་ནི། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བུ་བཅུ་པོ་ཡིད་གྱིས་སྤངས་
 ཤིང་ལུས་རག་གིས་དེ་ལས་སྤང་ལོག་པ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་མ་གཏོག་པར་དུ་སྤང་
 བུ་བཅུ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིད་གྱིས་སྤངས་ནས། ལུས་རག་གིས་སྤང་ཕྱོག་སྟམ་པ་གྱིས་ལ་འདིའི་
 རེས་སློབ་གྱིས། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། རི་ལྟར་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས། རི་
 མིད་འཚོའི་བར་དུ་སློག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ། སློག་གཅོད་པ་ལས་སྤང་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་
 འདི་ཞེས་བཅི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་མིད་འཚོའི་བར་དུ། སློག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ་སློག་
 གཅོད་པ་ལས་སྤང་ཕྱོག་པར་བཅིད། ཡན་ལག་དང་པོ་འདིས་བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་
 གི་བསྐྱེད་པ་ལ་རེས་སུ་སློབ་པོ། རེས་སུ་བསྐྱེད་པོ། རེས་སུ་བཅིད་དོ། གཞན་ཡང་རི་ལྟར་འཕགས་

པ་དག་བཅོམ་(༡༠༠བ)པ་དེ་དག་གིས་རི་རྒྱུད་འཛོལ་བར་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་
སྒྱུད་པ་དང་། རྩལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྱུང་ཆར་དང་། བཅོས་པའི་ཆར་ཕྱོས་པར་འབྱུར་བ་བག་མེད་པའི་
གནས་དང་། བྱ་གར་དང་རོལ་མོའི་སྒྲུབ་དང་། སྤང་བ་དང་། སྒྲོས་ཉུག་པ་དང་། རྩལ་དང་ཁ་དོག་འཆར་
བ་དང་། ཁྱི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་། ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་དང་། གསེར་དདུལ་ལེན་
པ་སྤངས་ཏེ། གསེར་དདུལ་ལེན་པ་ལས་སྤར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བས་ཀྱང་
དུས་འདི་ནས་བཟུང་ཞེ། རི་རྒྱུད་འཛོལ་བར་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་དང་།
རྩལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྱུང་ཆར་དང་། བཅོས་པའི་ཆར་ཕྱོས་པར་འབྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་དང་།
བྱ་གར་དང་། རོལ་མོའི་སྒྲུབ་དང་། སྤང་བ་དང་། སྒྲོས་ཉུག་པ་དང་། རྩལ་དང་ཁ་དོག་འཆར་བ་དང་། ཁྱི་
སྟན་མཐོན་པོ་དང་། ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་དང་། གསེར་དདུལ་ལེན་པ་སྤངས་ཏེ།
གསེར་དདུལ་ལེན་པ་ལས་སྤར་ལོག་པར་བཟྱིའོ། །ཡན་ལག་བརྒྱ་པོ་འདིས་བདག་འཕགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པོ། རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། རྗེས་སུ་བཟྱིད་དོ། །ཐབས་
ཡིན་ནོ། །ལེགས་སོ་བུའོ། །དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སྤངས་པའི་བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ལས་ཙུ་བ་བཞི་ལས་འདས་ན་
ལམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས། ཡན་ལག་དུག་ལས་འདས་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས། རྩོམ་པ་བྱངས་
པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ལས་འདས་ན་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས། འཆར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བ་
རྣམས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་ལེགས་པར་(༡༠༡ན)སྤངས་ཤིག ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་
ལྟར་དགོ་ཚུལ་དུ་གྱུར་ནས་ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཚུན་ཆད་གྱིས་བྱག་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
ས་ག་ལྟས། དེ་ལྟར་དགོ་ཚུལ་བྱས་མ་ཐག །འདི་ལ་ཁྱིམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས། བྱག་འཆོལ་སྒྲོན་པར་
འབྱུར་བ་ཞེ། ཁྱད་ཕྱིར་ཁྱིམ་གྱི་འཆིང་གྲོལ་ཕྱིར། ཚུལ་རན་རབ་རིབ་སྟན་བསལ་ཏེ། རུང་སྒྲིག་གོས་
མཆོག་འཛིན་པ་ཡིས། ཉི་མ་གར་ལྟར་ལྟར་རེ། ལུལ་བྱིན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཛེས། ཞེས་གསུངས་
པས། དག་འཕྲོ་བྱ་ཆེན་པོ་གྱིས། དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སྐྱུ་དྲིན་ལས་བྱུར་བ་ཡིན་པས་མཐུན་པོ་ལ་
བྱག་གསུམ་ཆོལ་ལ་སྐྱུ་དྲིན་ཆེ་ལགས་ཞེས་བརྗོད། དེས་ཀྱང་སྐྱུ་དྲིན་ཆེ་ལགས་ཞེས་བརྗོད། གཞན་

རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་འཛོར་བ་དང་བཅས་ཏེ། གོང་གིས་སྟོན་ལས་བཞི་གདབ་པོ། ཉེ་དག་གིས་ནི། དག་
ཚུལ་གྱི་བ་ཚོད་དང་། བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་ཐ་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་ཐེན་ཏོ། ཚིགས་
ཐ་མ་དག་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚོགས་པོ། །

ཚིགས་ཕྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཚོགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཚིགས་ཕྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཚོགས་པ། ཐོམ་ནི། དང་པོར་བྱ་དང་མཁན་
པོ་དང་། ཚོས་གོས་གཉིས་དང་ལྟར་བཟེད་གཉིས། གསོལ་པའི་ལས་དང་སྒོ་མཐུན་དང་། སྒྲོ་བྱ་གསོལ་
བ་གསར་སྟོན་དང་། ཁྱུ་དང་གསོལ་དང་གསོལ་བ་དང་། ཁྱི་དང་ལས་དང་གྱི་བ་ཚོད་དང་། ཉིན་མཚན་
དུས་ཚོད་གནས་རྣམས་དང་། ལྟར་དང་དག་སྒྲོར་མཚོག་འདོད་དང་། ཚུལ་ཁྱེས་མཉམ་དང་ཚུལ་
འབྲེལ་དང་། ཉུལ་དང་དགོས་དང་མ་བརྗོད་དང་། བྱས་པ་དང་ནི་བསྐྱབ་བྱ་(༡༠༡)བ་པ། ལྷ་སྟེགས་
གནས་པ་བྱིན་པ་ཡི། སྟེ་ཚན་ཡང་དག་བསྐྱབ་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། ཉེ་དག་གི་དོན་བསྟེན་རྫོགས་སུ་
བསྐྱབ་པའི་ཚོགས་པ། སྒྲོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲོར་པའི་ཚོགས་པ་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཡོད་པའི།
དང་པོར་བྱ་དང་ཞེས་པའི་དོན། ཡོ་བྱད་ཚགས་སུ་གཞུག་ཅིང་། དགོན་ཅོག་གསུམ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་
མདོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་
འདོད་ན། དེའི་ཚོས་གོས་གསུམ་དང་ལྟར་བཟེད་དེ། རང་ལ་མེད་ཅིང་མཁན་པོ་ལ་ཡོད་ན་སྟེན་ཞིང་།
མེད་ན་གཡར་པོ་ལ་སོགས་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བཅའ་ལ་ཡོ་བྱད་ཚགས་སུ་གཞུག། མཁན་པོས་ལས་སྒྲོབ་
དང་། གསར་སྟོན་དང་། ལ་སྒྲོར་བར་འོས་པའི་དག་སྒྲོར་རྣམས་ལ་ཚིག་གིས་གསོལ་བ་གདབ་ཉེ་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱད་སོ་སོར་བརྟགས་ནས། ལས་གཤམ་ལ་མ་འདུས་པའི་གོང་དུ་
ལྟར་བ་རྣམས་མཐོལ་བ་དང་། བཤགས་པ་དང་། བསྐྱམས་པ་དང་། བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བས་ཕྱིར་
བཅོས་ཏེ། རང་རྒྱད་དག་པར་བྱས་ལ་འདུ་བར་བྱའོ། །

མཁན་པོ་ལམ་དེས་བསྐྱོས་པས་གནས་མལ་བཤམས། ཀླན་པའི་མཐའ་ཡོགས་ཟུ་ཉིན་པའི་རྒྱ་
གཞུགས་བཞུགས་ཟུ་གསོལ་བ་དང་། དེའི་རྒྱན་རྒྱར་མཆོད་པ་ཅི་འབྱོར་བ་བཤམས་ཟིན་ཅིང་། བརྒྱབ་
བྱའི་ཆོས་གོས་གསུམ་རྒྱ་དང་ཁ་དོག་དང་། ཆེ་རྒྱུད་གི་རྩོམ་དངོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་མ་འཆགས་མི་འཆགས་
ཡོགས་པར་བརྟགས་ལ། འོག་རྩ་གདིང་བ་ནང་རྩ་བཞི་བརྟུབ་བྱས་ཉིང་མཐར་གོས་བརྒྱད་བརྟུབ་བྱས་
ལ། དེ་ཉིང་གླ་གོས་བརྒྱད་བརྟུབ་བྱས་ལ། (༡༠༡ན)དེ་ཉིང་རྣམ་རྒྱུད་བརྒྱད་བརྟུབ་བྱས་པ་རྣམས་
བརྒྱུད་ཉི་མགོ་མཐུག་དང་བྱི་ནང་མ་ཡོག་པར་བྱས་ནས་མགོ་པོ་མཁན་པོར་བརྟན་པ་བཞག། རྒྱུད་
བཟེད་དང་། གདིང་བ་རྒྱ་ཆགས་ཀྱང་དེའི་ཡོགས་ཟུ་བཞག། མཁན་པོའི་མདུན་རྩ་མེ་རྟོག་དང་། བརྒྱབ་
བྱའི་རྟན་རྩ་རྩ་པ་ལྟ་དང་བཅས་པ་རྩ་གོ་བྱའོ།

དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་དང་། བརྒྱབ་བྱ་དེ་ཀླན་པའི་མཐའ་ཡོགས་ཟུ་བཞག། མཁན་
པོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱག་རྩ་མེ་རྟོག་ལུལ་ནས། བྱག་བྱ་བ་ལན་གསུམ་ཉིན་རྩ་འགོ་བས་འགྲེངས་ཏེ་
འདུད་པ་དང་བཅས་ནས། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསལ་རྩ་གསོལ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་
བཟི་བ་འདི་དགེ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་འཆལ་ནས་དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་
གསོལ་ན། དགེ་སློང་མང་རྩ་ཐོས་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཆེ་གོ་མོས་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བགས་
གནང་བ་ལྟ། དགེ་སློང་མང་རྩ་ཐོས་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཆེ་གོ་མོས་གསང་སྟེ་ཉིན་པའི་སློབ་
དཔོན་བགས་གནང་བ་ལྟ། ཆེ་གོ་མོས་དབུ་མཛད་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་མཛད་ནས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་
འདི་ལ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་རྩམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཞིག་བགས་གནང་བ་ལྟ། དེས་དེ་ལྟར་གཡར་
ངོ་འཕྱར་ཞིང་མཆིས་ལགས། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། མཁན་པོ་དང་བརྒྱབ་བྱས་རྟན་པ་དགེ་འདུན་
དང་བཅས་པ་ལ་མེ་རྟོག་གཏོར་རོ། དེ་ནས་བརྒྱབ་བྱ་ལ་ཉིན་པའི་རྒྱ་གཞུགས་འདི་ལ་ཉིན་པ་དངོས་ཀྱི་
འདུ་གཤིས་ཞོག་ལ་བྱག་གསུམ་ཀྱིས། བདག་ཉིད་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཀྱི་ནང་རྩ་འཐུག་པའི་བསམ་
པ་དག་པོས་དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་བྱག་གསུམ་གསུམ་ཀྱིས་(༡༠༡བ)ཞེས་བརྗོད། བྱག་ལུས་མོའི་ལྷ་ར་
གཉིས། ལག་མཐིལ་གཉིས། མགོ་པོ་ཉི་ལན་ལག་ལྷ་ས་ལ་རེག་པའི་བྱག་གསུམ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་

སྒྲིབ་པ་ལ་འཕྱུད་ཅིང་མགོ་བོས་རྒྱུ་ལ་ལ་གཏུགས་པའི་བྱུག་བྱ་སྟེ། བྱུག་གཞན་གྱིས་གོ་མི་ཚད་དོ།
 བྱུག་འཚལ་པའི་ཚེ་དགེ་སྟོང་རེ་རེས་ཚོ་དང་ཕྱན་པ་འདིའི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྟོང་གི་
 རྩམ་པ་རྒྱུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱུང་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟང་ཅིང་མེ་ཏོག་གཏོར་རོ། །གཉིས་པ་མཁན་པོ་
 དང་ཞེས་པའི་དོན། མཁན་པོ་མཛོན་དུ་འཕྱུར་བར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་མཁན་པོར་གསོལ་པ་བཟང་པ་ནི།
 བསྐྱེད་བྱ་དེ་རྒྱའི་སྟེང་ནས་མཁན་པོ་ལ་བྱུག་གསུམ་འཚལ་དུ་བཅུག་སྟེ། མཁན་པོའི་མདུན་དུ་བ་གྱའི་
 སྟེང་དུ་རྒྱ་བཏིང་པ་ལ་ཏིང་པ་གཉིས་གྱིས་མནན་ནས་ཅོག་ཅོག་ཤུར་ཐལ་མོ་སྟེང་གར་སྒྲོར་དུ་བཅུག་
 བས། རྒྱུད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སྟོང་གི་དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་གིན་དུ་ལེགས། ལེགས་པའི་
 རྒྱ་མཚན། དགེ་སྟོང་ལ་རབ་དུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཏེ། །དགེ་
 སྟོང་ཞེས་བྱ་དྲོ་རྩའི་སྟོག་གིར་ཡིན། །དགེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་དུམ་སྟོང་པ་ཡིན། དགེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་རྒྱལ་པའི་
 ལས་པོ་ཡིན། །དགེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་སྟོག་བཅོད་དེ། །དགེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་ཐར་པའི་ལམ་འགྲོ་
 ཡིན། །དགེ་སྟོང་རང་གི་དོ་བོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས།

སྟོན་ཚོགས་དང་དཀོག་གི་བྱུང་པར་བཤད་པ།

དེ་ལྟ་བུའི་བསྟེན་རྫོགས་སྟེ་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་ལ། སྟོན་གྱི་ཚོགས་དང་དཀོག་གི་ཚོགས་གཉིས་སྟེ་
 གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་མིའི་ཕུ་ལ་ཐོགས་པ་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སྟེ་སྟོན་པའི་གར་ཐག་ནམས་
 ལ། དགེ་སྟོང་དག་ཚུར་ཤོག་ལ་(༡༠༣ན)ཚངས་པར་རྒྱུད་པ་སྟོང་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པའི་མོད་ལ། རྒྱ་
 དང་ཁ་སྟེ་རང་གི་རང་གིས་བྱ། ལུས་ལ་ཆོས་ཤོས་སྒྲུལ་སྒྲུར་བྱོན། ལག་དུ་ལྷུང་བཟེད་དང་བྱ་མ་ལུ་
 ཐོགས། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཡོན་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ལམ་ཅན་དུ་བྱུར་པ་ལ། བར་སྒྲུར་གི་ལྷ་
 རྣམས་དོ་མཚར་པའི་གནས་སྟེ་བྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚུར་ཤོག་བཀའ་རྒྱལ་བས། རྒྱ་བྱི་སྒྲུལ་
 རྒྱུར་བྱོན་པའི་ལུས་ལྷན་ཞིང་། མོད་ལ་དབར་པོ་རབ་ཞི་གནས་འཕྱུར་ཏེ། །མངས་རྒྱས་དགོངས་པས་

ལུས་གཟུགས་པག་པ་པར་གྱུར། ཞེས་ཆེད་རུ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། འདི་ཆེ་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགོ་
སྒྲོང་དག་ཚུར་ཤོག་ཅེས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་བྱུང་བརྟེན་རྫོགས་ཐོབ་པ་ཡིད་དོ། ཞེས་པའི་སྟེན་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་བྱུང་བ་བརྟེན་རྫོགས་དོན་རྟུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོངས་པས།
འགའ་ཞིག་ནི་ཆུ་དང་གཡང་ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་བར་ཆད། འགའ་ཞིག་ནི་སྟག་དང་སང་གེ་ལ་
སོགས་པ་གཙན་གཟན་གྱི་གནོད་པའི་དབང་གིས་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱི་བྱུང་རུ་མ་ཕྱིན་པར་ཆའི་རུས་
བྱས། དེ་སྟེན་པའི་སྟེན་རུ་གསོལ་བས། གྱེ་མ་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོངས་པ་ཤིན་རུ་
དལ་བར་གྱུར་ཏེ་སྟེན་རུ་དགོངས་ནས། དེ་ཕྱིན་ས་དེར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་གྱིས་རབ་རུ་བྱུང་
བ་དང་བརྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བར་གནང་དོ། ཞེས་གསོལ་བཞུགས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་རབ་རུ་བྱུང་
བ་དང་བརྟེན་པར་རྫོགས་པ་གནང་ནས། དེར་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་གྱིས་བསྐྱུལ་བྱ་ལ་རབ་བྱུང་བརྟེན་
རྫོགས་བྱས་པ། དེ་དག་ལ་མཁན་སྒྲོབ་མེད་པས་ལེགས་པར་མ་སྐྱུངས་ཤིང་། (༡༠༩༧)སྟོན་ལམ་ཆོད་
བག་ཙན་རུ་བྱུང་པ་ལ་ཁྱིམ་པ་མ་དད་ཅིང་སྟེ་གསུམ་ཙན་རྣམས་འབྱུ་བར་གྱུར་ལ། དགོ་སྒྲོང་འགའ་
ཞིག་ནད་གཡོག་མེད་པར་ཤི་བར་གྱུར་པའི་སྐབས་དེ་སྟེན་པའི་སྟེན་རུ་གསོལ་བས། རྒྱར་དགོ་ཚུལ་གྱི་
སྐབས་བཤད་པ་ལྟར། པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་
ནས། དགག་སྐྱུལ་གནང་གསུམ་གྱི་བསྐྱུལ་པའི་གནས་རྣམས་ཉེ་བར་ལུང་འཕོགས་པའི་དོན་གྱིས་ན་
མཁན་པོ་སྟེ། དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གྱུབ་པའི་དབལ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་ཁད་ཉེ་བའི་དགོ་
སྒྲོང་གི་དངོས་པོ་སྐྱུལ་པར་མཛད་རུ་གསོལ་ཞེས་ཞུ་བ་འབུལ་བ་ཡིན་པས། བཙུན་བའམ་སྒྲོབ་དཔོན་
ནས། རྒྱར་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོག་ཐ་དད་ཡིན་པས་རྒྱར་གྱི་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་འདི་
ལ། ད་བརྟེན་རྫོགས་གྱི་མཁན་པོ་ཞུ་སྟེ་པ་གྱིས་ལ་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་གྱིས། མཁན་པོ་དགོངས་སུ་
གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཁན་པོར་གསོལ་གྱིས། མཁན་པོ་བདག་གི་མཁན་པོ་མཛད་རུ་
གསོལ། མཁན་པོ་མཁན་པོས་བདག་བརྟེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིའོ། །

ལན་གཉིས་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་གསུམ་པ་འདི་ལ་ཆོག་རུམ་སུ་གསུམ་ཡོད་པའི། རུམ་སུ་གཉིས་

རྫོགས་པ་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་མཐར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་བྱངས་པ་དེ་དུས། དེ་ཁྱེད་ཀྱི་
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུན་པའམ་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ན་མཁན་པོར་གྱུར་ནས་
བཅུན་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་པར། མཁན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་ཞོག་ལ་གསུམ་པའི་
ཡར་རྒྱུས་སྟོས་ཀྱིས་ཞེས་བརྗོད། མཇུག་ཏུ་ཐབས་(༡༠༩)ཡིན་ནོ། །ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད། སིན་ཏུ་
བསྟར། ཁྱེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་མཁན་པོ་ཞིག་དགོས། མཁན་པོ་ལ་ཅི་རུང་རུང་གི་མི་
ཚོག་གིས། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་བར་མ་ཆད་དུ་ལོན་པ་བཅུན་པ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་
ཐུགས་སྟ་སྟུར་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གར་རུང་དར་ལུན་པ། མཁས་ཤིང་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉེ། བརྟན་
མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལུན་པའི་དགེ་སྟོང་ལ་མཁན་པོར་ལན་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་གསོལ་བ་
འདེབས་དགོས། དེ་དེད་ཀྱིས་འགྲུབ་རུང་དུ་ཡོད་པས། བདག་ལྟ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་ཁད་ཉི་བའི་
དགེ་སྟོང་གི་དངོས་པོ་སྟུབ་པར་བྱེད་མཁན་མཛད་དུ་གསོལ་སྟུམ་པ་ཀྱིས་ལ་འདིའི་རྒྱུས་སྟོས་ཀྱིས།
བཅུན་པའམ་མཁན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ་ནས། ཐབས་ལེགས་ཀྱི་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཚོས་གོས་གཉིས་དང་ལྟར་བཟེད་གཉིས། ཞེས་པའི་དོན་ཡོ་བྱད་མཛོན་དུ་འགྱུར་བར་
བྱ་བའི་བྱིར་ཚོས་གོས་དང་ལྟར་བཟེད་ཀྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྦྱོན་པ་ནི། ཐུག་གསུམ་འཚོལ་ལ་དེད་ཀྱི་
མཛུན་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བསྟོ། ཤོགས་བྱེད་པས་ཚོས་གོས་གསུམ་པོ་སོ་སོར་བལྟ་བ་པ་ཐུག་པ་གཡོན་པ་
ལ་བཀལ་ནས། འདི་ལ་དངོས་དང་འདི་ལ་རྒྱའི་ཕྱིན་རྒྱབས་འཇགས་པར་གདལ། བུས་ལ་བདྲ་སྟུང།
མཁན་པོས་ཀྱང་དེ་ལ་མར་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སྟོང་འདི་ཞེས་བྱ་བས་ཆེ་དར་ལུན་པ་འདིའི་ལྟར་བཟེད་དགེ་
འདུན་ལ་སྟོན་པའི་ཤོགས་ལུན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བསྟོ། དེ་ནས་མཁན་པོ་དང་བསྟུབ་བྱ་གཉིས་ཀ་
འགྲེངས་ཉེ་གཉིས་ཀའི་ལག་པས་སྟུམ་སྟུར་བཟུང་ནས། འདི་སྟུམ་ཐུན་དང་ཤོགས་སུ་ཏུ་མ་སྟུར་བས་ན་
སྟུམ་སྟུར་ཞེས་བྱ་བ། ཁྱིམ་པ་དང་ཕ་སྟེགས་(༡༠༩)ཅན་དང་རབ་དུ་བྱུང་བ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་
མན་ཆད་ལས་ཏུགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཁྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། འདི་དགེ་སྟོང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་
སྟུམ་སྟུར་དུ་ཕྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་སྟུམ་པ་ཀྱིས་ལ་འདིའི་རྒྱུས་སྟོས་ཀྱིས། མཁན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ།

བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟི་བའི་ཚོས་གོས་བཟིས་ལགས་པ། རུང་བ་རྒྱུད་བར་འོས་པ་འདི་ཚོས་གོས་
 རྩམ་རྒྱུར་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པོ། །ལན་གསུམ་བརྒྱས་ལ། དེ་རྩམ་རྒྱུར་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་
 ཡིན་ནོ། རྩེད་རང་ལེགས་སེ་གྱིས་བྱས་ལ། ཐལ་པ་གཡས་རོས་རྩ་རྩོས་ལ་བཞག །ལྷ་གོས་དར་མཐར་
 གོས་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་རྫོོན་དགོ་རྩེད་ཀྱི་སྐབས་ལྷ་བཤད་པ་རི་ལྷ་པ་བཞིན་བྱས་ལ། འདི་དགོ་རྫོོན་གི་ཡོ་
 བྱད་ལྷ་གོས་དར་མཐར་གོས་རྩ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་རྩམ་པ་གྱིས་ལ་རྩེས་རྫོོས་གྱིས་བྱས་པ་མར་གས་ལ།
 རྩམ་རྒྱུར་གྱི་གནས་ལྷ་ལྷ་གོས་དར་མཐར་གོས་ཞེས་འདུག་གཞན་འདྲ། ཐབས་ལེགས་རྩམ་རྒྱུར་ལྷ་པ་
 བྱད། གོགས་རྩན་པས་དེ་ལྷ་པ་ཉེ་བཞིག །དེ་བཞིན་དུ་རྩམ་རྒྱུར་བྱིར་འོང་པ་བྱས་ལྷ་གོས་
 བར་དུ་བྱས་ནས་རྒྱགས་ཉེ་བཞག །མཐར་གོས་ཉིས་བསྟུང་བྱས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱོན། དེ་རྩེད་དུ་ལྷ་
 གོས་རྩམ་རྒྱུར་རྒྱགས་པ་བསྐྱོན་པའི་ཐལ་པ་གཡོན་པར་བཀལ། གཡས་ཀྱི་རྩེ་མོ་གཡོན་གྱི་ཐལ་པའི་
 རྩེད་དུ་བཞག་གཡས་ཀྱི་དཔུང་བ་བྱིར་བྱུང་རྩེ་མཐན་པོས་ཀྱང་བསྐྱོན་ཞིང་ཐལ་མོ་རྩེད་གར་རྒྱུར་བཅུག་
 པའི་མགོ་བོར་མེ་ཉོག་བཞག་ནས། རྫོན་ལམ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གདབ་པོ། །རྩམ་རྒྱུར་བསྐྱོན་མ་
 ཐལ་དུ་རྒྱུར་དུ་བསྐྱོན་པར་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་རྩ་འཇ། གདིར་བའི་རྩེད་ན་འདུག་པས་དགོ་འདུན་ལ་
 རྒྱག་གསུམ་བྱའོ། །(༡༠༥ན)གལ་ཉེ་གོས་དྲས་ཤིར་དུ་བས་པ་མེད་པ་འཇ། དེས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་འཇགས་
 པ་མེད་ན་ཚོས་གོས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་རུང་པ་སོ་སོར་བསྟུངས་ཉེ་རྫོོན་མའི་ཐལ་པ་གཡོན་པ་ལ་བཀལ།
 གཉིས་ཀས་རྩམ་རྒྱུར་གྱི་རྒྱ་བརྒྱུང་ལ་བཤད་པ་གཞན་འདྲ་པ་ལ་འདི་རྩམ་རྒྱུར་གྱི་རྒྱར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་
 རྩམ་པ་གྱིས་ལ་རྩེས་རྫོོས་གྱིས། མཐན་པོ་དགོངས་རྩ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟི་བའི་ཚོས་གོས་
 འདི་རྩམ་རྒྱུར་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པོ། །འཚལ་ལ་བར་ཆད་མ་བྱུང་ན་རྩམ་ཐན་དགུ་པ་ལ་སོགས་པར་
 བཟི་རྩེ། སྐྱེགས་ལ་རྩེད་དར་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པར་བཟི་འོ། །བཀྲའོ། །བརྒྱུར་འོ། །དའོ། །བརྩེབ་པོ། །
 གཟུངས་གདབ་པོ། །དུབ་པོ། །ཁ་བརྒྱུར་འོ། །ཡར་ན་འདི་ལ་ལྷན་ཐབས་རྩ་སྐྱབ་ནོ། རྩེན་རི་ལྷ་པ་
 བཞིན་དུ་བཟིས་ཉེ་ཚོས་གོས་འདི་ནི་རུང་བ་རྒྱུད་བར་འོས་པའོ། །ལན་གསུམ་བརྒྱས་ལ་ཐབས་ལེགས་
 བྱའོ། །ལྷ་གོས་ལ་གཞན་འདྲ་པ་ལ་རྩམ་ཐན་བཅུན་པར་བཟི་རྩེ། སྐྱེགས་ལ་རྩེད་དར་གསུམ་པར་

བཅིངོ། །མཐར་གོས་ལ་སྒྲུལ་ཕྱེས་པར་བཅི་སྟེ་སྟེ་གསུང་བུ་བྱེད་དང་གཉིས་པར་བཅིངོ། །ཞེས་བརྗོད་
གཞན་སྒར་གྱིས་འགྲོའོ། །ལྷུང་བཟེད་སྟོན་པའི་དགེ་སྟོང་གིས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་དུ་མེ་ཏོག་གསུ་
ཅུང་ཟད་བཅུག་ལ། ལྷུང་བཟེད་ལག་པ་གཡོན་པར་བཞག་གཡས་པས་ཁ་བཀའ། སྐོན་པའི་མཐའ་
ནས་བརྒྱམས་ཏེ་དགེ་སྟོང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འགྲེངས་ཏེ་འདུད་པ་དང་བཅས་པས་སྐོན་གཞོན་གྱི་བྱེ་བྱག་
གིས་བརྒྱན་པའམ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བཅི་བའི་ལྷུང་
བཟེད་འདི་མི་ལྷུང་ངམ་མི་ཆེ་འམ། མི་སྐྱུ་འམ་ཞེས་འདི། རེ་རེ་ནས་ལྷུང་བཟེད་བཟང་ངོ། །(༢༠༧བ)
ཞེས་བརྗོད། གལ་ཏེ་དེ་ལྷུང་མི་བརྗོད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །སྟོན་མཁན་དེ་ལ་དགེ་སྟོང་གཞན་ཞིག་གིས་
སྟོན་ལུགས་སྒར་བཞིན་བྱ། མཁན་པོས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་འགྲིམ་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ན་མཁན་པོ་
ལ་བརྟན་མི་དགོས། དེ་ལྷུང་མཁན་ན་དགོས་གསུང་ངོ། །

དེ་ནས་ལྷུང་བཟེད་དེ་མཁན་སྟོང་གཉིས་ཀ་འགྲེང་བའི་ལག་པ་གཡོན་པར་བཞག་ །གཡས་པས་
སྟེང་ནས་བཀའ་ལ་བཤད་པ་ལ་སྟོན་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ལྷུང་བྱས་ནས། འདི་དགེ་སྟོང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་
བྱད་ལྷུང་བཟེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྒྲུལ་པ་གྱིས་ལ་འདིའི་རྗེས་སྟོན་གྱིས། མཁན་པོ་དགོངས་སུ་
གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཅི་བའི་ལྷུང་བཟེད་ཟས་ལ་སྐྱད་པར་འོས་པ་དང་སྟོང་གི་སྟོང་འདི་
བསྐྱར་བའི་སྟོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ་ལན་གསུམ་བརྒྱུས་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །དེ་ནས་གདིང་བ་དང་
ཚུ་ཚགས་སྟེང་ལུགས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་རི་ལྷ་པ་བཞིན་བྱ། དེས་ཁྱེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་
པའི་ཡོ་བྱད་མདོན་དུ་གྱུར་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་དགེ་སྟོང་འདིའི་བྱི་ལ་སོང་ཞིག་ཅེས་བརྗོད།
གོགས་བྱེད་པའི་དགེ་སྟོང་དེས་ཀྱང་བརྒྱབ་བྱ་དེའི་ལུས་ཚགས་ལེགས་པར་བྱས། ལས་མི་ཐོས་པའི་ས་
ཡིན་ན་དང་། ཐོས་ཆེ་རྒྱ་བ་བཀག་ལས་གཤམ་ནས་མཐོང་སར་གདིང་བ་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་ཁ་རྒྱུར་བརྟན་
ནས་འགྲེངས་ཏེ་འདུད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་དུ་བཞག་ལ། རང་ཉིད་ལས་གཤམ་དུ་འཁོད་པར་བྱའོ། །

བཞི་བ་གསོལ་བའི་ལས་དང་ཞེས་པ་ནི། ལུག་ལེན་ལ་སྐྱད་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་པའི་སྟོན་ནས་
ལས་གཤམ་གྱི་དགེ་སྟོང་རྣམས་གྱིས་ལྷུང་པ་ལ་བཤགས་བརྒྱམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་བརྒྱམས་བྱ་ཉེས་

བྱས་ཡན་ཆད་གྱིས་མ་གོས་(༡༠༩ན)པར་བྱེད་དགོས་པ་ད་ལྟ་བྱག་ལེན་ལ་དགོ་འདུན་ནམས་འདུས་མ་
 ཐག་པར་མཛད་པ་བདེ། ལས་བྱེད་པས་གསར་སྟོན་བསྐྱོ་བའི་ཐོག་མར་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་
 འགོ་བ་གཉིས་གདང་བ་ལ། ལྷ་པ་བྱན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་འདི་ལས་བྲལ་མ་འདུས་པའི་གོང་
 དུ་བྱ་བར་གསུངས་ཀྱང་དེར་བྱ་བ་མ་བྲལ་བས་འདིར་བཞི། ལྷ་པ་དུས་ཀྱི་སྟེངས་གྱིས་བཤགས་པར་མ་
 རྟེན་པའི་ལྷ་པ་བྱན་མོང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ལ་མི་སྒྲིབ་པར་བཞི་བའི་སྐད་དུ། གསོལ་བའི་ལས་གྱིས་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བཞི་བས། དགོ་འདུན་སྟོན་ལས་བསྐྱུན་ནས་གསོལ་བའི་ལས་ལ་བྱགས་གདང་
 པར་ལྟ། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་ནམས་གསལ་དུ་གསོལ། དེར་དགོ་འདུན་གྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་
 འཕྲིན་ལས་ལགས་ལ་བདག་ཅག་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷ་པ་དང་བཅས་པར་ལྷ་པ་ན་གང་གི་
 མདུན་དུ་བདག་ཅག་ལྷ་པ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲར་བཞི་བ། བདག་ཅག་ལས་དགོ་སྟོང་གནས་གཞན་དུ་
 མཆིས་ལ་དགོ་སྟོང་གི་མདུན་དུ་ལྷ་པ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲར་བཞི་དེ་པར་སྟོ་བ་སྟུ་ཡང་མ་མཆིས་ན།
 གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་
 འདུན་གྱིས་དེར་ལྷ་པ་དེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་ལ། སྐད་
 གྱིས་དགོ་སྟོང་གི་མདུན་དུ་ལྷ་པ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲར་མཛད་དོ། །འདི་ནི་གསོལ་བ་འོ། །ལྷ་པ་སྟོ་
 མཐུན་དང་ཞེས་པའི་དོན། དགོ་འདུན་བྱགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་བཞི་བ་ནི། ལས་
 མཛད་པའི་གནས་འདི་ཉི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཚུན་ཆད། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་
 བྱགས་བསྐྱུན་པ་གསོལ་བའི་(༡༠༩བ)ལས་ལ་བྱགས་གདང་པར་ལྟ། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་ནམས་གསལ་
 དུ་གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའོ། །བཞིས་པ་འོ། །ལགས་པ་ནང་མཆོམས་དང་། ཕྱི་རོལ་ཉི་
 འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་
 བཞེད་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་
 དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གནས་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་འོ། །བཞིས་པ་འོ། །ལགས་པ་ནང་མཆོམས་དང་།
 ཕྱི་རོལ་ཉི་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་

གནས་སུ་སློ་མཐུན་པར་བགྱིའོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །གསོལ་བ་ཐལ། བརྗོད་པ་མཐུག་བསྟུང་དང་
བཅས་པ་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་བྱ། དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་
ཐུབ་པ་ལས། བགྱིས་པ་ལས། ལགས་པ་ནང་མཆོམས་དང་། བྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་
པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་བཞེད་དོ། །དེའི་སྐད་དུ་དགོ་
འདུན་གྱིས་གནས་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པ་ལས། བགྱིས་པ་ལས། ལགས་པ་ནང་མཆོམས་དང་། བྱི་རོལ་ཉེ་
འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་
སློ་མཐུན་པར་བགྱིན། ཆོ་དང་ལྡན་པ་གང་དག་གནས་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པ་ལས། བགྱིས་པ་ལས། ལགས་
པ་ནང་མཆོམས་དང་། བྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་སློ་མཐུན་པར་བགྱི་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཞིག །
གང་(༡༠༥)དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག །དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས།
དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པ་ལས། བགྱིས་པ་ལས། ལགས་པ་ནང་མཆོམས་དང་། བྱི་རོལ་
ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་
སློ་མཐུན་པར་བགྱིས་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་དོ། །ཐུབ་པ་ཞེས་
པ་བསྐལ་པ་ཆགས་པའི་ཆོ་རང་ཐུབ་པ་ལས། དེའི་འོག་དུ་གཏོབ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་ཐུབ་པ་སྟེ།
སྟེས་ལུའི་ཚོལ་བ་ལ་མ་བཟོས་པའོ། །བགྱིས་པ་ཞེས་པ་སྟེས་ལུའི་བྱེད་པས་མཛོན་པར་བསྐྱབས་པའོ། །
ལགས་པ་ནི་ཟེན་པ་སྟེ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་རུང་པའོ། །ཆོ་གའི་སྐབས་སུ་གང་རུང་ལས་
གསུམ་ཁ་བརྗོད་མི་དགོས་སོ། ཆོ་ག་དེ་དཔུས་གཅིག་ལ་བསྟེན་རྫོགས་དུ་མ་ཞག་གཅིག་ལ་སྟེལ་ནས་
བྱེད་ན། ལྟར་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། གནས་ལ་སློ་མཐུན་གཉིས་ཆོག་བྱི་མ་རྣམས་ལ་བྱེད་མི་
དགོས་སོ། །

དུག་པ་སློ་བྱ་གསོལ་བ་གསང་སྟོན་དང་། ལུ་དང་ཞེས་པའི་དོན། དེ་ནས་ལས་བྱེད་པས་མཐུན་
པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་

པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི། དེས་པདག་དགོ་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལགས་ཞེས་ལན་གདབ། མིང་འདི་
 ཞེས་བྱ་བ་ཁྱེད་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་གསར་སྟེ་སྟོན་
 པར་སྒྲོ་ལམ། དེས་ཀྱང་སྒྲོ་ལགས་ཞེས་ལན་གདབ། ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ལས། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་
 རྟོན་ལ་བྱ་བའི་ལས་རིགས་བརྒྱད་ལས། འདིར་(༡༠༧)གསར་སྟེ་སྟོན་པས་སྒྲོག་ཏུ་བར་ཆད་དྲི་བའི་
 ཕྱིར། གསར་སྟེ་སྟོན་པ་བསྒྲོ་བ་ལ་ཐུགས་བརྩམས་པ་གསོལ་བའི་ལས་ལ་ཐུགས་གཏད་པ་ཞུ། དགོ་འདུན་
 བཅུན་པ་ནམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོ་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བས། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་གསར་སྟེ་སྟོན་པར་སྒྲོ་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་
 བཟེད་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་མཁན་པོ་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་གསར་སྟེ་སྟོན་ཏོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །དེ་ནས་གསར་
 སྟོན་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་གན་དུ་ཕྱིན་ལ་རང་ལ་ཐུག་གསུམ་འཆལ་དུ་བཅུག །མདུན་དུ་ཅོག་ཅོག་ཤར་
 འདུག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། ཐལ་མོ་སྒྲིང་གར་སྒྲོང་དུ་བཅུག་ལ། ཁྱོད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་མངོན་
 དུ་ཐུར་བ་བཅུ་ཆར་དགོས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་དུ་ཐུར་བ་ཞེས་བྱ་བ། བར་ཆད་
 གྱི་ཆོས་དང་མི་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས། བར་ཆད་ཡོད་མེད་ངས་དྲིས་པས་ཤེས་པས་ཁྱོད་ལ་དྲི་བར་བྱ།
 ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་ཆོ་ག་ལས། འདི་ནི་ཁྱོད་གྱི་བདེན་པའི་དུས་འདི་ནི་འཕྱུང་བའི་དུས་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་
 བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་དུས་དང་། འཕྱུང་བ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་པས་ལན་དྲང་པོར་
 ཐོབ་ཅིག །ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །འདི་ནི་ཁྱོད་གྱི་བདེན་པའི་དུས་འདི་ནི་འཕྱུང་བའི་དུས་ཏེ།
 ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་ཅུང་ཟད་དྲི་ཡིས། ཁྱོད་མ་འཛེམས་པར་བྱས་ལ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོས། མ་ཡིན་པ་
 ལ་མ་ཡིན་ཞེས་ལན་ཐོབ་ཅིང་། ཁྱོད་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནམ། དེས་ཡིན་ལགས་ཞེས་སོགས། (༡༠༨)དྲི་བ་
 དང་མཐུན་པའི་ལན་གདབ་པོ། སྒྲུས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་ནམ། ལོ་ཉི་ཤུ་ཡོན་ནམ། ཁྱོད་གྱི་ཆོས་
 གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཆར་ངས། ཁྱོད་པ་མ་གསོན་པས་མ་གནང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཁྱོད་བུན་མ་
 ཡིན་ནམ། བརྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྟེན་བཅོན་མ་ཡིན་ནམ། རྟེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནམ། བཅོངས་པ་མ་

ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པོས་བཀྲའ་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོན་
 པའི་ལས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོན་པའི་ལས་བྱས་སམ་བྱེད་ཏུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་ནམ།
 ཚོས་རྒྱལ་པོར་གྲགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཟ་མ་མ་ཡིན་ནམ། མ་ནིང་མ་ཡིན་ནམ། དགེ་སྤྱོད་མ་སྤུངས་
 པ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཐ་དད་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ། གནས་པར་མི་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ལུ་སྟེགས་ཅན་མ་ཡིན་ནམ། ལུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། བ་བསད་པ་མ་
 ཡིན་ནམ། ཁ་བསད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དག་བཅོས་པ་བསད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་
 པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་
 ནམ། དུང་འགྲོ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དྲིས་ལ། བསྐྱབ་བྱས་མ་ཡིན་ལགས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཁྱོད་ལ་
 ལ་ལའི་ལུ་ལོན་མང་ཡང་རུང་ལྟར་ཡང་རུང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་འཇལ་མི་རུས་པ་ཅུང་ཟད་གྱང་
 ཆགས་པ་མེད་དམ། ཁྱོད་སྟོན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཁྱོད་ཐམ་པར་གྱུར་བ་བཞི་ལས་ལྷུང་བ་གང་
 ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ཁྱོད་ད་ལྟ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚངས་པར་
 (༡༠༥)སྟོད་པ་ལེགས་པར་སྤྱད་དམ། ཞེས་དྲི། དེས་ལེགས་པར་སྤྱད་ལགས་ཞེས་བརྗོད། ཁྱོད་ཀྱི་
 མིང་ཅི། དེས་བདག་གི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི། ཁྱོད་ཀྱི་མཁན་པོའི་མིང་ཅི། དོན་གྱི་སྤྱད་ཏུ་མཚན་ནས་
 སྟོས་ཏེ་བདག་གི་མཁན་པོའི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི། ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ཆོད་ར་ལྷན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག ཁྱི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་ནད་རྣམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་འཕྱུང་བ་
 འདི་ལྟ་སྟེ། མཛོད་དང་། འབྲས་དང་། ཐོལ་མིག་དང་། འབྲུམ་ཐུན་དང་། ག་བཀྲ་དང་། བྱི་སྟོད་དང་།
 གཡལ་བ་དང་། སྟོག་པ་དང་། ཀར་བྱ་དང་། རླེན་ནད་དང་། རླེན་པ་དང་། བརྟེན་བྱེད་དང་། བཀྲེས་རབ་
 དང་། རྒྱ་ཐབ་དང་། ཀར་བམ་དང་། མཚན་པར་རྟོལ་བ་དང་། རིམས་དང་། རིམས་དྲག་པ་དང་། ཉིན་
 གཅིག་པ་དང་། ཉིན་གཉིས་པ་དང་། ཉིན་གསུམ་པ་དང་། ཉིན་བཞི་པ་དང་། འདུས་པ་དང་། ། རིམས་
 ཉིན་རེ་བ་དང་། རྟག་པའི་རིམས་དང་། རིམས་ལྷུང་དུ་བ་པ་དང་། ལྷུང་བ་དང་། གསུང་བ་དང་། རྒྱགས་ལུ་
 དང་། ལུང་བ་དང་། དཔུགས་མི་བདེ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཡན་ལག་ཏུ་ལྷག་པ་དང་། རྒྱན་དང་། ཁྲག་

ནད་དང་། མཁྱིས་ནད་དང་། གཞང་འབྲུམ་དང་། རྒྱལ་ཤོ་བ་དང་། རྒྱ་ལག་གས་པ་དང་། རལ་བ་དང་།
ལུས་ཚ་བ་དང་། ཕྱི་བ་ལོགས་ཚ་བ་དང་། རུས་པ་ལ་ལྷག་པ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ནད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་ལས་གང་
ཡང་རུང་བ་དང་། འདི་ལྟ་བུ་གཞན་དག་གྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་མེད་དམ། དེས་མེད་ལགས་ཞེས་བརྗོད་དོ།
ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག ཁྱོད་ལ་ད་ལྟ་ངས་དྲིས་པ་དེ་ཉིད་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ཡང་། ཚངས་པ་
མཚུངས་པར་སྟོན་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་(༡༠༧)འདྲི་ཡིས། དེར་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་མ་འཛོམས་པར་བྱས་
ལ། ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་སྟོས། མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་ཞེས་ལན་ཐོབ་ཅིག ཁྱོད་མ་བོས་གྱི་བར་དུ་མ་འོང་
པར་སྟོན་ཅིག །དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་བར་ཆད་གྱིས་དག་འདུག་ཅིང་། ངས་དགེ་འདུན་ལ་ཞུས་ལ་ཡོང་གི་ཞེས་
བརྗོད་ལ། དེས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འོངས་ཏེ་ཀུན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་འགྲེངས་ཏེ་འདུད་པ་དང་བཅས་
པས། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་གི་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། ཚོ་དང་
ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་བར་ཆད་གྱི་ཚོས་རྣམས་གསང་སྟེ་རྗེས་སུ་བསྟན་ན། དེ་ཡང་བར་ཆད་གྱི་
ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་ཁོ་ན་ཉིད་མཆིན། ཅི་མཆི་ཞིག་གས་ཐམས་ཅད་གྱིས་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་
དག་ནའོ། ཞེས་བརྗོད། མ་བརྗོད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བསྐྱུད་བྱ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་གི་ཤོག་ཅིག་
ཅེས་བརྗོད་ལ། གདིང་བའི་སྟེང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་ལ་དམིགས་པའི་ཐུག་གསུམ་འཆོལ་དུ་བཙུག་ལ།
རང་ཉིད་གལ་དུ་འཁོད་དོ། །

བདུན་པ་གསོལ་བ་དང་ཞེས་པའི་དོན་གསོལ་བ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་
གདབ་པ་ནི། བསྐྱུད་བྱ་དེ་དང་པོར་སྟོན་པ་ལ་ཐུག་གསུམ་འཆོལ་དུ་བཙུག །དེ་ནས་དགེ་འདུན་ལ་ཐུག་
གསུམ་འཆོལ་དུ་གཞུག །དེ་ནས་ལས་སྟོབ་པས་དེ་ལ་ཐུག་གསུམ་ཆོལ་ལ། དེད་གྱི་མདུན་དུ་པ་གྱུའི་
སྟེང་དུ་རྩ་བ་ཏིང་བ་ལ་ཏིང་བ་གཉིས་ཀྱིས་མཐན་ནས། ཅོག་ཅོག་ཤར་ཐལ་མོ་སྟེང་གར་སྟོར་ལ་འདུག་
ཅིག་ཅེས་བསྟོ། ཁྱོད་བསྟོན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ། དགེ་འདུན་(༡༠༨)གྱི་ལས་
ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་། ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་སྟོབ་དཔོན་དུ་བ་ལྟས། དགོས་ཆེད་གྱི་སྟོ་
ནས་ལས་རིགས་བཙུགས་དུ་བསྐྱུད་པ་མཛད་གྱང་། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱི་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་

བ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཤིང་། དེ་ལ་འདིར་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་ཡིན།
 དེ་ལ་བྱིས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་གཉིས་ལས། འདིར་ཐ་མ་ཡིན། དེ་ལ་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པ་དང་། །མ་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་གཉིས་ལས་ཐ་མ་ཡིན། དེ་ལ་སྦྱོར་པའི་ལས་དང་། མི་
 མཐུན་པའི་ལས་གཉིས་ལས་འདི་སྦྱོར་པའི་ལས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་
 སྦྱོར་པའི་ལས་ཡིན་པས། སྦྱོར་པའི་ལས་མཚན་ཉིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་དུ་གདབ་
 པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། གསོལ་བ་གང་ལ་འདེབས་ན། གང་ལས་སྟོམ་པ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་བའི་དགོ་འདུན་གྲངས་ཚད་བ། །ཁ་སྐོར་གི་ཚོས་དང་ལྷན་བ། མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་
 པ་སྟེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྷན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དེ་ཡང་ཆོ་གའི་ཚིག་ཟུར་ནས་བདག་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་སྦྱི་དཔེ་སྐད་དུ་ལྟ་བ་
 སྤྱད་ཞེས་འབྱུང་། དེ་ཡང་ལྟ་བ་ནི་ཉི་ཤུ་གསུམ་པ་སྟེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཁད་ཉི་ལྔ་དག་སྐོར་གི་དངོས་པོ་བསྟུབ་དུ་
 གསོལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན། དྲང་དུ་གསོལ་བྱ་བ་ནི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་
 ལྷན་པའི་སར་བྱག་(༡༡༠ན)བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲང་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། རྟེན་སུ་གཟུང་དུ་
 གསོལ་བ་ནི་སྟོན་མེད་པའི་སྟོམ་པ་སྦྱོར་པའི་སྟོན་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། རྟེན་སུ་
 བསྟན་དུ་གསོལ་ནི་འཁོར་བའི་སྟག་བསྟེན་ལས་བསྟེན་པའི་བྱིར་ཐར་པའི་ལམ་སྟན་དུ་གསོལ་བྱ་བ་
 ཡིན། སྟགས་བརྟེ་བ་ཅན་དགོ་འདུན་བརྟེན་པ་ནམས་གྱིས་ཞེས་པ་ནི། དགོ་འདུན་ནི་སྟག་བསྟེན་གྱི་
 འདམ་དུ་བྱིར་བ་ནམས་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པར་མཛད་པས་ན་སྟགས་བརྟེ་བ་ཅན་ནོ། །སྟགས་བརྟེ་བའི་སྟང་
 དུ་ཞེས་པ་སྟགས་བརྟེ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཡིན་གྱི་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པའི་སྟོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 སྟགས་བརྟེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ནི་སྟགས་བརྟེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་བྱ་བ་ཡིན་པས་དོན་དེ་ནམས་དྲན་པའི་སྟོན་ནས། དགོ་འདུན་མཐའ་དག་
 གིས་གསན་པའི་རྟེན་སྟོས་ཚིག་ཟུར་ཆག་པ་དང་ནོར་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་ཚིག་སོ་སོ་ནས་མ་འཛོལ་བར།

སྐད་ཅེ་ལ་བརྟེན་པ་དག་པ་གྱིས་ལ། ཁོ་པོའི་དག་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་རྗེས་སྒྲོས་ཆོག་ཟུར་ལས་པ་གྱིས་
 བྱིག་ འགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཅི་བ། རོན་གྱི་སྐད་དུ་
 མཚན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བཅི་བས་དགོ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྟོགས་པར་འཆོལ་
 ཏེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཅི་བ། རོན་གྱི་སྐད་དུ་མཚན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བཅི་བས།
 དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་པར་རྟོགས་པར་གསོལ་ན། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གྱིས་བདག་བསྟེན་པར་
 རྟོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། དགོ་(༡༡༠བ)འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གྱིས་བྱར་དུ་གསོལ། དགོ་འདུན་
 བཅུན་པ་རྣམས་གྱིས་བདག་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གྱིས་བདག་ལ་རྗེས་
 སུ་བསྟེན་དུ་གསོལ། ལུགས་བཅེ་པ་ཅན་དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གྱིས་ལུགས་བཅེ་པའི་སྐད་དུ་
 བདག་ལ་ལུགས་བཅེ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། འདི་རང་རོན་དུ་བརྟེན་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་ལན་གསུམ་
 བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ཡང་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། ཡང་གསུམ་པའི་ཡང་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། དེ་
 ལྟར་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དགོ་འདུན་གྱིས་གྱུར་ཅང་མི་གསུང་བའི་སྒོ་ནས་གནང་བ་
 གྱིན་པ་ཡིན། དེས་བསྟེན་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། གསོལ་བ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་བྱས་པ་ཡིན།
 བྱིན་དུ་བསྟེན། ཁྱེད་བསྟེན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོ་འདུན་ལ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གསོལ་བ་
 འདེབས་དགོས་པས། རེད་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་གྱིས། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ་ནས། ལུགས་
 བཅེ་པར་མཛད་དུ་གསོལ་གྱི་བར་ལན་གསུམ་བརྟེན་དོ། །

བརྟེན་པ་གསོལ་བ་དང་། དྲི་དང་ཞེས་པའི་དོན། ཡོངས་སུ་དག་པ་དགོ་འདུན་ལུགས་ཡིན་ཆེས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ནང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་འགོ་གསོལ་པའི་ལས་བཅིད། ཁྱེད་
 རང་རྗེས་སྒྲོས་བཅི་མི་འཆོལ། དགོ་འདུན་སྟོན་ལས་བསྟེན་ནས་གསོལ་པའི་ལས་ལ་ལུགས་གཏད་པར་
 ལྷ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། མིང་འདི་ཞེས་བཅི་བ་འདི། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་
 བཅི་བས་དགོ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྟོགས་པར་འཆོལ་ཏེ། མིང་འདི་ཞེས་བཅི་བ་འདི་མཁན་པོ་མིང་
 འདི་(༡༡)ན་ཞེས་བཅི་བས། དགོ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྟོགས་པར་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་

གྱི་རྒྱལ་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། བདག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་བར་ཆད་གྱི་ཚོས་རྣམས་དྲི་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །དེ་ནས་བརྒྱབ་བྱ་ལ་རེད་ལ་ཐུག་གསུམ་ཐུལ་ལ། རྒྱར་བཞེན་པ་ཐུའི་ཕྱི་དུ་འདུག་ཅིག་ཅེས་བསྒྲོ་ལ། ཁྱོད་བཞེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱད་བར་ཆད་གྱི་ཚོས་དང་མི་ལྟན་བས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞིག་དགོས། བར་ཆད་ཅན་བཞེན་པར་རྫོགས་ན་སྟོན་པ་མི་སྟེ་བ་འཇུག་སྟེས་ཀྱང་རྒྱན་མི་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས། ཁྱོད་ལ་འདྲ་པན་མི་ཐོགས། བཞེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་མཁན་ལ་ཡང་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན། བར་ཆད་མེད་ན་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་སྟོན་པ་སྟེ་བས་དོན་ཆེན་པོ་འབྱུང། རེད་གྱིས་ཀྱང་ཚོས་ལྟན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བྱས་པས་སྟོན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པར་བཤད་ཅིང་བཞེན་པ་ལ་ཕན་པ་ཡིན། བར་ཆད་གསང་སྟོན་གྱིས་དྲིས་པས་ཚོགས་མོད་སྟུང་ན། བར་ཆད་འགའ་ཞིག་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མིན། རྒྱར་མ་དུན་པ་དུན་པ་འདྲ་མིན་པ་ལ་སོགས་དགོས་བྱེད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་མོད། གཙོ་ཆེར་དགེ་འདུན་ཐུགས་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་དུ་ནང་དུ་འདྲི་བ་ཡིན་པས་ལན་དྲང་པོར་ཐོབ་ཅིག །ཆོ་དང་ལྟན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །འདི་ནི་ཁྱོད་གྱི་བདེན་པའི་དུས། འདི་ནི་འབྱུང་པའི་དུས་ཏེ། ཁོ་པོས་ཁྱོད་ལ་བྱུང་བའདྲི་ཡིས་ཁྱོད་མ་འཛེམ་པར་བྱོས་ལ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་(༡༡)བ་སྟོས་ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟ་བུ་གཞན་དག་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་ལུས་ལ་མེད་དམ་ཞེས་པའི་བར་རྒྱར་གསང་སྟོན་གྱི་དྲིས་པ་ལྟར་དྲིའོ། །དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་སྒྱུར་པའི་ཚོགས་སོང་། གཉིས་པ་ལས་དང་ཞེས་པའི་དོན། དངོས་གཞིའི་ཆོག་ནི། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །མཁན་སྟོབ་བཞེན་པར་རྫོགས་འདོད་དང་། །རྫོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཡོངས་དག་དང་། །གསོལ་པ་ལས་རྣམས་མདོན་གྱུར་ཏེ། །མདོན་གྱུར་བཅུ་ཡི་སྟོན་ནས་ནི། །བཞེན་རྫོགས་ཉིད་དུ་ཉི་པར་བརྒྱབ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ལས། །མདོན་གྱུར་ལྟག་མ་བརྒྱད་པོ་ཡི། །བཤད་པ་བཤད་སྟོམས་གྱུར་གྱུར་ཟླ། །མཁན་སྟོབ་དགེ་འདུན་བཅས་པ་རྣམས། །ཐུགས་དགོངས་གསུམ་པོ་གསལ་གདབ་ཅིང་། །ལས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་ཡིས། །བཞེན་རྫོགས་སྟོན་པ་བསྟེད་པ་ལ། །མེད་དུ་མི་རུང་གཅེས་པའི་ཚོས། །བཞེན་པར་རྫོགས་འདོད་བསམ་པའི་རྟེན། །ཁྱོད་ཚོས་ལྟ་དང་

ལྷན་པ་དང་། གསོལ་བཞིའི་ཆོ་ག་གོ་བདེའི་དག ། འཕྲུལ་མེད་སྒོ་ལས་ཐོན་ལྷན་པའི། མངོན་གྲུབ་
 གཉིས་ལ་ནམ་ཉན་གྱིས། བསྐྱེན་རྫོགས་པ་ལྷུང་པ་གནད་ཏུ་ཆེ། བསྐྱེན་ཅིའི་དགོ་སྒོར་གྲུབ་བྱེད་གྱི།
 དངོས་གཞིའི་ཆོ་གའི་ཁོག་ཡུལ་སོ། དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ལས་འཆགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཐུན་སྲུང་
 ཆོགས་པ་ཚད་ན། ལས་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པར་བྱས་པས། རྩོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པས། གདམས་
 དག་གི་བཤད་པ་མེད་ཀྱང་ཆོག་ཏེ། བཤད་པ་མ་གཅོ། རྒྱ་རྒྱུན་ཚད་པ་གཅོ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེས་
 འགྱུར་གི་བསམ་པ་གསལ་གདབ་ཅིང་ཐོབ་ཤེས་གྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་དེས་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་གདམས་
 (༡༩)དག་གི་བཤད་པས་ཅུང་ཟད་བད་སྒྲུབ་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས། རྒྱ་རྒྱུག་རྒྱུན་བཞིའི་ནང་
 བས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལས་སྒྲེ་པོ་ཞེས་བད་སྒྲུབ་ཀྱང་ཅུང་། འགལ་རྒྱུན་བཞི་སྒྲུབ་མཐུན་རྒྱུན་ལ་ཚད་པ་ལས་
 སྒྲེ་པོ་ཞེས་བད་སྒྲུབ་ཀྱང་ཅུང་མོད་གྱི་འདིར་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་བཅུ་པའི་སྐབས་ལས། མངོན་ཏུ་
 རྒྱུར་ནས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་བཅུ་ཏེ། རྩོན་པ་མངོན་སྲུང་ཏུ་རྒྱུར་ནས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་བྱམས་མངོན་སྲུང་ཏུ་རྒྱུར་བ་དང་། ཆོས་མངོན་སྲུང་ཏུ་རྒྱུར་བ་དང་། མཁའ་
 པོ་མངོན་སྲུང་ཏུ་རྒྱུར་བ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་མངོན་སྲུང་ཏུ་རྒྱུར་བ་དང་། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་འདོད་མངོན་
 སྲུང་ཏུ་རྒྱུར་བ་དང་། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པའི་ཡོ་བྱད་མངོན་སྲུང་ཏུ་རྒྱུར་བ་དང་། ཡོངས་སྒྲུ་
 དག་པ་མངོན་སྲུང་ཏུ་རྒྱུར་བ་དང་། གསོལ་བ་མངོན་སྲུང་ཏུ་རྒྱུར་བ་དང་། ལས་མངོན་སྲུང་ཏུ་རྒྱུར་བ་
 རྣམས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བཅུ་ལས། རྩོན་པ་མངོན་སྲུང་ཏུ་རྒྱུར་པ་ནི་དགོ་འདུན་ལ་འདུལ་
 འཛིན་ལྷ་མ་རྣམས་འཆད་ཅིང་། འདི་ལ་དགོ་འདུན་གྲངས་ཚད་པ། ཁ་སྐོར་གི་ཆོས་དང་ལྷན་པ། མི་
 མཐུན་པ་གཉིས་དང་ལལ་བ་གསུམ་དགོས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་དཔུས་སྒྲུ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དགོ་
 སྒོར་བཅུ་ཡན་ཆད། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷ་ཡན་ཆད་དགོས་ཏེ། ཡུང་ཏུ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ནི་བཅུ་
 ལ་ཐོགས་པའོ། མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་ལ་ཐོགས་པའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྩོམ་ཆོག་དང་དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། (༡༡)པ་དང་པོ་ནི། འགྲེང་ལྷུང་འདུན་

སོགས་སྤུལ་བ་མིན། །མ་རྫོགས་ཉམས་དང་མཚམས་མེད་མིན། །སྤྱི་གསལ་ཐ་དད་འཇུག་བཅས་མིན། །
 མཚམས་མཚན་དཀོན་ཅོག་གཞན་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཅུ། ལྷ་པོའི་
 སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ལས་གྲུལ་དེར་མི་འདུག་པར་འགྲུང་བ་མ་ཡིན་པ། གང་
 ལ་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ། འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤུལ་བ་མ་ཡིན་པ།
 བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པ། རྫོགས་ཀྱང་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་གོས་པ་མ་ཡིན་པ། མཚམས་
 མེད་དང་ཉེ་པའི་མཚམས་མེད་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ། རྟོན་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སྤྱི་ལྟ་ཅན་
 མ་ཡིན་པ། སྒོ་མགུ་སྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་དམན་པའི་ས་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་བྱོགས་ལས་ལྟ་བུ་ཐ་
 དད་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་བྱོགས་པ་མ་ཡིན་པ། བསྐྱམ་བྱ་ཉེས་བྱས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གོས་པའི་འཇུག་བཅས་
 མ་ཡིན་པའོ། །འོ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དགེ་སྒྲོང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་རུང་བ་རྟེན་དཀའ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱམ་
 བྱ་ཉེས་བྱས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གོས་པའི་འཇུག་བཅས་མ་ཡིན་པ་དགོས་གིང་འཇུག་བཅས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་
 དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན་སྒྲོན་མེད་དེ་ལས་གྲུལ་ལ་འདུས་པའི་དུས་སུ་ལྟར་བ་བྱུང་མོང་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་
 པ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱེད་ལ། དེ་བྱས་པས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟར་བས་ལས་
 ཆགས་པ་ལ་སྐྱིབ་པའི་ཉེས་པ་འདག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ངོ། །བསྐྱམ་པར་བྱ་
 བས་ཀྱང་ཡིན་གྱི། བཤགས་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཡིན་པར་མ་ཟད་ངོ། །ཕྱིན་(༡༡)ན)ཀྱིས་བསྐྱབས་
 པས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་གཞན་མ་ཡིན་པ། མཚན་གཞན་མ་ཡིན་པ། དཀོན་ཅོག་གཞན་མ་ཡིན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མཚམས་ལ་རགས་པ་མཚམས་གཞན་དང་། བཅས་མཁའ་མཚམས་གཞན་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། ཅིག་པ་དང་། མེ་དང་། རྩེ་ལ་སོགས་པས་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩེ་འཇུག་
 ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སྒྲོང་
 རྣམས་མཚམས་ནང་གཅིག་དུ་ལྟན་གཅིག་དུ་གནས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དགེ་སྒྲོང་པའི་དགེ་འདུན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི།

དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱར་མི་རུང་བ་ལྟ་བུའོ། །འཁྱེད་མེད་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་མཚན་མཐུན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་
ཞིག་དགོས་ཏེ། ལས་ཀྱི་གཞིར། རྒྱལ་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་སློང་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་བྱས་པ་ལས་མ་ཡིན་པས་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་མ་འདུས་
པའི་མི་མཐུན་པ་དང་། འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་གི་མི་མཐུན་པ་གཉིས། དར་པོ་ནི། ལས་གྲུལ་དེར་འདུ་བར་
འོས་པའི་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་མ་འདུས་པ་ནི་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་ནས་
དེར་འདུ་བར་འོས་པའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ལས་གྲུལ་དེར་འདུས་པའོ། །གཉིས་(༡༩)པ་ནི་ལས་
གྲུལ་དེར་གནས་པའི་དགེ་སློང་གིས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལས་འདི་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ལོག་པར་བྱེད་པ་ནི།
འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་གི་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་ནས་དེར་གནས་པའི་དགེ་སློང་ནམས་ཀྱིས་ཅར་
མི་གསུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་ལ་གནར་བ་སྟེར་བར་བཞུགས་པའོ། །

གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་མཛོན་ལྟར་ལ། རྒྱལ་པས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་དགོན་ཅོག་དང་།
ཀྱན་རྫོབ་བདར་མཚོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་གཟུགས་གཉིས། དར་པོ་ནི་གདུལ་བྱ་གཞན་ངོར་རར་
གར་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་གར་ཐག་སངས་རྒྱས་ལྟ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་ལ་འཛོག་སྟེ། མཛོད་ལས། གར་ཞིག་གསུམ་ལ་རྒྱལ་པས་འགྲོ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་
པའི་ཆོས། མི་སློབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། ལྷ་རན་འདས་ལ་རྒྱལ་པས་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་གིང་། དེ་
ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་དགོན་ཅོག་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་གཟུགས་དངོས་ལྟ་བུ་གསུམ་
པའོ། །གསུམ་པ་ལ་རྒྱལ་པས་འགྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བདར་མཚོན་པའི་ཆོས་གཉིས། དར་
པོ་ནི་འགོག་བདེན་གྱིས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་འདས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་ལྷ་རན་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་གཉིས། དར་པོ་ནི་ལྷ་རྟེ་བཞི་འཕ། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་

བསྟན་བཅོས་དངོས་སུ་བཞུགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་གྲུལ་དེ་ན་གནས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་
བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ལ་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་(༡༡༤)དང་
ལྷན་པའི་མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སློང་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། ལས་བྱེད་པ་དང་ལྷན་
པའོ། །ལྷ་པ་ལ་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་། གསར་སྤེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཁ་སློང་གི་
ཆོས་དང་ལྷན་ཞིང་། དགེ་འདུན་ཀྱི་དབུས་སུ་གསོལ་བ་ཞིའི་ཆོག་པར་སློང་པ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ལ།
མཁན་པོས་ཆོག་ཙམ་ཀྱི་སྟོན་ནས་ལས་སློབ་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སློང་དངོས་སུ་བཞུགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཁ་སློང་གི་ཆོས་དང་ལྷན་ཞིང་། འགྲོ་མིན་བཞི་དང་བྲལ་བ། རྟོག་ཏུ་བར་ཆད་ཀྱི་བ་
ལ་མཁས་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་གསར་སྟོན་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སློང་
དངོས་སུ་བཞུགས་པའོ། །བྱུག་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བསམ་པའི་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྟོན་པ་སྟེ་
བའི་བར་ཆད་དང་མི་ལྷན་ཞིང་། རྒྱུད་ཚོགས་སུ་མ་ཆང་བ། སྟོན་པ་རྟིང་བས་རྒྱུད་མ་བཀག་པ། ཆོག་སྟེ་
མ་དགེ་ཚུལ་མན་ཆད་སྟོན་ཏུ་སོང་ཞིང་ཆགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱའི་ཀྱན་སློང་ཐོབ་འདོད། ཏུས་ཀྱི་
ཀྱན་སློང་ཐོབ་ཤེས། འགལ་སྟེན་ངེས་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་མཐུན་སྟེན་ལུག་ཚོགས་གསུམ་ལྷན་ཀྱི་
བསམ་པ། དེ་བསམ་ཅད་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཐིན་དགོས་པའོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་ནི་གོང་
ཏུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་ཡོ་བྱད་མདོན་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་བྱི་བྱད་ཀྱི་རྟགས།
གོས་ཀྱི་རྟགས། སྟོད་སྟུང་ཀྱི་རྟགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྲག་པར་འོས་པའི་སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་བྲགས་
ཤིང་བྲུས་བྲས་པས་བྱད་པར་ཏུ་བྲས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་དང་སྐྱ་སྟེགས་ཅན་ལས་གོས་ཀྱི་
རྟགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཏུ་འཕགས་(༡༡༥)ཤིང་། དགེ་སློང་གི་བྱན་པ་གསོ་བ་དང་། སེམས་ཆགས་བྲལ་
ཏུ་བསྐྱུར་བ་མཆོན་བྱེད་ཏུ་ཆོས་གོས་རྣམས་གསུམ་མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་གནང་བ་དེ་ནི་ད་
གཅིས་སྐྱས་སུ་འཆང་དགོས་ཏེ། སྐྱམ་སྐྱར་བགས་པ་དང་འདྲ་བར་རོ། །ཆོས་གོས་ལྷག་མ་ཡང་རོ། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཁི་ལྟར་བགས་པ་རྒྱུད་དང་ཉི་མ་དང་ཆར་
ལ་སོགས་པ་དག་ལས་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ལྟར་དགེ་སློང་གི་སྐྱམ་སྐྱར་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་དང་། རྒྱན་བདག་གི་གདན་གསར་པ་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
 བློགས་པུ་ཕྱིན་དང་གཉིས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གདིང་པ་མཁན་པོས་གནང་བ་ལྟར་དུ་བཅང་དགོས།
 གདིང་པ་བཅང་བར་བྱའོ། ཇི་ནི་འབྲུག་ན་ཆེག་རྒྱུར་རུ་ངོ། ཁེངས་པ་ནི་ཉིས་རིམ་མོ། བྲ་བྲ་པོ་མི་
 རུང་ངོ། ཇི་ལ་བློགས་པུའི་འཕྲོ་བྱའོ། འོག་རོལ་གྱི་སྒྲུལ་ཆའི་དང་པོར་ངོ། བློགས་པུ་གཅིག་པ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་དང་ཕྱ་རྟེན་གསུམ་ཅན་ལས་སྒྲོད་རྒྱུད་གྱི་
 ཉལ་གསུམ་གྱི་གནས་ཁྱད་པར་དུ་འཇགས་གིང་། དགེ་སྦྱོར་གི་དཔ་པ་གསོ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་གྱི་ནང་
 བས་ཟས་ལ་ལོངས་སྦྱོར་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཆོས་ལ་ལོངས་སྦྱོར་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་ལྷུང་
 བཟེད་མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བྱིན་པ་ལྟར་གཅིས་སྒྲུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆང་དགོས་ཏེ། ལྷུང་
 བཟེད་མེད་པར་རབ་དུ་ལྷུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱའོ། རྒྱུར་དུ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་
 བས་ཀྱང་མི་བྱའོ་ཞེས་དང་། ལྷུང་བཟེད་མིག་བཞིན་དུ་བརྒྱུར་བར་བྱའོ། ཞེས་(༡༧)གསུང་། མོག་
 ཆགས་ལ་གནོད་འཚེ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་ཆགས་མཁན་པོས་གནང་བ་ལྟར་འཆང་དགོས་ཏེ། སངས་
 རྒྱུས་གྱི་བརྟན་པ་སྟེར་རྟེན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་། བརྟན་པ་ལོངས་སྦྱང་དག་པ་ལ་མཛོན་དུ་ལྷུང་པ་
 བྱི། བར་ཆད་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གསང་སྟེ་སྟོན་པས་སྟོག་དུ་དྲིས། དེད་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་
 རྒྱ་དྲིས་པས་བར་ཆད་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཆར་བ་ཡིན། དགུ་པ་གསོལ་བ་མཛོན་དུ་ལྷུང་པ་ནི། དགེ་
 འདུན་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་དུ་འདེབས་པ་ལ་རང་གི་མིང་དང་། མཁན་
 པོའི་མིང་དང་། དགེ་འདུན་ཞེས་པ་བརྗོད་པ་མ་ཆད་པས་གསོལ་བ་གདབ་དགོས་ཏེ་དེ་གསུམ་བརྗོད་པ་
 ཆད་ན་མི་སྟེ་སྟེ། མདོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་མ་སྟོས་ན་མི་སྟེ་འོ། དགེ་འདུན་གྱི་ན་ཡང་དེའི་སྟེ་གནས་
 གྱིས་མི་སྟེ་འོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཆོ་ག་ལྟར་ཆད་མེད་པར་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་བདུབ་པས་
 ཆར་བ་ཡིན། བཅུ་པ་ལས་མཛོན་དུ་ལྷུང་པ་ལ། ལས་མཁན་གྱིས་བརྒྱབ་བྱའི་མིང་དང་། མཁན་པོའི་
 མིང་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་མིང་རྣམས་མ་བརྗོད་པའོ། གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་གང་རུང་ཆད་ན་མི་སྟེ་
 སྟེ། ལུང་ལས་གང་ཟག་ལྷ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་གི་མིང་མ་བརྗོད་པ་དང་།

མཁན་པོ་མིང་མ་བཟོན་པ་དང་། གསོལ་བ་ཆད་པ་དང་། བཟོན་པ་ཆད་པ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་མི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་གསོལ་བ་དང་། བཞིའི་ལས་ཚོགས་ཁྱེད་ཀྱང་མ་འཁུལ་བ།
ཆད་ལ་མ་ཁོར་བ་མ་འཁུགས་པ། གྲོ་ལས་ཐོན་ལུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ད་ལྟ་ཉིད་ཏུ་(༡༡༥)མདོན་ཏུ་
འཁྱུར་བས་ཐོན་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཆད་པ་ཡིན་ལོ། །ཤིན་ཏུ་བསྟེན་ན། ཁྱོད་བསྟེན་རྫོགས་
ཁྱེད་པ་ལ་མདོན་གྱི་བཅའི་སྟོན་པ་བསྟེན་དགོས་ཤིང་། མདོན་གྱི་གཞན་ཐམས་ཅད་ལུན་ལུས་
ཚོགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཆད་། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཐོན་པ་བསྟེན་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་
མདོན་ཏུ་གྱུར་པ་བསམ་པའི་ཉེན། རྒྱའི་ཀྱན་སྒྲོང་ཐོབ་འདོད་། ཏུས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ཐོབ་ཤེས། འགལ་སྟེན་
ངེས་པ་ལྟ་བུ། མཐུན་སྟེན་ལུན་ཚོགས་ལུས་ལྟ། དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་
དགོས་སོ། །ཞེས་སྨར་དགོ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུབས་བཞིན་བརྟུན་། ད་ཉིལ་གྱིས་དེ་ལ་ན་མཁན་སྟོབ་དགོ་འདུན་
དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་དང་བའི་སྟོན་ས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ།
དེའི་དོན་ཏུ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཐོན་པ་བསྟེན་པ་ལ་ཤིའི་བར་ཏུ་བསྟུང་སྟེ་པ་གྱིས། རྗེས་སྒྲོས་བཤིམ་
འཛལ། དགོ་འདུན་རྣམས་སྟོད་ལས་བསྟུན། ཐུགས་དགོངས་གསུམ་པོ་གསལ་བཟུང་ནས་གསོལ་པའི་
ལས་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷག་ཆད་ལྷུང་ན་གསོ་བར་བྱ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་
ཏུ་གསོལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བཤི་བ་འདི། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བཤི་བས་དགོ་འདུན་
ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འཛལ་ནས། མིང་འདི་ཞེས་བཤི་བ་འདི་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བཤི་བས་
དགོ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ཏེ། སྟེས་པ་ཡང་ལགས། སྟེས་པའི་དཔང་པོ་དང་ཡང་
ལྟ། ལོ་ཉི་ཤུ་ཡང་ལོན། འདིའི་ཚོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་ཆད་། བར་ཆད་ཀྱི་(༡༡༦)
ཚོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་ལོན་ཉིད་མཆི་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བཤི་བ་འདི་
མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བཤི་བས། དགོ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དགོ་
འདུན་གྱི་ཏུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོན་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་ཆོ་
དང་ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བཤི་བ། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བཤི་བས་བསྟེན་པས་རྫོགས་པར་མཛོད་དོ། །

འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །གསོལ་བ་ཐལ། བརྗོད་པའི་ལས་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་ཞུ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་
ནམས་གསལ་དུ་གསོལ། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་མཐའ་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དགོ་འདུན་ལས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འཛུལ་ནས། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་མཐའ་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས།
དགོ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་རྟེ། རྒྱུས་པ་ཡང་ལགས། རྒྱུས་པའི་དབང་པོ་དང་ཡང་
ལྷན། ལོ་ཉི་ཤུ་ཡང་ལོན། འདིའི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་ཆོང་། དར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ནམས་
ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་སྟེ། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་མཐའ་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
བས། དགོ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ན། དེའི་སྒྲུང་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བ། མཐའ་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་
མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཐའ་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པར་བཟོད་པ་དེ་
དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཞིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་(༡༡༥བ)གསུངས་ཤིག །བརྗོད་པ་དང་པོ་
ཐལ། གཉིས་པ་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་ཞུ་བུས་ལ་གཉིས་པ་བྱ། གསུམ་པའི་རྒྱབས་སུ་ལས་ཀགས་པ་
ཡིན་རྟེ། མདོར། བརྗོད་པ་ཐ་མ་གང་ཡིན་པའི་ཆ་གསུམ་པ་ལ་བྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
མཆི་སྟེ་ཡན་ཆད་དོ་པོ་བརྗོད་པ། དེ་ནས་གསོལ་ནའི་བར་བྱ་བ་བརྗོད་པ། དེའི་སྒྲུང་དུ་མན་ཆད་བྱེད་པ་
བརྗོད་པ་ཡིན་པས། རོ་པོ་བརྗོད་པ་དང་བྱ་བ་བརྗོད་པ་གཉིས་རྫོགས་པ་གསོལ་ན་ཞེས་པ་འགག་པ་
དང་སྒྲུང་དུ་བྱོད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེད་བྱོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་ཡུར་པ་ཡིན་པས། གསོལ་
ན་ཞེས་པའི་རྒྱབས་སུ། དེད་ཀྱི་རྒྱད་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་། མེ་གོ་ལ་གྱི་བད་རྒྱུར་བས། དེའི་དུས་པའི་
རྒྱད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྟེ། བའི་དུས་འདི་ཡིན་སྒྲུམ་པའི་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་།
དེའི་སྒྲུང་དུ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལུང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་སྟེས་ཆོར། དགོ་སྒྲོང་དུ་ཡུར་སྒྲུམ་དུ་མ་ཡོངས་པར་སོམས་
ཤིག །དགོ་འདུན་ནམས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་ཞུ་བུས་ལ་གསུམ་པ་བྱ། ལས་ཀྱི་
མཐུག་སྐྱད་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་ཞུ། དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས། དགོ་འདུན་གྱིས་མིང་
འདི་ཞེས་བགྱི་བ་མཐའ་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ལགས་རྟེ། འདི་ལྟར་

ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཚོགས་པོར་བའམ་དགེ་སློང་སོང་བ་ལ་སོགས་པས་
ལས་ལུགས་ནས་བསྐྱར་དགོས་ན། གསོལ་བ་སློང་ན། བཅུན་པ་དག་ཡང་གསོལ་བ་བཅིའོ། །བྱས་
ལ་བསྐྱར། བརྗོད་པ་སློང་ན་བཅུན་པ་དག་ཡང་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་གོ་བྱས་ལ་བསྐྱར། གཉིས་ཀ་སློང་ན་
བཅུན་(༡༡ཡན)པ་དག་ཡང་གསོལ་བ་བཅི་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡང་བསྐྱབ་གོ་བྱས་ལ་བསྐྱར་རོ། །དེ་ལྟར་
གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་འཆལ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་ཕྱོམ་ཞིང་འགོག་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལོན་ལྟ་བུ་ཐོབ། དགེ་སློང་དུ་སྐྱར་བས་དགའ་བ་སྒྲོམས་ཤིག །དེས་དངོས་གཞི་གྲུབ།

གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཚོགས་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་ཆེ་གོ་མོས་མཛོད། ཅས་བརྗོད། དེ་ནས་
བསྒྲོམ་པའི་དེ་སློང་དེས་གིབ་ཚོད་འཇལ་ལུགས་དང་། ཚོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་དགེ་ཚུལ་དང་འདྲ་བ་
ལ། བསྟེན་བཀྱར་གྱི་གནས་ཡིན་མིན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་གནས་ནི་རང་ལས་གིབ་མ་སོང་
གཅིག་གི་དུས་ཀྱིས་ཀྱན་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་གནས་ཡིན། གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་
ལས་གཞོན་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་དང་། རྟེན་དམན་པ་
དགེ་སློང་མ་རྣམས་དང་། དགེ་སློབ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་པ་མ། དགེ་བསྟེན་པ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་
བཀྱར་གྱི་གནས་མ་ཡིན། བསྟེན་བཀྱར་རང་གི་ངོ་པོ་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་
བྱེད་ལུགས་དང་། གནས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟེན་བཀྱར་དང་དུ་ཡོན་ལུགས་དགེ་ཚུལ་ལྟར་སློབ།
དགེ་སློང་རང་དང་། བསྐྱབ་པ་མཉམ་པ་བྱུང་ན། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བྱུག་བྱ་མི་དགོས། གལ་མཁྱོགས་
གལ་བྱས་པས་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། དུས་མཉམ་པ་རྣམས་ནི་ཞེས་ལུང་འདྲིན། འདུལ་བ་མེ་རྟོག་
མེང་རྒྱུད་ལས། གཉིས་སམ་གསུམ་པོ་དག་ཀྱང་རུང་། །དུས་གཅིག་ལ་ནི་བསྟེན་རྫོགས་ན། །ན་ཚོད་བྱེ་
བྲག་ཡོད་གྱུར་ཀྱང་། །(༡༡ཡན)ཀྱན་པོ་མེད་ཅིང་གསར་བུ་མེད། །ཕན་ཚུན་སྤྱག་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཏེ། །
རྟེན་པ་གལ་མིན་བཞིན་དུ་འོ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་བུ་པན་ཡོན་ནི་ཞེས་པ་ནས། མཇུག་ཚོགས་གཉིས་པ་དགེ་
པའི་བཤེས་གཉེན་པས་གསུང་བར་འགྱུར་བས། དེར་སྟོན་གཏོད་མཛོད་ཅས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་ལས་
བྱེད་པས། དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་པས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤྱག་ཡོན་ལ་

གདུང་འཛུལ། མཁུག་ཆོག་གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲོམ་པ་མི་ཉམས་གིང་འཕེལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདམས་
 རག་བརྩུ་གཅིག་བརྟོན་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་གི་བསྐྱེད་བྱ་མདོར་བསྐྱེས་ཏེ་བརྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་བསྐྱེད་ཆུལ་
 གྱི་གདམས་རག་བརྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་རྣམས་དངོས་སུ་བརྟོན་པ་དང་།
 དངོས་སུ་མ་བརྟོན་པ་སྒྲུངས་པ་རྣམས་ཤེས་པའི་ཐབས་བརྟོན་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། བརྟོན་བྱ་
 འཛོ་བ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་ཆུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉམས་ལེན་སྒྲོང་པ་དང་། རྟོགས་པ་ལྷ་པ་རྣམས་དག་ལ་
 གདམས་པ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ལ་སྒྱིར་གདམས། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་སྟེ་གདམས་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།
 བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པ་དེས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོ་པའི་གནས་རྣམས་མ་ཤེས་ན་ལྷུང་པར་
 འགྱུར་བས། མདོར། བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པ་ལ་མི་བརྟོན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
 གནས་བརྟོན་དགོས་ལ། དེའང་དགོ་སྒྲོང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་བཞི་སྒྲུང་དགོས་པས། འཛོ་
 བ་ཉམས་པ་སྒྲུང་པའི་ཕྱིར་ཆངས་པར་སྒྲོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་ཏེ་རང་
 གཞན་ཏུ་གནས་པས་གོས་དང་ཟས་དང་། གནས་མལ་(༡།༥)ཏེ་གསུམ། བད་པས་དེའི་སྟེང་ཏུ་སྒྲུབ་
 དང་བཞི་བསྟེན་པས། མེམས་ལས་སུ་རུང་པར་འགྱུར་ལ། དེའང་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བ་ཞིག་
 དགོས་སོ་ཞེས་སྒྱིར་འདོམས་པ་འདིར་གདའ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །བཞི་
 པོ་འདི་དག་ནི་བཙོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་མཆོན་ཅིང་གཟིགས་པ་དེས་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགོ་སྒྲོང་གི་གནས་
 སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གནས་ན་དགོ་སྒྲོང་ལགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགོ་སྒྲོང་གི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་གོས་མཐའ་
 གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྒྱིར་འདུལ་བ་ལྷུང་ལས། དགོ་སྒྲོང་དག་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་
 མཐའ་འདི་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱ། བསྟེན་པར་མི་བྱ། བསྟེན་བཀྱར་མི་བྱ་སྟེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན།
 འདོད་པ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་བསོད་ཉམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བརྩོན་པ་དམན་པ་རན་པ། ཐ་ཆད། ས་
 རབས་གང་ཡིན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཏུ་བ་པ་ལ་རྗེས་སུ་བརྩོན་པ། སྐྱག་བསྐྱེད་པ། འཕགས་པ་མ་ཡིན་

པ། གཞོན་པ་དང་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཁྱེད་ཀྱིས་མཐའ་འདི་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པར་དབུ་མའི་ལས་
 མིག་བྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་བྱེད་པ། ཉེ་བར་ཞི་བར་འབྱུང་བ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རྫོགས་པར་བྱུང་རྒྱུ་
 པ་དང་། བྱ་རན་ལས་འདས་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པས། རན་པ་དང་ཉུང་རྒྱ་རྒྱུ་
 ཚོགས་མི་ཤེས་པར་བཟང་པོ་དང་། མང་(༡༧)པོ་ལ་སྟེད་པས་བཀག་པ་ལས་འདས་ཏེ། བཟང་པོ་ལ་
 རྫོད་པ་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཚུལ་མེད་དུ་རྟེན་ཅིང་གནང་ཡང་བག་ལུམས་ནས་
 རྫོད་མི་རྒྱས་པ་རང་གི་ལུས་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་པ་རལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས་དབུ་
 མའི་ལས་བརྟེན་དགོས་པས། དང་པོ་གོས་བཟང་པོ་ལ་སྟེད་པས་ཚོགས་དང་འབད་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུ་བ་
 ཅིང་ཞེན་པས་ལོངས་རྫོད་པ་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་རྫོང་བ་འདིར་གདའ། བཞི་གང་ཞེ་ན།
 གོས་ཀྱི་ནང་ན་ཕྱག་དང་ཁྱོད་ནི་རུང་བ་རྟེན་ཡང་སྤྲ་བ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་ན་དགེ་རྫོང་ལེགས་པར་
 གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་། བརྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་རྫོང་གི་དངོས་པོར་
 འབྱུང་རོ། མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་རི་སྟོན་འཛོམས་པར་དུ་ཕྱག་དང་ཁྱོད་གོས་ཀྱིས་འཛོམས་རྫོའམ།
 དེས་རྫོའམ་ཞེས་བརྟོན་པར་བྱའོ། མདོ་རྩུབ། བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྩུལ་
 ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ལ་ནི་གོས་རྫོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་དང་། ཟས་རོ་མཚོག་བརྒྱ་པ་དང་། ཁང་བ་བརྟེན་པ་
 ལ་བརྒྱ་པ་ཡང་འོས་སོ་ཞེས་རང་རེས་འབྱུང་གི་རྩུལ་ཁྲིམས་ནས་དག་དང་ལྷན། དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་
 བརྟོན་པ་ལྷུང་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རྒྱུ་བ་པའི་ཆེ་ན་ཆེགས་དང་འབད་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུ་བ་མི་དགོས་ལོངས་རྫོད་
 པའི་ཆེ་ན་ཆགས་ཞེན་དང་མངོན་ཞེན་དྲག་པོ་མི་སྤྱེ་ན་གོས་ཀླུ་པ་ཁ་འབུམ་རི་བ་ཡང་ལོངས་རྫོད་པས་
 ཚོགས་གོ་ཞེས་འདོམས་པ། གཉིས་པ་རལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་རྫོང་བ་འདིར་གདའ་ལྷག་པར་རྟེན་ན་
 དར་རམ། རས་ལྷག་ཆེན་ནམ། བེའུ་རས་སམ། དར་ལའམ། མོན་དར་(༡༧)རས། བེའུ་རས་ལྷག་
 ཆེན་ནམ། བེའུ་རས་དམར་པོ་འམ། བེའུ་ལྷག་གམ། ལ་དམར་རམ། ལྷག་ཀྱི་ཀའི་རས་ལྷན་ནམ།
 ཁ་དོག་རན་པའམ། ཁ་དོག་རན་པའམ། བལ་གོས་སམ། ཤ་ནའི་རས་སམ། ཟར་མའི་རས་སམ། རས་
 གོས་སམ། དུ་ཀྱི་ལའི་རས་སམ། ཀོ་ཏམ་པའི་རས་སམ། ཉི་འོག་གི་གོས་སམ། གཞན་ཡང་གོས་རུང་

བ་གང་། དགེ་འདུན་ནམ། གང་ཟག་ལས་རྟེན་ན་དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལོང་ལ་ཆོད་ཟིན་པར་གྱིས་གིག །
རི་ལྷར་ཁྱོད་གནས་འདི་ལྷ་ལུ་ལ་དམ་འཆའམ། འཆའ་ལགས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཟས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ། འདོད་ཞེན་གྱིས་མི་རུང་
པའི་ཟས་བཟང་པོ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་སྟོད་པ་སྤངས་ནས། སྦྱིན་བདག་ལ་སྤངས་པའི་བསོད་
སྟོམས་ཀྱིས་འཆོ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་སྟོང་བ་འདིར་གདལ། མིང་འདི་ཞེས་
བྱ་བ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །ཟས་ཀྱི་ནང་ན་བསོད་སྟོམས་ནི་རུང་བ་རྟེན་གྱིས་སྤྲོད་པ་སྟེ་དེ་ལ་གནས་ན་དགེ་སྟོང་
ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྟོང་གི་དངོས་
པོར་འགྱུར་རོ། །མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་རི་མིན་འཆོའི་བར་དུ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཟས་ཀྱིས་འཆོ་བར་
སྟོའམ། དེས་སྟོ་ལགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པར་ཆོས་ལྷན་གྱིས་ཅོལ་མེད་དུ་རྟེན་པ་ལ་ཆགས་ཞེན་
མེད་པའི་སྟོ་ནས་ཟས་བཟང་པོ་ལ་ཡང་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་རལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་སྟོང་བ་
འདིར་གདལ། ལྷག་པར་རྟེན་ན་འབྲས་ཆན་ནམ། སྟོ་མའམ། ལུག་(༡༡༩)བ་འམ། ལྷ་སྟོན་ནམ།
བརྒྱད་སྟོན་ནམ། བཅུ་བཞི་སྟོན་ནམ། ཉ་སྟོན་ནམ། ཉག་རས་འཁོར་རམ། མགོན་དུ་པོས་བའམ།
འབྲལ་ལ་པོས་བའམ། སྤགས་བའམ། གཞན་ཡང་ཟས་རུང་བ་གང་། དགེ་འདུན་ནམ། གང་ཟག་ལས་
རྟེན་ན་དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལོང་ལ་ཆོད་ཟིན་པར་གྱིས་གིག །རི་ལྷར་ཁྱོད་གནས་འདི་ལྷ་ལུ་ལ་དམ་
འཆའམ། དེས་འཆའ་ལགས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གནས་མལ་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བ་ལ་གདམས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་
ཞེན་གྱིས་མི་རུང་པའི་ཁྱིམ་དང་། གནས་མལ་བཟང་པོ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་ལོངས་སྟོད་པ་སྤངས་
ཏེ། ཤིང་བྱང་གི་གནས་མལ་གྱིས་གྱང་འཆོ་བར་བྱ་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་
མཐའ་སྟོང་བ་འདིར་གདལ། མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །གནས་མལ་གྱི་ནང་ན་ཤིང་བྱང་ནི་
རུང་བ་རྟེན་གྱིས་སྤྲོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་ན་དགེ་སྟོང་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་དང་། །བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྟོང་གི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་རི་

མིང་འཛིའི་བར་དུ་གིར་དུང་གི་གནས་མལ་གྱིས་འཚོ་བར་སློང་མ། དེས་སློ་ལགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ཚོས་གཉིས་ལྟན་གྱིས་ཚུལ་མེད་དུ་རྟེན་ན། ཁང་མིག་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཡང་ཞེན་མེད་དུ་
ཡོངས་སྤྱད་པས་ཚོག་གོ་ཞེས་སྟོན་པ་དཔལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་སྤྱོད་པ་འདིར་གདལ། ལྷག་པར་རྟེན་ན་
ཁང་པ་འཕམ། རྒྱ་ཁང་ཕམ། ཁང་པ་བརྟེན་པ་ཕམ། བམིལ་ཁང་ཕམ། སཔ་མོས་བསྐྱོར་བའཕམ། བ་གས་
མམ། ཁང་བཟང་ཕམ། སྒོ་ཁང་གི་སྟེང་གི་བམིལ་(༡༩༠ན)ཁང་ཕམ། ཁང་སྟེང་གི་ཡོལ་ཁང་ཕམ། ཡོལ་
ཁང་ཕམ། སྤང་ལེབ་ཁང་ཕམ། ས་ལུག་གསལ། དུག་ལུག་གསལ། རི་ལུག་གསལ། རྩའི་སྤྱིལ་བུ་ཕམ། ལོ་
མའི་སྤྱིལ་བུ་ཕམ། འཚག་སར་བྱས་པ་ཕམ། འཚག་སར་མ་བྱས་པ་ཕམ། བྱ་སྤྱིབས་སུ་བྱས་པ་ཕམ། བྱ་
སྤྱིབས་སུ་མ་བྱས་པ་ཕམ། གཞན་ཡང་གནས་མལ་རུང་བ་གང་དགེ་འདུན་ནས་གང་ཟག་ལས་རྟེན་ན་དེ་
ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ཡོང་ལ་ཚོད་ཟིན་པར་གྱིས་གིག། རི་ལྟར་ཁྱོད་གནས་འདི་ལྷ་བུ་ལ་དམ་འཆའམ། དེས་
འཆའ་ལགས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་སྤྲན་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བ་ལ་གདམས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་འདོད་ཞེན་གྱི་
སྤྲན་མི་རུང་བ་དང་། བཟང་པོ་ཚོགས་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་ཡོངས་སྤྱོད་པ་སྤངས་ནས་གཞན་གྱིས་སྤྲན་
བཞོལ་ཏེ་ཁུ་བ་བཀུས་གིང་བཏོན་ནས་ཅིགས་མ་པོར་བའི་སྤྲན་གྱིས་ཀྱང་འཚོད་གོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་
འདོད་པ་བསོད་ཉམས་གྱི་མཐའ་སྤྱོད་པ་འདིར་གདལ། མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག། སྤྲན་གྱི་
ནང་ན་བཀུས་སྟེ་པོར་བ་ནི་རུང་བ་རྟེན་ཀྱང་སྤྲན་པ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་ན་དགེ་སྤྱོད་ལེགས་པར་གསུང་པའི་
ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟོན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་དངོས་པོར་འཕྱུར་དོ། མིང་
འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་རི་མིང་འཛིའི་བར་དུ་བཀུས་ཏེ་པོར་བའི་སྤྲན་གྱིས་འཚོ་བར་སློང་མ། དེས་སློ་
ལགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ཚོས་གཉིས་ལྟན་གྱིས་ཚུལ་མེད་དུ་རྟེན་ན་སྤྲན་བཟང་པོར་ཞེན་མེད་དུ་ཡོངས་
སྤྱད་པས་ཚོག་གོ་ཞེས་སྟོན་པ་དཔལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་སྤྱོད་པ་འདིར་གདལ། ལྷག་པར་རྟེན་ན་ཁུ་
མར་ཕམ། (༡༩༠བ)འབྲུ་མར་ཕམ། རྒྱང་ཅིའཕམ། ལུ་མ་གྱི་དབུ་བའཕམ། དུས་སུ་རུང་བའཕམ། ལུན་

ཆོད་ཏུ་རུང་བའམ། ཞག་བདུན་པའམ། འཆོ་བའི་བར་ཏུ་བཅག་པའམ། ཅ་བའི་སྒྲན་ནམ། རྩོད་ལུང་
སྒྲན་ནམ། ལོ་མའི་སྒྲན་ནམ། མེ་ཏོག་གི་སྒྲན་ནམ། འབྲས་ལུང་སྒྲན་ནམ། གཞན་ཡང་སྒྲན་རུང་བ་གང་
དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་ལས་རྟེན་ན་དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལོང་ལ་ཆོད་ཟེན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ཁྱོད་
གནས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དམ་འཆའམ། དེས་འཆའ་ལགས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་
སྒྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་བཞི་ལ་བརྟེན་ན་འཆོ་བ་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཏུ་དེའི་འཆོ་བ་ཡོངས་
སྤྲད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཆོ་བ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྟེང་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པ་ཞིག་དགོས། ལུང་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་
རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བས་པམ་པ་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྟར་བ་ལྟར་བར་ལྟར་ལ། ཞེས་གསུངས་པས།
པས་པམ་བཞི་སྒྲང་དགོས་པས། དེ་ལ་སྦྱི་དང་བྲེ་བྲག་ལ་གདམས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། དགེ་སྟོང་གི་
དངོས་པོ་འདིག་པར་བྱེད་པ་ཅ་བའི་ལྟར་བར་འལྟར་བའི་ཆོས་བཞི་ཆར་གཏོགས་པ་དང་བཅས་པ་སྒྲང་
དགོས་སོ། །ཞེས་སྦྱིར་འདོམས་པ་འདིར་གདའ། མིར་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །བཞི་པོ་འདི་དག་
ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཁའ་
ཅིར་གཟིགས་པ་དེས་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྟོང་གི་ལྟར་བར་འལྟར་
བའི་ཆོས་སྤྲ་གསུངས་ཏེ། དགེ་སྟོང་གིས་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སྟོང་ཏུ་མི་རུང་བར་(༢༡༧)
འལྟར། དགེ་སྟོང་ཏུ་མི་རུང་། །ཤུལ་འཛིན་གྱིར་མི་རུང་། དགེ་སྟོང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འལྟར་
ཏེ་དེའི་དགེ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འལྟར་ཞིང་། ཉམས་པ་བཅོམ་པ་ལྟར་བ་པམ་པར་ལྟར་པ་སྟེ། དགེ་
སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམ་སྒྲང་ཏུ་མེད་པར་འལྟར་རོ། །

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གིར་ཏུ་ལའི་མགོ་བོ་བཅད་ན་སྒྲན་པོར་འལྟར་ཏུ་མི་རུང་ལ། འཕེལ་ཞིང་
རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འལྟར་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྲེ་བྲག་ལ་གདམས་པ་ལ་བཞི་ལས།
ཅ་ལྟར་བཞི་པོ་ཀླན་སྟོང་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་སྟོང་བར་ཁྱོད་པར་མེད་མཐར་ཁྱིན་ཅིར་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་ནི་མི་ཆངས་སྟོང་དང་མ་བྱིན་ལེན་འདོད་ཆགས་ཀྱིས། སྟོག་གཅོད་ཞེ་སྒྲང་གིས། རྩན་དུག་

གསུམ་གང་ཅུང་གི་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། མཛོད་དུ། གསོད་དང་གསོད་སེམས་ཚོག་རྒྱལ་པོ། ཁེ་སྤང་
གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་བྱེད། །འོག་གཡེམ་བརྒྱུ་སེམས་མ་ཕྱིན་ལེན། ཆགས་པ་ཡིས་ནི་རྫོགས་པར་
བྱེད། །འོག་པར་ལྟ་བུ་གཉི་ལྷག་གིས། ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འདོད། ཅེས་བཤད་པས།
དང་པོ་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་མི་ཚངས་སྟོན་སྤང་བར་གདམས་པ་ནི།
མི་ཚངས་སྟོན་བྱས་ན་སྟོན་པ་ལྷག་མ་མེད་པར་སྟོན་ཅིང་། དག་སྟོང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་
པས་སྤང་དགོས་དེའི་ཆར་གཏོགས་ཆགས་སེམས་གྱིས་བྱེད་མེད་ལ་བརྟེན་ཆད་སྤང་དགོས་སོ་
ཞེས་འདོམས་པ་འདིར་གདལ། བཞི་གང་ཞེན། འདོད་པ་དང་འདོད་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་
འཇུག་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ནི། (༡༢༡)བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་
མས་སྤྱད་དོ། །འདོད་པ་སྤངས་པ་ནི་བསྐྱགས་ཏེ་བོར་བ་དང་། བསལ་བ་དང་། ཟད་པ་དང་། འདོད་
ཆགས་དང་བལ་བ་དང་། འཁོག་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ལུང་པ་ནི་བསྟོད་དོ། །བཀྲར་པོ། །
བསྐྱགས་སོ། །སྟན་པར་བརྟེན་དོ། །

ཆོ་དང་ལྷན་པ་བྱོད་དེར་ཕྱིན་ཆད་ཆགས་པའི་སེམས་གྱིས་བྱེད་མེད་གྱི་ཡུལ་ལ་མིག་གཏད་དེ།
མིག་གིས་བརྟེན་པར་ཡང་མི་བྱུན། གཉིས་གྱིས་གཉིས་སྤྱད་དེ། མི་ཚངས་པར་སྟོན་པ་འབྲིག་པའི་ཆོས་
བརྟེན་པ་ལྟ་སྟོན་གྱུར་ཅི་དགོས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཁུན་ཅིར་གཞིགས་པ་དེས། ཡང་དག་སྟོང་གང་དག་སྟོང་
རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་བསྐྱབ་པ་མཚུངས་པར་གྱུར་པས། བསྐྱབ་པ་མ་ཡུལ། བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་
བྱས་པར་མི་ཚངས་པར་སྟོན་པ་འབྲིག་པའི་ཆོས་བརྟེན་ན་ཐ་ན་དུང་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སྟེ་སྟེས་པ་དང་།
ལྷན་ཅིག་གྱུར་ཅུང་ལྟེ་དག་སྟོང་དེ་ཡང་ཐམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས། གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
བཀའ་རྒྱལ་ཏོ། །དག་སྟོང་གིས་གནས་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན། བྱས་མ་ཐག་དུ་དག་སྟོང་དུ་མི་ཅུང་པར་འགྱུར།
དག་སྟོང་དུ་མི་ཅུང་། ལྟ་ཡི་སྟེས་ཀྱིར་མི་ཅུང་། དག་སྟོང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་
དག་སྟོང་གི་རྒྱལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉམས་པ་བཙུག་ལ་ལྷན་པ་ཐམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ་དེའི་དག་སྟོང་གི་

[illegible]

གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་ཡོ་བྱང་ལ་ཆགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཕྱིན་ལེན་སྒྲོང་པར་གདམས་
པ་ནི། མ་ག་ག་ལྷ་མཚོན་པ་གྲུ་པ་ཏ་པའི་ཆ་བརྒྱས་ན་པས་པར་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཆར་གཏོགས་ཏིང་ལ་
ཕྱི་ལྷུང་མ་ཙམ་ཡང་མི་རྒྱ་རྟེ། མདོར་ན་རྒྱ་པའི་སྒྲོང་དངོས་མཛུགས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་དགོས་མོ་
ཞེས་པ་འདིར་གདའ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །མ་ཕྱིན་པར་ལེན་པ་ནི། པཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
ནམ་གངས་དུ་མས་སྒྲོང་དོ། །མ་ཕྱིན་པར་ལེན་པ་སྒྲོང་པ་ནི་བཟོད་དོ། །པལྱར་དོ། །པལྱགས་སོ། །
སྒྲོན་པར་བཟོད་དོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་དེར་ཕྱིན་ཆད་རྒྱ་ཐམས་ཀྱིས་གཞན་ཕྱི་ཏིང་ལ་ཕྱི་ལྷུང་མ་ཡང་མ་
ཕྱིན་པར་མི་སྒྲོང་ན་མ་ག་ལྷའམ། མ་ག་ག་ལྷ་ལས་ལྷག་པ་ལྷ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་
པཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་པཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཐུན་
ཅིང་གཟིགས་པ་དེས་ཡང་དགོ་སྒྲོང་གར་གཞན་དག་གི་སྒྲོང་ན་འདུག་པའམ། དགོན་པ་ན་འདུག་པ་མ་
ཕྱིན་པ་རྒྱ་པའི་གངས་རྒྱ་གཏོགས་པ་སྒྲོངས་ན་རི་ཙམ་མ་ཕྱིན་པར་སྒྲོངས་པས་དེ་རྒྱ་པའི་སྒོན་པོ་ཆེན་
པོས་བརྒྱུད་ནས་དེ་ལ་འདི་སྒྲོང་ཅེས། གྱི་མི་ཁྱོད་ནི་རྒྱ་ན་མོ། བྱིས་པོ། །སྒྲོན་པོ། །རྒྱ་པོ་ཞེས་ཟེར་
ཞིང་། པཟོད་དམ། འཆིང་(༡༩༡༧)པམ་རྒྱགས་ཀྱང་རུང་རྟེ། དགོ་སྒྲོང་དེ་རྒྱར་མ་ཕྱིན་པར་ལེན་ན་
དགོ་སྒྲོང་དེ་ཡང་པས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱིས། གནས་པར་མི་བྱོལ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཀའ་རྒྱལ་རྟེ།
དགོ་སྒྲོང་གི་གནས་དེ་ལྷ་པ་བྱས་ན། བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་པར་འགྱུར། དགོ་སྒྲོང་དུ་མི་
རུང་། ལྷ་པའི་རྒྱས་ཀྱིར་མི་རུང་། དགོ་སྒྲོང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རྟེ། དེའི་དགོ་སྒྲོང་གི་
རྒྱལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉམས་པ་པཅོམ་པ་ལྱུང་པ་པས་པར་གྱུར་པ་རྟེ། དེའི་དགོ་སྒྲོང་གི་རྒྱལ་ལྷིང་།

ཐུང་དུ་མེད་པར་འབྱུང་ངོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གིང་དུ་ལའི་མགོ་བོ་བཅད་ན་སྟོན་པོར་འབྱུང་དུ་མི་
རུང་ལ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེར་ཕྱིན་ཆད་ཁྱོད་སྐྱད་པ་
མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱད་པ་དེ་ལ་བྱན་པ་དང་བག་ཡོད་པས་
སེམས་གིན་ཏུ་བསྐྱར་བར་གྱིས་གིག རི་ལྟར་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མི་སྐྱད་དམ། དེས་མི་སྐྱོད་ལགས་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་སྐྱར་ནས་ཞེ་སྐྱར་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟོག་གཅོད་
སྟོང་བར་གདམས་པ་ལ། དབང་བོ་དུག་འདུས་ཀྱི་མིའམ། དབང་བོ་གསུམ་འདུས་ཀྱི་མིར་ཆགས་པ་
བསད་ན་ཕམ་པར་འབྱུང་བས་སྐྱར་དགོས་གིང་། དེའི་ཆར་གཏོགས་གྲོག་སྐྱར་གསོད་པ་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་
སྐྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྟོངས་གིག་ཅེས་འདོམས་པ་འདིར་གདལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་
ཉོན་ཅིག །སྟོག་གཅོད་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གངས་དུ་མས་སྐྱད་དོ། །སྟོག་གཅོད་པ་སྐྱངས་
པ་ནི་བརྟོད་དོ། །བཀྲར་ངོ། །བསྐྱགས་སོ། །སྟོན་པར་བརྗོད་དོ། །དེར་ཕྱིན་(༡༩༣༩)ཆད་ཆོ་དང་ལྡན་
པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསམས་བཞིན་དུ་སྟོག་ཆགས་གྲོག་སྐྱར་ཡང་བསད་པར་མི་བྱ་ན། མིའམ་མིར་ཆགས་པ་
ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཁུལ་ཅིང་གཟིགས་པ་དེས། ཡང་དགོ་སྟོང་གང་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་ལ་
བསམ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལག་དར་ཏེ་སྟོག་གཅོད་དམ། དེ་ལ་མཚོན་ཕྱིན་ནམ། དེ་ལ་མཚོན་ཐོགས་པ་
གཉེར་རམ་དེ་འཆིར་བརྟགས་གམ། དེ་ལ་འཆི་བའི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་འདི་སྐྱད་
ཅས། ཀྱི་མི་ཁྱོད་འཚོ་བ་སྟོག་པ་མི་གཅར་བ་རན་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཀྱི་མི་ཁྱོད་གསོན་པ་བས་གི་
སྤོལ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སེམས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དག་གིས་རྣམ་གངས་དུ་མས་དེ་
འཆིར་བརྟག་གམ། དེ་ལ་འཆི་བའི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་དེ། དེ་ཡང་ཅོམ་པ་དེས་དུས་བྱས་ན་དགོ་སྟོང་དེ་
ཡང་ཕམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས། གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཀའ་རྩལ་ཏེ། དགོ་སྟོང་གིས་
གནས་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན། བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་སྟོང་དུ་མི་རུང་བར་འབྱུང་། དགོ་སྟོང་དུ་མི་རུང་། ལྷ་ཀྱའི་

ཡམ་ཁྱིམ་མི་རྒྱུད། དགེ་སྤྱོད་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རྟེ། དེའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་
འགྱུར་ཞིང་། ཉམས་པ་བརྩོན་པ་ལྷུང་པ་མས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཁྱིམ་གྱི་ཐུང་
པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གིང་རྩ་ལའི་མགོ་པོ་བཅད་ན་སྟོན་པོར་འགྱུར་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་ལ་
འཕེལ་ཞིང་གྲུས་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་སྤྱིན་ཆད་ཁྱོད་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཅུ་པ་མ་ཡིན་པ་(༡༩༣བ)དང་། སྤྱད་པ་མ་ཡིན་པ་སྤྱང་བ་དེ་ལ་དུན་པ་དང་འག་ཡོད་པས་སེམས་
གིན་ཏུ་བསྐྱར་བར་བརྩོན་པར་གྱིས་གིག། ཁྱིམ་གནས་འདི་ལྟ་བུ་མི་སྤྱོད་དམ། དེས་མི་སྤྱོད་ལགས་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །

བཞི་པ་རྒྱག་གསུམ་གང་རྒྱུ་གིས་སྒྲོར་ཞིང་གང་རྒྱུ་གིས་མཐར་ཐིམ་པར་བྱེད་པ། རྩོན་སྒྲུབ་པ་
སྒྲུབ་པར་གདམས་པ་ལ་མི་ཚོས་སྒྲུབ་མི་རྩོན་སྒྲུབ་ན་པམ་པར་འགྱུར་པས་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་
རྒྱ་ཤིང་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་རྩོན་སྒྲུབ་མོ་ཡང་བྱུང་མི་རྒྱུ་ལྟེ་རྩོན་ཀྱི་སྒྲོལ་དངོས་རྗེས་གསུམ་
ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་དགོས་སོ་ཞེས་པ་འདིར་གདའ། མེད་རྩོན་པ་བྱོད་ཉོན་ཅིག །རྩོན་རྒྱ་སྒྲུབ་ནི་བཙུན་
རྩོན་འདས་ཀྱིས་རྩམ་གྲངས་དུ་མས་སྒྲུབ་དོ། རྩོན་རྒྱ་སྒྲུབ་སྒྲངས་པ་ནི་བཙོད་དོ། །བརྒྱུད་ཤི། །བསྐྱགས་
སོ། རྩོན་པར་བཙོད་དོ། །མེད་རྩོན་པ་བྱོད་དེར་ཕྱིན་ཆད་ཐ་ན་བཞད་གད་བྱ་པར་བསམས་ཏེ་ཤེས་
བཞིན་དུ། རྩོན་རྒྱ་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་བྱ་ན། བསམས་བཞིན་དུ་མི་འཛིན་སྒྲུབ་པ་ལྟ་སྟོན་གྱུར་ཅི་དགོས།
མེད་རྩོན་པ་བཙུན་རྩོན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུན་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་མཐུན་ཅིར་གཟིགས་པ་དེས། ཡང་དག་སྒྲོལ་གང་མངོན་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ལ།
མི་འཛིན་སྒྲུབ་པ་མཐའ་དང་། འཕགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་།
རིག་པར་སྒྲོལ་བ་མེད་ལ། མེད་བཞིན་དུ། འདི་ཤེས་སོ། །འདི་མཐོང་དོ་ཞེས་འས་འཆེས་པ་ལས། དེ་ལྟར་
བ་བྱུང་བ་རྣམས་པར་དག་པར་འདོད་ནས། རྩོན་གཞན་ཞིག་ན་དྲིས་གྱུར་རྒྱུ་། མ་དྲིས་གྱུར་རྒྱུ་། འདི་
སྒྲུབ་ཅིས་མེད་རྩོན་པ་དག །བདག་གིས་ནི་མི་ཤེས་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་སྒྲུས། མ་མཐོང་(༡༩༧)
པར་མཐོང་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། གསོག་གསོབ་རྩོན་རྒྱ་སྒྲུབ་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་མངོན་པའི་ར་བྱུང་མ་གཏོགས་

ཉེ། དགེ་སྲོང་དེ་ཡང་ལམ་པར་ཕྱར་པ་ཡིན་གྱི། གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཀའ་རྩལ་ཉེ།
 ཅི་ཞིག་གེས་གེན། ལྷག་བསྐལ་གེས་སོ། གུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་བ་དང་། ལམ་གེས་སོ། ཅི་ཞིག་
 མཐོང་ཞེས་ན་ལྷ་རྣམས་མཐོང་རོ། །ཁྱུ་རྣམས་དང་གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་དང་། བམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་
 དང་། ཇི་ཟ་རྣམས་དང་། མི་འམ་ཅི་རྣམས་དང་། ལྷོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཡི་དུགས་རྣམས་དང་། ག་
 ཟ་རྣམས་དང་། གྲུལ་ལུམ་རྣམས་དང་། གྲུལ་པོ་རྣམས་དང་། ལུས་གྲུལ་པོ་རྣམས་དང་། ལྷུལ་ཁྲོད་ཀྱི་ག་
 ཟ་རྣམས་མཐོང་རོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མཐོང་རོ། །ཁྱུ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་དང་། བམ་
 མཁའ་ལྡིང་རྣམས་དང་། ཇི་ཟ་རྣམས་དང་། མི་འམ་ཅི་རྣམས་དང་། ལྷོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཡི་
 དུགས་རྣམས་དང་། ག་ཟ་རྣམས་དང་། གྲུལ་ལུམ་རྣམས་དང་། གྲུལ་པོ་རྣམས་དང་། ལུས་གྲུལ་པོ་རྣམས་
 དང་། ལྷུལ་ཁྲོད་ཀྱི་ག་ཟ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་མཐོང་རོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་ཐོས་སོ། །ཁྱུ་རྣམས་དང་།
 གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་དང་། བམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་དང་། ཇི་ཟ་རྣམས་དང་། མི་འམ་ཅི་རྣམས་དང་། ལྷོ་
 འཕྱེ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཡི་དུགས་རྣམས་དང་། ག་ཟ་རྣམས་དང་། གྲུལ་ལུམ་རྣམས་དང་། གྲུལ་པོ་
 རྣམས་དང་། ལུས་གྲུལ་པོ་རྣམས་དང་། ལྷུལ་ཁྲོད་ཀྱི་ག་ཟ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་ཐོས་སོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 བདག་གི་སྒྲུ་ཐོས་སོ། །ཁྱུ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་དང་། བམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་དང་། ཇི་ཟ་
 རྣམས་དང་། མི་འམ་ཅི་རྣམས་དང་། ལྷོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཡི་དུགས་རྣམས་དང་། ག་ཟ་རྣམས་དང་།
 གྲུལ་ལུམ་རྣམས་དང་། (༡༩༧བ)གྲུལ་པོ་རྣམས་དང་། ལུས་གྲུལ་པོ་རྣམས་དང་། ལྷུལ་ཁྲོད་ཀྱི་ག་ཟ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་གི་སྒྲུ་ཐོས་སོ། །ལྷ་རྣམས་བཟླ་བའི་ཕྱིར་འགྲོའོ། །ཁྱུ་རྣམས་དང་གཞོད་སྦྱིན་
 རྣམས་དང་། བམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་དང་། ཇི་ཟ་རྣམས་དང་། མི་འམ་ཅི་རྣམས་དང་། ལྷོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་དང་། ཡི་དུགས་རྣམས་དང་། ག་ཟ་རྣམས་དང་། གྲུལ་ལུམ་རྣམས་དང་། གྲུལ་པོ་རྣམས་དང་། ལུས་
 གྲུལ་པོ་རྣམས་དང་། ལྷུལ་ཁྲོད་ཀྱི་ག་ཟ་རྣམས་བཟླ་བའི་ཕྱིར་འགྲོའོ། །ལྷ་རྣམས་བདག་བཟླ་བའི་ཕྱིར་
 འོང་རོ། །ཁྱུ་རྣམས་དང་གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་དང་། བམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་དང་། ཇི་ཟ་རྣམས་དང་།
 མི་འམ་ཅི་རྣམས་དང་། ལྷོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཡི་དུགས་རྣམས་དང་། ག་ཟ་རྣམས་དང་། གྲུལ་ལུམ་

ནམས་དང་། གྲུལ་པོ་ནམས་དང་། ལུས་གྲུལ་པོ་ནམས་དང་། རྒྱལ་ཁོང་གི་ཤ་ཟ་ནམས་ཀྱང་བདག་བལྟ་
བའི་ཕྱིར་འོང་ངོ་། །ལྟ་ནམས་དང་ལྟན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྒྲུ་བར་བྱེད། མོ་མོར་
ཀྱུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲུ་ནམས་དང་གནོད་སྒྱིན་ནམས་
དང་། ཀམ་མཁའ་ལྷིང་ནམས་དང་དྲི་ཟ་ནམས་དང་མི་འཕ་ཅི་ནམས་དང་ལྟོ་འཕྲེ་ཆེན་པོ་ནམས་དང་། ཡི་
དྲགས་ནམས་དང་ཤ་ཟ་ནམས་དང་། གྲུལ་ལུས་ནམས་དང་གྲུལ་པོ་ནམས་དང་། ལུས་གྲུལ་པོ་ནམས་
དང་། རྒྱལ་ཁོང་གི་ཤ་ཟ་ནམས་བདག་དང་ལྟན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྒྲུ་བར་བྱེད།
མོ་མོར་ཀྱུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་དོ། །ལྟ་ནམས་བདག་དང་ལྟན་
ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྒྲུ་བར་བྱེད། མོ་མོར་ཀྱུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟན་
ཅིག་གནས་པར་བྱེད་དོ། །

སྒྲུ་ནམས་དང་གནོད་སྒྱིན་ནམས་དང་། ཀམ་མཁའ་ལྷིང་ནམས་དང་། དྲི་ཟ་ནམས་དང་། (༢༡༧)
མི་འཕ་ཅི་ནམས་དང་ལྟོ་འཕྲེ་ཆེན་པོ་ནམས་དང་། ཡི་དྲགས་ནམས་དང་ཤ་ཟ་ནམས་དང་གྲུལ་ལུས་
ནམས་དང་། གྲུལ་པོ་ནམས་དང་། ལུས་གྲུལ་པོ་ནམས་དང་། རྒྱལ་ཁོང་གི་ཤ་ཟ་ནམས་དང་ལྟན་ཅིག་
གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྒྲུ་བར་བྱེད། མོ་མོར་ཀྱུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟན་ཅིག་
གནས་པར་བྱེད་དོ། །མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
བའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཟས་ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་
ཤེས་དང་། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་པར་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་དང་། སྒྲོང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འགོག་པའི་འདུ་ཤེས་
དང་། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་སྐྱུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ནམ་པར་བསྐྱོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ནམ་
པར་བསྐྱུགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ནམ་པར་བམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ནམ་པར་འཕུས་བཞིགས་པའི་
འདུ་ཤེས་དང་། ནམ་པར་ཚོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ནམ་པར་དམར་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ནམ་པར་
མཐོང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས་དང་། སྒྲོང་བ་ཉིད་ལྟོ་མོ་རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་

བོ། མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་
དང་། བྱམས་པ་དང་། སྒྲིང་རྩེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་དང་། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་
མཆེད་དང་། བམ་གཤམ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དང་། འདུ་གཤམ་མེད་
འདུ་གཤམ་མེད་མིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དང་། རྒྱུན་དུ་བརྟགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་
འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་(༡༩༧༧)མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྩེ་
འབྲས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ལྷའི་རྩ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྩོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་བ་
དང་། སྒྲེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཐོབ་པོ། །བདག་ནི་དག་བཅོམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་ལ་བསམ་
གཏན་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དག་སྒྲོང་གིས་གནས་
འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དག་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར། དག་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་། ལྟ་བུའི་སྣ་
ཀྱིར་མི་རུང་། དག་སྒྲོང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་སྟེ། དེའི་དག་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར་
ཞིང་། ཉམས་པ་བཅོམ་པ་ལྟར་བ་པམ་པར་གྱུར་བ་སྟེ། དེའི་དག་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཕྱིར་གྲངས་དུ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་ལའི་མགོ་བོ་བཅད་ན་རྩོན་པོར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་ལ་འཕེལ་ཞིང་
རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེར་ཕྱིན་ཆད་ཁོད་སྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲངས་པ་དེ་ལ་བྲན་པ་དང་བག་ཡོད་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྒྱུད་
བར་བཅོལ་བར་གྱིས་ཤིག །རི་ལྟར་གནས་འདི་ལྟ་བུ་མི་སྒྲོང་དམ། དེས་མི་སྒྲོང་ལགས་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །དེ་ལྟར་བཞེས་པམ་པ་བཞི་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་བསྒྲུངས་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པར་
འགྱུར་ཏེ། ལུང་དུ་པས་པམ་པ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྟར་བ་མ་ལྟར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་
ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་སྒྲོང་པ་མ་ཉམས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། ལུང་དུ། སྒྲོང་པ་ཉམས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེས།
བསྐྱབ་པའི་རྩེས་སུ་མཐུན་ཞིང་འཆོས་པའི་ཆོག་གི་ལམ་དག་གིས་སྒྲུབ་ན་ཡང་དག་པར་མི་སྒྲུབ་པའོ་

ཞེས་གསུངས་པས་(༡༥༣)དེའི་གཉེན་པོར། གསུམ་པ་ཉམས་ལེན་སྡོད་པ་རྣམ་དག་ལ་གདམས་པ་
 ལ། ལུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ། དག་སྡོད་ལ་མེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་དག་སྡོད་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་གདམས་པ་
 བློ། དག་སྡོད་ནི་ཏུལ་བ་དང་། ཞི་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་ཏུ་བྱེད་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། གཞན་ལ་འཆོལ་དག་སྡོད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དེ་དང་བུལ་ན་དག་སྡོད་མ་
 ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་པར་མི་གཞོད་པར་མ་ཟད། རྒྱུར་གཞོད་པ་བྱུང་ཀྱང་ལན་མི་
 བྱེད་པར་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པ་འདིར་གདའ། ཆོ་དང་ལུན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །
 བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བཙུང་ལུན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཙུང་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་མཁུན་ཅིང་གཟིགས་པ་དེས། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྡོད་
 གི་དག་སྡོད་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སུ་གསུངས་ཏེ་བཞི་གར་ཞེན། ཆོ་དང་ལུན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེར་བྱིན་ཆད་
 གཤེ་ཡང་སྐར་མི་གསེ་བར་བྱ་བ་དང་། ཁྱོས་ཀྱང་སྐར་མི་ཁོ་བར་བྱ་བ་དང་། བདེགས་ཀྱང་སྐར་མི་
 བདེག་པར་བྱ་བ་དང་། མཚར་བྱས་ཀྱང་སྐར་མཚར་མི་འབྱུ་བར་བྱ་བའོ། རི་ལྟར་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
 སྡོད་དམ། དེས་སྡོད་ལགས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་སྐར་བྱང་ལ་ནན་ཏན་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཆོག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་གྱུ་བ་པར་གདམས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ། གནས་བཞི་ལ་བརྟན་པ་དང་།
 ལྷུང་བར་འལྱར་བ་བཞི་སྡོད་པ་དང་། དག་སྡོད་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། སིན་ཏུ་
 དཀའ་བས་བདག་གིས་མི་ལྷུས་ཤིང་། བདག་བདེ་བ་དོན་ཏུ་གཉེར་བས་འདོད་པའི་དོན་མ་གྱུ་བ་སྐྱམ་ན་
 དཀའ་བ་དེ་དག་ལ་སློབ་དགོས་ཀྱང་། (༡༥༤)གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་ཁྱུར་ཏུ་བཀྱར་བ་མ་ཡིན་གྱི།
 ཁྱོད་རང་སྐྱ་མོ་ནས་མཆོག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་དོན། རྒྱ་སྐྱེན་སུ་ཆོགས་པ་ཡང་དག་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རོ་བོ་རྫོགས་ཤིང་རྒྱུ་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། ད་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱར་དགོས་
 ཞེས་འདོམས་པ་འདིར་གདའ། ཆོ་དང་ལུན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག ཁྱོད་སྡོན་བདག་ལེགས་པར་གསུངས་
 པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྡོད་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་ཀྱང་ཅི་མ་
 རུང་སྐྱམ་ཏུ་སྡོན་པ་གར་ཡིན་པ་དེ། ད་ཁྱོད་མཁན་པོར་འོས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཏུ་འོས་པ་གཉིས་

དང་། དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་མི་གཡོ་བ་བཞག་པར་མི་འོས་པས་རབ་ཏུ་
ཡུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་སོ། །

གསུམ་པ་གནས་བརྟན་ནུལ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བ་ནི། ཁྱི་
ཀྱི་བསམ་པ་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གནས་བརྟན་བགྲེས་པོ་ནུལ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་མཉམ་པས་འདོད་པ་མ་
གྲུབ་ཅིང་། དེ་ནུལ་ཀྱི་སློབ་པ་བཞིན་བསྐྱབ་མི་ལུས་སོ་སྟུང་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནུལ་དང་རང་
བཞིན་དང་བཅས་པ་སྦྱོར་བ་དང་། ཚས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་གསུམ་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་མཉམ་པོར་བྲོབ་པས།
དེ་ནུལ་རི་ལྟར་སློབ་པ་བཞིན་བསྐྱབ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པ་འདིར་གདའ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་
ཉོན་ཅིག །བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་དགེ་སྤྱོད་གིས་བསྐྱབ་པ་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་
ལ། དེ་རིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་གྲང་བསྐྱབ་པོ། དེ་རིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གིས་བསྐྱབ་པ་
གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པས་གྲང་བསྐྱབ་པོ། དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཉིད་(༡༩༥ན)ཀྱིས་མཉམ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་
འདོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེར་བྱིན་ཆད་བསྐྱབ་པར་བྱའི། མི་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཡོངས་འཛིན་ལ་གྲུས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུགས་བརྟན་ལ་ངེས་
པར་སྦྱར་བ་ནི། གནས་བརྟན་གྲན་པོ་ནུལ་དང་མཉམ་པ་གསུམ་ཀྱིས་མཉམ་པས་སུ་ལའང་རག་མ་
ལས་པས་གྲུས་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་མི་དགོས་སམ་སྟུང་ན། འཛིག་རྟེན་ན་བྱ་བཟང་པོས་པ་ལ་གྲུས་
པས་ཞབས་ཏོག་བྱེད་ཅིང་བསྟོད་པ་ཉན། པ་བཟང་པོས་བྱ་ལེགས་པར་སྦྱོར་བ་བཞིན་དུ། མཁན་པོས་
གྲང་ཁྱོད་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྟོན་པས་གདགས་གིང་། བ་ན་ནད་གཡོག་གིས་གྲང་རྗེས་སུ་བཟུང་
དགོས། ཁྱོད་ཀྱིས་གྲང་མཁན་པོ་ལ་གྲུས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་ཞིང་། གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
མཐའ་དག་ལ་གནས་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པ་འདིར་གདའ། དེར་བྱིན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁན་པོ་ལ་
པའི་འདུ་ཤེས་ཉི་ཐར་གཞག་པར་བྱའོ། །མཁན་པོས་གྲང་ཁྱོད་ལ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཉི་ཐར་གཞག་པར་
བྱའོ། ཁྱོད་ཀྱི་དེར་བྱིན་ཆད་མཁན་པོ་ལ་རི་སྤྱོད་འཛོའི་ཐར་དུ་བསྟེན་བཀུར་བྱའོ། །མཁན་པོས་གྲང་

ཁྱོད་གི་འཕ་མོས་ཀྱི་བར་དུ་ནད་གཤོག་བྱའོ། །

ལྷ་པ་གྲོགས་ལ་གྲུས་པ་དུ་ལ་བར་གནས་པ་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་ཐན་པོ་ལས་གཞན་པའི་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་དང་མཉམ་པ་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པས་གྲུས་པར་བྱ་མི་དགོས་ཀྱིས་མཉམ་འགྲོགས་ཀྱིས་ཚོག་གམ་སྟམ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཐུན་ཚོགས་ལས། ཀླུ་དགའ་པོ་ཁྱོད་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དགོ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེག་(༡༩༥)པའི་གྲོགས་པོ་དང་མི་བརྟེན། སྟེག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས། སྟེག་པ་ལ་མ་བརྟེན་ན་འདི་ནི་ཚངས་པར་སྒྱོད་པའི་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཞིག །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། ཀླུ་དགའ་པོ། དེ་ནི་ཚངས་པར་སྒྱོད་པ་ཀླུ་དུ་མཐར་བྱིན་པ། མ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གྲོགས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་གྲུས་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པ་འདིར་གདའ། དེར་བྱིན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྱོད་པ་རྣམས་དང་། གནས་བརྟན་རྣམས་དང་། བར་མ་རྣམས་དང་། གསར་སུ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེས་དང་བཅས་པ་དང་། འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་འབྱུང་བར་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་པོ་དེས་གདམས་པ་བཞིན་བསྐྱབས་ན་སྒྱོད་པ་མ་ཉམས་གིང་རྣམ་པར་དག་པར་འབྱུང་ཏེ། ལུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་འཚམ་པའི་ཚིག་གིས་ལམ་དག་གིས་སྐྱས་ན་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་སུ་ནི་སྒྱོད་པ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། མ་མོ་ལས་རྗེ་ལྟར་ན་སྒྱོད་པ་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ཞེན། མི་སྐྱད་པ་མི་སྐྱད་ཅིང་། དགོ་སྒྲོང་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་སྒྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་སུ་ནི་སྒྱོད་པ་མ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལྷ་པ་དག་པའི་བྱིར་སྒྲོང་པ་དང་གྲོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བ་ནི་དེ་ལྟར་མཚོག་དུ་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པས་གནས་བརྟན་རྣམས་དང་མཉམ་པར་བྱུང་པས། སྐྱ་མ་དང་གྲོགས་ལ་གྲུས་པར་བྱས་ནས་མོས་དལ་དུ་བསྐྱད་པས་ཚོག་གམ་སྟམ་ན་མི་ཚོག་སྟེ། དོན་གྲུབ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐོས་པས་མ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་(༡༩༦)འབད་དེ་ལུང་རྟེ་སྒྱོད་གསུམ་ལ་

མཁས་པ་དང་། མདོན་རྟོགས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་རྒྱལ་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་པ་འདིར་གདའ།
 དེར་སྤྱོད་ཆད་ཁྱོད་གྱི་ལུང་མོད་པར་བྱ། བསྐྱུག་པར་བྱ། ཁ་ཏོན་དུ་བྱའོ། །ཕྱར་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་།
 ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། རྒྱ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་
 དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། མ་རྟོགས་པ་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མདོན་སྲུང་དུ་མ་བྱས་པ་མདོན་སྲུང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གྱིས་བཙོན་པ་མི་
 དོར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུས་པས་ལྟ་བ་
 མ་ཉམས་པར་འབྱུང་དེ། ལུང་དུ། ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྟ་བ་ལ་
 མདོན་པར་མ་ཞེན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལྟ་བ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་
 གལ་ཆེ་ཆེ་རྣམས་བརྗོད་བཤིན།

གཉིས་པ་མ་བརྗོད་པ་ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱང་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། སྒར་བཤད་པའི་སྒྲུང་བྲང་དེ་ཙམ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པས་ཆོག་གམ་སྒྲུལ་ན་མི་
 ཆོག་འདིར་བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན། དག་འདུན་ལྟག་མ་ལ་སོགས་དངོས་སུ་མ་
 བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཐབས་འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པ་འདིར་
 གདའ། འདི་དག་ནི་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཆེ་ལོང་ཆེ་ལོང་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད་དེ།
 གཞན་དག་ནི་སྒྲ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ། འདོན་པའི་ཆེ་ཐོས་པར་འབྱུང་རོ། །
 (༡༩༥)གཞན་དག་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་དང་། མཁན་པོ་གཅིག་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
 གཅིག་པ་དང་། གཏམ་འབྲེས་པ་དང་། ཐེབས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲོན་འདྲིན་དང་། འགྲོགས་ཤེས་རྣམས་
 ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྒྲོབ་རྩལ་ལ་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་
 གཉེན་པོར་གྱས་པ་ལ་སྒྱུར། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་བརྗོད་པ་བག་ཡོད་ལ་སྒྱུར་བ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་
 ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཤིན་ཏུ་རྟོག་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་ཐོབ། མཐུ་
 དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་དང་མཐུ་ལ་ནས། བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་ཐོབ་

པས་ཅི་ནས་ཀྱང་དཔལ་འབྱོར་རྒྱུད་མ་ཐོས་པར་བསྐྱེད་པ་གཞིན་མས་པ་ནི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མ་གྱི་
པར་དུ་མགོ་དང་གོས་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་དཀྱིལ་པས་རྒྱུ་པ་བ་ལྟར་
ཡོང་ཞིག་ཅས་འདོམས་པ་འདིར་གདའ། བཅས་པར་མཆོག་གི་བསྟན་པ་ལ། རྩོད་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་འགྱུར། །དཔལ་དང་འབྱོར་བ་རྟེན་དགའ་བས། །འདི་དག་ནི་ལྟ་བཞིན་དུ་སྐྱབས། །མཛེས་པ་པར་དུ་
བྱུང་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་དག་པ་བསྟེན་རྫོགས་པར། །རྫོགས་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་པར་མཆེན་ཏེ། །འདིན་
པའི་མཆོན་གྱིས་པགའ་སྐྱེད་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི་ལྷན་པས་ལྷན་པ་དགོས་པ། དེའི་ཐབས་གང་ཡིན་རྟེན་ན། བརྒྱུ་བ་བརྟེན་རྫོགས་
 ལྷན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བག་ཡོད་ལ་རྒྱུར་པ་འདིར་གདལ། མེད་ར་ལྷན་པ་ཁྱེད་བརྟེན་པར་རྫོགས་ཟིན་
 གིས་བག་ཡོད་པར་རྒྱབས་ཤིག། །འདི་མེད་ཉུང་ཡང་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ། མོས་མཛོན་བར། བག་ཡོད་པ་
 གང་ཞིན། (༡༧)མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤར་མེད་པ་དང་། གཉི་ལྷན་མེད་པ་དང་། བཙོན་ལྷན་
 དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་དགོ་བའི་མོས་རྣམས་བསྐྱོམ་ནིར། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་མོས་རྣམས་ལ་
 མེས་པ་བརྒྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་བཤད་བས། སྤར་གཉེན་ལ་སྤར་དོར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བྱེད་པའི་གཞོན་པ་
 ལྷན་ལེན་པ་ནི་བག་ཡོད་པ་སྟེ། དེས་རྒྱུ་བས་ཤིག། ཁོ་སྟེ་ཐར་བར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། གཞན་ཡང་གང་དག་དེ་ལྟ་བུ་དང་
 མཐུན་པ། དགོ་བའི་མོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་བྱང་བག་ཡོད་པས་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུར་དེ་རོས་མཐུག་གསུམ་གྱིས་ཁྱེད་བརྟེན་པར་རྫོགས་པར་བརྒྱུ་བའི་ཆོ་ག་ལགས་པར་
 ལྷན་པ་ཡིན། དེའང་གཙོ་བོར་མ་ཁན་པོ་པའི་བདག་ཁྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་མཛོད་དགོས་
 རྣམས་རང་གིས་མཛོད། གཞན་ལ་བསྐོ་དགོས་རྣམས་བསྐོས་ནས་མཛོད་པས་དྲི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ལྷན་
 གསུམ་ཆོལ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་བརྗོད།

འདིའི་དཔོན་པདྨ་མེད་པུ་ཚུ་ཡོད་པ་ལྟར་འཇུག་པ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་འདྲ་བའི་མི་ག་
ཅུ་གཙང་པ་འཇོམས་པར་གོ་བཅུ་ལྟར་ཟད་པམ་དཔེ་པདྨ་མེད་པུ་མ་དཔོན་གྱིས་ཡོང་ཐོང་གྲུ་མ་པར་སྒྲོ་བ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱས་མཛད་པའི་ལས་ཚོག་ཆེན་མོའི་ཀྱན་ཚང་རྒྱས་པ་ཉིད་ལས་ལྷག་པར་མ་
མཆིས། བསྐྱབ་བྱ་མང་ཞིང་ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་དགོས་ཆོ་ཆོག་དང་བྱག་ལེན་ནམས་དཔྱུས་
བཞིན་ལས་བཅོས་བསྐྱད་བྱར་མེད་ཅིང་བཤད་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་ངེས་པར་དགོས་པའི་བད་སྒྲོད་རྒྱ་
ནམས་ངོ་འབྲོད་(༡༧༧)ཕྱིན་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོར་ཕྱིལ་གྱིས་དྲིལ་ཆོག་པ་གྲོ་ལྷན་ནམས་ཀྱི་མཐོང་རྒྱད་
དང་གྲོ་བྱོས་ཀྱི་དབྱུད་པས་ཆོག་ལ་ནམ་དབྱེད་ཀྱི་སྒྱུན་རིང་པོར་མི་རྒྱུད་ཞིང་སྒྲུ་བའི་ལྷགས་རྒྱ་ལྷགས་
ལུ་སྒྲིལ་བ་ནམས་ལ་སྒྲག་ཤོག་གི་བྱོན་དུ་ཟད་པས་དཔེ་བཟོད་མང་དུ་མ་བྱིས་སོ། །

ཞར་བྱང་ཁྱིམ་པ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་བསྟེན་ གནས་ཀྱི་ཆོག་བཤད་པ།

བཞི་པ་ཞར་བྱང་ཁྱིམ་པ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆོག་ལ་རི་སྒྲིང་འཛོའི་བར་དུ་བསྐྱར་བ་དགོ་
བསྟེན་གྱི་ཕྱོམ་པ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་བསྐྱར་བ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཕྱོམ་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་
ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་མང་དུ་ཡོད་པའི་གཙོ་བོ་ཁ་ཆེ་བ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ཡོངས་རྫོགས་དགོ་བསྟེན་ནི།
ཆོགས་ལྷ་མའི་སྐབས་སུ་ཁྱེད་ནམས་རབ་ཏུ་བྱང་བར་བྱེད་པ་ལ་དགོ་བསྟེན་གྱི་ཕྱོམ་པ་སྒྲང་དགོས་ཞེས་
པའི་ཆོག་ཐུད་དོར་ནས། ཁྱེད་ནམས་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། མཇལ་བར་
དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བའི་དུས་འདིར་སྒྲིང་པོ་ཞིག་ལེན་དགོས། དེ་ལ་རྩལ་
མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བཤེས་སྒྲིང་ལས། ཁྱིམ་པ་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་པཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་
ལགས་པར་གསུངས། ཞེས་རྒྱ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་། མི་རྒྱ་བ་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གཞི་རྟེན་ས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལྷར་རྩལ་སྤྲིམས་འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རབ་
ཏུ་བྱང་བ་དང་། ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་གཉིས་ལས་ཁྱིམ་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱེད་ཀྱི་ཡོངས་
རྫོགས་དགོ་བསྟེན་གྱི་ཕྱོམ་པ་སྒྲང་དགོས་ཞེས་པ་ནས་བརྒྱད་ལྟེ་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱིས་

བསྐྱམས་(༡༩༠༩)ནས་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིག་གི་པར་དཔུས་ལྟར་ལས། བསྐྱམ་པ་བརྗོད་པའི་ལྷ་
རོལ་དུ་དུས་གོ་བརྗོད་པ་རྒྱས་བསྐྱམས་རི་ལྟར་རིགས་པ་ཞིག་ལ། དགེ་བསྟེན་ལ་གསུམ་དུ་གཙོད་དགོས་
པས་བསྐྱམ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་ན་དེ་ཙམ་འཆོམ་ཞིང་། རྒྱས་པར་སློབ་ལོག་ནས་འབྱུང་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་
རྒྱབས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆོས་རྣམས་དོར་པའི་བཤད་པ་རྣམས་བཏར་བས་ཆོག་གོ།

ཆོ་གའི་རྒྱབས་ལྷ་སྐྱབ་རྗེས་མཛད་པའི་སྟོང་པོ་རལ་གསལ་ལས། ཁ་ཆེ་དང་བྱུན་མོར་པའི་
ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འཕོགས་པའི་ཆོ་བདག་དགེ་བསྟེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་
པས་ཆོག་ལ། ཉི་ལོག་པ་ཡན་ཆད་ལྟར་ན་བདག་སྤང་བྱ་ལྷ་སྟོང་པའི་དགེ་བསྟེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་
ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་ནི། རྒྱབ་མཐའི་གནད་དམ་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཁ་ཆེ་བ་དགེ་བསྟེན་ཡིན་ཆད་ཅ་
བཞི་སྟོང་བས་བྱལ་པ་ཁས་ལེན། ཉི་ལོག་པ་དགེ་བསྟེན་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གཉིས་སུ་སྟེ། ལྷན་
པ་ཙམ་ལའང་ཅ་བ་གཅིག་ཙམ་སྟོང་བ། གཉིས་ཙམ་སྟོང་བ། བཞི་ཆར་སྟོང་པའི་སྒྲིམ་པ་ཁས་ལེན་པའི་
གནད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བྱུང་།

ཆངས་སྟོང་དགེ་བསྟེན་ལ་བདག་རི་སྟོང་འཆོའི་པར་དུ་ཆངས་པར་སྟོང་པའི་དགེ་བསྟེན་དུ་
གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་མི་ཆངས་སྟོང་དུ་བསྐྱར་རོ། །ལལ་ཆེར་
སྟོང་པ་ནི། ཅ་བ་བཞི་ཙམ་བསྐྱར་པའི་ལལ་ཆེར་སྟོང་པའི་དགེ་བསྟེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ། བསྐྱམ་པ་
བརྗོད་(༡༩༠༧)དུས། ལོག་གཡེམ་བསྐྱར་མི་དགོས། འདི་དཔེར་བརྗོད་ཙམ་སྟེ་ཅ་བཞི་གང་རུང་ཞིག་
དོར་ནས་ཆང་བསྐྱར་ས་པས་ཀྱང་ཆོག། །སྤྱི་འགའ་བསྐྱར་བ་ནི། གང་བསྐྱར་རྒྱ་འདོད་པ་གཙོ་ཡང་དཔེར་
ན་སྟོག་གཙོད་དང་མ་སྟེན་ལེན་གཉིས་སྟོང་པའི་དགེ་བསྟེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། བསྐྱམ་
པ་བརྗོད་པའི་རྒྱབས་ཡན་ལག་ཀྱི་མའི་རྒྱབས་སུ་མ་སྟེན་པར་ལེན་པ་ཞེས་ཁ་བསྐྱར། ལྷ་གཅིག་བསྐྱར་
པ་ནི་གང་བསྐྱར་རྒྱ་དེ་གར་འབྱུང་རོ། །དེ་ཡང་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ། དགེ་བསྟེན་ནི་རྒྱབས་གསུམ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བསྐྱམ་པའི་གཞི་ལྷ་ཡོངས་འཛིན་པའོ། །དགེ་བསྟེན་མ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟེན་དུ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ་

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དཀོན་ཙམ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སྡོང་ནས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
དགེ་བསྟེན་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་འདུལ་བ་ལས་གཉིས་སུ་སློབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བཤད་དེ། རྗེ་པ་གཞན་གྱི་འདུལ་བ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་གི། །གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་འདུལ་བ་ལ་དེ་ལྟ་
བུ་མི་སྒྲུབ་ཞིང་། རྗེ་གཅིག་སྟུང་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་སྟེན་གྱི་ཚོགས་གསུངས་པའང་མི་སྒྲུབ་ཏུང་། ཉི་འོག་
པའི་ལྷགས་ལྟར། གླ་མ་གོང་མ་རྣམས་དུགས་པ་བསྐྱེས་ནས། སྒྲུབ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་ཉིད་
འདོན་པ་ཁ་སློབ་སུ་མཛད་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་སྒྲུབ་པ་འདུལ་འཛིན་པ་ལ་ཆེར་ལ་བྲགས་གིང་མཛད་
ཀྱང་ཉི་འོག་པ་དང་མདོ་(༡༩༡)ན་རྗེ་པའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་གནད་མ་གཤམ་པའི་སྟེན་ཡོད་པར་དོགས་པས་
དབྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་བྱག་ལེན་འདི་བྲགས་ཆེ་ཞིང་ཐོག་མར་སྒྲུབ་བྱ་ལྟ་སྟོང་པར་ཁས་སྒྲུབ་ནས་
རྗེས་སུ་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱུང་མ་རྒྱུ་ན་རྗེ་གཅིག་སྟུང་ལག་འ་སོགས་སྟོང་དང་འཚམ་པ་ཞིག་བསྐྱུང་པའི་
དོན་དུ་འཆད་པའང་ཡོད། གོ་མི་ཞེས་པ་བཅུན་པའི་སྐད་དོད་ཡིན་པ་ལ་འབྱུལ་ནས་རབ་བྱུང་གི་
གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་ལ་འཆད་པ་ཡོད་ནའང་། ཁྱིམ་པ་རི་མིན་འཚོ་བར་དུ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་སྟོང་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཁུངས་དག་པ་འདྲ་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཅན་གོ་
མི་བཞིན་ནོ། །

སྐྱབས་འགོ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ལ་བྱང་ཚུབ་སྟིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་།
བདག་རི་མིན་འཚོའི་བར་དུ་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པར་བཅུན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་དགེ་བསྟེན་དུ་
མི་གཏོགས་པའི་སྐྱབས་སྟོམ་མཚན་ཉིད་པ་བཞེད་ཀྱང་ཐེག་པ་འོག་མ་ལ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་སྟིན་པ་
ལ་ཉི་འོག་པ་རྣམས་སྐྱབས་འགོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བསྟེན་དུ་འགྱུར་ཟེར་བ་ལ། །ཁ་ཆེ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་རྣམས་
དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་མ་སྒྲངས་པའི་དགེ་བསྟེན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་མ་སྒྲངས་པར་
དགེ་སྟོང་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མདོ་རྗེ་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། དགེ་
བསྟེན་ནི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་མེད་ཀྱང་དགེ་བསྟེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་
བསྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་རྗེ་པ་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པ་དགེ་བསྟེན་དུ་འདོད། ཕྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་

གསུམ་འཛིན་པ་དག་བསྟེན་ཏུ་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ལྷ་པ་དག་བསྟེན་སྦྱར་(༡༩)བ)ན་སྦྱབས་
འགྲོ་ཙམ་གྱི་དག་བསྟེན་ཏུ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་སྦྲང་བྱ་ལྷ་པོའི་དམིགས་བསལ་མེད་པའི་སྦྱབས་
གསུམ་འཛིན་པའི་དག་བསྟེན་ཏུ་འགྲོ་བས་ཡེན་ལུགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་འོག་ནས་
འབྱུང་པ་ལྷ་པ་ཡེན་དགོས་ཤིང་། འདི་ལ་སྦྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་གཞན་མ་བྱུང་བས་གཞན་ནམས་
ལས་སྒྲ་པ་འདྲ་ཞིག་སྦྲང་ཡང་། ཆོས་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་སྤོང་བ་སྟོག་
གཅོད། ཆོག་རྒྱུ་པ་སྟོགས་ཀྱིས་ཀྱང་པ་རོལ་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་གནོད། ལྷ་འབྲོག་སྟོགས་ཀྱིས་ལོངས་
སྤྱོད་ལ་གནོད། གཞན་གྱི་མཆིས་བྱང་ལ་སྦྱང་བས་བདག་པོ་དང་གཞན་གྱི་སྒྲུ་པ་སྟོགས་ལ་གནོད།
ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་མི་མཐུན་པའི་ཐུ་མ་བྱས་པས་རྒྱུ་ནལ་ཏུ་ལེབས་པ་ལ་གནོད། དེ་དག་ཀྱང་གྱི་ཅ་
བསྟོས་འབྱུང་གིས་བྱེད་པས་རྒྱ་བཞི་ཆར་དང་ལྷ་པོ་སྦྱབས་འགྲོའི་ཁོངས་སུ་འགྲོ་བར་མ་ཟད་རབ་བྱུང་
གི་བདུང་བ་གཞན་དག་ནས་ཀྱང་རགས་རིམ་ཙམ་ཆར་བས་དེ་ལྷ་པ་ན་སྦྱབས་འགྲོ་ནི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་
སྦྱ་གཅིག་སྤྱོད་པའི་དག་བསྟེན་དེ་དོན་ཏུ་ཡོངས་རྫོགས་དག་བསྟེན་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་
བར་དོགས་མེད་འོན་ཀྱང་ཆོས་མདོན་པར་བག་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྦྲང་མེད་པ།
གཉི་མཁ་མེད་པ་དང་། བཅོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་དག་བའི་ཆོས་ནམས་བསྟོམ་ཞིང་།
ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ནམས་ལ་སེམས་བསྐྱང་བ་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་ལྷ་པ་ན་སྟེ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་
རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྦྲང་བྱ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡང་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་དོགས་
སེལ་ནམ་དཔྱད་ཀྱི་མགིན་པ་(༡༩༩ན)འདེགས་དགོས་སོ། །

ཡེན་པའི་ཆོག་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བས་སྦྱབས་འགྲོའི་རྗེས་སུ། བདག་རི་མྱོད་འཛོའི་བར་ཏུ་
དག་བསྟེན་ཏུ་བཅུན་པས་བཟུང་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད་པས་དག་བསྟེན་གྱི་སྒྲུ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན།
བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་ཁས་སྤྲངས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་པའི་མྱིར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་དག་སྦྱོང་ཏུ་གྱུར་ནས། མཐུག་ཏུ་གདམས་པས་བརྗོད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་འཆད།
སྦྱབས་འགྲོའི་སྒྲུ་པ་ཡེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་ལས། འཛིགས་

པས་རྒྱག་པའི་མི་རྒྱུས་ནི། ཁལ་ཆེན་རི་དང་ནགས་ཆེལ་དང་། རྫོན་ཤིང་དག་ལ་རྒྱབས་འགོ་རྟེ། རྒྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་ཐང་མི་འབྱུང་། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ནི། སྐུ་འདུན་དག་ལ་རྒྱབས་འགོ་བ། རྒྱག་བསྐྱེད་རྒྱག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་དང་། རྒྱག་བསྐྱེད་ཡང་དག་འགགས་པ་དང་། བདེ་གཞི་བྱ་བར་འདས་བྱས་ནས། རྒྱག་བསྐྱེད་ཀུན་ལས་གྲོལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་དང་རི་ར་བ་ཁང་ཁྱིམ་རྫོན་ཤིང་སོགས་ཀྱིས་གནས་རྒྱབས་ཀྱི་རྒྱབས་ཡོང་ཡང་གཏན་གྱི་རྒྱབས་གནས་སུ་མི་འོས་པས་འཁོར་བ་རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་རྒྱབས་ནི་དགོན་ཅོག་གསུམ་རྟེ། དེ་ལ་ཡང་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་ཀྱི་བྱ་ཁྱེད་རྒྱ་བས། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ལམ་བདེན་ཡིན་གྱི་གཞུགས་སྐྱ་མིན་ཟེར་ཡང་། མདོ་རྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས། སངས་རྒྱས་མི་(༡༩༩༧)སྒྲོབ་པའི་ལམ་བདེན་ཆོས་སྐྱ་དང་གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་། དགེ་འདུན་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཀྱི་ལམ་བདེན་གཞུགས་སྐྱ་དང་བཅས་པ་དང་ཆོས་བྱ་བར་ལས་འདས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་རྒྱུས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚོན་སངས་རྒྱས་ནི་རང་ཉིད་རྒྱུབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་པས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་བདག་ཉིད་དང་། རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འཛིགས་པ་དང་རྒྱག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོབ་པའི་ལུགས་རྩི་ཆེ་བ་དང་། ཟང་ཟེར་གི་མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་པ་པའི་མཚོད་པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་རྟེ་རྒྱ་བཞིས་སངས་རྒྱས་རྒྱབས་སུ་འོས་ལ། དེ་ལྟ་བུས་བསྟན་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་འོ་ནས་རྒྱབས་སུ་འོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཤིས་ནས་རི་ལྟར་འགོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པའི་དད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུར་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་ནས་སྤྱི་ལོ་པའི་སྒྲོན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་དེ་རྒྱུ་པ་པའི་གང་ཟག་ལ་གཏན་གྱི་རྒྱབས་སུ་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་པས་བྱུང་བར་ཤིས་དགོས་པས་དེ་དག་གི་ཀྱི་བྱ་ཁྱེད་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ནི་རང་མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་མཚོན་ཉིད། ཆོས་དགོན་ཅོག་ནི་མདོན་

པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་འབྲས་བུའི་མཆོན་ཉིད། དགེ་འདུན་དགོན་ཅོག་ནི་གཞན་གྱི་མན་ངག་གིས་ཡང་དག་པར་བརྒྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །སངས་རྒྱས་ནི་ལུང་ལེགས་པར་འབོགས་པའི་(༡༩༩ན) འཕྲིན་ལས། ཆོས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྦྱང་པའི་དམིགས་པའི་འཕྲིན་ལས། དགེ་འདུན་ནི་སྒོ་བ་མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན། སངས་རྒྱས་ནི་བསྟེན་བཀྲར་ལ་གུས་པ། ཆོས་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་གུས་པ། དགེ་འདུན་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་པོའི་དངོས་པོས་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་ལ་གུས་པས་ཞེན་པར་བྱ། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྱོ་ཉི་པར་རྒྱབ་པའི་རྒྱབ་པ། ཆོས་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུར་བ་གོམས་པར་བྱ་བའི་རྒྱབ་པ། དགེ་འདུན་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཐུན་མོང་གི་རྒྱབ་པ། སངས་རྒྱས་ལ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོས་ལྷན་འདས་དེ་ནི་སོགས། ཆོས་ལ་ཐོག་མར་དགེ་བ་སོགས། དགེ་འདུན་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་སོགས་སོ་སོར་དྲན་པའོ། །

སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཀླང་གཉིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་གཅིག་སྤྱི་ཡོན་ཆོས་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བ། དགེ་འདུན་ལ་ནི་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེས་བསམ་པ་སྤུན་སྦྲུལ་ཆོགས་པར་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་ཚུལ་ནི། ཀླུ་པོ་དང་ལ་ཟ་ཆོས་རྒྱན་གྱི་འཛིགས་པ་ལས་རྒྱབས་འཛོལ་བ་ནི་འཛིགས་སྦྱོབས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། བྱི་མ་བདེ་འགོ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དུ་རྒྱབས་འཛོལ་བ་ལེགས་སྦྱོན་གྱི་རྒྱབས་འགོ་ཡིན་པས་དེ་སྟིང་ཐག་བ་ནས་རྒྱབས་སུ་འགོ་བའི་ངེས་པ་མེད། རང་ཉིད་གཅིག་སྤྱི་ཡོན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྒྱབས་འགོ་སྦྱེས་སུ་འབྲིང་གི་རྒྱབས་འགོ། སེམས་ཅན་(༡༩༩བ)ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་ནས་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་སྦྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་རྒྱབས་འགོ་ཡིན་པས་བྱི་མ་གཉིས་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ལས་སྒྱོབ་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་དེའི་ཐབས་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ལྟ།

ཆོས་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་རྒྱབས་དངོས་ལྟ། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་

ལ་དེ་རྒྱལ་པའི་གོགས་ལྷ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ཁྱེད་འདུག །དབང་ལྷག་སོགས་སྟོན་པར་འཛིན་
པ་དང་། དེའི་ཚོས་རྒྱལ་པ་དང་། དེ་རྒྱལ་པའི་གང་ཟག་ནམས་གོགས་སུ་འཛིན་པ་སྤངས་ལ་རྒྱལ་པས་སུ་
འགོ་སྟེན་པ་གྱིས་ལ། འདིའི་རྗེས་སྟོན་བཟུ། ཚོ་ག་དངོས་གཞི་གོང་དང་འདྲ་བ་ལ། བདག་རི་མིན་
འཚོའི་བར་དུ་རྒྱལ་པས་གསུམ་འཛིན་པར་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་འདོན་པ་བསྒྲུར།

བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། རྒྱལ་པས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གང་ཞིག་
གསུམ་ལ་རྒྱལ་པས་འགོ་བའི། །དགེ་བསྟེན་ཉིད་དུ་དམ་བཅས་པས། རྒྱལ་པས་ནི་གསུམ་པོ་བསྐྱབ་པར་བྱ།
སུ་སྟེགས་ཀྱང་ལ་གྲུས་པ་ཡིས། །མཚོད་དང་ལྷག་འཚལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་རྩ་༥། ལྷ་གཞན་ལ་
ལྷག་མི་བྱའོ། །མཚོད་པ་མི་བྱའོ། །པཀྱར་སྟེ་མི་བྱའོ། །གནས་སུ་ཕྱིན་ན་མདོན་སུམ་དུ་འགྲང་སྟེ་སེ་
གོལ་གྱི་རྒྱས་གོ་བར་བྱས་ནས་གཙུག་ལག་གི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་པས་དེ་ལ་ཕན་གདགས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་དང་འཛིན་ཏེན་པའི་ལྷ་ལ་ལྷག་མཚོད་མི་བྱ་ཞིང་། ལྷ་ཏེན་
གྱི་རྩར་ཕྱིན་ན་སེ་གོལ་གྱི་རྒྱ་སྟོན་དུ་འགོ་བས། ཚོས་ནམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་(༡༩༣༩)ལས་བྱུང་། ཞེས་
པ་ལྷ་ལྷ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཚོགས་བཅད་འདོན་ཞིང་ཕན་གདགས། རྒྱ་གཞུགས་དང་མཚོད་ཏེན་
དངོས་བསྟན་ལྟ་ཅི། དྲིས་པས་ཅེད་མོའི་ཕྱིར་གཞུགས་བརྟན་གྱི་རྣམ་པ་བྱས་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྗེས་
སུ་དན་ནས་གྲུས་པར་བྱ་ཞིང་། འགོ་མ་ལྷགས་སོགས་མི་གྲུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྤྱང་། དགེ་བ་གང་བྱས་
སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བར་བསྟོ། ཚོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཚེ་སྟོངས། ཐེག་པ་
ཆེ་རྒྱུད་སོགས་རིས་སུ་བཅད་དེ་ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་པ་མི་གསོག། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཁྱད་དུ་
སོད་པ་དང་། རྟེགས་བམ་མེར་བསྟེག་པ་སོགས་ཚོས་ལ་མི་གྲུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྤྱངས། ཚོས་ཉན་
བཤད་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་གྲུས་པ་དང་ཕན་གདགས་པ་ལས་མི་གྲུས་པ་དང་གཞོད་པ་མི་བྱ་ཞིང་ཚོས་
བཤད་པའི་དགེ་བ་ལྷུང་འདས་སུ་བསྟོ། དགེ་འདུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གོགས་སུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་
འགོགས། དགེ་འདུན་བཞིར་ཡོངས་པ་འཇམ་རྒྱན་བཞུགས་སོགས་དགེ་འདུན་གཅིག་ལ་འང་གྲུས་པ་ལྟར་
ལེན་པ་ལས་བརྟན་པ་སྤྱང་ཞིང་། མཐའ་ན་ལྷན་པ་སེར་པོ་གཅིག་ཅུམ་ལ་འང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ན་བཟར་

མོས་ནས་འགོ་མ་ཡུགས་མི་བྱ། དེར་མ་ཟད་ཀླུ་མིམས་འཆལ་པའི་དགོ་སྒྲོང་ལ་ཡང་མི་བརྟན་པར་
 གྲུས་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་སྒྲུང་པོ་ཆེའི་ཀླུ་པོས། རོན་པ་དྲུག་རྒྱིག་གི་གོས་ཀྱིན་པ་ལ། ཆོས་གོས་ཆོན་ཆེན་
 ཀྱིན་པ་འདི་དག་ནི། འཕོར་པའི་ཀླུ་མཆོ་ལས་ནི་སྟོན་མཛད་པའོ། ཞེས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཀླུ་
 སོགས་ལ་ཐརྟེན་ནས་དགོ་འདུན་རྗེས་སྤྲོན་པར་བྱ། སྟོན་མོང་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ལ། སྤྲོད་པ་ལས། སྟོབ་
 (༡༩༧)མ་གྲུས་ལྷན་སྒྲུ་མ་བཟང་པོ་དེ་དག་གིས། སྒྲུ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཉག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །
 ཅི་ཕྱིར་ཞེན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། སངས་རྒྱུ་ཆོས་རྣམས་དགོ་པའི་བཤེས་ལ་བསྟེན་
 ཏོ་ཞེས། ཡོན་ཏན་ཀླུ་གྱི་མཆོག་མངའ་ཀླུ་པ་དེ་སྒྲུང་གསུང་། ཞེས་སྟེས་བྱ་དམ་པ་ཡུན་དུ་བསྟེན་པ་
 ལ་བསྟེན་ནས་དེ་ལས་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དམ་ཆ་ཤས་ནས་རང་ལ་འགོས་པར་འབྱུང་། ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཉན་པས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲུང་གཉེན་གྱི་སྒྲུང་དོར་ལེགས་པར་ཤེས་
 པར་འབྱུང་། ཐོས་པ་དེ་ཀླུ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལ་བསྟེན་ནས་བསམ་བློ་གི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་
 དོན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བསྟེན་ནས་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་འཕེལ། ཆོས་བྱ་རན་
 ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ་པན་པའི་ཆོས་དེ་ལམ་དེ་སྒྲུབ་པ་བདེན་བཞི་བསྟོམ་པ་ཡིན། དྲན་
 ཤེས་བཞིན་གྱི་དབང་པོའི་སྒོ་བརྩམས་ནས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཕྱོག་ནས་དགོ་པ་ལ་སྒྱུར་ཞིང་། མ་
 རྒྱས་ནའང་མི་དགོ་པའི་ཚོགས་སུ་མ་ལྟར་པ་བྱེད། སྟོན་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུད་ཆོད་དང་བརྟན་ནས་ལེན་
 པའམ་མ་རྒྱས་ནའང་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད། སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་བརྟེན་བས་སྒྲུས་བཅས་ཀླུ་པ་མཉེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཅན་ལ་
 གཞོད་འཆོ་སྟོང་། ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་གས་མ་འབྲུབ་ན་ཉིན་མཚན་རེ་རེར་འཕྱོར་ན་མཚན་པ་རྒྱས་པ་
 དང་། མ་འབྲུབ་ན་རྒྱ་གཙང་ཙམ་གྱི་མཐའ་བརྟེན་ཏེ་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྒྲུལ་གྱིས་མཚོད། ལེགས་
 ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་སྒྲུབས་གཞན་མི་འཆོལ་(༡༩༨)བར་དགོན་ཅོག་ལ་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་། ཐོག་ལ་
 བབས་ཀྱང་སྒྲུབས་མི་སྒྲུང་བ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་མཚོད་པས་མཚོད། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉམས་
 པ། ལོག་ཏུ་སྟེས་པ། ཐར་པ་མི་འདོད་པ། གང་ཟག་གཞན་ལ་དགོན་ཅོག་གསུམ་འབུལ་པའི་བད་སྒྲུང་

པ། ལྷ་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་བརྒྱུད་དུ་གསོལ། ལུ་སྟེགས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་དུ་གསོལ། ཞེས་བསམ་པ་ཐག་
བསམ་བཞིན་པ། ཤི་འཕྲོས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྟོམ་པ་གཏོར་ལ། ཆེ་འཕྲོས་པ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་
ཀྱིས་བཏར་བ་སྤྲར་བ་རྒྱུར་དུ་རུང་རོ། །པན་ཡོན་ནི་ཐག་མའི་ཉོགས་བཞིན་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་
རྒྱུའམ་འགོ་པ། །དེ་ནི་རབ་འགྲོར་མི་འགོ་སྟེ། །ལྷ་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །མི་ཡི་ལུས་སྤྲུལ་བར་
འཁྱུར། །ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལའང་རྒྱུར་བས་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མར་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་འཆོ་བ་ལས་
བསྐྱུར། །རབ་འགྲོའི་འཛིགས་པ་ལས་ཐར། །ལས་ཉོན་ལས་དགོལ་བས་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་ཀྱིས་
གོས་བར་མི་འཁྱུར། །ཤེས་བྱའི་རྒྱིབ་པ་ལས་གོལ་བས་ཞི་བདེའི་ལམ་དུ་མི་གོལ་བར་མི་གནས་པའི་ལུ་
རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱུར་བ་ཆེན་པོར་འཁྱུར། །རྒྱུའམ་སྤུ་མ་སོར་
བར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་ཐབས་སྤུ་གནས་པས་འགྲུབ་པར་
མི་འཁྱུར། །མདོར་ན་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། འཛིག་རྟེན་རི་རྒྱིད་
སེམས་ཅན་གྱི། །གཞོད་དང་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཀྱལ། །བརྒྱུག་ཅིར་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སངས་
རྒྱུ་རྒྱུའམ་ཆེན་ཉིད་དུ་འདོད། (༡༩༥) ཅེས་སོགས་པན་ཡོན་གིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་དགའ་བ་
བསྟོམས་ལ་ཐལ་མོ་སྟོར་གར་སྟོར་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས་ཞེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ །

ཉོན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་བསྟོན་གནས་ཡན་ལག་ བརྒྱད་པའི་སྟོམ་པ་སོགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཉོན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུར་བ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྟོམ་པ་ལ། རོན་རྣམ་པར་བཤད་
པ་དང་ཆོ་ག་དངོས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བཅ་ཆེན་རག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་སྟོམ་གསུམ་འགྲེལ་པ་
ལེགས་པར་བཤད་པ་རྒྱ་མཐོང་མོར་བྲུ་ལས། །སོ་ཐར་ལེན་པའི་རྒྱལ་ལ་ལུགས་གཉིས་བཤད། །ཉན་ཐོས་
ལུགས་ལ་རིགས་བདུན་རི་རྒྱིད་འཆོ། །འབྲི་གྲང་པ་དག་ཉན་ཐོས་ལུགས་ལ་ཡང་། །བྱང་རྒྱུབ་བར་དུ་

ལེན་ཞེས་ཀྱང་དབྱེ་འཕྲོ་ལ། རྩོམ་པའི་ངོ་བོ་བྱུང་མེད་འཕྱུར་སོགས་དང་། བསྐྱེད་པ་ལྟེན་སོགས་ཀྱང་
 རྩོམ་པ་གཏོང་བའི་ཀྱ། མིན་པར་ཐལ་བའི་གཞོན་བྱེད་རིག་པའི་ཐོག་ བྱུང་ཆོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནི་
 ཟེན་པ་དང་། ལ་ཟེན་ཀྱང་དབྱེ་བྱེད་ས་ལེན་སྒྲ་མོད། འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་ཅོད་གཞི་སྤྱ།
 བཟུང་བས་གཞོན་བྱེད་མུར་བཞེན་ཅིས་མི་མཚུངས། ཤི་འཕྲོས་ལྟ་དང་བྱིས་པའི་དུས་ཉིད་ནས། དགོ་
 སྒྲོང་འཕྱུར་ན་འདུལ་བའི་གཞུང་ལས་བཀག། བསྐྱེན་གནས་གཙོ་ཆེར་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་མཐའ།
 ཉན་ཐོས་མེ་གཉིས་སྒྲ་ལུལ་ལེན་པའི་རྟེན། ཐུང་དང་ཆེ་བ་ཀྱང་དཔྱོད་ལྡན་པའི་གཏམ། ཐེག་ཆེན་དོན་
 ཞགས་རྟོག་པ་ནས་གསུངས་ཡིན། བསྐྱེན་གནས་ནང་པར་འབྱུལ་དང་འཕྲོལ་ཞེས་པ། ཆོས་པ་རྒྱས་
 མེད་ལུང་སྒྲོམ་ཅམ་དུ་ཟད། བསྐྱེན་གནས་བསྐྱེད་ཆོ་སྒྲོམ་འདོད་པ་ཡང་། བསྐྱེན་གནས་ཉན་ཐོས་
 གཞུང་ལུགས་གཙོ་ཆེ་དང་། ལྟ་སྒྲོམ་གསང་སྒྲགས་བྱུང་ཆོས་མ་ཤེས་གཏམ། །(༡༩༦ན)འོན་ཀྱང་སྒྲགས་
 བས་གསུངས་པའི་བསྐྱེན་གནས་སྒྲོམ། བསྐྱེད་ན་བྱ་བྱུང་ལུགས་བཞེན་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱིས། ཤི་དམ་
 སྒྲོམ་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བར་ཐོབ། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡི། ཆོ་ག་མང་བྱུང་དྲིང་སང་
 དགོས་ལུས་ཆུང་། དེས་ན་བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་ཉེར་བཟུང་ནས། ཆོ་ག་ཉན་ཐོས་ལུགས་བྱེད་གནད་ཀྱི་
 དོན། ཅིས་སྒྲོམ་ཆོག་གསལ་བར་མཛད་པ་བཞེན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་
 པོ་དེ་རི་སྤྱིད་འཕྲོལ་བར་དུ་ལེན་པ་དང་། བསྐྱེན་གནས་དེ་སང་ཉི་མ་མ་གར་ཀྱི་བར་དུ་ལེན་ཞིང་ལུལ་
 ཀྱང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡང་དགོ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་ལས་ཉེ། དགོ་སྒྲོང་
 དང་། དགོ་སྒྲོང་མ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ནི་དགོ་འདུན་ལས་སོ། གཞན་དག་ནི་གང་
 ཟག་ལས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོ་འདུན་ནི་བཞེད་ཡོངས་པ་དང་གང་ཟག་ནི་དགོ་སྒྲོང་མ་མ་གང་
 རུང་ལ་བྱེད་དགོས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེའི་ལས་ཆོག་ཏུ། འདུལ་བའི་བསྐྱེན་
 གནས་དགོ་སྒྲོང་ལས་ལེན་པའི་རེས་པ་མི་སྤྱང་མེ། ལུང་ལས་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་ཀྱིས་
 གཞན་ལ་བསྐྱེན་གནས་འཕྲོགས་པར་བཤད་པའི་བྱིང་། ཞེས་གསུངས།

ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཞན་ལས་མཐོས་པ་ནི་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཅམ་དུ་འཕྱུར་བྱིས། བསྐྱེན་

གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་བར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ལྷག་ཚང་ལོ་རྩ་བས་ཀྱང་འདི་དང་མཐུན་པར་གསུངས་
ཤིང་། ལུང་གོང་མའི་དོན། གཞན་དག་ཅེས་པའི་དོན། གང་ལ་ངེས་འཛིན་ན་དགེ་ཚུལ་པ་མ། དགེ་
བསྟན་(༡༩༧བ)པ་མ། བསྟན་གནས་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་དར་ཚོགས་ལ་གཞན་ངེས་འཛིན་རྒྱ་མེད་དོ། །
དེ་ཡང་ལེགས་སྤྱད་ཅམ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཤན་པ་དང་། བྱི་
བྱེད་པ་དག་གིས་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་བསྟན་གནས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་རུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། ལེགས་སྤོན་ཅམ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་རྒྱ་རྒྱུ་རྗེའི་
གསལ་བའི་སྤོན་མེ་ལས། བསྟན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཅམ་ཞིག་བྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པ། སངས་
རྒྱས་འཛིན་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་གོང་དུ་ཡང་ཡོད་པས། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་། ལེགས་སྤོན་ཅམ་
ཀྱི་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྟེ་པའི་གནད་ཀྱིས། གསོ་སྦྱོར་འདོད་སྦྱོད་ལྟ་ལྟས་ཡིད་འོང་བ། རྒྱུས་པ་
བྱད་མེད་དག་ལ་སྦྱལ་བར་བཅུ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

འདིའི་རིགས་བསྐྱེས་ནས། སྤྱིན་སྒྲིམ་བྱི་མ་བདུན་ལའང་། འཛིགས་སྦྱོབས་ཅམ་དང་ལེགས་
སྤོན་ཅམ་དང་། ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་
པས་ཀྱལ་ནས་སྤངས་ཏེ། ཚོགས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་དགོས་པའི་སྒྲིམ་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །

དགེ་བསྟན་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སོགས་ལེན་པ་རྒྱུ་བས་འགོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་གནད་དེ་ཁོ་ནས་
ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྦྱས་ཀྱང་རྒྱུ་བས་སྦྱ་འགོ་བ་
བརྒྱུ་བ་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བཤད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་གསུང་རིགས་འགའ་ཞིག་ལས། སྒྲིམ་པ་དེ་བརྒྱད་
ལ་འཛིགས་སྦྱོབས་ལེགས་སྤོན། ངེས་འབྱུང་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་(༡༩༧ན)ནི། རིང་པའི་རྒྱ་
དུས་ཀྱི་ཀྱལ་སྤོང་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཉེ་པའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀྱལ་སྤོང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་མ་ཟེན་
ན་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་མི་འཆགས་པའི་བྱིར་དོ། །དེས་ན་བརྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མ་གཏོགས་རིགས་བྱི་མ་
བདུན་ལ་སོ་བར་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འཕམ་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་བྱའོ། །

སྒོམ་པ་སྒྱེ་བའི་རྟེན་ཡང་མཛོད་ལས། ཟ་མ་མ་ནིང་སྒྲུ་མི་སྟན། །མཆོན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་
ནམས་ལ། །སྒོམ་མིན་སྒོམ་པའང་དེ་བཞིན་ལ། །ཞེས་ཟ་མ་མ་ནིང་། །སྒྲུ་མི་སྟན་པ་མ་གཏོགས་པའི་གླིང་
གསུམ་གྱི་སྒྱེས་པ་བྱང་མེད་ལ་སྒྱེ་བ་ཉན་ཐོས་བྱེ་སྒྲུ་བའི་ལྷགས་ཡིན་པ་འདྲུལ་མཛོད་གཞིར་བཞག་ན་
འདི་གཙོ་ཆེ། མདོ་སྡེ་པ་ནམས་དྲུང་འགྲོ་སོགས། །འགྲོ་བ་གཞན་ལའང་སྒྱེ་བར་བཤད། །སྒྲུང་བའི་ལྷལ་
ཡང་དགེ་བསྟེན་སོགས། །གང་ཡང་རུང་ལས་སྒྲུང་བར་གསུངས། །ཤུ་གཞིན་རྒྱ་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་བས་དུས་
བཟང་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བསྟེན་གནས་བསྐྱུངས་པ་དང་། །ཀྱུ་མཆོ་ཆེན་པོའི་སྒྱུ་ཆེན་པོ་ནམས་དྲུས་
བཟང་ལ་ཀྱུ་མཆོ་ནས་བྱུང་སྟེ། །གསོ་སྦྱོང་ལེན་པ་ལ་སོགས་གསུངས་པས་བསྟེན་གནས་གྱི་སྒོམ་པ་དྲུང་
འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་གྱི་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་དང་། །ཟ་མ་དང་མ་ནིང་ལ་ཡང་སྒྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། །དྲང་སྲོང་
གནས་མཆོག་གིས་ཁུས་པར། །ཁྱིམ་པ་དང་རབ་རྩ་བྱུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཆོག་གེས་པ་ཞིག་ལ་ལེན་
པར་གསུངས་ཏེ། །ལུང་ལས། །ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་གནས་སོག་པར་
གསུངས་པས་དགེ་སྦྱོང་ཁོ་ན་ལས་ལེན་པར་མ་དེས་པར་བཤད་པ་ནི། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། །དེ་ལ་
གཞན་དྲུང་(༡༩༧བ)ལོས་པས་ནི་ལེགས་པར་སྦྱང་བ་ཙམ་དྲུང་འགྱུར་གྱིས། །བསྟེན་གནས་གྱི་སྒོམ་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་དྲུགས་ལ་སྒྲོན་ལས་བྱེ་བྲག་སྒྲུ་བ་ནམས་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱི་
སོ་ཐང་སྒོམ་པ་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་དང་། །རི་སྒྲིང་འཆོའི་མཐའ་ཅན་གཉིས་ལས་མ་བཤད་པས་ཉིན་
ཞག་ལྷ་སོགས་གྱི་བསྟེན་གནས་སྒོམ་པ་མི་འཐད་ཅེས་བཞེད་དོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། །ཕྱིན་ཆད་སྒོམ་
པ་སྒྱེ་བ་ལ་ཡང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཕྱིན་ཆད་པོ་འདི་སྒྲུལ་ཡང་མ་བསྟན་
པས་བྱེ་བྲག་རྩ་སྒྲུ་བ་ནམས་ནི་མི་བཞེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རང་ལྷགས་ཉན་ཐོས་སྟན་མོང་པའི་
བསྟེན་གནས་སྒོམ་པ་ནི། །བྱེ་སྒྲུ་ལྟར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཅན་དྲུགས་ལེན་པ་འདི་རིགས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུང་བ་ནི་འཐད་པར་མཛོད། །མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་དེ་ཉིན་ཞག་བྱེད་པའི་བསྟེན་གནས་ལྷ་སྟ་
སྟེ། །དེ་ནི་བར་མའི་དགེ་བ་ཙམ་ལས་བསྟེན་གནས་དངོས་མིན་ནོ། །

དེར་སང་ཁྱིམ་པ་ནམས་གྱིས་ལེན་པའི་ཡོངས་གྲགས་གྱི་བསྟེན་གནས་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟེན་གནས་ནི། མོ་ཐར་དང་མི་འདྲ་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་གྱི་ཕྱད་ཏུ་ལེན་ཞིང་།
 སང་ནང་པར་ཞེས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ལེན་ཡུལ་གང་ཟག་དང་། རྟེན་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་གཞུགས་དང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལྷ་ལུའི་རྒྱ་དང་ཐོགས་བཅུའི་སྒྲ་མ་རྒྱལ་པ་སྐས་བཅས་
 མཁའ་བྱེད་ཏུ་བཞུགས་པ་དང་རྒྱལ་བྱངས་པ་སོགས་རྟེན་གྱི་བྱད་པར། ལེན་ཚོག་རི་ལྷ་རྩོན་གྱི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་དང་། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ་སོགས་(༡༩༥༣)བརྗོད་བྱ་མི་འདྲ་བ།
 བསམ་པ་ཚོ་ག་འདིས་བླངས་པས་གསོ་སྦྱོར་གི་སྒྲུལ་པ་སང་ཉི་མ་མ་གར་གྱི་པར་དང་སྟོན་ཏུ་གང་ཟག་
 གས་དགོ་འདུན་ལས་བླངས་པའི་དགོ་སྦྱོར་དགོ་སྦྱུལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་རི་སྟོན་འཚོའི་བར་ཏུ་བསྐྱང་སྒྲུལ་པའི་
 བྱད་པར་དབྱེ་བྱལ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུལ་པ་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་འཛོག་པས་ཉན་ཐོས་གཞུགས་ཅན་གྱི་
 སྒྲུལ་པ་དགག་གཏོང་གཉིས་བྱུང་དོགས་མི་དགོས། སྐར་བྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་མོ་ཐར་ལ་
 ཉན་ཐོས་རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ག་སྐར་མི་དགོས་ཤིང་། སྐག་ཚང་ལོ་ལྷ་པའི་འདུལ་ཁྲིམ་ཏུ། ས་གཞན་
 རང་ལ་བསྟོས་ནས་བསད་པར་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གང་ཏུང་གིས་ཤེས་ན་སོགས་ཏེ། བཤན་པའི་
 ཚོང་འདུས་ནས་དགོ་བསྟེན་དད་པ་ཅན་གྱིས་བླངས་ནས་ཟ་བར་གནང་ངོ། །སྒྲུལ་བརྒྱ་པར། ཡ་རབས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཉ་དང་ག་གནང་གང་། །གཞོད་དང་བཙེ་མེད་རོ་སོགས་ལ་ཆགས་དང་། །ཡོངས་སུ་བཅལ་
 པའི་སེམས་དག་སྐྱངས་ནས་ནི། །ལྷུང་བཟེད་འོངས་པ་དེ་ལ་བརྟག་སྟེ་བཟལ། ཞེས་སོ། །སྟག་གི་གོད་
 མ་ནི་བཙོག་པས་བཀག་གོ། ཞེས་ཟེར་མོད། །འ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྷག་མར་བྱས་པའི་ག་གང་ཡིན་དེ་
 མཚུའི་ཐན་སྟོར་པོར་ཏེ་ཟ། ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་བཤད་ན་ཅེ་སྐྱང་དང་འ་ལས་སྟག་
 བཙོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས། སྟག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆགས་ཤིང་བརྟོས་པ་དང་བཅས་པས་བཀག་གོ། །

རོ་པོའི་སྟོན་ནས་མི་ཏུང་བཞི་བྱང་པོ་ཆེ་སོགས་ཏེ་སྟུ་ནི་སྟུལ་ལོ། །མིག་གཅིག་པ་ནི་རྒྱང་ལག་གི་
 མིག་པ་ཁ་ཏག་མེད་པ་པོར་སྟུ་སོགས་བྱ་ཤིང་རྟ་མོ་སོགས། སྟུ་གོར་སྐམ་ཏུ་གྲགས་པའོ། །འེུ་སྟེན་
 བེ་ས་ལས་(༡༩༥༤)སྟེས་པའི་འཕུ་རིང་པོའོ། །བཅད་པ་ལས་བྱུང་བཞི་དེ་ལྷ་ར་བཀག་པ་ལས་བྱུང་བ་
 ཞེས་པ་ཡིན་པ།

ཞར་བྱུང་ལོ་མ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ་ནི། སྒྲུང་པོ་སོགས་ཏེ། ས་པ་སྒྲོས་པར་གཤམ་ཞེས་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ་ནད་པ་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཅ་འབྲེལ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ནད་པ་ལ་ནི་མིའི་ས་པ་གཤག་
པའི་ཤུགས་ལས་གཞན་རྣམས་གནང་བར་གྲུབ་པས་སོ། །དེས་ན་གང་དག་འདུལ་བ་ནས་ས་པ་མ་གནང་
ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་གིས་ནི་འདུལ་བ་མི་གཤམ་པའི་སྒྲོངས་པ་དང་། རང་ཉིད་ས་པ་མི་ཟ་བའི་ར་བྱུལ་དང་།
གཞན་ལ་ཞེ་སྒྲུང་བའི་ཉོན་མོངས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་བའི་ཅ་ཅ་བསྐྱགས་པས་ལྷས་བྱིན་གྱི་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་ལ་གནས་པར་བསྟན་ཏེ། །

འོན་ཀྱང་སྒྱིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞན་རྗེས་སྤུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་བྱང་དོན་ཡིན་ན་
གིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཞེས་བྱུང་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསོ་སྦྱང་སྒྲུངས་ཆེ་རེས་པར་ས་པ་དང་སྒྲོག་བཙོང་སོགས་
སྦྱོང་དགོས་པ་ལང་གཤམ་གསལ་སྤྱོད་དེ་ར་འཕགས་པ་མིན་པས་བསྟེན། །མི་བསྟེན་པར་ཡང་བྱེད་
པ་སྟེ། །ས་པའི་གཅན་གཟན་རྣམས་ཀྱི་ཟས། །པཟར་མི་རུང་བར་ཐུབ་ཆེན་གསུངས། །ཐོས་ན་ཉེས་པ་
གང་ཡོད་དང་། །མ་ཐོས་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་དག །ས་ཟ་དེ་ལ་གང་ཡིན་པ། །སྒོ་སྒོས་ཆེན་པོས་གསེས་པར་
གྱིས། །འཕྲུལ་པ་དང་ནི་གཉེན་བཤེས་དང་། །ཁྱུ་ཁྱུག་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། །འཕྲུང་པོ་རྣམས་ནི་དངང་
འཕྲུང་བས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་ས་པ་མི་བཟུང་། །ས་རྣམས་དང་ནི་སྒྲོག་བཙོང་དག །ཆར་དག་རྣམ་པ་
སྒྲུ་ཆོགས་དང་། །ཀུན་དང་སྒྲོག་སྤྱོད་བཞིན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་སྦྱང་། །ཞེས་དང་། །ཡང་དེ་
ཉིད་ལས། །ཁེ་ཡི་བྱིར་(༡༩༤ན)ནི་སེམས་ཅན་གསོད། །ས་ཡི་བྱིར་ནི་རོར་སྒྱུན་བྱེད། །གཉིས་ཀ་སྟེག་
པའི་ལས་ཅན་པས། །ཤི་ནས་འོ་དོད་འབོད་པར་ལྷུང་། །བཙོལ་འཛོལ་འདུ་གཤམ་དེ་མེད་ན། །རྣམ་
གསུམ་དག་པའི་ས་པ་ཡང་མེད། །རྒྱ་མེད་ལས་ནི་ཡོད་མིན་པས། །དེ་ཡི་བྱིར་ན་བཟང་མི་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་
པ་ནི་དེ་དག་གིས། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བར་བྱ། །སྒྲོགས་བཙུ་སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལུན་འདས། །ཐམས་
ཅད་རབ་ཏུ་སྦྱོང་བར་འཕྱུར། །གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་ཟ་བར་བྱེད། །ཤི་ནས་གཅན་གཟན་རིགས་སྤུ་ལྷུང་།
དེ་མི་ཞིས་པ་སྦྱང་བ་དང་། །སྒྲིན་པ་དག་ཏུ་སྒྱེ་བར་འཕྱུར། །ཐམས་ཆེར་གདོལ་པའི་རིགས་སྤུ་སྟེ། །རྩོན་
པ་དཔེ་ས་པ་ཅན་རིགས་དང་། །ཡང་ན་སྤུ་མེན་རིགས་སྤུ་སྟེ། །ས་ཟའི་རིགས་སྤུ་སྟེ་བར་འཕྱུར། །སྒྲིན་པོ་

བྱི་ལ་ལ་སོགས་པའི། །མངལ་ཀུན་ཏུ་ནི་སྒྲིབ་བར་འབྱུང། །སྒྲུང་པོ་འཛིང་དང་སྒྲིབ་ཆེན་དང། །སོར་མོ་
འཕྲེང་བའི་མདོ་དག་དང། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་འདི་ལས། །རས་ནི་ག་ནི་རབ་ཏུ་བཀག །ཅིས་
གསུངས་པས་ཤེས་ནུས་སོ། །

འདི་སྒྲོང་ལ་མང་ཐོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མཆོའི་སྒྲོམ་གསུམ་འགྲེལ་པ་ལས། །དེ་ལྟར་དགོ་བསྟེན་གྱི་
སྒྲོམ་པ་ལ་ཆོ་ག་མི་འདྲ་བའི་གནད་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་སྒྲུབས་སུ་བབ་པ་བསྟེན་གནས་གྱི་ཆོ་ག་རི་
ལྟར་བྱེད་སྒྲོམ་ན་དགོ་བསྟེན་དང་འདྲ་བར་བསྟེན་གནས་ལ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་དབང་གི་ཆོ་ག་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་འབྱུང་སྟེ། སྒྲུབས་འགོ་ཙམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱད་ཁས་ལེན་གསུམ་བྱེད་པ་མདོ་སྟེའི་
ལྷགས་དང། སྒྲུབས་འགོ་བཙུམ་བྱེད་དུ་བྱས། བདག་བསྟེན་གནས་པར་བཟུང་དུ་གསོལ་ལན་གསུམ་
བྱེད་པ་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་(༡༣༧)གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི་འདུལ་ལུང་སོགས་ལས་
མ་བཤད་ཀྱང་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས་བྱགས་ལས་བཤད་པའི་ལྷགས་དང། དང་པོ་ནི། གནས་འཛོག་
ནས་བཤད་པའི་ལྷགས་དང། བྱང་ས་དང་སྒྲོམ་བརྒྱད་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་ལྷགས་དང།
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ནི། མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ལྷགས་ལ་བསྟེན་གནས་
སྒྲོམ་པའི་རྟེན་དང། སྒྲུང་ལུལ་སོགས་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྒྲུབ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དུད་འགོ་སོགས་འགོ་བ་གཞན་ལའང་
བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྒྲིབ་བར་མདོ་མཛངས་སྒྲུབ་སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང། སྒྲུང་པའི་ལུལ་
ཡང་དགོ་བསྟེན་སོགས་སྒྲོམ་ལྟར་གང་ཡང་དུང་བ་ལས་སྒྲུང་བར་གནས་འཛོག་གི་མདོ་སོགས་ལས་
བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་པཎ་སྟག་པས། དུད་འགོ་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། སྒྲོམ་པའི་
རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་པའི། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ཡོད་དམ་ཅི། ཁེས་དྲིས་ནས། དེའི་རང་ལན་དུ། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་
བ་བཞི་ལས་སྟེ་པའི་མདོ་སྟེ་པས། དུད་འགོ་སོར་སྒྲོམ་གྱི་རྟེན་དུ་ཁས་མི་ལན་ཏེ། དེས་སོ་ཐར་གྱི་རྣམ་
གཞག་འདུལ་བ་དང་མི་འགལ་བར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །འདུལ་བ་ལས་དུད་འགོ་སོར་སྒྲོམ་གྱི་
རྟེན་ཡིན་པ་བཀག་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མདོ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དག་ལ་ཐར་

པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཟླ་མཛད་སྤྱི་ལོ་གྲུ་བསྟེན་གནས་བསྐྱེད་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་
བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས། གཞན་ལ་བསྟེན་གནས་ཐོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ནི་
བར་མ་དགེ་བ་ཅི་ཡིན་གྱིས། སྟོམ་པར་བཞེད་(༡༧༠ན)པའི་ཚད་ལྡན་སྤྱི་ལོ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། འདུལ་
བར་བསྟེན་གནས་དག་སྟོང་ལས། །ལེན་ཅིང་མི་ཡི་རྟེན་དུ་བཤད། །མདོ་ཟླ་ལས་ནི་དུད་འགྲོ་སོགས། །
འགྲོ་བ་གཞན་ལའང་སྦྱེ་བར་བཤད། ཅེས་བཏོན་ན་གནད་དང་འབྲུལ་པ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་པར་
བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་གྲུ་བ་མཐའ་གོང་ལོག་གི་གནད་ནམས་མ་དགོངས་པའི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅས་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་། ཐེག་ཆུང་གི་མདོ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་
མདོ་ཟླ་པ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡིན་པས། མདོ་ཟླ་པས་མདོ་ལས་བསྟེན་གནས་སྟོམ་པ་བྱུང་བའི་ཡུལ་དང་།
རྟེན་བཤད་པ་དེ་ཚད་མ་བྱེད་ཅེས་པའི་གྲུ་བ་མཐའི་གནད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་གི་མདོ་སྦྱ་རི་བཞེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། གྲུ་བ་མཐའ་སྦྱ་བ་སྤྱི་ཡོད་དེས་ན་ལན་ནལ་མ་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། བྱེད་པར་བྱེད་རང་གིས་མདོ་ཟླ་པས་ཉིན་ཞག་ལྷའི་མཐའ་ཅན་གྱི་བསྟེན་གནས་སྟོམ་པ་ཁས་
ལེན་པར་ལོག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་བཤད། མདོ་ཟླ་པས་བསྟེན་གནས་སྟོམ་པའི་ནམས་གཞག་འདུལ་
བ་དང་མི་འགལ་བར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །འདུལ་བ་ལས་དེ་འདྲ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
ཨེ་དུན། འདུལ་བ་ལ་བསྟེན་གནས་དག་སྟོང་ལས། ཞེས་སོགས་གཞུང་འཛོལ་མི་དགོས། འདུལ་
བ་དང་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོར་ཁས་ལེན་པ་གྲུ་བ་མཐའི་གནད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་ལྷུང་རིགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བར་སྦྱང་དོ། །འོ་ན། འབྲི་གུང་དགོངས་གཅིག་པ་དང་།
བཀའ་གདམས་པ་ལ་ལ་བསྟེན་གནས་ད་ནང་བྱུངས་པ་སང་ཞོགས་འདུལ་ཚོག་(༡༧༠བ)བྱེད་དགོས་
ཟེར་བ་ནི་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ཞེས་ཚིག་གིས་བཅས་དེ་ཁས་བྱུངས་པས་དུས་མཚམས་རྫོགས་
པའི་མཐར་སྟོམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་གཏོང་བ་མ་གོ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དག་སྟོང་གིས་འཛི་པའི་དུས་སྤྱི་
སྟོམ་པ་འདུལ་ཚོག་དགོས་པའི་སྟོན་དུ་འབྱུང་དོ། །

བྱེ་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་བ་ལ་ལུགས་གཞན་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། མདོ་སྡེ་པའི་
 ལུགས་བཞིན་དུ་སྟོན་ལན་གཅིག་རྒྱ་བ་ཕྱུང་དོ་ཙམ་གི་ཚས་བརྒྱད་ལ་བདག་བསྟེན་གནས་པར་བཟུང་དུ་
 གསོལ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ནས། བྱིས་སྐྱེ་ཤེད་ཤར་ནས་ལུན་འགའ་མོང་ཞིང་ཟན་ཟོས་པའི་རྗེས་སོགས་རི་
 ལྟར་འདོད་པའི་ཚོ། བསྟེན་གནས་ལེན་ན་ཡང་ནང་པར་གཞན་ལ་འབུལ་མི་དགོས་ཏེ། བར་པར་སྐྱེ་
 ཤེད་ཤར་པར་པན་ཆད་སྟོམ་པ་དེ་བསྐྱར་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བར་པར་སྟོམ་པ་གཏོང་བར་དེས་སོ།།
 ལྷ་སྐྱེ་བ་རྗེས་སྟོམ་གསུམ་འགྲེལ་པར། བསྟེན་གནས་བསྐྱར་ས་པའི་ལུགས་འདི་ལ་བསྟེན་གནས་ཚས་
 ཅན། ཁྱོད་སང་ནང་པར་འབུལ་ཚོག་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་མཚན་མོ་འདས་ནས་སྐྱེ་ཤེད་ཤར་པའི་ཚོ་
 རང་ལུགས་བྱིས་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རི་ཁྱིད་འཚོའི་བར་དུ་དུས་འཇར་གསུམ་
 ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་གནས་སྟབས་ཅིག་དུ་སྤངས་ནས་བསྐྱར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འབུལ་
 གཞི་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུས་བྱས་པར་སྒྲུང་མོད། རོ་བོ་རྗེས་སྟོམ་ལེས་སྐྱེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སྐྱེ་གསུམ་
 པ་བཞིན་སོག་མང་བསྟེན་གནས་སྟོབ་དཔོན་ལས་སྟབས་ཅིག་དུ་སྤངས་ནས། བྱིས་རང་རི་ལྟར་ནས་འདོད་
 པའི་ཚོ་ལེན་པ་སྟེ་བསྐྱར་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་སྟབས་ཅིག་དུ་སྤངས་ནས་བསྐྱར་བའི་སྟོམ་པ་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་སང་གི་སྐྱེ་(༡༧)ན་ཤེད་ཤར་ནས་གཏོང་སྟེ། ཁྱོད་བསྐྱར་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཁྱོད་སང་ནང་པར་
 ཡན་དུས་དྲག་དུ་བསྐྱར་བའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་ནས་འདོད་པའི་ཉིན་ཞག་
 རེ་རེ་ཁོ་ནར་སྤངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་བསྟེན་གནས་སྟབས་ཅིག་
 དུ་སྤངས་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན། བསྐྱར་ཟེན་པའི་རྗེས་སྐྱེ་འབུལ་མི་དགོས་ཏེ། ཉི་མ་ཕྱི་མའི་
 སྐྱེ་ཤེད་ཤར་པར་གཏོང་བ་དེའི་ཕྱིར་འོ། །

གཞུང་འདི་ལ་བཅ་ལྷག་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཞིན་དུ། རི་ལྟར་འདོད་ཚོ་ལེན་ཞེས་པ། དུས་
 གཅིག་སྟབས་སྐྱེ་ལེན་ནམ་ཅི། ཟན་ཟོས་ནས་ཀྱང་ཁོད་ཅེས་པ། འདིའི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་ན། དེ་འདྲ་ཁྱེ་
 བྲག་སྐྱེ་བ་ཡི། དམིགས་པས་ལ་ཡིན་གྱི་མདོ་སྡེ་པའི། གཞུང་ལུགས་ཡིན་པར་འགལ་བ་མེད། བསྟེན་
 གནས་སྟབས་ཅིག་ལེན་པ་དེ། མདོ་སྡེའི་གཞུང་ལུགས་གང་ལས་ཕྱུང་། ཞེས་པའི་དྲི་བ་མཛད་དོ། །

འདི་ལ་དྲི་པའི་སྒྲོ་ནས་དགོས་པ་བཀོད་པ། དྲི་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་ལྟ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་ལ་ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་དུས་བཟང་
གསུམ་གྱི་བསྟེན་གནས་སྟབས་ཅིག་ཏུ་སྤངས་ནས་ཕྱིས་ནས་འདོད་པའི་ཆོ་བསྐྱེད་སྤྱད་པ་འདི།
མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་སྒྲུབས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྒྱུ་བརྟེན་ནི།
མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཏྲག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོན་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་
བྱས་པ་དེས་ནི་ཟས་ཟོས་ནས་ཀྱང་ནོད་པར་བྱའོ་ཞེས་འདྲེན་པར་མཛད་ཅིང་། (༡༧)འདི་ཉིད་རྫོ་བོ་
རྗེའི་བླ་མ་བཞེས་དང་། རང་རེ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བླ་མ་བཞེས་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་མཐའ་དབྱེད་རྒྱས་པར་གསུང་།

དེ་ཡང་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་པ་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ལུང་རིག་གཏེར་མཛོད་ལས། བྱེ་བླ་
དུ་སྒྲུབ་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་ཐོག་མ་ཆོས་པའི་ལུགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དང་པོར་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དང་།
ཕྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ་ག་གཉིས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་བྱུང་དུ་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཀྱན་སྦྱོར་དང་
ལྷན་པས། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སང་ཉི་མ་
མ་ཤར་གྱི་བར་དུ། ཤར་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བསྟེན་
གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་བཅུན་པས་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་ཆོ་གའི་ཆོག་ལན་གསུམ་དུ་བརྗོད་
པའི་རྗེས་སུ་ཅུ་བ་བཞི། ཆར་། བྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས། མལ་ཆེ་མཐོ། གར་སོགས་སྤང་སོགས་སྤོང་པའི་བསྐྱེད་
པའི་གནས་བརྒྱད་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་བརྗོད། གཉིས་པ་ནི། གཞན་རྣམས་སྤར་དང་འདྲ་བ་ལ། ཟླ་བ་བྱུང་
ངོ་ཅོག་གི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྷ་གནས་གང་ལ་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་བཅུན་པས་
གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ལྟར་སྤངས་པའི་དགོས་པ་ནི། མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་

གྱི་དུས་སུ་ཟས་ལ་ཡོངས་སྤྱད་པས་རྗེས་སུ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་(༡༧༡༣)བསྟེན་གནས་གྱི་ཕྱོམ་
པ་སྤངས་པས་སྟེ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་རང་འབྲེལ་དུ། གང་གི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་
པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ཡང་དག་པར་ཁས་སྤངས་པ་དེས་ནི། ཟན་ཟོས་ཀྱང་ནོད་པར་བྱའོ། །གཞན་ལས་
ནོད་པར་བྱ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དང་པོར་ལེན་པའི་དང་། བྱིས་ལེན་པའི་ཚོགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་
གསོལ་། ཞེས་པ་ནས་དགོ་འདུན་ལ་སྤྱབས་སུ་མཆོད། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་
བཟུང་སྟེ་རི་སྒྲིབ་འཆོད་པར་དུ་སྒྲུབ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྔ་དང་། གནས་གང་ལ་བསྟེན་
གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་བཅུན་པས་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་བཛོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྤར་
ཆོས་བརྒྱད་སོགས་ལ་བསྟེན་གནས་གྱི་ཕྱོམ་པ་བསྐྱར་པར་ཁས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེས། བྱིས་རྟེན་གྱི་
དྲུང་དུ་ཡང་བསྟེན་གནས་གྱི་ཕྱོམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤངས་པས་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་བ་ཡི་ལུགས་
བཞེན་དུ། རི་ལྟར་འདོད་ཆོ་ལེན་ན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ནི་ལུགས་འདི་ལ་མཁོ་རྒྱུ་བས་དཔྱུས་ལྟར་མ་བྱིས་ལ། མདོ་སྟེ་
པའི་ལུགས་འདི་ནི་གང་ལས་བཤད་སྟུམ་ན། བང་པར་གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱ། ཞེས་པའི་མཛོད་འབྲེལ་
ལས། བང་པར་ནི་རེ་ཞིག་ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་ཆོ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གི་ཕྱོམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྤྱིར་བཏང་དང་།
གང་གིས་ཆོས་བརྒྱད་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པར་བྱའོ། ཞེས་སྟོན་ཡང་དག་པར་ཁས་སྤངས་
པ་དེས་ནི་ཟན་ཟོས་ནས་ཀྱང་(༡༧༡༧)ནོད་པར་བྱའོ། ཞེས་དམིགས་གསལ་གཉིས་གསུངས་པའི་དམིགས་
བསལ་འདི་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་བཞེན་དུ་རི་ལྟར་འདོད་པའི་ཆོ་བསྟེན་གནས་ལེན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་
པར་འཆད།

ལྷུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་དུ། ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་ལས་ལན་ཅིག་སྤངས་ནས་སྤར་བཛོད་དེ་
ཟན་ཟོས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལ་སྤངས་ཚོགས་པ་བྱེ་སྤྱོད་རང་ལུགས་སུ་གསུངས་པར་མ་ཁན་ཆེན་
དག་དབང་ཆོས་གཤམ་གྱི་ཕྱོམ་གསུམ་འབྲེལ་པར། དེས་ན་བང་པར་ནི་རེ་ཞིག་ཅེས་སོགས་འབྲེལ་

བ་ལྷ་མ་དེ་བྱེ་སྤྱི་ལུགས་དང་། གང་གིས་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཞེས་སོགས་འགྲེལ་བ་བྱི་མ་ལས་འཕྲོས་
བའོ། དམིགས་བསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་རྟེ་མདོ་རྟེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལྷ་མའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་
བཤད་ཀུལ་སྐས་མ་ལས་ཕྱོམ་པ་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་ངེས་པའི་སེམས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་འཆར་པའི་ཚེ་ཁོ་ན་སྟེ། ཟན་ཟོས་ནས་ལོད་པ་ནི་གསལ་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་ཉི་མ་རྟེ་
སྤྱི་ལུགས་ཤིང་མ་ཤར་པའི་ཚེ་ལེན་པ་ཁོ་ན་བྱེ་བྱུང་ལྷ་མའི་ལུགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་གིས་ཚེས་
བརྒྱད་ལ་ཞེས་སོགས་བྱེ་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ན་འགྲེལ་བཤད་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པ་
ཞིག་དགོས་པ་ལས། ཉི་མ་འཆར་པའི་ཚེ་ཁོ་ན་སྟེ་ཞེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་གིས་མི་མཐུན་
བ་དངོས་སུ་བསལ་བས་འགྲེལ་བཤད་དེ་འདོར་འགས་པར་འགྱུར་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
གཉིས་འགལ་བ་བྱི་མ་ལྷ་མ་ན་བྱེ་སྤྱི་ལུགས་ལ་རྒྱ་བ་བྱུང་དོ་ཙམ་གི་ཚིག་བརྟན་པ་དགོས་མེད་དུ་མོར་
ཞིང་། གསལ་པའི་སྒྲིན་མེ་ལས། དམིགས་བསལ་གྱི་ཚེ་ག་ནི། དང་པོ་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་བྱུང་དུ་སྤངས་
ནས། སྤྱི་ལུགས་(༡༧༩ན)པ་པོ་མེད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་གྱི་བྱུང་དུ་སྤངས་པས་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཚུལ་ནི། རྟེན་དང་མཚན་པ་བཤམས། དེའི་མདུན་དུ་རང་ཉིད་ཙམ་ཙམ་ལུང་ལུང་སྟེ། མདུན་གྱི་
རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོགས་པར་བསམ། སྤྱོད་དཔོན་གྱི་ཚབ་དུ་ལྷ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་བཅུག་སྟེ་ཚེ་ག་
གཞན་སྤྱང་དང་འདྲ་བར་བྱས་པས་ཕྱོམ་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་ཚེས་བརྒྱད་ལ་རྟག་དུ་བརྟེན་གནས་ལ་གནས་པར་བྱའོ་
ཞེས། རྟེན་ཡང་དག་པར་ཁས་སྤངས་པ་དེས་ནི། ཟན་ཟོས་ནས་ཀྱང་ལོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་མཁས་
པ་འགའ་ཞིག་མདོ་རྟེ་པའི་ལུགས་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱང་ཡང་། མདོ་རྟེ་པའི་ལུགས་དང་ཆ་འདྲ་བ་མ་
གཏོགས་བྱེ་སྤྱི་ལུགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་སྤྱང་སྟེ། དེའི་དམིགས་གསལ་གྱི་ཚེ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
གསུངས། དེས་མཛོད་པའི་ཕྱོམ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པའི་གསེར་མདོག་ཅན་པའི་ལན་དུ་སྤྱི་ལུགས་པའི་
བརྟེན་གནས་སྤྱངས་གཅིག་ལེན་པའི་ཚེ་ག་ལུང་གི་ལུངས་མེད་གསུང་བ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་
ལས། གང་གིས་ཚེས་བརྒྱད་ལ་རྟག་དུ་བརྟེན་གནས་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྟེན་ཡང་དག་པར་

ཁས་སྒྲུབ་པ་དེས་ནི། ཞེས་པ་དེས། ཟླ་བ་ལྷུང་འོ་ཅོག་གི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ཚོ་ག་
ལས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བསྟེན་པ་གང་ཞིག །དེས་བསྟེན་ན་དུས་བཟང་
གཞན་ནམས་ལའང་མཚུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེས། ཟླ་
བ་བྱི་མའི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་རར་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་སྟེས་ཀྱང་(༡༧༩༧)དེའི་
ཉིན་བསྟེན་གནས་བསྐྱར་བའི་བསམ་པ་བརྟེན་དེ་ཟན་ཟོས་ན་ཡང་སྒྲར་སྒྲར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོམ་པ་བྲན་
པས་གསལ་འདེབས་པ་ཙམ་གྱི་བྱིར་དུ་བསྟེན་གནས་གཞན་ལ་ནོད་ཀྱང་ཚོག་ཅིས་པ་ནི། ཟན་ཟོས་
ནས་ཀྱང་ནོད་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་བསྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྐུ་མ་ལས།
ཕྱོམ་པ་ནི་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོན་པར་དེས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉི་མ་ཤར་
བའི་ཚེ་ཁོ་ན་སྟེའོ། ཟན་ཟོས་ནས་ནོད་པ་ནི་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་འོ། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་འདུག་
པའི་བྱིར་འོ། །དེ་ལ་མཁས་པ་བཙུག་པ་ན་དེ། མཛོད་འགྲེལ་དེའི་དོན། ཚེས་བརྒྱད་ལ་རྟག་ཏུ་
བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པ་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ཀྱི། ཚོ་གས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཁོ་
པོས་བཤད་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས། འགྲེལ་བཤད་འདི་ལ་ཐུགས་བསམ་མ་
བཅུག་པའི་སྟེན་ཡིན་ཏེ། ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉི་མ་འཆར་བའི་ཚོ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་སྟེས་ཀྱང་། ཉི་མ་
ཤར་ཟིན་ཚ་བ་ཟོས་རྗེས་བསྟེན་གནས་ཡོན་པ་ཞིག་འགྲེལ་བཤད་འདིས་བསྟེན་པ་ལས་ཉི་མ་འཆར་
བའི་ཚོ་སྟེས་པས་བསྟེན་གནས་ཕྱོམ་པ་དེ་སྒྲར་དུས་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་ཚོ་ག་གཅིག་ལས་མ་སྟེས་ན། སྒྲར་
ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ལས་སྟེས་པའོ། བྱིས་ཀྱི་ཚོ་ག་དེ་ལས་སྟེས་པ་གང་ཅུང་དུ་ཁས་སྒྲུབ་དགོས་པས།
མཁས་པའི་བཞད་གང་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་འོ། །

ཡང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་དེ་ཡང་མི་འཇུག་སྟེ། ཚེས་གཅིག་གི་ཉིན་དུས་
བཟང་གསུམ་ཀྱི་བསྟེན་གནས་སྟབས་ཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཚོ། ཚེས་གཅིག་གི་ཉིན་བསྟེན་གནས་(༡༧༩༧)
ཀྱི་ཕྱོམ་པ་མི་སྟེ་སྟེ། དེ་ཉིད་དེ་བསྐྱར་བར་ཁས་མ་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་འོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ཉིན་ཚོ་ག་དེ་སྒྲུབ་
པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱིས་ཚེས་བརྒྱད་ལོགས་དུས་བཟང་སོ་སོ་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་སྟེ་བའི་

ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་མེན་ཏེ། སྤང་ཆོས་གཅིག་གི་ཆོ་ག་དེ་ལ་
བསྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ནམ་གསལ་གྱི་དཔེ་བཟོན་པར་བྱ་སྟེ། མཆོད་སྒྲིན་མ་འཕྲིན་གྱི་བསྟེན་
རྫོགས་བྱེད་པའི་ཆོ། དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུ་པ་ལའི་མདོག་ཅན་གྱི་གསུང་གསོལ་བཞིའི་ཆོ་ག་བྱས་
པའི་ཆོ། མཆོད་སྒྲིན་མའི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲིས་སམ་མ་སྒྲིས། སྒྲིས་ན་བརྒྱབ་བྱ་མེད་
པའི་སྒྲུབ་པ་སྒྲེ་བ་བཞད་གད་ཡིན་ཞིང་། མ་སྒྲིས་ན་ཆོ་ག་དེ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་བཤལ། དེ་
བྱས་པའི་ཆོ་སྒྲུབ་པ་སྒྲེ་རྒྱུ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཨེ་བྱན།

གཉིས་པ་མཛོད་འབྲེལ་གྱི་དོན་མེན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཛོད་འབྲེལ་དེས། རྟོགས་སྒྲུབ་འདོད་
པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་གསུང་བ་ལའང་བརྟག་སྟེ། རྟོགས་སྒྲུབ་སུ། སྤང་དུས་གཅིག་ལེན་པའི་
ཆོ་ག་བྱས་ནས་ཕྱིས་ཆོས་བརྒྱད་སོགས་ལ་གཏན་ནས་སྤང་དུ་མི་འདོད་པར་ཁས་སྤངས་ན། ཁྱེད་
བདེན་ཡང་ཕྱིས་སྤངས་པའི་ཡུལ་རྟེན་ན་སྤངས་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་ལ། མ་སྤངས་ཀྱང་བསྤངས་པས་ཆོག་
ཅས་ཁས་སྤངས་པས་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་རིགས་འདི་གི་ནུ་འཕྲོད་ཅིང་ནོ་
བར་སྤང་རོ། །

བཤད་ཚུལ་གསུམ་པོ་མི་མཐུན་ཅན་བྱུང་བ་ལུང་རིགས་གཉིས་མཛོད་ཀྱི་དེ་ག་གཞུང་ཐོག་དུ་
ཐེབས་པ་འདྲའོ། །ཁྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་བསྟེན་(༡༧༧བ)གནས་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་པར་གྲགས་ཀྱང་ཞིབ་
དུ་བྱས་ན། ཁྱེ་བྲག་དུ་སྐྱེ་བར་ད་ནང་སྐྱ་མེད་ས་ཤར་སྐྱ་མེད་ས་མ་ཤར་གྱི་བར་ཉིན་ཞག་ཐུགས་
གཅིག་ཆང་ལ་མདོ་སྡེ་པས་ཐོན་ཐོས་ནས་སྤངས་ན་ཉིན་ཞག་ཆང་བ་མི་ཡོང་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་ཅིང་།
སྒྲུབ་གསུམ་ལས། ལ་ལ་བསྟེན་གནས་བསྐྱུངས་པ་ཡི། བར་བར་བསྟེན་གནས་འབྲུལ་དགོས་ཟེར། །
བསྟེན་གནས་མཆོན་མོ་འདས་པ་ན། །གཏོར་ཕྱིར་འདི་ལ་འབྲུལ་མི་དགོས། །མདོ་སྡེ་པ་ཡི་ལུགས་བ་
ཞིན་དུ། །རི་རྩུབ་འདོད་ཆེ་ལེན་ན་ཡང་། །ནང་བར་ཐན་ཆད་བསྐྱུང་བ་ཡི། །བསམ་པ་མེད་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་
གཏོར། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲུལ་མི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་བརྒྱབ་ཁུས། དེ་ཉིད་ལས། ལ་ལ་
བསྟེན་གནས་འཆོལ་བ་ཐོས། །འདི་འདྲ་གང་ནའང་བཤད་པ་མེད། ཅས་གསུང་དགོས་པའི་དོན་ལ་དགའ་

གདོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ། འདུ་ཤེས་ཞན་ཅིང་ཆོས་ལ་དབང་ཟ་བ་འགའ་ཞིག། ཁར་བསྟེན་གནས་བསྐྱར་
བར་མི་ཁོམ་ན་ཆབ་ལ་གང་ཟག་ལ་འཆོལ་བའི་ལུགས་བྱེད་དེ། དེ་འདྲ་བཀའ་བསྟན་བཙུག་གང་ནས་
ཀྱང་མ་གསུངས་པས་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུང་བ་འདི་དང་། པཎ་ཆེན་དོན་ཡོད་དཔལ་བས་འདོད་ཡོན་ལ་
མེད་པ་ཆེ་བ་ལ་ལ་ན་རེ། ཆར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཆོན་བསྟེན་གནས་འཆོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
བ་ཐོས་སོ། །ཞེས་གསུང་བ་སྐྱེ་མ་དང་ཆོག་མཐུན་པར་སེམས་ཤིང་། ཀུན་མཁུན་གྱི་རམས་པའི་སྒྲོམ་
གསུམ་ཁྲི་གསུང་རབ་དགོངས་གསལ་ལས། ཆོས་རྒྱས་རྒྱུད་བ་ལ་ལ་ན་རེ། བསྟེན་གནས་བསྐྱར་ས་
ནས་སྐྱར་ནས་བསྐྱར་འདོད་ན། བར་པར་གཞན་ལ་འཆོལ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུན་(༡༧)ན་སྐྱར་ཡེན་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བ་དང་། མཐུན་ཆེན་རག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཁྲི་གི་དགོངས་བ་གཉིས་
མཐུན་པར་སྐྱར་བ་སྐྱེ་མ་གཉིས་ལྟར་ན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྟར་དེས་ཆར་འབྱུང་ཤིང་གཞན་ལ་འཆོལ་
ལོ་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟར་ན་ཆོས་དགྲ་ལྟ་བུའི་ནང་པར་སྒྲོམ་པ་དེ་གཞན་ལ་བཙོལ་ནས་སྐྱེ་བ་རྟེན་
མའི་དུས་རྒྱུད་ཡེན་པ་ལྟ་བུའི་ཞེ་འདོད་བསྐྱར་བ་དོན་དུ་ལུགས་རན་དེ་འདྲ་མི་འཐད་པར་གསུང་བ་མཐུན།

བཀའ་གདམས་བྱ་ལུལ་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་བཙོ་སྐྱེ་ལ་བསྟེན་གནས་འཕོགས་ན་ལྟ་
ཤུགས་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་ལ་འཕོགས་ན་སྐྱོན་སྤྱད་དང་། གནས་སྟོང་ལ་འཕོགས་ན་སྐྱར་བ་མཐའ་ཡས་
ཀྱི་སྒྲོམ་བསྐྱས་ནམས་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས་ན་དུས་དེ་དང་དེ་ལ་བསྟེན་གནས་བསྐྱར་དུ་མི་འདོད་ཟེར་
བའང་སོ་ཐར་གྱི་སྐབས་ཤིན་དུ་མི་རིགས་ཏེ་ལྟ་སྒྲོམ་པ་དང་སྐྱགས་བསྐྱེད་པ་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་
པས་འདིར་མི་འཐུག་ཅིང་། གལ་ཏེ་མེད་ཀ་མེད་ཡིན་ན་དགེ་རྒྱལ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཀྱང་ལྟ་སྒྲོམ་སྐྱགས་
བསྐྱས་མ་བྱས་ན་སྒྲོམ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ན་གསང་སྐྱགས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ཅམ་ཡང་སྤྱོད་མི་རྒྱུད་པའི་དགེ་སྤྱོད་དག་ནམ་དག་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་དགོས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་འདྲ་ཡོད་
པའི་ཁྱུངས་ཆག་ལོ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་གྱིས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པའི་ལམ་ཡིག་ལས། རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་དགེ་འདུན་
གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་བྱ་བར་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་རྒྱ་དཔེ་ཞིག་ཁྱུང་ནས་བྱོན་པས་དགོན་གཉིས་ཉན་ཐོས་
ན་རེ་ཆོས་ཅི་ཡིན་ཟེར། ཆོས་རྗེས་བརྟུ་པ་རམི་ཏ་ཏོ་ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་གསུངས་

པས། ཁོང་ན་རེ་(༡༧༧)ཁྱོད་དག་སྒོར་ལེགས་པ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལ་ཁུར་
བ་དེ་མ་ལེགས། དེ་པོར་ཞིག་ཀྱི་ལ་སྒྱུར་ཞིག་ཟེར་ནས་སྒྲ་འགྲེལ་སྒྲ་བྱུང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་ཀྱིས་
ཀྱིས་མ་གསུངས། ལྷ་སྒྱུབ་ཟེར་བའི་དབང་པོ་ལྟོ་རུ་རེ་བ་ཞིག་གིས་བཅོས་པ་ཡིན་ཟེར། ཞེས་གསལ་
བར་བྱུང་བས་ཤིས་སོ། །ཡང་ཡུར་སྒྲན་གྱི་གཞི་ལས། དག་སྒོར་ས་མིའི་དུག་ནི་བའི་ཕྱིར་དུ་མ་བྱ་ཆེན་
མོའི་རིགས་སྒྲགས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཡམས་ནད་ནི་བའི་དོན་དུ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་
གོང་ཁྱིའི་དུ་འཇུག་པའི་གཟུངས་གསུངས་པ་དང་། གནས་མལ་གྱི་གཞི་ཕྱན་ཆེགས་ལས་གསང་སྒྲགས་
མན་པར་བྱེད་པ་བཟུང་བར་བྱའོ། །སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ན། དེ་ནི་ནད་
ལ་སོགས་པ་ནི་བའི་ཐབས་སྒྲ་སྒྲགས་གྱི་ཡིག་འབྲུ་ཙམ་བཟུང་བར་གསུངས་གྱི། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་
པ་དེའི་སྒྲགས་བཟུངས་པ་སོགས་མ་གསུངས་ཤིང་། སྒྱིར་ཡང་ལྷ་དང་དྲང་སྒོར་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་
རིག་སྒྲགས་རྣམས་པ་ཅན་ཡང་འོར་བས་སྒྲགས་བཟུང་སྒྲ་ཐམས་ཅད་གསང་སྒྲགས་གྱི་ཁོངས་སྒྲ་ག་ལ་
གཏོགས། བྱ་ཡུལ་པའི་ཡུགས་དེ་འདྲ་གསང་སྒྲགས་སྟིང་མའི་སྐབས་དུས་ཆེན་བཅུ་ལ་གསོ་སྒྱོར་བྱངས་
ཏེ་ལྷ་སྐྱོམ་པའི་རྣམས་གཞག་འདྲ་མཐོང་ནས་གཞོགས་དུད་དེ་བྱས་འདྲ་བ། པའ་ཆེན་ན་བཟང་པའི་
ཁ་འབར་མ་ལྷར་ཁྱུངས་དང་རྒྱ་མཚན་མ་ཆེས་པར་མཐོང་ཆད་བསྐྱེད་པ་དེ་འདྲ་རང་ཉིད་སྟོན་པའི་མེ་
ལོང་ངོ། །དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལས། དག་སྒོར་ས་མིའི་སྐྱོམ་པ་མ་
གཏོགས་པའི་སོ་ཐར་གཞན་རྟེན་གྱི་དུད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེན་པར་(༡༧༦)གསུངས་པ་དང་། ཆོ་འབྲུལ་
བསྟན་པའི་མདོར། སྟོན་བསྐྱེད་པ་མཐོན་པར་དགའ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བར་
ཀྱུལ་བ་རི་རབ་ལྷ་ཡུལ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་ཀྱུལ་དག་པའི་བཞོད་པས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་
ནས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་སྒྲས་སྟིང་རྗེས་ཆེར་སེམས་ཀྱུལ་སར་བསྐྱོས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱང་། རབ་བྱུང་ཡོན་
ཏན་དུ་མ་བསྒྲགས་པ་ཞེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་མོད་གྱི། དེ་ལྷར་ལེགས་ཀྱང་
སྟིང་རྗེར་གྱུར་པ་ན། །འགྲོ་ལ་མན་ཕྱིར་ཀྱུལ་སྟིང་བདག་གིས་བསྒྱུབས། །རི་སྟིང་འཆོའི་བར་བདག་ནི་
ཆངས་སྒྱོད་ཅིང་། གསོ་སྒྱོར་ཡན་ལག་བསྟུད་པ་བྱང་བར་བྱ། ཞེས་གསོ་སྒྱོར་ཡན་ལག་བསྟུད་རི་སྟིང་འཆོའི་

བར་དུ་གྲང་བར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་དོན་ཡོན་ཞགས་པའི་རྟོག་པ་ལས། གསོ་སྦྱང་གི་སྒོམ་པ་
ཉེན་གྱི་བྱང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེན་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་
ལ་བྱས་ན་ལྷ་དཔེ་རྣམ་ཐེབས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ལག་ལེན་པ་ལ་ཆེར་གྱུར་དེར་སང་རུབ་ལ། མ་རུབ་པ་དོན་
ཞགས་རྟོག་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟེན་གནས་སུ་བྲགས་པ་ཉེན་ཞག་གཅིག་པའི་མཐའ་
ཅན་དང་། རྒྱབས་འགྲོའི་སྒོམ་པ་བྱང་རུབ་སྒྲིང་པའི་བར་ལེན་པ་སྦྱོང་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་སོགས་ཐེག་
ཆེན་སོ་ཐར་གྱི་ལག་ལེན་འགའ་ཞིག་མ་རུབ་པར་ཡོད་ལ། མདོ་ནས་ཚོག་གིས་ཟིན་ཅུམ་ནི་དཀོན་ཅིག་
བརྟེན་པ་པའི་ཁྱིམ་བདག་དག་གིས་ཅན་གྱིས་ཞུས་པར། རྒྱལ་སྐྱུ་བྱམས་པས་མཁན་པོ་མཛད་ནས།
ཁྱིམ་བདག་དག་སྦྱོང་དང་། རྒྱལ་སྐྱུ་འཇུག་དབྱངས་ཀྱིས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་(༡༧༥བ)ཁྱིམ་བདག་
བདུན་སྦྱོང་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་མཁན་པོ་བྱམས་པ་
ལ་སོགས་པ་དཔུ་རྒྱ་རིང་ཞིང་རྒྱུན་དར་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱབ་བྱ་ཁྱིམ་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན་བསྟེན་
པར་རྫོགས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ལུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

སྦྱང་གནས་སོགས་ཀྱི་རྒྱབས་དོན་ཞགས་ནས་བཤད་པའི་གསོ་སྦྱང་གྲང་བ་འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་
ལུགས་ཀྱི་བསྟེན་གནས་སུ་བྲགས་ཀྱང་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལུགས་ཀྱི་བསྟེན་གནས་དང་
མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚོས་རྒྱུས་རྒྱུང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པར། སྦྱང་གནས་ཀྱི་
རྒྱབས་ཀྱང་ཉེན་སྦྱ་མ་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་བསྟེན་གནས་ལེན་པ་སོགས་རྣམ་དབྱེ་མེད་
པའི་ལག་ལེན་སྦྱ་ཚོགས་དང་ནས་བསྟེན་པ་དྲི་བཅས་སུ་བྱེད་དོ། ། དོན་ཞགས་ནས་བཤད་པའི་བསྟེན་
གནས་དེ་བསྟེན་གནས་ཡིན་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་བསྟེན་གནས་མ་ཡིན་པས་མཚོན་དབྱེ་རྒྱལ་གྱི་སྦྱ་རིས་
མང་དུ་ཡོད་པས་གསལ་བའི་སྦྱོན་མེར་རབ་དབྱེ་ལས། བྱང་རུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལ་ཡང་། སོ་སོ་ཐར་
པ་འབོགས་པ་ཡི། ཆོག་འགའ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ཡི་ཆོག་པ་ལ་ཆེར་རུབ། གསོ་སྦྱང་རང་གིས་གྲང་
བ་ཡི། ཆོག་པའི་ལག་ལེན་འགའ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལའང་
རིགས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་སྦྱར་བྱུང་མོད། དགེ་བསྟེན་པ་མ་སོགས་རིགས་བྱི་མ་བདུན་འབོགས་

པའི་ཚོ་གའི་ལག་ལེན་དིང་སང་རྒྱབ་ནས་མེད་ཅིང་། རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 པ་འབོགས་པའི་ཚོ་ག་ རིང་སང་ལག་ལེན་མ་(༡༧༥)རྒྱབ་པར་ཡོད་ཅེས་གསུང་གི། སློབ་པ་རིགས་
 བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་། སྤུངས་མོང་པའི་ཚོ་ག་སྒྲུངས་པ་ཞིག་དགོས། ཞེས་པ་དང་། རོན་
 ཞགས་རྒྱད་ནས་གསུངས་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་གོ་མི་ཚོད་ཅེས་
 པ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། དབྱེ་བ་ཡང་། རྩོམ་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འདུལ་བ། མཛོན་པ།
 མདོ་སྡེ། རྒྱད་སྡེ་ནས་བཤད་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཞི། གྲུབ་མཐའ་སྒྲིམ་ནས། དེ་སྒྲིམ་པ་ལྷགས་
 མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས། གྲུབ་མཐའ་སྒྲིམ་པ་གོང་མའི་ལྷགས། རིག་པ་འཛིན་པའི་ལྷགས་དང་བཞི། མདོ་སྡེ་
 བས་བཤད་རྒྱལ། ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་མེན་རིང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱལ་དང་། དྲིན་ལན་བསལ་
 པའི་མདོ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད།

ཚོ་གའི་སྒྲིམ་པ་དབྱེ་ན། དེ་སྒྲིམ་པ་ཀྱི་ཚོ་གས་སྒྲུང་བ། མདོ་སྡེ་ལྷགས་ཀྱི་ཚོ་གས་སྒྲུང་བ།
 ཉན་ཐོས་སྤུངས་མོང་པའི་ཚོ་གས་སྒྲུང་བ། ཐེག་ཆེན་སྤུངས་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཚོ་གས་སྒྲུང་བ་དང་
 བཞི། ཞེས་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ནས་དཔྱད་དང་ལྷན་པས་གསུང་དོ། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་ལུལ་ལ།
 བཏ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་འདུལ་བའི་སྒྱི་དོན་ཏུ་དགེ་བསྟེན་གྱིས་བདག་བསྟེན་གནས་པར་
 གཟུང་ཏུ་གསོལ་ཞེས་འདུལ་ཚོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་དང་། གནད་འདི་མ་གོ་བར་དགེ་རྒྱལ་དང་། དགེ་
 བསྟེན་གྱིས་བསྟེན་གནས་ལེན་འོས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རན་པ་འདི་བྱུང་དོ་ཞེས་དང་། དགེ་
 བསྟེན་གྱིས་བསྟེན་གནས་པར་ཡན་ལག་ནམས་བསྒྲུངས་པ་ཅམ་གྱིས་གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པར་འགྱུར་
 དོ། རྒྱ་(༡༧༥)མཚན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་པའི་གསོ་སྦྱོང་དང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྤྲུགས་སྟེ། རྩ་
 མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མིན་པ་ནི། ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་གྱིས་ཉིན་ཞག་གི་གསོ་སྦྱོང་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་རྩ་མ་མིན་པ་ནི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་མི་ལྷན་པས་སྒྲུངས་པའི་བསྟེན་
 གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་ཉིན་ཞག་བྱེད་པའི་བསྟེན་གནས་ལྟ་བུ་དང་། སློབ་པ་
 ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་མི་ལྷན་པས་ཐོག་པའི་བསྟེན་གནས་ལྟ་བུ་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྒྲིག་གཅོད་རྒྱུ་པ་

སྤྱི་པའི་བསྐྱེད་གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བཀ་ཆེན་གླུ་མཚོག་གིས་ཡོངས་རྫོགས་དང་
 ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྐྱེད་གྱི་ཕྱོམ་པ་ལ་གནས་པས་གནས་འཛོག་གི་མདོ་དང་། དགེ་བསྐྱེད་གྱི་
 ཕྱོམ་བརྒྱད་དང་། རོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཚོགས་ལས་རིམ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་གནས་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པ་ཚང་མར་ཞོད་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བ་བཞི་རིམ་གྱི་འཛོའི་བར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོམ་པ་ལ་
 གནས་བཞིན་དུ། ཅུ་བ་བཞི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པར་ཁས་སྤྲངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་
 ཟེད། དེ་ལྟར་ཡོན་པ་དེ་ཕྱོམ་པ་ལྟ་མའི་གཏོང་རྒྱུ་མོང་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྲུང་
 ལ། གྲུ་རྒྱུ་བ་རྗེའི་ཕྱོམ་གསུམ་འགྲེལ་པར། བྱེད་རང་གིས་བྱིས་པའི་གསོ་སྤྱོད་དང་བསྐྱེད་གནས་གྱི་ཕྱོམ་
 པ་ལ་ཕྱ་བཞི་བཤད་ཅིང་། བསྐྱེད་གནས་གྱི་ཕྱོམ་པ་ཡིན་ལ་གསོ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་ནི་དགེ་བསྐྱེད་གྱི་ཕྱོམ་
 པ་དང་མི་ལྟན་པས་སྤྲངས་པའི་བསྐྱེད་གནས་གྱི་ཕྱོམ་པ་ལྟ་བུ་གསོ་སྤྱོད་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་གནས་གྱི་ཕྱོམ་
 པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡོངས་རྫོགས་(༡༧༥ན)དགེ་བསྐྱེད་གྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་གསོ་སྤྱོད་གཞན་ལ་མ་
 བསྐྱེས་པར་རང་གིས་སྤྲངས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྐྱེད་གྱིས་ཉིན་ཞག་
 གཅིག་པའི་གསོ་སྤྱོད་སྤྲངས་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་ཉིན་ཞག་ཕྱེད་པའི་བསྐྱེད་གནས་ལྟ་བུའོ། ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཐུགས་ལ་ཨོ་
 གསལ། དེ་ཐུགས་ལ་གསལ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་བསྐྱེད་གནས་གྱི་ཕྱོམ་པ་སྤྲངས་མ་ཐག་པའི་ཡོངས་
 རྫོགས་དགེ་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། བྱེད་གྱི་ཅུ་བ་བཞི་རིམ་གྱི་འཛོའི་བར་དུ་སྤྱི་པའི་ཕྱོམ་པ་དེ་བཏང་བར་ཐལ།
 བྱེད་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོམ་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅུ་བ་བཞི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཅན་དུ་སྤྱི་པའི་ཕྱོམ་པ་
 ཁས་སྤྲངས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཨོ་བྲན། དེ་ལ་
 མཁས་པ་ན་མེ། ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྐྱེད་དེས་བསྐྱེད་གནས་པར་ཁས་སྤྲངས་ནས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་
 བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་གསོ་སྤྱོད་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཁས་སྤྲངས་གྱིས། བསྐྱེད་གནས་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་ཚང་པར་ཞོད་པར་ཁས་མ་སྤྲངས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེན། ཤིན་དུ་ཡར་མི་རིགས་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་
 ལས། ཡན་ལག་བརྒྱད་ཚང་པར་ཞོད་པར་བྱའི། མ་ཚང་བར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་པས། ཡན་

ལག་བརྒྱད་ཚར་བར་མ་དོད་པའི་བསྟེན་གནས་སྟོན་པ། མཁས་པ་དགུས་པའི་དགའ་སྟོན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དག་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་གནས་པར་ཁས་བླངས་ན་དག་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཏོང་རྒྱར་འབྱུར་ན།
ཡོངས་རྫོགས་དག་བསྟེན་གྱིས་བསྟེན་གནས་པར་ཁས་བླངས་ན་དག་བསྟེན་(༡༧༥བ)སྟོན་པའི་གཏོང་
རྒྱར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གསལ་པའི་སྟོན་མེད། མཁས་པ་ཤུག་མཆོག་ལྷན་སྟགས་འགའ་
ཞིག་དག་ཚུལ་པ་མ་ཡིན་ཆད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་འདི་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཅ་བཞི་རི་མིན་འཛོའི་མཐའ་
ཅན་དུ་བསྐྱར་བའི་སྟོན་པ་ཡོད་པཞིན་དུ་ཅ་བཞི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་ན། སྟོན་
པ་ལྷ་མ་དེའི་གཏོང་རྒྱར་ཐལ་པའི་སྟོན་ཡོད་གསུང་བའི་རིགས་པ་ཆོག་ལ་ཤོར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡོངས་
རྫོགས་དག་བསྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བླང་དུ་མི་རུང་བར་འབྱུར་དེ། རྒྱ་མཆོན་ཁྱེད་རང་གིས་ཤགོད་པ་དེའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱིམ་པ། དག་བསྟེན། དག་ཚུལ། དག་སྟོང་སྟགས་གང་གིས་ཀྱང་བླངས་ཆོག་སྟེ།
སྟོན་བླའི་མདོ་ཆོག་སྟགས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་པའང་བྱུང་བས། དཀ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་
ཀྱི་དག་བསྟེན་དང་བསྟེན་གནས་ལ་ཐུགས་སྦྱར་དང་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི་ན་ཡམས་ཅམ་ལས་རང་ཆོག་དང་
མི་འགལ་པའི་ཆོག་དོན་དབྱེད་པའི་མཚུབ་བཅུགས་མི་སྤར་ཞིང་། གུན་མཁྱེན་ལྷ་སྐྱབ་རྗེའི་གསུང་འདི་
སྟོར་རྣམ་པ་ཆེ་བར་མ་ཟད་དག་བསྟེན་གྱི་སྤར་བྱ་ལྷ་པོ་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་ཁས་མ་བླངས་
གིང་། ལྷ་གར་སྟགས་ཁས་བླངས་པའི་དབྱེ་ཚུལ་གིན་དུ་དཀའ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟེན་གནས། དག་
ཚུལ་སྟོང་གིས་བླངས་པ་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་རིགས་ལ་བྱུང་ཆོད་མི་འདུག་པས་དཀ་ཆེན་པོས་ད་གསལ་པའི་གསུང་
དེ་ཡང་དཀ་ཤུག་པ་ལྟར་དོན་ཞགས་སྟགས་ནས་བཤད་པའི་བསྟེན་གནས་ལ་དགོངས་པ་འདྲ། སྟོན་པ་དང་
མི་ལྷན་པའི་ཁྱིམ་པས་བསྟེན་གནས་བླངས་པ་བསྟེན་གནས་ཡིན་ལ་གསོ་སྦྱོང་མིན་པ་མི་འཐད་རྒྱ་མེད་
ཀྱང་ཡོངས་རྫོགས་དག་(༡༧༦ན)བསྟེན་གྱིས་གསོ་སྦྱོང་བླངས་པ་དེ་གང་ཟག་གས་ཉིན་ཀྱི་བྱུང་དུ་བླངས་
ན་ཆོག་གཅིག་པས་བསྟེན་གནས་མ་ཡིན་པའི་མུར་འགོ་དོན་མེད་པས་ཆོག་མེད་པར་ཡན་ལག་བརྒྱད་
སྟོང་རྣམ་ཅམ་གྱིས་ནི་གོ་ཆོད་ན་ཉིས་པ་བྱུ་ལྷ་པོ་ཅ་གསུམ་སྟོང་རྣམ་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་དག་སྟོང་དུ་ཐལ་
པའི་སྟོན་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་པ་གསུགས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཡོངས་རྫོགས་དག་བསྟེན་གྱིས་

ཉན་ཐོས་ལུགས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོར་སྐྱེད་ན་གཉིས་ཀ་གཞུགས་ཅན་ཡིན་པས། བཀ་ཆེན་གཉིས་ཀ་ཞབས་འདྲེན་
ལྟ་བུ་ཅིག་ཏུ་ཤོང་།

ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་བསྟེགས་ན་དགེ་བསྟེན་གྱི་ཕྱོམ་པ་གཞུགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟེན་གནས་
ཤེས་པར་འདོད་པས། ཤེས་པའི་ཕྱོམ་པ་སྐྱེད་ནས་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྦྱོར་བར་ཁས་སྐྱེད་པས་
གཞུགས་ཅན་གྱི་ཕྱོམ་པ་མ་གཅིག་བར་དུ་ཁས་སྐྱེད་པ་ལ་དང་ལུང་པ་མི་གཅིག་པས་གཏོང་དོན་ཡང་
མི་འདུག་ཅིང་། ཞེ་འདོད་དེ་འདུས་དོན་ཞགས་སོགས་གསུང་རབ་གཞན་གྱི་བཤད་ཁྱེད་ལ་ཁྱུ་བུན་གྱི་
ཆོས་རྒྱུ་ལས་མ་འདས་པས་མི་གསུང་བར་གསོལ་བ་འདེབས་གིང་། བསྟེན་གནས་མ་ཡིན་ལ་ཁྱིམ་པའི་
གསོ་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཆོ་ག་ཐེག་པ་གོང་མ་རྣམས་དང་གཏན་ནས་མ་འདྲེས་པའི་ཉན་ཐོས་རང་སྐྱོད་
ཅིག་འཆད་རྒྱ་ཡོད་ན་དགོངས་རྒྱུ་རུ་རམ་དང་བཅས་ཉན་པར་སྦྱོ་བ་ལགས། བྱང་སེམས་དང་རྣམས་
ཕྱོམ་ཐོབ་པས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་གྱི་ཕྱོམ་པ་དེ་གནས་འཁྱུར་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་རྟར་ན་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟེན་གནས་སྐྱེད་པས་ཁས་སྐྱེད་ཀྱི་ཕྱོག་ཆས་དགེ་བསྟེན་གཏོང་རམ་ཁ་གསོང་འགོ་
ལ་དབྱེད་རྒྱ་ཞིག་སྒྲུང་དོ། །

མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་ཉི་མ་ཆེན་པོར་བསྟེན་(༡༧༩༧)གནས་དགེ་བསྟེན་གྱི་གསོ་སྦྱོར་ཡིན་གསུང་བ་
ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་དབྱེ་བ་དོད་ནས་གསུངས་མ་གསུངས་ལ་ཐེ་ཆོམ་འདུག་ཅིང་། དགས་རྒྱུད་པའི་རིགས་
ཀྱིས་ལུང་རིགས་འཕྲོད་པའི་དམ་བཅའ་མེད་པར་ན་ཡམས་ཀྱིས་གཞན་མེར་ཆོག་རྗེས་འབྱར་བར་
མཐའ་མ་བཀག། །ཀྱན་མཁུན་སུའི་ལས་ཆོག་ཏུ་འདི་དགེ་བསྟེན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསོ་ཞིང་
རྟེན་པ་སྦྱོར་པས་དགེ་བསྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་སོགས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་གིང་དགེ་བསྟེན་གྱི་གསོ་
སྦྱོར་ཡིན་པས་གསོ་སྦྱོར་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་དགེ་བསྟེན་མིན་པས་དེ་མི་བྱེད་དམ་ཞེས། མཛོད་དུ།
གཞན་ལ་འདར་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །རྒྱལ་སྐུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། ཅིས་པས་དགེ་བསྟེན་མ་ཡིན་
པ་གཞན་གྱིས་བྱུང་དགོན་ཅོག་གསུམ་ལ་རྒྱལ་སྐུ་སོང་ནས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་འདོད་ན་སྟེ།
རྒྱལ་སྐུ་མ་སོང་ན་མི་སྟེའོ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་ཕྱོམ་པའི་

བཤད་པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲེལ་ནས་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ལྟ་བུ་
འདི་ནི་ཡན་ལག་ལྷ་ཡོངས་ཟུ་རྩོགས་པའི་དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་རོ། ཉིན་དང་མཚན་དུ་
བསྟན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་བརྒྱད་སྟངས་པར་འདོད་ན་ཉི་མ་འཆར་པའི་སྟོན་དུ་དེ་སྟངས་པར་བྱའོ། ཞེས་
དང་། དེས་མཆོན་འདུལ་འཛིན་ལ་ལ་བསྟན་གནས་དེ་ཁྱིམ་པའི་གསོ་སྦྱོར་ཡིན་པས་དགེ་བསྟན་གྱི་
སྟངས་ཆོག་པར་བཞེད་པ་ལྟ་རབས་ཀྱི་བཤད་ཆོད་མཐའ་དག་ལ་ཆ་མ་འཆལ་མོད། ཆོས་རྗེ་ལུ་སྟོན་
ཚོད་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ལ་དེ་(༡༥༠ན)ལྟར་སྟངས་
རུང་པའི་སྟངས་ཤིག་ཡོད་དམ་སྟེ་མ་ཡས། ཁོ་པོའི་མིག་དཔྱུས་སྟངས་ལ་བརྟེན་ཀྱང་དཔྱོད་ལྡན་
ནམས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་རྒྱར་མདའ་རྒྱར་པའི་དུ་འཕེན་པར་ཁྱེ། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གར་ཐོབ་ཀྱང་ཐེག་
ཆེན་གྱི་བསྟན་གནས་ལེན་པར་རྩལ་ཁྱིམས་སྟངས་པོའི་མདོད། རིགས་བརྒྱད་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིས། །
ཉིན་བཞིན་དུ་ནི་གསོ་སྦྱོར་སྟངས་། འདི་ནི་རྩལ་ཁྱིམས་ནམ་དག་འགྱུར། ཞེས་དང་། རོན་ཡོད་ཞགས་པ་
ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གར་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྟུངས་རིགས་ཀྱི་སྟུངས་ལས། དགེ་སྦྱོར་ལས། དགེ་སྦྱོར་
ལས། དགེ་བསྟན་ལས། དགེ་བསྟན་ལས། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ཟུ་ཡང་རུང་བས། རོན་
ཡོད་ཞགས་པའི་སྟོང་པོའི་ཆེད་དུ་ཡར་པོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སྦྱར་པར་བགྱིས་ཏེ། གཞན་མི་སྟེ་པར་དོན་
ཡོད་ཞགས་པའི་སྟོང་པོ་ལན་བདུན་བསྒྲས་བརྗོད་བགྱིད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་
ཕན་ཡོན་ཉི་ལྷ་ཅུ་གཅིག་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། རྗེ་བརྩམས་ཅེ་མོའི་གསུངས་ཆོག་ལས། དེ་
ལྟར་མཆོད་པའང་གཏོར་མའི་རྗེས་ལ། འཕགས་པའི་རྗེས་ཟུ་བསྒྲས་པ་བྱེད་པར་བསམ་ཞིང་རང་གི་
གསོ་སྦྱོར་གི་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ་བདག་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། འདི་ནི་རབ་དུ་བྱུང་པའི་
སྟོགས་ལའང་བྱ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། སྟོན་སྒྲུའི་མདོ་ཆོག་ལས། འཇམ་དཔལ་
གཞན་ཡང་འཁོར་གྱི་དགེ་སྦྱོར་དང་དགེ་སྦྱོར་མ་དང་། དགེ་བསྟན་དང་། དགེ་བསྟན་མ་དག་དང་།
གཞན་ཡང་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་(༡༥༠བ)སྟུངས་རིགས་ཀྱི་སྟུངས་གར་དག་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་

བསྟེན་གནས་ལ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ། ལོ་གཅིག་གསུམ་བུ་བ་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནུམ་མ་འཛིན། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་ཀྱང་གེས་ཀུན་སོ། །

གཉིས་པ་ཚོ་ག་དངོས་ལ་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ། དང་པོ་སྒྱུར་བ་ལ། གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས།
མེ་ཏོག་ཐེང་རྒྱད་ལས། དགའ་སྟོན་དུས་ཚེ་སྒྲིག་ཐུགས་ནི། ཁྱེད་པོའི་གོང་དུ་ཏྲག་ཏུ་བཞུགས། །
སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་སྤང་བྱུང་བདག་ཡིན། ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
མཐའ་ལོགས་སུ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཤིང་མེད་པའི་སྒྲིག་ཐུགས་ཀྱི་སྒྱུན་སྤར་མཚོད་པ་ཅི་འབྱོར་བ་
བཤམས། མཛོད་ལས། དམའ་བར་འདུག་སྒྲིག་བསྐྱེད་པ་ཡིས། །མི་བརྒྱན་ནམ་ནི་ནང་བར་ལུ། །བསྟེན་
གནས་ཡན་ལག་ཚང་བར་ནི། །ནང་བར་གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱ། ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་གྲངས་སུ་མ་བཅད་པ་
རི་ཙམ་ཚོགས་པ་དག་ལྷན་བྱས་གོས་རྒྱན་གསར་མཚོད་མི་བྱ་ཞིང་། སྒྲི་རངས་མཐའ་མ་གར་བའི་ལག་
རིས་མཐོང་དུས་འཚོགས་ཏེ་ཐུག་ལན་གསུམ་བཅའ། སྟན་མེད་པའམ་དམའ་བར་ལུས་ཀྱི་སྒྱུད་ལམ་
ལུས་མོ་གཡས་པའི་སྒྲི་རངས་ལ་བཅུགས་ཤིང་། བད་པ་ཡིན་ན་སྒྱུད་ལམ་གང་བདེ་བྱས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་
ནས་འདུག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། མདོ་ལས། མིར་སྒྱུར་བ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། དལ་བ་འབྱོར་བ་སྒྱུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྱུར་མིའི་ལུས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མི་
ཁོས་པའི་གནས་བརྒྱད་སྤང་ཞིང་། དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་བ་བཅུ་ཚང་བའི་མིའི་(༡༧)ན་ལུས་རྣམ་
པར་དག་པ་འདི། བཤེས་སྤྱིང་ལས། རྒྱ་མཚོ་གཅིག་ན་གཉའ་ཤིང་ཐུག་པ་དང་། རུས་སྤལ་ཐུད་པ་བས་
ཀྱང་དུང་འགོ་ལས། མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དགའ་བས་མི་དབང་གིས། དམ་ཚོས་སྒྱུད་པས་དེ་འདྲས་འཆིས་
པར་མཛོད། ཅིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་ཐུག་པ་གཅིག་པ་དང་། རུས་སྤལ་ལོང་བ་
ཞིག་ཡོད་པ་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་ན་རྒྱའི་རྒྱབས་ཀྱིས་གཉའ་ཤིང་དེ་རྒྱའི་ཁར་གཡོང་བ་དང་། རུས་སྤལ་དེ་ཡང་
སྤེང་དུ་འོང་བ་གཉིས་འཕྲད་དེ་ཐུག་པར་མགྲིན་པ་རྒྱད་པ་དཔེར་བཟུང་ནས་མི་ཁོས་པའི་གནས་རྣམས་
སུ་ལུས་གྲངས་མེད་པ་བླངས་པའི་མཐའ། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ལན་རི་ཙམ་བརྟེན་པ་འདི་རྒྱད་མ་

མོས་པར་གཏན་གྱི་བདེ་འབྲས་བསྐྱབས་ནས་སྤྱིར་པོ་ཞིག་ལེན་དགོས་ཏེ། ཞི་བ་ལྷ་ས། མི་ཡི་གྲུ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ནི། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་པོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། གྲུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྟེན་དཀའ་བས། མོངས་པ་དུས་སྐྱེ་
 གཉིད་མ་ལོག། ཅིས་ལམོར་བ་གཏིང་མཐའ་མེད་པ་སྐྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཐབས་རྒྱུ་ལྷ་པོ་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ལ། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་གམ་སྙམ་ན། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཆོ་འདི་གཞོད་
 མར་རྒྱང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། རྒྱ་ཡི་རྒྱ་ལུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། དཔལ་ལྷན་འབྱུང་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་གཉིད་
 གྱི་ལོག་པ་ལས། མཛད་ཁོས་གང་ལགས་དེ་ནི་རོ་མཚར་ཆེ། ཞེས་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ་ལྷ་པོ་
 རྒྱུ་ཅིག་ལ་འཛིག་པ་ལྷར་ཆེ་ལ་སྒྲོན་པ་ཉུང་ཞིང་འགྲིལ་བྱེད་པར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ། (༡༡༩ན)ཁར་
 ཅིས་གྲུ་རྒྱུ་ལས། ཟས་མོགས་གཞོན་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་འབྱེད་པ། དེ་བ་པ། མི་འཕྲོད་པ་སྟེ་འཆི་རྒྱུ་དུ་
 མོང་བས་མཚོན། དཔལ་ལྷན་འབྱུང་རྒྱུ་དང་གཉིད་ལོག་པའི་བར་དུ་མི་འཆི་བར་མང་རྒྱ་ཡོད་པ་རོ་
 མཚར་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཀྱུ་ཡ་བ་བཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ཆོངས་ཅོད་མ་ལས། རྟེན་དཀའ་
 དོན་ཆེའི་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ཡང་། རྟོགས་གྱིས་མི་བསྒྲོག་འབྲོས་པར་མི་རྣམས་པའི། རྟོགས་ལྷན་འཆི་
 བདག་པོ་ཉ་བཀྱེད་པ་དང་། ཅ་དང་ཅ་པས་ཟིན་པར་མཐོང་ན་ཡང་། ཁམ་འཆི་རེས་མེད་འཆི་བའི་དུས་
 གྱི་ཆོ། ཐམས་ཅད་དོར་ནས་འགོ་བ་ཤེས་བཞིན་དུ། ཁོ་སྒྲ་ཞག་རྣམས་དོན་མེད་འདའ་བྱེད་པའི། །
 རབ་མོངས་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་དུས་ལ་བཟ། ཅིས་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་འཕྲུག་ལས། དེ་
 རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་ད་ལྟ་གཞོན་པའི་དུས་ཆོ་འདིའི་
 མདུན་བཤོམས་བྱས་ནས་ནས་ལུགས་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་སྐྱབས་སྙམ་ན་དེ་འདྲ་པར་བཞག། རོ་རུབ་ལྷ་པོ་
 གཟའ་གདོང་ལྷག་པ་ལས། གཡང་དུ་ལྷང་པ་ལྷ་པོ་ལྷོ་ལུང་པའི་རྒྱུ་ཞིག་གིས་ཆེའི་དུས་བྱས་ནས་སར་
 གི་གནས་སྐབས་སྐྱབས་པར་དོའས། ད་ལྟའི་ལུས་འདི་དང་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་རེས་པ་
 མེད་པས་བྱི་བཤོལ་གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་དལ་བ་དོན་ལྷན་དུ་བསྐྱབས་དགོས་ཏེ། མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུ་བ་
 གྱིས། མགོ་འམ་གོས་ལ་སྒྲོ་ལུང་མེ་ཤོར་ན། རེ་ལ་བསྒྲོག་ཕྱིར་བཀྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། ཡང་སྤྱིད་

མེད་པར་བཅི་སྤྲད་འབད་འཚལ་ཏེ། ཇེ་བས་ཆེས་མཚོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། ཁྱེས་ཚེ་འདིར་
གཅིས་སྤྲོས་སུ་བྱ་ཡུལ་ནི་ལུས་ཡིན་ལ། ཇེ་ལ་གནོད་པའི་མེ་མགོ་(༡༥༡ན)དང་གོས་སྒྲིགས་ལ་འབར་
ན་དེ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱར་རིགས་མེད། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་བགའ་སྤྲོད་ལ་འགྲོ་བ་ཞིག་
འདུག་ན་ཕྱོག་བྱེད་དེ་ཡང་བཤོལ་ཏེ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱབ་བྱ་
དམ་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པས། སྦྱོར་སྒྲིགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེ། ཁད་
བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་ནམས་ལ་བསྐྱགས། ཁམས་ནམས་ཁྱེས་བྱའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེ།
ཁངས་རྒྱལ་གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་ཀྱུ། ཁྱེས་པ་ལོ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་ནང་ནས་སྦྱོར་པ་རྒྱལ་
ཁྱིམས་བཟོད་པ་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁྱིམས་ནི། མོ་མོ་སྦྱེ་པོ་ནམས་དང་གསུང་
སྦྱོས་དང་། ཁང་བྱང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་རེས་ནམས་དང་། རྒྱལ་སྤྲོས་ནམས་ཀྱི་རེས་པར་ལེགས་པ་
དང་། མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཁྱིམས་ལས་གཞན་མེད། ཁྱེས་མངོན་མཐོ་དང་རེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱའི་
གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཁྱིམས་བསྐྱར་བ་ལ་རག་ལུས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱོར་པས་ལོངས་སྦྱོད་དག་ནི་འགྲོ་བ་
ནམས་། སྦྱེ་པོ་རྒྱལ་ཁྱིམས་རྒྱང་པ་ཉམས་ལས་འབྱུང་། ཁྱེས་ཚེ་རབས་སྤྲུལ་ནམས་སུ་རྒྱ་ཆེར་
བཏང་བས་མཚོན། བཟོད་པ་བསྐྱོར་པ་སྒྲིགས་པར་བྱིན་གཞན་ཀྱི་ཆོགས་རི་ཅམ་པས་གས་པའི་འབས་
སུ་ལྷ་མིའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྦྱོད་བའང་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། རྒྱལ་ཁྱིམས་མ་བསྐྱར་པ་དང་།
ཉམས་ན་འབས་སུ་བྱུང་འགྲོ་སྒྲིགས་འགྲོ་བ་གཞན་ཀྱི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྦྱོད་དགོས་པས་བསྐྱབ་ཁྱིམས་ལ་
གནས་པར་རག་ལུས་ལ། ཇེ་ལའང་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིང་པོ་ལས། ཁྱིམ་པའི་སྤྲོས་པ་དང་པོ་གསུམ།
ཁྱེས་པའི་(༡༥༡བ) ནང་ཆོན་རི་སྤྲིང་འཚོ་བར་ཏུ་བསྐྱར་བ་དག་བསྐྱེན་པ་མའི་ཁྱིམས། ཉིན་ཞག་
གཅིག་གི་བར་ཏུ་བསྐྱར་བ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་ཁྱིམས་དང་གསུམ་ལས། བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ནི་
བྱ་སྤྲོ་ཞིང་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། གནས་འཛོག་གི་མདོ་ལས། གརྱ་ལ་སྒྲིགས་པའི་རྒྱ་རྒྱང་ཆེན་པོ་ལྷ་
དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་གྲངས་ཀྱིས་བསྐྱར་བར་བྱས་ཀྱི། བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཀྱི་ཆད་
བསྐྱར་བར་མི་བྱས་ཤིང་། འཛམ་སུའི་གླིང་གང་བའི་དགྲ་བཙོན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲིགས་པའི་ཡོ་བྱད་

ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པའི་པམོད་ནམས་ཀྱིས་པལྟེན་གནས་ཀྱི་པམོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ།
 ལྟོང་གི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ། ཞེས་ཁྱིམ་མ་ལན་ཅིག་གྲངས་ནས་བརྒྱངས་པའི་པམོད་ནམས་ཀྱི་ཆད་གཞལ་
 མི་རྣམས་པར་མ་ཟད། འབྲས་ཁུ་གནས་རྒྱབས་ལྷ་ལྷ་མིའི་རྟེན་བཟང་པོ་རྒྱད་མར་འབྱུང་ཞིང་འོ་སྒྲེལ་གྱི་
 ལྟོན་པའི་བརྟན་པ་ལ་བརྟེན་གནས་ཀྱི་ཁྱིམ་མ་ལས་པལྟེན་ནས་བརྒྱུད་པ་བཟང་གི་སངས་རྒྱུས་
 ལྷ་པ་མ་ལམ་མགོན་པོས་འཇམ་ལུའི་གྲིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བརྒྱུད་པའི་འདུས་པ་དང་པོར་སྒྲེལ་ནས་
 གྲོལ་བ་ཐོབ་བར་གསུངས་པ། བུམས་པ་ལུང་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། བཅུ་བཞི་དང་ནི་བཅོ་ལྷ་དང་། ཉེ་
 བཞིན་ལྷ་གཅིག་ཆོས་བརྒྱད་དང་། ཁོ་འཕྱུལ་གྱི་ནི་ལྷ་པ་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལེགས་མཉམ་
 གཞལ་ཅིང་། བརྟེན་གནས་གསོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་ནི། ར་ཡི་བརྟན་ལ་ལྷགས་སོ་ཞེས། ཉོན་འདི་ར་པ་
 ཏུ་གསུང་བར་འབྱུང་། ཞེས་བྱུང་ལ། དེ་པས་ཀྱང་ཆོས་ལྷག་པ་གྲ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པར་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས། ལྷ་པ་ཡར་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་། ཁོ་འཕྱུལ་གྱི་ནི་ལྷ་པ་ལ།
 བརྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་བརྒྱངས་ན། (༡༥༣)དེ་ནི་ར་དང་ར་འདྲར་འབྱུང་། ཞེས་སྒྲུས་པས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། ཀློ་ཤི་ཀ་ཁྱོད་དེ་རྒྱད་མ་ཟེང་ཅིག་ ལྷ་པ་ཡར་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་
 དང་། ཁོ་འཕྱུལ་གྱི་ནི་ལྷ་པ་ལ། བརྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་བརྒྱངས་ན། དེ་ནི་ར་དང་ར་འདྲར་
 འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གནས་རྒྱབས་ལྷ་ཡང་ཕྱོམ་པ་དང་མི་ལྷན་པ་དག་གིས་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་གྱི་
 མར་ཁུ་ལ་རི་ར་དང་མཉམ་པའི་རྫོང་ཁུ་བཅུ་གས་ཉེ་མར་མེ་སྒར་ཉེ་རྫོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུས་མཚོད་
 པ་བས་ཕྱོམ་ལྷན་ཞིག་གིས་མར་མེ་རྒྱང་ཏུ་སྒར་ཉེ་མཚོད་པ་པམོད་ནམས་ཆེ་བས་མཚོན་ཉེ་ནས་དགར་
 གྱི་ལས་བྱས་སོ་ཙག་གི་འབྲས་ཁུ་འཕེལ་ཆེ་བ་སོགས་རྒྱ་མཚན་སྒོ་དུ་མས་རྒྱལ་འདི་ལ་འབད་པར་
 རིགས་ཤིང་། བན་ཚོན་དེ་ལྷན་གྱི་ཕྱོམ་པ་ཕེན་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོ་རྩ་བར། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་
 བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པ་མི་སྒྲེའོ། ཞེས་ཕྱོམ་པ་སྒྲེ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་པེས་
 འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡིན། དེ་གང་གི་སྒྲོ་ནས་བད་སྒྲོད་པ། མདོ་རྩེ་དེན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། མེས་ཅན་
 དཔུལ་པ་དཔུལ་མེས་ཉམས། ཡི་དུགས་པ་ཤེས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་ཉམས། ཁྱད་འགྲོ་གཅིག་ལ་གཅིག་

ཟས་ཉམས། །མི་དག་འཚོ་བ་ལྷང་བས་ཉམས། །ལྷ་དག་བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། །འཁོར་བ་ཁབ་གྱི་
 ཕེ་ཙམ་ལ། །བདེ་བ་ནས་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །ཡུང་གཞིར། །གང་ན་མི་གནས་ལྟ་རྣམས་མི་
 བཟང་ངོ། །གང་ན་ཞི་མེད་སྤྱད་པ་མི་བཟང་སྟེ། །འཚོ་བ་ལྷངས་པའི་མི་རྣམས་མི་བཟང་ངོ། །ལྷ་རན་
 འདས་པ་མཚོག་ཅེས་སངས་རྒྱས་གསུངས། །ཞེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་(༡༥༩བ)པ་ནི་སྟུག་བསྐལ་
 གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་རན་སོང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཚད་ལྡན་པ་བརྒྱད། །གང་དཔྱལ་བརྒྱད། །ཉི་ཚེ་ཉི་འཁོར་གྱི་
 དཔྱལ་བ་སོགས་བཟོད་དཀའ་ཤིན་ཏུ་མང་བས། །བཤེས་སྤྱིང་ལས། །སེམས་ཅན་ཉེས་པར་སྟོད་པ་སྟོད་
 རྣམས་ལ། །ཡང་སོས་ཐིག་ནག་རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་། །བསྐྱས་འཛོམས་ཏུ་འབོད་མནར་མེད་ལ་སོགས་
 པའི། །དཔྱལ་བ་རྣམས་སྟུང་ག་ཏུ་སྟུག་བསྐལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །ཆངས་ཅོད་མར། །རབ་འབར་ལྷགས་
 གྱིས་ས་གཞིར་མེ་ལྷེས་བསྐྱེད་ཅིང་ལུས་ལ་མཚོན་ཆས་ཆར་བ་འབབ། །གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་ལུས་གསལ་
 ཞིང་ལ་བསྟོན་ཟངས་ལྷན་ལུང་ཅིང་ལུས་ལུས་ལྟེ་ལ་འདེབས། །གངས་རིས་བསྐྱོར་བའི་འབྲུགས་པའི་
 སྐབས་ཀྱང་ལུ་ལུག་འཚུབས་པའི་རྒྱང་གིས་བཏབ་པ་ཡིས། །ལ་ལ་ཚུ་བར་བརྒྱ་བྱང་ལ་ལར་དོལ་ཞིང་
 ལུས་ནི་ཆལ་བ་དུམ་བུར་གས། །ཞེས་ཆ་གང་གི་སྟུག་བསྐལ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་ཞིང་ཁྱོད་བྱའི་
 སྟུག་བསྐལ་དེ་ཡང་། །བཤེས་སྤྱིང་ལས། །འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མཐུང་ལྷང་སྐམ་བརྒྱུ་ཡིས། །རབ་ཏུ་དག་
 བཏབ་སྟུག་བསྐལ་གང་ལགས་པ། །དེས་ནི་དཔྱལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་ཀྱང་ཏུ་ལ། །འོལ་ཡང་མི་འགོ་ཆར་
 ཡང་མི་མོད་དོ། །ཞེས་མི་ཞིག་གི་ལུས་ལ་མཐུང་ལྷང་སྐམ་བརྒྱུ་དུས་གཅིག་ལ་བཏབ་པའི་སྟུག་བསྐལ་
 གྱིས་དཔྱལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཆར་ཡང་མི་མོད་ལ། །སྟུག་བསྐལ་དེ་ནི་ཡུད་ཙམ་ལ་ཆེའི་དུས་བྱེད་པས་
 ཡུན་རིང་ཁྱོད་མི་དགོས་ཤིང་། །དཔྱལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་ནི་ཆེ་ཡང་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་ཁྱོད་དགོས་པ་
 ཡང་སོས་ལྟ་བུར་མི་ལོ་ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། །ཁྲག་ཁྲིག་དུག་དང་། །ཐེར་འཁུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་
 ཡོད་པས་མཚོན་ཏེ། །ཆ་དཔྱལ་རྣམས་ལ་རིམ་(༡༥༩ན)གྱིས་ལོག་པོར་འཕེལ་ཞིང་། །གང་དཔྱལ་ཡང་
 མཚོད་ལས། །ཉིལ་རྒྱར་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། །ཉིལ་གཅིག་ལྷང་བས་ཟད་གྱུར་པ། །ཚུ་བར་ཅན་གྱི་ཆེ་
 ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ལུས་བརྒྱར། །ཞེས་ཆེ་ཆད་ལ་བསམས་ན་སྤྱིང་ལགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། །ཞིབ་

ལྷ་ས། ལྷ་གས་བསྐྱེགས་ས་གཞི་སྤྱི་ཡིས་བྱས། །མི་ཚོགས་འདི་དག་གང་ལས་བྱུང་། །དེས་ན་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི། །སྤྱི་ག་སེམས་ཡིན་པ་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་དཔུལ་བའི་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
སྤོན་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤྱང་དུ་གསུངས་པས། །བཤེས་སྤྱིང་ལས། །དེ་ལྟར་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་
ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། །ཁྱེ་པ་ཐུག་བརྒྱུར་ཉམས་སྤྱོད་ཡང་ནི། །རི་སྤྱིད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་ལྟར་པ། །དེ་
སྤྱིད་སྤོག་དང་བུལ་བར་མི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་སྤོན་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ག་པའི་ལས་དེ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱི་ག་
བསྐྱེད་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་པས། །སྤྱང་རྒྱལ་དེ་དག་ལ་དཔགས་ན། །དེ་ཉིད་ལས། །སྤྱི་ག་ཅན་
དཔགས་འབྱུང་འགག་པ་ཙམ་ཞིག་གི་ །དུས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོད་རྣམས་དཔུལ་བ་ཡི། །སྤྱི་ག་བསྐྱེད་གཞལ་
ཡས་ཐོས་ནས་གནས་སྤྱོད་དུ། །མི་འཛིགས་གང་ལགས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དཔུལ་བ་བྱིས་པ་
མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དཔྱད་དང་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་གཞུགས་སྤྱོད་བྱིས་རྣམས་ཀྱང་། །འཛིགས་པ་བསྐྱེད་
པར་ལྟར་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྤྱིན་ཉམས་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་ཅི་འཚལ། །ཞེས་གསུངས། །དེ་ལས་ཡི་
དུགས་ཀྱི་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡང་། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །ཡི་དུགས་དག་ནའང་འདོད་པས་ཐོངས་པ་ཡིས།
།བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་རྒྱུན་ཆགས་མི་འཚོས་པ། །བཀའ་སྤྱོད་གང་དོ་རལ་དང་འཛིགས་པ་ཡིས།
།བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་(༡༧༧)བསྐྱེད་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། །ཆངས་ཅོད་མར། །གདོང་ནི་རྒྱས་
ཞེས་ཁ་ནི་རྒྱམས་ཤིང་རྒྱུང་མཐོང་སྤྱོད་བུར་བྱིས་བརྒྱགས་པ་ན། །རལ་གྱི་མདུང་རྣམས་ཐོགས་པའི་
སྤྱི་ག་བསྐྱེད་འགགས་ཤིང་རྒྱ་ཡང་རྣལ་ཏུ་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཁ་ནི་ཁལ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལྷ་བས་མགིན་
འགགས་ཟས་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་མི་རུས། །ཐོས་ཤིང་འབྲུངས་རྣམས་འབར་ནས་ཆོག་ཅིང་བཤད་
གཅིས་འཚོ་ལ་རང་ག་བཅད་དེ་ཟ། །ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་སྤྱི་ག་པ་ཅན་བཀའ་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ལས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤྱང་གིས་མདོན་སྤྱི་ག་ཀྱིས་བྱུང་པ་རྣམས་ཀྱང་གོ་སྤྱི་ག་པས། །བཤེས་སྤྱིང་
ལས། །ཡི་དུགས་རྣམས་ལ་ཐོས་ཀའི་དུས་སྤྱི་ནི། །རྒྱ་བ་ཆ་ལ་དཔྱད་ནི་ཉི་མ་གང་། །སྤོན་ཤིང་འབྲས་ལུ་
མེད་འབྱུང་འདི་དག་གིས། །བལྟས་པ་ཙམ་ཀྱིས་སྤྱང་ཡང་རྒྱམ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །སྤྱི་ག་
བསྐྱེད་ལུན་པར་དུ་སྤྱོད་དགོས་པའང་། །མཛོད་ལས། །ཡི་དུགས་རྣམས། །རྒྱ་བ་ཉིན་ཞག་གི་ལྷ་བརྒྱ། །ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། བཞེས་སྒྲིང་ལས། བར་བཅད་མེད་པར་སྟུག་བསྐལ་བསྟེན་གྱུར་པ། ཞེས་པར་སྟོན་
པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི། །སྒྲ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། །ལྟ་སྟོང་དག་དང་ཁྲིར་ཡང་འཆི་
མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཅུང་བའི་དུད་འགོ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དུད་འགོའི་སྒྲིག་ནས་ན་ཡང་གསོད་པ་
དང་། །བཅིང་དང་བརྟེན་སོགས་སྟུག་བསྐལ་སྟུག་ཚོགས་པ། །ཞི་འགྱུར་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །
གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཁ་ཅིག་སྟེ་ཉིག་བལ་དང་རུས་པ་དང་། །ཤ་དང་བགས་པའི་
ཆེད་དུ་གསོད་པར་འགྱུར། །དབང་མེད་གཞན་དག་(༡༧༧)དོག་པ་ལག་པ་དང་། ལུག་དང་ལུགས་
གྱུས་བཏབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །ཞེས་དང་། ཆངས་ཅོད་མར། རྫོངས་པའི་སྟུན་ཆེན་འཐིབས་པས་
ལམ་དང་ལམ་མིན་འབྱེད་ལ་སྟོ་ཡི་རྒྱས་པ་བྲལ། །གཅིག་ལ་གཅིག་གསོད་སྟེ་མིའི་གཞན་དབང་གྱུར་
པས་བརྟེན་དང་བཀོལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་འབབ། །ཅིས་དུད་འགོ་ལ་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་། །ཁ་འཐོར་
བ་རྣམས་བསྟན་པར་དཀའ་བའི་སྟུག་བསྐལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་ཆེ་ཆེད་གྱུར། །མཛོད་ལས། དུད་འགོ་
རྣམས། མཚོག་འིང་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་འིང་ཆེད་དང་། སྤང་བར་འཇུག་པ་མེད་པར་ཉིན་རེ་ཅུ་ལའང་སྟེ་
འཆི་བྱེད་པ་ཡོད། དེ་ལྟར་རན་སོང་གསུམ་ནི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བ་དེ་
ལས་བཞུག་ཆེ་བའི་འགོ་རྣམས་མིང་དང་དོན་མཐུན་པའི་བའི་བའི་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནའང་མི་རྣམས་ལ།
ཆངས་ཅོད་མ་ལས། མི་ཡི་གནས་ནའང་ལོངས་སྟོན་དབང་གྱུག་གིས། །མཛོད་པར་མཐོ་ན་ཉམས་ཀྱི་
དོགས་པ་དང་། །མཐོ་འིས་ཡོན་ཏན་འབྱོར་བས་ཐོངས་པ་ན། །འདོད་བདེ་འཚོལ་བར་འགྱུར་བས་ག་
ཐར་ངོ། །བདེ་བར་འདོད་ནས་དེ་ཡི་ཐབས་བསྐྱབས་པས། །བདེ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི། །
ལུས་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་སེམས་ཀྱི་ཡིད་མི་བདེ། །རྣམ་པ་དུ་མས་ཀྱི་ནས་མནར་བར་འགྱུར། །ཞེས་མི་
རྣམས་ལ་ཡང་དག་སྤང་བ་དང་འཕྲད་གིས་དོགས་པ། །གཉེན་སྟུག་པ་དང་བྲལ་གྱིས་དོགས་པ། །ཡོད་པ་
གསོག་བསྐྱར། །མེད་པ་འཚོལ་འགོ། །ཁས་དྲག་པོ་དམའ་པོར་སོང་བ། །སྟུག་པོ་དབུལ་པོར་གྱུར་བ། །གཙོ་
བོ་དམངས་སུ་འབབ་པ་སོགས་སྟུག་བསྐལ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། དེ་(༡༧༨)དག་རྣམས། མཛོད་ལས།

འདི་ན་མ་དེས་ཐ་མ་ནི། ཁོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། ཅེས་གསུངས།

ལྷ་མ་ཡིན་ནི། དཔེས་སྒྲིང་ལས། ལྷ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི། དཔལ་ལ་སྤང་
ཁྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་ཆེ། དེ་དག་སྒོ་དང་ལྷན་ནའང་འགོ་བ་ཡི། སྒྲིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་
མཆིས་སོ། ཞེས་དང་། ཚངས་ཅོད་མར། ལྷ་རྣམས་དཔལ་ལ་འབྱུག་པའི་ཐུག་དོག་མེ་ཆེན་འབར་པས་
ཡིད་བདེའི་གོ་སྐབས་བཅོམ། འཐབ་ཅོད་ལས་བྱུང་ལུས་བཅད་དཔ་ཞིང་གཡོ་སྐྱུས་བསྐྱད་པས་བདེན་
མཐོང་སྐལ་མེད། ཅེས་ལས་རྒྱུད་ལྷའི་སྐབས་ལྷ་མིན་རྣམས་དུད་འགོ་དང་ལྷ་ར་འདྲེན་པའི་ལུགས་
གཉིས་ཡོད་ནའང་། མི་ཤིན་ཏུ་མི་སྐྱོན་པ་ལ་མི་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྷ་ར་ལྷའི་ནང་ཆོན་ནས་བདེན་པ་མཐོང་
བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་སོགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་ཏུ་བཏགས་ཤིང་། ཐུག་དོག་གི་དབང་གིས་འཐབ་
ཅོད་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་བཅད་དཔ་གཏུབས་སོགས་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་ཞིང་། འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་
ཀྱང་དཔེས་སྒྲིང་ལས། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་རྒྱལ་གྱུར་པ་དང་། ལྷན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྟིངས་
དང་། གོས་ལ་དྲི་མ་འཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། སྒྲོན་ཆད་མེད་པའི་རྒྱལ་འབྱུང་ཞེས་བགྲི་བ། མཐོང་མེས་
འཆི་འཕོ་སྒྲོན་བགྲིད་སྐྱ་ལྷས་ལ། ལྷ་ལུལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། ལས་སྟེང་མི་རྣམས་འཆི་
བར་འབྱུང་བ་དག སྒྲོན་པར་བྱེད་པའི་འཆི་ལྷ་རྣམས་དང་འདྲ། ཞེས་དང་། ཚངས་ཅོད་མར། ལུས་
མཛེས་མིན་ཅེན་རྒྱན་གྱིས་རབ་བརྒྱན་ནས། ཁང་བཟང་དགའ་བའི་ཆོལ་དུ་གནས་བཅས་ཤིང་། ལུན་
རིང་འདོད་པའི་བདེ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ། མཐོང་མེས་དཔལ་ལ་རོལ་(༡༥༦ན)པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་། མི་
འདོད་འཆི་བའི་ལྷས་གྱིས་ཟིན་པ་ན། ཡིད་འཕྲོག་སྒྲིང་ལ་བཅགས་པར་གྱུར་པ་ཡི། ལྷ་ཡི་མཛེས་མ་
ཡིད་འོང་སྟོད་མོས་ཆོལ། བདུད་ཅི་ཁ་ཟས་གོས་བཟང་མཛེས་པའི་རྒྱན། ལྷ་ལུ་གཞོན་ཏུ་རྣམས་དང་
གྱུར་ཏུ་བདག མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་འབྲལ་བར་མཐོང་བའི་ཆོ། གནས་དེར་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་
ལས། ཆེས་ཆེར་ལྷག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐལ་གྱིས། བསྐྱེད་པའི་ཕྱ་ངན་མེ་ཕྱེ་འབར་པས་བསྐྱེག །
ཆོ་རབས་མང་པོར་ལེགས་པར་སྐྱུད་པའི་ལས། འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་ལུ་སྐྱུད་པས་ཟད། །
བག་མེད་དབང་གིས་རན་འགྲོའི་རྒྱ་བསྐྱབས་པས། སྐྱར་ཡང་རན་སོང་གནས་སུ་ལྷུང་བར་འབྱུང་། །

ཞེས་འདོད་ལྟ་རྣམས་ལྟའི་བདེ་བ་ཐུན་སྦྱར་ཚོགས་པ་ལ་འོངས་སྟོན་གྱིར་། འཆི་ལྷས་ལྟ་དང་ཉི་བའི་
འཆི་ལྷས་ལྟ་ཤར་བའི་ཆོང་བཅོམ་གི་གནས་གཞན་དག་ཏུ་སྐྱེ་ཆོམ་སྐྱེས་གོང་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉམས་སྐྱུ་
མྱོང་ཟེན་པ་ལྟ་བུའི་ཆོར་བ་དྲག་པོས་མཛར་བར་འགྱུར་བས། མདོ་ལས། ལྟ་རྣམས་འཆི་བར་གྱུར་བའི་
ཆོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་འགྱུར་བ་ཇི་སྟོན་པ། །མཛར་མེད་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཡི། །བཙུ་དྲག་ཆར་ཡང་མི་
ཐོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ཁོ་ན་ལས་མ་འདས། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མདོན་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་
གྱིར་། ཆངས་ཅོད་མ་ལས། འདོད་ལ་འདུན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞོད་སེམས་མེད། གཉིད་དང་ཡིད་ལ་
གདུངས་པའི་སྟོན་པ་སྤང་། ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བྲལ། ཉིང་འཛིན་སྟོབས་ཀྱིས་
ཡུན་རིང་བདེར་གནས་(༡༥༦བ)པ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལྟ་ཡི་གནས་ཐོབ་གྱིར་། །འདུ་བྱེད་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་འཆིང་ལས་མ་གྲོལ་བས། །སྟོན་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན། །ཁྱིམ་ཡང་འོག་ཏུ་ལུང་
ནས་རྒྱད་མར་འཁོར། །ཅིས་བསམ་གཏེན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་བདེ་བ་ཁོ་ནར་
འབྱམས་གྲས་ཀྱང་སྟོན་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན། །ཟོ་རུན་ཀྱི་འཁྱུད་མོ་ལྟར་གནས་འོག་མར་འཁོར་ཞིང་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉམས་སྐྱུ་མྱོང་སྟེ། མདོར་ན་ལྟ་མའི་དབང་ལྷག་རྣམས་དང་ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པའང་འགྱུར་
བའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱུག་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཤེས་སྒྲིང་ལས། བརྒྱ་བྱིན་འཛིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁྱིམ་
ཡང་ས་སྟེང་ལུང་། །འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ནས་ནི། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། ལྟ་ལུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། །ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤང་། །
མཛར་མེད་མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡིས། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བསྟེན་འཆལ་ལོ། །ཉི་མ་ཟླ་བ་
ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། །འོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྒྲུང་བྱས་ཏེ། །སྤང་ཡང་ཐུན་ནག་སྤྲག་ཏུ་
ཕྱིན་གྱུར་ནས། །རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུར་བའང་མི་མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དོན་དེལ་གྱིས་
བསྐྱེལ་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་སྟེ་རྟ་ན་འཆིངེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ། །ཟད་མི་ཤེས་པ། གཉིང་མི་དཔོགས་

པ། གནོད་པ་དང་འཛིགས་པ་ཡང་པའི་གནས་དེ་ལས་པ་མོལ་ཏུ་བརྒྱལ་དགའ་བས་རྒྱ་མཚོ་དང་ཚོས་
 མཚུངས་པ་སྟེ། ལྷག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། ལྷག་བསྐལ་གྱི་ཁོང་འཚངས་ཅན་ཡིན་པས་འཁོར་བ་
 བས་ཅིས་ཀྱང་ཐར་(༡༥༥)པར་བྱེད་སྟེ་པའི་རེས་འཕྱུར་གྱི་བསམ་པ་ཐེབས་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་
 བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱོམ་པ་རྒྱབས་འགོ་ཕྱོམ་བྱེད་ཏུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རྒྱབས་སུ་འགོ་
 བའི་ཡུལ་རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས། རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིངས་
 པ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་ལྷ་ཡིས་སུ་ཞིག་སྟོབ་པར་བྱས། །ཞེས་ཚངས་པ་དབང་ལྷག་བྱུང་འཕྱུག་ཐོགས་གཙོ་
 པོ་གསུམ་གྱིས་ཐོག་དངས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བས་གཏན་གྱི་
 རྒྱབས་སུ་མི་རུང་ལ། གཏན་གྱི་རྒྱབས་སུ་འོས་པ་ནི། མཛོད་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་འགོ་དེ། །
 སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཚོས། །མི་སྟོབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །ལྷ་རན་འདས་ལ་རྒྱབས་སུ་
 འགོ། །ཞེས་ཡུལ་དགོན་ཅོག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པས། ཚོ་ག་ཐད་སོ་ལ་བསམ་པ་ཡང་
 ལྷན་ཏུ་བྱས་ནས་འཁོར་བའི་ལྷག་བསྐལ་གྱིས་མཛར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མིད་པའི་ཉེས་བརྒྱུ་ལས་
 སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱབས། སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱབས་སྟོན་པ་པོ། ཚོས་མི་གནས་པའི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་རྒྱབས་དངོས། དགེ་འདུན་ལ་རྒྱབས་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཁྲོགས་ལྷ། བདག་ཏུས་འདི་
 བས་བཟུང་སྟེ། སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་ཏུ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལེན། སྤང་བྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 སྟོང་བའི་བསྟེན་གནས་པར་གཟུང་ཏུ་གསོལ་སྟེ་པ་གྱིས་ལ་འདིའི་རྗེས་སྟོན་གྱིས། བཅུན་པ་དགོངས་
 སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཞི་བ་ཏུས་འདི་བས་བཟུང་སྟེ། རི་མིད་འཚོའི་བར་ཏུ་རྒྱང་གཉིས་
 རྣམས་ཀྱི་མཚོག་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱབས་(༡༥༦)སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 མཚོག་ཚོས་ལ་རྒྱབས་སུ་མཆིའོ། ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་དགེ་འདུན་ལ་རྒྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་
 ཏུས་འདི་བས་བཟུང་སྟེ། སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་ཏུ་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་བཅུན་པས་
 གཟུང་ཏུ་གསོལ། ཡན་གསུམ་བརྒྱ་བ་དང་སྟོན་པ་སྟེ་པའི་བདེ་སྟོན་པ་ཐོགས་དགེ་བསྟེན་གྱི་རྒྱབས་
 ལྷར་བྱ། འདི་ནི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བ་རང་ཡུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལེན་ཚུལ་དངོས་བསྟན་ཡིན་ཁིང་། ཡན་ཅིག་སྟོན་

པ་སྒྲངས་ནས་རྗེས་མ་ལ་བརྗེད་དེ་ཟས་ཐོས་ཟིན་ནས་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་སྒྲོམ་པ་སྒྲངས་ན་སྟེ་པའི་
 ཆེད་དུ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟླ་བ་ལྷུང་ངོ་ཙམ་གི་ཆོས་བརྒྱད་དང་། བཙོ་ལྷ་དང་། གནམ་གང་ལ་
 བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་ཞེས་ཆོག་བསྒྲུབ་ནས་ལེན། དེར་སངས་རྒྱལ་པ་ལན་ཅིག་འདི་ལྟར་
 བཟུང་ནས་ཉིང་མ་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པའི་སྒྲུ་གཞུགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ལེན་པ་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་
 ཡིན་ཞིང་། དུས་ཉག་དུ་སྟོམ་པ་ལེན་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཉིད་དཀའ་ཞིང་དེ་ལྟར་སྒྲངས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་
 ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་གྲུ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདུལ་འཛིན་རྣམས་སྤྱག་ལེན་དུ་མཛད་དོ། །

མཇུག་གི་ཆོག་བཤད་པ།

གསུམ་པ་འཇུག་གི་ཆོག་ནི། དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར་བསྒྲུབ་དགོས་
 ཏེ། དགོ་སྒྲོང་ལ་རབ་དུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བདེ་བ་སྟེ། ལ་ལའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 དུ་ ཁ་ཡིན། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྟན་པ་བདེ་བ་སྟེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དུ་ ཁ་ཡིན། ཞེས་དང་། དགོ་
 སྒྲོང་དག་སྟོག་དང་བྲལ་ཞིང་གི་བ་ནི་སྤྲ་ཡི། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་(༡༡༥ན)ཞིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྟོག་དང་བྲལ་ཞིང་གི་བ་ནི་ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་བ་ཟད་པར་འབྱུང་གི། རྒྱལ་
 ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པས་ནི་སྟེ་བ་འབྱུང་ཐག་བརྒྱའི་པར་དུ་རིགས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་སྒྲངས་ཏེ་
 རྣམ་པར་ལྟར་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སྤྱུ་སྒྲོང་པར་འབྱུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་སྟོགས་ཏེ་ཅ་པའི་ལྷུང་པ་ལྷུང་ན་དཔལ་བ་དང་།
 ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བས་ཡི་དྲགས་དང་དྲུད་འགྱོར་སྟེ་བ་སྟོགས་བརྒྱག་པར་དཀའ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟེ་བ་
 འབྱུང་ཐག་དུ་སྟོང་བར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་བཞིན་བསྒྲུབས་ན་ལྟ་དང་མིའི་སྤྱིད་པ་རྒྱུན་མར་འཛིན་
 ཞིང་དེའི་རྟེན་ལ་ལེགས་པར་སྦྱད་པའི་མཐུས། མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱུང་གིས། མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་ལེགས་སྦྱད་
 པས། །ལྟ་ཡུལ་བགོད་པར་ཐག་མི་རིང་། །ལྟ་དང་མི་ཡི་ཐེམ་སྐས་ལ། །འཛོགས་ན་ཐར་པ་གས་ན་

འདུག ཁེས་རིང་པོར་མི་སྟོན་པར་ཐར་པ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བར་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་གིས། ཐབས་ལྷན་དེ་ཀྱུ་སྟོན་གྱུར་པ། ཁྱེད་འཆད་པ་ནི་
 དཀའ་བ་ཡིན། ཞེས་ལག་ཏུ་བསྟར་ཀྱུ་དེ་རང་ལ་སྟོན་ཏུ་གྱུར་ན་གྲུང་དོར་བྱ་མི་ལུས་པས། རི་ལྟར་ངོས་
 འཛིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག ཁབ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག ཁབ་ལུ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་གསུམ་
 ཏུ་འདུས། དང་པོ་ནི་སྟོན་གཙོད། མ་བྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྟོན། བརྒྱུན་དེ་བཞི་སྟོང་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ལས།
 གཙོ་བོར་ཞེ་སྟར་གིས་བསྟེན་(༡༡༥བ)ལ། སྟོན་གཙོད་པ་ནི་རང་ལས་ཀྱུན་ཐ་དད་པའི་མིའམ་མིར་
 ཆགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དུག་དང་རིག་སྟགས་དང་། མཚོན་གྱིས་བསད་པའམ། གཞན་གསེད་དུ་བཅུག་
 བ་སྟོན་པ་འདི་ཙམ་པ་ནས་འཛིན་པས་ཙམ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟོན་ཆགས་སྟོན་སྟུང་
 ཡན་ཚོད། སྟོན་དང་བྲལ་ན། མི་དགོ་པ་བཅུའི་ནང་ཚན་གྱི་སྟོན་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལས་དངོས་གཞི་སྟོན་གས་
 པས་དེ་བྱས་ན། སྟོན་པ་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་ལག་ལ་བའི་ཡན་ལག་གི་ཉེས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྟོན་གཙོད་
 ཀྱི་མི་དགོ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུང་། ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པས་བསྟེན་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་གཞན་གྱི་
 བདག་ཏུ་བསྐྱུང་བའི་གསེར་སེ་པ་བཅུ་ལས་དེའི་དོད་སྟག་གི་དངོས་པོ་ཀྱུ་འཕྲོག་ཐབས་ཀྱིས་བྲལ་བ་
 སྟོན་གས་བྱས་ན་ཙམ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁབ་སྟུང་ཙམ་ཡང་བརྒྱས་ནས་ཐོབ་སྟོ་
 སྟེས་ན། མི་དགོ་པ་བཅུའི་ནང་གི་མ་བྱིན་ལེན་བསྐྱེད་བྱ་དང་ལག་ལ་བའི་ཡན་ལག་གི་ཉེས་པ་ཡིན་པས་
 སྟུང་། སེམས་ཙན་ལ་ཆགས་པས་བསྟེན་པ་མི་ཚངས་པར་སྟོན་པ་ནི་རང་གི་མཆིས་བྱང་སྟོན་གས་ཀྱི་ལྷའི་
 སྟོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་བཅུག་རིག་ཉམས་སྟེ་སྟོང་པ་དང་། རང་གི་ཁྱིམ་ཐབ་ཏུ་གྲུངས་པ་མིན་པ་ལ་
 བཞོད་པ་ནི་བཞོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་བཞོད་པ་དེ་ཡིན་ཀྱང་། སྟུམ་མ་དང་ན་པ་དང་སྟེང་པ་དང་བཅས་
 པར་བཞོད་པ་ལྟ་བུ་དུས་མ་ཡིན་པར་བཞོད་པ། དཀོན་ཙོག་གི་རྟེན་སྟོན་གྱི་དུང་དུ་བཞོད་པ་ནི་
 གནས་མ་ཡིན་པར་བཞོད་པ། ཁ་དང་བགང་ལས་སྟོན་སྟུང་བཞོད་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་བཞོད་པ་
 རྟེ། ལོག་གཞུང་(༡༡༧ན)བཞི་པོ་དེ་ནི་མི་དགོ་པ་བཅུའི་ནང་ཚན་གྱི་སྟོན་པ་གཏོར་བའི་ཙམ་ལྟར་ཡིན་
 པས། དེས་པར་བསྐྱུང་ཞིང་ཐ་ན་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་རིག་ཀྱང་སྟུང་། གཙོ་བོར་གཏོ་སྟག་གིས་བསྟེན་

པ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་དེ། རྒྱུ་དུ་སྒྲ་པ་ནི་མིའི་ཚོས། ལྷ་མ་ཞེས་པ་ལྷ་ལྷ་གནོད་སྒྲིབ་སོགས་མ་མཐོང་
བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། གཏམ་འདྲེས་པར་སྒྲ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མཉམ་གཞག་ལ་བརྟེན་པའི་
མདོན་ཤེས་རྒྱ་འབྲུལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ། རྒྱུ་ཞུགས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ།
དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་ལུས་མཚོན་དེ་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་སྒྲས་པས་
གཞན་གྱི་དོན་གོ་བ་ན་ཅ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཆར་གཏོགས་པ་གཞན་བསྐྱུ་པའི་རྒྱུ་ཚིག་ཆེ་སྒྲ་
གང་སྒྲས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ནང་ཚན་གྱི་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་བས་སྤང་དགོས།

གཉིས་པ་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། མྱོས་འགྱུར་ཆར་སྤོང་བ་སྟེ། དེ་ལ་འདུལ་བ་སྐྱུ་བ་
ལྷ་རན། རྒྱུར་པའི་ཆར་དང་། བཅོམ་པའི་ཆར་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚན་བཏགས་མནན་པར་བྱས་པ་
རྒྱུར་པའི་ཆར། ཞེས་པ་ལྷ་རན། བས་དང་འབྲས་སོགས་བཅོམ་པ་བས་བཏབ་བསྐྱུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
ཆར་ནི་རྒྱུར་པའི་ཆར་ཞེས་བྱ། གཉིས་པ་ནི། འབྲས་ལུ་ལ་སོགས་ཁྱུ་བར་བཅོམ་པ་ནི། བཅོམ་ཆར་རྒྱུ་
ཆར་ལུ་རམ་ཆར་འདྲར་བསྟན། ཅེས་པ་ལྷ་རན། རྒྱུ་ཆར་ལུ་ཆར་ལ་སོགས་པ་སེམས་མྱོས་པར་བྱེད་པ་
ནི་བཅོམ་པའི་ཆར་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། འབྱུའི་ཆར་ནི་ཟས་ལས་རྒྱུར་པའི་བཏུང་བའོ། །
རྒྱུར་པའི་ཆར་ནི་རྒྱས་ལས་རྒྱུར་པའི་(༡༥༧)བཏུང་བའོ་ཞེས་འབྱུའི་ཆར་ནས་དང་འབྲས་སོགས་ཀྱི་
ཆར་ལུ་རམ་གིང་གི་ཆར་སོགས་ལ་བཤད་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་བཤད་རྒྱུ་ཐ་དད་པས་
འདུལ་བར་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སོ་སོར་བྱས་དེ་རྒྱའི་རྩེ་མོ་ཅོམ་ཡང་འབྱུང་མི་རུང་
བར་གསུངས་ལ། མདོན་པར་རང་གི་གཉེན་པོས་སེམས་དབང་དུ་འདུ་ན་སེམས་མ་མྱོས་ཀྱི་པར་དུ་
བཏུངས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཕྱོགས་འདི་ལ་ལུགས་སྒྲ་མ་གཉིས་གཅི་ཆེ་ཞིང་དེས་
མཚོན་དུ་བ་རུབ་པ་སོགས་བག་མེད་པའི་སྟོང་ལས་མཐའ་དག་སྟོང་དགོས།

གསུམ་པ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་གང་སོགས་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ །མལ་ཆེ་མཐོའི་
ཡན་ལག་ བྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུངས་
དེ་སྒྲ་ལེན་གང་བརྟེ་བ་རྒྱུ་གྱི་འདོགས་ཕྱོན་བྱེད་བཞིན་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་གོས་གསར་པ་དང་མཛེས་

ཆེད་དུ་དྲི་བཟང་ལུས་ལ་ཐུག་མེད་ཀྱི་དང་མིན་པོ་ཆེ་འི་ཕྱིར་པ་སོགས་སྒྲིག་ཆོས་རྣམས་བསྟུང་།

གཉིས་པ་ནི་གསེར་དཔལ་སོགས་མིན་པོ་ཆེ་འི་ཁྱིམ་པོ་དང་ཐུག་པར་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁྱིམ་སོན་པོས་
ཆགས་སེམས་ཀྱིས་འདུག་ཉལ་སྟོང་། གསུམ་པ་ནི། ཟན་དྲོན། འབྲས་ཆན། ཡ། ༡༩་ཡ། ལྷུ་ལ་ལུང་ཏེ།
བཟའ་པ་ལྟ་ཆར་གཏོགས་སྟོང་། རྟེ་གྲ། ཐུག་པ་སོགས་དང་། ལ་ཐུག་དང་ཉུང་མ་ལྟ་ལུ་ཅ་པ། ལུ་རམ་
ཤིང་ལྟ་ལུ་སྟོང་པོ། ལ་ཐུག་ལུངས་ཀར་གྱི་ལོ་མ་ལྟ་ལུ་འདབ་མ། བརྒྱ་ལྷུང་ལ་སོགས་མེད་ཀྱི་ཁྱུན་འཕུམ་
ཁམ་ལྟར་སོགས་འབྲས་ལུ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་ལྷི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ཡིན་པས་སྤང་དགོས་ཏེ་རི་སྤང་
(༡༩༠ན)དུ། རང་གླིང་སྐྱ་ཡེངས་དང་པོ་སོགས་བཟུང་ནས། ༡༩་མ་ཕྱེད་བར་འདི་ནི་དུས་ཡིན་ཏེ། ༡༩་
ཡོལ་གང་ཞིག་དུས་ལུང་ཟ་ཕྱེད་དེ། ༡༩་ཕྱས་ལྷུགས་གི་གོང་ལུ་འི་ཟས་རྣམས་ཟ། ཞེས་འཕྲུང་བས་
གླིང་ནི་གནས་པ་དང་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ལས། གནས་པ་གཙོ་ཆེ་དཔེར་ན་ལུ་བཟླིང་ལྟ་ལུ་ཕྱིན་ཆོད་འི་
ཉི་མ་འི་ཕྱེད་ཡོལ་ན་ཟ་མི་ལུང་བས་ཤེས་ལུས་ཤིང་། དུས་ཡོལ་ནས་ཀྱང་ཟ་ལུང་པ་འཕྲུ་མར་དང་ལྷན་
མར་དང་སྤང་ལུང་བསྐྱར་བ་ཀར་ལྟ་ལུ་ནི་ཞག་བུན་པའི་སྐྱན་ཡིན་པས་བསྟེན་ལུང་། ཞེས་དང་ཡན་
ལག་བཟུང་པོ་འདི་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱན་དུ་སྐྱ་སེན་ཡིང་གིས་ལྷན་པའི་མདོ་ལས། གྲོག་གཙོད་
སྤངས་པས་དྲོ་ཆེ་འི་ལུས་དང་ལྷན་པར་འཕྲུང། མ་ཕྱིན་ལོན་སྤངས་པས་སེན་མོ་ཡིང་ཞིང་བས་འབྲེལ།
འདོད་ཡོག་སྤངས་པས་དབང་པོ་ཆར་ཞིང་ལུས་ལྷན། ལྷན་དུ་སྐྱ་བ་སྤངས་པས་ལྷེས་གདོང་པ་ཁེབས་པ།
ཆར་སྤངས་པས་སེང་གའི་ལྷུངས་ཀྱིས་གཤེགས་པ། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་སྤངས་པས་ཆོམས་བཞི་བཅུ་
མ་ཉམས་ཤིང་དཀར་པ། ཕྱིར་སོགས་སྤངས་པས་ལུས་ལ་ལྷུང་ཁྱིམས་ཀྱི་སྟོས་ཀྱིས་ཐུགས། གར་སོགས་
སྤངས་པས་ལུས་མཆོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཟུན་པར་འཕྲུང། ཁྱི་སྐྱན་ཆེ་མཐོ་སྤངས་པས་སྐྱན་གསུམ་ལ་
སྟོང་པར་འཕྲུང། དགོན་ཅོག་གསུམ་དང་མཁན་སྟོང་ལ་ཡན་ལག་ལྟ་ས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཐུག་ཕྱས་པས་
དཔུའི་གཙུག་ཏོར་དང་ལྷན་པར་བཤད་པས། དེ་ལྟར་དགྲ་བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་(༡༩༠བ)ལྟ་བུ་བཟུང་
པོ་འདི་ཡིད་ཀྱི་སྟོན་སྤངས། ལུས་རག་གིས་སྤང་ཡོག་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་
ཀྱི་བར་དུ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤང་བྱ་བཟུང་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་ཡིད་ཀྱིས་སྤངས་ཏེ། ལུས་རག་

གིས་སྒྲུབ་ཤོག་སྙམ་པའི་སྒོ་ནས་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། སྒོ་བ་དཔོན་དགོངས་སྟུགས་ལ། རི་ལྷ་ར་
འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་རི་མིད་འཛོའི་བར་དུ་སྒོག་གཙོད་པ་སྒྲུབས་ཏེ། སྒོག་གཙོད་པ་
ལས་སྒྲུབ་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བསྐྱི་བས། །དུས་འདི་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སང་ཉི་མ་མ་
གར་གྱི་བར་དུ་སྒོག་གཙོད་པ་སྒྲུབས་ཏེ། སྒོག་གཙོད་པ་ལས་སྒྲུབ་ཤོག་པར་བསྐྱེད། །ཡན་ལག་དར་པོ་
འདིས་བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སྟུགས་པོ། །རྗེས་སྟུགས་པོ།
རྗེས་སྟུགས་པོ། །གཞན་ཡང་རི་ལྷ་ར་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་རི་མིད་འཛོའི་བར་དུ་མ་
བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྒྱོད་པ་དང་། རླུང་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲུའི་ཆར་དང་། བཅོས་པའི་
ཆར། མྱོས་པར་འལྱར་པ་བག་མེད་པའི་གནས་དང་། རྒྱ་གར་དང་། རོལ་མོའི་རྒྱ་དང་། ཕྱིར་བ་དང་།
སྒོས་ལྷག་པ་དང་། རྒྱན་དང་ཁ་དོག་འཆར་བ་དང་། ཁྱི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་། ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་དང་། དུས་
མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སྒྲུབས་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལས་སྒྲུབ་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མིང་འདི་
ཞེས་བསྐྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སང་ཉི་མ་མ་གར་གྱི་བར་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་
ཚངས་པར་སྒྱོད་པ་དང་། རླུང་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲུའི་(༡༩)ཆར་དང་བཅོས་པའི་ཆར་མྱོས་པར་འལྱར་
པ་བག་མེད་པའི་གནས་དང་། རྒྱ་གར་དང་། རོལ་མོའི་རྒྱ་དང་། ཕྱིར་བ་དང་། སྒོས་ལྷག་པ་དང་། རྒྱན་
དང་། ཁ་དོག་འཆར་བ་དང་། ཁྱི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་། ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སྒྲུབས་
ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལས་སྒྲུབ་ཤོག་པར་བསྐྱེད། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་འདིས་བདག་འཕགས་པ་
དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སྟུགས་པོ། །རྗེས་སྟུགས་པོ། །རྗེས་སྟུགས་པོ། །ཐབས་
ཡིན་ནོ། །ལེགས་སོ་ཞེས་བཞོད། ལྷག་གསུམ་འཆོལ་དུ་བཅུག་ལ་རར་གནས་སྟུགས་བཏང་དོ། །

རིང་ནས་ཚོགས་གཉིས་སྒྲིབ་གྱི་ཟེགས་དུལ་ཉེར་བཅུགས་ཚོས་གཟུགས་གངས་ཅན་ས་འཛིན་
ལས། །མ་སྒྲུབ་ཐུགས་རྗེའི་ཆུ་གྲུར་ནམ་པའི་ཆད་མེད་འགོ་སྒྲོའི་དད་མཚོར་ལེགས་བབས་བས། །ཡིད་
སྒྱུབས་སྟེར་བཅས་སྟིང་དུས་རབ་འབར་བྱིན་ཟའི་ཅེ་མོ་ལྟ་ཡི་ལས་བསྟེག་ཀྱང་། །ཁྱུང་འདས་བསྐལ་
པའི་བདེ་བར་སྒྱུར་ཆོའོད་ཞབས་རིས་བལ་གཙུག་བསྟེན་པུ་ཀྱའི་རྒྱལ། གང་གིས་ལྷགས་ཡངས་མ་ལ་

ཡ་ནས་ཚུལ་གནས་བསྐྱེད་པའི་ཅན་དན་དང། །འཕགས་པོད་ཀྱན་ཏུ་འདྲེན་མཁས་ཀྱི་བཞུགས་འདུལ་
 འཛིན་རིམ་པར་བྱོན་ནམས་གིས། །སྒྲུལ་བཟང་འགོ་མཁར་འཕྲིན་ལས་ཉིན་འབྱེད་བྲིམས་གྱི་ལག་ལེན་
 འོད་ཟེར་གྱིས། །བསྟན་པའི་བད་ཚལ་ནམ་པར་བཞུན་ལས་ཀླུ་ནམས་དབྱེས་མཆོད་སྦྱང་ཅི་དང་། །
 སྤྱ་ལའི་སྒྲོངས་འདིར་སྤྱ་བྱི་བར་དར་སོ་ཐར་ཆོ་ག་ཡི། །ཕྱག་(༡༧)བཞེས་འབྲུལ་མེད་བདུན་ཅི་
 དབང་གྱུར་མཁས་མང་བྱགས་མཆོན་ས། །ཉེར་འཕྲོན་ཐར་འདོད་ལྷ་ཡི་བཅུད་ལེན་བསྐྱེད་སྦྱོང་གཅན་
 ཆོག་ས། །གཏན་བདེའི་མགྱོན་པ་ཆད་ཀྱང་མཐོ་རིམ་སྒྲོག་གི་ཐུངས་སྤྱུ་གྱུར། །ཁྱད་པར་ཁ་ཆེའི་པཎ་ཆེན་
 བསོད་སྦྱོམས་པའི། །བཞེད་སྒོལ་ཚུ་སྦྱང་ལོག་རྟོག་རྟོག་པའི་དྲིས། །སྒྲགས་ནམས་ནམ་དག་ཆོ་ག་གེ་ཏ་
 ཀས། །བཀྲུངས་ཆེ་མུང་འདས་བཞེན་རས་ཅི་ཡང་གསལ། །སྒྲོས་བྱས་ར་གན་ཉེས་བཤད་གསེར་ཚུ་
 ཡིས། །ཉེར་སྒྲགས་སྒྲོངས་པའི་ཆོར་འདུལ་གཞི་མདོ་དུ། །བཀྲམ་ནས་ཐན་བདེའི་ཙོར་འཕྲོག་ཆོས་རྒྱུ་
 དིང་། །དབྱར་གྱི་སྤོན་ལུང་གྲངས་འཁུར་མཆི་མ་བཀྱ། །བདག་བདེ་ན་ལུན་ཡོངས་བྲལ་ལྷག་བསམ་
 གངས། །དཀར་མིན་རང་འདོད་རྩ་རི་བསྟེན་པའི་ཁོད། །ཕྱིག་འབྲས་ར་མ་བྱེན་སྦྱང་འབྱོར་གཡག་ར། །
 གནས་རན་ལེན་སྒོ་འཕགས་ལ་གདེངས་པ་བཞེན། །ལྷ་སྒྲག་དུག་པར་བྱལ་བསྟན་སྒྲེབས་པའི་གཏམ། །
 སྟན་གྱི་བྱ་རམ་དངར་ཡང་སོ་ཐར་སྒོམ། །འཕོགས་བྱེད་ཆོག་བམ་ཐུག་རུལ་པའི་དྲིས། །དད་དྲུང་སེམས་
 གྱི་སྤྱ་སྒོར་འཁུན་དེས་ཞོངས། །བདེན་ཆོག་དབྱར་ར་འཕྲོག་པའི་སྤོན་རུམ་ནས། །བསྐྱུག་ཆོ་ག་ཞན་
 སེམས་བསྐྱེད་ལུས་སྤྱའི་མངལ། །འཛིན་ཡང་སྤྱིག་ལྷའི་རན་སྦྱོང་སྦྱོན་ཐར་གིས། །འདུལ་བསྟན་ལོ་
 གྲོག་ཅད་ནས་སྦྱང་གིས་དོགས། །པ་མེས་ཐོར་གཅོང་མས་བཅག་རྩ་ལུང་སྦྱོང། །བཟང་འཛིན་སྒོ་ཡི་དྲི་
 མ་དབྱངས་ཅན་ཚུས། །བཀྲམ་པས་ལུང་དོན་རིགས་ལམ་ནས་(༡༧)འདྲེན་པར། །རྗེས་སུ་འབྲང་པ་
 གཟུར་གནས་རངས་པའི་ཡུལ། །ཀྱན་མཁུན་བྱས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱུ་པའི་ཐབས། །ཤེས་པའི་སྒོ་གྲོས་
 བྲ་ཞེས་བྱགས་འབྱུང་ན། །ཐོངས་བདག་མི་སྦྱའི་བརྟུལ་ལྷགས་མ་བཟུང་བས། །ཅུ་ཏའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱང་
 གཉིས་བསྐྱེད་པ་བཞེན། །ནམ་དག་བྲིམས་འཛིན་མཁས་ཆེ་སྦྱང་པའི་སྦྱར། །བག་ཡོད་ལྷགས་ཀྱས་རབ་
 བཏལ་གོམ་འགོས་གིས། །དེས་ལེགས་ལམ་བསྟོད་སྦྱང་འདས་ལྷ་ལའི་ཆལ། །ཡངས་པོར་སྦྱོང་པའི་ས་

མཁན་གཅིག་ཏུ་མང། ཟང་ཟེར་ལའོར་དང་ལྷན་གཤམ་ཆེད་མིན་པར། ཟུབ་དབང་རིང་ལུགས་ཀྱི་
དོར་བྱར་མེས་སྒོ། འདུལ་བའ་ལྷན་གྱི་བཙུལ་ལྷ་བའི་དོས། འི་དུགས་གཞུགས་ཤར་མིག་གསུམ་
པས་མི་ཁེབས། བསོད་ནམས་བྱས་པའི་ས་བོན་ལྷག་བསམ་རྒྱས། སྦྱིད་ཏུ་བསྐྱེདས་པ་རྣམ་མཁུན་
ཡོངས་འདུའི་ལྷོན། བདེ་སྦྱིད་རོ་བདར་སྦྱོད་ལ་ལུས་ཅན་ཀྱན། ལེགས་ཀྱིས་ཚོགས་བཤུལ་རྒྱུ་རྗེས་
གསལ་རྒྱས་ཤོག བསྐྱེད་བཟང་འདྲེན་པ་བཞི་པའི་ལུང་རྟོགས་བསྟན། འཛམ་གླིང་སྦྱེ་རྒྱུའི་ལེགས་
བྱས་མཆོད་རྟོག་ཆེད། འཁ་མཁའི་མཐའ་འཛོལ་མིག་གི་མདོན་པར་གེས། རྩ་ནས་མ་བརྟེན་བར་ཏུ་
གཡོ་མེད་ཤོག དྲན་དུབས་གོས་མོགས་ལྷ་མོའི་བཅས་པས་ཀྱང། ཤྱུག་ཟུབ་ཚེས་དཀར་འཕྲེང་
མཛེས་སྟོན་བྱེད་པ། སྒོ་བཟང་གཤམ་པའི་རིང་ལུགས་ཡིད་བཞིན་ཞོར། སྦྱིད་ཞིའི་རྒྱལ་མཚན་རྟོག་ཏུ་
འབར་བར་ཤོག རྒྱུད་དུལ་ནང་རྟགས་ཕྱིར་ཤར་རུར་སྦྱིག་གིས། བེས་པར་སྐབས་པས་རྣམ་དག་
(༡༩༥༧)ཚོགས་ཡི། བསྐྱེད་གཞིར་འགྲོ་མང་བཞོད་པ་ཀྱན་བཟོད་མའི། དཔལ་མོའི་མངལ་ཁུར་བརྟེན་
དང་ལྷན་པར་ཤོག ཚོས་ལ་དབང་ཟ་མགྱོན་བཟང་གཞིག་ཤུན་ཅན། མ་ཡིན་ཟུབ་གསུང་སྦྱིང་གི་
གཅེས་ཞོར་དུ། འཆར་བའི་བསྟན་འཛིན་དབྱར་མཚོ་ལྷར་འཕེལ་ཞིང། གཡུང་དྲུང་སྟོག་གི་ཀ་པ་
རྟགས་པར་ཤོག ཁྱིམས་གཉིས་གསེར་ཤིང་མཚོག་དམན་གཉའ་བ་སུ། རབ་ལྷི་གནམ་བསྐྱོས་མི་
བདག་སྒྱ་ཆེ་དང། ཆབ་སྦྱིད་དགའ་བ་བརྒྱ་བའི་དཔལ་ལྷན་པ། ཁོ་བྱང་ཆེན་པོའི་འདུན་སར་དར་
དག་ཤོག འཛིག་རྟོག་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལྷན་ཉེར་སངས་མཐར། ལན་བདེའི་ཉི་མ་བོད་ལུལ་དགུང་སྟོན་
ནས། ཤར་བའི་དགེ་ལེགས་སྒྲུང་བ་འོད་པོ་ཆེ། སྦྱུང་ཅེན་ཡོངས་དབང་དཔལ་ལ་འགན་རྒྱས་ཤོག །
གཤམ་སྐམ་སྦྱིག་མའི་ཚལ་དུ་སྦྱེས་ཅམ་མ་ཡིན་པར། རྣམ་དཔྱོད་མེས་སྦྱིན་གཞོན་ལུལ་ཅན་ཀན་
པོའི་སྒོ། མཁས་མང་འཆི་མེད་འདུན་སར་བཞོད་ལ་སྦྱོབས་མཐོ་བས། སྦྱིད་ཞིའི་ལེགས་པའི་ཆ་ཀྱན་
དིང་བསགས་དངོས་པར་ཤོག ཟུབ་གཞུང་ཐིག་ལེ་མཚོག་མར་རྗེས་ཆགས་སྡེ་བཞིའི་ཞལ་སྒྲོའི་རིགས་
བྱེད་ལས། རྒྱལ་བསྟན་འཛིག་རྟོག་གསུམ་དུ་སྦྱར་སྦྱུལ་པན་བདེའི་འོད་གྱིས་སུ་བཞིའི་ལྷ། རགས་
པའི་གཞུགས་སུ་མདོན་སྦྱུང་མཐོང་ལ་སྦྱ་རན་མེད་དང་མེས་དཔོན་གྱི། རྣམ་ཐར་དཔོན་ཅོག་མཐུས་

སྒྲོན་སྒྲན་གྲགས་སྒྲིད་པའི་ཁོངས་ལས་པལ་པ་པལ་གྱི་ཚུན་པ་པལ་གྱི་སེང་གའི་བསྟན་
པ་མིན་པོ་ཆེའི་ཕ་བར་གྱུར་པ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་པའི་སྒྲོན་པ་པལ་ཕྱི་ལྷུང་བ་དང་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ལུལ་སྒྲོང་རྣམ་ཀྱལ་གསེར་(༡༥༩ན)མདོག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་
པོ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་ཞིག་གསུམ་པ་ཡོངས་རྒྱ་གསུམ་བསྟན་པའི་མངའ་དབང་ག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་
བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བཀའ་བསྟུན་ཞིང་། ཁ་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་པ་མཚན་གྱི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་དག་དབང་
དགོན་ཅོག་ཉི་མ། ཕྱི་པའི་སྒྲུ་པོ་ཤེས་དབང་འཕེལ་པའི་སྒྲུ་པ་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། གནས་སྤྱིང་
ཆོས་རྒྱུན་དགའ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲུལ་དག་དབང་གུན་དགའ་བདེ་ལེགས། ཤར་པ་ཆོས་རྒྱུ་དག་
འདུན་གྲགས་པ། བྱང་པ་ཆོས་རྒྱུ་ཤོ་ཤོས་ཀྱི་མཚོ། ཕྱི་པ་ལེགས་པའདད་སྤྱིང་དང་ཁྱེད་པདག་སྒྲུ་མ་པ་
པོང་ཁ་པའི་གདན་ས་པ་པལ་དབང་བསྟན་འཛིན། ཁལ་ཁ་རྩ་ཡ་པ་རྒྱུ་ཉ་ཁུ་ཐུག་ཐུ། སྤྱིང་པོད་ཆོས་རྒྱུ་
སྒྲུ་སྒྲུ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། སྒྲུ་པ་ཐང་མཁའ་པོ་གོང་པོ་དག་དབང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་
དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོས་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲུལ་བ་དང་། སྒྲོན་གསུམ་ལས། རྒྱན་པོ་སྒྲུངས་པ་རྒྱང་
པ་རྣམས། འདི་འདྲ་སྒྲོད་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། མཁས་པ་སྒྲུངས་པར་སྒྲོན་པ་ཡང་། ཁི་པོང་འཆལ་
བཞིན་འདི་ལ་སྒྲོད། འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་འཕེལ་གྱུར་ན། ཁངས་ཀྱིས་བསྟན་ལ་གཞོད་མི་གཞོད། །
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ལ་སྒྲོས། གལ་ཏེ་འདི་འདྲའི་ཆོས་ལོག་གིས། ཁངས་ཀྱིས་བསྟན་ལ་མི་
གཞོད་ན། ལུ་སྟེགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལོག་གྱང་། ཁངས་ཀྱིས་བསྟན་ལ་ཅི་སྟེ་གཞོད། ། ཅེས་དབང་
རྒྱལ་དང་པའི་རྒྱུ་སྒྲུ་འབྲངས་པས་བསྟན་པ་ལ་མི་ཐན་པར་མ་ཐད་བསྟན་པ་དྲི་བཅས་སྒྲུ་བྱེད་ལ།
དབང་རྣམ་ཆོས་(༡༥༩བ)ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲུ་འབྲངས་ཏེ། བསྟེགས་བཅད་བདར་པའི་གསེར་བཞིན་ལེགས་
པར་དབྱེད་ནས་ཡིད་གཏན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། བདག་ནི་སངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ།
མི་སྤྱེད་པ་ཡི་དད་པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ། འཕུལ་པར་སྒྲོད་ལ་བདག་མ་དད།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་པ་མིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་པ་ཞིག་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུ་པའི་སྒྲུག་
བསམ་ཀྱི་ཀུན་ནས་སྒྲངས་ཏེ་ཆོག་གཅིག་སྤར་མ་བསྟོས་པར་རིགས་བྲལ་མཁས་པ་མང་པོའི་གསུང་

རབ་ལ་དབྱེད་དེ་སློབ་གསལ་རྣམས་ལོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མཐའ་གཅོད་དང་བཅས་ཏེ་འཇམ་དབྱེད་ས་
གཞོན་ལུ་ཅུ་སྒྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་འོལ་བ་རྗེ་བཙུན་དགོན་ཅོག་ཚོས་འཕེལ་གྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་
ནས་གཞུང་ལུགས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་ཅུང་ཟད་བཟིམ་གྱིང་། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཏེ་བར་
ལམ་གཉིས་པ་མཁན་ཆེན་ཡིན་ཅེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
པོར་བརྟན་པ་ཡིན་པོ་ཆེར་ཡོངས་སུ་ཞུགས་ལ་བཀའ་དྲིན་ལོས་པ་ལྟུང་བཙུན་པ་དག་དབང་སློབ་ཟུང་
རྒྱ་མཚོ་འཛིགས་མེད་གོ་ཆ་ལྟུབ་བརྟན་ལར་ཆོད་སྤེའམ་མིང་གཞན་ཆོངས་སྒྲས་བཞད་པའི་དོ་རྗེར་
འབོད་པས་འོ་སློལ་གྱི་སྟོན་པ་ཟས་གཙང་གི་སྒྲས་གཙང་གི་སྒྲས་པོ། དག་པོ་ཞེས་པ་ལུགས་སྤེལ་ལ་སྐྱ་
བལྟམས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོར་དུག་བརྒྱ་སོ་དགུ་སྤེལ་པ་སྟོད་འབེལ་པའི་ལུགས་ལ་ཞུ་སྤྱོད་ཞེས་པ་
སྟོགས་འདིར་དབང་ཐང་དང་བརྟན་པ་གྱི་ཡི་ཞེས་པ་ས་མོ་ལུག་གི་ལོ། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་སྤེལ་ཏེ་དག་བཅོས་པ་དང་། འདུལ་འཛིན་(༡༧༤)སྟོར་མོ་ལུང་པ་རྣམས་རྟེན་འཕེལ་མདོ་
འབེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཉོར་ལྷ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བཙུན་ལ་ལོ་འགོ། །ཁ་ཆེ་བརྟེན་ཆེན་པོ་ལྟུ་
བྱི་རྩ་དྲ་རྗེས་འབྲངས་རོ་པོ་སྟན་གཅིག་པ་རྣམས་མདོ་ཉི་སྟོར་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཉོར་ལྷ་བརྒྱ་པའི་
ཆོས་བཙུན་ལ་ལོ་འགོ། །རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་དང་། མཉམ་མེད་རི་པོ་དགའ་ལྟན་པ་ཐོགས་འདུལ་
འཛིན་གྱི་མ་མང་པོ་ཞིག་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཉོར་ལྷ་བཙུན་པའི་ཆོས་བཙུན་ལ་ལོ་
འགོར་མཛོད་པའི་ལུགས་གསུམ་ལས་གྱི་མ་ཉིད་གསུམ་ཆེ་བས། འདུལ་མདོན་པ་ལུགས་ཀྱི་ལོ་འགོ་
ཐོག་མར་ཆོས་གིར་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་སློབ་ཟུང་གསུམ་པ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕངས་མདོན་
དུ་མཛོད་པའི་དུས་དུན་གྱི་ཆོ་གངས་ཅན་གྱི་ལྟེ་པ་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་སྐྱར་པའི་ཡི་གེ་པ་དཔལ་
གོར་སྐགས་རམ་པ་དག་དབང་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་བཟིམ་པ་ལོ་སོ་ཐང་པ་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལུགས་དྲི་
མ་མེད་པ་མིད་མཐའི་བར་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །མཛ་མཛྲ་ལོ། །

སོ་ཐར་གྱི་ཀླུ་པ་ཁྱིམ་ལ་དགའ་བའི་དཔྱད་ལྗན་
ཚོགས་ལ་ཕན་བྱེད་ཅུང་ཅུ་མ་གསལ་
སྒྲིན་མ་བཞུགས་སོ། །

ན་མཆོ་སྒྲིན་ལྟ་བུ། གྲངས་མེད་བསྐྱེད་པའི་དགའ་ཚལ་ཡངས་པར་མྱད་པུར་ཚོགས་གཉིས་ས་
བོན་འབྲས། གྲི་མེད་སྒྲིན་ལམ་བྱོད་གཤེད་ཀྱིས་སྒྲིན་མཚན་དཔེའི་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་གིང་། ཚེས་སྤུང་
བྱེ་བའི་ཡལ་འདབ་སྒྱག་པའི་ཕན་དང་བདེ་བའི་གྲིབ་བཞིལ་ལ། འཕྲོ་བ་ཀྱུན་གྱི་རལ་གསོ་སྤྱ་མེད་
ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་རྒྱལ་བྱུང་ཅིག ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཟས་གཙང་སྤྱས་པོ་དེས། ལེགས་གསུངས་
འདུལ་བའི་གཞུང་ལུགས་ནོར་བུའི་དབྱ། ལུང་རིག་གིང་རྟ་བཟང་པོས་འདྲེན་མཁས་པའི། རྒྱ་བོད་
མཁས་གྲུབ་ལོ་པའི་ཚོགས་ལ་འདུད། ཁྲོ་གྲོས་རབ་ཡངས་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་གར། རྟན་གྲགས་
རྒྱད་མང་སྤྱད་ལྟན་ཅིག་ཏུ། རྩལ་བསྟན་དོ་རར་རྒྱར་མཛད་ཅོང་ཁ་པ། ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་གཙུག་ན་མཛེས། སྤིང་འདིར་ཆེས་དགོན་ལེགས་བཤད་ལུས་སྤེའི་བཞིན། མཆིན་དཔྱད་མཚོག་གི་
མེ་ལོང་ངོས་གར་བའི། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྩུང་མིག་དཀྱུས་རིང་གིས། རྒྱལ་བཟང་གཞོན་ནུའི་དགའ་
སྒྲིན་འཕེལ་ལ་འདུད། གར་དེའི་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་ཉི་ཟེར་གྱིས། རྩལ་བསྟན་འདབ་སྒྲིན་ལྟ་བུར་
བཞད་པ་ན། བསྐྱེད་(ཤེས་)བཞུད་སྒྲིན་པའི་སྤྱད་བྱངས་འཕྲོལ་བ་དང་། རྟན་ཅིག་ལག་པའི་ཀྱ་
ལུང་སྤྱིང་ཁར་རྩམ། འཇམ་དབྱངས་སྤྱ་མ་དགོན་མཚོག་ཚོས་འཕེལ་གྱི། གྲིན་ལས་བདག་འདའི་སྒོ་
གྲོས་ཆེས་སྤྱས་ཀྱང་། འདུལ་བའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱ་བའི་རྣམ་དཔྱད་གྱི། མི་ཟད་སྒོ་བས་པའི་མགྲིན་པ་
གཟེངས་སུ་མཐོ། གསུང་རབ་མང་པོར་དཔྱད་པའི་འོད་དཀར་ཅན། ཁྲོ་གྲོས་རྒྱུད་གིས་འདྲེན་པར་རྩས་
མིན་པའི། དང་པོའི་ལས་ཅན་མི་ཤེས་སུན་པའི་ཚོགས། ཁེལ་བྱེད་ཅུང་ཅུ་མ་གསལ་སྒྲིན་མེ་སྤྱད། །
དེ་ལ་འདིར་འོ་སྒོལ་གྱི་སྒྲིན་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཟས་གཙང་གི་སྤྱས་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་

མཚོགས་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་དོ་རྗེ་གདན་
 གྱི་སྒོ་ལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། འགག་བ་མེད་པ་ཡན་ལག་དུག་ཅུའི་གསུང་གིས་ཐོག་
 མར་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲིན་
 གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་བསྟུན་ཐེ་སྟོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གསུམ་
 དུ་འདུ་བའི་ཡ་བྱལ་ལྷག་པ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་བ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོད་ནི། མདོན་
 བར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་(༡༧)གོ་འཕར་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
 བས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། བྱིས་མ་ནི་རྒྱ་དང་མི་
 རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། ཞེས་དང་འདུལ་བ་བྱ་མཚོའི་
 སྒྲིང་པོ་ལས། གནས་སྐབས་འབྲས་བུ་ལྷ་མི་དང་། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ། ཐོབ་པར་
 འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་ཐར། མཉན་པའི་བྱིར་ན་འབད་པར་བྱ།
 ཞེས་སོ། །

གཞུང་ལུགས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ནི། སྒོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་
 བསྐྱར་བ། ཉམས་ན་བྱིར་བཙོས་པ། བྱུན་མོང་དུ་མཁོ་བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་བཞིར་འདུས་པ་
 ལས། སྐབས་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི་མི་ཉམས་པར་བསྐྱར་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལ་གཞན་ལ་
 བརྟེན་པ། རང་ལ་བརྟེན་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་པ། བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བ། བདེ་བར་གནས་
 པའི་རྒྱུན་བརྟེན་པ་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་པ་དང་། བདེ་བར་གནས་པའི་
 རྒྱུན་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཉེར་མཁོ་རགས་རིམ་ཅམ་འབྲི་བ་ལ། སྐར་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་
 འཛིན་པ་དང་། བདེ་བར་གནས་པའི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བས་པ་སོགས་
 དངོས་བརྟན་དག་སྒོར་ལ་སྒྱོར་བ་མ་གཏོགས་བརྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་ལ་མ་བཤད་ཀྱང་། འདྲ་
 མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་གངས་མར་ཏུ་གི་སྐར་བྱ་ཡོད་པས། ད་ལྟར་གྱི་ཚོགས་ཉེས་མེད་ལུན་
 ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྒོམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ནོད་དགོས་པས། བྱིས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་

སྒྲུབ་བྱ་དང་། རབ་བྱ་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱ་(༣༩)གཉིས། དང་པོ་ལ། འདུལ་བ་ཐུ་མཆོད་མྱོང་བོར། རྩ་
གཅིག་རྩ་ལག་ལ་མལ་ཆེར་སྒྱོད། །ཡོངས་རྫོགས་སྒྱོད་དང་ཆོངས་སྒྱོད་དང་། །སྒྱུབས་འགྲོ་ཙམ་གྱི་དགོ་
བསྟེན་དུ། །ཞེས་ཅན་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་གྲུང་། །ཡོངས་རྫོགས་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲུབ་བྱ་ནི། གྲོག་གཅོད།
མ་ཕྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ། བརྟུན་སྒྲུ། ཆར་འཁུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །སྒྱུབས་གསུམ་འཛིན་བའི་དགོ་
བསྟེན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་དགོས་པའི་བསྐྲུབ་བྱ། ཕྱི་རོལ་བའི་ལྷ་ལ་སྒྱུབས་སུ་མི་འགྲོ་བ། གྲོགས་སུ་སྟེགས་
ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ། སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆེ་སྒྲོང་བ་རྣམས་ནི། འདིར་མ་ཟད་བར་མ་སོགས་
སྒྱུབས་འགྲོར་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རབ་བྱུང་གི་སྒྲུབ་བྱ་ལ། བསྟེན་བར་མ་རྫོགས་པ་དང་། རྫོགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
བར་མ་དང་། དགོ་རྩལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགོན་མཆོག་གི་སྒྱུབས་འགྲོ་འདོར་བ། མཁན་སྒྲོབ་
ལ་མ་གུས་པ་བྱེད་པ། བྱིས་བའི་དྭགས་ལེན་པ། རབ་བྱུང་གི་དྭགས་སྒྲོང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ལ། དངོས་བསྟན་སྒྲུབ་བྱ་རགས་གཏོགས་བཅུ་བཤད་པ་དང་། རུགས་ལ་སོ་སོར་བྲ་ཞིབ་ཀྱི་སྒྲོ་བས་
དཔྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩ་བའི་རྩུང་བ་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཆར། གར་སོགས། བྲེང་སོགས། མལ་སྟན་
ཆེ་མཐོ། རྩས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས། གསེར་དཔུལ་ལེན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྟེང་དུ་བར་མའི་བཞི་
བསྟན་པས་རྩ་བའི་སྒྲུབ་བྱ་བཅུ་བཞིར་བཤད། གཉིས་པ་ནི། གྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལམ་འདའི་ཆར་གཏོགས་
པ། རྟེན་འགྲོ་གཞོད་པ། གྲོག་ཆགས་གནས་པའི་རྩལ་འདེབས་པ། དེ་ལ་སྒྱོད་པ། མ་ཕྱིན་ལེན་གྱི་ཆར་
གཏོགས། ཁང་པ། ཁང་ཆེན། རིན་པོ་ཆེ་(༣༧)ལ་ཁབ་རལ་བྱེད་པ། མི་ཆོངས་སྒྱོད་ཀྱི་ཆར་གཏོགས།
མཆོན་མི་མཐུན་པ་དང་རྟུན་ཅིག་ཉལ་བ། བརྟུན་སྒྲུའི་ཆར་གཏོགས། གཞི་མེད། བག་ཙམ། དགོ་
འདུན་དཔྱེན། དེ་རྗེས་སྒྲོགས། བྱིས་སུན་འཕྱིན་པ། བེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་སྒྲུབ། ཞལ་ཏ་བ་ལ་ལོངས་
སྒྱོད་ཅུང་ཟད་སྒྱིན་པ་ལ་བེས་ཤོར་སྒྲུབ་པ་འདེབས་པ། ཞལ་ཏ་བ་ལ་འཁུ་བ། ཟས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ལ་
ཆོས་སྟོན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་འདེབས་པ། ལྷག་མའི་སྒྲུབ་པ་འདེབས་པ། བསྐྲུབ་པ་བྱེད་དུ་གཞོད་པ། བཞི་
གའི་ཆར་གཏོགས་པ། གསོ་སྒྱོང་། དབྱར་གནས། དགག་དཔྱེ། གནས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་བསྟེན་པ་རྣམས་

ལས་བསྐྱོག་པ་མྱེ། ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་པོ་འདི་གོང་མའི་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ཏུ་
ཙམ་ཏུག །ཡན་ལག་ཏུག་གི་ནང་ཚན་རོལ་མོའི་སྒྲ། རྒྱན་འདོགས་པ། སྒྲོས་ལུག་པ། ཁ་དོག་འཆར་བ་
བཞི་པོ་ཡོགས་སུ་བགྲངས་པས། ནང་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞི་བཅུར་དབྱེའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་ཆུལ་
ཁྲིམས། བག་ཡོད་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་ཏུ་འདུ་ཞིང་། འདི་དག་གི་འཕྲོས་དོན་རྣམས་ཞིབ་
པར་བཤད་ན་སྒོ་དམན་རྣམས་མགོ་བོ་འཁོར་བར་འགྱུར་བས་འཛིགས་ཏེ་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ། །

གཉིས་པ་དག་སྒོར་གི་སྤང་བྱ་ལ། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷུང་ལས། དང་པོ་པམ་པའི་སྡེ་ཚན་ལ་བཞི་ཡོད་
པའི། ༡ མི་ཆངས་སྒྲོད་ཀྱི་པམ་པ་ནི། སོ་མོ་མ་ནིང་མི་དང་དྲུད་འགྲོ་སོགས་གང་གིའང་། གསོན་པོ་འཕུ་
ལུས་སྒྲོད་ཏུ་འོགས་པའི་རོ་ལྷ་ལུའི་ཁ། བཤང་ལམ་ཟག་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཏུ་ནོར་བུ་བརྒྱག་ཅིང་
རེག་པ་ལས་ལྷུང་བའི་བདེ་བ་རྒྱོགས་པར་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ན་མི་ཆངས་པ་སྒྲོད་པའི་པམ་པར་འགྱུར་ཏེ།
སྒྲོད་ལྷུས། ཁ་ལྷན་སོ་དང་པགས་རིམ་ལས། ཞོར་བུ་འདས་ན་པས་པམ་སྡེ། ཞེས་སོ། །འདིས་མཚོན་
ཏེ། གོང་འོག་(༧ན)ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤྱིར་གཞི། ཉིས་དཀིགས། འབྲས་བུ། བསམ་པ། སྒྱུར་བ། མཐར་
ཐུག་སེལ་བ། ལྷུང་མེད། བསྐྱབ་བྱ་སོགས་ཞིབ་པར་ཡོད་ནའང་། སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ཙལ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཅོད་ཏུས་ཀྱི་ཀྱན་མཁུན་གཉིས་པ་བུ་སྟོན་ཚས་རྗེ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དག་འདུན་གྲུབ་
ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱིར་འབྲས་ཚེན་མོ་སོགས་སྟོན་ཀྱི་མཁས་པའི་ཡིག་ཆ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ལ་བལྟས་པས་
ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། སྐབས་འདིར་སྒོ་ཁ་དམའ་བ་རྣམས་ལ་ཚིག་ཏུང་བའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པ་ཙམ་བྱས་
པ་ཡིན་ནོ། །

༢ མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རིན་ཐང་ཆར་བ་རང་གིས་དངོས་སུ་བརྒྱས་
པའམ་གཞན་རྒྱུར་བརྒྱག་པའོ། །རིན་ཐང་གི་ཆད་ནི་རྒྱ་གར་ཏུ་འགྲོན་བུ་བཞི་བརྒྱ་ཀ་རྒྱ་པ་ཆའི་བཞི་
ཆའི་ཆད་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱས་པ་ལ་བཤད་དེ། རི་རྒྱད་ཏུ། ཀ་རྒྱ་པ་ཆའི་བཞི་ཆ་
བརྒྱས། དེ་བརྒྱས་ཆུལ་ཁྲིམས་ཞིག་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །པོད་ཏུ་ལྷ་གེ་མེད་པའི་ཆོ་ནས་ཁལ་གཅིག་
ཙམ་དང་། ལྷ་གེ་བྱུར་བའི་ཆོ་ནས་ཁལ་བྱེད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འོངས་པར་མཛོན། གཙོ་བོ་ནི་ཡུལ་སོ་སོའི་

འིན་ཐང་གི་སྐབས་ཐོབ་ཅི་དགོས་པར་སེམས་སོ། །

༩ མོག་གཙོད་ཀྱི་པམ་པ་ནི། མིའམ་མངལ་དུ་ཡོད་པའི་མེར་མེར་བོ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་དུག་
རིག་སྐྱུགས་སོགས་ཀྱིས་བསད་པའོ། །གཞན་གསོད་དུ་བཅུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། མཛོད་ལས། དམག་ལ་
སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཟུང་། ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟན། ཞེས་སོ། །

༡༠ བརྟུན་དུ་སྐྱ་བའི་པམ་པ་ནི། མིའི་རྟེན་ལ་བརྟུན་པར་སྐྱ་བའི་ཚོས་མ་ཡིན་པ། དེ་དག་གི་
གོང་མའམ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་ཅེས་སྐྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་མ་
མཐོང་བར་ལྷ་མཐོང་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་(༧བ)ལྟ་བུས་
ལེན་པ་མཛོན་གཤམ་དང་བྱུང་ཏེ་ཉག་ས་སོགས་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཁས་འཆེ་བ་སོགས་ཀྱང་འདིའི་
གྲངས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། དུས་དབང་གིས་འབྱུང་ཉེ་བར་སྣང་ངོ། །སྦྱིབ་པ་ལྷ་ནི་མིའི་ཚོས་ཡིན་ལ། དེ་ཟད་
པར་བྱས་པ་ནི་དེའི་གོང་མ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། འདིར་ནི་སྦྱིབ་པ་ནམ་པ་ལ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚོས་སུ་ཐོས།
དེ་ཟད་སྒྲ་མའི་ཚོས་སུ་འདོད། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི། ༡༡ ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་ལྷག་མ་ནི། གཞན་
ཀྱི་ཁ། བཤང་ལས། ཟག་བྱེད་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སམ། རང་གི་སོར་མོ་ལྷ་
བུས་ཁུ་བ་འབྱིན་པའོ། ། ༦

འཛོན་པའི་རེག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཤ་རྟེན་པ་ལ་རེག་
པའོ། ༡༢ འཕྲིག་ཚིག་སྐྱ་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་བའི་བྱད་
མེད་ལ་འཕྲིག་ཚིག་སོགས་བཅོག་གཏམ་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱ་བའོ། ༡༣ བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱུགས་པའི་དགེ་འདུན་
ལྷག་མ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ལ་འཕྲིག་པས་བསྟེན་བཀྱར་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་བསྐྱུགས་པ་
བཛོད་པའོ། ༡༤ ལྷན་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། འཕྲིན་ལན་གསུམ་བསྐྱུལ་བའི་སྟོན་ནས་སྤར་མི་
མཐུན་པའི་སྟེས་པ་དང་བྱད་མེད་འཕྲིག་པ་བསྟེན་པ་ལ་མཐུན་པར་སྐྱར་བའོ། །འདི་ནི་རང་གི་དངོས་སུ་
མ་བྱས་པར་གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་ཀྱང་རུང་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། རང་པོས་གཞན་བྱེད་འདུག་ཀྱང་རུང་། །

བྱད་མེད་སྒྲིལ་པ་སྤང་ན་ནི། དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་རལ་གྱི་ཡིས། རང་གི་མགོ་ནི་གཙོད་པར་བྱེད། །
 ཅེས་སོ། ༡༠ རང་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། གཞི་མ་དག་པའི་སར་རང་དོན་དུ་ཆད་ལས་འདས་པའི་
 རང་པ་བརྟེན་པ་པོ། ༡༡ རང་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། གཞི་དང་དངོས་པོ་མ་དག་པས་དགོ་
 སྒྲོང་བཞི་ཡན་ཆད་གྱི་དོན་(༥ན)དུ་འང་པ་བརྟེན་པ་པོ། རང་པའི་ཆད་ནི་ལྷང་པ་ན་ལག་མི་འཕྲོགས་
 པ། ཉལ་ན་རྒྱུ་ལག་བརྒྱུ་ལས་མི་འཕྲོགས་པ། འགོ་ན་ཕྱོགས་རེར་གོམ་པ་གསུམ་གསུམ་
 བསྐྱོད་ཐུབ་པ་སྟོན་ན་སྒྲིལ་གྱུར་བཅའ་བ་ལ་མི་གཞོད་པ་པོ། ༡༢ གཞི་མེད་གྱི་ལྷག་མ་ནི། དགོ་སྒྲོང་
 གཞན་ལ་ཐམ་པའི་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྒྱུར་བ་བཏབ་པ་པོ། ༡༣
 བག་ཅམ་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། དགོ་སྒྲོང་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་གཞི་བག་ཅམ་ཡོད་པ་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐམ་པའི་སྒྱུར་འདེབས་བྱས་པ་པོ། ༡༤ དབྱེན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི།
 དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་ལ། དགོ་སྒྲོང་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་ལ་ལན་གསུམ་བར་དུ་
 བརྒྱུག་གྱུར་མི་ཉན་པ་པོ། ༡༥ དེ་རྗེས་ཕྱོགས་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་
 དེའི་ཕྱོགས་དགོ་སྒྲོང་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་ལ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྒྱུག་གྱུར་མི་ཉན་པ་པོ། ༡༦ བྱིས་
 རྒྱུན་འབྱེན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། སྟོན་པ་རན་པས་བྱིས་བདག་དགོ་འདུན་པ་ལ་དང་པ་བརྒྱུག་
 པར་བྱས་པ་ན། དེའི་ཉེས་པས་རང་བསྐྱད་པ་ན་སྟོན་པ་པོའི་དགོ་འདུན་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པར། གཞན་
 གྱིས་བརྒྱུག་གྱུར་མི་ཉན་པ་པོ། ༡༧ བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། རང་ཉིད་ལ་ལྷུང་བ་
 ལྷུང་བ་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ན་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བ་སྟེ་གཞན་གྱིས་བརྒྱུག་གྱུར་མི་
 ཉན་པ་པོ། །

སྒྲུང་སྒྲུལ་ཅུ་ལ། ༡༨ འཆར་བའི་སྒྲུང་བ་ནི། ཆོས་གོས་གྱི་རྒྱུར་མ་བཅོས་པའི་སྒྲུ་གང་གི་
 ཆད་དུ་ཡོངས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་གོས་རང་ཉིད་དབང་བ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་བཅུ་མ་རྒྱོགས་གྱི་
 བར་དུ་འཕྲོག་པ་པོ། ༡༩ འབྲལ་བའི་སྒྲུང་བ་ནི། ཆོས་གོས་རྣམས་གསུམ་དང་ཉིན་ཞག་སྤྱགས་གཅིག་གི་
 བར་དུ་བྲལ་པ་པོ། ༢༠ རྒྱ་འཕྲོག་གི་སྒྲུང་བ་ནི། ཆོས་གོས་གྱི་རྒྱུར་བཅོས་(༥བ)པ་སྒྲུ་ཆད་དུ་ཡོངས་

ཤར་པའོར་གསུམ་མི་ཁེབས་པའི་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་འཆར་པའོ། །
 གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་བཅུ་འདས་པའི་བཅུ་གཅིག་གི་སྒྲ་མེདས་ཤར་པའི་དུས་གོས་དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཞག་བཅུ་འཆར་པའི་ལྷུང་པ་འབྱུང་བར་མ་ཟད་དེའི་རྗེས་སུ་རྟེན་པའི་ཞག་བཅུ་མ་མོར་བ་
 ཞིག་ལ་ཡང་། ཤར་སྟོབས་གྱིས་ཞག་བཅུ་འཆར་པའི་ལྷུང་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཐོག་མར་སྒྲ་འཛོག་གི་ལྷུང་
 པ་འབྱུང་བའི་གོས་ཞིག་རྟེན་པའི་རྗེས་སུ་ཆོས་གོས་ཡོངས་རྫོགས་རྟེན་ན་ཞག་བཅུ་གཅིག་གི་སྒྲ་མེདས་
 ཤར་པའི་མོ། སྔ་མས་ཞག་བཅུ་འཆར་པའི་ལྷུང་པ་སྟེད་རྒྱས་པ་སོགས་ཤར་གྱི་སྟོར་རྣམས་གངས་མར་
 བར་ཡོད་ཀྱང་། སྔ་ཞིབ་བྱི་རིགས་པ་མང་ན། ལས་དང་པོ་བརྒྱམས་སུ་མ་ཟད་མཐོན་པོའི་གོས་རྟེན་ག་
 པའི་འབྲིང་བག་ཅན་མང་པོ་ལའང་ཁབ་མིག་དུ་མཛུབ་མོ་རྟེན་པར་མི་འདུག་པས་དེ་ཞིག་དེ་ཅུམ་
 མོ། ༡༡) ཆོས་གོས་འབྱུང་འདུག་གི་སྒྲ་བ་ནི། རང་གི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྟོང་མ་ལ་གོས་རྟེན་པ་
 འབྱུང་བཅུག་པའོ། ༡༢) གོས་ལེན་པའི་སྒྲ་བ་ནི། རང་ལ་ཆོས་གོས་རྣམས་གསུམ་ཡོད་བཞིན་དུ་འཁོར་
 གསུམ་ཁེབས་པའི་ཆོད་དུ་ཡོངས་པའི་གོས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྟོང་མ་ལ་བསྐྱངས་པའོ། ༡༣) སྟོང་
 པའི་སྒྲ་བ་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་པ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བསྐྱངས་པའོ། ༡༤) སྟོང་བ་རིགས་
 པ་སྟོང་པའི་སྒྲ་བ་ནི། ཆོས་གོས་རྣམས་གསུམ་མེད་པའི་དགེ་སྟོང་གིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་པ་ལ་སྟོང་
 གཡོགས་སྟེད་གཡོགས་སུ་གཅིག་ལས་ལྟག་པ་བསྐྱངས་པའོ། ༡༥) སྟགས་པ་སྟོང་པའི་སྒྲ་བ་ནི།
 ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པས་སྟོས་གང་སྟོགས་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ལས་ལྟག་པའི་བཟང་པོ་ཞིག་དགོས་ཞེས་
 བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུའོ། ༡༦) མོ་མོ་ནས་སྟགས་པ་སྟོང་པའི་སྒྲ་བ་ནི། ཁྱིམ་(ཇེ)གཅིག་ནས་སྟན་མོར་
 དུ་སྟལ་བ་དང་ཕོ་མོ་གཉིས་མོ་མོར་སྟལ་བའི་བྱུང་བར་ཅུམ་མ་གཏོགས་འདུའོ། ༡༧) བསྐྱར་པའི་སྒྲ་
 པ་ནི། གོས་ཉོ་བའི་རིན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་དྲ་བ་ལ་གཏད་ནས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྟལ་བ་དང་
 ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མཐོང་མར་བཞུད་པ་ལས་ལྟག་པའི་གོས་སྐྱངས་པའོ། །

བཅུ་ཚོར་གཉིས་པ་ལ། ༡༥ མིན་བཤ་གྱི་རྩལ་གྱི་སྒར་པ་ནི། མིན་བཤ་ཁོ་ན་ལས་ལྷུ་པ་པའི་
ལམ་ལ་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའི་ཚད་དུ་ལོངས་པའི་རྩལ་གྱི་སྒར་པ་ལོ། ༡༧ བཤ་ནག་གི་རྩལ་གྱི་སྒར་པ་

ནི། བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་ཀྱི་པ་པའི་སྟེན་ཚད་གོང་དང་འདྲ་བའོ། ། ༣༠ ཆ་གཉིས་བསྐྱེས་པའི་
སྤང་བ་ནི། སྟེན་ལ་ཆ་བཞིར་བཤོས་པའི་ཆ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་བལ་ནག་གིས་བྱས་པའོ། ། ༣༡ ལོ་དྲུག་
གི་སྤང་བ་ནི། ལོ་དྲུག་གི་པར་ཏུ་ལོངས་སྤྱད་རྒྱུའི་རང་ལ་སྟེན་ཡོད་བཞིན་ཏུ་སྟེན་གསར་པ་ཆེད་ཏུ་བྱས་
པའོ། ། ༣༢ མཐོ་གང་གི་སྤང་བ་ནི། གདིང་བ་གསར་པ་ཀྱི་པ་པའི་ཚོ། རྟིང་པ་ནས་བདེ་བར་གསལ་གས་
པའི་མཐོ་གང་གི་ཆད་ཅམ་ཞིག་མ་སྤྱོད་པར་དོར་བའོ། ། ༣༣ ལས་ཏུ་བལ་སྟོགས་པའི་སྤང་བ་ནི།
ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་སྟེ་བལ་ལ་སྟོགས་པའི་ཁྱེད་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ནས་ཉི་མ་གཅིག་གི་རྒྱུ་
གྲགས་ལས་འདས་པ་བྱིན་པའོ། ། ༣༤ བལ་འཕྱུར་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ནི། རང་གི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་
དགེ་སྤྱོད་མ་ལ་བལ་འཕྱུར་པ་དང་ཁེལ་བ་དང་འཆོད་ཏུ་འཇུག་པའོ། ། ༣༥ རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་སྤང་
བ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གསེར་ལ་སྟོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའོ། ། ༣༦ མདོན་མཚན་ཅན་
ཀྱི་སྤང་བ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་པ་ལ་གསེར་ལ་སྟོགས་པ་བྱེ་སྟོགས་བྱེད་
བཅུག་པའོ། ། ༣༧ ཉོ་ཆོད་བྱེད་པའི་སྤང་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་(༥)གཞན་ལ་བྱེ་
སྟོགས་བྱེད་པའོ། །

བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ལ། ༣༨ ལྷུང་བཟེད་ཞག་བཅུ་འཆར་སྤང་ནི་གོས་དང་འདྲ། ༣༩ ལྷུང་བཟེད་
ལྷག་པོ་འཚོལ་བའི་སྤང་བ་ནི། རང་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཡོད་བཞིན་ཏུ་ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྷུང་བཟེད་
འབད་བས་བཅུལ་བའོ། ། ༤༠ ཐགས་འཐག་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ནི། ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱི་
རྩལ་བྱིན་པར་ཐགས་འཐག་ཏུ་བཅུག་པའོ། ། ༤༡ འཐག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤང་བ་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་
ཁྱིམ་པས་ཐགས་འཐགས་ནས་རང་ལ་སྟེར་བར་ཁས་སྤངས་པ་ན་འཐག་མཁན་ལ་སྤྱི་རྩལ་བྱིན་ནས་
སྤྱིན་བདག་གི་སྤྱོད་རང་མི་འཚོམ་པའི་བཟང་རིན་ཆེན་པོ་འཐག་ཏུ་བཅུག་པའོ། ། ༤༢ བྱིན་འཕྲོག་གི་
སྤང་བ་ནི། དགེ་སྤྱོད་གཞན་ལ་དངོས་པོ་བྱིན་པ་སྤྱི་སྟོགས་པའོ། ། ༤༣ བརྟན་པ་ལས་སྤང་བའི་སྤང་
བ་ནི། དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་དབྱར་མཚམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་ལོངས་སྤྱད་པའོ། ། ༤༤ དགོན་པ་བའི་འབྲལ་བའི་
སྤང་བ་ནི། དགེ་སྤྱོད་དགོན་པ་བས་ཚོས་གོས་དང་བལ་ནས་ཞག་བཅུན་པན་ཆད་འདས་པའོ། ། ༤༥

རས་ཆེན་གྱི་སྤང་བ་ནི། དབྱར་ཁས་ལེན་གྱི་སྤང་ལྷ་གཅིག་ཡན་དང་། དགག་དབྱེ་གྲོལ་ནས། ཟླ་
བྱེད་པན་འདས་པར་རས་ཆེན་བཅུ་ལ་བ་དང་བཅངས་པའོ། ༡༤ བསྐྱོས་པ་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་སྤང་
བ་ནི། དག་འདུན་ལ་བསྐྱོས་པའི་ཡོ་བྱད་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱར་བའོ། ༡༥ གསོག་འཛིག་གི་སྤང་བ་ནི།
སྤོང་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུས་ལས་འདས་པར་བཅངས་པའོ། །

ལྷ་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བཅུ་ཆེན་དགུ་ལས། དང་པོ་ལ། ༡༥ བརྟུན་སྤྱིའི་ལྷ་བྱེད་ནི། པམ་
ལྷ་གསུམ་པོ་ཉམས་བྱས་བཞིའི་ནང་ཆེན་གྱི་བརྟུན་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་སྤྱི་བའོ། ༡༦ སྤོན་
བརྟུན་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། དག་སྤྱོད་རིགས་རུས་རན་པ་དང་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་ལ་དེའི་སྤོན་བརྟུན་བའོ།
༡༧ སྤོན་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། བསམས་བཞིན་དུ་དག་སྤྱོད་གཞན་པན་ཚུན་དུ་སྤོན་པ་བཅུག་
ནས་བྱེད་པའོ། ༡༨ སྤོན་འདོགས་བྱེད་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། དག་སྤྱོད་གཞན་དག་གིས་ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱས་
པ་སྤོན་འདོགས་གྱི་སྤོན་པས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའོ། ༡༩ ལུང་མེད་ལ་ཆོས་སྤོན་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། སྤོན་
པ་གཞན་མེད་པའི་སངས་ལུང་མེད་ལ་ཆོག་ལྷ་དུག་ལས་མང་བའི་ཆོས་སྤོན་པའོ། ༢༠ བསྐྱོས་པར་མ་
རྟོགས་པ་དང་ལྷ་ཅིག་འདོན་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། ཆོད་བག་གི་བསམ་པའི་སྤོན་པས་བསྐྱོས་པར་མ་རྟོགས་
པ་དང་ལྷ་ཅིག་འདོན་གྱི་ཆོག་གང་རུས་སྤོན་པས་འདོན་པའོ། ༢༡ གནས་རན་ལེན་བྱེད་པའི་
ལྷ་བྱེད་ནི། པམ་ལྷ་གསུམ་པོ་རིགས་བྱུང་བ་ལ་སྤོན་ལྷ་བྱུང་སྤྱོད་པ་ན། རང་ཉིད་དེའི་ལྷ་བྱེད་བསྐྱོད་པར་མ་
བསྐྱོས་བཞིན་དུ་བསྐྱོས་པར་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། ༢༢ མི་ཆོས་སྤྱོད་པ་བཞེད་པར་སྤྱོད་པའི་
ལྷ་བྱེད་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དེ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་བཞིན་དུ་
ཡུལ་བསྐྱོས་པར་མ་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པའོ། ༢༣ སྤྱོད་པ་འདེབས་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། དག་འདུན་སྤྱིའི་བྱ་
བ་བྱེད་པའི་དག་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་སྤོན་ནས་འོས་པ་བྱིན་པ་ལ་དག་འདུན་ལ་སྤྱོད་པ་འདེབས་པའོ། ༢༤
བྱེད་གསོད་ཀྱི་ལྷ་བྱེད་ནི། བསྐྱོད་པའི་གཞི་སྤོན་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཅི་བྱ་ཞེས་བྱེད་གསོད་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་པའོ། །

བཅུ་ཆེན་གཉིས་པ་ལ། ༢༥ ས་བོན་དང་། སྤོན་པ་འཛིག་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། སྤོན་ཤིང་གཅོད་པ་
དང་། མེ་སོགས་ཀྱིས་རུང་བ་མ་བྱས་པའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་ཉམས་པར་བྱས་པའོ། ༢༦ འཕྱ་བའི་ལྷ་བྱེད་

བྱེད་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་སྟོབས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དགེ་སྟོང་ལ་དངོས་སུ་འབྱུང་བའམ་གཞན་ལ་སྟོང་པའི་ཆོལ་གྱིས་འབྱུང་བའོ། ༡༥༠ བསྐྱོ་བ་ན་ལ་གཞོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་(ཡབ)ལ་དགོད་པའི་ཆེད་དུ་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བ་ན་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐབས་སྣ་ཚོགས་གྱིས་བསྐྱར་བའོ། ༡༥༡ གནས་མལ་ལས་ལྷུང་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། རང་ཉིད་གྱིས་ལོངས་སྟུང་པའི་ཁྱི་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཉི་མ་རྒྱུང་ཆར་བ་སོགས་གྱིས་རྒྱུང་བོས་སུ་འཇུག་པའོ། ༡༥༢ གདིང་བ་ལས་ལྷུང་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རང་གི་གདིང་པའི་འོག་དུ་བཞིན་པའི་རྩ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྩེས་སུ་མ་བསྟུས་པའོ། ༡༥༣ སྟོང་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། གནོད་སེམས་གྱིས་དགེ་སྟོང་གཞན་གནས་ཁང་ནས་གྱི་རོལ་དུ་འདོན་པའོ། ༡༥༤ སྤྱིས་གནོན་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། རང་གི་ལུས་གྱིས་དགེ་སྟོང་གཞན་བརྩིས་ཤིང་གནོན་པའོ། ༡༥༥ རྩ་བ་འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགེ་སྟོང་གཞན་ལ་གནོད་སེམས་གྱིས་དེའི་སྤྱིང་གི་ཁྱི་རྒྱུང་རང་གི་ལུས་གྱིས་མཐོན་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་གནོད་པར་འབྱུང་པའི་ཐབས་བྱེད་པའོ། ༡༥༦ རྩོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩ་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། རྩ་ལ་རྩོག་ཆགས་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་ལོངས་སྟོང་པའོ། ༡༥༧ རིམ་བ་ལྟག་པར་ཅིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ཆར་རྒྱབ་པའི་དུས་སུ་གནོད་པ་སྐྱེད་པའི་གཡོགས་མ་བྱས་པར། ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཅིག་པ་རིམ་བ་གསུམ་ལས་ལྟག་པ་བཅིགས་པའོ། །

བརྩམས་གསུམ་པ་ལ། ༡༥༨ དགེ་སྟོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགེ་སྟོང་མའི་སྟོན་པར་མ་བསྐྱོས་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པའོ། ༡༥༩ ཉི་མ་ལུབ་གྱི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགེ་སྟོང་མའི་སྟོན་པ་ཡིན་ཡང་འཛིགས་པ་ཡོད་པའི་སར་ཉི་མ་ལུབ་ནས་ཆོས་སྟོན་པའོ། ༡༦༠ ཟས་རྩུང་ཟད་ཅས་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་སྟོན་ནོ་ཟེར་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། སྤྱག་དོག་གི་སྟོན་པ་དགེ་སྟོང་མའི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྟོང་ལ་བཟའ་བཅུང་ལྟ་བུ་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའོ། ༡༦༡ གོས་བྱིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། (༤ན)ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྟོང་མར་གོས་བྱིན་པའོ། ༡༦༢ གོས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྟོང་མའི་གོས་འཛོམ་པའོ། ༡༦༣ ལམ་དུ་འགྲོ་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགེ་སྟོང་མ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱུང་གསུམ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའོ། ༡༦༤ དགེ་སྟོང་མ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱུང་འཇུག་

པའི་ལྷ་ཕྱེད་ནི། དག་སྒྲོང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུར་ཞུགས་ཏེ་ཚུའི་རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱོག་ཕྱོགས་གང་རུང་
ལ་རྒྱར་གྲགས་ཀྱི་བར་ཕྱིན་པའོ། ༡༧༥ དཔེན་པ་རྒྱུའམ་ཡོད་ཏུ་འདུག་པའི་ལྷ་ཕྱེད་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་
པའི་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་དཔེན་པ་རྒྱུའམ་ཡོད་ཏུ་ཕྱོད་པའོ། ༡༧༦ འགྲེང་པའི་ལྷ་ཕྱེད་ནི། འགྲེང་བ་
དང་ཕྱོད་པ་ཅུ་མ་གཏོགས་སྟེར་ལྷ་པོ། ༡༧༧ ཟས་སྒྲོང་དུ་འདུག་པའི་ལྷ་ཕྱེད་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་
པའི་དག་སྒྲོང་མ་བརྒྱད་ནས་ཁྲིམ་བདག་ལ་རང་གི་བཟང་བདུང་སྒྲོར་དུ་བཅུག་པའོ། །

པུ་ཚན་བཞི་པ་ལ། ༡༨ ཡང་ཡང་ཟ་པའི་ལྷ་ཕྱེད་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲིམ་པ་ལ་དུས་རུང་
གི་ཁ་ཟས་ཀྱི་བསོད་སྟོམས་ཉིན་གཅིག་ལ་གཉིས་གསུམ་བསྐྲངས་པའོ། ༡༨༡ ཟས་ཟ་པའི་ལྷ་ཕྱེད་
ནི། ལྷ་ལྷོགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཁྲིམ་དུ་ཞག་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་གནས་ཏེ་ཟ་པའོ། ༡༨༢ ལྷག་པ་
ལེན་པའི་ལྷ་ཕྱེད་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲིམ་པ་ལ་དུས་གཅིག་ལ་ལྷ་པོ་བཟེད་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་
ལེན་པའོ། ༡༨༣ སྒངས་པ་ཟ་པའི་ལྷ་ཕྱེད་ནི། ཕྱིན་ལེན་བྱས་པའི་ཟས་བསམ་སྒྲོར་གྱིས་སྒངས་པ་
སྒྲར་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པར་ཟ་པའོ། ༡༨༤ སྒངས་པ་སྟོབས་པའི་ལྷ་ཕྱེད་ནི། དག་སྒྲོང་གཞན་གྱིས་
སྒངས་པའི་ཟས་ལྷག་པོར་མ་བྱས་བཞིན་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་བསྟུངས་པའོ། ༡༨༥ འདུས་ཤིང་ཟ་པའི་ལྷ་
ཕྱེད་ནི། མཚམས་ནང་དུ་བསམ་པ་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་ནས་བསྐྲངས་ཏེ་ལོགས་སུ་འདུས་(པ)ཏེ་ཟ་པའོ།
༡༨༦ དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་པའི་ལྷ་ཕྱེད་ནི། སྒྲིང་འདྲིའི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་སང་གི་རྒྱ་ལོངས་མ་གར་གྱི་
བར་དུ་དུས་རུང་གི་སྒྲན་ཟ་པའོ། ༡༨༧ གསོག་འཛོག་ཕྱེད་པའི་ལྷ་ཕྱེད་ནི། སྒྲན་གསུམ་པོ་གང་རུང་
ཡོངས་སྒྱུད་པའི་ལྷག་མ་གསོག་འཛོག་བྱས་ནས་ཡོངས་སྒྱུད་པའོ། ༡༨༨ ཕྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ཟ་པའི་
ལྷ་ཕྱེད་ནི། སྒྲན་བཞི་པོ་གང་རུང་ཕྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་པའོ། ༡༨༩ ཟས་བསོད་པ་སྒྲོང་པའི་ལྷ་
ཕྱེད་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲིམ་པ་ལས་བསྐྲངས་པའི་ཟས་བཟང་པོ་ཟོས་པའི་ཉིན་གཅིག་ལ་སྒྲར་ཁྲིམ་
བདག་གཞན་ལ་ཟས་བཟང་པོ་སྒྲོང་བར་ཕྱེད་པའོ། །

པུ་ཚན་ལྷ་པ་ལ། ༡༩ གྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་ཡོངས་སྒྱུད་པའི་ལྷ་ཕྱེད་ནི། རང་
དོན་དུ་གྲོག་ཆགས་གནས་པའི་ཆུ་ལ་སྒྲུས་སོགས་ཕྱེད་པ་དང་རྒྱ་ལ་ཡོངས་སྒྱུད་པའོ། ༡༩༠ ཉལ་པོ་ཕྱེད་

པའི་ཁྱིམ་དུ་གནས་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། བོ་མོ་ཉལ་བོ་བྱེད་སར་འདུག་སྟེ་དེ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་
 པའོ། ༡༩༠ ཉལ་བོ་བྱེད་པའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲང་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། འདུག་པ་དང་འགྲང་བའི་བྱེད་པར་མ་
 གཏོགས་སྟེ་ལྷང་རོ། ༡༩༡ གཙོད་བྱེད་ལ་ཟས་སྦྱིན་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་མེད་
 པར་བྱི་རོལ་པ་ལ་གཏོགས་པའི་བྱེད་མེད་ལ་གོས་ཟས་སྟེར་པའོ། ༡༩༢ དམག་ལ་ལྷང་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི།
 མཚམས་གྱི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ཏེ་དམག་ལ་ལྷང་ཞིང་སྟོང་པའོ། ༡༩༣ དམག་གི་ནང་དུ་གནས་པའི་
 ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་མེད་པར་དམག་གི་ནང་དུ་ཞག་གཅིག་ལས་འདས་པར་གནས་
 པའོ། ༡༩༤ དམག་པ་དགྲུགས་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་དམག་དང་གོ་
 མཚོན་དགྲུགས་པའོ། ༡༩༥ དེག་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་ལ་རང་གིས་བེད་གསུམ་གཞན་བེད་གསུམ་
 ལྷང་བའོ། ༡༩༦ དེག་པར་གཟམ་(རན)པའི་ལྷང་བྱེད་ནི་གོང་དང་འདྲ། ༡༩༧ གནས་རན་ལེན་
 འཆབ་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་དགོས་པ་གཞན་ལ་ལྷང་བ་བྱེད་པ་གཤམ་
 བཞེན་དུ་འཆབ་པའོ། །

བཅུ་ཚན་དུག་པ་ལ། ༡༩༨ གཙོད་དུ་འདུག་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། གཙོད་སེམས་གྱི་སྒོ་ནས་བྱོགས་
 དགོས་པ་ལ་ལྷང་བྱེད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། གོང་བག་གི་དབང་གིས་
 མེ་ལ་མེག་ཅིང་ཅེ་པའོ། ༡༩༩ འདུན་པ་བྱིར་སྐྱར་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་ལས་ལ་མི་མཐུན་པ་
 མེད་པར་བྱེད་པའི་ལྷང་བྱེད་དུ་འདུན་པ་སྐྱར་པ་ལྷང་བྱེད་པ་བྱོགས་དུ་བཅུག་པའོ། ༢༠༠ ལྷང་ལྷང་
 བོར་ཉལ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དམག་པར་མ་རྒྱུགས་པ་དང་ལྷང་ཅིག་དུ་མཚམས་ནང་གཅིག་དུ་ལྷང་
 གཉིས་ལས་ལྷང་པར་ཉལ་པའོ། ༢༠༡ ལྷང་ལྷང་མི་གཏོང་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ལྷང་པའི་གསུང་ལ་ཡིད་
 མི་ཆེས་པའི་ལྷང་ལྷང་ལྷང་པ་བྱིན་གྱིས་བྱོགས་པའི་མཐུང་ལ་མ་གཏོང་པའོ། ༢༠༢ ལྷང་པ་རྒྱུ་ལྷང་
 ལྷང་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་ལྷང་གི་གནས་ནས་ལྷང་བའི་དགོས་པ་དང་ལྷང་ཅིག་སྟོང་ལས་མཐུན་
 པའོ། ༢༠༣ དགོས་པ་ལྷང་ལྷང་ལྷང་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་སྟོང་མ་གཏོགས་སྟེ་ལྷང་རོ། །
 ༢༠༤ གོས་ཁ་མ་བཞུར་བ་བྱོན་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ལྷང་བའི་ཚོན་གསུམ་གྱིས་ཁ་མ་བཞུར་པའི་བྱེད་དུ་

ལོངས་པའི་གོས། གཞན་གྱི་གཡོགས་མེད་པར་གྱུར་པའོ། ༡༡༠༥ རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།
ཤོད་བག་གི་བསམ་པས་ནོར་བུ་དང་རྩ་པོ་ཆེ་ལོ་ཆ་མཚོན་ཆ་ནམས་ལ་རེག་པའོ། ༡༡༠༦ ལྷུང་བྱེད་པའི་
ལྷུང་བྱེད་ནི། བད་པ་དང་ཆ་བའི་དུས་རྒྱ་བགས་མ་མ་གཏོགས་རྒྱ་བ་བྱེད་གྱི་ལྷ་ལོ་ལྷུང་བྱེད་པའོ། །

བཅུ་ཚན་བདུན་པ་ལ། ༡༠༩ རྟེན་འགོ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། བསམས་བཞིན་དུ་དུང་འགོ་ཆེ་
ལྷ་གསོད་པའོ། ༡༡༠ འགྱུར་པ་སྦྱེད་(འབ)པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་
སྦྱོང་པའི་སྦྱོན་སྒྲུབ་དག་སྦྱོང་གཞན་ཡིད་མི་བདེ་བར་འཇུག་པའོ། ༡༡༡ ལྷུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་
པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། རྒྱི་གཡའ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་དག་སྦྱོང་ལ་གཡའ་སྦྱོག་པའོ། ༡༡༡༡ ལྷུང་
ཅེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ཤོད་བག་གི་བསམ་པས་ལྷུང་ཅེ་བར་བྱེད་པའོ། ༡༡༡༢ ལྷུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་ཉལ་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་མེད་དང་ལྷུང་གཅིག་ལྷན་དུ་གནས་པའོ། །
༡༡༡༣ དངངས་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དག་སྦྱོང་ལ་མཐོ་འཚམ་པའི་བསམ་པས་འཛིགས་པ་སྒྲ་
ཚོགས་སྟོན་པའོ། ༡༡༡༤ སྦྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། མཐོ་འཚམ་པའི་བསམ་པས་དག་སྦྱོང་གི་གོས་ལྷུང་
བཟེད་སོགས་ཡོ་བྱང་སྦྱེད་པའོ། ༡༡༡༥ མ་བྱིན་པས་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དང་དང་རྩལ་མི་
གཅིག་པའི་དག་སྦྱོང་གི་གོས་མ་བྱིན་པར་ལོངས་སྦྱོང་པའོ། ༡༡༡༦ ལྷུང་བ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།
མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་མེད་བཞིན་དུ་དག་སྦྱོང་ལ་བསམས་བཞིན་དུ་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་འདེབས་པའོ།
༡༡༡༧ ལྷུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལམ་དུ་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ལྷུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུད་གཤམ་
ལས་འདས་པར་ལམ་དུ་འགོ་བའོ། །

བཅུ་ཚན་བརྒྱད་པ་ལ། ༡༡༨ ལྷན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལམ་དུ་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། གཞན་གྱི་
དངོས་པོ་བརྒྱས་པའི་གང་ཟག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུད་གཤམ་ལས་འདས་པར་འགོ་བའོ། ༡༡༡༩ ཉི་ཤུ་
མ་ཡོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། བསྐྱབ་བྱ་མངལ་བཤོལ་དང་བཅས་པའི་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་
ཡོན་པར་གཤམ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའོ། ༡༡༢༠ རྫོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་
མེད་པར་སྒྲ་ཞིང་འཕས་པ་ནས་སྒྲར་བ་གང་ལོངས་པ་ཡན་ཆད་དུ་བསྒྲོས་པའོ། ༡༡༢༡ མགོན་དུ་

གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། (༡༠ན)ཐྱིན་བདག་གིས་ཞག་གི་གངས་ཀྱི་བསྟེན་
བཀྱར་བྱེད་པ་ན། རྩས་ལས་འདས་པའི་བསྟེན་བཀྱར་ཡོངས་སྟོད་པ་དང་། ཞག་གངས་མེད་ན་ཟླ་བ་
བཞི་ལས་ལྷག་པར་ཡོངས་སྟོད་པའོ། ༡༡༩ བསྐྱབ་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་སྟོང་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། བསྐྱབ་
བྱ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་གཞན་གྱིས་བརྟོད་པ་ལ་བྱད་གསོད་བྱེད་པའོ། ༡༡༩ ཉན་ན་བྱེད་པའི་ལྷང་
བྱེད་ནི། བན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་བསམ་པས་གཞན་དག་གྲོང་མོ་བྱེད་པ་ལ་གློག་ཏུ་ཉན་པའོ། ༡༡༩
མི་སྐྱབ་བར་འགོ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ལས་གཤམ་དུ་འཁོད་ནས། འདུན་པ་མ་ཐུལ་བར་གཞན་དུ་འགོ་བའོ།
༡༡༩ མ་གུས་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོ་འདུན་གྱིས་བཅས་པའི་ཚོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་ལ་མ་གུས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་འདལ་བའོ། ༡༡༩ ཆང་འཐུང་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ཟློས་འགྱུར་གྱི་རིགས་འཐུང་བ་སྟེ། ཟློས་འགྱུར་
ལ་བརྟེན་པའི་བག་མེད་པས། གཞན་མ་དད་པར་བྱེད་རྩས་ན་ལྷང་བ་འདི་འཐུང་རོ། ༡༡༩ བྱིད་ཁོང་
དུ་འདུག་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་དུ་གྲང་ཡོལ་ནས་སང་གི་སྐྱ་རེས་མ་གཤམ་གྱི་བར་དུ་
གནས་པའོ། ༡༡༩ ཁོང་དུ་རྒྱ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། རང་གོང་གཞན་དུ་རྒྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དགོ་འདུན་
སྟེང་གཏུགས་ཚོད་རྩས་ལས་ཡོལ་བའོ། ༡༡༩ རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་རུབ་མོ་འགོ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི།
མཚན་མོ་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་དང་བཅས་པའི་ཕོ་བྲང་དུ་འདུག་པའོ། ༡༡༩ བྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྷང་
བྱེད་ནི། གསོ་སྦྱང་གི་རྩས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱད་དུ་གསོད་པའོ། ༡༡༩ ཁབ་རལ་བྱེད་པའི་
ལྷང་བྱེད་ནི། ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྩ་དང་རྩས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁབ་རལ་འཚོས་སུ་བཅུག་ནས་ལེན་
པའོ། ༡༡༩ ཁྱི་རྒྱང་འཚོས་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ཁྱི་རྒྱང་ཁྱུ་གང་ལས་མཐོ་བ་འཚོས་པའོ། ༡༡༩ ཤིང་
(༡༠བ)བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱེད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་ཁྱི་ལ་བསམས་བཞིན་དུ་ཤིང་བལ་
གཡོགས་པའོ། ༡༡༩ གཤིང་བ་ཆད་ལྷག་བྱེད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། གཤིང་བ་སྟོང་དང་ཞེད་གི་ཆད་ལས་
ལྷག་པ་འཆང་བའོ། ༡༡༩ གཡོན་པ་དགག་བྱ་ཆད་ལས་ལྷག་པའི་ལྷང་བྱེད་དང་། ༡༡༩ དབྱར་གྱི་
གོས་རས་ཆེན་ཆད་ལས་ལྷག་པའི་ལྷང་བྱེད་དང་། ༡༡༩ ཆོས་གོས་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པའི་ལྷང་
བྱེད་གསུམ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། ।

བཞི་པ་སོར་བཤགས་ལ་བཞི་ལས། ༡༣༩ དག་སྒོར་མར་ཟས་ལེན་པའི་སོར་བཤགས་ནི།
 དག་སྒོར་མས་རར་ཉིད་འཛོལ་འཛིན་ཏུ་བསོད་སྟོམས་བསྐྱངས་པ་སྒོར་པའོ། ༡༣༩ བྲལ་འཕྲིམས་སྟུ་
 མ་ལེབས་པར་འགྲིམ་ཏུ་འཇུག་པ་མ་བརྒྱུག་པའི་སོར་བཤགས་ནི། སྒྲིན་བདག་གི་གནས་སྟུ་དག་སྒོར་
 མ་ལ་རར་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཟས་འདྲེན་པར་བསྐྱོས་པའོ། ༡༣༠ བསྐྱབ་པ་བྲལ་ཏེ་ཁྱིམ་ཏུ་
 འཇུག་པའི་སོར་བཤགས་ནི། ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་བྱིན་པའི་གང་ཟག་ལས་བསོད་སྟོམས་ལེན་
 པའོ། ༡༣༡ ཉགས་མ་བརྟགས་པ་ལས་ཁྱུར་པའི་སོར་བཤགས་ནི། འཛིགས་པ་ཡོད་པའི་སར། ཚོམ་
 རྒྱུ་ཡོད་མེད་མ་བརྟགས་པར་ཟས་ཟ་བའོ། །

ཉེས་བྱས་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྟེ་ཚན་བརྒྱད་ལས། གོས་ཀྱི་སྟེ་ཚན་ལ། ཤམ་
 ཐབས་ཀྱི་བདུན་ནི། ༡༤༡ མཐའ་གཉིས་རྒྱུ་ཤོར་མ་གྱོན་པ། ༡༤༢ སུས་མོ་ལས་ཡར་བརྗེས་པ།
 ༡༤༣ འོང་བྱ་ལས་མར་འཛོལ་པ། ༡༤༤ མདུན་སྟོགས་སྟུ་མར་སྟུ་ལུག་པ། ༡༤༥ ཡ་མཐའི་མགོ་བོ་
 སུར་ཏུ་ལྟེབ་པ། ༡༤༦ ཡ་མཐའ་ལ་མཐོ་དམན་ཏུ་བྱས་པ། ༡༤༧ མ་མཐའི་ཁ་མ་མཉམ་པར་ལུག་པ།
 ༡༤༨ ལྷ་རགས་ཀྱི་བར་བར་ན་ཤམ་ཐབས་དོན་པའོ། རྟོད་གཡོགས་ཀྱི་གསུམ་ནི། (༡༡ན)༡༥༠ མ་
 མཐའ་རྒྱུ་ཤོར་མ་གྱོན་པ། ༡༥༡ སུས་མོ་ལས་ཡར་བརྗེས་པ། ༡༥༢ འོང་བྱ་ལས་མར་འཛོལ་བའོ། །
 ཁྱིམ་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྟེ་ཚན་ལ། ཤིན་ཏུ་བསྐྱམས་པ་ལྟེ་ནི། ༡༥༣ དྲན་ཤེས་མ་བརྟེན་པ། ༡༥༤ གོས་
 ལེགས་པར་མ་གྱོན་པ། ༡༥༥ ཅ་ཅོའི་གདམ་མར་ཏུ་སྒྲུབ་པ། ༡༥༦ མིག་སྟོགས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་པ། ༡༥༧ གཉའ་
 ཤིང་གང་ལས་རིང་བར་ལྟ་བའོ། མགོ་བོ་གཡོགས་པ་སྟོགས་ལྟེ་ནི། ༡༥༨ མགོ་ལ་གོས་གཡོགས་པ།
 ༡༥༩ ཤམ་ཐབས་འདྲེམས་སྒྲུང་བར་བརྗེས་པ། ༡༦༠ གཟན་ཕྲག་པ་གཡས་གཡོན་ལ་བཀལ་པ། ༡༦༡
 ལག་པ་གཉིས་མདུན་ནས་གཉའ་བར་བསྟོལ་པ། ༡༦༢ རྒྱབ་ནས་ལྟག་པར་བསྟོལ་བའོ། ཁཛོང་པ་
 སྟོགས་ནི། ༡༦༣ འགྲོ་ན་ཁཛོངས་ནས་འགྲོ་པ། ༡༦༤ ཅོག་བྱས་འགྲོ་པ། ༡༦༥ རྒྱུ་པའི་བྱང་གིས་
 འགྲོ་པ། ༡༦༦ བྱ་མོ་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་པ། ༡༦༧ རྟོད་པའི་ཆེ་རྒྱུད་པ་སྒྱུར་བའོ། ལུས་སྟོགས་ནི། ༡༦༨
 ལུས་ཡང་ཡང་སྒྱུར་པ། ༡༦༩ ལག་པ་སྒྱུར་པ། ༡༧༠ མགོ་བོ་སྒྲིལ་པ། ༡༧༡ གཞན་དང་ཕྲག་པ་སྒྱུར་

པ་དང་། ༡༢༩ ལག་པ་སྒྲེལ་བའོ། །འདུག་པའི་སྡེ་ཚོན་ནི། ༡༢༩ མ་བསྐྱོས་པར་གཞན་གྱི་སྟན་ལ་
 འདུག་པ། ༡༢༩ མ་བརྟགས་པར་འདུག་པ། ༡༢༩ ཁྲི་ལ་ལུས་གྱི་མྱིང་འགེལ་པ། ༡༢༩ ཀར་པ་
 གཉིས་པ་སྟོལ་ནས་བརྒྱུད་པ། ༡༢༩ བརྒྱ་གཉིས་བསྟོལ་པ། ༡༢༩ རྩེ་བུ་བསྟོལ་པ། ༡༢༩ ཀར་པ་
 ཁྲིའི་འོག་དུ་བཀྲལ་པ། ༡༣༠ ཀར་པའི་མགོ་བོ་གཉིས་མྱིར་གདེངས་པ། ༡༣༡ འདོམས་སྤང་བར་བྱེད་
 པའོ། །ཟས་གྱི་སྡེ་ཚོན་ནི། ༡༣༩ ཟས་ལེགས་པར་མ་བླངས་པ། ༡༣༩ ལྷུང་བཟེད་ལས་ཟས་མཐོ་བར་
 ལེན་པ། ༡༣༩ འབྲས་ཚན་དང་ཚོད་མ་མཉམ་པར་ལེན་པ། ༡༣༩ མཐར་ཆགས་སུ་མི་ལེན་པ། ༡༣༩
 ལྷུང་བཟེད་ལ་མ་བལྟས་པར་ལེན་པ། ༡༣༩ ཟས་མ་བླང་བར་ལྷུང་བཟེད་ཁ་གདངས་པ། ༡༣༩ ཟས་
 ལྟག་པོ་འདོད་ནས་གཅིག་(༡༡བ)གིས་གཅིག་སྟེན་པ། ༡༣༩ བཟའ་བ་དང་བཅའ་བའི་སྟེང་དུ་ལྷུང་
 བཟེད་བཞག་པའོ། །ཟས་ཟ་བའི་སྡེ་ཚོན་ལ། ལེགས་པར་བྱ་བ་ནི། ༡༤༠ ལེགས་པ་མ་ཐོས་པ། ༡༤༡
 ཁམ་ཉ་ཅང་ཆེས་པ། ༡༤༡ ཉ་ཅང་ཆུང་པ། ༡༤༡ རན་པ་མ་ཡིན་པ། ༡༤༡ ཟས་མཐུན་པར་ཁ་
 གདངས་པ། ༡༤༡ ཟས་གྱི་ཁ་བཀྲང་ནས་གདམ་སྒྲི་བའོ། །ཅུག་ཅུག་སོགས་ནི། ༡༤༡ མངར་བ་ལ་
 ཅུག་ཅུག ། ༡༤༡ སྒྱར་བ་ལ་ཅག་ཅག ། ༡༤༡ གང་བ་ལ་རུ་རུ། ༡༤༡ ཚ་བ་ལ་ཐུ་ཐུ། ༡༥༠ ལྟེ་ཕྱིར་
 ལྷུང་སྟེ་ཟ་བའོ། །ཐ་དད་བྱེད་པ་སོགས་ནི། ༡༥༡ འབྲུ་རེ་རེ་ནས་བཟའ་བ། ༡༥༡ ཟས་ལ་སྟོད་པ།
 ༡༥༡ མཐུར་བ་ཕན་ཚུན་སྟོད་པ། ༡༥༡ ཀན་སྒྲིག་ཤོག་པ། ༡༥༡ ཁམ་འཕྲོ་གཅོད་ཅིང་ཟ་བའོ། །༡༥༡
 ལག་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནི། ལག་པས་ཟས་ཆགས་ལ་ལྟག་པ། ༡༥༡ ལྟེ་དང་མཐུབ་མོས་ལྷུང་བཟེད་
 ལ་འབྲོག་པ། ༡༥༡ ཟས་གོས་པའི་ལག་པ་སྒྲུག་པ། ༡༥༡ ལྷུང་བཟེད་སྟོམ་པ། ༡༥༡ ཟས་ལ་མཚོད་
 རྟེན་གྱི་གཟུགས་འཚོས་པའོ། །ལྷུང་བཟེད་གྱི་སྡེ་ཚོན་ལ། འཕྲ་བ་སོགས་ནི། ༡༥༡ གཞན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་
 ལ་སྟོད་པ། ༡༥༡ ཟས་འགོས་པའི་ལག་པས་ལུ་སྟོད་འཛིན་པ། ༡༥༡ སྒྲགས་པའི་ཆུད་གཞི་སྟོད་ལ་འཕྲོར་
 པ། ༡༥༡ མ་དྲིས་པར་ཁྲིམ་དུ་བྱུང་ཆུ་འབོ་བའོ། །༡༥༡ ལྷུང་བཟེད་སོགས་ནི། ༡༥༡ ལྟག་མ་ལྷུང་
 བཟེད་དུ་སྒྲགས་ནས་འདོར་བ། ༡༥༡ ལྷུང་བཟེད་ས་ལ་འཛིན་པ། ༡༥༡ གཡངས་ས། ༡༥༡ གད་ཁ།
 ༡༥༡ དཀར་གཟར་པོ་སོགས་སུ་འཛིན་པ། ༡༥༡ དེ་ ༡༥༡ གསུམ་དུ་ ༡༥༡ བཀྲུ་བ། ༡༥༡

འགྲང་མྱེ་ལྟར་བཟེད་བསྟུ་བ། ༡༡༥ འབབ་ཆུ་བྱག་པོའི་རྒྱན་ལས་ཕྱོག་མྱེ་བཅུ་པའོ། ཆོས་བཤད་པའི་
 མྱེ་ཆོན་ལ། འགྲངས་སོགས་ནི། ༡༡༥ ལངས་པ་དང་། ༡༡༧ ཉལ་བ་དང་། ༡༡༨ མཐོ་སར་བསྐྱད་
 པ་དང་། ༡༡༩ ཐོན་ཏུ་འགོ་བ་དང་། ༡༢༠ ལས་ཀྱི་འགྲམ་ནས་ཆོས་བཤད་པའོ། བཤོ་བོ་གཡོགས་
 པ་སོགས་(༡)༡༣)ནི། ༡༢༡ བཤོ་ལ་རས་ལྟ་བུ་གཡོགས་པ་དང་། ༡༢༢ གོས་བརྗེས་པ། ༡༢༣ ཐུག་
 བོར་ཏུ་རྗེས་པ། ༡༢༤ ལག་པ་གཉའ་བོར་ཏུ་བསྐྱོལ་བ། ༡༢༥ ལྟག་པར་བསྐྱོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
 ཉན་པའོ། རྟོ་ཀར་སོགས་ནི། ༡༢༦ རྒྱའི་ཐོར་ཅོག་བྱས་པ། ༡༢༧ དར་གྱི་ཅོད་པན་བཅིངས་པ།
 ༡༢༨ ལྷ་གྱོན་པ། ༡༢༩ ཐོད་བཅིངས་པ། ༡༣༠ མེ་རྟོག་གི་འཕྲེང་བ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་
 པའོ། ཁྲུང་ཆེན་སོགས་ནི། ༡༣༡ ཁྲུང་པོ། ༡༣༢ ཏྲ་ ༡༣༣ དེ་མཁྱིན་པའི་བཞོན་པ་དང་གསུམ།
 ༡༣༤ འདོ་ལས་བཞེག་པ། ༡༣༥ མཆིལ་ལྟམ་གྱོན་པས་ཆོས་ཉན་པའོ། འཁར་བ་སོགས་ནི། ༡༣༦
 ལག་ན་འཁར་བ་དང་། ༡༣༧ དག་ལྟ་དང་དེ་མཁྱིན་པའི་ ༡༣༨ མཆོན་ཆ་དང་། ༡༣༩ གོ་ཆ་ཐོགས་
 པས་ཆོས་ཉན་པའོ། རྒྱུབ་པའི་མྱེ་ཆོན་ནི། ༡༤༠ འགྲང་ནས་བཤད་གཅི་འདོར་བ། ༡༤༡ ཆུ་ལ་བཤད་
 གཅི་དང་ལུད་པ་འདོར་བ། ༡༤༢ ལྷ་ཐོན་གྱི་ཐོར་ཏུ་བཤད་གཅི་འདོར་བ། ༡༤༣ ཤིང་ལ་འདོམ་གང་
 ཡན་ཆད་ལ་འཛོག་པའོ། །

གཉིས་པ་བདེ་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་བརྟེན་པ་ལ། གོས་མཐའ་གཉིས་སྤྲུལ་ལྟར་པ། ལྷན་མཐའ་
གཉིས་སྤྲུལ་ལྟར་པ། གནས་མལ་མཐའ་གཉིས་སྤྲུལ་ལྟར་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འཕྲོ་བའི་ཡོ་བྱད་
ནི། ལྷན་སྤྱོད་། རྒྱ་གོས། མཐའ་གོས། བམ་ཐབས། བམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན། རྩལ་གཟན། རྩལ་གཟན་
ཀྱི་གཟན། གདོང་ཕྱིས། རྟག་གཟན། གཡན་པ་དག་པ་པ། ལྟར་བཟེད། གདོང་པ། དབྱར་ཀྱི་གོས་
རས་ཆེན། ལམ་བའི་ཡོ་བྱད་ནི། གདན་དང་གདུར་བྱ་ལྟ་བུ། ལྷན་བའི་ཡོ་བྱད་ནི། ལྷན་སྤྱོད་ལྷན་པོ་ལ་
སྟགས་པ། འཕྲོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྟན་ཆོགས་ནི། ལྷ་ལྷུ་སྐྱ་དགས་སྟགས། ལམ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་(༡༡པ)
ལྷན་བའི་ཡོ་བྱད་སྟན་ཆོགས་ནི། དེ་དག་གི་རྒྱར་བརྩོས་ཁིང་ཁྱུར་མ་ལོངས་པའོ། དེ་ཡང་འཕྲོ་བའི་ཡོ་
བྱད་ནི། ཁ་རྒྱར་དགོས་པའི་། རྒྱར་བྱེད་ཀྱི་ཆོན་ཡར་སྟོན་པོ་བཅས་དང་ཁྱེད་ཆོན་གསུལ་པོ་གར་ཁྱར་

གིས་བརྒྱུད། ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་ལྡན་ཕྱི་དཔངས་ཟུ་ཁྲ་གསུམ་དང་། གླིང་ཁྲ་ལྔ་ལ་ཆེ་ཆུང་བྱས་པ།
མཐར་ཐོགས་ལ་དཔངས་ཟུ་ཁྲ་དོ་དང་གླིང་ཁྲ་ལྔ་ལ་ཆེ་ཆུང་བྱས་པ། རལ་ཁ་དབྱར་ཆད་ནི། དེའི་ཆད་
ལ་མི་གཏོགས་སོ། །ཤམ་ཐབས་དང་དེའི་གཟན་གཉིས་ནི། ཆད་མཐར་ཤམ་དང་མཆུངས། རུལ་གཟན་
དང་། དེའི་གཟན་གཉིས་ནི་ཐོག་ཐོག་དང་མཆུངས། རྟག་གཟན་གྱི་ཆད་གླིང་ཁྲ་དུག་ ཞེང་ཁྲ་གསུམ།
གཡན་ལ་དགའ་བ་ནི། གླིང་ཁྲ་དུག་དང་ཞེང་ཁྲ་གསུམ། གླ་བཟེད་ནི་ཞེང་ཁྲ་ཕྱིད་དང་གཉིས་
དང་གླིང་ཁྲ་གསུམ། གཤིང་བ་ནི། གླིང་ཁྲ་གསུམ་དང་། ཞེང་ཁྲ་དོ་དང་མོར་དུག་ །དབྱར་གྱི་
གོས་རས་ཆེན་ནི། གླིང་ཁྲ་དགུ་དང་། ཞེང་ཁྲ་གསུམ་དང་མོར་བཙོ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །

མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ནི། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཤེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། ལྷན་མཐའ་གཉིས་ཟུ་
མ་ལྟར་བ་ལ། རུས་རུང་གི་ལྷན་ནི། འབྲས་ཆན། ཟན། ཤ། ལུང་བ་ལྔ་ལ་བཟའ་བ་ལ། ཅ་བ།
ཐོང་ལ། མེ་རྟོག་ །འབྲས་ལ། ཡལ་འདབ་ལྔ་ལ་བཅའ་བ་ལྔ་ལྟེ། དུ་པོ་འདི་ལྟ་ཤེས་ཤར་ནས་དགུང་
མ་ཡོལ་གྱི་བར་ཁོ་ནར་ཟ་བའོ། །ལྷན་ཆོད་གྱི་ལྷན་ནི། ཆགས་ཀྱིས་གཙགས་པའི་རྩམ་དྲུངས་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་
བ། ལུངས་གྱི་ཁུ་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་བ། ལྟ་རུ་པའི་ཁུ་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་བ། ར་ལ་སོགས་པ་བུར་བར་ལོས་པ་
རྣམས་སོ། །ཉིན་མཆོད་གྱི་བར་གྱི་ལྷན་མཆོམས་མ་གཏོགས་པར་ལོངས་སྤྱད་རུང་བའོ། །ཞག་བདུན་
པའི་ལྷན་ནི། ལྷན་མར། འབྲུ(༡༥ན)མར། ལྷང་ཅི། ལུངས་རྣམས་སྒོལ་ཞིང་གཙགས་པ་ལྟེ། ཞག་
བདུན་གྱི་མཐའ་མ་འདས་གྱི་བར་རུ་ལོངས་སྤྱད་རུང་བའོ། །འཆོ་བཅར་གི་ལྷན་ནི། གསོ་བ་ཤིག་པའི་
གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་ལྷན་ཏེ། རི་གླིང་འཆོའི་བར་རུ་བཅར་རུང་བའོ། །གསུམ་པ་གནས་མལ་མཐའ་
གཉིས་ཟུ་མ་ལྟར་བ་ནི། ལྷོད་ལམ་བཞི་ཤོར་གི་ཁར་བ་ལམ། ཤིང་དྲུང་དར་བྲག་གི་སྤྱིབས་ལྟ་ལ། ཆར་
ལུ་དང་ལུང་ཉི་མ་སོགས་གྱི་འཛིགས་པ་སྒྲོབ་རུས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱིས་ལུས་རྩོལ་བ་མ་བྱས་
པའི་གནས་ནི་ཁྲུ་བ་པའི་གནས་དང་། ཐོག་མ་ནས་ཁྲུ་བ་པ་ལ་སྤྱིས་ལུས་རྩོལ་བས་ཀྱང་རུང་བྱས་པ་
ནི་བསྐྱིས་པའི་གནས་དང་། གང་ཟག་ཁོ་ནའི་རྩོལ་བས་བྱས་པ་ནི། ལེགས་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །རྩ་
དང་། ཁྱི་དང་། བལ་གྱི་མལ་རྟན་ལོངས་སྤྱད་ལོས་པ་རྣམས་ལ། ཐོག་ཆགས་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་

བརྟགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། མི་དམངས་ཡང་ཉེས་བཅེགས་སུ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བས་སྤང་རོ། །
སྤོང་སྤྱད་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་བཟེད། ཁྱི་བྱད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་སྤྱི་གི། ཁྱི་བྱ། །འབ་སོགས་འདུ་བའོ། །ཀོ་སྤྱགས་
ནི་ནད་པ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་ཡོངས་སྤྱོད་ཏུ་མི་རུང་རོ། །དེ་ཡང་ཀརྨ་པ་ཁི་འབུམ་
ཐག་གཅིག་དེ་བའི་གོས་དང་། ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་དང་། །འང་པ་བཅེགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
པ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱུང་མི་དགོས་པར་འབད་མེད་ཏུ་རྟོན་ན་ཞེན་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་
སྤྱོད་ཏུ་རུང་ནའང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྤོང་བ་བསམ་གཏན་ཀྱི་གོགས་སུ་འགོ་བའི་
ག་ཐང་ཐང་གི་སྒོ་ནས་འབད་ཚུལ་ཀྱིས་སྤྱུང་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ། མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བ་བརྟན་
ཏོ། །གཞན་ཀྱི་དད་པའི་རྩིས་དེ་དག་གྱང་(༡)ནལ་སྤོང་པ་དང་མི་སྤོང་པ་དང་། འཕགས་པ་མིན་ཡང་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་ཡོངས་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། ཚུལ་འཚལ་ཀྱིས་སྤྱད་ན། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་
ལུམ་ཟ་བ་ཁོ་རྒྱ་ཁོལ་མ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཤིང་། རང་གི་འཆོ་
བའི་ཆེད་ལས། རྒྱགས་ཕྱིར་སོགས་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་ཏུ་བཤེས་སྤྱོད་ལས། རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་
སྒྲིམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། །འཚག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

ཐོག་མར་སྤྱི་ཆལ་བྱུངས། ཟས་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་མཆིལ་ལྟས་ལུད། དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་ཀྱི་
མདོ་བཏོན། ལུད་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་ཆང་བུ་འཕྲོག་མ་ལ་བྱིན། ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ལྷག་མ་
རྣམས་གྱང་འབྱུང་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་ཞིང་། ཆལ་ཀྱིས་ཁ་བཤལ་བ་སོགས་བག་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །དེ་
ཡང་རང་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་འདས་ན། ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ལུང་རྣམ་
འབྱེད་ལས། གང་ཞིག་སྟོན་པ་ལྷགས་རྗེའི་བརྟན་པ་ལ། །ཡང་བར་སེམས་ཤིང་རྩང་ཟད་འདའ་བྱེད་པ།
དེ་ནི་དེ་ལས་སྤྱི་བསྐྱུལ་གཞན་དབང་འཕྲོད། སྤྱི་ག་ཆལ་ཤེགས་པས་ཨ་མའི་ཆལ་ཉམས་བཞིན། །འདི་
ན་ལ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཆོག་ཆེན་ཡང་། །འདས་ན་ལན་འགའ་ཆད་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་། །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་
ཚུལ་མིན་འདའ་བྱེད་པ། །དུད་འགྲོར་སྤྱོད་འབྱུང་ཨེ་ལའི་འདབ་ཁྱུ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་པ་

བཞི་ནས་བཟུང་ཡན་ལག་པ་མོའི་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱར་མི་རུས་པའི་བག་མེད་ཀྱི་སྡོད་པས་ཁྱིམ་པ་
སྟན་འབྱེན་པའི་གནས་ལྟར་ལེན་ལས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་པན་ཡོན་ཆེ་ཞེ། ལུང་ལས། དག་སྡོད་ལྟ་བུས་
སྟོམ་པ་ལུལ། །སངས་(༡༩)ཀྱས་བྱམས་པའི་བསྟན་པ་ལ། །འདུས་པ་དང་པོར་རས་ལུང་བསྟན།
ཞེས་སོ། །བསྐྱར་རུས་ན་སྟགས་མ་ལྟ་བུ་བའི་རུས་འདིར་པན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་ཞེ། །སྟོན་པ་སྟོན་མེས་
ཁུས་པའི་མདོ་ལས། གང་གིས་དཔ་ཚོས་རབ་ཏུ་འཛིག་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འགགས་པར་
ལུང་པའི་ཆོ། །ཉིན་མཚན་རྟེན་བསྐྱབ་པ་གཅིག་སྡོད་པ། །བསོད་ནམས་དེ་ནི་དེ་བས་བྱུང་བར་འཕགས། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞིབ་ཏུ་བྱས་ན། མ་བྱིན་ལེན་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། གཞིའི་སེལ་བ་ནི། ཏུར་ཁྱོད་ཀྱི་
རོའི་རྩས་ལྟ་བུ་བསྐྱས་ན་སྟོམ་པའི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་། བསམ་པའི་སེལ་བ་ལ། ལྟས་བྱིན་ཀྱི་ནོར་ལ་
མཚོད་སྟེན་ཀྱི་ནོར་ཏུ་འདུ་ཤེས་ནས་བསྐྱས་ན་སྟོམ་པོ་འབྱུང་། མི་མ་ཡིན་པའི་རྩས་བསྐྱས་ན་སྟོམ་པོ་
འབྱུང་། གང་ཟག་གཞན་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་རྒྱ་བ་དང་། བཞད་གང་ཙམ་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་རྒྱ་བ་ལ་སྟོམ་པོ་འབྱུང་།
སྟོར་པའི་སེལ་བ་ནི། དེལ་ཐོབ་ན་རང་གི་བྱེད། གསེར་ཐོབ་ན་གྲོགས་ཀྱི་བྱེད་ཅེས་ཁྱིམ་སྟུ་བཅས་
ནས་རང་གིས་གསེར་བསྐྱས་ན་སྟོམ་པོ་འབྱུང་། མཐར་ཐུག་གི་སེལ་བ་ནི། ཐོབ་སྟོ་མེད་པའོ། །གནས་
ནས་སྒྲགས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་མ་སྒྲགས་ན་སྟོམ་པོར་བཤད་དོ། །དེས་མཚོན་གཉེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་
ལྟ་བུ་ལ། ལྷག་མ་སྐྱར་བཤད་པ་དེ་འབྱུང་བ་ཙམ་ཏུ་མ་ཟད། ལུང་མེད་འདི་ཁྱིམ་ལ་འགོ་རན་ནོ་ཞེས་
སྟོས་པ་ཙམ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བར་བཤད། དངངས་པར་བྱེད་པའི་ལྟར་བྱེད་ལ། དག་སྡོད་
དངངས་པར་བྱས་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་འབྱུང་བར་མ་ཟད། ཁྱིམ་པ་དང་ཏུན་འགོ་དངངས་པར་བྱས་ན་ཉེས་
བྱས་འབྱུང་བ་སྟགས་སྐྱར་བཤད་པའི་ལྟ་རགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཆ་གིན་ཏུ་མང་བས་མཐའ་
དག་བྱིས་ན་སྟགས་བས་ཆེན་པོར་འགོ་པའི་བྱིར་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་སོ། །(༡༩)ལྷག་པ་རྒྱལ་ཁྱིམ་སྟུ་
བསྐྱབ་པ་ལས་ཉེ་བར་བརྩམས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ལ་ནན་ཏན་ཏུ་བྱ་བ་དང་། བྱར་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་མེ་སྡོད་ལས་ལྟར་པའི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱར་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྟོམ་པ། དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཟུ་
མོའི་གནས་ལ་འབྱུལ་པ་མེད་པར་སྡོད་པ་སྟགས་ལ་རྒྱལ་པའི་བཀའ་ཚད་མར་བྱས། བསྐྱར་ལྟན་ཀྱི་སྟོ

མའི་གསུང་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་མཐོན་པར་མཐོ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པ་ཐོབ་པའི་
ཐབས་ཡིད་ལ་བརྒྱགས་པའི་དཔྱོད་ལྡན་གྱི་སྒྲེས་སུ་ནི་ཆེས་ཆེར་དཀོན་པས། ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་སུ་
སྟོན་ཞབས་གིས། གཉིས་མེད་གསུང་པའི་ནིན་བྱེད་རྒྱུ་ལྱར་ཅིང་། །བརྟན་འཛིན་གྱི་པོའི་ཐུན་
མཚམས་འོད་དང་བལ། །ནག་པོའི་ཚྭ་གས་ལྱུང་སྟེ་གསྟོད་འཕྱུང་པོའི་བྱ། །ལྷས་རན་སྒྲ་ཆོགས་བཟུང་སྟེ་
རང་དགར་སྟོད། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་བདེན་པར་སྤང་ཞིང་། གསུང་རབ་ནས་འདི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་།
ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་དང་བརྟུན་པའི་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཞེས། རང་བཟོར་སྟོད་པ་ཆེས་མང་པའི་
དུས་འདིར་གཞུང་ལུགས་སོ་སོའི་རང་སྐྱད་དང་བརྟུན་པའི་འཐད་མི་འཐད་གྱི་དབྱུང་བ་དང་ཞིབ་ཆ་མང་
དུ་བྱས་ན་མཆོག་དམན་མང་པོའི་མཚང་ལ་ཐོག་པར་འཕྱུར་ཞིང་། དེ་དག་གི་སྟོད་རྩལ་ལ་བདེན་པར་སྒྲ་
བའི་རོ་བཟུངས་ན་ལག་ལེན་འཛེལ་བར་འཕྱུར་བས། དུས་གོ་སྟོ་གསལ་དགའ་བའི་མཛེས་རྒྱན་ལས།
ཀྱི་མ་གངས་ཅན་ཚོད་འདི་ན། །མཁན་སྟོབ་ཁྱིམ་པས་བྱེད་པ་དང་། །སྟོམ་པ་གཏོར་མས་ལེན་པ་དང་། །
དུས་གོ་རྟོར་རྒྱས་བྱེད་པ་མང་། །མདོ་དང་ཀླུ་ཤ་ཉི་དུ། །ལོ་རྒྱ་ཆོས་གྲངས་བཤད་པ་མེད། །རྒྱ་བ་བདུན་
པའས་བརྒྱད་པ་ནས། །ལོ་འགོ་འཛིན་པའང་མདོ་དང་འགལ། །མང་དུ་རྒྱས་(༡༩)ན་དག་སོགས་
སྤང་། །མ་རྒྱས་ལག་ལེན་འཛེལ་བར་སྟོད། །ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་འཐད་
པ་དང་མི་འཐད་པ་གཉིས་ཀ་འཐད་ལྡན་དུ་རྒྱབ་མི་རུས་པས། བདག་གིས་ཆོས་མིན་རྒྱ་རྩ་ཆོས་དང་
འགལ། །ཆོས་བཞིན་རྒྱས་ན་བོད་ནམས་དག་དུ་སྤང་། །ཅི་ཡང་མ་རྒྱས་ཀྱང་གིས་རྒྱན་ཞེས་བརྟན། །ཀྱི་
མ་དཀི་བདག་གིས་རི་ལྟར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་ལྟར་ན།
ཕལ་ཆེ་བ་དག་སྟོ་རྩུང་ཟད་འཁྱོག་ལ་འཕྱུང་མོད། །མེ་རྟོག་ཅམ་པ་ཀ་ན་ནས་ལྱུར་ཀྱང་། །མེ་རྟོག་ཕལ་
པ་ནམས་ཀྱི་དོ་རྒྱ་མིན། །ར་ཡི་ཉན་ཐོས་རྩལ་བྱིས་མ་འཆལ་ལྱུང་ཀྱང་། །མུ་སྟེགས་ཕལ་པ་ནམས་ཀྱི་དོ་
རྒྱ་མིན། །ཞེས་པའི་ཡུང་ལྟར་ན། །སྟོ་འཕྱུང་དང་སྒྲུབས་འབྱུངས་ཞིན་སྟེ་ཐུགས་སྟོ་རང་མལ་དུ་བདེ་བར་
འཕྱུར་རོ། །

སྒྲིམ་པ། མོ་ཐར་གཞུང་བརྒྱའི་ཕྱོ་ཕྱོགས་ནགས་གྲུང་ནས། ཉོན་མོངས་གདུངས་ལ་རྒྱལ་བྱིས་ས་
མངར་བའི་དྲི། འབྲེན་བྱེད་སྒོན་མེད་ལེགས་བཤད་བསེར་བུ་ནི། བྱེད་པོ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཡིན། ཚོས་འདུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོ་དག ཁབ་གཏེར་ལྷོ་གྲོས་ཨ་མའི་ཆོག་
གུ་ཡིས། འཇམ་བའི་དཀའ་ཐུབ་ལེན་པ་ངལ་ལོ་ཞེས། ཡོན་ཏན་འོད་དེ་མགྱིན་པར་བྱོན་ནས་
བརྩམས། བྱིད་འབྱོར་བྱིས་ཀྱི་འདུ་འཛིན་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ། གཏན་བདེའི་སྒྲོམ་དུ་ཞེན་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན། །
ཐེག་གསུམ་བྱང་རྒྱལ་རྒྱུ་བྱལ་དྲུངས་པའི་རྒྱ། ཁབ་ཏུངས་ནས་མན་བདེའི་ས་ལ་གར་བྱེད་ཤོག ཅེས་ད་
ལྟར་གྱི་ཆོག་འདི་སྒོ་ནས་སྒྲོམ་གསུམ་མཛོས་པའི་གར་ཟག་ལས་དང་པོ་བརྩམས་ལ་ཉེ་བར་མཐོ་བའི་སྒྲུང་
སྒྲུང་གི་རིམ་པ་རགས་པ་ཅམ་ངོས་བརྒྱུད་བའི་རིམ་པ་ཉུང་དུ་རྩམ་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་(༡༥)འདི་
ནི། མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱུར་སྒྲིམ་གྲུང་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་དག་
སྒོར་དག་དབང་སྒོ་བཟང་གིས་ནན་གྱིས་བརྒྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་
གནད་འཆད་པ་ལ་སྒྲུ་བའི་དབང་ལྷག་འཇམ་དབྱངས་སྒྲུ་མ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱི་བཀའ་དྲིན་
ལས་ཆོས་རྒྱལ་འདི་ལ་ཉུང་ཟད་སྒྱུར་ས་པའི་ཟ་ཉོར་གྱི་བཅུན་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཛིགས་
མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བརྟན་ལར་ཆོད་སྒྲེས་རྩམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལོ་དུས་ཆོགས་ལ་བཞེར་བྱེད་པའི་དབྱར་རྒྱ་ར་
བའི་བྲལ་ཆོས་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཏལ་ཁའི་གཞིམས་ཁར་དུ་སྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་ལོ། །

བསྐྱེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲོམ་པ་འཕོགས་པའི་ ཆོག་ལག་ལེན་སྒྲིང་པོ་བསྐྱེས་པ་བཞུགས། །

མཆོག་དམན་བར་པའི་འགྲོ་ཀུན་མཛོན་མཐོ་དང་། ཁེས་ལེགས་སར་འགོད་རྩམ་འབྲེན་ཐམས་
ཅད་མཁུན། ཟས་གཙར་སྐས་དང་དེ་ཡི་ལུགས་འཛིན་པའི། འཇམ་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་
གཙུག་ན་རྒྱལ། བྱ་སྒྲུ་ཆོགས་རྒྱུང་གུ་གཞིངས་ལ་བརྟེན་ནས། བྱང་འདས་རིན་ཆེན་གྱིར་དུ་བཤོད་པའི་

ཐབས། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོ་གའི་རྗེས། ལུན་མོགས་དགེ་པའི་རབ་དཀར་དར་ཆེན་བརྒྱུད།
 རྒྱ་བ་གང་གི་ལང་ན་རྩྱུང་བརྒྱད་གསུམ་མཁ་གང་རུང་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་བརྒྱད་པ་ལ། རྩོན
 འགོ། དངོས་གཞི། རྗེས་ཀྱི་རིམ་བ་གསུམ་པས། དར་པོ་ནི། དེ་པའི་ན་གཤམས་པའི་སྐྱ་གཞུགས་ཀྱི་མཛུགས་
 ཏུ་མཆོད་པ་བཤམས། རང་ཉིད་ཁྲུས་བྱས། མཆིལ་ལྷུ་མ་སྤྱ། བམ་པངས་ཉི་མ་མ་གང་པའི་དུས་དང་སྐྱ་
 གཞུགས་ཀྱི་མཛུགས་ཏུ་སྤྱག་གསུམ་བཙལ། ལུས་མོ་བཙུགས། ཐལ་(༡༥ན)མོ་སྦྱར་དེ། འཁོར་བ་སྦྱག་
 བསྐལ་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་པས་ཐར་འདོད་ཀྱི་རིམ་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དུང་དེ་པའི་རང་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པ་
 སྦྱངས་སྐྱ་འགོ་བར་མོས་དེ། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྐྱ་གཞུགས་དེ་སངས་རྒྱལ་དངོས་སྐྱ་འདུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས།
 དེ་པས་རྩོམ་པ་འཕྲོ་པའི་བསམ་པས་ཆོ་ག་འདི་ལྟར་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། རྟོན་པ་དགོངས་ཏུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བསྟེན་པ། ཏུས་འདི་
ནས་བཟུང་མྱེ། རི་མིང་འཛོལ་བར་དུ་རྒྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་ཏུ་མཆིའོ། །
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་ཏུ་མཆིའོ། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་
འདུན་ལ་སྐྱབས་ཏུ་མཆིའོ། །བདག་ཏུས་འདི་ནས་བཟུང་མྱེ་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ། བསྟོན་
གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་རྟོན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ། འདི་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། གསུམ་པའི་
རྒྱལ་ཀྱི་བསྟོན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་རྫོགས་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྟོན་གནས་
ཀྱི་རྟོན་པ་ཐོབ་པས་མ་པའི་བསམ་པ་འཛོལ། དེ་ནས་རྟོན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ་བྱས་རྗེས་སྐྱེ་འདས་
ཐབས་ཡིན་ནོ་གསུང་བར་མོས་ཏེ། རང་གིས་ལེགས་པོ་ཞེས་ལན་འདེབས་བྱེད། མཁུག་ཆོད་ནི། ལྷག་
གསུམ་བཙུང་ནས། སྒྲུང་བརྒྱད་པོ་རྣམས་སྒྲོང་སྒྲུལ་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས། རྟོན་པ་
དགོངས་ཏུ་གསོལ། རི་ལྗང་འཕགས་པ་དག་བཙོམ་པ་དེ་དག་གིས་རི་མིང་འཛོལ་བར་དུ་སྟོག་གཙོད་པ་
སྒྲུང་ཏེ་སྟོག་གཙོད་པ་ལས་སྒྲུང་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་འབྱི་པས་ཀྱང་ཏུས་འདི་
ནས་བཟུང་མྱེ་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ། སྟོག་གཙོད་པ་སྒྲུང་ཏེ། སྟོག་གཙོད་པ་ལས་སྒྲུང་སྟོག་
པར་བསྟེའོ། །(༡༦)ཡན་ལག་དང་པོ་འདིས་བདག་འཕགས་པ་དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་

རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། རྗེས་སུ་བཟིན་དོ། གཞན་ཡང་རི་མེད་འཕགས་པ་དག་
བཙོམ་པ་དེ་དག་གིས་རི་མེད་འཚོའི་པར་དུ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་དང་།
རྒྱན་དུ་སྒྱུ་བ་དང་། འབྲུའི་ཆར་དང་། བཙོས་པའི་ཆར་སྒྱུས་པར་འབྲུར་པ་བག་མེད་པའི་གནས་དང་།
སྒྲུག་དང་དང་། རོལ་མོའི་སྒྲུ་དང་། སྒྲེང་བ་དང་། སྒྲོས་ཉུག་པ་དང་། རྒྱན་དང་ཁ་དོག་འཆར་བ་དང་། ཁྱི་
གདན་མཐོན་པོ་དང་། ཁྱི་གདན་ཆེན་པོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སྒྲངས་ཏེ། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་
ཟས་ལས་སྒྲུར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བརྒྱུད་མེ་རི་
མེད་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནས་དུས་མིན་པའི་ཁ་ཟས་ཞེས་པའི་པར་སྒྲུར་
བཞིན་བརྒྱུད་རྗེས། སྒྲངས་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལས་སྒྲུར་སྒྲོག་པར་བཟྱིའོ། །ཡན་ལག་བརྒྱུད་
པ་འདིས་བདག་འཕགས་པ། ཞེས་སོགས་སྒྲུར་དང་འདྲ། མཇུག་དུ་ཐབས་ལེགས་བརྒྱུད། ཡན་ལག་
བརྒྱུད་པའི་སྒྲོམ་པ་འཕོགས་པའི་ཚོགས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བདེ་བ་འདི་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སུ་སྟོན་རིན་
པོ་ཆའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་བྲུ་མ་དགོན་མཚོག་ཚོས་འཕེལ་གྱི་བྱུག་བཞེས་
སུ་གནང་བ་ལ་གཞི་བྱས། ཚོགས་དོན་ཅམས་དཀྱུས་སུ་བཤད་ན་རྟོགས་དཀའ་བས་ན། གསལ་བྱེད་ཀྱི་
ལྟར་ཐབས་ལེགས་སུ་ཁ་འཕངས་ཏེ། ལག་ལེན་སྟིང་པོ་བརྒྱས་པ་འདི་ནི། ཁྱིས་པ་ཅམས་ཀྱིས་ཉམས་
སུ་སྒྲུང་བདེ་བའི་སྒྲུང་དུ། ཟུར་གྱི་བརྒྱེད་གདབ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བྱང་ཏལ་ཁར་སྒྱུར། །མཛུལ། ॥

ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་ཚོགས་ལག་ལེན་གྱི་སྟིང་པོ་བརྒྱས་པ་ བསལ་བྱེད་ཅོར་སུའི་འཕྲེང་བ་བཞུགས། ।

ན་མཚན་ཆུ་ཡ། གསེར་སྒྲུངས་རྣམས་མང་བཅེགས་པའི་ལྟར་པོ་ལ། །མཚན་དཔེའི་རི་མོ་བཟྱ་
པའི་མཛེས་སྒྲུག་གིས། །མིག་གི་བདུད་ཅིར་མཚར་དུ་དངར་བ་ཡི། །འགྲོ་བའི་བྲུ་མ་ཤུགས་མེད་གི་རྒྱལ།
གང་དེའི་རྗེས་འབྲང་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན། །བྲམ་ཟེའི་བཙུན་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ལ་སོགས། ।

ནམ་དག་ཆུལ་ཁྱིམ་མཚན་ཅན་དཔལ་ལྷོ་བཟང་གིས། ཉེན་མོངས་ཚ་གདུང་མེལ་པའི་ཚོགས་སྤྱི་དང་། ལྷ་
པལ་ཆུལ་ཁྱིམ་མཚན་ཆུ་གཏེར་དཔལ་གནས་གིང་། རྩེ་སྟོང་ལོར་ལུས་གཙུག་རྒྱན་གདེངས་ཅན་དཔལ་། །
ལུགས་འཛིན་དགོན་མཚོག་ཚོས་འཕེལ་པ་ཀའ་དྲིན་དག །དཔལ་ཚོ་སྟོང་ཁར་ལག་པའི་པརྟོ་ཟུམ། །ཡན་
ལག་བརྒྱད་པའི་ཚོ་གའི་འབྲིད་རིམ་གྱི། །ལག་ལེན་གསལ་བྱེད་ལོར་ལུའི་འཕེར་པ་འདི། །ནམ་དཔྱོད་
ཚོག་གི་ཤད་ལུ་ལ་བརྒྱས་ནས། །སྟོ་ལུན་སྤྱད་ག་མགིན་པའི་རྒྱན་རྟེན་ལོང་། །

དེ་ཡང་བསྟེན་གནས་གི་སྟོམ་པ་ནི། ལྷ་པའི་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་ཉ་སྟོང་ཚེས་བརྒྱད་གསུམ་གའམ་གང་
རུང་ཞིག་ལ་སྤྱད་ཡང་། ཚེས་གངས་དེའི་ནམ་ལངས་གྱི་རུས་གང་ཟག་གས་རྟེན་ལྷ་སྤྱ་ཞིག་གི་རུང་རུ།
ཚོ་ག་ཚད་ལུན་གྱི་སྟོ་ནས་སྤངས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མཛོད་ལས། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་ཚང་པར་ན།
ནངས་པར་གཞན་ལས་ལོད་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །ཐོག་མར་རབ་རྩ་བུར་བའམ་ཁྱིམ་པ་གསོ་སྟོང་ལ་
གནས་པ་ཞིག་ལ། རི་སྤྱིད་འཚོ་བར་གྱི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་གའི་བསྟེན་གནས་གྱི་སྟོམ་པ་རུས་གཅིག་
ལ་སྤངས་ནས། དེ་ཕྱིན་ཚད་ནས་སྟོམ་པ་ལེན་ལུལ་གྱི་གང་ཟག་མ་རྟེན་ན། རང་ཉིད་གྱིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་(༡༥)རྟེན་གྱི་རུང་རྟེན་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱར་གང་ཟག་ལ་ལེན་མ་སྟོང་བ་ཞིག་གིས་རྟེན་
གྱི་རུང་རུ་སྤངས་ཀྱང་སྟོམ་པ་མི་སྟེལ། སྤྱར་གང་ཟག་ལ་ལེན་སྟོང་ཡང་བསྤྱར་རྒྱའི་ཚེས་གངས་གྱི་ཉེན་
རང་གིས་རྟེན་གྱི་རུང་རུ་མ་སྤངས་ན་མི་སྟེལ། །ནམ་པར་དག་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལུན་པ་ཞིག་བྱེད་ན།
གང་བསྤྱར་རྒྱའི་ཚེས་གངས་རེ་རེ་ཞིང་གང་ཟག་ལ་སྤངས་པ། ཚོ་གའི་ཚོག་གྱང་། རུས་འདི་ནས་བཟུང་
སྟེ་སང་ཉི་མ་གར་གྱི་པར་རུ་ཞེས་མཚམས་བཅད་པ་ཞིག་དགོས། འོན་ཀྱང་རོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཐུག་ལེན་རྩ་
ཀྱགས་པའི་དིང་སང་སྟོམ་པ་རྣམས་རུས་གཅིག་ལ་བོག་ནས་སྤྱར་རང་གིས་ལེན་པ་འདི་ཉིད་བྱ་མི་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་སྤྱད་གཞོད་སྟེན་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷ་ལེན་རྩ་བཙུག་
པ་དང་། འཕགས་པ་ཀུ་ཡ་ནས། བཤན་པ་དང་གྱི་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་ཉེན་མཚན་གྱི་བསྟེན་གནས་སྤྱར་
བཙུག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལུགས་སྤྱི་མ་ལྷར་ན། ཟས་མ་ཚོས་པའི་གོང་རུ་དེས་པར་ལེན་དགོས་ལ། ལུགས་སྤྱི་མ་ལྷར་ན།

ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་དུ་སྒྲངས་ཕྱིན་ཟས་ཟོས་ཀྱང་ཉིས་པ་མེད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཤར་གིས་ཚོས་
བརྒྱད་ལ་བརྟེན་གནས་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཐོན་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་བྱས་པ་དེས་ནི་ཟས་
ཟོས་ནས་ཀྱང་མོད་པར་བྱའོ། །གཞན་ལས་མོད་པར་བྱ་ཡི། བདག་ཉིད་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་
དོ། །དེ་ཡང་ལེན་པའི་ཡུལ་ལས་རང་ཉིད་སྟན་མཐོ་བ་དང་། ལེན་ཡུལ་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་། རྗེས་སྒྲོས་
མ་བྱས་པར་མཉམ་པོར་སྒྲུས་པ་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། རྒྱན་གསར་དུ་འདོགས་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
སྟེ་བའི་གེགས་བྱེད་ཡིན་ལ། སང་གི་ཉི་མ་ཤར་བ། ཉི་(༡༥)མ་མ་ཤར་གོང་དུ་གི་བ། འོག་ལྷ་སྟེས་
པ། ཡུལ་བ་ནམས་ནི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ། །

སྒྲོམ་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ནི། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི། བཤེས་སྒྲིར་ལས། རྒྱ་མཚོ་
གཅིག་གནས་གཉའ་ཤིང་བྱ་ག་དང་། །རྩས་སྒྲུལ་སྤྱད་པ་བས་ཀྱང་དུང་འགོ་ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་འཕྲོ་བ་
དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །དམ་ཚོས་སྤྱད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར།
དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཉིད་དཀའ་ཞིང་། ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་སྟོག་འོད་ལྷ་བྱུང་འཆི་བའི་རྒྱུ་མང་
བ་རྒྱུར་བར་གི་མར་མེ་ལྟ་བུ། རྒྱུན་རྒྱུར་ལྟས་འཛིག་པ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ། འཆོ་བའི་རྒྱུན་ཏུ་བ་དགལ་དུས་
ཀྱི་ལྟར་ག་ལྟ་བུ། ཉིད་པར་དཀའ་ཞིང་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལྟ་བུ་འདི། དུས་ད་
དེས་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཏེ། འཁོར་བ་ནི་གང་དུ་སྟེས་ཀྱང་
སྟག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས། རི་སྐད་དུ། དུན་པ་ཉིད་གཞག་ལས། མེས་ཅན་དབྱུལ་
བ་དབྱུལ་མེས་ཉམས། །ཡི་དྲགས་བཀེས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་ཉམས། །དུང་འགོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟས་
ཉམས། །མི་དག་འཆོ་བ་ཐུང་བས་ཉམས། །ལྟ་དག་བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། །འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་ཕེ་
ཅོམ་ལ། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །སྟག་བསྐལ་དེ་ལས་ཐར་པའི་
ཕྱིར་དུ་བརྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་ལ་དགོན་མཚོག་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་དགོས་ཏེ། མཛོད་ལས།
གཞན་ལའང་བརྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྐབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། ཅིས་སོ། །

སྐབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ཡང་། མི་སྟོབ་པའི་ལས་བདེན་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ལ་(༡༥)

སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ། ཆོས་ལུ་བན་ལས་འདས་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་སྐྱབས་དངོས། སྐྱོབ་མི་སྐྱོབ་ཀྱི་ལམ་
བདེན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོའི་གྲོགས་ལུས་ཏེ། རི་སྒྲིང་མ་གྱི་བར་དུ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་སྟེན་པ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཕྱེད་དགོས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་གཏན་གྱི་
སྐྱབས་སུ་རུང་ལ། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱལ་མཆོན་
དམ་པ་ལས། འཛིགས་པས་སྐྱབས་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ལལ་ཆེད་རི་དང་ནགས་ཆལ་དང་། །སྟོན་གིང་དག་ལ་
སྐྱབས་འགོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །འཛིགས་པ་ཀྱང་ལས་
ཐར་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་ནི། །དགེ་འདུན་དག་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །སྟུག་བསྟུལ་སྟུག་
བསྟུལ་ཀྱང་འཕྱུར་དང་། །སྟུག་བསྟུལ་ཡང་དག་འགགས་པ་དང་། །བདེ་གནི་ལྟ་བུ་འདས་བྱས་ནས། །
སྟུག་བསྟུལ་ཀྱང་ལས་གོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཞུགས་ཡོད་ན། །སྟོང་
གསུམ་འདི་ཡང་སྟོད་དུ་ཆུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་པོ། སྐྱབས་འགོའི་བསྟུལ་བུ་ནི། སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
བས། །སྟུག་ཞན་ལ་སྟུག་མཆོད་མི་ཕྱེད། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྟུག་ཞུགས་བཅིག་པ་སོགས་སངས་རྒྱུ་སྟོང་བའི་
ལས་མི་བྱ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་སྟོང་། ཆོས་སྟོང་གི་ལས་མི་བྱ། དགེ་
འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་གྲོགས་སུ་སྟེགས་པ་དང་མི་འགོགས། དགེ་འདུན་ལ་ལོག་སྐྱབས་མི་བྱ་བ་སོ་སོའི་
བསྟུལ་བུ་དང་། ཐུན་སོང་དུ་སྟེན་པུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ། རྩལ་(༡)ལ་བཞེན་ཡིད་
ལ་བྱ་བ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་སྟེ་བཞི། དབང་པོ་མི་ཤོད་པ། སྟོམ་པ་ཅི་ལུས་སུ་ལེན་པ།
སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་བཅེ་བ། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་བཞི་ལ་བསྟུལ་དགོས་སོ། །བརྟེན་
གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི། བྱམས་པ་ལུང་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། བརྟུ་བཞི་དང་ནི་བཙོ་ལྟ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་
གཅིག་ཆོས་བརྒྱད་དང་། ཆོ་འབྱུལ་གྱི་ནི་ལྷ་བ་ལ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལེགས་མཉམ་གཞག་ཅིང་། །བརྟེན་
གནས་གསོ་སྟོང་བྱས་ན་ནི། །ང་ཡི་བརྟན་ལ་ལྟགས་སོ་ཞེས། །དོན་འདི་རབ་དུ་གསུང་བར་འགྱུར། །ཞེས།
སངས་རྒྱུ་བྱམས་པའི་བརྟན་པ་ལ་འབྲས་སུ་འཕོབ་པར་གསུངས་གིང་། གནས་འཛོག་གི་མདོ་ལས། གརྱ་
ལ་སོགས་པའི་རྩ་གྲུང་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་རྩ་བུ་པའི་གངས་ཀྱིས་བརྒྱུད་བར་ལུས་ཀྱི།

བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཚད་བཟུང་བར་མི་རྣམས་ཤིང་། འཛམ་གླིང་གང་བའི་དག་བཙོམ་པ་ལ་རིན་
 བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་བྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། བསྟེན་གནས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ། རྟོང་གི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཀྲུན་དུ་རྒྱ་སེན་རིང་གིས་ཞུས་པའི་
 མདོ་ལས། རྟོག་གཅོད་སྤངས་པས་དོ་རྗེའི་ལུས་དང་ལྗན་པར་འགྱུར། མ་བྱིན་ལེན་སྤངས་པས་སེན་མོ་རིང་
 ཞིང་དུ་བསམ་འབྲེལ། འདོད་ལོག་སྤངས་པས་དཔར་པོ་ཆར་ཞིང་ལུས་རྒྱས། རྒྱན་དུ་སྤྲུབ་སྤངས་པས་ལྟེས་
 གདོང་པ་ཁེབས། ཆར་སྤངས་པས་སེང་གའི་སྤྲུབས་ཀྱིས་གཤེགས། དུས་མིན་གྱི་ཟས་སྤངས་པས་ཆོམས་
 བཞི་བཅུ་མཉམ་ཞིང་དཀར། བྱང་སོགས་སྤངས་པས་ལུས་ལ་ཚུལ་(༡༧)འཛིནས་ཀྱི་སྟོན་ཀྱིས་བྱུགས།
 གར་སོགས་སྤངས་པས་ལུས་མཚན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་འགྱུར། བྱི་སྟན་ཆེ་མཐོ་སྤངས་པས་སྟན་
 གསུམ་ལ་སྦྱར་བར་འགྱུར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། མཐའ་སྟོབ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་གདུགས་ཏེ་ཡུག་
 བྱས་པས་དབུ་གཙུག་ཏྲེར་དང་ལྗན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྗན་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་
 སྟོམ་པ་འདི་ནི། རབ་རྒྱ་རེ་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་ལས་ལེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་རྣམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་
 སྟེབས་སུ་བྱུངས་ནས་སྤར་རང་ཉིད་ཀྱི་ལེན་པ་དང་། ཉིན་ཞག་གི་བར་དུ་སྤང་མི་རྣམས་པ་རྣམས་ལ། ཉིན་མོ་
 ཅོམ་དུ་ཡང་དག་པར་ལེན་ན། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་སྤྱིད་ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་དུས་ཚོད་ཡོངས་
 སུ་བཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མཚན་མོ་ལེན་ནའང་། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དུས་སུ། དུས་འདི་
 བསམ་བཟུང་ནས་རི་སྤྱིད་ནམ་ལངས་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་བྱ། ཆོ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྷ་འམ་རྒྱ་བ་རིལ་
 ལུའི་བར་སྤྱང་ན། ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གངས་རེ་རེ་ཞིང་གི་ནངས་པར་ལེན་དགོས་སྤང་བྱ་ནི། མིའི་སྟོག་
 མི་གཅོད་པའི་ཤུགས་ལ་སྟོག་ཆགས་སྤྲོ་མོ་གོག་སྤྱར་ཡན་ཆད་ལ་གཞོད་འཆོ་སྤྱོད་། གསེར་ཞོ་བྱེད་ཀྱི་རིན་
 ཡོངས་པའི་དངོས་པོ་མི་རྒྱུ་བའི་ཤུགས་ལ། བཞད་གང་དང་ཅེད་མོའི་བྱིར་ཅོམ་དུ་དངོས་པོ་རྒྱུང་དུ་ཅོམ་ཡང་
 མ་བྱིན་པར་མི་ལེན། སོ་མོ་ཕན་ཚུན་མི་ཚངས་པར་མི་རྒྱུད་པའི་ཤུགས་ལ། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་གཅིག་གིས་
 གཅིག་གི་ལུས་ལ་རེག་པ་ཅོམ་ཡང་མི་བྱ། མིའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་རྒྱན་
 མི་སྤྲུབ་པའི་ཤུགས་ལ། ཅེད་མོའི་ཆེད་དུ་རྒྱན་སྤྲོ་མོ་གཏོང་བ་ཅོམ་ཡང་སྤྱོད་། འདི་བཞི་རྩ་བ་དང་། ཆར་མི་

འབྲུང་(༡༠ན)པའི་ཤུགས་ལ། ཡིད་ལྷོས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བག་མེད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྒོང་། ལུས་ཀྱིས་
གར་མི་བྱེད་པའི་ཤུགས་ལ། སྤྱ་དབྱངས་ལེན་པ། རོལ་མོ་དགྲོལ་བ། ལུས་ལ་རྒྱན་ཐེང་བྱག་པ་བྱེད་པ་
སོགས་སེམས་སྒོད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆས་སྒྲིག་པ་སོགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཉམས་པའི་རིགས་རྣམས་སྤངས་
རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱིམ་ཐོན་པོ་གཉིས་དང་། ཉི་མའི་གྲང་ཕན་ཆད་དུ་དུས་རུང་གི་སྒྲིན་བཟའ་བ་བཞི་པོ་འདི་
ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤངས་བྱ་རྣམས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་མ་སྤངས་ན། རྩོམ་པ་སྤངས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་མི་
འབྱུང་བ་མ་ཟད། རྩོན་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་སོང་དུ་སྒྲེ་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐའ་
ཡས་པ་འབྱུང་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ཞིག་རྩོན་པ་ཤུགས་རྗེའི་བརྟན་པ་ལ། །ཡང་བར་སེམས་ཤིང་
ཅུང་ཟད་འདའ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྤྱུག་བསྐལ་གཞན་དབང་འཕྱོང་། སྤྱིག་ཆལ་བྲེགས་པས་ཨ་ལཱ་ལྷའི་
ཆལ་ཉམས་བཞིན། །འདི་ན་ལ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ཆེན་ཡང་། །ལན་འགར་འདས་ན་ཆད་པ་ཐོབ་མི་འབྱུང་། །
ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་རྒྱལ་མིན་འདའ་བྱེད་པ། །དུང་འགྲོར་སྒྲེ་འབྱུང་ཨེ་ལའི་འདབ་སྤྱ་བཞིན། ཞེས་སོ། །
རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱངས་ན་ཕན་ཡོན་གིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདུལ་བ་རྒྱལ་ཆོའི་སྤྱིང་པོ་ལས། གནས་སྐབས་འབྲས་བུ་ལྟ་
མི་དང་། །མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུ་གསུམ། ཐོབ་པར་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དཔྱོད་ལྡན་
རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་ཐར། །ཏྲག་ཏུ་གྲུས་པས་འབད་དེ་སྤྱངས། ཞེས་དང་། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས། འདི་ནི་ཐར་
པའི་གྲོང་འཇུག་པའི། ཐེམ་སྐས་གཞི་དང་འདྲ་བར་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་ཀྱན་དུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དམ་པའོ། །དེ་ལྟར་དུས་ཁྱིམས་རྟ་ལྟར་དབང་པོ་
ཅན། གར་ཆེ་རྒྱུད་པའི་ཐུན་ཆོགས་འཛོམས་པ་དང་། །མདོན་མཐོངས་ལེགས་རབ་གསལ་སྤྱང་བའི་འོད། །
རྒྱས་པར་བྱེད་འདི་སྒོ་བྲོས་མཐའ་ལས་འཕགས། །ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་ཆོ་གའི་ལག་ལེན་གྱི། རྩིང་པོ་
བསྐྱས་པའི་གསལ་བྱེད་ནོར་ལཱའི་འཕྲེང་། རྩིང་ནས་དལ་པའི་རྟེན་བཟང་དོན་ལྡན་དུ། རྒྱུ་འདོད་མང་
པོར་ཕན་པས་ཡིད་དྲངས་ཏེ། །འཇམ་དབྱངས་སྤྱ་མའི་གསུང་རྒྱན་ཉམས་མེད་དུ། །མ་བརྟེན་ཡིད་གྱི་ཡོལ་
གོར་ཏྲག་འཁྲིལ་བའི། །ཟ་ནོར་རིགས་ཀྱི་བཅུན་པ་ལྷུས་ལུ་བས། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལོ་ལ་འདི་རྒྱན་གཤིག་གི་
རྒྱལ་ཁམས་ཉལ་བའི་དུས་སྤྱུ་རྒྱུར་པོ། །

༡༧། | <<གངས་ཅན་བྱང་ལོ་རྒྱུ་>> དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོའི་བསྐྱུ་སྒྲིག་དང་
ལས་ཁུགས་མི་སྣའི་མཆན་ཐོ།

སློབ་ཐང་བསྟན་འཛིན། ལྷག་པ། དབང་གྲགས། ཆེ་རིང་།
སློབ་ཐང་ཆོས་འབྱོར། སློབ་ཐང་འཕགས་མཆོག །
སློབ་ཐང་དབྱིག་གཉིན། རྒྱལ་མཆན་བྱམས་པ། ཆེ་བརྟན་དོ་རྩེ།
ཕུན་ཚོགས་ཚོགས་གཉིས། ལྷག་པ་ཆེ་རིང་། ལུང་ལུ།
སློབ་ཐང་དམ་ཆོས། སློབ་ཐང་འཛིགས་མེད། ཡེ་ཤེས།
འཕྲིན་ལས། བསམ་གྲུབ། ལུ་ཆུང་། བསྟན་འཛིན་ཤེས་རབ།
དོ་རྩེ་མཆོ། ཆེ་རིང་ཆོས་སྒྲོན། ལྷ་སྒྲིད། ལྷག་པ་སྒྲོལ་མ།
བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། བྱམས་པ་ཆོས་སྒྲོན། བཀྲ་གཡང་།
རྒྱལ་བཟང་ལྷ་མོ། བདེ་སྒྲིད་སྒྲོལ་དཀར། སྒྲོལ་མ་ལྷ་འཛོམས།



གངས་ཅན་ཁྱད་ཚོར་དཔེ་ཚོགས།
པོད་མེར་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད།